

KERTOMUS

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLISHALLINNOSTA

57

1944

EDELLINEN OSA

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

HELSINKI 1947

1904

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1904

1904

1904

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

ALKULAUSE

Sota painoi v:een 1944 edelleenkin oman leimansa. Sen vaikutukset ovat selvästi havaittavissa kunnallishallinnon kaikilla aloilla ja tulevat näkyviin kaupungin laitosten ja viranomaisten antamissa toimintakertomuksissa. Vielä senkin jälkeen kun varsinaiset solatoimet jo olivat päättyneet esiintyi monenlaisia vaikeuksia, kuten työvoiman ja materiaalin puutetta ym., mikä osaltaan on aiheuttanut nyt käsillä olevan julkaisun »Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta» painattamisen viivästymisen.

Tämä kunnalliskertomuksen vuosikerta on kuten ennenkin jaettu kahteen erilliseen nidoeseen, joihin kumpaankin liittyy oma asiahakemistonsa. Ensimmäinen nide sisältää tilastotoimistossa laaditut selostukset kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toiminnasta ja jälkimmäinen samoin tilastotoimistossa laaditun kiinteistölautakunnan toimintakertomuksen sekä lisäksi kaupungin eri lautakuntien, laitosten ja viranomaisten antamat vuosikertomukset, jotka tilastotoimistossa on vain muodollisesti tarkistettu ja osittain jonkin verran lyhennetty.

Kaupunginagronomi, väestönsuojelulautakunta ja majoituslautakunta ovat laiminlyöneet toimintakertomusten laatimisen. Huoneenvuokralautakunnat ovat laatineet v:n 1944 toiminnastaan tilastollisen yleiskatsauksen, joka on sisällytetty Helsingin kaupungin tilastolliseen vuosikirjaan v:lta 1944/45.

Toimitustöitä on johtanut aktuaari Valborg Kuhlefelt.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa, marraskuun 3 p:nä 1947.

Otto Bruun.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Alkulause	III
1. Kaupunginvaltuusto	
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat	3
2. Rahatointa koskevat asiat	10
3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat	27
4. Liikennettä koskevat asiat	28
5. Palotointa koskevat asiat	29
6. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat	30
7. Huoltotointa koskevat asiat	34
8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat	35
9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat	36
10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat	40
11. Yleisiä töitä koskevat asiat	50
12. Puhtaanapitoa koskevat asiat	51
13. Satamaoloja koskevat asiat	52
14. Teurastamoja, kalasatamaa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat	53
15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat	55
16. Muut asiat	57
2. Kaupunginhallitus	
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat	63
2. Rahatointa koskevat asiat	97
3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat	100
4. Liikennettä koskevat asiat	104
5. Palotointa koskevat asiat	105
6. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat	109
7. Huoltotointa koskevat asiat	121
8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat	128
9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat	146
10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat	159
11. Yleisiä töitä koskevat asiat	173
12. Puhtaanapitoa koskevat asiat	180
13. Satamaoloja koskevat asiat	182
14. Teurastamoja, kalasatamaa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat	186
15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat	189
16. Muut asiat	195
Hakemisto	200

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1944 alusta lukien:

Asianajaja J. N. Aronen
Kunnallispuhemies L. R. Ehrnrooth
Osastonjohtaja J. M. Ekebon
Tullipäällysmies A. E. Forsström
Oikeusneuvos K. E. Furuholm
Veturinkuljettaja F. B. Gröndahl
Kauppias C. A. Gustavson
Varastonhoitaja G. W. Henriksson
Työnjohtaja K. E. Hiltunen
Toimitusjohtaja K. Huhtala
Johtaja J. E. Huttunen
Toimistonhoitaja J. E. Janatuinen
Päätoimittaja R. G. I. Kallia
Opettaja A. Kallioniemi
Toimistonjohtaja H. Kannila
Seppä K. W. Kaukonen
Professori K. Kauppi
Päätoimittaja J. E. Kilpi
Johtaja P. R. Korpisaari
Arkkitehti S. Lagerborg-Stenius
Professori F. W. G. Langenskiöld
Konttoristi L. S. Lehto
Toimittaja A. E. Leino
Kirjaltaja S. K. Leino
Kutoja O. M. Leinonen
Pastori F. E. Lilja
Kirvesmies V. V. Liljeqvist
Luotsivanhin O. W. Lindman
Pankinjohtaja A. V. I. Linturi
Toimittaja E. V. Lähde

Kirjaltaja I. E. Mattila
Liikkeenhoitaja U. R. Merilinna
Toimistopäällikkö G. M. Modeen
Pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg
Alilääkäri A. J. Nikula
Kivityöntekijä O. Nuutinen
Johtaja B. R. Nybergh
Lautatarhantöntekijä V. A. Puska
Pastori V. A. Päivänsalo
Toimitusjohtaja C. H. W. Ramsay
Pääjohtaja E. Hj. Rydman
Asianajaja R. V. Rönnholm
Liittosihteeri M. H. Salmela-Järvinen
Professori B. A. Salmiala
Seppä Y. Salo
Sähkötekniikko V. V. Salovaara
Toimitusjohtaja E. G. von Schantz
Professori P. H. Schybergson
Teollisuusneuvos M. Sergelius
Hammastekniikko G.-A. Sundholm
Libristi K. F. Sundqvist
Professori E. E. W. Suolahti
Tullihallituksen kemisti Y. J. Talvitie
Liikenneneuvoja O. H. Träskvik
Asianajaja O. E. Tulenheimo
Isännöitsijä A. Valta
Rovasti J. L. Waltasaari
Professori G. W. von Wendt
Kodissakävijä S. A. Winter
Professori K. B. Wuolle

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi vtn Ehrnroothin ja vtn Lähteen ilmoitukset, että ne syyt, jotka olivat estäneet heitä ottamasta osaa valtuuston töihin, olivat päättyneet.

Sairauden vuoksi väliaikaisesti vapautetun vtn Janatuisen sijaan tuli kaupunginvaltuuston jäseneksi helmikuun 15 p:stä huhtikuun 15 p:ään pianotekniikko J. Virtanen ²⁾; matkan johdosta väliaikaista vapautusta saaneen vtn Kallioniemen sijaan toukuun 29 p:stä elokuun 29 p:ään pääjohtaja L. A. P. Poijärvi ³⁾; sairauden johdosta syyskuun 15 p:n ja marraskuun 15 p:n sekä marraskuun 23 p:n ja v:n 1945 helmikuun 15

¹⁾ Kvsto 30 p. elok. 272 § ja 13 p. jouluk. 447 §; ks. v:n 1942 kert. I osan s. 2 ja v:n 1943 kert. I osan s. 1. — ²⁾ Kvsto 16 p. helmik. 63 §. — ³⁾ S:n 21 p. kesäk. 229 §.

p:n väliseksi ajaksi vapautetun vtn Leinosen sijaan aluksi toimitsija M. A. Leskinen, sittemmin marraskuun 1 p:stä lähtien halli- ja torikaupan valvoja P. O. Kivi sekä joulukuun 13 p:stä lähtien johtaja K. T. Salmio¹⁾; syyskuun 8 p:nä kuolleen vtn Liljeqvistin sijaan vahtimestari U. L. Ilmanen²⁾; kaupungista pois muuttaneen vtn Ramsayn sijaan tammikuun 26 p:stä lukien filosofiantohtori H. R. Meinander³⁾; kaupunginjohtajaksi valitun vtn Rydmanin sijaan elokuun 30 p:stä lukien pankinjohtaja A. K. Kivialho⁴⁾; kiinteistöjohtajan tehtäviä hoitamaan ryhtyneen vtn Salovaaran sijaan joulukuun 13 p:stä lukien pianoteknikko J. Virtanen⁵⁾; sekä puolustusvoimain tehtäviin kutsutun vtn Suolahden sijaan tammikuun 7 p:stä kertomusvuoden loppuun toimitusjohtaja V. K. Latvala⁶⁾).

Kaupunkien kunnallislain muuttamisesta joulukuun 1 p:nä annetun lain voimaantulosäännöksen mukaan ne valtuutetut ja kunnan muihin luottamustoimiin valitut henkilöt, jotka kaupunkien kunnallislain 11 §:n 2 momentin tai 11 a §:n säännösten johdosta, sellaisina kuin mainitut lainkohdat sitä ennen olivat, olivat menettäneet vaalikelpoisuutensa kunnallisiin luottamustoimiin, ja joiden toimikausi muutoin vielä jatkuisi, palaavat niihin takaisin ja heidän sijaansa tulleet valtuutetut tai kunnan muihin luottamuksiin heidän tilalleen valitut henkilöt poistuvat vastaavista toimituksista. Edelleen säädetään lain voimaantulosäännöksessä, että näin poistunut valtuutettu palaa entiseen asemaansa varajäsenenä ja, jos hänen valtuutettuna ollessaan kunnallisen vaalilain 43 §:n mukaan valtuustosta poistuneen tilalle on kutsuttu toinen varajäsen, hän asettuu tämän sijalle valtuutetuksi. Edellä selostetun säännöksen mukaisesti palasivat lääketieteenkandidaatti M. Ryömä sekä toimittajat K.-M. Rydberg, K. Y. Räisänen ja C.-J. Sundström jälleen kaupunginvaltuuston jäsenyyteen ja valtuuston jäsenenä olleet Lehto, Mattila, Henriksson ja Sundholm siirtyivät varajäseniksi⁷⁾. Kun kuitenkin sinä aikana, jona Lehto ja Mattila olivat olleet valtuuston jäsenenä, asianomaisen ehdokaslistan varavaltuutetuista U. L. Ilmanen oli vtn Liljeqvistin jälkeen tullut valtuuston jäseneksi, tuli Lehto, joka edellä mainittujen muutosten jälkeen oli käyttämättömistä varajäsenistä ensimmäisellä sijalla, Liljeqvistin varamiehenä valtuustoon, kun sen sijaan Ilmanen poistui.

Paitsi edellä mainittuja henkilöitä, jotka vuoden kuluessa tulivat varsinaisiksi kaupunginvaltuutetuiksi, olivat valtuutettujen varamiehet seuraavat:

Pankinjohtaja L. J. Ahva
 Liittosihteeri S. G. Andersson
 Johtaja W. G. Berger
 Reviisori A. I. A. Bergroth
 Ylijunailija K. E. Björkman
 Dosentti B. M. von Bonsdorff
 Insinööri V. V. Castrén
 Kauppatieteidenkandidaatti S. H. R. Colliander
 Kamreeri A. G. R. Estlander
 Kähertäjä M. V. Fager
 Ylikonemestari R. L. Forsbom
 Arkkitehti O. Gripenberg
 Toimistonjohtaja Y. A. Harvia
 Lastenvalvoja A. E. Heiskanen
 Filosofiantohtori V. V. P. Helanen
 Kauppias M. J. Hopeavuori
 Tullinhoitaja O. W. Johansson
 Pankinjohtaja A. K. Kivialho
 Insinööri K. F. Kreander
 Lehtori T. K. Laakso
 Ylikonemestari G. A. Lemström

Tullivartija S. E. Lindroos
 Johtaja A. E. Linko
 Insinööri E. A. Lucander
 Filosofianmaisteri A. J. Lähteenoja
 Metallisorvaaja A. A. Nygård
 Kirjaltaja T. M. Paasivuori
 Insinööri L. Paavolainen
 Rouva E. M. Peräläinen
 Toimittaja A. E. Pohjanheimo
 Liittosihteeri Y. A. Saarinen
 Osastosihteeri E. I. Sahlan
 Kansakoulunjohtaja K. Saltzman
 Pastori J. Sinnemäki
 Rouva E. V. Stolt
 Everstiluutnantti P. O. E. Susitaival
 Pastori L. I. Takala
 Alilääkäri U. E. Tötterman
 Johtaja H. J. Viherjuuri
 Konttoristi S. O. Wikström
 Toimitusjohtaja G. von Wright
 Rakennusmestari O. W. Wuorio

¹⁾ Kvsto 11 p. lokak. 363 §, 1 p. marrask. 385 §, 29 p. marrask. 441 § ja 13 p. jouluk. 447 §. — ²⁾ S:n 20 p. syysk. 306 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 15 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. elok. 271. — ⁵⁾ S:n 13 p. jouluk. 448 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. tammik. 2 § ja 31 p. toukok. 197 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. jouluk. 446 §; ks. v:n 1941 kert. s. 2.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vt Rydman ¹⁾ ja hänen erottuaan valtuuston jäsenyydestä ²⁾ vt Tulenheimo ³⁾. Varapuheenjohtajana oli vt Kilpi ⁴⁾.

Puheenjohtaja Rydman esiintoi ⁵⁾ kiitollisuutensa sen luottamuksen johdosta, joka oli tullut hänen osakseen kaupunginvaltuustossa niiden seitsemän ja puolen vuoden aikana, jolloin hän oli toiminut valtuuston puheenjohtajana ja joka nyt oli päättynyt hänen tultuaan valituksi kaupunginjohtajaksi. Valtuutettujen puolesta vastasi puheeseen varapuheenjohtaja.

Kaupunginvaltuusto kokoontui 18 kertaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli 493 ja sen puolesta lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 164.

Kaupunginvaltuuston vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallitus, kaupunginkanslia ja asiamiesosasto. Päätettyään ⁶⁾ perustaa kaupunginhallitukseen viidennen apulaisjohtajanviran kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ muuttaa kaupunginhallituksen ohjesäännön 2 §:n 1 kohdan näin kuuluvaksi: Kaupunginhallitukseen kuuluu kaupunginjohtaja, viisi apulaiskaupunginjohtajaa sekä yhdeksän muuta jäsentä. Saman ohjesäännön 10 §:n 3 kohta päätettiin ⁷⁾ muuttaa näin kuuluvaksi: Kaupunginhallituksen jäsen älköön ottako osaa sellaisen asian käsittelyyn, joka voi tuottaa erinomaista hyötyä tahi vahinkoa hänelle tahi jollekulle, joka häneen on tuomarinjäätävien aiheuttavassa sukulaisuus- tahi lankoussuhteessa. Valtioneuvosto vahvisti nämä päätökset vastaavasti joulukuun 30 p:nä ja heinäkuun 29 p:nä ⁸⁾.

Edellytyksin että valtioneuvosto vahvisti edellä mainitun päätöksen apulaiskaupunginjohtajien lukumäärän lisäämisestä kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ muuttaa kaupunginhallituksen johtosäännön, mikäli se koski tehtävien jakamista kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kesken. Samalla päätettiin ⁹⁾, että uusi johtosääntö tulee voimaan sen jälkeen kun valtioneuvosto on vahvistanut kaupunginvaltuuston päätöksen kaupunginhallituksen ohjesäännön muuttamisesta ja siten muutetun ohjesäännön edellyttämät viides apulaiskaupunginjohtaja valittu ja ryhtynyt virkaansa hoitamaan.

Helsingin yliopiston kansleriksi nimitetylle kaupunginjohtaja A. Tulenheimolle päätettiin ¹⁰⁾ myöntää hänen anomansa ero virastaan kesäkuun 24 p:stä lukien. Koska kaupunginhallitus oli oikeuttanut kaupunginjohtaja Tulenheimon pitämään kesälomaa toukokuun 1 p:stä kesäkuun 11 p:ään sekä myöntänyt hänelle palkatonta virkavapautta kesäkuun 12 p:stä 24 p:ään, kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ määrätä rahatoimenjohtaja E. von Frenckellin hoitamaan kaupunginjohtajanvirkaa toukokuun 1 p:stä alkaen, kunnes virka tulee täytetyksi ja sen vakinainen haltija voi ryhtyä sitä hoitamaan. Virran sittemmin oltua haettavaksi julistettuna ei kukaan hakujan kuluksa hakenut sitä. Koska kaupunkien kunnallislain 32 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginjohtajantoi-
meen voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole tointa hakenut, jos hän siihen suostuu, toimitettiin saman lainkohdan mukaan vaali umpilipuun jolloin kaupunginjohtajaksi valittiin ¹²⁾ pääjohtaja E. Hj. Rydman

Kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾ v:n 1945 alusta lukien perustaa kaupunginkansliaan kolmannen 42 palkkaluokkaan kuuluvan puhelimenhoitajanviran, oikeuttaen kaupunginhallituksen mainittuun virkaan, sitä haettavaksi julistamatta, nimitämään rouva I. Kellbergin.

Kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman ¹⁴⁾ oikeutettiin ikäkorotusten saamiseksi lukemaan hyväkseen palvelusaikansa kansaneläkelaitoksen pääjohtajana ja rahatoimenjohtaja

¹⁾ Kvsto 12 p. tammik. 3 §. — ²⁾ S:n 30 p. elok. 271 §. — ³⁾ S:n 30 p. elok. 273 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. tammik. 4 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. kesäk. 265 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. marrask. 415 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. toukok. 203 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. syysk. 307 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. marrask. 416 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. maalisk. 150 § ja 10 p. toukok. 175 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. kesäk. 233 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. kesäk. 234 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. elok. 292 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. syysk. 316 §.

E. von Frenckell¹⁾ ikäkorotuksia ja eläkettä varten lukemaan hyväkseen palvelusajansa Suomen pankin johtokunnan jäsenenä.

Muuttaen aikaisempia virkaatoimittavan kiinteistöjohtajan palkkaetuja koskevia päätöksiään, kaupunginvaltuusto päätti²⁾, että virkaatoimittavalle kiinteistöjohtajalle E. V. Lähteelle oli suoritettava kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä alkaen 2 palkkaluokan mukainen peruspalkka tälle palkalle kulloinkin maksettavine kalliinajanlisäyksineen.

Kaksi 41 palkkaluokkaan kuuluvaa kaupunginkanslian konekirjoittajana toimivan kanslia-apulaisen virkaa päätettiin³⁾ v:n 1945 alusta lukien siirtää 39 palkkaluokkaan. Sitä vastoin evättiin⁴⁾ kaupunginlakimiehen, kanslasihteerien, kaupungin asiamiehen, kaupunginkanslian notaarien sekä kaupunginhallituksen asiamiesosaston lainopillisen apulaisen ja toimistoapulaisen A. Kaipaisen anomukset heidän virkojensa siirtämisestä ylempiin palkkaluokkiin.

Kaupunginhallitus oikeutettiin⁵⁾ yrittämään seuraavia v:n 1943 määrärahoja alla mainituin määrin: kaupunginvaltuuston määrärahoja Palkkiot 39 205 mk ja Valaistus 82: 75 mk, kaupunginkanslian määrärahaa Valaistus 1 500: 90 mk, kaupunginhallituksen asiamiesosaston määrärahoja Siivoaminen 251 mk ja Tarverahat 3 275: 05 mk, pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyviä määrärahoja Sairaslomasijaiset 538 384: 70 mk, Sijaispalkat virkavapaustapauksissa 5 143 084: 20 mk ja Kaluston hankinta 131 719: 05 mk, saman pääluokan lukuun Sekalaiset menot sisältyvää määrärahaa Puhelinkulut 82 176: 95 mk sekä pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja erinäisten avustustöiden suorittamiseksi 334 670: 70 mk.

Rahatoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ perustaa kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä lukien rahatoimiston palkka- ja eläkeasiainosastolle 35 palkkaluokkaan kuuluvan vanhemman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan viran ja 37 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen ylempään palkkaluokan viran sekä kirjaajaosastolle kaksi 37 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman toimistoapulaisen ylempään palkkaluokan virkaa määräten samalla, että kyseisiin virkoihin saatiin, niitä haettaviksi julistamatta, nimittää virkoihin kuuluvia tehtäviä siihen asti hoitaneet toimistoapulaiset. Neljä 41 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan virkaa päätettiin⁶⁾ lakkauttaa. Uusien virkojen palkkojen suorittamiseksi kertomusvuonna myönnettiin⁶⁾ 10 800 mk valtuuston käyttövaroista uusien virkain palkkoihin sekä palkankorotuksiin.

Seuraavia rahatoimiston v:n 1943 määrärahoja päätettiin⁵⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Lämpö 962: 30 mk, Valaistus 6 793: 80 mk, Tarverahat 217 961: 15 mk ja Verojen jälkiperintä 119 500: 20 mk.

Tilastotoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ perustaa tilastotoimistoon v:n 1945 alusta lukien uuden 33 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan apulaisaktuaarinviran oikeuttaen kaupunginhallituksen nimittämään virkaan, sitä haettavaksi julistamatta, ylimääräisen apulaisaktuaarin A.-M. Lipposen. Toimistoapulaisen M. Björklundin hoitama, 39 palkkaluokkaan kuuluva nuoremman toimistoapulaisen ylempään palkkaluokan virka päätettiin⁸⁾ siirtää 37 palkkaluokkaan.

Tilastotoimisto oikeutettiin⁹⁾ ylittämään v:n 1943 tarverahojaan 2 583 mk sekä kertomusvuoden määrärahaa Siivoaminen 600 mk.

Revisiolaitos

Kaupungin v:n 1943 hallinnon ja tilien tarkastus. Tutustuttuaan kaupungin revisio- toimiston kertomukseen v:lta 1943¹⁰⁾ vuositilintarkastajat valittuaan sihteerikseen merenkulkuneuvos A. Virangon sekä jakauduttuaan kuten ennenkin jaostoihin, jotka tutkivat eri hallinnonhaaroja ja laitoksia, antoivat tilintarkastuskertomuksensa¹⁰⁾. Siinä todettiin tyydytyksellä ne uuditukset, jotka rahatoimiston hallinnossa oli toimeenpantu. Revisiotoimiston työtä oli monen viranhaltijan olo puolustuslaitokseen tehtävissä huomattava.

¹⁾ Kvsto 22 p. marrask. 417 §. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 237 §. — ³⁾ S:n 30 p. elok. 291 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. elok. 290 ja 291 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. maalisk. 144 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. kesäk. 238 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. kesäk. 239 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. elok. 293 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 43 § ja 20 p. jouluk. 483 §. — ¹⁰⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 3.

tavasti haitannut, satamalaitoksen alalta taas mainittiin, että uuden satamahinaaja-aluksen toimitus oli v:sta 1943 siirtynyt kertomusvuoteen. Tilintarkastajat olivat käyneet kaasulaitoksessa, sähkölaitoksessa, teurastamossa ja kalasatamassa sekä tutustuneet rakennustoimiston toimintaan. Kaasulaitos oli tuottanut tappiota, johtuen pääasiallisesti kaasun ja kaksin toimisesta hinnasta. Mutta koska sekä sähkölaitoksesta että vesijohtolaitoksesta oli kertynyt huomattavasti voittoa, oli teknillisten laitosten kertomusvuoden ylijäämä jopa edellisen vuodenkin vastaavaa määrää suurempi. Tutustuttuaan kansakoululasten ruokintaan tilintarkastajat totesivat, että järjestys ja puhtaus oli hyvä ja ruoka maukasta. Elintarvikekeskusta tarkastettaessa kiinnitettiin huomiota siihen, että keskusvaraston yhteydessä oli käyttövarasto, jota ei ollut selvästi edellisestä erotettu. Kaupungin julkisilla paikoilla ja puistoissa olevia muistomerkkejä ja taideteoksia ei tilintarkastajien mielestä ollut riittävästi suojattu pommitusvaaralta. Samoin rahatoimiston arvopaperien säilytysuojaa ei pidetty kyllin turvallisena. Rahatoimiston ja kiinteistötoimiston hallussa olevia velkakirjoja ei kertomusvuonna yksityiskohtaisesti tarkastettu, koska ne oli sodanvaaran vuoksi siirretty pois vakinaisista säilytyspaikoistaan. Kaupungin menot olivat edelleen kertomusvuonna nousseet, mutta kun teknillisten laitosten tulot olivat jättäneet melkoista suuremman ylijäämän, minkä lisäksi sekä menosäästöt että ylitulot olivat vielä suuremmat ja menoilytykset ja tulovajaukset pienemmät kuin v. 1942, oli kertomusvuoden rahoitussäästö entistä suurempi. Käytettävissä oleva rahoitussäästö oli noussut 28.9 milj. mk eli 135.6 milj. mk:sta 164.5 milj. mk:aan. Samoin kuin edelliselläkin vuonna johtui rahoitustilanteen keveneminen suureksi osaksi siitä, että yleisiä töitä ei ollut sodan vuoksi voitu suorittaa siinä määrässä kuin rauhanaikaisissa oloissa sekä että työttömyydestä aiheutuvia huoltomenoja ei ollut ollut. Teknillisten laitosten tuloylijäämä ja verotulujen kertyminen arvioitua paljon suuremmaksi, on myös huomattava. Saatuaan kaupunginreviisorin ja vuositilintarkastajain kertomuksiinsa tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset, jotka se katsoi tyydyttäväiksi ja joista ilmeni asianomaisten jo ryhtyneen tai vastedes aikovan ryhtyä toimenpiteisiin sellaisten epäkohtien korjaamiseksi, jotka sitä vaativat, kaupunginhallitus antoi niiden johdosta lausuntonsa ¹⁾, jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ²⁾ hyväksyä v:n 1943 tilinpäätöksen sekä myöntää kaupunginhallitukselle ja kaupungin kaikille lautakunnille, virastoille ja laitoksille vastuuvapauden mainitun vuoden hallinnosta ja tileistä.

Irtaimen omaisuuden inventointi. Helsingin kaupungin irtaimen omaisuuden inventaajaan antama v:n 1943 toimintakertomus päätettiin ³⁾ lähettää tilastotoimistolle kunnalliskertomuksessa huomioonotettavaksi. Kertomuksesta ilmeni, että tarkastustoiminta oli jaettu inventaajaan kesken siten, että herra R. L. Forsbom tarkasti maistraatin, raastuvanoikeuden ym. virastojen hallussa olevan irtaimen omaisuuden, herra T. A. Häninen kiinteistötoimiston maatalousosaston ja sen hoidossa olevien tilojen sekä lastensuojelulaitosten, herra S. Koskinen palolaitoksen, poliisilaitoksen, poliisitalojen ja työnvälitystoimiston, herra Y. V. Laine kansakoulujen, herra O. Lindblom kaupunginkirjaston, kaupunginorkesterin, teurastamon ja vesijohtolaitoksen, neiti A. J. Lähteenoja lastentarhain, herra E. Montell puhtaanapitolaitoksen, kiinteistötoimiston, kaupungin talojen, kansanpuistojen ja urheilukenttien, herra J. A. Salomaa kaasulaitoksen, sähkölaitoksen, opetuskeittiöiden ja elintarvikekeskuksen, herra A. A. Skrabb sairaalan tiliviraston ja sairaalan, herra B. G. B. Svedlin terveydellisten tutkimusten laboratorion, maidontarkastamon, tuberkuloosihuoltotoimiston ja väestönsuojelutoimiston sekä lohkojen ja suojien, herra B. Wäisänen terveydenhoitolautakunnan ja satamalautakunnan alaisten laitosten, tilastotoimiston ja henkikirjoittajan konttorin sekä herra J. H. Väätäinen huoltotoimen, ammattikoulujen ja kunnallisten työväenasuntojen hallussa olevan irtaimen omaisuuden. Kaupunginvaltuuston päätöksen ⁴⁾ mukaisesti inventointia ei suoritettu rakennustoimistossa, kunnalliskodissa ja Annankadun kansakoulussa. Niiden kalustoluetteloista ei myöskään tehty mitään poistoja ja niihin kertomusvuoden aikana ostetut kalustot ym. merkittiin yhtenä summana kalustoluetteloiden loppuun. Tarkastus oli helmikuussa tapahtuneiden pommitusten ja niiden seurauksena olleiden monien virastojen ja laitosten siirron tai niissä aiheutuneen toiminnan keskeytyksen takia huomattavasti myöhästynyt ja

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ²⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 236 §. — ³⁾ S:n 10 p. toukok. 180 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 4.

vaikeutunut. Olipa eräitä laitoksia joko osaksi tai kokonaan täytynyt jättää tarkastamatta. Tarkastusta oli myös vaikeuttanut se, että omaisuutta oli jouduttu siirtämään toisille paikkakunnille tai pakkaamaan laatikkoihin ja siirtämään talojen kellareihin. Pommitukset olivat myös aiheuttaneet tarkastettavalle omaisuudelle vahinkoa ja osaksi tuhonneetkin sitä. Kaikesta huolimatta oli inventointi saatu suurin piirtein tyydyttävästi suoritetuksi ja inventtaajat olivat tällöin todenneet, että kaupungin irtainta omaisuutta ja varastoja oli yleensä huolella hoidettu, virastoissa ja laitoksissa oleva kaupungin irtain omaisuus oli luetteloihin merkitty, suoritettuihin poistoihin oli ollut pätevät syyt ja luettelot hyvin pidetty. Tarkastuksen aikana havaitut virheet ja puutteellisuudet oli korjattu, kun inventtaajat tai revisorit olivat niistä asianomaisille huomauttaneet. Todettiin myös, että kaupungin irtainta omaisuutta oli mahdollisuuksien mukaan koetettu suojella pommitusvaurioilta. Mitään huomautuksia, joihin ehkä olisi ollut aihettakin, eivät inventtaajat halunneet tehdä, vaan jätettiin ne siksi kunnes olot jälleen vakiintuivat.

Revisiotoimisto. Revisiotoimiston seuraavia v:n 1943 määrärahoja sallittiin ¹⁾ ylittää alla mainituin määrin: Kesäloimasijaiset 14 631: 75 mk, Valaistus 344: 15 mk ja Matkakulut 2 623 mk.

Verotusviranomaiset

Verotusvalmisteluviraston toimistoapulaisten palkkojen järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ v:n 1945 alusta lukien siirtää kuusi verotusvalmisteluviraston konekirjoittajana toimivan nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan virkaa 41 palkkaluokasta 40:nteen.

Verotusvalmisteluviraston määrärahat. Verotusvalmisteluvirasto oikeutettiin ylittämään määrärahaansa Painatus ja sidonta 99 000 mk ³⁾ sekä tarverahojaan 20 000 mk ⁴⁾. V:n 1942 määrärahan Verotusvalmistelun järjestelyä varten kaupunginhallituksen käytettäväksi jäännöserä, 92 900 mk, päätettiin ⁵⁾ sallia siirtää kertomusvuoteen.

Viranhaltijain ja työntekijäin virkasääntö-, työjärjestely-, palkka-, eläke- yms. kysymykset

Viranhaltijain eroamisikä. Koska virkasäännön 5 §:n mukaisesti 70 vuotta täyttäneitä viranhaltijaa ei enää voitu käyttää kaupungin palveluksessa, mikä etenkin vallitsevissa poikkeuksellisissa oloissa oli ollut kaupungille haitaksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ mainitun epäkohdan poistamiseksi täydentää viranhaltijain eroamisikää koskevat määräykset.

Harjoittelijain ottaminen kaupungin virastoihin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ oikeuttaa kaupungin virastot ottamaan harjoittelijoita sekä maksamaan heille korvauksen heidän suorittamastaan työstä tilapäisen työvoiman tililtä tai työmäärärahoista velvoittaen samalla virastot lähettämään ilmoituksen harjoittelijan ottamisesta kaupunginhallituksen henkilökortistoon. Virkasäännön 1 §:ään lisättiin näin kuuluva kolmas kohta: Harjoittelijoihin, jotka on otettu kaupungin virastoihin ja laitoksiin, ei virkasäännön määräyksiä sovelleta.

Kesäloimat. Huomioonottaen virkasäännön 26 §:n määräykset kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että viranhaltijalle annetaan v:n 1944 aikana jäljempänä mainittavin poikkeuksien puolet hänelle sanottuna vuonna virkasäännön mukaan tulevasta vuosilomasta; viranhaltijalle on annettava myös jäljellä oleva osa hänen lomastaan siinä tapauksessa, että häntä voidaan käyttää maatalous- ja metsätyössä ja että hän tänä loma-aikana palkansa lisäksi maksettavaa kohtuullista korvausta vastaan työvoimaviranomaisten hyväksymällä tavalla osallistuu sanottuun työhön tai hänet työvelvollisena siihen määrätään; ellei viranhaltija osallistu mainitulla tavalla maatalous- tai metsätyöhön, vaan hoitaa varsinaista virkaansa, on hänelle tältä loman osalta maksettava kaksinkertainen palkka; jollei katsota tarpeelliseksi pitää viranhaltijaa työssä edellä tarkoitettuna lomasta jäljellä olevana aikana eikä häntä myöskään saada sijoitetuksi maatalous- tai metsätyöhön, voidaan hänelle antaa tämäkin osa vuosilomaa vapaasti käytettäväksi; muutoin nouda-

¹⁾ Kvsto 16 p. helmik. 90 §. — ²⁾ S:n 30 p. elok. 294 §. — ³⁾ S:n 10 p. toukok. 189 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 484 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. tammik. 11 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 26 §; Kunnall. asetuskok. s. 21. — ⁷⁾ Kvsto 31 p. toukok. 204 §; Kunnall. asetuskok. s. 95. — ⁸⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 159 §.

tetaan soveltuvin osin valtioneuvoston huhtikuun 14 p:nä antamaa päätöstä työntekijäin oikeudesta vuosilomaan. Kaupunginhallitus oikeutettiin ratkaisemaan mahdolliset lomien järjestelyn yhteydessä syntyvät tulkintatapaukset.

Tilanteen sittemmin muututtua m.m. sikäli, että joukko viranhaltijoita oli kutsuttu sotapalvelukseen, kaupunginhallitus oli antanut eräitä valtuuston edellä mainittua päätöstä täydentäviä määräyksiä. Niinpä puolustuslaitoksen Helsingin teollisuuspiirin päätöksen, ettei kesälomia saatu myöntää puolustuslaitoksen tarpeita palveleville työntekijöille, kaupunginhallitus oli tulkinnut siten, ettei mainittu päätös koskenut muita kaupungin laitoksia kuin sotilasviranomaisten nimenomaan mainitsemia, ja niissäkin ainoastaan sellaisia henkilöitä, jotka laitoksen johtajan harkinnan mukaan tarvittiin laitoksen toiminnan ylläpitämiseksi. Muutoin lomat oli myönnettävä valtuuston edellä mainitun päätöksen mukaisesti kuitenkin edellytyksin, etteivät asianomaisen viraston työt siitä kärsineet ja että lomalla olevat heti kutsun saatuaan palasivat työhönsä. Vielä kaupunginhallitus oli määrännyt, että palolaitoksen palveluksessa oleville saatiin kertomusvuoden aikana myöntää kesälomia ainoastaan erikoistapauksissa palopäällikön harkinnan mukaan. Edellä selostetut kertomusvuoden kesälomien järjestelyä koskevat kaupunginhallituksen toimenpiteet kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä.

Lisäksi päätettiin ²⁾, että sotapalveluksesta tai työvelvollisuus- taikka muun sellaisen lain nojalla määrätystä työstä vapautuville viranhaltijoille ja työntekijöille oli suoritettava kertomusvuoden käyttämättömän kesäloman ajalta korvauksena tätä aikaa vastaava palkka laskettuna v:n 1944 kesäkuussa suoritetun palkan mukaan; korvausta ei kuitenkaan saatu suorittaa ajalta, jolloin asianomainen oli nauttinut lomaa sotapalveluksesta. Asianomainen lomaa myöntävä viranomainen oikeutettiin kuitenkin päättämään, voitiinko käyttämätön loma tai osa siitä myöntää luonnossa, mikäli viranhaltija tai työntekijä sanotun vuoden aikana vapautui sotapalveluksesta ja loman myöntämisestä ei aiheutunut haittaa laitoksen tai viraston toiminnalle. Edelleen päätettiin ³⁾ tarkoitusta varten merkitä v:n 1945 talousarvioon 500 000 mk:n suuruinen määräraha, joka saatiin käyttöä jo kertomusvuonna.

Viranhaltijain ja työntekijäin kalliinajanlisäykset sekä palkkojen ja eläkkeiden järjestely. Kaupunginvaltuuston pöytäkirjaan päätettiin ³⁾ merkitä ilmoitus seuraavista kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille maksettavia kalliinajanlisäyksiä koskevista toimenpiteistä: Valtioneuvosto oli tammikuun 27 p:nä päättänyt, että, poiketen työpalkkojen säännöstelystä lokakuun 1 p:nä 1942 annetun valtioneuvoston päätöksen 4 ja 6 §:n määräyksistä, elinkustannusindeksin pisteluvun 200 edellyttämä työpalkkojen tarkistus oli, noudattamalla muuten edellä mainitun valtioneuvoston päätöksen määräyksiä, toimitettava sen palkanmaksukauden alusta lukien, joka ensiksi alkaa helmikuun 12 p:n 1944 jälkeen, kuitenkin siten, että kuukausipalkkaa nauttiville oli korotettu palkka maksettava sanotun kuukauden jälkipuoliskolta. Tämän johdosta oli kaupunginhallitus tammikuun 29 p:nä kehoittanut kaupungin kassavirastoja maksamaan kalliinajanlisäykset indeksitason 198—207 mukaisesti helmikuun 12 p:n jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta. Kaupunginvaltuuston päätöksen ⁴⁾ mukaan oli näin ollen myös viranhaltijain kalliinajanlisäykset tarkistettava, kuten vastaavanlaisessa tapauksessa aikaisemmin oli menetelty ⁵⁾, samasta ajankohdasta lukien.

Rahan arvon jatkuva heikkeneminen oli palkannauttijain keskuudessa herättänyt yhä lisääntyvää levottomuutta. Heidän nauttimistaan kalliinajanlisäyksistä huolimatta heidän reaalipalkkansa hetki hetkeltä aleni sen monissa tapauksissa jo arveluttavasti hiipossa toimeentulominimiä. Odotellessaan sopivampaa ajankohtaa varsinaisen palkkajärjestelyn suorittamiseksi kaupunginhallitus oli asettanut komitean valmistelemaan ehdotusta olosuhteista eniten kärsimään joutuneiden pienehköpalkkaisten palkkojen parantamiseksi jo etukäteen. Sittemmin antamassaan mietinnössä komitea aluksi totesi, että käsite pienehköpalkkainen oli ylen venyvä. Oli vaikeata sanoa, missä raja kulki ja oliko se yleensä pätevästi määrättävissä. Komitea oli kuitenkin ehdotustaan laatiessaan lähtenyt siitä, että 1 500 mk alemmaa peruspalkkaa kuukaudessa nauttiva oli katsottava pienipalkkaiseksi. Sen mielestä näytti kohtuulliselta, että mainittuun ryhmään kuuluvien virkojen pohjapalkat jonkin verran korotettaisiin, siten että 62—50 palkkaluokkiin kuulu-

¹⁾ Kvsto 5 p. heinäk. 268 §. — ²⁾ S:n 11 p. lokak. 368 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 69 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 8. — ⁵⁾ S:n v:n 1943 kert. I osan s. 5.

vat virat siirrettäisiin 59—47 luokkiin, 49—46 palkkaluokkiin kuuluvat virat 47—44 luokkiin ja 45—44 palkkaluokkiin kuuluvat virat 44—43 luokkiin. Lisäksi komitea katsoi olevan syytä oikaisemalla kalliinajanlisäysten laskemistapaa ikäkorotusten osalta jonkinverran parantaa niiden viranhaltijain palkkoja, jotka olivat kauan palvelleet kaupunkia. Aikoinaan määrättiin palkkojen suuruus ajankohtana, jolloin maan yleinen elinkustannusindeksi oli 160, ja kalliinajanlisäyksiä korotettiin määräprosenttein milloin elinkustannusindeksi kohosi 10 pisteellä. Tällöin kuitenkin meneteltiin siten, ettei koko kiinteälle palkalle, vaan ainoastaan peruspalkalle laskettiin indeksiä 160 vastaava kalliinajanlisäys ja näin saatuun määrään lisättiin ikäkorotukset ilman mitään kalliinajanlisäystä, joten viranhaltijain kiinteän palkan kokonaisuudessaan edellyttämä kalliinajanlisäys jäi alemmaksi kuin mitä sen olisi pitänyt olla. Jos kalliinajanlisäystä suoritettaisiin saman prosentin mukaan sekä peruspalkasta että ikäkorotuksesta, saataisiin komitean mielestä huomattava parannus aikaan pienehköpalkkaisten kohdalta, mikäli nämä olivat ikäkorotuksiin oikeutettuja. Sen sijaan se ei parantaisi sellaisten viranhaltijain palkkausta, jotka olivat siksi äskettäin tulleet kaupungin palvelukseen, etteivät vielä nauttineet ikäkorotuksia, mikä komitean mielestä olikin paikallaan, sillä viimeksi mainitut tiesivät virkaan tullessaan siihen kuuluvat palkkaehdot, kun sen sijaan pitkäköön viranhoidon aikana olosuhteet olivat voineet muuttaa virkaan kuuluvan reaali-palkan aivan toiseksi, kuin mitä se oli viranhaltijain virantoimitukseen ryhtyessä. Ehdotettua oikaisua kalliinajanlisäysten laskemistapaan komitea ei kuitenkaan katsonut voitavan muuttaa yksinomaan pienehköjen palkkojen kohdalta, vaan olisi vastaava oikaisu tehtävä kaikissa palkkaluokissa. Tässä yhteydessä komitea huomautti valtioneuvoston päättäneen marraskuun 16 p:nä, että m. m. kuukausipalkkoja oli koko maassa korotettava 200 mk. Vaikkeivät valtioneuvoston palkkasäännöstelypäätökset yleensä, yhtä vähän kuin edellä mainittu päätöskään, koskenut julkisoikeudellisessa asemassa olevia kuntien viranhaltijoita, oli Helsingin kaupunki kuitenkin pyrkinyt mahdollisuuksien mukaan noudattamaan niissä annettuja yleisiä palkkaohjeita. Tämän vuoksi ja kun komitean edellä selostettu ehdotus palkkojen parantamiseksi ja niiden järjestelyksi eräissä tosin suhteellisen harvoissa kohdin veisi siihen, että uusi palkka kalliinajanlisäyksineen ei nousisi 200 mk kuukaudessa, oli komitean mielestä lisäksi päätettävä, että viranhaltijain kokonaispalkan lisäyksen tulisi nousta vähintään sanottuun 200 mk:aan kuukaudessa. Komitean arvion mukaan sen ehdotuksen toteuttaminen aiheuttaisi n. 17 milj. mk:n lisäkustannuksen vuodessa.

Työntekijäin palkkojen muuttamista komitea ei ehdottanut, koska kaikki tuntipalkkaa nauttivat tulivat valtioneuvoston päätöksen nojalla ilman muuta saamaan 1 mk:n lisäyksen tuntipalkkoihinsa. Sen sijaan komitean huomio oli kiintynyt kaupunginvaltuuston työntekijäin palkkatariffiin tekemään lisäykseen, jonka mukaan asianomainen ylin työjohto oli oikeutettu yksityistapauksissa työntekijäin paremman ammattitaidon tai työkyvyn taikka ahkeruuden perusteella korottamaan palkkaa enintään 10 %. Kun tässä esiintyvää sanaa yksityistapauksissa on arveltu tulkitun hyvin ahtaasti ja koska komitean mielestä olisi sekä kohtuullista että kaupungin edunkin mukaista, että työntekijää, joka osoittaa tavallisuudesta poikkeavaa ammattitaitoa, työkykyä ja ahkeruutta, palkitaan aina ansioittensa mukaan, oli komitea sitä mieltä, että sana yksityistapauksissa olisi poistettava mainitusta määräyksestä.

Yhtyen kaikissa kohdin komitean tekemiin ehdotuksiin kaupunginhallitus lähetti sen laatiman mietinnön kaupunginvaltuuston harkittavaksi, ehdottaen lisäksi, että kaupungin eläkkeennauttijainkin kalliinajanlisäys korotettaisiin 200 mk kuukaudessa. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä esityksen päättäen lisäksi, että mikäli loppupalkka jossakin palkkaluokassa sen hyväksymien ponsien mukaan alittaisi alemman palkkaluokan loppupalkan, edellinen oli korotettava jälkimmäisen suuruiseksi. 62—46 palkkaluokkiin kuuluvien virkojen siirtämiseksi ylempiin palkkaluokkiin valtuusto myönsi 150 000 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Kaupungin ajoissa omin hevosin työskentelevien kuorma-ajurien tuntipalkan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ korottaa Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnan työntekijäin keskustuomikunnan välisessä työehtosopimuksessa nimikkeeseen Kuormaajurit omalla hevosella kuuluvan 19 mk:n suuruisen kalliinajanlisäyksen 22 mk:aan,

¹⁾ Kvsto 29 p. marrask. 443 §; Kunnall. asetuskok. s. 183. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 243 §.

mikä korotus oli suoritettava valtuuston asiaa koskevan päätöksen jälkeen lähinnä seuraavan tiliviikon alusta lukien.

Sortuneiden rakennusten raivaustöissä olevien aputyöntekijäin tuntipalkan korottaminen. Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan esitettyä, että aputyöntekijöille heidän ollessaan ns. raivaustöissä maksettaisiin palkkaa 17 mk tunnilta, koska kyseiset työt suuresti kuluttivat työntekijäin vaatteita ja jalkineita, ja kaupunginhallituksen tämän johdosta ehdotettua, että miespuolisille aputyöntekijöille maksettaisiin 10 mk:n perusmääräinen tuntipalkka, vastaten kalliinajanlisäyksineen 17: 10 mk, josta johtuen ne miespuoliset apu- y.m. työntekijät, joiden perusmääräinen tuntipalkka oli pienempi kuin 10 mk, tulisivat osallisiksi tästä korotuksesta, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että sortuneiden rakennusten raivaustöissä oleville aputyöntekijöille oli suoritettava vähintään 10 mk:n perusmääräinen tuntipalkka.

Reserviläispalkan suorittaminen eräissä tapauksissa. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kaupungin palveluksesta välittömästi asepalvelukseen kutsutun reserviläispalkan saamiseen vaadittavaan kolmen kuukauden palvelusaikaan lukemaan hyväkseen sen ajan, minkä hän sotaväestä lomautettuna oli kaupungin työssä, mikäli hän oli käyttänyt lomauttamisaikansa tällaiseen työhön.

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet. Alla mainituille kaupungin tai sen kannattaman laitoksen palveluksessa olleille henkilöille myönnettiin ylimääräiset elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Lasten työkotii	Heinonen, I. ³⁾	Johtaja	19 ¹ / ₄ 44	⁴⁾ 200
Kiinteistötoimisto	Humala, A. ⁵⁾	Eläintenhoitaja	19 ¹ / ₁₂ 43	600
Rakennustoimisto	Saarinen, A. ⁶⁾	Ajuri	19 ³ / ₁₂ 42	400

Leskieläkkeitä myönnettiin alla mainituille henkilöille:

Eläkkeensaajan miesvainaja			Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Virasto tai laitos, jossa viimeksi on toiminut	Nimi	Virka tai toimi		
Raastuvanoikeus	Nordberg, G. ⁷⁾	Kaupunginpalvelija	19 ¹ / ₁ 44	300
Palolaitos	Flink, J. ⁶⁾	Konemestari	19 ¹ / ₄ 44	300
»	Lönnqvist, J. ⁸⁾	Palokorpraali	19 ¹ / ₄ 44	300
Rakennustoimisto	Kataja, R. ⁶⁾	Työntekijä	19 ¹ / ₆ 44	300
»	Kuusmanen, K. ⁹⁾	»	19 ¹ / ₁₁ 44	300
Satamahallintotoimisto	Laurent, L. ⁶⁾	Vaakamestari	19 ¹ / ₆ 44	500
»	Nygren, J. ⁷⁾	Vahtimestari	19 ¹ / ₁₂ 43	300

Evätyt eläkeanomukset. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saantia koskeviin anomuksiin, joita seuraavat henkilöt olivat tehneet: terveystoimiston kaitsija Hj. J. Andberg ⁷⁾; työnvälitystoimiston osastonhoitaja A. Bruun ¹⁰⁾; taideteollisuuskeskuskoulun rehtori E. W. von Essen ¹¹⁾; metsänvartija O. Ilmosen leski ¹²⁾; Munkkiniemen ja Talin kartanoiden palveluksessa olleen työntekijän H. Salosen leski ¹³⁾; Tuomarinkylän kartanon palveluksessa olleen työntekijän A. Savisen leski ⁷⁾; rakennustoimiston työntekijä Y. A. Aaltonen ⁷⁾; rakennustoimiston työntekijäin K. Hellgrenin ⁹⁾ ja J. V. Kiviniemen ⁶⁾ lesket; puhtaanapitolaitoksen työntekijän Pylkän leski ⁷⁾; sekä satamahinaaja Herculeksen päällikön J. Hambergin leski ¹⁴⁾.

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 242 §. — ²⁾ S:n 30 p. elok. 289 §. — ³⁾ S:n 31 p. toukok. 225 §. — ⁴⁾ Lisäeläke; ks. v:n 1936 kert. s. 43. — ⁵⁾ Kvsto 29 p. maaisk. 147 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 356 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 57 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. huhtik. 169 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. marrask. 434 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. maalisk. 130 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. syysk. 355 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. marrask. 402 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. tammik. 57 § ja 26 p. huhtik. 169 §. — ¹⁴⁾ S:n p. 21 kesäk. 259 §.

Eräitä käsiteltyjä eläkeanomuksia koskevat valitukset. Merkittiin tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden hylänneen rakennustoimiston muurarin A. Lindgrenin ¹⁾ ja satamahallintotoimiston parmaajan F. F. Nousiaisen ²⁾ leskien tekemät valitukset, jotka koskivat heidän käsiteltyjä eläkeanomuksiaan.

Kaupunginvaltuuston annettua Uudenmaan lääninhallitukselle selityksensä Munkkiniemen ja Talin kartanoiden palveluksessa olleen työntekijän H. Salosen ³⁾ lesken, Tuomarinkylän kartanon palveluksessa olleen työntekijän A. Savisen ⁴⁾ lesken, rakennustoimiston työntekijän S. Koskisen ⁵⁾ lesken ja sähkölaitoksen ajurin K. Kotivirran ⁶⁾ lesken tekemien valitusten johdosta, lääninhallitus oli hylännyt valitukset. Työmiehenleski Salosen sittemmin valitettua asiassa korkeimpaan hallinto-oikeuteen kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ tälle annettavassa selityksessään toistaa asiassa jo aikaisemmin esittämänsä näkökohdat.

Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön entisten työntekijäin eläkeoikeus. Työntekijät M. Laukkanen ⁸⁾ ja V. J. Huuskonen ⁹⁾ oikeutettiin eläkettä varten lukemaan hyväkseen edellinen v:n 1918 heinäkuun 29 p:n ja v:n 1920 heinäkuun 29 p:n ja v:n 1937 toukokuun 18 p:n ja v:n 1939 helmikuun 25 p:n välinen aika sekä jälkimmäinen v:n 1919 elokuun 21 p:n ja v:n 1920 huhtikuun 17 p:n välinen aika, jolloin he olivat olleet Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön palveluksessa.

Sairasavun myöntäminen porari A. V. Nurminen perikunnalle. Koska rakennustoimiston palveluksessa ollut porari A. Nurminen, joka kuoli tammikuun 26 p:nä nautittuaan sairaslomaa säädetyin palkkaeduin v:n 1942 huhtikuun 22 p:n ja v:n 1943 toukokuun 29 p:n väliseltä ajalta, oli loukkaantunut kaupungin töissä, mikä välillisesti oli aiheuttanut hänen kuolemansa, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa hänen perikuntansa saamaan jatkettuna sairaspuna puolet hänen palkastaan v:n 1943 toukokuun 30 p:n ja v:n 1944 tammikuun 26 p:n väliseltä ajalta.

2. Rahatointa koskevat asiat

Kaupungin v:n 1943 tilinpäätös. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ hyväksyä v:n 1943 tilinpäätöksen, jonka loppusummat olivat seuraavat:

Menosäästöt	mk	82 501 509: 65	
Tuloylitykset	»	97 101 092: 71	
Tulot talousarvion ulkopuolella	»	6 213 037: 52	mk 185 815 639: 88
Menoylitykset	»	54 118 201: 10	
Tulovajaukset	»	17 174 757: 20	
Menot talousarvion ulkopuolella	»	647 909: 90	» 71 940 868: 20
Ylijäämä	mk	113 874 771: 68	

Obligatiolainan ottaminen eräiden pommitusvaurioiden korjaamisen kustantamiseksi. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 10 milj. mk:n määrärahan kaupunginhallituksen käytettäväksi 5.75 %:n lainojen myöntämiseksi enintään 5 vuoden ajaksi vähävaraisille kiinteistöjen omistajille sopivaa vakuutta vastaan suojakorjauksia varten; oikeuttaa kaupunginhallituksen etukäteen jo kertomusvuonna tarpeen mukaan käyttämään sanottua määrärahaa; ottaa yllä mainittua tarkoitusta varten 10 milj. 5.75 %:n obligatiolainan kahta vuotta pidemmin maksuajoin ja enintään 5 vuoden kuoletusajoin; alistaa päätöksensä obligatiolainan ottamisesta valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi; sekä valtuuttaa kaupunginhallituksen ryhtymään kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin ja täysin valtuuksin edustamaan kaupunkia lainanottoa koskevissa neuvotteluissa ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset laina- ja vastuusitoumukset sekä muut asiakirjat. Sisäasiainministeriö ilmoit-

¹⁾ Kvsto 1 p. marrask. 386 §; ks. v. 1943 kert. I osan s. 7. — ²⁾ Kvsto 11 p. lokak. 364 §. — ³⁾ S:n 21 p. kesäk. 231 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 114 § ja 31 p. toukok. 198 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 65 §; ks. v:n 1943 kert. I osan s. 7. — ⁶⁾ Kvsto 16 p. helmik. 66 §; ks. v:n 1943 kert. I osan s. 7. — ⁷⁾ Kvsto 20 p. syysk. 310 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. maalisk. 146 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. marrask. 401 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. maalisk. 148 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. kesäk. 236 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 3. — ¹²⁾ Kvsto 29 p. maalisk. 139 §.

ti¹⁾ sittemmin kesäkuun 16 p:nä vahvistaneensa valtuuston yllä mainitun lainan ottoa koskevan päätöksen.

Stadionin sotavahinkovakuutusmaksujen suorittamisen takaaminen. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾, että kaupunki menee omavelkaiseen takaukseen Stadion-säätiön puolesta stadionin 8 milj. mk:n määräisen vapaaehtoisen sotavahingon lisävakuutuksen vakuutusmaksujen suorittamisesta, minkä päätöksen sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 26 p:nä³⁾.

Kaupungin ja Stenius konsortiet nimisen yhtiön välisen selvittely. Sitten kun kaupunginvaltuusto oli päättänyt⁴⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen tekemän ehdotuksen kaupungin ja Stenius konsortiet nimisen yhtiön taloudellisten välien selvitykseksi ja vaatia Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön entisiltä osakkailta heidän ja kaupungin välisen kaupparikijan määräysten nojalla 937 377: 70 mk korkoineen, josta kuitenkin oli vähennettävä erehdyksessä kahteen kertaan veloitettu 5 000 mk:n erä, oli kaupunki mainitun saatavan uloshakemiseksi tammikuussa 1943 pannut vireille raastuvanoikeudessa oikeudenkäynnin yhtiön entisten osakkaiden takaajaa Pohjoismaiden yhdyspankkia vastaan. Jutun oltua oikeuden käsiteltävänä viisi kertaa Pohjoismaiden yhdyspankki ilmoitti olevansa halukas neuvottelemaan riitakysymyksen ratkaisemisesta sovintoteitse ja syyskuun 30 p:nä 1943 kaupunginhallitus ryhtyi näihin neuvotteluihin. Niissä asianomaiset sittemmin yhtyivät seuraavaan sovintosopimusehdotukseen, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi⁵⁾: kaupunki luopuu kaikista Helsingin kaupungin raastuvanoikeudessa vireillä olevassa jutussa esittämistään vaatimuksista Oy. Pohjoismaiden yhdyspankkia vastaan kuin myös näiden vaatimusten esittämisestä Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön entisiä osakkaita sekä muitakin kohtaan, jotka saattavat olla niistä vastuussa; kaupunki ei tule vaatimaan Oy. Pohjoismaiden yhdyspankilta, Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön entisiltä osakkailta eikä muiltakaan, jotka saattavat olla siitä vastuussa, vahingonkorvausta sen johdosta, että kaupungin on ollut myytävä kesäkuun 1 p:nä 1913 päivätyn Ab. Alberga oy:n ja rakennusmestari J. H. Malkin välillä tehdyn vuokrasopimuksen nojalla junamies J. W. Malkille eräs määräalue Espoon pitäjän Suur-Huopalahden kylässä olevasta Alberga RN 2⁵⁶ nimisestä tilasta käypää hintaa alhaisemmasta kauppahinnasta; Ab. M. G. Stenius nimen yhtiön entiset osakkaat suorittavat kaupungille kertakaikkisena hyvityksenä heti käteisellä 700 000 mk; ja Oy. Pohjoismaiden yhdyspankki luopuu raastuvanoikeudessa vireillä olevassa jutussa esittämistään oikeudenkäyntikulujen korvausvaatimuksesta.

Verotausrahaston kartuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ korottaa kertomusvuoden talousarvioon merkittyä, verotuksella koottavaa määrää 23 milj. mk verotausrahaston kartuttamiseksi.

Kunnallisverojen ennakkokanto. Valtuusto päätti⁷⁾, että kertomusvuonna v:n 1943 tuloista maksettava kunnallisvero oli kannettava kolmessa ennakkoerässä ja kahdessa varsinaisen kannon erässä kaupunginhallituksen määrättävinä aikoina ja päättämin määrin siten, että ennakkona kannetaan yhteensä 5 mk veroäyriä kohden eli n. 60 % lähinnä edellisessä kunnallistaksoituksessa verovelvollisille maksuunpannusta verosta ja v. 1945 v:n 1944 tuloista maksettava kunnallisvero viidessä ennakkoerässä ja kolmessa tai neljässä varsinaisen kannon erässä niinikään kaupunginhallituksen määrättävinä aikoina ja päättämin määrin siten, että ennakkona kannetaan yhteensä 5 mk veroäyriä kohden eli n. 60 % lähinnä edellisessä kunnallistaksoituksessa verovelvollisille maksuunpannusta verosta. Mikäli ennakkokannossa maksu laiminlyötiin, koko ennakko lankesi sakkokorkoi-
neen heti maksettavaksi.

Koiraveron määrän vahvistaminen. Huhtikuun 30 p:nä 1942 koiraveron suorittamisesta annetun asetuksen 1 §:n muuttamisesta johtuen, kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ vahvistaa koiraveron kertomusvuodelta 400 mk:ksi ja v:sta 1945 alkaen 600 mk:ksi.

V:n 1945 talousarvio. Kaupunginhallitus oli lähinnä edellisen vuosien talousarvioehdotuksia laatiessaan katsonut olevan syytä sotatilasta huolimatta varautua sitä aikaa varten, jolloin ei olisi esteitä välttämättömien töiden säännölliselle suorittamiselle varaamalla huomattavia määrärahoja aikanaan suoritettavia uudistöitä varten sekä merkitsemällä

¹⁾ Kvsto 30 p. elok. 274 §. — ²⁾ S:n 30 p. elok. 286 §; ks. myös v:n 1943 kert. I osan s. 9. —

³⁾ Kvsto 22 p. marrask. 407 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 13. — ⁵⁾ Kvsto 26 p. tammik. 32 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. heinäk. 267 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 31 § ja 22 p. marrask. 421 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. toukok. 182 §.

lisämäärärahoja jo aikaisemmin päätettyihin pääasiallisesti vielä aloittamattomiin töihin, mitkä toimenpiteet olivat omiaan helpottamaan sitä taloudellista tilannetta, johon jouduttiin v. 1944 välirauhan solmiamisen kautta. Sotapalveluksessa ja työvelvollisina olleille oli nyt järjestettävä töitä mahdollisuuksien mukaan. Käyttämättömien, v:een 1945 siirtyvien uudistymäärärahojen käyttöä rajoitti kuitenkin toistaiseksi rakennus- ja muiden työaineiden puute. Sen vuoksi varattiin talousarvioehdotuksessa entisten lisäksi runsaasti määrärahoja sellaisia töitä varten, joihin ei laisinkaan tai ainoastaan vähäiseltä osalta tarvittiin työaineita. Tällaisista töistä mainittakoon m.m. satama-, katu- ja viemäriyöt, joihin ehdotuksessa varattiin yhteensä n. 120 000 000 mk niiden 82 000 000 mk:n lisäksi, jotka käyttämättöminä siirtyivät v:een 1945. Varsinaisiin työttömyys- ja avustustöihin varattiin ehdotuksessa edellisistä vuosista säästyneiden 30 000 000 mk:n lisäksi 10 000 000 mk. Entistään kireämmäksi käyneen asuntopulan lieventämiseksi merkittiin asuntorakennustoimintaa varten yli 100 000 000 mk. Lainavaroja tuli talousarvioehdotuksen mukaan käytettäväksi 98 200 000 mk eli 48 000 000 mk enemmän kuin kertomusvuonna.

Kertomusvuoden talousarvioon verraten menojen loppusumma osoitti 206 400 000 mk:n nettolisäystä, nousten menojen lisäykset kaikkiaan 237 400 000 mk:aan ja vähennykset 31 000 000 mk:aan. Tulosäännössä lisäykset olivat yhteensä 263 800 000 mk ja vähennykset 57 400 000 mk. Tällöin oli huomioitu teknillisten laitosten bruttomenot ja -tulot.

Käsiteltyään ¹⁾ kaupunginhallituksen laatimaa talousarvioehdotusta ²⁾ kaupunginvaltuusto vahvisti ³⁾ v:n 1945 talousarvion ⁴⁾, jonka pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä näiden meno- tai tulolisäykset (+) ja meno- tai tulovähennykset (—) v:een 1944 verraten ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

Menot

Varsinaiset menot

1. Yleinen kunnallishallinto	mk	59 054 882	+	5 075 579
2. Oikeus- ja järjestystoimi.....	»	49 843 498	+	7 548 663
3. Palotoimi	»	11 912 858	+	981 363
4. Terveystenhoito	»	20 507 188	+	2 255 355
5. Sairaanhoido	»	124 492 915	+	7 952 833
6. Huoltotoimi	»	73 770 108	+	2 677 923
7. Lastensuojelu	»	27 159 722	+	2 562 970
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	36 961 062	—	2 942 176
9. Opetustoimi	»	90 737 273	+	4 062 853
10. Sivistystoimi	»	14 016 255	+	920 745
11. Kiinteistöt	»	49 402 707	+	1 940 197
12. Yleiset työt	»	69 623 723	—	4 686 979
13. Puhtaanapito	»	26 338 328	+	122 421
14. Satamat	»	45 811 379	+	17 828 982
15. Teurastamo	»	8 041 590	+	843 308
16. Elintarvikekeskus	»	21 713 892	+	887 285
17. Teknilliset laitokset	»	29 642 507	+	20 773 333
18. Sekalaiset yleiset menot	»	142 213 130	+	20 120 830
19. Korot ja lainakustannukset	»	84 893 736	+	3 967 642
20. Verojen poistot ja palautukset	»	55 001 000	+	15 000 000
		Yhteensä mk	1 041 137 753	+ 107 893 127

Pääomamenot

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	mk	251 833 245	+	116 025 622
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot	»	140 103 450	+	70 167 252
23. Velan kuoletus	»	78 307 864	—	1 193 789
		Yhteensä mk	470 244 559	+ 184 999 085
		Kaikkiaan mk	1 511 382 312	+ 292 892 212

¹⁾ Kvsto 13 p. jouluk. 456 §. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 6 ja n:o 7. — ³⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 459 §. — ⁴⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 8.

Tulot

Varsinaiset tulot

1. Yleinen kunnallishallinto	mk	359 000	+	40 000
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	369 060	—	100 000
3. Palotoimi	»	830 000	+	75 000
4. Terveystoimi	»	2 923 211	+	188 056
5. Sairaanhoidon	»	47 560 539	+	3 458 416
6. Huoltotoimi	»	23 474 606	—	1 102 800
7. Lastensuojelu	»	11 494 436	+	721 728
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	5 850 086	—	2 832 168
9. Opetustoimi	»	17 928 345	+	1 129 278
10. Sivustustoimi	»	1 651 470	+	100 000
11. Kiinteistöt	»	88 906 891	—	645 659
12. Yleiset työt	»	15 844 314	+	2 697 853
13. Puhtaanapito	»	22 786 090	+	813 142
14. Satamat	»	49 195 912	+	2 950 704
15. Teurastamo	»	4 807 000	+	260 060
16. Elintarvikekeskus	»	23 000 000	+	600 000
17. Teknilliset laitokset	»	63 448 188	+	6 808 180
18. Sekalaiset yleiset tulot	»	9 035 000	+	4 535 000
19. Korot ja osingot	»	49 790 775	—	2 245 630
20. Verot	»	777 086 796	+	201 150 525
		<u>Yhteensä mk</u>		<u>1 216 341 719 + 218 601 685</u>

Pääomatulot

21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot	mk	67 740 343	+	15 190 277
22. Lainavarat	»	110 300 250	+	60 100 250
Säästö v:sta 1944	»	117 000 000	—	1 000 000
		<u>Yhteensä mk</u>		<u>295 040 593 + 74 290 527</u>
		<u>Kaikkiaan mk</u>		<u>1 511 382 312 + 292 892 212</u>

Seuraavassa tehdään tarkemmin selkoa tärkeimmistä muutoksista, jotka ovat havaittavissa valtuuston v:ksi 1945 vahvistamassa talousarviossa v:n 1944 talousarvioon verraten.

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäisen pääluokan, Yleinen kunnallishallinto, Tilastotoimisto nimisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahaan sisällytettiin tarvittavat varat uuden vahtimestarinapulaisen sekä verotustilaston laadinnassa tarvittavan tilapäisen työvoiman palkkaamiseen. Verotusvalmisteluviraston menosääntöä vahvistettaessa huomioitiin kaupunginvaltuuston päätös eräiden virkojen siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan. Erinäisten hallintomenojen luvun nimikkeen Vakuutusmaksut kansaneläkelaitokselle ainoan momentin Vakuutusmaksut, arviomenot merkittiin 70 000 mk:sta 2 000 000 mk:ksi korotetuina määrinä. Saman luvun nimikkeeseen Sekalaiset menot lisättiin kaksi uutta momenttia, nimittäin Alueliitoksen valmistelu 1 500 000 mk:n menoin ja Sotapalveluksessa olevien kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin v:n 1944 kesälomien korvaus 500 000 mk:n menoin. Lukuun sisältyvään nimikkeeseen Vaalikustannukset merkittiin 1 100 000 mk eduskuntavaalien aiheuttamia kuluja varten.

Toisessa pääluokassa, Oikeus- ja järjestystoimi, luvun Ulosottolaitos nimikkeen Toinen kaupunginvoudinkonttori momentille Tilapäistä työvoimaa merkittiin kertomusvuoden tammikuun 21 p:nä annetun asetuksen mukaisesti 12 000 mk:n suuruinen uusi erä lääninkonttoriin lähetettävään valtion veroja ja maksuja koskevan kuukausitilien ja siirtoluetteloiden valmistamista varten. Nimikkeen Rikostuomioiden toimeenpanijankonttori momentin Tilapäistä työvoimaa kohdalla havaittava merkittävä määrärahan lisäys, 143 532 mk, aiheutui kahden tilapäisen toimistoapulaisen ja kahden ylimääräisen ulosottoapulaisen palkkaamisesta koko vuodeksi. Nimikkeen momentille Tarverahat

merkittiin 3 000 mk:n suuruinen erä poliisilaitoksen miehistöauton käyttöön sakkolaisten kuljettamiseksi. Syyttäjistä nimisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahaan sisällytettiin 93 936 mk uuden ylimääräisen kaupunginviskaalin palkkaamiseen raastuvanoikeuden ylimääräiselle X osastolle. Samoin luvun Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkisto tilapäisen työvoiman määrärahaan otettiin huomioon, kuten edellisenäkin vuonna, tarvittavat varat tilapäisen apulaisen palkkaamiseksi koko vuodeksi arkistointineiston käsittelyä varten. Holhouslautakunta luvun momentille Tilapäistä työvoimaa varattiin niinkään 6 000 mk toimistotoissa tarpeelliseksi käyneen tilapäisen apulaisen palkkaamiseen. Huoneenvuokralautakuntain luvussa lisääntyivät menot yhteensä 1 930 410 mk etenkin uuden tilapäisen työvoiman palkkaamisesta johtuen. Luvun momentille Tarverahat merkittiin 18 000 mk:n suuruinen uusi erä valtioneuvoston julkaisuvarastosta tilattavia lomakkeita varten.

Järjestyksessä kolmannen pääluokan, Palotoimi, ensimmäisen luvun, Palolaitos, palkkatilille merkittiin tarvittavat varat kaupunginvaltuuston eräiden virkain siirtämistä ylempään palkkaluokkaan koskevan päätöksen ¹⁾ toteuttamiseksi; kolmella sen momentilla huomioitiin eräitä pienehköjä uusia rahaeriä, nimittäin tilapäisen työvoiman määrärahaan sisällytettiin 15 000 mk ylityökorvauksia varten, momentille Kaluston hankinta merkittiin 20 000 mk palokunnan autokorjauspajassa välttämättömäksi käyneen venttiilihiomakoneen ostoa varten ja momentille Tarverahat 1 000 mk ajokorttien uusimisesta aiheutuviin kuluihin.

Neljännän, terveydenhoidon pääluokan luvun Terveydenhoitolautakunta ja sen toimisto tilapäisen työvoiman määrärahaan sisällytettiin 48 264 mk uuden 4 022 mk:n kuukausipalkkaisen autonkuljettajan palkkaamiseen aiheuttaen toimenpide välittömästi myöskin 4 022 mk:n lisäyksen kesälomasijaisten määrärahoissa. Vuokra momentilla huomioitiin 2 610 mk uutena eränä autotallin vuokrauskuuja. Lukuun aikaisemmin sisällytynyt momentti Kätilötoimi poistettiin ja momentille sisältyvät kaupunginkätilöiden huoneistojen vuokrat sekä lämpö- ja valaistuskustannukset siirrettiin uusina erinä saman luvun vastaaville momenteille. Siivous- ja kalustonhankintamäärärahoissa havaittavat pienehköt lisäykset johtuivat Pasilan ja Sörnäisten aluelääkärien vastaanottohuoneistoja ja kaupunginkätilöitä varten myönnetystä rahaeristä. Ottaen huomioon laki kunnallisista äitiys- ja lastenneuvoloista sekä neuvolain järjestelyn toistainen keskenäisyys sisällytettiin lukuun uusi nimike Äitiysneuvola 208 329 mk:n menoin, josta suurin osa, 106 956 mk, merkittiin tilapäistä työvoimaa varten, nimittäin 46 800 mk lääkärin palkkaamiseen, 41 076 mk 3 423 mk:n kuukausipalkkaisen kodinhoitajattaren palkkaamiseen ja 19 080 mk 1 590 mk:n kuukausipalkkaisen vastaanottoapulaisen palkkaamiseen. Maidontarkastamon luvun momentille Tarverahat sisällytettiin 1 200 mk:n suuruinen uusi erä raitiotievuosikortin hankkimiseksi ympäristökuntien näytteidenottajalle sekä laboratoriotarvikkeiden määrärahaan 1 000 mk seetriöljyä varten. Tuberkuloosihuolto nimisen luvun nimikkeeseen Huoltotoimisto tilapäisen työvoiman kohdalla havaittava määrärahan lisäys, 55 000 mk, aiheutui 2 500 mk:n kuukausipalkkaisen poliklinikka-apulaisen ja 25 mk:n tuntipalkkaisen tilastotyöntekijän palkkaamisesta. Parantolahoito nimikkeeseen momentille Parantolahoitoa tuberkuloottisille merkittiin 810 000 mk:n uusi erä Nummelan parantolalle suoritettavia hoitomaksuja varten, josta tuberkuloosisairaalan evakuoimisen takia oli varattu tuberkuloosihuoltotoimiston tarvetta varten 30 sairauspaikkaa huhtikuun 1 p:stä 1944 lukien. Luvun Sielullisesti sairaiden miesten keskusoti tarverahoihin varattiin 500 mk maaseutupuhelua varten. Ensimmäinen veneeristen tautien poliklinikka ja Toinen veneeristen tautien poliklinikka lukujen suhteen on huomioon otettava seuraavat muutokset: Edellisen luvun momenteille Tilapäistä työvoimaa ja Kesälomasijaiset aikaisemmin sisällyttäneet virkalääkärintoimistoa varten varatut määrärahat sisällytettiin vastaaville momenteille kokonaan uuteen, samaan lukuun sisällytettyyn nimikkeeseen Virkalääkärintoimisto, johon myöskin siirrettiin edellisenä vuonna lukuun lisätty 25 000 mk:n suuruinen uusi momentti Valistustoiminta. Nimikkeeseen Tarverahat momentti merkittiin 5 000 mk:n suuruiseksi. Samoin luvun momentille Tilapäistä työvoimaa aikaisemmin sisällytynyt ylimääräistä veneeristen tautien poliklinikkaa varten varattu määräraha sisällytettiin lukuun Toinen veneeristen tautien poliklinikka muodostettuun uuteen nimikkeeseen Ylimääräinen veneeristen tautien poliklinikka 300 471

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 29.

mk:n suuruisena. Desinfioimislaitoksen luvun vuokramäärärahan tuskin mainittava korotus johtui soutustadionilta vuokratun huonetila n:o 5:n vuokraamisesta.

Viidennen pääluokan, Sairaanhoidon, eri sairaalain sairauslomasijaisten momenttien määrärahoja arvioitaessa otettiin huomioon palkkojen nousu, joka oli keskimäärin 67 %, laskemalla kertomusvuonna lasketun 2 %:n asemesta 3.34 % peruspalkoista. Ruokintapäiväkustannukset merkittiin 1 mk:lla korotettuina 17 mk:ksi Marian ja Kivelän sairaalassa ja 14 mk:ksi maaseudulla sijaitsevassa Nikkilän sairaalassa sekä 2 mk:lla korotettuina 18 mk:ksi kulkutauti- ja tuberkuloosisairaalassa. Marian sairaalan menosäännöstä poistettiin kahden lakkautetun ¹⁾ apulaislääkärin palkat; valaistusmenoissa huomattava pienekö lisäys johtui voimavirran kulutuksen lisääntymisestä uuden sähkölinvuunin ja useiden pienien sähköllä käyvien kojeiden käytäntöön ottamisesta. Luvun kuljetus- ja matkakustannusten määrärahaan merkittiin 40 000 mk uutena eränä potilaiden kuljetuskustannuksia varten Kiljavannummen parantolaan. Kulkutautisairaalan luvun momentille Kaluston hankinta sisällytettiin 150 000 mk:n suuruisen uusi erä 10 uuden lääkekaapin hankkimista varten. Kivelän sairaalan tilapäisen työvoiman määrärahaan merkittiin 21 324 mk uuden 1 777 mk:n kuukausipalkkaisen sosiaalisiivoojan palkkaamiseen koko vuodeksi. Nikkilän sairaalan menosääntöön merkittiin kaupunginvaltuuston eräiden virkojen uudelleenjärjestelyä koskevien päätösten ¹⁾ edellyttämät määrärahat ja kesälomasijaisten määrärahaa arvioitaessa huomioitiin uutena eränä 2 337 mk karjakon palkkaamiseen yhdeksi kuukaudeksi. Viimeksi mainitun luvun, Nikkilän sairaala, momentille Kaluston kunnossapito sisältyvä erä Pito-, liina- ja makuuvaatteet korotettiin kertomusvuoden määrästä, 170 000 mk:sta, 500 000 mk:aan huomioon ottaen sairaalan käyttämät paperiset korviketuotteet, joiden kustannukset päätettiin suorittaa tältä momentilta. Pääluokan luvun Erinäiset sairaanhoidomenot nimikkeeseen Sairaanhoidajatarkoulu tilapäisen työvoiman määrärahaassa huomioitiin uudesta, sairaalalahallintoa käsittelevästä oppiaineesta johtuvat sairaalain ylihoitajattarille suoritettavat luontopalkkiot 1 200 mk:n menoin. Luvun nimikkeeseen Erinäiset menot sisältyviä eräitä eri sairaalain ja laitosten kannatuseriä oli kustannusten nousun vuoksi korotettava, jolloin ne nousivat momentin Sairaalamaksuja Suomen Punaisen Ristin sairaalan osalta 298 500 mk ja momentin Naistenklinikka osalta 450 000 mk. Nimikkeeseen sisällytetty uusi momentti Uusien sairassijojen hankkiminen Kellokosken piirimielisairaalaasta merkittiin ²⁾ 900 000 mk:n suuriseksi.

Kuudennen pääluokan, Huoltotoimi, menojen yhteissumma osoitti 2 677 923 mk:n nousua kertomusvuoden menoihin verraten. Tosin avaimessa huollossa olevien lukumäärä oli edelleen huomattavasti normaalia pienempi, mikä johtui, kuten edellisessäkin vuonna, suotuisasta työmarkkinatilanteesta sekä valtiiovallan ja vapaan kansalaistoiminnan järjestämistä, suuriin henkilöryhmiin kohdistuneista huoltotoimenpiteistä, mutta laitoshuollossa olevien lukumäärä pysyi sen sijaan jokseenkin ennallaan, joten menojen vähennyksiin tältä osalta ei ollut mahdollisuuksia. Luvun Huoltolautakunta ja huoltoviraston yleinen toimisto vuokramäärärahaa arvioitaessa huomioitiin työttömyyshuoltokanslian sijoitus VI:n huoltokanslian huoneistoon, mikä oli tapahtunut jo lokakuun 1 p:nä 1943 poistamalla Unioninkadun 43:n tilitysvuokraerä. Lukuun sisällytetty uusi momentti, Alkoholistihuollon tehostaminen, merkittiin 150 000 mk:n suuriseksi. Luvussa Kunnalliskoti laitoksineen lisääntyi itse kunnalliskodin määräraha Ruokinta 300 000 mk sen johdosta, että ruokintapäivähinta korotettiin 11 mk:sta 12 mk:aan. Samaan lukuun sisältyvät työlaitoksen ruokintakustannukset korotettiin niinkään 11 mk:sta 12 mk:aan ruokintapäivää kohden. Luvun Tervalammen työlaitos ja maatila nimikkeeseen Työlaitoksen menot sisältyvät ruokintakustannukset merkittiin 2 mk:lla korotettuina 13 mk:ksi, joten momentin menojen nousu oli 69 350 mk. Nimikkeen momentin Lääkkeet ja sairaanhoidotarvikkeet määrärahaassa havaittava merkittävä lisäys, 126 000 mk, johtui momentille merkityistä uusista eristä Lääkkeet, Tarvikkeet, Sairaalamaksut sekä Sukupuolitautien hoidosta aiheutuvat lääkkeet ja lääkärinpalkkiot 10 000 mk:n, 5 000 mk:n, 3 000 mk:n ja 120 000 mk:n vastaavin menoin. Viimeksi mainitun menoerän valtio korvasi laitokselle vuosittain tehtävän anomuksen perusteella, joten summa sisällytettiin tulona kuudennen osaston luvun Tervalammen työlaitos ja maatila momentille Työlaitoksen tuloja. Luvun nimikkeen Maatilan menot tilapäisen työvoiman määrära-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 33. — ²⁾ S:n s. 34.

hassa huomioitiin tarvittavat varat kolmen navetta- ja sikala-apulaisen palkkaamiseen näiden lukumäärän oltua kertomusvuonna 4 ja muutettiin yksi navetta-apulaisentoimi meijeriköntoimeksi, joka sisällytettiin 24 696 mk:n suuruisena uutena eränä määrärahaan. Saman nimikkeen kustannusmäärärahoihin sisällytettiin 3 000 mk käsittävä uusi erä, Lampola, 15 lampaan hoitokustannuksia varten. Koska työtupien toiminta tapahtui edelleen, kuten edellisenäkin vuonna, supistetussa muodossa, merkittiin luvun Työtuvat useat menoerät alennettuina, tuntuvimmin tilapäisen työvoiman menot ja vuokramenot, joista edellisen osalta vähennys oli 112 254 mk myymälänhoitajan, myymäläapulaisen, myymälän lähetin ja yhden apulaistyönjohtajan sekä satunnaisten myymäläapulaisten tointen palkkaamisen jäädessä huomioon ottamatta ja jälkimmäisen osalta 52 812 mk sen johdosta, että jo aikaisemmin työvoimapäällikön viraston käyttöön luovutetun 873 m²:n suuruisen huoneistotilan lisäksi luovutettiin samalle virastolle vielä 220,2 m² huoneistotilaa. Luvun Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia hautauskustannukset merkittiin 20 000 mk:lla korotettuina 280 000 mk:ksi hautauskustannusten kallistumisen vuoksi. Erillisenä lukuna pääluokkaan sisältyvät kaupunginvaltuuston käyttövarat merkittiin 1 000 000 mk:sta 2 000 000 mk:ksi korotetuim määrin.

Menosäännön seitsemännen pääluokan, nimeltä Lastensuojelu, suhteen on mainittava, että v. 1943 vahvistetun uuden lastensuojeluohjesäännön mukaisesti lastensuojelulautakunnan työ laajeni erinäisille uusille huoltotoiminnan aloille ja lisäsi siten myöskin kunnan lain mukaan kustannettavia lastensuojelumenoja. Se, että lautakunnan täysihuollossa olevien lasten luku väheni entisestään, ei kyennyt vaikuttamaan supistavasti menoihin, jotka osoittivat 2 562 970 mk:n lisäystä kertomusvuoden menoihin verraten. Luvun Lastensuojelulautakunta määrärahoja vahvistettaessa huomioitiin valtuuston päätös ¹⁾ lastensuojelulääkärien virkojen uudelleen järjestelystä; sen momentille Tilapäistä työvoimaa sisällytettiin 9 000 mk:n suuruinen uusi erä 750 mk:n kuukausipalkkaisen ylimääräisen asiapojan palkkaamiseen ja momentille Kesälomasijaiset uutena eränä 6 000 mk kalliinajanlisäyksineen lääkärin palkkausta varten. Luvun Lastenhuoltolaitokset momentille Kaluston hankinta merkittiin Toivolan koulukodin kohdalle menoerä, 6 000 mk, radion ostamiseksi tyttöosastolle ja momentille Sekalaista Tavolan koulukodin kohdalle sisällytettiin 1 800 mk:n erä koulukotiin hankitun 3 lampaan ruokintakustannuksia varten. Luvun Lastenhoidon neuvonta-asetat tilapäisen työvoiman määrärahaassa varattiin tarvittavat varat, 7 500 mk, uutena eränä lääkärinpalkkion suorittamiseksi Toukolan neuvolassa kerran viikossa pidettävästä vastaanotosta 150 mk:n palkkioon kerralta. Luvun Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut y.m. suhteen mainittakoon, että sen momentti Yksityishoito ja jatko-opetus merkittiin 1 000 000 mk:lla korotettuna 7 000 000 mk:ksi. Mitä lastenhuoltolaitosten tiloihin tuli, liitettiin Ryttylän ja Siltalan tilain viljeltyyn pinta-alaan 2 ha lisää viljeltävää maata. Avustukset nimiseen lukuun sisältyviä yksityisten yhdistysten ja laitosten avustuseriä oli kaikkia korotettava, useimpia 10 %, eräitä enemmänkin. Uutena momenttina lukuun merkittiin Kalliolan työkeskus 20 000 mk:n menoin.

Menosäännön kahdeksannessa pääluokassa, nimeltä Erinäiset sosiaaliset tehtävät, on huomattava seuraavat muutokset: Entinen Työnvälitystoimisto niminen luku muutettiin Työnvälityslautakunta ja sen toimisto nimiseksi, luvun Urheilu sijasta tuli luku Urheilu ja retkeily uusine nimikkeineen Urheilu- ja retkeilylautakunta, ennen Urheilylautakunta, Kansanpuistot sekä Urheilu- ja pallokentät, joista kaksi viimeksi mainittua nimikettä sisältyi kertomusvuoden talousarviossa kiinteistöjen pääluokkaan erillisinä lukuina, ja entisen luvun Kansanhuoltolautakunta sijasta luku Kansanhuoltolautakunta ja sen toimisto. Luvun Työnvälityslautakunta ja sen toimisto suhteen on merkittävä sodan loppumisesta aiheutuneiden uusien olosuhteiden välitön vaikutus työnvälitystoimiston kaikkien osastojen ja toimintamuotojen toimintaan. Niinpä työnvälitystoimiston työvoimaosasto muutettiin erilliseksi valtion virastoksi. Luvun menojen loppusumma osoitti 6 006 296 mk:n vähennyistä, josta suurin osa, 5 772 173 mk, kohdistui momentille Tilapäistä työvoimaa. Luvun Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet ainoa momentti Kaupunginhallituksen käyttövarat työttömyyden varalta korotettiin 800 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan ja luvun Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat momentille

¹⁾ Ks. tämän kert. I san s. 35.

Apurahoja yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan varattiin 600 000 mk lisäyksen ollessa 160 000 mk kertomusvuoden määrästä. Urheilu ja retkeily luvun nimikkeeseen Urheilu- ja retkeilylautakunta sisällytettiin entisen Urheilu luvun momenttien Palkkiot ja Tarverahat lisäksi momentit Sääntöpalkkaiset virat, johon merkittiin m.m. vastaperustetun ¹⁾ retkeilyasiamiehen viran palkka, Tilapäistä työvoimaa, Painatus ja sidonta, Matkakulut ja Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa, joista muille paitsi viimeksi mainitulle ja Palkkiot momenteille siirrettiin varoja Kiinteistöt pääluokan Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto luvun vastaavilta momenteilta ja momentille Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa saman pääluokan Erinäiset menot luvun vastaavalta momentilta ollen eri momenttien määrärahat siten seuraavan suuruiset: Sääntöpalkkaiset virat 234 864 mk, Tilapäistä työvoimaa 74 814 mk, Painatus ja sidonta 3 000 mk, Tarverahat 17 400 mk, Matkakulut 1 500 mk ja Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa 25 000 mk. Nimikkeen Urheilu- ja pallokentät momentille Urheilukenttien järjestysmiehet ja rahastus uimastadionin kohdalle merkittiin 39 676 mk:n suuruinen uusi erä 440 mk:n viikkopalkkaisen vartijan palkkaamiseen 52 viikoksi. Luvun viimeiseen nimikkeeseen Avustukset sisältyviä leikki-, voimistelu- ja urheiluharrastuksen edistämiseksi varattuja määrärahoja korotettiin, tuntuvimmin momentille Lasten ja varhaisnuorisoin voimistelu- ja leikkityön edistäminen sisältyviä, jonka osalta nousu oli 72 000 mk:sta 100 000 mk:aan. Uutena momenttina sisällytettiin nimikkeeseen Helsingin Latu r.y., jolle merkittiin 6 000 mk hiihtolajien hoitoa varten. Luvun Kansanhuoltolautakunta ja sen toimisto menojen 1 691 623 mk:n suuruudesta noususta 1 050 688 mk kohdistui tilapäisen työvoiman momenttiin, jonka suhteen mainittakoon seuraavaa. Kansanhuoltotoimiston työ määrä kasvoi tuntuvasti v:n 1944 aikana johtuen osittain säännöstelyjärjestelmän kehittymisestä ja osittain eräiden muiden sota-ajan hallintoalojen myöskin kansanhuoltoviranomaisille aiheuttamista uusista tehtävistä. Tämän johdosta toimiston henkilökuntaa oli jatkuvasti lisättävä aiheuttaen se kertomusvuonnakin tarvittavien varojen varaamisen uusien viranhaltijoiden, apulaiskansanhuollonjohtajan, apulaisosastonhoitajan, 2 tarkkailijan, kanslian esimiehen ja 11 toimistoapulaisen palkkaamiseen. Toisaalta pyrittiin mahdollisuuksien mukaan työvoiman järjestelmällisellä keskittämisellä uudelleenorganisoimaan kansanhuoltotoimiston sisäistä toimintaa. Tätä tarkoitusta varten yhdistettiin ravintola- ja kahvilaosastot yhdeksi osastoksi sekä perustettiin maataloustuoteosaston, siirtomaatavaraosaston, kalaosaston, pesuaineosaston ja vaatetusosaston tilitystoimiston tilalle kaksi uutta osastoa, nimittäin tukku- ja vähittäiskauppaosasto sekä laskentaosasto. Luvun viimeinen momentti, Ostokorttien jakelu, merkittiin 1 600 000 mk:sta 2 100 000 mk:ksi korotetuina määrin ostokorttien jakelukustannusten kohoamisen vuoksi. Luvun Väestönsuojelulautakunta ja sen toimisto arviomenot arvioitiin rauhanaikaisten olojen pohjalla. Koska useimmille momenteille merkityt varat eivät olisi riittävät sotatilan yhä jatkuessa, niin merkittäväksi edelleen varoja, tällä kertaa kuitenkin kertomusvuoden määrästä, 14 500 000 mk:sta, 7 000 000 mk:aan vähennettyinä, josta kaupunginhallitus voi kuukausittain tehtävien esitysten perusteella myöntää tarvittavat lisämäärärahat. Luvun Työvoimalautakunta menoarvioon oli tällä kertaa sisällytettävä lautakunnan kaikki menot työnvälitystoimiston työvoimaosaston tultua erotetuksi erilliseksi valtion virastoksi. Joskin luvun menojen kokonaissumma osoitti ainoastaan 83 860 mk:n lisäystä kertomusvuoden menoihin verraten oli kuitenkin tilapäisen työvoiman momentin kohdalla merkittävä, 245 120 mk:n suuruinen nousu, ollen tarvittavia varoja momentilla kaikkiaan 331 772 mk, mikä aiheutui uuden työvoiman palkkaamisesta. Lukuun sisällytyille uusille momenteille Kesälomasijaiset, Vuokra, Lämpö, Valaistus, Siivoaminen ja Painatus ja sidonta varattiin varoja vastaavasti 11 366 mk, 22 350 mk, 6 624 mk, 3 500 mk, 1 500 mk ja 3 000 mk. Uuteen lukuun Asutuslautakunta merkittiin 3 675 mk lautakunnan puheenjohtajan, jäsenten ja sihteerin palkkioiden suorittamiseksi ja niinkään uuteen lukuun Kansaneläkelaisissa säädettyjen lisäeläkkeiden kunnanosuudet 25 000 mk korvausten suorittamiseksi kansaneläkelaitokselle.

Opetustoimen pääluokkaan, järjestyksessä yhdeksänten, sisältyvien eri opetuslaitosten menojen suhteen mainittakoon, että oppilaiden lukumäärä päinvastoin kuin v:n

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 40.

1944 talousarviossa osoitti vähentymistä sekä suomen- että ruotsinkielisten kansakoulujen kohdalla, mutta lisääntymistä ammattikoulujen kohdalla. Kansakoulujen menoarvioihin merkittiin kaupunginvaltuuston eräiden virkojen uudelleen järjestelyä koskevien päätösten ¹⁾ edellyttämät määrärahat. Suomenkielisten koulujen luvun tilapäisen työvoiman määrärahaan, joka osoitti 477 832 mk:n nousua kertomusvuodesta, ja oli nyt 2 050 980 mk, varattiin 75 720 mk:n suuruinen uusi erä kodissakävijäin palkkaamiseen ja 20 000 mk:n erä vahtimestareille iltajatkoluokkien aiheuttaman lisätöyön korvaamiseen. Kaluston hankinta- ja kunnossapitomäärärahoja arvioitaessa otettiin huomioon valtuuston päätös¹⁾ korottamalla edellistä määrärahaa 900 000 mk ja jälkimmäistä 300 000 mk, jolloin summat nousivat vastaavasti 1 010 000 mk:aan ja 400 000 mk:aan. Luvun momenttia Suoranaiset avustukset korotettiin 540 000 mk eli 7 790 000 mk:aan. Ruotsinkielisten kansakoulujen luvun kunnossapitomäärärahaa korotettiin puolella eli 50 000 mk:aan sodan aiheuttamien vahinkojen korjauskustannuksia varten. Suoranaiset avustukset määrärahaa korotettiin 102 000 mk eli 1 316 000 mk:aan. Luvun Kansakoulujen yhteiset menot Koulupuutarhat nimisellä momentilla Kumpulän koulupuutarhan kohdalla varattiin uusina erinä 4 000 mk pensasaitojen leikkausta varten ja 1 000 mk katon korjauskustannuksiin sekä Mäkelän koulupuutarhan kohdalla 4 000 mk ojitustöitä varten. Työväenopistojen menosääntöihin merkittiin luento- ja tuntipalkkioiden korottamiseksi ²⁾ tarvittavat määrärahat. Suomenkielisen opiston luvun vuokramomentin määrärahan alenemisen 126 736 mk eli 488 089 mk:aan aiheutti kouluhallituksen kertomusvuoden huhtikuun 26 p:nä, valtioneuvoston saman vuoden huhtikuun 20 p:nä tekemään päätökseen nojautuen, opistotalon vuokraksi vahvistama uusi vuokra-arvo 436 389 mk. Momentin Tarverahat eräiä Ohjelmalliset illanvietot ja Kesätoiminta korotettiin ottaen huomioon valtuuston päätös edellistä 3 000 mk eli 15 000 mk:aan ja jälkimmäistä 5 200 mk eli 22 700 mk:aan. Ruotsinkielisen työväenopiston tarvemäärärahoja korotettiin kertomusvuoden 17 000 mk:sta 23 000 mk:aan oppilaille opintorahojen jakamista varten. Ammatteihin valmistavat koulut nimisen luvun suhteen mainittakoon Valmistavan tyttöjen ammattikoulun ruokintamäärärahan alentaminen kertomusvuoden 496 857 mk:sta 412 625 mk:aan johtuen tämä Helsingistä kotoisin oleville oppilaille maksutonta kouluateriaa varten osoitetun määrärahan siirtämisestä momentille Vähävaraisten oppilaiden ruokinta, jolle varattiin varoja yhteensä 72 250 mk. Lastentarhat luvun suhteen on huomattava menojen yhteisemmän aleneminen 214 753 mk eli 14 198 160 mk:aan, josta suurimmat vähennykset kohdistuivat Lastentarhat laitoksineen nimikkeeseen sisältyviin tilapäisen työvoiman ja ruokinnan määrärahoihin, joiden vähennykset olivat vastaavasti 224 764 mk ja 56 500 mk. Sääntöpalkkaisten virkain tilille merkittiin talousapulaisten palkan korotuksiin ²⁾ tarvittavat varat. Lukuun Avustukset sisältyviä useimpia eri laitosten avustuseriä korotettiin ollen korotus yleensä n. 10 %. Poikkeuksina mainittakoon momentit Kauppakorkeakoulu, Svenska Handelshögskolan i Helsingfors ja Toimelan Vapaaopisto, joilla korotukset olivat vastaavasti n. 45 %, 55 % ja 100 %.

Kymmenennen pääluokan, Sivistystoimi, luvun Kaupunginkirjasto momentille Sääntöpalkkaiset virat merkittiin tarvittavat määrärahat eräiden kirjastoapulaisten palkan korotukseen ²⁾; momentilla Tilapäistä työvoimaa korotettiin erä tilapäisten kirjastoapulaisten palkkaamiseen arkipäivätyöstä 72 000 mk:sta 165 840 mk:aan sekä merkittiin, nojautuen valtuuston päätöksiin ²⁾ oikeuttaa kaupunginkirjaston johtokunta myöntämään kaupunginkirjaston viranhaltijoille yksi vapaapäivä arkisin korvauksena vähintään 3-tuntisesta sunnuntai- ja pyhäpäivätyöstä, 21 000 mk:n suuruinen uusi erä sunnuntai- ja pyhäpäivätyön korvaamiseen. Momentille Lämpö varattiin 59 265 mk:n suuruinen uusi erä 45 tonnin suuruisen koksimmään hankkimista varten. Momentti Kirjallisuus korotettiin 1 200 000 mk:sta 1 400 000 mk:aan. Musiikkilautakunnan luvun määrärahaan Palkkiot sisältyvä sihteerin palkkio korotettiin 1 400 mk:sta 1 750 mk:aan kuukaudessa, koska sihteerä ei nauttinut mitään kalliinajanlisäystä; taloudenhoitajanviran siirtäminen 36 palkkaluokasta 34:nteen huomioitiin ³⁾. Luvun nimikkeeseen kaupunginorkesteri sisältyvää konserttikustannusten määrärahaa korotettiin 87 000 mk eli 517 000 mk:aan, josta mm. erän Ylim. johtajat, solistit ja kuorot osalta korotus oli 25 000 mk nousten se 200 000 mk:aan. Pääluokan viimeiseen lukuun, Avustukset nimiseen, sisältyviä teatterien ja taidelaitosten avustuseriä korotettiin kauttaaltaan 10 %. Uusina moment-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 37. — ²⁾ S:n s. 39. — ³⁾ S:n s. 40.

teina lukuun merkittiin Suomen laulajain ja soittajain liiton Helsingin piiri ja Helsingfors svenska sångarförbund, edellinen 29 000 mk:n ja jälkimmäinen 15 000 mk:n suuruisena. Teatterien ja oopperan avustusten saannin ehdoksi valtuusto asetti¹⁾ sen, että Suomen kansallisteatteri, ruotsalainen teatteri ja Helsingin kansanteatteri antoivat vähintään 25 sekä suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai sitä halvemmin lipunhinnoin.

Kiinteistöjen pääluokan, yhdennentoista järjestyksessä, luvun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto suhteen mainittakoon sen lisäksi mitä jo on selostettu kyseisen luvun eräiltä momenteilta siirretyistä rahaeristä kahdeksannen pääluokan Erinäiset sosiaaliset tehtävät Urheilu ja retkeily luvun vastaaville momenteille, että lukuun sisällytettiin uusi momentti Muiden kuin varsinaisten toimistovirkailijoiden sairaslomasijaiset, jolle varattiin käyttövaroja 38 000 mk. V:sta 1942 siirrettyyn määrärahaan²⁾ Kiinteistöluettelon laatiminen myönnettiin lisää 80 000 mk. Maatalousosasto nimisen luvun tilapäisen työvoiman momentille merkittiin varat 3 karjakolle entisten 2:n asemesta ja 80 muonamiehelle entisten 75:n asemesta ja momentit Metsänhoito ja Kaupungin mautilojen puistojen kunnossapito poistettiin. Sen sijaan liitettiin pääluokkaan kokonaan uusi luku Metsätalousosasto, johon sisällytettiin tarvittavat varat n. 5 719 ha:n suuruisen metsä- ja puistopinta-alan hoitokustannuksia varten. Metsätalousosasto aloitti toimintansa v:n 1944 alusta, joten saadut kokemukset olivat vielä vähäiset ja perustuivat epänormaalseen aikaan. Osaston suoranaudessa hallinnassa ja hoidossa olivat ns. lähimetsät sekä Bengtsårin tila Bromarvissa, joiden yhteinen pinta-ala oli n. 4 466 ha. Lisäksi osasto huolehti yhteistoimin kansanpuisto-osaston kanssa kansanpuistojen metsien hoidosta, joiden pinta-ala oli n. 226 ha ja rakennustoimiston puisto-osaston kanssa kaupungin puistojen hoidosta, joiden pinta-ala oli n. 253 ha, sekä edelleen Tervalammen työlaitoksen ja Ryttylän ja Toivoniemen koulukotien metsien hoidosta, joiden pinta-ala oli 774 ha, ollen siten osaston hoidossa toistaiseksi tarkistamattomien tietojen mukaan metsä- ja puistopinta-alaa yhteensä n. 5 719 ha. Kyseiseen uuteen lukuun sisällytettiin 4 momenttia, nimittäin momentit Tilapäistä työvoimaa, Työvälineiden hankinta, Valistustoiminta ja Metsärhoitohenkilökunnan jatkokoulutus, joiden arvioidut menoerät merkittiin vastaavasti 566 660 mk:n, 10 000 mk:n, 7 000 mk:n ja 15 000 mk:n suuruiseksi nousten menojen loppusumma siten 598 660 mk:aan. Luvussa Talosasto merkittiin kaupungin talojen hallinto ja hoitomomentille Tilapäistä työvoimaa kaksi uutta erää, nimittäin 6 000 mk talonmiehen palkkaamiseksi Köydenpunojankadun taloon n:o 8 b ja 1 200 mk talonmiehen palkkaamiseksi Ruoholahdenkadun taloon n:o 5. Lämpö momentille varattiin uutena eränä 16 800 mk n. 140 sylen suuruisen halkomäärän kantopalkkion suorittamiseen. Poliisihuoneistojen hallinto ja hoitomomentin Korjaukset määrärahaa korotettiin puolella eli 100 000 mk:aan merkiten siitä 25 000 mk vierailta vuokrattujen poliisihuoneistojen korjauskustannuksia varten. Kauppahallit, kioskit ja torit hallinto ja hoitomomentin Lämpö määrärahaan sisällytettiin 88 000 mk:n suuruinen uusi erä Erottajan väestönsuojan lämmitykseen tarvittavaa voimavirtaa varten. Luvun nimikkeen Rakennusten korjaukset Työväenasuntojen kohdalle merkittiin, ottaen huomioon valtuuston päätös³⁾, uusi momentti Kunnallisten työväenasuntojen Karstulantien varrella olevan rakennuksen XXI korjaaminen, jolle arvioitiin käyttövaroja 859 200 mk. Saman nimikkeen Erinäiset rakennukset ja sekalaiset menot kohdalla momentin Erinäiset korjaukset määräraha nousi huomattavasti eli 729 400 mk:sta 2 762 500 mk:aan, jonka aiheuttivat etupäässä momentille sisällytetyt uudet erät, nimittäin Herttoniemen asema 10 000 mk:n, Herttoniemen perunavarasto 30 000 mk:n, Kyläsaaren puhdistuslaitos 282 000 mk:n, Raja-saaren puhdistuslaitos 80 500 mk:n ja Poliisihuoneisto Aleksanterinkatu n:o 16—18 1 500 000 mk:n suuruisin menoin. Luvun Erinäiset menot suhteen mainittakoon sen lisäksi mitä jo on mainittu sen momentilta Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa siirretyistä rahaerästä Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimisen pääluokan Urheilu ja retkeily luvun vastaavalle momentille, jääden puheena olevan luvun momentti 375 000 mk:n suuruiseksi, että lukuun lisättiin kaksi uutta momenttia: Fiskodlingens vännar nimisen yhdistyksen toiminnan tukeminen 40 000 mk:n suuruisin menoin ja Helsingin matkailijakartan uusi painos 65 000 mk:n suuruisin menoin.

¹⁾ Kvsto. 20 p. jouluk. 459 §. — ²⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 20 ja 41. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 49.

Pääluokan Yleiset työt, joka on järjestyksessä kahdestoista, menoja arvioitaessa edellytettiin olosuhteiden työvoiman ja rakennustarvikkeiden niukkuuteen sekä rakennustöitä koskeviin rajoituksiin nähden pysyvän samanlaisina kuin edellisenäkin vuonna, joten esim. kaupungin omaisuuden korjausta ja kunnossapitoa varten tarkoitettuja määrärahoja merkittiin vain siinä määrin, että omaisuuden suoranaisten turmeltumien välttymistä edelliseen vuoteen verraten. Luvun Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto suhteen mainittakoon, että Vuokra momentille merkittiin 16 704 mk:n suuruinen uusi erä Satamarakennusosasto, Herttoniemen asema. Mitä erityisesti katujen ja teiden sekä viemärien korjausta ja kunnossapitoa varten varattaviin määrärahoihin tuli, korotettiin niitä siinä toivossa, että mahdollisesti muuttuvat olosuhteet vähitellen lieventäisivät sekä työvoima- että tarveainepulaa. Siten luvun Kadut ja tiet korjaus ja kunnossapito nimikkeen alaisen momentin Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito määräraha korotettiin 5 800 000 mk:sta 10 000 000 mk:aan. Samoin luvun Viemärit korjaus- ja kunnossapitokustannuksia varten tarkoitettuja varoja merkittiin momentille Viemärien korjaus ja kunnossapito korotetuina määrin nousten arvioitu summa 2 040 250 mk:sta 3 400 000 mk:aan. Luvun toisella momentilla Puhdistuslaitosten käyttö ja hoito varattiin tarvittavat varat 140 000 mk:n suuruisena uutena eränä 4 lietalavan korjauskustannuksia varten sekä samoin varat 140 000 mk:n suuruisena eränä yhteensä 7 kaasumittarin uusimista varten. Niinikään luvun Istutukset korjaus- ja kunnossapito määrärahoja korotettiin merkitsemällä momentille Puistot ja istutukset 700 000 mk:n suuruinen lisäys, joten määräraha nousi 3 500 000 mk:aan. Myöskin luvun Varasto eräiden momenttien määrärahoja oli korotettava, tuntuvimmin momentille Kuorma-autojen korjaus, varaosia ja renkaita sisältyviä, joiden osalta nousu oli 450 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan. Kertomusvuoden talousarviossa luku Työntekijäin erinäiset edut merkittiin pääluokkaan tällä kertaa Työntekijäin ja työmäärärahoista palkattujen kuukausipalkalla olevien viranhaltijoiden erinäiset edut nimiseksi. Luvun momenteilla oli tapahtunut huomattavia muutoksia kumpaankin suuntaan. Näistä mainittakoon momenttien Kesäloma, Sairasapu ja Kansaneläkelaitokselle suoritettavat vakuutusmaksut kohoaminen vastaavasti 5 000 000 mk:sta 6 500 000 mk:aan, 3 400 000 mk:sta 4 600 000 mk:aan ja 600 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan ja momentin Reserviin kutsuttujen palkkaus aleneminen 17 000 000 mk:sta 3 000 000 mk:aan.

Kolmannentoista pääluokan, Puhtaanapito, luvussa Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito momentin Työpalkat määrärahoissa tapahtui huomattavampi nousu ollen lisäys 789 278 mk. Kertomusvuoden talousarviossa luvun momentti Työntekijäin erinäiset edut merkittiin tällä kertaa Työntekijäin ja työmäärärahoista palkattujen viranhaltijain erinäiset edut nimiseksi ja arvioitiin sille varoja 2 405 000 mk, joten momentin määräraha aleni 1 845 000 mk:lla edellisen vuoden vastaavaan lukuun verraten. Huomioon ottaen valtuuston päätös¹⁾ sisällytettiin puheena olevaan lukuun 1 130 000 mk uudistöitä varten.

Neljännentoista, satamien menot käsittävän pääluokan luvun Satamaliikenne entistä nimikkeistä Satamahinaaja ja Jäänsärkijä Otso muodostettiin uusi nimike Satamahallinnon alukset, johon käytännöllisistä syistä, työvoiman niukkuuden takia, sisällytettiin tarvittavat varat satamalaitoksen molempia aluksia Tursoa ja Otsoa varten yhdistämällä entisten nimikkeiden vastaavat momentit keskenään. Uuden nimikkeen momentille Tilapäistä työvoimaa merkittiin satama-alue Turson kohdalle 1 500 mk kirvesmiehen palkkaamiseen ja erä Vuosilomapalkka ja siihen sisältyvän vapaan asunnon ja ravinnon vastikekorvaus, jota varten varattiin 4 000 mk. Saman luvun nimikkeestä Erinäiset menot poistettiin momentit Satama-alueen kaasuväläistus ja Katajanokan satamaosan vartiointi, joista viimeksi mainittu siirrettiin Satamakannanta luvun viimeiseksi momentiksi. Ottaen huomioon valtuuston päätös²⁾ Helsingin makasiini oy:n toiminnan siirtämisestä satamalautakunnan alaiseksi poistettiin luvusta Satamakannanta momentit Korvaus Helsingin makasiini oy:lle vapaa-ajan vuokrasta, Vuokra Helsingin makasiini oy:lle tulli- ja pakkahuoneista, Korvaus Helsingin makasiini oy:lle satamakannannasta sekä Korvaus Helsingin makasiini oy:lle Länsisataman satamatyöntekijäin odotus- ja ruokailuhuoneesta sekä muodostettiin lukuun uusi nimike Va-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 52.

rastoimisosasto ja laiturihuolto, johon uusina momentteina sisällytettiin Palkkausmenot 8 500 000 mk:n menoin, Käyttömenot 5 410 000 mk:n menoin, Korjauskustannukset 1 500 000 mk:n menoin ja Korko ja kuoletus 2 786 000 mk:n menoin sekä luvun entiset momentit Tullilaitokselle suoritettava kantopalkkio, Teurastamon toimistolle suoritettava palkkio kannosta kalasatamassa ja Poistot ja palautukset entisen suuruisina eli vastaavasti 36 000 mk:n, 2 000 mk:n ja 75 000 mk:n menoin. Nimikkeen viimeiseksi momentiksi merkittiin jo edellä mainittu momentti Katajanokan satamaosan vartiointi myöskin entisen suuruisena eli 20 320 mk:n menoin. Kaupunginvaltuuston aikaisemmin tekemä päätös ¹⁾ eräiden virkojen uudelleenjärjestelystä ja palkkojen korottamisesta huomioitiin. Tehdyt muutokset kohottivat huomattavasti luvun menojen loppusummaa, joka nousi 6 394 074 mk:sta 23 195 290 mk:aan.

Viidennentoista pääluokan, Teurastamo, arviotulot huomioonottaen laskettiin arvioitu tappio v. 1945 3 234 590 mk:ksi sen oltua kertomusvuoden talousarvion mukaisesti 2 651 342 mk. Teurastamon vuokramäärärahaan lisättiin lihantarkastamon vuokra 4 800 mk, joten momentin loppusumma nousi 1 998 137 mk:aan. Luvun useiden momenttien määrärahoja oli korotettava, tuntuvinmin momenteille Yleisten laitteiden kunnossapito, Käyttövoima ja Rakennusten, teiden ja ratojen korjaukset sisältyviä, joiden osalta korotukset olivat vastaavasti 203 250 mk, 195 000 mk ja 325 710 mk.

Elintarvikekeskuksen pääluokan, kuudennentoista, sekä arviomenot että -tulot huomioonottaen laskettiin laitoksen tuottavan voittoa 1 286 108 mk eli 287 285 mk vähemmän kuin kertomusvuoden talousarvion mukaisesti. Kaupunginvaltuuston päätökset ²⁾ eräiden virkojen palkkojen järjestelystä ja uusien virkojen perustamisesta huomioitiin. Liikennekustannusten yleisen nousun takia korotettiin käyttövarojen määrärahaa 200 000 mk nouden momentin loppusumma 800 000 mk:aan.

Seitsemännentoista, teknillisten laitosten pääluokan kohdalla arvioitiin vesijohtolaitoksen ja kaasulaitoksen luvuissa, huomioonottaen laitosten sekä tulot että menot, kummassakin syntyvän vajausta, edellisessä 4 083 449 mk, oltuaan se kertomusvuoden talousarviossa 742 491 mk, ja jälkimmäisessä 25 559 058 mk, oltuaan se kertomusvuoden talousarviossa 8 126 683 mk, kun taas sähkölaitos tuotti ylijäämää, josta tarkemmin tuosääntöä koskevassa selostuksessa. Vesijohtolaitoksen luvun kassa- ja tilivirastomäärärahaassa Huoneistomenot huomioitiin 15 000 mk käsittävä uusi erä suojatunnelin vuokraa varten ja käyttömäärärahoissa momentilla Vedenpuhdistus ja -pumppuaminen 200 000 mk käsittävä uusi erä rikkihapon hankintakustannuksiin. Jakelun palkkamäärärahaa määriteltäessä huomioitiin kaupunginvaltuuston päätös ³⁾ nuoremman putkimestarinviran muuttamisesta vanhemman putkimestarin viraksi. Yhteisten sekalaismenojen määrärahaassa Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut momentin erä Kesälomat sekä vapaapäivä- ja reserviin kutsuttujen palkat alennettiin 1 800 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan. Kaasunkulutus arvioitiin v:n 1945 talousarviossa 24 000 000 m³:ksi oltuaan se kertomusvuoden talousarviossa 40 000 000 m³ ja sen perushinnaksi laskettiin 3: 75 mk m³:ltä edellisen vuoden 2: 10 mk:n asemesta. Kaasulaitos luvun menot vähenivät 34 449 625 mk, mikä vähennys miltei kokonaan kohdistui määrärahoihin Kaasunvalmistuksen aine- ja työkustannukset y.m., Kaasunvalmistuksen sivutuotteet ja Korjaukset ja muut kustannukset, joiden osalta vähennykset olivat vastaavasti 31 693 000 mk, 846 000 mk ja 2 303 000 mk, sekä katu- ja satamavalaistusmäärärahoihin, joista poistettiin momentti Työpalkat ja muut kustannukset, mikä momentti kertomusvuoden talousarviossa arvioitiin 1 095 960 mk:n suuriseksi. Kaupunginvaltuuston eräitä virka- ja palkkajärjestelyjä koskevat päätökset ³⁾ huomioitiin. Luvun yhteisten sekalaismenojen määrärahoissa havaittiin vähennystä 13 128 000 mk, josta 2 741 000 mk kohdistui momenttiin Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut, nouden se 2 145 000 mk:aan. Sähkölaitoksen kassa- ja tiliviraston sekä jakelun palkkatileille merkittiin kaupunginvaltuuston aikaisemmin tekemien päätösten edellyttämät määrärahat, nimikkeessä Käyttö momentille Energianhankinta ja käyttötarvikkeet merkittiin lisäystä 5 220 000 mk nouden määräraha 61 060 000 mk:aan ja jakelumäärärahoissa Palkat huomioitiin Sekalaiset niminen 350 000 mk:n suuruisen uusi erä. Saman määrärahan momentti Neuvonta ja mainos muutettiin Kuluttajapalvelu nimiseksi ja se merkittiin 175 000 mk:n suuriseksi. Yhteisten sekalaismenojen määrärahoja korotettiin,

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 53. — ²⁾ S:n. s. 54. — ³⁾ S:n s. 55.

tuntuvimmin momenteille Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin, Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut sekä Vakuutukset ja verot, joiden osilta korotukset olivat vastaavasti 800 000 mk, 774 000 mk ja 355 000 mk. Höyrynnmyynti nimikkeen ainoalle momentille Hiiliä kaasulaitoksen ja katurakennusosaston putkivalimon höyryntarpeeseen varattiin käyttövaroja 4 774 000 mk, joten lisäys oli 1 309 000 mk edelliseen vuoteen verraten.

Sekalaiset yleiset menot nimisessä kahdeksannestaatoista pääluokassa oli kertomusvuoden talousarvioon verraten havaittavissa toiseksi suurin nousu kuin muissa varsinaisten menojen pääluokissa, tarkemmin sanoen 20 120 830 mk:n suurinen. Ensimmäiseen lukuun, Erinäiset määrärahat, sisältyviä entisiä avustuseriä korotettiin useimpia 10 %. Entiset momentit Helsingin suojeluskunnan apuraha sekä Rintamalla olevien helsinkiläisten viihdytystoiminta, kaupunginhallituksen käytettäväksi voitiin poistaa. Tämän luvun kohdalla menojen loppusumma osoitti kuitenkin 679 170 mk:n vähennyistä edelliseen vuoteen verraten, kun sitä vastoin pääluokan todellinen lisäys tapahtui sen toisessa ja viimeisessä luvussa Käyttövarat, jonka menojen loppusumma lisääntyi 20 800 000 mk. Useimpia luvun käyttövaramomenteja oli välttämätöntä korottaa, huomattavimmin eli 17 000 000 mk kaupunginhallituksen käyttövaroja Kalliinanjanlisäykset palkanauttijoille. Entiset momentit Vuosien 1941 ja 1942 kesälomien järjestely sekä Vuoden 1943 kesälomien järjestely sotapalveluksessa oleville sitä vastoin voitiin poistaa.

Yhdeksännentoista pääluokan, Korot ja lainakustannukset, luvun Tilapäisluoton korot kohdalla havaittiin pienehkö nousu, 3 000 000 mk:sta 5 000 000 mk:aan. Samoin luvun Kustannukset ja poistot momenteja Korokojen kurssitappiot ja Kuoletusten kurssitappiot korotettiin, edellistä 1 500 000 mk ja jälkimmäistä 4 500 000 mk, aiheuttaen korotukset 6 000 000 mk:n lisäyksen luvun menojen loppusummassa, joka nousi 12 650 000 mk:aan.

Verojen poistojen ja palautusten pääluokassa, joka on järjestyksessä kahdeskymmenes, momentti Kunnallisverojen poistot ja palautukset aiheutti 15 000 000 mk:n lisäyksen.

Pääomamenot alkavan kahdenkymmenennenensimmäisen pääluokan, Tuloa tuottavat pääomamenot, lukuun Kiinteistöostot merkittiin valtuuston päättämät määrät Kruunuvuorenkadun tonttien n:ot 11 ja 13 ostoon ¹⁾ ja Kaupungin Asunto-oy. Sammatti nimisessä yhtiössä omistamia huoneistoja varten tarvittavaan lisämaksuun ²⁾. Lukuun Satamat merkittiin valtuuston päätöksen mukaisesti satamalautakunnan käytettäväksi uusi määräraha Satamahinaaja-jäänsärkijän hankintakustannusten peittäämiseksi, 1 769 000 mk ³⁾. Aikaisemmin aloitettuja, v. 1945 jatkettavia töitä varten sisällytettiin lukuun seuraavat rahamäärät: Lisämäärärahaa aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten 4 400 000 mk, Hernesaaren satama-alueen rakennustöiden jatkamiseen 2 000 000 mk, Katajanokan rakennustöiden jatkamiseen 2 500 000 mk, Herttoniemen rakennustöiden jatkamiseen 11 200 000 mk ja laiturien uudistamiseen 3 000 000 mk. Lisäksi merkittiin lukuun täyteen ottoon rannoille 350 000 mk sekä korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 2 345 000 mk. Lukuun Vesijohtolaitos sisältyi viisi entistä momenttia, nimittäin Vesimittarien hankinta, jolle merkittiin 300 000 mk entisen 100 000 mk:n asemesta ja Tasotuksia ja istutuksia Vanhankaupungin saostuslaitoksen ympärille, jolle varattiin 100 000 mk kuten ennenkin sekä momentit Pitäjänmäen teolisuusalueella rakenteilla olevien tai tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattaminen, Kaupungin alueella rakenteilla olevien tai tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattaminen ja Oulunkylän uudelle asutusalueelle tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattaminen, joiden määrärahat merkittiin vastaavasti 1 367 000 mk:lla, 1 286 000 mk:lla ja 3 850 000 mk:lla alennettuina eli 938 000 mk:n, 1 396 000 mk:n ja 850 000 mk:n suuruisiksi. Lisäksi huomioitiin valtuuston päätöksen mukaisesti uudet määrärahat, Uusia vesijohtoa Herttoniemen teollisuusalueelle, Teknillisten laitosten hallituksen käytettäväksi Kaupunginhallituksen määräämien, yleis-tilanteen mahdollisen muutoksen johdosta tarpeelliseksi katsottavien vesijohto- tai muiden uudistoiden suorittamiseen, Herttoniemen rakenteilla olevan päävesijohdon valmiiksi saattaminen, Herttoniemen läntisellä asutusalueella rakenteilla olevien tai tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattaminen, Herttoniemen teollisuusalueella

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 41. — ²⁾ S:n s. 48. — ³⁾ S:n s. 52.

rakenteilla olevien tai tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattaminen, Pakilan omakotialueelle ensimmäisessä rakennusvaiheessa tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattaminen sekä Vanhankaupungin Siltasaarella rakenteilla olevan suodatinrakennuksen ja yhden suodattimen valmiiksi saattaminen. Luvun Kaasulaitos määräraha Pääputkiverkon laajennus ja uusiminen alennettiin 2 707 000 mk:sta 789 000 mk:aan sekä momentin Kaasumittarien osto 1 000 000 mk:sta 500 000 mk:aan. Sitä vastoin momentin Johtoverkon laajentaminen teknillisten laitosten hallituksen määräyksen mukaan määräraha merkittiin 250 000 mk:sta 3 000 000 mk:ksi korotetuin määrin. Valtuuston päätösten mukaisesti varattiin uusi, 3 800 000 mk:n suuruinen määräraha kaasuuunien hiilen- ja koksinkuljetuslaitteita varten ¹⁾ ja 6 000 000 mk kolmen turpeenhiiltouunin (Pilo) ostoon ¹⁾. Sitä paitsi varattiin uutena eränä tarvittavat varat, 19 000 000 mk, vielä seitsemän turpeenhiiltouunin (Pilo) hankkimista varten. Sähkölaitoksen luvun kokoonpano oli aivan entinen ja merkittiin sen momentille Rakennukset 13 120 000 mk, josta 470 000 mk valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti varattiin Sörnäisten voima-aseman 35 kV kytkinhuoneen laajentamiseen. Koneistomääräraha arvioitiin 16 500 000 mk:ksi, josta valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti merkittiin 4 000 000 mk Sörnäisten voima-aseman kattilatehon lisäystä varten. Muut momentit olivat seuraavan suuruiset: Johtoverkko ja jakelulaitteet 9 027 000 mk, Katuvalaistuslaitteet 2 067 000 mk, Johto- y.m. työt, teknillisten laitosten hallituksen määräyksen mukaan 200 000 mk, Talajohtotyöt 250 000 mk, Sähkämittarien hankinta 1 500 000 mk ja Kaupunginhallituksen käytettäväksi 150 000 mk. Lukuun Talorakennukset sisällytettiin valtuuston päätösten nojalla teurastamon lattioiden korjaamista sekä kellaritilan hankkimista varten 378 000 mk ³⁾, suolakalavaraston rakentamista varten kalasatamaan 6 050 000 mk ³⁾, Tervalammen työlaitoksen sikalan rakentamista varten 1 037 000 mk ⁴⁾ sekä lisäksi kaupunginvaltuuston käytettäväksi asuntojen rakentamiseen 6 000 000 mk, asuntojen kunnostamiseen talossa Kruunuvuorenkatu n:o 11—13 3 655 000 mk ja korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 7 112 000 mk. Pääluokan lukuun Siirrot rahastoihin sisältyi 300 000 mk siirtoa varten Kulosaaren sillan rahastoon ja uutena määrärahana valtuuston päätöksen mukaisesti 23 000 000 mk verotasausrahastoa varten ⁵⁾. Luvun Muut sijoitukset määrärahaa Puhelinosuuksia alennettiin 150 000 mk:sta 100 000 mk:aan. Sitä paitsi varattiin valtuuston päätöksen nojalla lainojen myöntämistä varten kiinteistöjen pommitusvaurioiden korjaamiseen 1 000 000 mk ⁶⁾ ja Helsingin makasiini oy:n osakkeiden ostoon 12 080 250 mk. Kyseisen pääluokan menojen loppusumma osoitti 116 025 622 mk:n nousua kertomusvuoteen verraten aiheuttaen eri lukujen kohdalla sangen tuntuviakin muutoksia. Niinpä esimerkiksi luvut Kaasulaitos, Talorakennukset, Siirrot rahastoihin ja Muut sijoitukset osoittivat vastaavasti 26 742 000 mk:n, 37 187 377 mk:n, 22 844 000 mk:n ja 13 027 450 mk:n lisäystä. Sähkölaitoksen luku osoitti sitä vastoin 8 561 000 mk:n vähennyistä.

Kahdennessakymmenennessätoisessa, tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokassa talorakennusten lukuun merkityistä menoista tuli sairaanhoidon osalle 580 600 mk, mistä valtuuston päättämä määrä uuden höyrykattilan hankkimiseen ja perunakellarin järjestämiseen Marian sairaalaan ⁷⁾, huoltotoimen osalle valtuuston päättämä määrä, 550 000 mk, Tervalammen työlaitoksen talousrakennuksen uudelleenrakentamista varten ⁸⁾, lastensuojelun osalle 438 500 mk, opetustoimen osalle 168 000 mk, mistä valtuuston päättämä määrä Snellmaninkadun 18:ssa olevan kansakoulun piharakennuksen sisustamiseen ⁹⁾, työväenasuntojen osalle valtuuston päättämä määrä, 712 400 mk, Kangasalantien ja Somerontien varrella olevien työväenasuntojen pommitusvaurioiden korjaamiseen ¹⁰⁾, sekä lisäksi Albergan kartanon n.s. uuden päärakennuksen kunnostamiseen valtuuston päättämä määrä ¹⁰⁾ ynnä parakkien rakentamista varten 3 000 000 mk ja korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 655 450 mk. Katujen ja teiden lukuun merkittiin uusia katuja ja teitä varten yhteensä 24 000 000 mk kertomusvuoden 18 175 000 mk:n asemesta sekä lisäksi aikaisemmin päätettyjä, vielä tekeväksi olevia töitä varten 11 000 000 mk, asfaltin sulatusuunin hankkimiseen Tervasaareen 370 000 mk ja jalkakäytävälaittojen valmistuskoneen hankkimista varten

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 56. — ²⁾ S:n s. 57. — ³⁾ S:n s. 54. — ⁴⁾ S:n s. 34. — ⁵⁾ S:n s. 11. — ⁶⁾ S:n s. 10. — ⁷⁾ S:n s. 33. — ⁸⁾ S:n s. 34. — ⁹⁾ S:n s. 37. — ¹⁰⁾ S:n s. 49.

betonivalimoon 850 000 mk. Lukuun Viemärit merkittiin uusia viemäreitä varten kertomusvuoden 11 425 000 mk:n asemesta 30 000 000 mk. Sitä paitsi merkittiin määräraha Viemäreitten uusiminen 3 500 000 mk:sta 11 000 000 mk:ksi korotetuin määrin sekä 19 000 000 mk:n lisämääräraha aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten. Urheilukentät luvun nimikkeen Katurakennusosasto alaiselle momentille Uusia urheilulaitteita varattiin 335 000 mk, mistä merkittiin valtuuston päätöksen mukainen määrä, 80 000 mk, jääkiekkoaluetta varten tarvittavien aidan, maalien ja valaistuslaitteiden hankkimiseen ¹⁾). Lisäksi sisällytettiin lukuun 1 000 000 mk:n lisämääräraha aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten, sekä korvausta rakennustöiden yleiskustannuksista 133 500 mk. Istutukset nimiseen lukuun sisällytettiin edellisessä talousarviossa esiintymättömiä määrärahoja 25 000 mk lehmusten istuttamiseen Linnankoskenkadun varrelle, 60 000 mk Linnankosken- ja Lastenlinnankadun kulmauksessa olevan puistikkoalueen kunnostamiseen, 25 000 mk Munkkiniemenkadun ja Tammitien kulmauksen puistikon järjestämiseen, 550 000 mk Eläintarhan tasotus- ja siistmistöitä varten, 400 000 mk krematorion ja entisen teurastamon välisten alueiden kunnostamiseen, 1 500 000 mk:n lisämääräraha aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten, 1 100 000 mk Torkkelin- ja Pengerkadun välisen puistoalueen tasotustöitä varten sekä aikaisemmin aloitettuja töitä varten 95 000 mk Länt. Kaivopuiston uuden ja vanhan tien välisen alueen kunnostamisen jatkamiseen, 90 000 mk Pihlajatie ja Munkkiniemenkadun kulmauksen istutuksen järjestämiseen ja 350 000 mk Väinölänkadun koillispuolella puistikkoalueen kunnostamiseen. Työttömyys- ja avustustöiden lukuun merkittiin entinen määrä, 1 700 000 mk, kaupunginhallituksen käytettäväksi erinäisiin avustustöihin sekä 1 000 mk:sta 20 000 000 mk:ksi korotetuin määrin valtuuston määrärauksen mukaisesti työttömyyden lieventämiseksi tarkoitettuihin töihin. Lukuun Väestönsuojelutöitä sisältyi valtuuston päätöksen mukaisesti 4 710 000 mk Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamiseen ²⁾). Edellisen talousarvion luku Perushankinnat poistettiin ja uutena lukuna pääluokkaan merkittiin Siirtolapuutarhat valtuuston päätöksen mukaisesti 3 100 000 mk:n menoin siirtolapuutarhan perustamiseksi Marjaniemeen ³⁾). Viimeiseen lukuun Käyttövarat, sisältyi sen entinen ja ainoa momentti Kaupunginhallituksen käytettäväksi entisen, 1 500 000 mk:n, suuruisena.

Näiden menojen puheena ollen mainittakoon valtuuston päätös ⁴⁾, että sellaisia pääluokkiin Tuloa tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistöitä, joita varten talousarvioon oli merkitty siirtomääräraha, sai aloittaa ainoastaan kaupunginhallituksen suostumuksella.

Kahdenteenkympnenenteenkolmanteen ja viimeiseen, velan kuoletuksen menot käsittelevään pääluokkaan kertomusvuoden talousarviossa sisältynyt luku Velkakirjalainat poistettiin. Pääluokan loppusumma osoitti 1 193 789 mk:n vähennyistä kertomusvuoden talousarvioon verraten eli 78 307 864 mk.

Tulosääntö. Varsinaisten tulojen ensimmäisessä osastossa, Yleinen kunnallishallinto, toisessa, Oikeus- ja järjestystoimi, kolmannessa, Palotoimi, kahdennessatoista, Yleiset työt, kolmannessatoista, Puhtaanapito, viidennessatoista, Teurastamo, ja kuudennessatoista, Elintarvikekeskus, ei ollut havaittavissa mitään mainittavia muutoksia.

Terveystoimien neljännen osaston momentille Maidontarkastamo merkittiin kaksi uutta pienekkää tuloerää, nimittäin tuloja A.B.R.-kokeista 2 000 mk ja tuloja jätemaidosta samoin 2 000 mk.

Sairaanhoidon osaston, viidennen, tulot osoittivat huomattavasti pienempää nousua kuin edellisenä vuonna, ollen lisäys nyt ainoastaan 3 458 416 mk. Marian sairaalan ja kulkutautisairaalan osalta tulot pysyivät entisen suuruisina ja Kivelän sairaalan ja tuberkuloosisairaalan osalta ne vähenivät, edellisen osalta 1 500 000 mk ja jälkimmäisen osalta 2 500 000 mk. Nikkilän sairaalan tulot sitä vastoin lisääntyivät 500 000 mk. Huomattavien tulojen lisäys tapahtui momentilla Valtionapu, jonka arviotulot merkittiin 4 690 000 mk:sta 11 234 384 mk:ksi korotetuin määrin.

Kuudennen, huoltotoimen osaston luvussa Korvaukset annetusta huollosta vähenivät valtiolta saatavat korvaukset ja hyvitykset 800 000 mk, vierailta kunnilta saatavat korvaukset 600 000 mk ja yksityisiltä korvausvelvollisilta saatavat korvaukset 400 000 mk. Tervalammen työlaitoksen tuloihin merkittiin uusi 120 000 mk:n suuruinen saatava val-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 50. — ²⁾ S:n s. 36. — ³⁾ S:n s. 49. — ⁴⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 459 §.

tiolta, koska laitoksessa olevien sukupuolitautisten hoidosta valtio suoritti korvauksen. Maatilan tuloihin merkittiin niinkään uusi, 6 150 mk:n suuruinen tuloerä Lampola. Työtupien osalta tulot vähenivät 500 000 mk koska työtupien toiminta tapahtui edelleen supistetussa muodossa.

Lastensuojelu nimiseen seitsemänteen osastoon sisältyvää tulomomenttia Lastenhoitokorvaukset korotettiin 300 000 mk eli 3 800 000 mk:aan.

Kahdeksannessa osastossa, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, tulot vähenivät luvussa Työnvälitystoimisto 7 380 000 mk:sta 1 722 500 mk:aan; vähennys johtui pääasiallisesti työnvälitystoimiston työvoimaosastosta, joka muutettiin erilliseksi valtion virastoksi, jolloin valtion tähän saakka kokonaisuudessaan korvaamat työvoimaosaston menot jäivät nyt tuloina huomioonottamatta. Henkisen työn osaston sekä ammatinvalinnan ohjauksen osalta merkittiin v. 1945 saatavan 50 %:n korvaus, samoin nuoriso-osaston osalta merkittiin korvaus 50 %:ksi. Työvoimalautakunnalle suoritettavat korvaukset varusteista ja palkkaennakoista vähenivät 250 000 mk:sta 50 000 mk:aan.

Järjestyksessä yhdeksännessä osastossa, Opetustoimi, merkittiin sekä suomen- että ruotsinkielisten kansakoulujen valtionapu valtioneuvoston kertomusvuonna heinäkuun 6 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti 500 mk:ksi oppilasta kohden entisen 440 mk:n sijasta, jolloin valtionapu nousi edellisten osalta 10 000 oppilaalta 5 000 000 mk:aan ja jälkimmäisten osalta 1 700 oppilaalta 850 000 mk:aan. Valmistavan poikain ammattikoulun kohdalta momentti Luontoisedut poistettiin.

Kymmenennen osaston, Sivistystoimi, tuloja arvioitaessa korotettiin tulot kaupunginorkesterin osalta 900 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan.

Kiinteistö nimisen yhdenentoista osaston tulojen loppusumma osoitti 645 659 mk:n vähennystä kertomusvuoden talousarvion vastaavaan lukuun verraten. Luvun Kiinteistötoimisto tulot karttojen ja jäljennösten myynnistä merkittiin tällä kerralla 107 000 mk:ksi, jolloin Helsingin matkailijakartan myynnistä arvioitiin kertyvän tuloja 100 000 mk. Tonttien ja alueiden vuokrat käsittävän luvun momentille Satamaliikenteelle osittain luovutetuilla alueilla olevat teollisuus-, varasto- y m. tontit sisällytettiin uutena eränä 31 560 mk Ruoholahden satamasta kertyviä vuokria. Luku Metsätalousosasto oli uusi ja sen tulot arvioitiin 1 789 550 mk:ksi. Lukuun sisällytettiin seuraavat 3 momenttia: Metsätuotteiden myynnit, Vuokra- y.m. tuloja ja Toimitusmaksut, joiden arviotulot merkittiin vastaavasti 1 711 000 mk:ksi, 55 000 mk:ksi ja 23 550 mk:ksi. Luvun Kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten ja huoneistojen vuokrat osalta tulot, jotka kertomusvuonna lisääntyivät 7 436 224 mk, vähenivät tällä kerralla 738 545 mk. Niinkään luvun Muiden kuin kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten vuokrat osalta tulot, joiden lisäys kertomusvuonna oli 10 493 214 mk, vähenivät 222 249 mk. Myynti- ja toripaikkojen vuokrat käsittävän luvun momentille Kauppahallit, kioskit ja torit sisällytettiin uutena eränä 118 920 mk Erottajan väestönsuojan kioskeista kertyviä vuokria.

Neljännentoista osaston, Satamat nimisen, tulojen loppusumma osoitti 2 950 704 mk:n lisäystä edellisen vuoden talousarvion vastaavaan lukuun verraten. Uutena alanimikkeenä sisällytettiin osastoon Varastoimisosasto ja laiturihuolto, jolle arvioitiin tuloja varastohuonevuokrista 5 500 000 mk, maanvuokrista 2 880 000 mk, työmaksuista 700 000 mk, laiturihuollosta 5 200 000 mk, nostureista 2 800 000 mk ja sekalaisista tuloista 220 000 mk.

Teknilliset laitokset nimisen seitsemännentoista osaston tulojen suhteen mainittakoon, että arvioitiin vesijohtolaitoksen ja kaasulaitoksen, kuten menosääntöä koskevasta selostuksesta ilmenee, aiheuttavan vajeusta, mutta sähkölaitoksen luvussa sitä vastoin syntyvän ylijäämää, 63 448 188 mk, mikä edellisessä talousarviossa oli ollut 56 640 008 mk. Vesijohtolaitoksen luvun tulojen loppusumma osoitti kertomusvuoden talousarvion vastaavaan lukuun verraten 290 500 mk:n vähennystä, kaasulaitoksen luvun tulojen loppusumma 51 882 000 mk:n vähennystä ja sähkölaitoksen luvun tulojen loppusumma 16 121 500 mk:n lisäystä. Kaasulaitoksen tulojen suurin vähennys kohdistui sivutuotteista saataviin tuloihin, jotka vähenivät 94 488 000 mk:sta 34 709 000 mk:aan eli 59 779 000 mk. Laitoksen voitto tilaustöistä ja myymälästä arvioitiin 10 000 mk:ksi kertomusvuoden 200 000 mk:n asemesta ja momentit Katuvalaistus ja Satamavalistus poistettiin kokonaan.

Sekalaisten yleisten tulojen osastoon, kahdeksanteentoista, lisättiin uusi momentti

Raitiotie- ja omnibusliikenne, jonka arviotulot merkittiin 4 585 000 mk:n suuruisiksi.

Yhdeksänentoista osaston, Korot ja osingot, luvun Korot momentti Helsingin makasiini oy:n laina muutettiin Satamalaitoksen varastoimisosaston ja laiturihuollon laina nimiseksi. Lukuun Osingot edellisessä talousarviossa sisältynyt momentti Raitiotie ja omnibus oy. poistettiin.

Kahdennenkymmenennen osaston, Verot, arviotulojen huomattava kokonaisuus, 201 150 525 mk, kohdistui pääasiallisesti kunnallisveroihin.

Pääomatulojen edellisen eli koko tulosäännön kahdennenkymmenennenensimmäisen osaston, Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot, tulolisäys oli 15 190 277 mk ja kohdistui etupäässä kaupungin tonttien myynnistä kertyviin tuloihin. Valtuuston päätöksen mukaisesti sisällytettiin lukuun Tulot kaupungin omaisuuden myynnistä uusi momentti Erinäisten maa-alueiden myynti hautausmaaksi, jonka arviotulot merkittiin 5 430 000 mk:n suuruisiksi ¹⁾. Samaan lukuun sisältynyt momentti Ruotsista lahjoitetujen Pirkkolan omakotialueelle pystytettyjen rakennusten kauppahinnan lyhennysmaksut poistettiin.

Pääomatulojen jälkimmäisen ja koko tulosäännön viimeisen eli kahdennenkymmenentoisen osaston, Lainavarat, ainoassa luvussa Osoitukset lainavaroista osoitettiin alla mainittuihin tarkoituksiin seuraavat rahamäärät:

Vanhempien lainain käyttämättä jääneistä varoista:

	Mk	
Vanhankaupungin Siltasaarella olevan suodatinrakennuksen ja yhden suodattimen rakennustöiden valmiiksisaattamista varten	1 000 000	
Kaasu-uunien hiilen- ja koksinkuljetuslaitteita varten	1 266 000	
3 turpenhiiltouunin hankkimista varten	2 000 000	4 266 000

V:n 1943 lainasta:

Kruununvuorenkadun tonttien n:ot 11 ja 13 ostoon	8 900 000	
Hernesaaressa olevan rakennustöiden jatkamiseen	2 000 000	
Herttoniemen rakennustöiden jatkamiseen	9 100 000	20 000 000

Vastedes otettavasta lainasta:

Lisämäärärahaa aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten	4 400 000	
Katajanokan rakennustöiden jatkamiseen	2 500 000	
Herttoniemen rakennustöiden jatkamiseen	2 100 000	
Vesijohtotöitä varten	13 740 000	
Kaasulaitoksen putkiverkon laajennusta ja uusimista varten ...	526 000	
Sähkölaitoksen rakennuksia varten	13 120 000	
Sähkölaitoksen koneistoa varten	5 500 000	
Sähkölaitoksen johtoverkkoa ja jakelulaitteita varten.....	6 018 000	
Suolakalavaraston rakentamista varten kalasatamaan.....	6 050 000	
Asuntojen rakentamista varten, kaupunginvaltuuston käytettäväksi	20 000 000	
Helsingin Makasiini oy:n osakkeiden osto	12 080 250	86 034 250
	<u>110 300 250</u>	

Kaikkiaan mk 110 300 250

Kertomusvuoden säästö merkittiin v:n 1945 talousarvioon 118 000 000 mk:sta 117 000 000 mk:aan alennetuin määrin.

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 42.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Merkittiin tiedoksi ¹⁾ Uudenmaan lääninhallituksen tammikuun 13 p:nä määränneen maistraatin lisäjäseneen toimeen asemakaava- ja rakennusasiain käsittelyä varten kolmivuotiskaudeksi 1944—46 toimistoarkkitehti V. Tuukkanen.

Maistraatin seuraavia v:n 1943 määrärahoja sallittiin ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 2 695 mk ²⁾, Valaistus 1 761: 80 mk ²⁾ ja Painatus ja sidonta 12 674: 40 mk ²⁾; sekä kertomusvuoden määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 18 000 mk ³⁾.

Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori. Kaupunginvaltuusto myöntyi ⁴⁾ ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin kertomusvuoden määrärahan Tilapäistä työvoimaa ylittämiseen enintään 20 000 mk.

Toisen kaupunginvoudin konttori. Valtuusto päätti ⁵⁾ sallia ylittää toisen kaupunginvoudin konttorin kertomusvuoden määrärahaa Painatus ja sidonta enintään 25 000 mk.

Rikostuomioiden toimeenpanijain konttorin henkilökunnan lisääntymisen johdosta valtuusto päätti sallia ylittää sen kertomusvuoden määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Tarverahat vastaavasti 76 885 mk ⁶⁾ ja 8 000 mk ⁷⁾.

Rakennustarkastuskonttori oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään v:n 1943 määrärahaansa Valaistus 149: 65 mk.

Raastuvanoikeus. Raastuvanoikeuden v:n 1943 määrärahoja Kesälomasijaiset, Valaistus sekä Painatus ja sidonta päätettiin sallia ylittää vastaavasti 1 125 mk ⁹⁾, 7 824: 60 mk ⁹⁾ ja 17 872 mk ¹⁰⁾.

Syyttäjistä. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾, että poliisilaitoksen rikospoliisiosaston komissaarioille oli maksettava palkkiona apulaissyöttäjän tehtävien hoitamisesta talousarvioon merkityn määrärahan puitteissa 900 mk, 600 mk tai 300 mk riippuen heidän suoritustaan työmäärästä.

Kaupunginviskaalinvirasto oikeutettiin ¹²⁾ ylittämään syyttäjistön v:n 1943 seuraavia määrärahoja alla mainituin määrin: Kesälomasijaiset 23 930 mk, Siivoaminen 100 mk, Painatus ja sidonta 3 000 mk sekä Tarverahat 4 500 mk.

Raatihuoneen arkisto. Kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾ siirtää raatihuoneen arkiston 39 palkkaluokkaan kuuluvan apulaisaktuaarin alemman palkkaluokan viran 37 palkkaluokkaan v:n 1945 alusta lukien.

Raatihuoneen arkiston v:n 1943 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa, Kesälomasijaiset ja Valaistus päätettiin ¹⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 972 mk, 5 913: 25 mk ja 1 326: 80 mk.

Poliisilaitos. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁵⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteet Aleksanterinkadun talon n:o 16—18 vuokraamiseksi poliisilaitoksen liikkuvalle poliisikomennuskunnalle sekä väliaikaisen asunon hankkimiseksi mainitulle komennuskunnalle Fabianinkadun talosta n:o 7, myöntyen samalla siihen, että kaupunki kustansi Aleksanterinkadun talosta n:o 16—18 luovutettaviin huonetiloihin valovirran kohtuullista valaistusta varten.

Merkittiin ¹⁶⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoitus, että poliisilaitoksen yhteydessä kokeeksi toiminut neuvontatoimisto, joka maksutta opasti yleisöä taistelussa varkausrikoksia vastaan, kertomusvuoden alusta lukien oli vakinaisesti liitettävä poliisilaitoksen yhteyteen ja sen kustannukset suoritettava samojen periaatteiden mukaisesti kuin poliisilaitoksen muutkin kustannukset.

Poliisilaitoksen määrärahoja sallittiin ylittää seuraavasti: V:n 1943 määrärahoja Kalusto 23 950 mk ¹⁷⁾ ja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 4 327 mk ¹⁸⁾ sekä kertomusvuoden määrärahoja Kalusto 45 000 mk ¹⁹⁾, Pidätettyjen henkilöiden ylläpito 6 842: 10 mk ²⁰⁾, ja Matka- ja kuljetuskustannukset 30 125 mk ²⁰⁾.

Valtuusto päätti ²¹⁾, että poliisilaitoksen v:n 1943 määrärahasta Painatus ja sidonta saatiin kertomusvuonna käytettäväksi siirtää 27 782: 05 mk:n suuruinen jäännös.

Holhouslautakunta. Merkittiin ²²⁾ tiedoksi raastuvanoikeuden ilmoitus, että se kaupun-

¹⁾ Kvsto 26 p. tammik. 19 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 91 §. — ³⁾ S:n 20 p. jouluk. 485 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 486 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. marrask. 397 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. kesäk. 256 § ja 20 p. jouluk. 487 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. syysk. 352 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 91 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 44 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. tammik. 45 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. huhtik. 160 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. tammik. 46 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. elok. 295 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 91 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. jouluk. 469 §. — ¹⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 68 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 47 §. — ¹⁸⁾ S:n 8 p. maalisk. 125 §. — ¹⁹⁾ S:n 11 p. lokak. 379 §. — ²⁰⁾ S:n 29 p. maalisk. 144 §. — ²¹⁾ S:n 26 p. tammik. 40 §. — ²²⁾ S:n 26 p. tammik. 20 §.

ginvaltuuston esityksen mukaisesti oli määrännyt holhouslautakunnan puheenjohtajaksi v:ksi 1944—47 oikeusneuvosmies O. Möllerin.

Henkikirjoitus. Henkikirjoittajaa varten varattua määrärahaa sallittiin ¹⁾ ylittää 2 041: 90 mk.

Huoneenvuokralautakunnat oikeutettiin ²⁾ ylittämään v:n 1943 määrärahojaan Tilapäistä työvoimaa 50 000 mk, Kesälomasijaiset 18 915: 25 mk, Valaistus 5 000 mk ja Siivoaminen 5 000 mk.

4. Liikenne

Raitiotie ja omnibus oy:n kunnallistaminen ja sen omaisuuden siirtäminen kaupungille. Sen jälkeen kun valtuustossa oli herännyt ³⁾ kysymys Raitiotie ja omnibus oy:n kunnallistamisesta ja kaupunginhallitus, jonka valmisteltavaksi kysymys oli jätetty, pyydettyään asiasta lausuntoa Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunnalta, oli ilmoittanut ⁴⁾ puoltavansa kyseistä toimenpidettä, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ palauttaa asian edelleen kaupunginhallitukselle perusteellisen, ennakkoluulottoman ja kaikinpuolisen selvityksen hankkimiseksi siitä, oliko raitiotieliikenteen hallinto vastaisuudessaankin tarkoituksenmukaisimmin hoidettava yhtiömuodon puitteissa vai oliko se liitettävä varsinaiseen kunnallishallintoon. Asetettuaan komitean ⁶⁾ harkitsemaan asiaa, kaupunginhallitus, yhtyen komitean antamassaan lausunnossa tekemiin perusteluihin, lähetti asiaa koskevan ehdotuksensa kaupunginvaltuustolle, joka hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet asiassa päätti ⁷⁾ periaatteessa, että Raitiotie ja omnibus oy:n omaisuus oli hankittava kaupungille ja sen harjoittama liikenne ensi tilassa siirrettävä kaupungin hoidettavaksi, antaen kaupunginhallituksen tehtäväksi ryhtyä kaikkiin päätöksestä johtuviin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallituksen kanssa käymiensä valmistelevien neuvottelujen perusteella Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunta sittemmin jätti kaupungille ylimääräisen yhtiökokouksensa joulukuun 8 p:nä hyväksymän ehdotuksen yhtiön omaisuuden siirtämistä kaupungille koskevaksi kauppasopimukseksi, jonka valtuusto hyväksyi ⁸⁾ oikeuttaen samalla kaupunginhallituksen suorittamaan sopimuksen 8) kohdassa mainitun 62 milj. mk:n suuruisen kauppahinnan ennakkona kaupunginkassasta ja jättäen kysymyksen kauppahinnan huomioonottamisesta v:n 1946 talousarviossa kaupunginhallituksen tehtävän eri esityksen varaan.

Liikennelaitoksen ja sen lautakunnan perustaminen. Sen jälkeen kuin Raitiotie ja omnibus oy. ensi tilassa oli päätetty ⁹⁾ siirtää kaupungin hoidettavaksi, kaupunginhallitus, joka saamansa tehtävän mukaisesti oli ryhtynyt suunnittelemaan mainitun yhtiön liikenteen hallinnon järjestelyä, esitti valtuustolle, että yhtiön aikaisemmin harjoittama toiminta saatettaisiin erillisen lautakunnan suoranaiseen valvontaan ja että toimintaa edelleen harjoitetaisi lautakunnan alaisena toimiva itsenäinen elin, kaupungin liikennelaitos. Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet asiassa kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen laatiman Helsingin kaupungin liikennelaitoksen lautakunnan johtosäännön erinäisin muutoksin, vahvistaen sen noudatettavaksi v:n 1945 alusta lukien sekä oikeuttaa johtosäännön mukaisesti valittavan lautakunnan toistaiseksi liikennelaitoksen sisäisen organisation suhteen noudattamaan samaa menettelyä kuin mitä laitoksen toimialan hoidossa oli sovellettu sen ollessa Raitiotie ja omnibus oy:n alaisena, kehoittaen samalla kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin liikennelaitoksen sisäistä organisaatiota varten tarpeellisten johtosääntöjen aikaansaamiseksi.

Kaupungin sisäisessä linja-autoliikenteessä perittävät ajomaksut. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ puolestaan oikeuttaa Raitiotie ja omnibus oy:n vahvistamaan Eiran ja Töölöntorin välillä liikennöidyllä linja-autolinjalla n:o 14 perittävät ajomaksut 3 mk:ksi kerralta ja 10 mk:ksi 4 lippua käsittävältä alennuslippuvihkolta.

Kaupungin autojen vapauttaminen vakuutusvelvollisuudesta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ anoa valtioneuvostolta edelleen viideksi vuodeksi autovastuulain 10 §:n 3 momentin nojalla vapautusta sanotussa laissa säädetystä autojen vakuuttamisvelvollisuudesta.

¹⁾ Kvsto 29 p. maalisk. 145 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 48 §. — ³⁾ Ks. v:n 1942 kert. s. 61. —

⁴⁾ Kvston v:n 1944 pain. asiakirj. n:o 1. — ⁵⁾ Kvsto 31 p. toukok. 222 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 93. — ⁷⁾ Kvsto 22 p. marrask. 437 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. jouluk. 450 §; Kunnall. asetuskok. s. 219. — ⁹⁾ Ks. ylemp. — ¹⁰⁾ Kvsto 13 p. jouluk. 451 §; Kunnall. asetuskok. s. 220. — ¹¹⁾ Kvsto 22 p. marrask. 427. — ¹²⁾ S:n 22 p. marrask. 413 §.

5. Palotointa koskevat asiat

Palolaitos. Ottaen huomioon palolautakunnan esityksen palokunnan miesvahvuuden lisäämisestä, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ perustaa palolaitokseen helmikuun 1 p:stä lukien seuraavat uudet virat:

30 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan ruiskumestarin viran;

26 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan toimistonhoitajan viran, jonka haltijan tehtävänä on: 1) huolehtia alaistensa apulaisten avulla palolaitoksen toimistossa esiintyvien töiden asianmukaisesta suorituksesta, kuten kirjanpidosta ja kirjoitustöistä, toimistossa pidettävien luetteloiden laatimisesta, palkkalistojen tekemisestä ja palkkojen maksamisesta ynnä muista toimistotöistä; 2) valvoa, ettei palolaitosta varten myönnettyjä määrärahoja ylitetä ja jonkin määrärahan osoittauduttua riittämättömäksi siitä heti ilmoitettava palopäällikölle; 3) hoitaa palolaitoksen arkistoa ja kirjastoa; 4) huolehtia palolaitoksen kaluston ja varastojen valvonnasta; 5) tarpeen vaatiessa lähteä palo- tai onnettomuuspaikoille; sekä 6) suorittaa ne muut tehtävät, jotka hänelle erikoismääräyksellä uskotaan;

32 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan vanhemman toimistoapulaisen ylemmän palkkaluokan viran, jonka haltijan tulee olla mieshenkilö, 41 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan viran sekä 56 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan lähetin viran, joiden virkojen haltijain tehtävänä on toimistonhoitajan osoitusten mukaan suorittaa toimistossa esiintyviä tehtäviä; sekä autonkorjauspajaan: 35 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan varastonhoitajan viran, jonka haltijan tehtävänä on: 1) huolehtia palolaitoksen työpajoissa tarvittavien raaka- ja tarveaineiden varastoisesta ja jakelusta; 2) huolehtia varastokirjanpidon sekä työ- ja tunti-kortiston asianmukaisesta hoidosta; sekä 3) suorittaa ne muut tehtävät, jotka hänelle erikoismääräyksellä uskotaan;

varusvarastoon: 31 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan varusmestarin viran, jonka haltijan tehtävänä on: 1) hoitaa asianmukaisesti vaate- ja varusvarastoa sekä palokunnan oleskelu- ja asuinhuoneiden irtaimistoa kuin myös huolehtia vaate- ja varuskirjanpidosta; 2) suorittaa tarpeelliset vaate- ja varusesineiden jakelut henkilökunnalle; 3) laatia vuosittain palolaitoksen kalustoluettelot vuosi-inventtausta varten; sekä 4) suorittaa ne muut tehtävät, jotka hänelle erikoismääräyksellä uskotaan;

päättäen lisäksi perustaa palokunnan työpajoissa esiintyvien töiden suorittamista varten palokunnan yhteyteen erikoisen työkomennuskunnan, johon työehtosopimuksen mukaisin palkkaeduin otetaan tarpeellinen määrä ammattityöntekijöitä; sekä

osoittaa edellä mainittuihin tarkoituksiin tarvittavat varat, 190 575 mk, käyttövaroitetaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Palopäällikkö W. W. Bergströmille päätettiin ²⁾ myöntää virkavapautta maaliskuun 9 p:stä lukien kolmen kuukauden ajaksi sijaisenaan apulaispalopäällikkö L. A. Karto oikeuksin nostaa virkaan kuuluva peruspalkka kalliinajanlisäyksineen sekä omat ikäkorotuksensa samoin kalliinajanlisäyksineen. Kaupunginhallituksen sittemmin pidennettyä ³⁾ palopäällikkö Bergströmin virkavapautta enintään kahdella kuukaudella heinäkuun 20 p:stä lukien kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ myöntää palopäällikölle edelleen jatkettua virkavapautta täysin palkkaeduin toistaiseksi ja kunnes kaupunginhallitus toisin määrää, kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun velvollisuuksin hoitaa palotarkastajan tehtäviä määräten palopäällikön tehtäviä hoitamaan apulaispalopäällikkö L. A. Karton yllä mainituin palkkaeduin.

Valtuusto oikeutti ⁵⁾ palolautakunnan määräämään eläkkeellä olevan palomestarin A. Leskisen hoitamaan puolustuslaitoksen tehtäviin komennetun palomestarin A. A. R. Harnen virkaa joulukuun 1 p:stä 1943 luk'en toistaiseksi, kuitenkin enintään siksi kunnes hän täyttää 73 vuotta.

Palomiesten palkkojen korottamista koskevan anomuksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ v:n 1945 alusta lukien siirtää palolaitoksen nuoremman palomiehen virat 41 palkkaluokasta 39 palkkaluokkaan, vanhemman palomiehen virat 39 palkkaluokasta 38 palkkaluokkaan sekä nuoremman palokorpraalin virat 37 palkkaluokasta 36 palkka-

¹⁾ Kvsto 26 p. tammik. 28 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 133 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 105. — ⁴⁾ Kvsto 20 p. syysk. 314 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. tammik. 27 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. elok. 296 §.

luokkaan eväten kuitenkin anomuksen mikäli se koski vanhemman palokorpraalin, palokersantin ja ruiskumestarin virkain palkkojen korottamista.

Valtuusto päätti¹⁾, että virantoimituksessa tapaturmaisesti kuolleen palokunnan viranhaltijan huollettaville omaisille suoritetaan tällaiselle viranhaltijalle nykyisten määräysten mukaisesti kuuluvien etujen lisäksi hänen viimeksi kaupungilta nauttimaansa vuosi-palkkaa vastaava erikoiskorvaus.

Valtuusto päätti²⁾, että palokunnan ns. puuraha, jota jonkinlaisena luontoisetukorvausten jäännöksenä oli kannettu palokunnan ruokalaa käyttäviltä palomiehiltä ja joka nykyisin oli 30 mk kuukaudessa, kesäkuun 1 p:stä lukien poistetaan käytännöstä.

Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ vahvistaa palolaitoksen sairaankuljetusvaunujen käyttömaksut kansanhuoltoministeriön hintaosaston päätöksen mukaisiksi.

Palolaitoksen seuraavia määrärahoja⁴⁾ sallittiin ylittää alla mainitun verran: v:n 1943 määrärahoja Palkkiot 2 600 mk, Sääntöpalkkaiset virat 20 000 mk, Lämpö 130 000 mk, Tarverahat 12 000 mk ja Autojen käyttö 6 000 mk; sekä kertomusvuoden määrärahoja⁵⁾ Tilapäistä työvoimaa 16 000 mk, Kaluston kunnossapito 250 000 mk, Painatus ja sidonta 7 000 mk, Tarverahat 25 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 5 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 5 000 mk ja Autojen käyttö 500 000 mk.

Nuohousmaksujen korottaminen. Merkittiin⁶⁾ tiedoksi ilmoitus, että kansanhuoltoministeriö oli vahvistanut nuohoustariffin perusmaksut korotettaviksi lokakuun 1 p:stä 1943 alkaen toistaiseksi edelleen 6 %:lla eli siis yhteensä 38 %:lla. Nuohoustyöntekijäin palkkojen korotuksen johdosta kaupunginvaltuusto sittemmin päätti⁷⁾ korottaa mainitut perusmaksut edellisen korotuksen lisäksi vielä 6 %:lla eli siis yhteensä 44 %:lla. Kansanhuoltoministeriö vahvisti⁸⁾ lokakuun 6 p:nä mainitun korotuksen.

Sammutusveden saannin varmistaminen. Sisäasiainministeriö oli marraskuun 11 p:lle 1943 päivätyllä päätöksellään kehoittanut väestönsuojelun yleissuunnitelman 50 §:n nojalla vesijohdoilla varustettuja kaupungeja ja kauppaloita viipymättä ryhtymään vesijohtoverkostosta riippumattomien vedenottoa paikkojen järjestämiseen sekä vesijohdon toiminnan varmistamiseen. Kaupunginhallituksen kehoituksesta olivat sekä palolautakunta että väestönsuojelulautakunta laatineet ehdotuksensa vedenottoa paikkojen sijoittamiseksi. Valtuusto päätti⁹⁾ tällöin hyväksyä väestönsuojelulautakunnan vesijohdosta riippumattomien vedenottoa paikkojen järjestämistä koskevan ehdotuksen kehoittaen kaupunginhallitusta myöntämään tarkoitusta varten 7 400 000 mk talousarvion pääloukan Erinäiset sosiaaliset tehtävät lukuun väestönsuojelulautakunta ja sen toimisto sisältyvästä määrärahasta Väestönsuojelua varten kaupunginhallituksen käytettäväksi päättäen samalla lähettää suunnitelman sisäasiainministeriölle ja pyytää korvausta valtion varoista kolmannekselle kustannuksista; lisäksi päätti⁹⁾ valtuusto kehoittaa kaupunginhallitusta myöntämään yllä mainitusta määrärahasta 235 000 mk rannoille rakennettavien vedenottoa paikkojen aiheuttamiin menoihin.

6. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveydenhoitolautakunta ja sen toimisto. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾, hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet auton ostamiseksi terveydenhoitolautakunnan desinfioitsijan käyttöön, myöntää yleisistä käyttövaroistaan 190 000 mk mainittua tarkoitusta varten, oikeuttaen lisäksi terveydenhoitolautakunnan käyttämään tarvittavan autonkuljettajan palkkaamiseen tilapäisen työvoiman määrärahaa sekä auton käyttökustannuksiin matka- ja kuljetuskustannuksia varten varattua määrärahaa.

Terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston v:n 1943 määrärahaa Matka- ja kuljetuskustannukset sallittiin ylittää 140 mk¹¹⁾ sekä kertomusvuoden määrärahoja Matka- ja

¹⁾ Kvsto 22 p. marrask. 419 §; Kunnall. asetuskok. s. 192. — ²⁾ Kvsto 31 p. toukok. 209 §. — ³⁾ S:n 20 p. syysk. 343 § ja 22 p. marrask. 410 §; Kunnall. asetuskok. s. 160. — ⁴⁾ Kvsto 26 p. tammik. 49 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. syysk. 353 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. toukok. 176 §; Kunnall. asetuskok. s. 128. — ⁷⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 253 §; Kunnall. asetuskok. s. 128. — ⁸⁾ Kvsto 1 p. marrask. 388 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 60 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. helmik. 82 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 125 §.

kuljetuskustannukset sekä Kulkutautien vastustaminen vastaavasti 20 000 mk¹⁾ ja 10 000 mk¹⁾.

Toisen kaupunginlääkärin viran täyttäminen. Toiseksi kaupunginlääkäriksi valtuusto valitsi²⁾ lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. S. Jokivartion. Lääkintöhallitus nimitti³⁾ hänet sittemmin kesäkuun 14 p:nä sanottuun virkaan.

Varattomien ja vähävaraisten potilaiden lääkärinhoito. Merkittiin⁴⁾ tiedoksi, että kansanhuoltoministeriö oli hyväksynyt kaupunginvaltuuston vahvistamat⁵⁾ korotetut palkkiot aluelääkärien ja terveydenhoitolahtakunnan toimiston välittämien lääkäreiden varattomille ja vähävaraisille potilaille annettavasta lääkärinhuollosta.

Kaupunginkättilönvirkkojen vakinaistaminen. Kunnan kättilöistä maaliskuun 31 p:nä 1944 säädettyyn lakiin perustuen kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ perustaa heinäkuun 1 p:stä lukien kaksi 33 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa kaupunginkättilönvirkkaa, joiden haltijoille oli peruspalkan lisäksi suoritettava valtion palkkaperusteiden mukaisesti kulloinkin voimassa olevat kalliinajan- ja kalliinpaikanlisät ynnä kaupungin virkasäännön mukaiset ikäkorotukset ilman kalliinajanlisäystä sekä lisäksi yllä mainitussa laissa säädettyt luontoisedut, vähentämättä niistä suoritettavaa korvausta heidän rahapalkastaan, myöntäen kertomusvuodeksi tarkoitusta varten 36 720 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Terveysolojen valvonta. Terveysolojen valvonnan määrärahaa Kesälomasijaiset sallittiin⁷⁾ ylittää 7 563: 50 mk.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio. Terveydellisten tutkimusten laboratorion v:n 1943 määrärahoja⁷⁾ Kaluston hankinta, Vaatteiden pesu ja Näytteiden ostó sallittiin ylittää vastaavasti 53 mk, 222: 35 mk ja 361: 35 mk sekä kertomusvuoden määrärahoja⁸⁾ Tilapäistä työvoimaa 10 000 mk ja Laboratoriotarvikkeet 40 000 mk. Lisäksi valtuusto myöntyi⁹⁾ kertomusvuoden määrärahan Kaluston hankinta ylittämiseen 11 550 mk elintarvikkeiden tutkimista varten tarvittavan epikondensorin hankkimiseksi.

Eläinlääkintöosasto. Eläinlääkintöosaston v:n 1943 määrärahaa Kesälomasijaiset päätettiin⁷⁾ sallia ylittää 12 968: 55 mk.

Maidontarkastamo. Maidontarkastamon v:n 1943 määrärahoja Kesälomasijaiset, Tarverahat ja Vaatteiden pesu päätettiin⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti 12 423: 75 mk, 8 000 mk ja 1 000 mk sekä kertomusvuoden määrärahoja Tarverahat 18 000 mk¹⁰⁾ ja Vaatteiden pesu 15 000 mk⁸⁾.

Ammattientarkastus. Ammattientarkastusviraston määrärahaa Painatus ja sidonta päätettiin¹¹⁾ sallia ylittää 2 000 mk.

Tuberkuloosihuolto. Kaupunginvaltuusto määräsi¹²⁾ tuberkuloosihuoltotoimiston toisen alilääkärin V. K. P. Perkin edelleenkin hoitamaan tuberkuloosilääkärin virkaa toistaiseksi ja kunnes se vakinaisesti täytettiin oikeuksin nostaa hoitamansa viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa niihin kuuluvine kalliinajanlisäyksineen. Mainittuun virkaan kaupunginvaltuusto sittemmin valitsi¹³⁾ lääketieteen- ja kirurgiantohtori T. G. Z. Tingvald Hannikaisen.

Tuberkuloosilääkäri Tingvald Hannikainen oikeutettiin¹⁴⁾ sittemmin ikäkorotusten ja eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen Suomen tuberkuloosin vastustamisyhdistyksen lääkärinä palvelemaansa aika.

Seuraavia v:n 1943 tuberkuloosihuoltomäärärahoja päätettiin¹⁵⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Tuberkuloosihuoltotoimiston määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 15 000 mk, Kesälomasijaiset 19 902: 50 mk, Painatus ja sidonta 4 000 mk ja Tarverahat 2 000 mk; asuntolain määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 2 000 mk, Kesälomasijaiset 1 448 mk, Valaistus 4 000 mk ja Ruoka-avustukset 54 000 mk; sekä määrärahaa Parantolahoittoa tuberkuloottisille 120 000 mk.

Kertomusvuoden tuberkuloosihuoltomäärärahoja sallittiin¹⁶⁾ ylittää alla mainitun verran: Tuberkuloosihuoltotoimiston määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 76 000 mk, Kesälomasijaiset 30 000 mk, Siivoaminen 2 000 mk, Kaluston kunnossapito 2 000 mk ja

¹⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 488 §. — ²⁾ S:n 10 p. toukok. 179 §. — ³⁾ S:n 30 p. elok. 276 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 21 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1943 kert. ja v:n 1943 Kunnall. asetuskok. s. 313. — ⁶⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 241 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 125 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. jouluk. 488 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 37 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. kesäk. 257 § ja 20 p. jouluk. 488 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. kesäk. 258 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. tammik. 9 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. maalisk. 138 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. syysk. 317 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. maalisk. 125 §. — ¹⁶⁾ S:n 8 p. maalisk. 124 § ja 20 p. jouluk. 488 §.

Tarverahat 10 000 mk; asuntolain määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 5 000 mk, Kesälomasijaiset 473 mk, Siivoaminen 3 000 mk ja Ruoka-avustukset 100 000 mk; sekä määrärahaa Parantolahoitoa tuberkuloottisille 607 500 mk.

Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema. Sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman määrärahaa Sairaiden kuljetus päätettiin ¹⁾ sallia ylittää 7 000 mk.

Kouluhammasklinikka. Kouluhammasklinikan v:n 1943 vuokramäärärahaa päätettiin ²⁾ sallia ylittää 1 467 mk.

Veneeristen tautien poliklinikat. Ensimmäisen veneeristen tautien poliklinikan v:n 1943 määrärahoja ³⁾ Kesälomasijaiset ja Tarverahat sallittiin ylittää vastaavasti 10 125: 50 mk ja 1 300 mk sekä toisen veneeristen tautien poliklinikan saman vuoden määrärahoja ³⁾ Kesälomasijaiset ja Lämpö vastaavasti 19 161 mk ja 1 800 mk.

Desinfiointilaitos. Desinfiointilaitoksen v:n 1943 määrärahoja Vuokra ja Lämpö päätettiin ²⁾ sallia ylittää vastaavasti 240 mk ja 6 968: 75 mk.

Sairaalat

Sairaalahallitus. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ myöntää pääloukkaan Sairaanhoidon kuuluvista käyttövaroistaan 11 616: 15 mk sairaalahallituksen käytettäväksi sairaalain arkistojen turvaansiirtoa varten tilattujen laatikoiden hinnan suorittamiseksi.

Sairaalain tilivirasto. Sairaalain tiliviraston v:n 1943 määrärahaa Painatus ja sidonta päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää 3 277: 15 mk.

Valtionapua nauttivien sairaalain palovakuuttaminen. Sitten kun kaupunginvaltuusto oli pyytänyt ⁶⁾ sisäasiainministeriöltä vapautusta palovakuutusvelvollisuudesta siihen sairaalain omaisuuteen nähden, jonka hankkimiseen kaupunki sai valtionapua, sisäasiainministeriö oli hylännyt mainitun anomuksen koska kaupunki ei ollut antanut kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkuloosia sairastavien hoitolaitoksille toukokuun 31 p:nä 1929 annetun lain samana päivänä annettuun toimeenpanoasetukseen huhtikuun 21 p:nä 1943 tehdyssä muutossäännöksessä säädettyä riittävän pätevää korvaussitoumusta. Tästä johdun kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ uudistaa anomuksensa saada vapautua yllä mainitusta palovakuutusvelvollisuudesta oikeuttaen kaupunginhallituksen antamaan sisäasiainministeriölle kaupungin puolesta seuraavan sisältöisen sitoumuksen: Siinä tapauksessa, että sisäasiainministeriö vapauttaa Helsingin kaupungin palovakuuttamasta sellaista sairaalain omaisuutta, jonka hankkimiseen kaupunki saa valtionapua, Helsingin kaupunki sitoutuu näiden sairaalain rakennusten ja kaluston tulipalossa, räjähdyksessä tai sodassa vahingoittuessa tai tuhoutuessa viivytyksettä omalla kustannuksellaan saattamaan ne täyteen käyttökuntoon, ellei valtion ja kaupungin välillä toisin sovita.

Yliopistollinen opetus kaupungin sairaaloissa. Sen jälkeen kun periaatteessa oli päätetty ⁸⁾ perustaa kaupungin sairaaloihin 15 yliopiston palkkaamaa amanuenssinvirkaa, kaupunginvaltuusto, myöntyen sairaalahallituksen esitykseen amanuenssinvirkojen perustamisesta myöskin Marian sairaalan kirurgista osastoa varten, päätti ⁹⁾, että kaupungin sairaaloihin saatiin entisten 15 paikan lisäksi perustaa vielä 3 yliopiston amanuenssinvirkaa samoin ehdoin kuin edelliseltäkin.

Sairaalain eräiden virkain siirtäminen ylempään palkkaluokkaan. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ evätä sairaalain taloudenhoitajain anomuksen heidän palkkojensa korottamisesta. Samoin päätettiin ¹¹⁾, että kaupungin sairaalain kylvettäjäin virkojen siirtämistä ylempään palkkaluokkaan koskeva esitys ei antanut aihetta toimenpiteeseen.

Marian sairaala. Kaupunginvaltuusto määräsi ¹²⁾ Marian sairaalan sisätautiosaston ylilääkärin F. Saltzmanin oman virkansa ohella hoitamaan sairaalan entisen johtajan ja ylilääkärin H. Bardyn kuoleman johdosta avoimeksi tullutta johtajanvirkaa sekä sairaalan alilääkärin M. I. Orkomiehen hoitamaan Marian sairaalan ylilääkärin virkaa, kumpainkin syyskuun 7 p:stä lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrättiin. Sittemmin kaupunginvaltuusto valitsi ¹³⁾ Marian sairaalan kirurgisen osaston ylilääkäriksi lääketieteen- ja kirurgian tohtori A. E. T. Pelkosen ja määräsi ¹⁴⁾ hänet toimimaan sairaalan johtajana v:n 1945 alusta lukien.

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 258 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 125 §. — ³⁾ S:n 8 p. maalisk. 125 § ja 26 p. huhtik. 168 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. marrask. 398 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 93 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 29. — ⁷⁾ Kvsto 20 p. syysk. 346 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 36. — ⁹⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 476 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. elok. 297 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. elok. 298 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. syysk. 315 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. marrask. 390 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 477 §.

Koska Marian sairaalan sisätautien osastosta oli erotettu ruotsinkielinen sisätautien opetuskliniikka ja tähän klinikkaan yliopiston varoilla perustettu kaksi apulaislääkärin virkaa, valtuusto päätti ¹⁾ lakkauttaa v:n 1945 alusta lukien yhden sisätautien osaston apulaislääkärin viran sekä saman osaston laboratorioapulaislääkärin viran.

Valtuusto päätti ²⁾ lakkauttaa helmikuun 1 p:stä 1945 lukien Marian sairaalan 35 palkkaluokkaan kuuluvan apulaistaloudenhoitajan viran sekä perustaa sen tilalle sairaalan taloudenhoitajan toimistoon 35 palkkaluokkaan kuuluvan vanhemman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan viran.

Valtuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 461 600 mk:n suuruisen lisämäärärahan uuden höyrykattilan hankkimiseksi ja perunakellarin järjestämiseksi Marian sairaalaan.

Marian sairaalan seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Valaistus 4 226: 25 mk, Siivoaminen 8 833 mk, Kaluston kunnossapito 59 380: 20 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 5 919: 25 mk, Käyttövoima 50 709: 90 mk sekä Erilaatuiset menot 5 242: 45 mk.

Kulkutautisairaala. Kulkutautisairaalan seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 191 868: 25 mk, Kesälomasijaiset 80 282 mk, Sairaslomasijaiset 179 304: 75 mk, Lämpö 814 728: 50 mk, Valaistus 37 928: 60 mk, Siivoaminen 19 691: 10 mk, Vedenkulutus 25 308: 70 mk, Puhtaanapito 1 338 mk, Kaluston kunnossapito 43 942: 20 mk, Painatus ja sidonta 12 770: 70 mk, Tarverahat 12 176: 60 mk, Vaatteiden pesu 23 518: 45 mk, Ruokinta 1 208 200: 80 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 402 983: 85 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 16 561: 60 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 220 092 mk ja Erilaatuiset menot 23 920: 65 mk.

Kivelän sairaala. Kivelän sairaalan sisätautien osaston virkaatoimittavan ylilääkärin K. U. Ahavan jouduttua sotapalvelukseen ja sairaalan varsinaisen johtajan ja sisätautien osaston ylilääkärin P. R. Soisalon myöskin ollessa edelleen puolustuslaitoksen tehtävissä, kaupunginvaltuusto määräsi ⁵⁾ Kivelän sairaalan mielisairaiden osaston virkaatoimittavan ylilääkärin S. A. Erkkilän toimimaan sairaalan johtajana sekä lääketieteen- ja kirurgiantohtori A. Seppäsen hoitamaan Kivelän sairaalan sisätautien osaston ylilääkärin virkaa, kumpaisenkin helmikuun 5 p:stä lukien toistaiseksi, oikeuksin nostaa hoitamiensa virkojen peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa niihin kuuluvine kalliinajanlisäyksineen. Tohtori Seppäsen jouduttua sittemmin palvelukseen muualle, valtuusto päätti ⁶⁾ vapauttaa hänet mainitun viran hoidosta sekä määrätä lääketieteen- ja kirurgiantohtori G. H. R. Töttermanin hoitamaan Kivelän sairaalan sisätautien osaston ylilääkärin virkaa maaliskuun 14 p:stä lukien yllä mainituin palkkaeduin.

Kivelän sairaalan seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Kesälomasijaiset 125 343 mk, Sairaslomasijaiset 278 800 mk, Lämpö 157 756: 90 mk, Siivoaminen 51 934: 70 mk, Vedenkulutus 1 940: 40 mk, Puhtaanapito 2 956: 60 mk, Painatus ja sidonta 6 159: 75 mk, Tarverahat 5 894: 90 mk, Vaatteiden pesu 53 657: 60 mk, Ruokinta 360 827: 90 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 20 476: 30 mk ja Erilaatuiset menot 26 305: 50 mk.

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ perustaa Nikkilän sairaalaan kertomusvuoden alusta lukien 47 palkkaluokkaan kuuluvan karjanhoitajanviran osoittaen tarkoitukseen 15 000 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkain palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Lisäksi valtuusto päätti ⁸⁾:

siirtää v:n 1945 alusta lukien Nikkilän sairaalan 42 palkkaluokkaan kuuluvan asentajanviran 41 palkkaluokkaan;

lakkauttaa v:n 1945 alusta lukien Nikkilän sairaalan 46 palkkaluokkaan kuuluvan ajomiehenviran ja perustaa samasta ajankohdasta lukien sen tilalle 45 palkkaluokkaan kuuluvan apumiehenviran, oikeuttaen sairaalahallituksen siirtämään viran nykyisen haltijan uuteen virkaan sitä haettavaksi julistamatta; sekä

siirtää v:n 1945 alusta lukien Nikkilän sairaalan sianhoitajanviran 53 palkkaluokasta 49 palkkaluokkaan.

¹⁾ Kvsto 20 p. syysk. 318 §. — ²⁾ S:n 22 p. marrask. 418 §. — ³⁾ S:n 22 p. marrask. 429 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 93 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 72 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. huhtik. 162 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 29 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. elok. 297 §.

Nikkilän sairaalan seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 33 205: 65 mk, Sairaslomasijaiset 66 671: 25 mk, Lämpö 1 566 682: 10 mk ja Erilaatuiset menot 97 987: 80 mk.

Tuberkuloosisairaala. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ myöntää pääluokkaan Sairaanhoidon sisältyvistä käyttövaroistaan 202 370 mk tuberkuloosisairaalaan kertomusvuoden lokakuun 2 ja 3 p:n välisenä yönä murtovarkauden kautta hävinneen ja sen potilaille kuuluneen omaisuuden korvaamiseksi oikeuttaen sairaalahallituksen käyttämään kyseistä määrärahaa v. 1945 ellei kadonnutta omaisuutta sitä ennen oltu saatu takaisin.

Tuberkuloosisairaalan seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Sairaslomasijaiset 25 292 mk, Kaluston kunnossapito 26 467: 15 mk, Painatus ja sidonta 302 mk, Ruokinta 129 912: 20 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 96 139: 65 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 13 810: 70 mk ja Erilaatuiset menot 12 100: 15 mk.

Sairaspaikkojen hankkiminen Kellokosken piirimielisairaala ³⁾. Kaupungin mielisairaspaikkojen lisäämiseksi valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 900 000 mk:n suuruisen määrärahan uusien sairaspaiikkojen hankkimiseksi Kellokosken piirimielisairaalaan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Erinäiset sairaanhoitomenot. Talousarvion pääluokan Sairaanhoidon lukuun Erinäiset sairaanhoitomenot kuuluvia seuraavia määrärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan 1 497 577: 95 mk, Naistenklinikka 19 227: 60 mk ja Poistot ja palautukset kaupunginhallituksen käytettäväksi 28 732 mk.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltovirasto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ evätä huoltolautakunnan esityksen huoltoviraston asiamestojen notaarien virkain siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan.

Kunnalliskoti. Kunnalliskodin v:n 1943 määrärahoja Siivoaminen ja Puhtaanapito päätettiin sallia ylittää vastaavasti 18 000 mk ⁶⁾ ja 1 500 mk ⁶⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaa Siivoaminen enintään 18 000 mk ⁷⁾ ja maanviljelyksen määrärahaa Muut kulut 9 000 mk ⁷⁾.

Tervalammen työlaitos. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ v:n 1945 alusta lukien siirtää Tervalammen työlaitoksen johtajan viran 19 palkkaluokasta 17:nteen.

Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen Tervalammen työlaitoksen talousrakennuksen uudelleenrakentamisesta sisustetuin ullakoin entisen tulipalossa tuhoutuneen rakennuksen tilalle kaupunginarkkitehdin laatiman kustannusarvion mukaisesti, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon tarkoitusta varten 550 000 mk:n suuruisen määrärahan, jota saatiin käyttää jo kertomusvuonna.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 1 037 000 mk:n suuruisen lisämäärärahan Tervalammen työlaitoksen sikalan rakentamista varten oikeuttaen rakennustoimikunnan käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Valtuusto päätti sallia ylittää Tervalammen työlaitoksen v:n 1943 määrärahaa Kuljetus- ja matkakustannukset 12 000 mk ¹¹⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaa Uutteruusrahat enintään 18 000 mk ¹²⁾.

Työtuvat. Työtupien v:n 1943 määrärahaa Vedenkulutus päätettiin ¹³⁾ sallia ylittää 9 999: 65 mk.

Avustukset. Huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁴⁾ Helsingin vapaan huollon keskukselle yhteensä 1 300 000 mk, josta 300 000 mk käytettäväksi sen kertomusvuoden juokseviin menoihin, 500 000 mk Kansanavun Helsingin paikallistoimikunnan vastaaviin menoihin ja 500 000 mk ilmapommituksessa kärsimään joutuneiden tai vastaisuudessa joutuvien avustamiseen.

¹⁾ Kvsto 16 p. helmik. 93 §. — ²⁾ S:n 20 p. jouluk. 478 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 15. — ⁴⁾ Kvsto 20 p. syysk. 347 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. elok. 299 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. tammik. 12 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. jouluk. 489 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. elok. 300 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. syysk. 330 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. helmik. 87 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. tammik. 50 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. jouluk. 490 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. helmik. 94 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 119 § ja 21 p. kesäk. 245 §.

Yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, valtuusto myönsi Helsingin asevelipiirille ¹⁾ tilitysvelvollisuuksin 500 000 mk ilmapommituksissa vahinkoja kärsineiden helsinkiläisten avustamiseen sekä Invaliidien yhdistykselle ²⁾ 25 000 mk sen kuluvan vuoden toimintaa varten.

Lastensuojelu

Lastensuojeluvirasto. Lastensuojelulautakunnan alaisten laitosten lääkärintehtävien keskittämiseksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ v:n 1945 alusta lukien lakkauttaa vastaanotto- ja koulukotien lääkärin sekä pikkulasten hoidon valvontalääkärin virat sekä perustaa niiden tilalle lastensuojeluvirastoon uuden 18 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan lääkärinviran.

Lastensuojelumäärärahat. Seuraavia v:n 1943 lastensuojelumäärärahoja päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: lastensuojelulautakunnan määrärahoja Valaistus 2 072 mk, Painatus ja sidonta 18 198: 50 mk ja Tarverahat 25 691: 65 mk; lastenhuoltolaitosten määrärahoja Lämpö 58 039: 95 mk, Valaistus 9 007: 60 mk, Siivoaminen 3 161: 90 mk, Vedenkulutus 17 281 mk, Kaluston kunnossapito 15 985: 85 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 7 144: 20 mk, Käyttövoima 8 260: 05 mk, Kirjat ja utteruusrahat sekä oppilaskirjasto 25: 55 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 5 515: 80 mk ja Sekalaista 8 352: 75 mk; Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut ym. nimisen luvun määrärahoja Keuhkotautisten lasten hoito Droppen nimisessä lastenkodissa 12 605 mk ja Matkakulut 17 946: 15 mk sekä Lastenhuoltolaitosten tilat nimiseen lukuun sisältyvää Toivoniemen tilan kustannusten määrärahaa 29 768: 25 mk ja Ryttylän ja Siltalan tilain kustannusten määrärahaa 63 976: 10 mk.

Avustukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ Helsingin lastenruokintakomitealle 255 800 mk sen järjestämän ilmaisen ruokinnan aiheuttamiin keitto- ja jakelukustannuksiin sekä elintarvikeostoihin ehdoin, että ruoka jaettiin komitean esittämän tavoin sekä että ruoka-avustusta saaneet perheet ilmoitettiin huoltolautakunnan keskusavustuskortistoon.

Samoista käyttövaroistaan valtuusto myönsi 322 500 mk:n suuruisen avustuksen Hyvösen lastenkodin ⁶⁾ aikaisempien vuosien tuottaman tappion peittämiseksi, sekä käyttövarojaan ylittäen 364 229: 05 mk diakonissalaitoksen hoitaman Pitäjänmäen lastenkodin ⁷⁾ avustamiseksi.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Työnvälitystoimisto. Työnvälitystoimiston työvoimaosastolle työvelvollisuuskutsunnoista aiheutuneiden lisämenojen johdosta kaupunginvaltuusto päätti sallia ylittää työnvälitystoimiston v:n 1943 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Tarverahat vastaavasti 4 144 106: 70 mk ⁸⁾ ja 271 455: 35 mk ⁹⁾.

Työnvälityksen harjoittamisluvat. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa puoltavansa Kulutusosuuskuntien keskusliiton anomusta ¹⁰⁾ saada edelleen maksutta välittää työntekijöitä jäsenosuuskauppoihinsa sekä Naisten työvalmiusliiton anomusta ¹¹⁾ saada vallitsevissa poikkeuksellisissa oloissa välittää naistyövoimaa maan talous- ja tuotantoelämän tehtäviin siten, että liiton keskus toimisto ynnä sen alaiset toimistot ja asiamiehet oikeutettaisiin siirtämään työvoimaa ulkopaikkakunnillekin sekä perimään maksun suorittamiseen kykeneviltä työnantajilta kotien työavuksi lähetettyjen työntekijäin välityksestä 5 mk 4 päivää alittavalta ja 10 mk 4 päivää ylittävältä työajalta.

Raittiusvalistuslautakunnan asettaminen. Raittiustyön edistämiseksi kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ v:n 1945 alusta lukien asettaa raittiusvalistuslautakunnan ja merkitä v:n 1945 talousarvioon tarkoitusta varten 20 000 mk:n suuruisen määrärahan.

Kansanhuoltolautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾ sallia ylittää seuraavia kansanhuoltolautakunnan v:n 1943 määrärahoja alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa

1) Kvsto 26 p. huhtik. 163 §. — 2) S:n 30 p. elok. 288 §. — 3) S:n 31 p. toukok. 206 §. — 4) S:n 8 p. maalisk. 126 §. — 5) S:n 12 p. tammik. 10 §. — 6) S:n 16 p. helmik. 75 §. — 7) S:n 20 p. syysk. 329 §. — 8) S:n 16 p. helmik. 95 §. — 9) S:n 16 p. helmik. 95 § ja 8 p. maalisk. 127 §. — 10) S:n 12 p. tammik. 8 §. — 11) S:n 16 p. helmik. 71 §. — 12) S:n 22 p. marrask. 431 §. — 13) S:n 8 p. maalisk. 128 §.

430 812: 65 mk, Kesälomasijaiset 1 512: 40 mk, Vuokra 9 750 mk, Valaistus 4 889: 30 mk, Siivoaminen 87: 50 mk, Tarverahat 58 247: 40 mk ja Ostokorttien jakelu 871 228: 25 mk myöntäen lisäksi yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 476 070: 50 mk pienkuluttajia varten luovutettujen halkojen myynnistä syntyneen tappion peittämiseksi.

Perunain varastointi. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen palkkion maksamisesta perunan varastoijille samalla tavoin kuin viime kulutuskautenaikin. Lisäksi päätettiin, että kaupunki maksaa perunan varastoijalle, jonka varastossa ns. Suur-Helsingin alueella tammikuun 1 p:nä 1945 on vähintään 100 000 kg perunoita, korvauksena varastoimiskustannuksista tästä perunamäärästä jakelusäännöstelyn alaiseen yleiseen kulutukseen Helsingissä v:n 1945 tammikuussa luovutetuista perunoista 6 p, helmikuussa luovutetuista perunoista 7 p, maaliskuussa 8 p, huhtikuussa 9 p, ja toukokuussa 10 p kg:lta.

Väestönsuojelulautakunta ja sen toimisto. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ vahvistaa väestönsuojelulautakunnan v. 1943 asettaman ja väestönsuojeluun liittyviä suunnitelmia laativan komitean puheenjohtajan kokouspalkkion 500 mk:ksi.

Väestönsuojelulautakunnan ja sen toimiston v:n 1943 määrärahaa Väestönsuojelukoulutus päätettiin sallia ylittää 20 000 mk ³⁾, sekä väestönsuojelua varten kaupunginhallituksen käytettäväksi nimistä määrärahaa 8 068 118: 15 mk ⁴⁾.

Väestönsuojat. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Väestönsuojelutoita sisältävästä Erottajan yleisen väestönsuojan määrärahasta, sitä ylittäen, 3 000 000 mk ⁵⁾ kalliosuojan rakentamiseksi Pasilaan ja 3 100 000 mk ⁶⁾ kalliosuojan rakentamiseksi Käpylään.

Samasta määrärahasta, sitä ylittäen, valtuusto myönsi 3 200 000 mk ⁷⁾ ja sittemmin sen lisäksi vielä 1 510 000 mk ⁸⁾ Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamistoita varten, päättäen ⁸⁾ samalla, että uimastadionin toista sähkökattilaa muuntajineen saatiin käyttää mainitun laajennetun väestönsuojan lämmityskattilana.

Samaan lukuun sisältyvästä määrärahasta Uusia väestönsuojia, sitä ylittäen, valtuusto myönsi ⁹⁾ 1 800 000 mk osumankestävän väestönsuojan rakentamiseksi Runeberginkadun alle korttelien n:ot 179 ja 217 välille vesijohto- ja kaasulaitoksen sekä rakennustoimiston varasto-osaston henkilökuntia varten.

Työvoimalautakunta. Työvoimalautakunnan v:n 1943 määrärahoja Palkkiot ja Tilapäistä työvoimaa päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää vastaavasti 44 525 mk ja 218 131: 50 mk.

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾, että Suomen kirjapainotaidon 300-vuotishiljen kustannusten peittämiseksi myönnetyn ¹²⁾ avustuksen ylijäämä, 34 388: 90 mk, saatiin käyttää kirjapainomuseon perustamiseksi Helsinkiin.

Yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, valtuusto myönsi Nuorten talkootoimikunnalle ¹³⁾ 150 000 mk:n suuruisen avustuksen sekä Helsingfors simsällskap ¹⁴⁾ nimiselle seuralle 35 000 mk uusien akkumulaattorien hankkimiseksi Uunisaaren liikennettä välittäviin kyseisen seuran moottoriveneisiin.

9. Opetus- ja sivistystoiminta koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulu. Ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajalle R. Malmbergille päätettiin ¹⁵⁾ myöntää sairauslomaa maaliskuun 20 p:stä toukokuun 31 p:ään ja määrättiin hänen sijaisekseen täksi ajaksi filosofiantohtori G. E. Cavonius. Kaupunginvaltuusto, hyväksyen ¹⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen myöntää tarkastaja Malmbergille eron virastaan elokuun 1 p:stä lukien, valitsi ¹⁷⁾ täten avoimeksi tulleeseen ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajan virkaan filosofiantohtori G. E. Cavoniuksen. Kouluhallitus ilmoitti ¹⁸⁾ sittemmin lokakuun 4 p:nä hyväksyneensä vaalin.

¹⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 479 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 25 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 51 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. maalisk. 144 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. huhtik. 171 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. toukok. 194 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. helmik. 109 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. huhtik. 172 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. kesäk. 263 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. helmik. 96 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. tammik. 24 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 40. — ¹³⁾ Kvsto 29 p. maalisk. 140 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. toukok. 18: §. — ¹⁵⁾ S:n 26 p. huhtik. 161 §. — ¹⁶⁾ S:n 30 p. elok. 284 §. — ¹⁷⁾ S:n 30 p. elok. 285 §. — ¹⁸⁾ S:n 1 p. marrask. 387 §.

Suomenkielisten kansakoulujen avoinna olevaan apulaistarkastajan virkaan valittiin ¹⁾ filosofianmaisteri P. A. Kuosmanen; kouluhallitus ilmoitti ²⁾ sittemmin toukokuun 26 p:nä hyväksyneensä vaalin.

Valtuusto päätti ³⁾ perustaa kansakouluihin v:n 1945 alusta lukien 32 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan koulupsykiatrin apulaisen viran.

Valtuusto päätti ⁴⁾ v:n 1945 alusta lukien lakkauttaa yhden suomenkielisten kansakoulujen kanslian 40 palkkaluokkaan kuuluvista nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan viroista ja perustaa sen tilalle 38 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen ylemmän palkkaluokan viran oikeuttaen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan virkaa haettavaksi julistamatta nimittämään sen haltijaksi toimistcapulaisen M. Lehmuston; siirtää v:n 1945 alusta lukien Kaisaniemen kansakoulun siivoojan viran 55 palkkaluokasta 54:nteen; sekä evätä anomuksen kansakoulujen taloudenhoitajan palkan korottamisesta.

Ruotsinkielisten kansakoulujen kanslian kanslia-apulaisen virka päätettiin ⁵⁾ siirtää v:n 1945 alusta lukien 40 palkkaluokasta 39:nteen.

Valtuusto päätti ⁶⁾ korottaa kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien kansakoulujen ylä- ja alakouluissa suoritettavat opettajain tuntipalkkiot 40 mk:aan sekä jatkokouluissa suoritettavat palkkiot 50 mk:aan.

Valtuusto päätti ⁷⁾ alentaa kansakoulujen luokkien oppilasluvun keskimäärän 25:een lukuvuoden 1944/45 ajaksi.

Yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ 1 600 000 mk suomenkielisten ja 402 000 mk ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan käytettäväksi vähävaraisten kansakouluoppilaiden maalesiirron ja -sijoituksen järjestämistä varten.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ rakennustoimiston talorakennusosaston laatiman suunnitelman ja kustannusarvion opetuskeittiön järjestämiseksi Porthaninkadun apukouluun.

Valtuusto päätti ¹⁰⁾, että Annankadun kansakoulussa, joka jatkuvasti oli puolustuslaitoksen käytössä, ei kertomusvuonna tarvinnut suorittaa irtaimiston inventointia.

Valtuusto päätti ¹¹⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 900 000 mk ilmapommituksissa tuhoutuneiden suomenkielisten kansakoulujen kaluston hankintaa ja 300 000 mk sen kunnostamista varten oikeuttaen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käyttämään mainittuja määrärahoja jo kertomusvuonna.

Kruununhaan ruotsinkielisen kansakoulun tuhouduttua ilmapommituksissa kaupunginvaltuusto, hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet uuden huoneiston hankkimiseksi kyseisen kansakoulun tarpeisiin, päätti ¹²⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 113 000 mk:n suuruisen määrärahan kolmen luokkahuoneen sisustamiseksi Snellmaninkadun tontilla n:o 18 sijaitsevaan puurakennukseen ja käymäläin järjestämiseksi sanotulla tontilla olevaan ulkokuonerakennukseen oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään kyseistä määrärahaa jo kertomusvuonna.

Suomenkielisten kansakoulujen v:n 1943 määrärahaa Sairaslomasijaiset päätettiin ¹³⁾ entisten ylitysten lisäksi sallia ylittää 36 105 mk.

Ammattioppaiden julkaisemista varten v:n 1943 talousarvioon merkityn määrärahan jäännös, 62 952: 30 mk, päätettiin ¹⁴⁾ sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnat oikeutettiin ¹⁵⁾ ylittämään kansakoulujen yhteisiin menoihin sisältyvää määrärahaa Korvaus muille kunnille Helsingin kaupungista kotoisin olevien kansakouluoppilaiden koulunkäynnistä enintään 35 000 mk.

Työväenopistot. Kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁶⁾ työväenopiston opettajille maksettavat korotetut luento- ja tuntipalkkiot sovellettaviksi kertomusvuoden kevatlukukauden alusta lukien päättäen korotuksista johtuvia lisämenoja varten sallia ylittää suomenkie-

¹⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 158 §. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 230 §. — ³⁾ S:n 30 p. elok. 302 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. elok. 301 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. elok. 303 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. toukok. 184 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. marrask. 396 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 110 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 36 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. jouluk. 480 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. kesäk. 255 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. syysk. 348 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. helmik. 97 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 84 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. syysk. 354 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 38 § ja Kunnall. asetuskok. s. 19.

lisen työväenopiston tilapäisen työvoiman määrärahaa 85 700 mk ja ruotsinkielisen työväenopiston vastaavaa määrärahaa 39 500 mk.

Suomenkielisen työväenopiston v:n 1943 tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin¹⁾ sallia ylittää 3 297 mk.

Ruotsinkielisen työväenopiston v:n 1943 seuraavia määrärahoja päätettiin²⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 37 934: 50 mk, Painatus ja sidonta 387: 60 mk sekä Tarverahat 5 260: 75 mk.

Ammattiopetuslaitosten ohjesäännön hyväksyminen. Ammattioppilaitoksista toukokuun 26 p:nä 1939 annettuun lakiin sekä kunnallisista ja yksityisluontoisista ammattioppilaitoksista helmikuun 27 p:nä 1942 annettuun asetukseen perustuen ammattiopetuslaitosten johtokunta oli laatinut ehdotuksen Helsingin kaupungin ammattikoulujen yhteiseksi ohjesäännöksi jättäen sen kaupunginhallituksen asettaman sosiaalisten laitosten ohje- ja johtosääntöjen uudistamiskomitean tarkastettavaksi. Komitea, joka ehdotukseen tutustuttuaan, oli tullut siihen tulokseen, että johtokunnan ehdotukseen oli tehtävä melkoisia sekä asiallisia että muodollisia muutoksia olikin laatinut kokonaan uuden ohjesääntöehdotuksen. Kaupunginvaltuusto, hyväksyen kyseisen komitean ehdotuksen, päätti³⁾:

ehdottaa kauppa- ja teollisuusministeriölle kunnallisista ja yksityisluontoisista ammattioppilaitoksista helmikuun 27 p:nä 1942 annetun asetuksen täydentämistä siten, että sen 9 §:n 2 momentti muutettaisiin näin kuuluvaksi: Milloin kunnalla tai yhteisöllä on useampia ammattioppilaitoksia samalla paikkakunnalla, voidaan niille, tai osalle niistä, valita yhteinen johtokunta ja yhteinen rehtori tai tarkastaja, jolloin yhteinen rehtori tai tarkastaja voidaan ohjesäännössä määrätä oppilaitosten rehtorien asemasta johtokunnan itseoikeutetuksi jäseneksi; sekä

hyväksyä ammattiopetuslaitosten ohjesäännön yllä mainitun komitean ehdotuksen mukaisesti ja alistaa sen kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistettavaksi.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ siirtää v:n 1945 alusta lukien ammattiopetuslaitosten tarkastajan viran 37 palkkaluokasta 32:nteen sekä perustaa 39 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan ammattiopetuslaitosten apulais-tarkastajan viran.

Ammattiopetuslaitosten opettajille maksettavien tuntipalkkoiden korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ korottaa kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien yleisen ammattikoulun, kirjapainokoulun, valmistavan poikain ammattikoulun ja valmistavan tyttöjen ammattikoulun opettajille suoritettavat tuntipalkkiot tietopuolisissa aineissa 46—61 mk:ksi ja työpajaopetuksessa 35 mk:ksi.

Kirjeellisen opetustoiminnan järjestäminen ammattiopetuslaitoksissa. Kauppa- ja teollisuusministeriön määrättyä kirjeellisen opetustoiminnan järjestettäväksi ammattikouluhin kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ tästä johtuvien kustannusten peittämiseksi sallia ylittää kirjapainokoulun, valmistavan poikain ammattikoulun sekä valmistavan tyttöjen ammattikoulun tarverahoja vastaavasti 5 000 mk, 20 000 mk ja 14 000 mk.

Yleinen ammattikoulu. Yleisen ammattikoulun v:n 1943 määrärahoja Siivoaminen ja Opetusvälineet päätettiin⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti 308: 80 mk ja 82: 10 mk.

Kirjapainokoulu. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että kirjapainokoulun v:n 1943 tilapäisen työvoiman määrärahan jäännös, 5 382 mk, saatiin siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

Kirjapainokoulun määrärahaa Valaistus päätettiin⁹⁾ sallia ylittää 5 000 mk.

Valmistava poikain ammattikoulu. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾ perustaa valmistavaan poikain ammattikouluun syyskuun 1 p:stä lukien uuden 23 palkkaluokkaan kuuluvan tietopuolisten aineiden opettajanviran osoittaen tarkoitusta varten 17 600 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Valtuusto päätti¹¹⁾, että valmistavan poikain ammattikoulun v:n 1943 määrärahaa Siivoaminen saatiin ylittää 2 011: 80 mk, sekä että saman vuoden talousarvioon kaluston hankintaa varten merkityn määrärahan jäännös, 8 000 mk, saatiin siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

1) Kvsto 16 p. helmik. 98 §. — 2) S:n 26 p. tammik. 52 §. — 3) S:n 20 p. syysk. 349 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 5. — 4) Kvsto 10 p. toukok. 185 §. — 5) S:n 10 p. toukok. 186 §. — 6) S:n 16 p. helmik. 99 §. — 7) S:n 10 p. toukok. 190 §. — 8) S:n 26 p. tammik. 30 §.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Valmistavan tyttöjen ammattikoulun määrärahaa Painatus ja sidonta päätettiin¹⁾ sallia ylittää enintään 24 015 mk.

Kotitalouslautakunta. Kotitalouslautakunnan v:n 1943 määrärahaa Valaistus päätettiin²⁾ sallia ylittää 254: 80 mk.

Lastentarhat. Tarkastaja A. Ståhlberg, joka oli valittu lastentarhain apulaistarkastajan virkaan, mutta toimi edelleenkin sosiaaliministeriön naispuolisena lastensuojelutarhastajana, oli anonut, että hän saisi ryhtyä hoitamaan virkaansa lastentarhoissa vasta tammikuun 1 p:stä 1945 lukien. Valtuusto myöntyi³⁾ anomukseen määräten johtaja K. J. Axelsonin hoitamaan lastentarhain apulaistarkastajan virkaa kunnes sen vakainainen haltija voi ryhtyä sitä hoitamaan.

Lastentarhain johtokunnan eräiden lastentarhain virkojen palkkojen järjestelyä koskevan anomuksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ siirtää v:n 1945 alusta lukien lastentarhain 52 palkkaluokkaan kuuluvat talousapulaisenvirat 51 palkkaluokkaan ja 56 palkkaluokkaan kuuluvat talousapulaisenvirat 55 palkkaluokkaan, mutta evätä anomuksen mikäli se koski muiden talousapulaisten, lastenhoitajain ja kanslian vahtimestarin palkkojen korottamista sekä aputyttöjen nimityksen muuttamista.

Seuraavia lastentarhain v:n 1943 määrärahoja päätettiin⁵⁾ aikaisemmin myönnettyjen ylitysten lisäksi sallia ylittää alla mainitun verran: Lämpö 5 786: 20 mk, Valaistus 13 270: 40 mk, Tarverahat 7 927: 90 mk, Ruokinta 615 849: 50 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 691 mk, Askarteluvälineet ja -aineet 241: 70 mk sekä Toukolan lastenseimi 34 878: 25 mk.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulut ja Marian turvakoti. Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnan lähetettyä kaupunginvaltuustolle kertomuksen säätiön lastentarhain toiminnasta v:ltä 1943 sekä asianomaisten tilintarkastajain toimittamastaan koulujen saman vuoden tilien tarkastuksesta antaman kertomuksen, valtuusto myönsi⁶⁾ johtokunnalle tilivapauden mainitulta vuodelta.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin v:n 1944 tilejä tarkastamaan valittiin⁶⁾ liittosihteeri S. G. Andersson ja pankinjohtaja B. V. A. Armfelt sekä heidän varamiehikseen asianajaja R. V. Rönnholm ja liikennetarkastaja O. H. Träskvik.

Avustukset. Pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ Kalliolan kannatusyhdistykselle 10 900 mk:n suuruisen avustuksen yhdistyksen käytössä olleen Kalliorinteen lastentarhan huoneiston vuokramenoihin.

Lahjoitusrahastojen korkovarojen käyttö. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että C. F. Ekholmin stipendirahaston ja Gustav Pauligin lahjoitusrahaston korkovaroista ei kertomusvuonna julisteta haettaviksi matka-apurahoja, vaan että käytettävissä olevat korkovarot siirretään kertomusvuonna kertyvien korkovarain kanssa v. 1945 jaettaviksi.

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ siirtää v:n 1945 alusta lukien kaupunginkirjaston 24 kirjastoapulaisenvirkaa 36 palkkaluokasta 35:nteen.

Valtuusto päätti¹⁰⁾ oikeuttaa kaupunginkirjaston johtokunnan myöntämään kaupunginkirjaston viranhaltijoille kesäkuun 1 p:stä lukien yhden vapaapäivän arkisin korvaukseksi 3 tuntia käsittävästä sunnuntaisin tai pyhäpäivisin suoritetusta työstä sallien tästä johtuvaa lisätyövoiman palkkaamista varten ylittää kaupunginkirjaston tilapäisen työvoiman määrärahaa 25 740 mk.

Suomen kirjastoseuran aloitteesta oli v. 1939 pidetyssä lääkärien, sairaanhoitajattarien ja sairaalain edustajain neuvottelukokouksessa lähetetty kaupunkien kirjastoille kirjelmä, jossa niitä kehoitettiin tekemään aloitteita sairaalakirjastojen perustamisen edistämiseksi. Tämän johdosta kaupunginkirjaston johtokunta puolestaan esitti, että Helsingin kaupungin sairaaloihin perustettaisiin entisten potilaskirjastojen tilalle ajanmukainen kaupunginkirjaston haaraosastona toimiva sairaalakirjasto, jonka hoidosta vastaisi kirjastovirkailija tarpeellisine apulaisineen. Pyydettyään sairaalain johtajilta lausuntoa asiasta, sairaalahallitus esitti mielipiteenään, että toistaiseksi ei olisi ryhdyttävä

¹⁾ Kvsto 1 p. marrask. 399 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 100 §. — ³⁾ S:n 31 p. toukok. 205 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. elok. 304 § ja 20 p. syysk. 319 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 101 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. elok. 283 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. jouluk. 475 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. elok. 287 § ja 11 p. lokak. 371 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. syysk. 320 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. toukok. 220 §.

suunnitelmaan kaupunginkirjaston johtokunnan esittämässä laajuudessa, vaan toteutettava se sellaisenaan koskemaan vain Kivelän sairaalaa. Yhtyen sairaalahallituksen mieliteeseen, jonka kaupunginkirjaston johtokuntakin sittemmin oli omaksunut, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ perustaa v:n 1945 alusta lukien kaupunginkirjastoon sairaalahaarakirjaston, jonka toiminta ulotettiin toistaiseksi koskemaan vain Kivelän sairaalaa, jättäen kaupunginkirjaston tehtäväksi tarpeellisen opastuksen antamisen muiden sairaalain kirjastojen kartuttamisessa ja järjestelyssä; sekä perustaa kyseistä haarakirjastoa varten v:n 1945 alusta lukien 36 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan kirjastoapulaisen viran ja 43 palkkaluokkaan kuuluvan lähetinviran oikeuttaen kaupunginkirjaston johtokunnan 20 000 mk:lla ylittämään kaupunginkirjaston määrärahaa Kaluston hankinta tarpeellisen kaluston hankkimiseksi sairaalahaarakirjastolle.

Kaupunginorkesteri. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ siirtää v:n 1945 alusta lukien kaupunginorkesterin taloudenhoitajan viran 36 palkkaluokasta 34:nteen.

Koska kaupunginorkesterin johtajaksi v:n 1941 alusta nimitetty kapellimestari T. Hannikainen ei ollut vieläkään voinut ryhtyä hoitamaan virkaansa ja koska v:n 1943 kevätpuolella, jolloin orkesterin johtajan viransijaista ei vielä oltu määrätty, oli ollut pakko turvautua vain tilapäisiin johtajiin, valtuusto päätti ³⁾ viimeksi mainittujen palkkaamiseksi sallia ylittää kaupunginorkesterin v:n 1943 määrärahaa Konserttikustannukset 43 500 mk.

Kaupunginorkesterin jäsen C. A. Lindelöf oikeutettiin ⁴⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen Helsingin filharmonisen seuran orkesterissa v. 1903—14 palvelemaisensa aika.

Avustukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ 8 000 mk Ylioppilasteatterin kertomusvuoden toiminnan tukemiseksi.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Urheilulautakunnan uudelleenjärjestäminen. Kiinteistöhallinnon uudestijärjestelykysymyksen yhteydessä ⁶⁾ oli tehty ehdotus urheilukenttiä, urheilulaitoksia, kansanpuistoja ja Korkeasaaren eläintarhaa koskevien asiain siirtämisestä kiinteistölautakunnan hallinnasta uuden urheilu- ja retkeilylautakunnan alaisuuteen. Kaupunginhallitus, jolle kysymyksen lähempi valmistelu oli uskottu, kuultuaan kiinteistölautakunnan lausuntoa asiassa, esitti sittemmin mielipiteenään, että urheilulautakunnan uudelleenjärjestely oli nyt lopullisesti ratkaistava, vaikkakin kiinteistöhallinnon suunniteltu uudelleenjärjestely muuttuneiden olosuhteiden vuoksi jäi toistaiseksi ratkaisematta. Hyväksyen kaupunginhallituksen käsityksen valtuusto päätti ⁷⁾ vahvistaa kaupunginhallituksen v:n 1941 lokakuussa laatiman ehdotuksen ⁸⁾ Helsingin kaupungin urheilu- ja retkeilylautakunnan johtosäännöksi erinäisin muutoksin sen 3 §:ään; vahvistaa kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston johtosääntöjen muutokset; sekä perustaa v:n 1945 alusta lukien 19 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan retkeilyasiamiehen viran oikeuttaen kaupunginhallituksen jättämään kyseisen viran täyttämättä, kunnes olosuhteet toisin vaativat.

Kiinteistötoimisto. Kiinteistölautakunnan esityksen johdosta eräiden kiinteistötoimiston virkojen palkkojen järjestelystä, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ siirtää v:n 1945 alusta lukien kiinteistötoimiston apulaisgeodeetin viran 17 palkkaluokasta 15:nteen, kaupunginagronoomin viran 15 palkkaluokasta 14:nteen ja apulaisagronoomin viran 21 palkkaluokasta 20:nteen eväten anomuksen mikäli se koski asemakaavaosaston ja maanmittaus- ja kartastotöiden osaston insinöörien sekä hallikaitsijain ja hallipalvelijain virkojen palkkain korottamista.

Huomioionottaen vuosien kuluessa tapahtuneen asemakaavaosaston toimistoarkkitehdin työmäärän lisääntymisen kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾:

¹⁾ Kvsto 31 p. toukok. 221 §. — ²⁾ S:n 20 p. syysk. 321 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 53 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. toukok. 224 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 83 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 50. — ⁷⁾ Kvsto 20 p. syysk. 328 § ja Kunnall. asetuskok. s. 161, 164 ja 166. — ⁸⁾ V:n 1941 kvston pain. asiakirj. n:o 13. — ⁹⁾ Kvsto 20 p. syysk. 322 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. toukok. 207 §.

muuttaa kesäkuun 1 p:stä lukien kiinteistötoimiston asemakaavaosaston apulais-asemakaava-arkkitehdin viran I apulaisasemakaava-arkkitehdin viraksi;

muuttaa samasta ajankohdasta lukien asemakaavaosaston toimistoarkkitehdin viran 12 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaksi II apulaisasemakaava-arkkitehdin viraksi osoittaen tämän viran haltijan palkkaamiseen kertomusvuonna 5 950 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin;

muuttaa niinikään yllä mainitusta ajankohdasta lukien asemakaavaosaston apulais-toimistoarkkitehdin viran 17 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaksi toimistoarkkitehdin viraksi; sekä

tehdä tästä johtuvat muutokset ¹⁾ kiinteistötoimiston joulukuun 10 p:nä 1930 vahvistetun johtosäännön 21 ja 23 §:iin.

Kiinteistötoimiston talo-osaston rakennusmestari S. Lahtinen, joka kertomusvuoden maaliskuun 8 p:nä täytti 70 vuotta oikeutettiin ²⁾ jäämään virkaansa mainitusta päivästä lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun saakka.

Kiinteistömäärärahat. Seuraavia v:n 1943 kiinteistömäärärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahaa Matkakulut 13 000 mk; talo-osaston kaupungin talojen, poliisihuoneistojen, kunnallisten työväenasuntojen sekä kauppahallien, kioskien ja torien määrärahoja Kesälomasijaiset vastaavasti 10 087: 50 mk, 8 269: 25 mk, 7 209: 75 mk ja 596 mk; kansanpuistojen määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 13 300 mk; sekä erinäisiin menoihin sisältyviä määrärahoja Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa 214 885: 40 mk, Yleisten kiinteistöjen palovakuutusmaksut 17 610: 25 mk ja Helsingin matkailijakartan uusi painos 1 033 mk.

Kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston v:n 1943 talousarvioon merkitty 200 000 mk:n määräraha samoin kuin 27 000 mk saman vuoden määrarahasta Geodeettisten kojeiden hankinta ja hoito päätettiin ⁴⁾ sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

Seuraavia kertomusvuoden kiinteistömäärärahoja päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: maatalousosaston määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 1 375 000 mk, Kaluston hankinta 150 000 mk, Kaluston kunnossapito 225 000 mk, Tallit 120 000 mk, Navetat ja sikalat 85 000 mk ja Rakennukset 195 000 mk; sekä kansanpuistojen määrärahaa Kevät- ja syysliikenne Korkeasaareen 29 000 mk.

E s i k a u p u n k i l i i t o s

Esikaupunkiliitoskysymyksen ratkaisu. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi valtioneuvoston loka-kuun 5 p:nä antama päätös Helsingin kaupungin esikaupunkiliitoksen ratkaisemisesta samoin kuin samana päivänä annettu asetus Haagan kauppalan lakkauttamisesta sekä valtioneuvoston samassa yhteydessä antamat määräykset kuntien välisestä taloudellisesta välienselvittelystä, lakkautettavien taajaväkisten yhdyskuntien suhteesta Helsingin kaupunkiin, liitettävällä alueella toimivien kansakoulunopettajain asemasta sekä kunnallisen jaoituksen muutosta koskevan selvityksen aiheuttamista kustannuksista. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ osoittaa yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 166 708 mk esikaupunkiliitoskysymyksen selvityksen aiheuttamien kustannusten suorittamiseksi valtiolle sekä kehoittaa kaupunginhallitusta ryhtymään kaikkiin asiasta aiheutuviin toimenpiteisiin.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Kruunuvuorenkadun tonttien n:ot 11 ja 13 osto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ ostaa Asunto oy. Alanko nimiseltä yhtiöltä korttelissa n:o 60 sijaitsevat Kruunuvuorenkadun tontit n:ot 11 ja 13 rasitevapaina käteisellä suoritettavasta 8 900 000 mk:n yhteisestä kauppasummasta ehdoin:

¹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 94. — ²⁾ Kvsto 16 p. helmik. 73 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 54 § ja 16 p. helmik. 102 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 41 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. marrask. 400 § ja 22 p. marrask. 432 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. marrask. 409 § ja Kunnall. asetuskok. s. 145 ja 146. — ⁷⁾ Kvsto 22 p. marrask. 409. — ⁸⁾ S:n 21 p. kesäk. 246 §.

että myyjä sai nostaa Sotavahinkoyhdistyksen suoritettavan korvauksen ja palovaakuutusyhtiön vakuutusmaksurahastosta tulevan vakuutusmaksun; sekä että myyjä vastasi kaikista vakuutusmaksuista, veroista ja muista menoista mikäli ne kohdistuivat aikaan ennen kaupantekopäivää.

Yllä mainitun kauppahinnan suorittamista varten valtuusto päätti merkitä v:n 1945 talousarvioon 8 900 000 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Malmin kylän alueita koskeva aluevaihto. Koska tehtailija V. F. Lindforsille, jonka Helsingin maalaiskunnan Malmin kylässä omistamilla tonteilla sijaitseva teknokemiallinen tehdas oli tuhoutunut ilmapommituksissa, ei sittemmin ollut myönnetty rakennuslupaa, valtuusto päätti ¹⁾ asian järjestämiseksi, oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään kyseisten alueiden lunastamista aluevaihdoin kaupungille koskevan sopimuksen, jonka mukaisesti tehtailija Lindfors luovutti kaupungille rasitevapaina Helsingin maalaiskunnan Malmin kylässä omistamansa tilat n:o 53 RN 3⁶⁶ ja Lisä RN 3²⁷⁰ kaupungin luovuttaessa tehtailija Lindforsille vastineeksi teollisuustarkoituksiin käytettäväksi samassa korttelissa omistamastaan Filppus nimisestä tilasta RN 7¹⁵⁷ 1 500 m²:n suuruisen alueen, jonka erottamiskustannukset tehtailija Lindforsin oli suoritettava, ehdoin, että tontin pinta-alasta saatiin rakentaa korkeintaan puolet; että tontille saatiin rakentaa korkeintaan 2-kerroksisia rakennuksia; että mikään rakennuksen osa tai tehtaan savupiippu ei saanut nousta 15 m korkeammalle maan pinnasta laskettuna; sekä

että muissa suhteissa tonttia rakennettaessa oli noudatettava Herttoniemen teollisuusaluetta varten vahvistettua rakennusjärjestystä.

Tapaninkylän alueita koskeva aluevaihto. Koska kiinteistölautakunnan käsityksen mukaan oli ilmeistä, että tapetinpainaja M. R. ja hänen vaimonsa A. Virtanen, jotka olivat ostaneet 1 500 m²:n suuruisen osan Helsingin pitäjän Tapaninkylässä olevista tiloista n:o 6 RN 1³³³ ja n:o 7 RN 1³³⁵ eivät tulisi saamaan oikeutta lohkoa kyseistä aluetta itsenäiseksi tilaksi, koska alueen kautta oli suunniteltu kulkemaan pääliikenneväylä, kaupunginvaltuusto, asian järjestämiseksi, päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään tilan n:o 6 RN 1³³³ omistajain liikkeenharjoittaja L. E. Skarinin ja autonkuljettaja J. E. Nurmisen kanssa sellaisen aluevaihdon, että kyseisestä tilasta liitettiin kaupungingeodeetin laatimaan karttaan tarkemmin merkitty pinta-alaltaan n. 283,1 m²:n suuruisen alue kaupungin samassa kylässä omistamaan Innus nimiseen tilaan RN 1²⁸⁰ ehdoin: että kaupunki luovutti vastineena Innus nimisestä tilasta RN 1²⁸⁰ karttaan merkityn samansuuruisen alueen liitettäväksi tilaan n:o 6 RN 1³³³, kuitenkin ehdoin:

että tilan RN 1³³³ omistajat sitoutuivat siihen, että tapetinpainaja M. R. Virtaselle ja hänen vaimolleen tilusvaihdon jälkeen erotettiin itsenäiseksi tilaksi paitsi heidän ostamastaan alueesta mainittuun tilaan ja tilaan RN 1³³⁵ edelleen jäävää aluetta myöskin kyseiseen tilaan tilusvaihdon kautta liitetty alue;

että aviopuoliset Virtanen saivat hakkauttaa Innus nimiseen tilaan RN 1²⁸⁰ liitettävällä alueella kasvavat puut ja oli heidän maksettava kaupungille sen luovuttamalla alueella kasvavista puista korvauksena 1 000 mk;

että aviopuoliset Virtanen saivat heti kun aluevaihtokirja oli allekirjoitettu, hallintaansa Innus nimisestä tilasta RN 1²⁸⁰ tilaan RN 1³³³ liitettävän alueen; sekä

että alueet luovutettiin molemmin puolin täysin omistusoikeuksin ja rasitevapaina.

Tonttien myynnissä noudatettavien periaatteiden muuttaminen. Asuntotonttien kysynnän ruvettua sodan päätyttyä jälleen elpymään, kiinteistölautakunta oli ryhtynyt toimenpiteisiin uuden tontinmyyntiluettelon laatimiseksi. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tällöin, huomioonottaen sodan jälkeiset muuttuneet olosuhteet, hyväksyä kaupunginhallituksen ehdottamat muutokset voimassa olevien kaupungin omistamien, vahvistettuun asemakaavaan merkittyjen rakennettaviksi tarkoitettujen tonttien myynnissä noudatettavien periaatteiden III ja IV A kohtiin.

Malmin hautausmaan laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Helsingin evankelisluterilaisille seurakunnille hautausmaatarkoituksiin käytettäväksi Helsingin pitäjän Malmin kylässä sijaitsevista Haga RN 2²³¹

¹⁾ Kvsto 20 p. syysk. 341 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 76 §. — ³⁾ S:n 1 p. marrask. 391 § ja Kunnall. asetuskok. s. 157. — ⁴⁾ Kvsto 1 p. marrask. 392 §.

ja Ströms RN 4 nimisistä tiloista yhteensä n. 18 ha:n suuruisen alueen kaupungin omistamine rakennuksineen 5 430 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta ehdoin:

että kauppahinta suoritettiin käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa;

että alueen erottamiskustannukset suoritti ostaja;

että alueen luovuttaminen tapahtui aikaisintaan sen jälkeen kun vuokra-alueiden irtisanomisaika oli päättynyt eli tammikuun 1 p:nä 1945;

että luovutettavan alueen kautta virtaavia ojia ei saanut tukkia, vaan oli seurakuntien omalla kustannuksellaan järjestettävä vedelle vapaa pääsy Viikin latokartanon maiden lävitse virtaavaan ojaan;

että liikenneyhteys pohjoisen hautausmaan ja luovutettavan alueen välillä oli järjestettävä kaupungin myöhemmin määräämään paikkaan ja kaupungin määräämin tavoin; sekä

että luovutettava alue oli aidattava kiinteistölautakunnan hyväksymien piirustusten mukaisesti.

Herttoniemen tehdastonttien myynti. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Saurion tehdas oy:lle n. 3 000 m²:n suuruisen alueen Herttoniemen tehdaskorttelista n:o 55, sen jälkeen kun yhtiö oli esittänyt asianomaisen rakennusluvan, 870 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta, joka oli suoritettava käteisellä 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan kyseisen tontin myyntiä koskevasta päätöksestä, ehdoin, että alueelle rakennettiin 3 000 m² käsittävä tehdasrakennus 3 ja viimeistään 6 vuoden kuluttua mainitusta päätöksen tekopäivästä.

Valtuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Konerasva oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle n. 2 010,9 m²:n suuruisen alueen Herttoniemen tehdaskorttelista n:o 59 725 000 mk:n kauppahinnasta, joka oli suoritettava käteisellä 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan kyseistä tonttia koskevasta lopullisesta myyntipäätöksestä, ehdoin, että alueelle rakennettiin voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti vähintään 2 500 m² käsittävä tehdasrakennus, jonka oli oltava vesikatossa 3 ja viimeistään 6 vuoden kuluttua mainitusta päätöksen tekopäivästä tavanmukaisella uhalla sekä muuten Herttoniemen teollisuusaluetta koskevin tavallisin myyntiehdoin.

Oy. Arabia ab:lle luovutetun korttelin n:o 669 myyntiehdot. Valtuusto päätti ³⁾ vapauttaa Arabia oy:n sille XXIII kaupunginosan korttelista n:o 669 luovutetun alueen myyntiehtoihin ⁴⁾ sisältyvästä mainitun korttelin tonttia n:o 2 koskevasta rakennusvelvollisuudesta.

Tonttien rakentamisajan pidentämistä koskevat kysymykset. Valtuusto suostui seuraavien yhtymien omistamien tonttien rakentamisajan pidentämiseen alla mainituin tavoin:

Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen II kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistaman Kaisaniemenkadun tontin n:o 1 kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁵⁾;

Stiftelsen svenska samskolan i Helsingfors nimisen säätiön VII kaupunginosan korttelissa n:o 183 omistaman tontin n:o 3 a kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁶⁾;

Alkon ravintolat oy:n X kaupunginosan korttelissa n:o 297 omistaman Pitkäsillanrannan tontin n:o 3 siten, että se alkoi vasta kesäkuun 1 p:nä 1943 ⁷⁾;

Asunto-oy. Pengertalon XI kaupunginosan korttelissa n:o 340 omistaman Pengerkadun tontin n:o 19 ja Hämeentien tonttien n:ot 37, 39 ja 41 kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁸⁾;

Asunto-oy. Säästökoti nimisen yhtiön XI kaupunginosan korttelissa n:o 343 omistaman Hämeentien tontin n:o 43 kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁹⁾;

Asunto-oy. Heinolankatu 4:n XII kaupunginosan korttelissa n:o 384 omistaman Heinolankadun tontin n:o 4 siten, että se alkoi vasta kesäkuun 1 p:nä 1945 ¹⁰⁾;

Asunto-oy. Karjalankatu 5:n ja Asuntoemissio oy:n XII kaupunginosan korttelissa n:o 384 omistaman Karjalankadun tontin n:o 5 siten, että se alkoi vasta kesäkuun 1 p:nä 1945 ¹¹⁾;

Svenska Olaus Petri församlingen i Helsingfors nimisen seurakunnan XIII kaupunginosan korttelissa n:o 442 omistaman Minervankadun tontin n:o 4 kesäkuun 1 p:ään 1946 ¹²⁾;

Asunto-oy. Rajasaari nimisen yhtiön XIV kaupunginosan korttelissa n:o 497 omista-

¹⁾ Kvsto 20 p. syysk. 331 §. — ²⁾ S:n 22 p. marrask. 422 §. — ³⁾ S:n 20 p. syysk. 339 §. —

⁴⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 45. — ⁵⁾ Kvsto 31 p. toukok. 213 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. lokak. 376 §. —

⁷⁾ S:n 20 p. syysk. 334 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. tammik. 34 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 78 §. — ¹⁰⁾ S:n

26 p. huhtik. 165 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. huhtik. 167 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. tammik. 33 §.

man Lastenlinnantien tontin n:o 1 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että yhtiö suoritti tontin kauppahinnan maksamatta olevan osan kaupungille viimestään kertomusvuoden lokakuun 31 p:nä ¹⁾).

Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton XIV kaupunginosan korttelissa n:o 511 omistaman Lastenlinnantien tontin n:o 2 kesäkuun 1 p:ään 1946 ²⁾);

Bostads ab. Mechelinsgatan 38 nimisen yhtiön XIV kaupunginosan korttelissa n:o 508 omistaman Mechelininkadun tontin n:o 38 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että yhtiö suoritti tontin kauppahinnan jäännöksen kaupungille kertomusvuoden lokakuun 31 p:ään mennessä ³⁾);

Asunto oy. Mechelininkatu 40:n XIV kaupunginosan korttelissa n:o 508 omistaman Mechelininkadun tontin n:o 40 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että yhtiö suoritti kauppahinnan jäännöksen kaupungille kertomusvuoden lokakuun 31 p:ään mennessä ³⁾);

Asunto-oy. Tavaststjernankatu 11:n XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 omistaman Tavaststjernankadun tontin n:o 11 kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁴⁾);

Bostads ab. Tavaststjernagatan 13 nimisen yhtiön XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 omistaman Tavaststjernankadun tontin n:o 13 kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁵⁾);

Norra svenska församlingens älderdoms hem nimisen säätiön XV kaupunginosan korttelissa n:o 634 omistamien Pihlajatie tonttien n:ot 12 ja 14 kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁶⁾);

Asunto-oy. Urheilukatu 50:n XV kaupunginosan korttelissa n:o 604 omistaman Urheilukadun tontin n:o 50 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että yhtiö suoritti tontin jäljellä olevan kauppahinnan kaupungille viimeistään tammikuun 31 p:nä 1945 ⁷⁾);

Oy. Elimäenkatu 17 nimisen yhtiön XXII kaupunginosan korttelissa n:o 694 omistaman Elimäenkadun tontin n:o 17 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että kauppahinnan maksamatta oleva osa suoritettiin kertomusvuoden kesäkuun 30 p:ään mennessä ⁸⁾);

Helsingin asutokeskuskunta Hakan XXII kaupunginosan korttelissa n:o 580 omistamien Hämeentien tontin n:o 68 ja Mäkelänkadun tonttien n:ot 3, 5 ja 7 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että yhtiö lyhensi tonttien kauppahintoja kertomusvuoden kesäkuun 30 p:ään mennessä määrillä, jotka vastasivat 30 % alkuperäisistä kauppahinnoista ⁹⁾);

Asunto-oy. Hämeentie 78:n XXII kaupunginosan korttelissa n:o 530 omistaman Hämeentien tontin n:o 78 kesäkuun 1 p:ään 1946 ¹⁰⁾);

Kiinteistö oy. Lemuntie 7:n XXII kaupunginosan korttelissa n:o 707 omistaman Lemuntien tontin n:o 7 kesäkuun 1 p:ään 1946 ¹¹⁾);

Johtajien E., K. ja M. Bergmanin XXII kaupunginosan korttelissa n:o 707 omistamien Lemuntien tontin n:o 9 ja Mäkelänkadun tontin n:o 56 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että Mäkelänkadun tontin n:o 56 kauppahinnan maksamatta oleva osa suoritettiin kertomusvuoden kesäkuun 30 p:ään mennessä ¹²⁾);

Suomen höyhen oy. nimisen yhtiön tai sen toimesta perustettavan erillisen yhtiön XXII kaupunginosan korttelissa n:o 707 omistaman Mäkelänkadun tontin n:o 52 kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että yhtiö suoritti tontin maksamatta olevan kauppahinnan osan kesäkuun 30 p:ään 1944 mennessä ¹³⁾);

Asunto-oy. Kulmarinne nimisen yhtiön XXII kaupunginosan korttelissa n:o 532 a omistamien Päijänteentien tontin n:o 10 ja Mäkelänkadun tontin n:o 4 c kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että tonttien kauppahintojen jäljellä olevat määrät suoritettiin viimestään kertomusvuoden joulukuun 31 p:nä ¹⁴⁾);

Suomen silkkitutomo oy:n Herttoniemen tehdaskorttelissa n:o 52 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että yhtiö suoritti tontin jäljellä olevan kauppahinnan kertomusvuoden lokakuun 31 p:ään mennessä ¹⁵⁾);

Ikopal oy:n Herttoniemen tehdaskorttelissa n:o 58 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1946 ¹⁶⁾);

Nostra oy:n Herttoniemen tehdaskorttelissa n:o 60 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1946 ¹⁷⁾); sekä

Hitsauspuikko oy:n Pitäjänmäen teollisuusalueen korttelissa n:o 224 omistaman ton-

¹⁾ Kvsto 20 p. syysk. 333 §. — ²⁾ S:n 29 p. maalisk. 142 §. — ³⁾ S:n 20 p. syysk. 336 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. toukok. 212 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. maalisk. 120 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. huhtik. 166 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. jouluk. 473 §; ks. myös tämän kert. s. 45. — ⁸⁾ Kvsto 31 p. toukok. 214 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. kesäk. 248 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. kesäk. 251 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. marrask. 426 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. kesäk. 249 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. toukok. 216 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. marrask. 425 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. syysk. 338 §. — ¹⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 337 §. — ¹⁷⁾ S:n 31 p. toukok. 215 §.

tin kesäkuun 1 p:ään 1946 ehdoin, että tontin kauppahinnan maksamatta oleva osa suoritettiin kertomusvuoden kesäkuun 30 p:ään mennessä ¹⁾).

Sitä vastoin päätettiin evätä anomukset Asunto oy. Jalavantie 5:n ²⁾ XV kaupunginosassa omistaman Jalavantien tontin n:o 5, Sini-Kulma oy:n ³⁾ XXII kaupunginosan korttelissa n:o 532 omistaman Päijänteentien tontin n:o 12, Metalliruiskutus oy:n ⁴⁾ XXII kaupunginosan korttelissa n:o 693 omistaman Elimäenkadun tontin n:o 20, Oy. Kuortaneenkatu 8 ⁵⁾ nimisen yhtiön samassa korttelissa omistaman Kuortaneenkadun tontin n:o 8, Rauta- ja metallivalimo Suomi ⁶⁾ nimisen yhtymän XXII kaupunginosan korttelissa n:o 699 omistaman Nilsiänkadun tontin n:o 6, Oy. Tekstiilivärjäämö ⁷⁾ nimisen yhtymän XXII kaupunginosan korttelissa n:o 700 omistaman Pälkäneenkadun tontin n:o 17 ja Paperituote oy:n ⁸⁾ Herttoniemen tehdaskorttelin n:o 51 eteläpäässä omistaman tontin rakentamisajan pidentämisestä.

Asunto oy. Munkkiniemenkatu 15:n, Rauta- ja metallivalimo Suomi nimisen yhtiön, Sini-Kulma oy:n, Metalliruiskutus oy:n sekä Paperituote oy:n valitettua Uudenmaan lääninhallitukseen kaupunginvaltuuston päätöksistä ⁹⁾, jotka koskivat kyseisten yhtiöiden omistamien tonttien rakentamisajan pidentämisen epäämistä, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan esittää valitukset hylättäviksi. Lääninhallituksen sittemmin hylättyä ¹¹⁾ Asunto oy. Munkkiniemenkatu 15:n, Rauta- ja metallivalimo Suomi nimisen yhtiön sekä Paperituote oy:n valitukset ja Asunto oy. Munkkiniemenkatu 15:n ja Paperituote oy:n valitettua asiasta edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, valtuusto päätti ¹²⁾ lausunnossaan esittää mainitut valitukset hylättäviksi siten, että Asunto oy. Munkkiniemenkatu 15 lisäksi velvoitettaisiin korvaamaan kaupungille kohtuulliset oikeudenkäyntikulut.

Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi korkeimman oikeuden päätös Asunto oy. Urheilukatu 50:n, Asunto oy. Urheilukatu 52:n sekä Asunto oy. Munkkiniemenkatu 5:n omistamien tonttien rakentamisajan pidentämisen epäämistä koskevista valituksista.

*Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinto-oikeutta
koskevat kysymykset*

Vuokrasopimusten indeksimääräysten edellyttämien vuokrankorotusten toimeenpanemisen. Kulosaaren yhteiskoululle luovutettavan tontin vuokraehtoja määrättäessä ¹⁴⁾ kaupunginvaltuustossa oli herätetty kysymys oliko asuntotontteja luovutettaessa näiden vuosivuokrat määrättävä riippuvaisiksi yleisestä elinkustannusindeksistä kaupunginvaltuuston aikanaan Vallilan kivitalotonttien suhteen tekemän päätöksen ¹⁵⁾ mukaisesti. Kaupunginhallituksen sittemmin pyydettyä kiinteistölautakunnalta lausuntoa kyseisestä asiasta, lautakunta esitti, että kyseisiä vuokrankorotuksia ei olisi toimeenpantava voimassa olevan vuokrasäännöstelyn aikana yleishyödyllisiin tarkoituksiin vuokrattuihin tontteihin nähden. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁶⁾, että huoneenvuokrasäännöstelyn voimassaoloaikana ei vuokrasopimusten indeksimääräysten edellyttämiä vuokrankorotuksia toimeenpanna n.s. yleishyödyllisille asunto-osakeyhtiölle eikä Helsingin puhelin-yhdistykselle Puodinkylästä ja Herttoniemestä ynnä Pommisuoja oy:lle Vallilasta vuokrattuihin alueisiin nähden sekä että päätös oli voimassa enintään v:n 1945 loppuun saakka. Sittemmin valtuusto päätti ¹⁷⁾ täydentää edellä mainittua päätöstään siten, että kyseiset määräykset oli sovellettava koskemaan myöskin Asunto oy. Mäkelänkatu n:o 8 ja Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 4 nimisiä yhtiöitä.

Ruskeasuon alueiden vuokraaminen Metallikutomo oy:lle. Metallikutomo oy:n anottua saada ostaa vuokraamansa Ruskeasuon tontit n:ot 21, 31, 32 ja 39 kaupunginvaltuusto päätti ¹⁸⁾ hylätä anomuksen ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan purkamaan kyseisiä alueita koskevat vuokrasopimukset tammikuun 1 p:stä 1945 lukien sekä vuokraamaan samasta ajankohdasta alkaen Metallikutomo oy:lle mainitut vuokratontit käsittävän,

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 250 §. — ²⁾ S:n 20 p. syysk. 335 §. — ³⁾ S:n 11 p. lokak. 377 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. toukok. 217 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 79 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 35 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. toukok. 218 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. maalisk. 141 §. — ⁹⁾ Ks. ylemp. ja v:n 1943 kert. I osan s. 46. — ¹⁰⁾ Kvsto 8 p. maalisk. 115 §, 26 p. huhtik. 156 §, 31 p. toukok. 200 §, 30 p. elok. 278 § ja 22 p. marrask. 411 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. huhtik. 155 §, 30 p. elok. 277 § ja 20 p. jouluk. 462 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. toukok. 178 § ja 20 p. syysk. 309 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. jouluk. 463 §; ks. myös tämän kert. s. 44. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 47. — ¹⁵⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 46. — ¹⁶⁾ Kvsto 31 p. toukok. 210 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. syysk. 340 §. — ¹⁸⁾ S:n 20 p. jouluk. 471 §.

yhteensä 4 220 m²:n suuruisen alueen Ruskeasuolta joulukuun 31 p:ään 1969 saakka, v:n 1945 tammikuun 1 p:n ja v:n 1957 maaliskuun 31 p:n väliseltä ajalta suoritettavin 9 200 mk:n vuosivuokrin, joka sen jälkeen oli riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä samalla tavoin kuin Herttoniemen öljysataman varastoalueen vuokrauksissa ¹⁾, siten, että perusvuokra, 9 200 mk, vastaa indeksiä 1 000, ehdoin, että alueen rakentamisessa noudatettiin aikaisemmissa vuokrasopimuksissa olevia ja kiinteistölautakunnan antamia määräyksiä sekä muutoin tavanmukaisin ehdoin.

Sosiaalinen asuntotuotanto oy. Sato nimiselle yhtiölle ja Helsingin asuntokeskuskunta Hakalle vuokrattavien tonttien vuokraehtojen määrääminen. Sosiaalinen asuntotuotanto oy. Sato nimisen yhtiön anottua saada vuokrata perustettavia asunto-osakeyhtiöitä varten XXIII kaupunginosan korttelissa n:o 919 olevat tontit n:ot 7, 152 ja 154 sekä Helsingin asuntokeskuskunta Hakan samoin XXV kaupunginosan korttelissa n:o 842 olevan tontin n:o 2, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan kyseisiä tontteja vuokralle antaessaan määräämään vuokrat 250 mk:ksi huonetta kohden tammikuun 1 p:n 1945 ja maaliskuun 31 p:n 1950 väliseltä ajalta minkä jälkeen vuokrat olivat sidotut viralliseen elinkustannusindeksiin.

Kolmannen linjan tontin n:o 8 vuokrasopimuksen jatkaminen. Valtuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan uudistamaan Föreningen arbetshem för barn nimiselle yhdistykselle vuokrattua Kolmannen linjan tonttia n:o 8 koskevan vuokrasopimuksen 5 vuodeksi tammikuun 1 p:stä lukien entisin ehdoin.

Bensiininjakeluasemain vuokrasuhteiden järjestäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan ja satamalautakunnan niin kauan bensiniin säännöstely jatkui, kuitenkin enintään v:n 1945 loppuun, pidentäänsään päätyneitä bensiniinjakeluasemien vuokrasopimuksia, määräämään vuokra vähintään kolmannekseksi normaali-vuokrasta ehdoin, että asemat pidettiin suljettuina, sekä valtuutti lautakunnat myöntämään lupia bensiniinjakeluasemien sulkemiseen vastaavana aikana.

Suomalainen Shell oy., jolle oli vuokrattu ⁵⁾ bensiniinjakelu- ja autohuoltoaseman paikaksi Salomonkadun ja Annankadun kulmauksessa korttelissa n:o 194 sijaitseva alue 200 000 mk:n vuosivuokrin oli anonut naftatuotteiden maahantuonnin säännöstelyn ajaksi alennusta vuokramaksunsa suorittamisessa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tällöin oikeuttaa kiinteistölautakunnan huhtikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja kunnes lautakunta toisin päätti kantamaan yllä mainitusta Suomalainen Shell oy:lle vuokratusta huoltoasema-alueesta 150 000 mk:n suuruisen vuotuisen vuokramaksun.

Vuokramaksun alentaminen. Oy. Ikopal ab:n vuokraaman Hernesaaren alueen n:o 6 vuokraa päätettiin ⁷⁾ v:lta 1943 alentaa 10 545 mk.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

Kaupunginvaltuuston v. 1943 päättämien asemakaavan- ja tonttijaonmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavina päivinä alla mainittujen alueiden asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksia ⁸⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ⁹⁾: joulukuun 1 p:nä 1943 XIV kaupunginosan korttelin n:o 478 ¹⁰⁾; joulukuun 9 p:nä 1943 IV kaupunginosan korttelin n:o 64 tonttien n:ot 3 a ja 3 b ¹¹⁾; ja helmikuun 1 p:nä 1944 XXII kaupunginosan korttelin n:o 555 tonttien n:ot 1 ja 16 ¹²⁾ sekä XXIII kaupunginosan korttelien n:ot 669—671 ja 920 ¹³⁾.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna hyväksymät asemakaavan- ja tonttijaonmuutokset. II kaupunginosan korttelissa n:o 95 b sijaitsevan Keskuskadun tontin n:o 21 omistajain anottua kyseisen tontin jakamista kahtia sekä sisäisten rakennusrajojen vahvistamista yhteistä pihamaata varten täten muodostuneille uusille tonteille, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 258 merkityn tonttijakokartan, johon uudet tontit oli merkitty Keskuskadun tonteiksi n:ot 21 a ja 21 b esittäen lisäksi että ehdotettuja rakennusrajvoja sitä vastoin ei vahvistettaisi, koska tontit saisivat siten laajemman rakennusoikeuden

¹⁾ Ks. v:n 1935 Kunnall. asetuskok. s. 43. — ²⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 472 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 77 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. marrask. 423 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 239. — ⁶⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 164 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. helmik. 80 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1943 Kunnall. asetuskok. s. 316 ja 317 sekä Kunnall. asetuskok. s. 250 ja 251. — ⁹⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 49 ja 50. — ¹⁰⁾ Kvsto 26 p. tammik. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. tammik. 17 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. helmik. 64 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. maalisk. 136 §.

kuin mitä rakennusjärjestys edellytti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kiinteistölautakunnan laatiman tonttijakokartan ja sisäasiainministeriö vahvisti ²⁾ marraskuun 6 p:nä valtuuston päätöksen.

Teknillisen korkeakoulun omistaman, IV kaupunginosan *korttelin n:o 77* Abrahaminkadun tontilla n:o 1 ja Bulevardin tontilla n:o 22 olevan talon käytyä sille liian ahtaaksi, kiinteistölautakunta oli päärakennuksen korottamiseksi laadittanut n:olla 2 357 a merkityn, mainittuja tontteja koskevan, asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine asemakaavamääräyksineen, jonka mukaan teknillisen korkeakoulun päärakennuksen kattolista kauttaaltaan saatiin asettaa tarkistettuun tasoon + 32.5 m sekä kattokaiteet tasoon + 34.45 m. Ehdotukseen liittyi n:olla 255 merkitty tonttijakokartta, jossa tontit oli ehdotettu yhdistettäväksi yhdeksi julkisen rakennuksen tontiksi. Valtuusto päätti ³⁾ hyväksyä muutosehdotukset alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Asunto-oy. Hylje ja Asunto-oy. Majama olivat anoneet VI kaupunginosan *korttelissa n:o 123* omistamiensa Pursimiehenkadun tonttien n:ot 24 a ja 24 b yhdistämistä samoin oikeuksin tonttien rakentamiseen nähden kuin ennen niiden jakamista. Kun yhdistämisen kautta muodostuvasta uudesta tontista n:o 24 saataisiin voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti rakentaa 1 577.6 m² sekä käyttää 98.6 m²:n suuruista rakennusalaan 1-kerroksista rakennusta varten, kun taas molemmista edellisistä tonteista oli saanut käyttäjä yhteensä 1 515.65 m², oli anomukseen suostuttaessa tontille vahvistettava asemakaavamääräys, joka tarkoitti rakennettavaksi sallitun alan rajoittamista. Kiinteistölautakunta laaditti tällöin asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 361 ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen n:o 257, mitkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ marraskuun 20 p:nä valtuuston päätöksen.

Rouvien M. Mattssonin ja S. Sandströmin anottua VII kaupunginosan *korttelissa n:o 182* omistamansa Huvilakadun tontin n:o 7—9 jakamista alkuperäisiin osiinsa kiinteistölautakunta oli laadittanut n:olla 259 merkityn tonttijakokartan, jossa kyseinen tontti oli jaettu kahdeksi yhtä suureksi tontiksi n:ot 7 ja 9. Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli antanut ⁷⁾ kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laadittuttaa *Leppäsuo-alueen korttelia n:o 411* koskevan lopullisen asemakaavan muutosehdotuksen laadittuttamansa luonnoksen pohjalla ja ottaen huomioon satamalautakunnan asiasta antaman lausunnon sekä kysymyksen tontin n:o 20 käytöstä raittiusjärjestöjen suunnittelemaa taloa varten, kiinteistölautakunta huomautti antamassaan lausunnossa, että XIII kaupunginosan korttelin n:o 411 järjestelystä aiheutui muutoksia myöskin sen eteläpuolella olevaan XX kaupunginosan alueeseen, mutta että lautakunta ei pitänyt mahdollisena esittää vahvistettavan asemakaavan rajaa vedettäväksi satamalautakunnan ehdotuksen mukaisesti vaan että alueen raja olisi määrättävä kiinteistölautakunnan aikaisemmin ehdottamin tavoin. Koska kaupunginhallitus lisäksi oli päättänyt evätä tontin n:o 20 luovuttamisen suunniteltua raittiusalaa varten, kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laatiman n:olla 2 229 merkityn XIII kaupunginosan korttelia n:o 411 ja sen eteläpuolella XX kaupunginosassa olevaa aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁹⁾ marraskuun 17 p:nä valtuuston päätöksen.

Valtuuston päätettyä oikeuttaa ¹⁰⁾ kiinteistölautakunnan myymään Suomen punainen risti nimiselle yhdistykselle sairaalatarkoituksiin käytettäväksi XIV kaupunginosan korttelissa n:o 479 a olevan Kammiokadun tontin n:o 10 ja kiinteistölautakunnan laadittua tästä johtuvan asemakaavan muutosehdotuksen Suomen punainen risti oli sittemmin anonut, että Punaisen ristin kuja yhdistettäisiin *kortteleiden n:ot 479 a ja 479 b* kanssa yhtenäiseksi sairaalatonttialueeksi. Kaupunginhallituksen päätettyä ¹¹⁾ periaatteessa suostua anomukseen ehdoin, että Suomen punainen risti suoritti Punaisen ristin kujan tasoittamiskustannukset, johon yhdistys sittemmin olikin sitoutunut, kiinteistölautakunta laaditti n:olla 2 362 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa uusi kortteli

¹⁾ Kvsto 11 p. lokak. 373 §. — ²⁾ S:n 22 p. marrask. 408 § ja Kunnall asetuskok. s. 255. — ³⁾ Kvsto 20 p. syysk. 332 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. lokak. 374 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. jouluk. 461 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 254. — ⁶⁾ Kvsto 22 p. marrask. 424 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 262. — ⁸⁾ Kvsto 11 p. lokak. 372 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. jouluk. 461 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 253. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 41. — ¹¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 166.

oli merkitty kortteliksi n:o 479 ja sairaalatontti Topeliuksenkadun tontiksi n:o 5. Ehdotukseen sisältyi lisäksi tontin rakentamista ja käyttöä koskevat asemakaavamääräykset sekä n:olla 256 merkitty tonttijakokartta. Valtuusto päätti ¹⁾ hyväksyä muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti ²⁾ marraskuun 17 p:nä valtuuston päätöksen.

Samfundet Folkhälsan i svenska Finland niminen yhdistys oli anonut, että sille lastenhoito-opistoa varten XIV kaupunginosan *korttelista n:o 516* myyty Tavaststjernankadun tontti n:o 7 merkittäisiin yleisen rakennuksen tontiksi ja että sillä jo olevan rakennuksen torniosaan saataisiin sijoittaa kaksi asuinhuonetta laitoksen hoitajattaria varten. Kiinteistölautakunta laaditutti tämän johdosta n:olla 2 350 merkityn asemakaavan muutos-ehdotuksen, johon oli liitetty asemakaavamääräys tontilla olevan torniosan sisustamisesta. Yhdistyksen jätettyä vielä kaupunginhallitukselle sitoumuksen 24 000 mk:n korvauksen suorittamisesta kaupungille siinä tapauksessa, että tonttia käytettiin muuhun tarkoitukseen kuin kaupunginvaltuusto tonttia luovuttaessaan ³⁾ oli edellyttänyt, valtuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan ehdotuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ kesäkuun 6 p:nä valtuuston päätöksen.

Valtuuston päätettyä ⁶⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Soinne & K:ni oy:lle XX kaupunginosassa olevan Lauttasaarenkadun varrella olevan n. 5 917 m²:n suuruisen tontin kiinteistölautakunta oli tämän johdosta laadituttanut n:olla 2 355 merkityn asemakaavan muutos-ehdotuksen, joka käsitti Lauttasaarenkadun varrella olevan *tehdaskorttelin n:o 789* sekä Salmikadun, Lauttasaarenrannan ja Lapinlahdentien rajoittaman *tehdaskorttelin n:o 790* ynnä Lauttasaarenkadun varrella olevat *varastorakennuskorttelit n:ot 787 ja 788* ja jossa yllä mainitulle yhtiölle vuokrattu tontti oli merkitty tontiksi n:o 47 käsittäen koko korttelin n:o 789. Viereiset varastorakennuskorttelit n:ot 787 ja 788, jotka jo osittain oli rakennettu, oli merkitty asemakaavaan valtuuston aikoinaan hyväksymän jaotuskaavan mukaan. Muutosehdotuksessa oli viimeksi mainittujen kortteleiden pohjoispuolella olevan jo valmiiksi rakennetun kadun nimeksi annettu Pässinkuja-Bässgränd sekä siltä Lauttasaarenkadulle johtavien uusien katujen nimiksi Sulhasenkatu-Brudgumsgatan ja Morsiamenkatu-Brudgatan. Ehdotukseen liittyi vielä tehdaskorttelia n:o 789 koskeva tonttijaon muutosehdotus n:o 254. Valtuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä ehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ heinäkuun 7 p:nä valtuuston päätöksen.

Mikonkadun tontin n:o 6 rakennuskorkeuden lisääminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ myöntä Oy. Renlund ab:n anomukseen saada uusien liikehuoneistojen sijoittamista varten rakentaa II kaupunginosan korttelin n:o 35 Mikonkadun tontilla n:o 6 olevan katurakennuksensa sellaiseen korkeuteen, että kattolistan tasoksi tulisi +25.0 m määräten yhtiön rakennuskorkeuden lisäämisestä suoritettavan korvauksen 1 020 000 mk:ksi.

Siltavuorenkadun nimen muuttaminen. Siltavuorenkadun nimen muuttamista Kirjatyöntekijänsäntieksi koskeva vtn S. K. Leinon aloite päätettiin ¹⁰⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Erottajan kaunistaminen. Valtuusto päätti ¹¹⁾, että kustannukset Erottajan kaunistamiskilpailusta ¹²⁾, yhteensä 92 175 mk, oli suoritettava professori O. Wasastjernan testamenttirahastosta.

Taloja, huoneistoja ym. koskevat kysymykset

Kaupungin kiinteistöjen palovakuuttaminen. Hintatason nousun johdosta kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾, muuttaen kiinteistöjen palovakuuttamista koskevaa aikaisempaa päätöstään ¹⁴⁾, että kaupunki ei palovakuuta kiinteää omaisuuttaan, lukuunottamatta vaaraysiköitä, jotka omaisuusarvoltaan ovat yli 20 milj. mk, mutta että kaupunki näistäkin kaupunginhallituksen harkinnan mukaan voi pitää omalla vastuullaan enintään 20 milj. mk.

Asunto oy. Sammatti nimisen yhtiön kiinteistöissä olevien kaupungin osakehuoneistojen osalle määrätyn lainan suorittaminen. Asunto-oy. Sammatti, joka oli ostanut sillä kortte-

1) Kvsto 11 p. lokak. 375 §. — 2) S:n 20 p. jouluk. 461 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 252. — 3) Ks. v:n 1932 kert. s. 14. — 4) Kvsto 29 p. maalisk. 143 §. — 5) S:n 30 p. elok. 275 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 251. — 6) Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 47. — 7) Kvsto 31 p. toukok. 211 §. — 8) S:n 20 p. syysk. 308 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 252. — 9) Kvsto 20 p. jouluk. 474 §. — 10) S:n 20 p. syysk. 360 §. — 11) S:n 26 p. tammik. 23 §. — 12) Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 103. — 13) Kvsto 16 p. helmik. 74 §. — 14) Ks. v:n 1932 kert. s. 24.

lissa n:o 555 vuokralla olleet tontit n:ot 1 ja 16 oli yhtiökaupasta aiheutuvien kustannusten peittämiseksi päättänyt, että yhtiön osakkaiden oli suoritettava korottomana ja irtisanomattomana lainana 50 % tonttien kauppahinnasta eli 155: 10 mk kunkin osakehuoneiston lattiapinta-alan m²:ä kohden. Koska kaupunki omisti mainitussa yhtiössä 5 osakehuoneistoa, valtuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 122 995 mk:n suuruisen määrärahan kaupungin huoneistojen osalle tulevaa lainaa varten oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Albergan kartanon ns. uuden päärakennuksen kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä rakennustoimiston talorakennusosaston huhtikuun 25 p:lle 1944 päivätyin ja n:olla 15 merkityn piirustuksen edellyttämän suunnitelman Albergan kartanon ns. uuden päärakennuksen korjaustöiden suorittamiseksi sekä merkitä tarkoituksen toteuttamiseksi v:n 1945 talousarvioon 1 105 000 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Kunnallisten työväenasuntojen ilmapommitusvaurioiden korjaaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 712 400 mk:n suuruisen määrärahan kortteleissa n:ot 556 ja 558 olevien kunnallisten työväenasuntojen n s. Kangasalan tien ja Somerontien asuntoryhmien rakennusten ilmapommitusvaurioiden korjaamista varten oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna. Myöhemmin valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä saman vuoden talousarvioon vielä 859 200 mk:n määrärahan kunnallisten työväenasuntojen Karstulantien varrella olevan rakennuksen XXI pommitusvaurioiden korjaamiseen oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa tarpeen mukaan jo kertomusvuonna.

Siirtolapuutarhat

Siirtolapuutarhan perustaminen Marjaniemeen. Lisääntyneen siirtolapuutarhapalstojen kysynnän vuoksi valtuusto päätti ⁵⁾ luovuttaa asiakirjoihin liitetyle kartalle merkityn n. 115 000 m²:n suuruisen alueen Marjaniementien ja Porvoontien risteyksestä siirtolapuutarhan rakennuspaikaksi; oikeuttaa kiinteistölautakunnan antamaan vuokralle kyseisen siirtolapuutarhan palstat 20 vuoden ajaksi 2 mk:n vuosivuokrin m²:ltä; sekä merkitä v:n 1945 talousarvioon 3 100 000 mk:n määrärahan yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi siirtolapuutarhan rakentamista varten oikeuttaen lautakunnan käyttämään siitä 500 000 mk jo kertomusvuonna.

Kaupungin hallintopiiriin kuulumattomat alueet

Herttoniemen asuntoalueen rakennussuunnitelma. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus huhtikuun 21 p:nä oli hyväksynyt ja vahvistanut noudatettavaksi valtuuston hyväksymän ⁷⁾ ehdotuksen Herttoniemen asuntoalueen keskiosan rakennussuunnitelmaksi rakennussuunnitelmamääräyksineen sekä määrännyt, että rakennussuunnitelman laatimisesta aiheutuvat kustannukset jäisivät kaupungin vahingoksi.

Herttoniemen asuntoalueen keskiosassa oli sittemmin suoritettu tarkistusvaakitus, jolloin alueen poikkiprofiileja uudelleen tutkittaessa havaittiin tarpeelliseksi tehdä joitakin muutoksia rakennussuunnitelmaan. Kiinteistölautakunta oli tästä johtuen kaupunginhallituksen kehoituksesta laadittanut n:olla 2 365 merkityn rakennussuunnitelman muutosehdotuksen, jossa ehdotuksen edellyttämän Peurantien uudelleenjärjestelyn kautta omakotitonttien määrä vähenisi viidellä, joten niitä tulisi kaikkiaan olemaan 69. Muiden tonttien lukumäärä sen sijaan jäisi ennalleen, joten alueella tuli olemaan 19 3-kerroksista rakennusta ja 45 2-kerroksista rakennusta varten varattua tonttia. Ehdotuksessa oli lisäksi korttelien n:ot 102, 103 ja 108 rakennusrajat järjestetty uudelleen Hiihtomäentien uuden suunnan mukaisesti, ja kortteleiden n:ot 103 ja 108 tonttijakoa vastaavasti muutettu sekä näiden kortteleiden välisen kadun nimeksi annettu Majavatie-Bävergatan. Valtuusto päätti ⁸⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laatiman ehdotuksen Herttoniemen asuntoalueen osia käsittäväksi rakennussuunnitelman muutokseksi sekä alistaa päätöksensä Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi.

¹⁾ Kvsto 16 p. helmik. 88 §. — ²⁾ S:n 20 p. syysk. 342 §. — ³⁾ S:n 21 p. kesäk. 252 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. marrask. 428 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. marrask. 393 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. toukok. 199 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 52. — ⁸⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 470 §.

Pitäjänmäen teollisuusalueen rakennussuunnitelma ja rakennusjärjestys. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus oli maaliskuun 17 p:nä vahvistanut valtuuston hyväksymän ²⁾ ehdotuksen Pitäjänmäen teollisuusalueen rakennussuunnitelmaksi ja rakennusjärjestykseksi sekä määrännyt, että kaikki asiasta aiheutuvat kustannukset jäisivät kaupungin vahingoksi.

Kaupunginvaltuusto oli oikeuttanut kiinteistölautakunnan, sitten kun Pitäjänmäen rakennussuunnitelman muutos oli vahvistettu, tekemään Oy. Teräsköysi nimisen yhtiön ja kaupungin välillä eräitä Huopalahden kunnassa olevia alueita koskevan tilusvaihdon ³⁾. Vaihdoissa kaupungille luovutettavat alueet oli merkitty Pitäjänmäen vahvistetussa rakennussuunnitelmassa kuuluviksi tehdaskortteliin n:o 20 kun taas Oy. Teräsköysi nimiselle yhtiölle luovutettava alue oli merkitty puistoalueeksi lukuunottamatta yhtiön omistamien alueiden välillä olevaa kujaa. Kun nyt kyseinen rakennussuunnitelma oli vahvistettu ⁴⁾, kiinteistölautakunta oli laadittanut edellä mainitun aluevaihdon edellyttämän n:olla 2 358 merkityn rakennussuunnitelman muutosehdotuksen, jonka valtuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä alistaen päätöksensä Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi.

Urheilulaitteet

Jääkiekkoradan ylläpitäminen. Valtuusto päätti ⁶⁾ myöntyä Suomen jääkiekkoliiton jääkiekkoradan järjestämistä kaupunkiin koskevaan anomukseen ja merkitä v:n 1945 talousarvioon jääkiekkoalueen aita, maaleja ja valaistuslaitteita varten 80 000 mk:n suuruisen määrärahan, josta kertomusvuonna saatiin käyttää 73 000 mk.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yksityisten viemärijohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavien johtojen teettämistä koskevan ohjesäännön sekä kaduissa tehtävien kaivuuden suoritus- ja valvontataksan muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ muuttaa Uudenmaan läänin maaherran huhtikuun 22 p:nä 1920 vahvistaman yksityisten viemärijohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavien johtojen teettämistä koskevan ohjesäännön 2 §:n sekä Uudenmaan läänin maaherran tammikuun 31 p:nä 1924 vahvistaman Helsingin kaupungin kaduissa tehtävien kaivuuden suoritus- ja valvontataksan 2 momentin siten, että tiedonannoista, joita rakennustoimisto antaa, saadaan periä 30 mk:n maksu sekä että valvontataksan 2 momentin määrämät valvontamaksut korotetaan 80 mka:aan tarkastavalle insinöörille ja 40 mka:aan valvovalle rakennusmestarille, alistaen päätöksensä kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi.

Tunnelin rakentaminen. Tunnelin rakentamista Siltasaarenkadun ja Porthaninkadun kulmasta Kallion urheilukentän suuntaan koskeva vtn Henrikssonin aloite päätettiin ⁸⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Yleisten töiden määrärahat. V:n 1943 yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, kaupunginvaltuusto myönsi ⁹⁾ 1 455: 90 mk:n suuruisen lisämäärärahan Toukolan rantakorttelin huvilan n:o 4 kuntoonpanoa varten.

Seuraavia v:n 1943 talousarvion pääluokan Yleiset työt määrärahoja päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: lukuun Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto sisältyvää määrärahaa Siivoaminen 2 500 mk; luvun Varasto määrärahaa Kuorma-autojen korjaus, varaosia ja renkaita 200 000 mk; luvun Työntekijäin erinäiset edut määrärahoja Sairasapu, 627 000 mk, Tapaturmavakuutusmaksut 150 000 mk ja Reserviin kutsuttujen työntekijäin palkkaus 8 841 000 mk; lukuun Käyttövarat sisältyvää määrärahaa kaupunginhallituksen käytettäväksi 88 925: 45 mk; sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset sisältyvää määrärahaa Kulikutautisairaala, erinäisiä muutos- ja korjaustöitä 200 000 mk.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ edelleen kolmen vuoden ajan pysyttää siirtomäärä-

¹⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 154 §. — ²⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 53. — ³⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 43. — ⁴⁾ Ks. ylemp. — ⁵⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 247 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. marrask. 394 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. marrask. 430 §, ks. Kunnall. asetuskok. s. 192. — ⁸⁾ Kvsto 10 p. toukok. 193 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 39 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. tammik. 55 §, 16 p. helmik. 103 § ja 29 p. maalisk. 144 §. — ¹¹⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 482 §.

rahoina alla mainitut v:n 1941 talousarvioon merkityt yleisten töiden käyttämättä jääneet siirtomäärärahat tai niiden jäännöserät: pääluokan Yleiset työt luvun Kadut ja tiet määrärahan Liikennejärjestely sekä katujen ja teiden päällystyksen uusiminen, 35 384: 30 mk; luvun Erinäiset menot määrärahan Poistot ja palautukset, 1 000 mk; pääluokan Tuloja tuottavat pääomamenot lukuun Satamat sisältyvät määrärahat Länsisatama, rakennustöiden jatkaminen, 400 000 mk, Munkkisaaren laiturin pohjoispuolella olevan karin louhiminen, 500 000 mk, Eteläsatama, Makasiinirannan jatkaminen ent. Laivatelakan edustalle, 900 000 mk, Katajanokka, vuota- ja öljyvarastorakennus, 2 000 000 mk ja Uusia mukavuuslaitoksia satama-alueelle, 140 000 mk; pääluokan Tuloja tuottamattomat pääomamenot luvun Talorakennukset määrärahan Uusi kansakoulu Mäkelänkadun varrella, 10 000 000 mk; lukuun Kadut ja tiet sisältyvät määrärahat Heinolankatu, lopputasoitus, 63 992: 45 mk, Pirkkolan omakotialue, toisen rakennusvaiheen katutyöt, 158 827 mk, Pirkkolantie Koskelantieltä Peltotielle, tasoitus 8 m levyiseksi, 25 835: 85 mk, Lampuodintie Pakilantieltä Peltotielle, tasoitus, 135 906: 25 mk, Monsaksentie Pirkkolantieltä Lampuodintielle, tasoitus, 28 964: 40 mk, Pakilan omakotialueen ensimmäisen rakennusvaiheen katutyöt, 1 161 187: 85 mk, Kaivopuiston rantatie, 437 000 mk ja Erinäisiä katu- töitä varten kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan, 1 500 000 mk; lukuun Viemärit sisältyvät määrärahat Kumpulantien viemäroiminen Hämeentien ja rannan välillä, 1 210 000 mk, Toukolan rantakorttelin n:o 1 lävitse kulkevan viemäriin jatkaminen Arabian rautatieraitteen itäpuolelle, 320 000 mk, Pirkkolan omakotialueen toisen rakennusvaiheen viemäryöt, 135 236: 95 mk, Kokoojajohto viemäristä n:o 41 a Näkinkujalle 306 911: 45 mk, Tervasaaren puhdistuslaitos, louhinta ja maatyöt mekaanista osaa varten 1 000 000 mk ja Erinäisiä viemäritöitä varten kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan 600 000 mk; luvun Urheilukentät määrärahan Soratie velodromilta Käpylän ravi- radalle, 27 215: 80 mk sekä lukuun Istutukset sisältyvät määrärahat Puistikon perusta- minen Untamon- ja Vallinkoskenteiden kulmaan, 47 050 mk, Siltavuorenpenger, istutus- ten ja käytävän perustaminen, 20 000 mk ja Puistikon rakentaminen korttelin n:o 838 eteläpuolelle, 65 287: 30 mk.

Valtuusto päätti ¹⁾ merkitä siirtomäärärahoiksi seuraavat yleisten töiden kertomus- vuoden käyttämättömät määrärahat: pääluokan Yleiset työt lukuun Varasto sisältyvät määrärahat Työkalujen ja pienemmän kaluston osto, kunnossapito y m., 450 000 mk, Työkoneiden vuosikorjauksia, varaosia ja hoito, 600 000 mk ja Uusia työmaakojuja, 100 000 mk; pääluokan Tuloja tuottavat pääomamenot luvun Talorakennukset määrä- rahan Puutalojen hankinta, 34 000 000 mk; sekä pääluokan Tuloja tuottamattomat pää- omamenot lukuun Talorakennukset sisältyvät määrärahat Pääpaloasema, Korkeavuoren- katu n:o 26, erinäisiä korjauksia, 60 000 mk, Kulkutautisairaala, erinäisiä muutos- ja korjaustöitä, 194 900 mk, Kulkutautisairaala, röntgenosaston ja hoitajattarien puhdistus- laitoksen järjestäminen, 896 000 mk, Marian sairaala, kahden vesiputkikattilan perusteel- linen korjaus, 685 000 mk, Nikkilän sairaala, höyrykattilan korjaus ja uusien tuliputkien asennus, 110 000 mk, Nikkilän sairaala, eräiden lämpöjohtojen osittainen muuttaminen, 385 000 mk, Kunnalliskoti Koskelassa, erinäisiä muutos- ja korjaustöitä, 196 500 mk, Ryttylän koulukoti, kasvihuoneen rakentaminen, 883 000 mk, Toivolan koulukoti, eri- näisiä uudistus- ja lisärakennustöitä, 197 300 mk, Vastaanottokoti, vaatteiden kuivaus- teline ja leipälaulateline, 15 000 mk, Kansakoulu Neljäs linja n:o 11, sähköjohtojen ja valaisimien osittainen uusiminen sekä sähköpaistinuunin asentaminen, 19 800 mk, Kansa- koulu Neljäs linja n:o 13—15, pihamaan kunnostaminen, 41 250 mk, Kansakoulu Puutarha- katu n:o 1, erinäisiä töitä, 51 250 mk, Kansakoulu Ratakatu n:o 8, linoleumimattoa 6 luokkahuoneeseen ja vahtimestarin asuinhuoneeseen, 89 700 mk, Kansakoulu Topeliuk- senkatu n:o 26, erinäisiä töitä, 84 000 mk, Kansakoulu Tuusulankatu n:o 8, linoleumi- mattoa luokkahuoneeseen n:o 15, 15 200 mk, Rajasaaren puhdistuslaitos, asuin- ja labora- toriorakennuksen muutos- ja korjaustyöt, 63 000 mk, ja Pirkkolan omakotialue, erinäisiä täydennys- ja korjaustöitä, 568 500 mk.

12. Puhtaanapitoa koskevat asiat

Puhtaanapitolaitoksen autokorjaamon uudelleenrakentaminen. Puhtaanapitolaitoksen korttelissa n:o 468 Mannerheimintien varrella sijaitsevan autokorjaamon tuhouduttua

¹⁾ Kvsto 20 jouluk. 482 §.

filmapommituksessa rakennustoimisto oli laadittanut kaksi vaihtoehtoista suunnitelmaa korjaamon uudelleenrakentamiseksi. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä ehdotuksen B, jossa rakennuksen laajentaminen eteläänpäin oli huomioitu sekä merkitä v:n 1945 talousarvioon tarkoitusta varten 830 000 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen puhtaanapitolautakunnan käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Makkiastioiden pesu- ja sulatusvajan rakentaminen. Sen johdosta, että Malmin kaatopaikan käyttäminen Uudenmaan lääninhallituksen päätöksen mukaisesti oli lopetettava toukokuun 1 p:ään mennessä, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 300 000 mk:n suuruisen määrärahan uuden puhtaanapitolaitoksen makkiastioiden pesu- ja sulatusvajan rakentamiseksi Kyläsaaren kuormaasasemalle oikeuttaen puhtaanapitolautakunnan käyttämään kyseisen määrärahan jo kertomusvuonna.

Puhtaanapitomäärärahat. V:n 1943 talousarvion katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahoja Työpalkat sekä Työntekijäin erinäiset edut päätettiin ³⁾ sallia ylittää vastaavasti 171 442: 05 mk ja 439 263: 25 mk.

Kertomusvuoden katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahaa Tarverahat päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää 30 000 mk.

Valtuusto päätti ⁵⁾ merkitä siirtomäärärahasi v:n 1943 talousarvion pääluokkaan Puhtaanapito sisältyvän Uudishankinnat nimisen katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahan.

13. Satamaoloja koskevat asiat

Satamahallintotoimisto. Myöntyen satamalautakunnan eräiden satamahallintotoimiston virkain järjestelyä koskevaan esitykseen kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾:

siirtää tammikuun 1 p:stä 1945 lukien satamahallintotoimiston satamakannantaosaston hissilaitoksen koneenkäyttäjien virat 41 palkkaluokasta 39:nteen ja apulaiskoneenkäyttäjien virat 42 palkkaluokasta 39:nteen sekä muuttaa apulaiskoneenkäyttäjien virat koneenkäyttäjien viroiksi;

pidentää samasta ajankohdasta lukien edellä mainittujen hissilaitoksen koneenkäyttäjien työajan 8-tuntiseksi;

siirtää samoin v:n 1945 alusta lukien tullimakasiinien talonmiesten virat 44 palkkaluokasta 42 palkkaluokkaan;

sekä evätä esityksen mikäli se koski satamahallintotoimiston satamaliikenneosaston tarkastuskonstaapeliin, satamakonstaapeliin ja vedenantomiesten sekä satamakannantaosaston lämpöjohtojen koneenkäyttäjien palkkojen korottamista.

Satamain määrärahat. V:n 1943 talousarvion pääluokan Satamat lukuun Satamaliikenne kuuluvaa määrärahaa Nosturien käyttökulut päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää 40 000 mk.

Kertomusvuoden talousarvion saman pääluokan lukuun Satamalautakunta ja satamahallintotoimisto sisältyviä määrärahoja Kesälomasijaiset, Valaistus ja Siivoaminen päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää vastaavasti 4 000 mk, 1 000 mk ja 1 000 mk sekä luvun Satamakannanta määrärahaa Kesälomasijaiset 12 265 mk.

Uuden satamahinaajan ja -jäänsärkijän hankkiminen. Valtuusto päätti ⁹⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 1 769 000 mk:n suuruisen lisämäärärahan uuden satamahinaaja-jäänsärkijän hankintakustannusten peittämiseksi oikeuttaen satamalautakunnan käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Satama- ja liikennemaksut. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, että sisäasiainministeriön vahvistaman tariffin, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksua Helsingin kaupungissa, 1, 2, 3 ja 4 §:ssä säädetyt sekä voimassa olevassa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksassa tarkemmin määrätyt maksut kannetaan v. 1945 75 %:n korotuksin. Sittemmin merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön marraskuun 9 p:nä vahvistaneen valtuuston päätöksen.

Korvauksen suorittaminen Helsingin makasiini oy:lle Länsisatamassa olevasta satamatyöntekijäin ravintolasta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ oikeuttaa satamalautakunnan

¹⁾ Kvsto 31 p. toukok. 219 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 122 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 104 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. marrask. 433 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 85 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 323 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 56 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. jouluk. 491 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. maalisk. 123 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. syysk. 344 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. jouluk. 460 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 176. — ¹²⁾ Kvsto 8 p. maalisk. 121 §.

suorittamaan Helsingin makasiini oy:lle sen Länsisatamassa ylläpitämästä satamatyöntekijäin ravintolasta maksettavan kertomusvuoden talousarvioon merkityn 118 800 mk:n korvauksen lyhentämättömänä.

Helsingin makasiini oy:n harjoittaman toiminnan siirtäminen satamalautakunnalle. Kysymyksen herättyä oliko Helsingin makasiini oy:n Länsisatamaa koskevaa toimilupaa, joka päättyi heinäkuun 1 p:nä 1944 pidennettävä vai oliko yhtiön harjoittama toiminta kokonaisuudessaan taikka osittain liitettävä kaupungin satamahallintoon, satamalautakunta esitti, että toimilupaa jatkettaisiin toistaiseksi ja että toimiluvan jatkettua voimassaolon aikana ryhdyttäisiin valmistaviin toimenpiteisiin Helsingin makasiini oy:n harjoittaman toiminnan siirtämiseksi satamalautakunnan alaiseksi. Hyväksyen satamalautakunnan esityksen kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ pidentää Helsingin makasiini oy:n toimintaa Länsisatamassa koskevien sopimusten voimassaoloaikaa v:n 1945 loppuun saakka. Asetettuaan komitean²⁾ mainitun kysymyksen lisäselvittelyä varten, kaupunginhallitus, yhtiön komitean sittemmin antamaan lausuntoon, esitti, että yhtiön Länsisatamassa ja Katajanokalla harjoittama toiminta siirrettäisiin satamalautakunnalle. Valtuusto, hyväksyen kaupunginhallituksen esityksen, päätti³⁾ periaatteessa, että Helsingin makasiini oy:n omaisuus hankitaan kaupungille ja sen harjoittama toiminta ensi tilassa siirretään satamalautakunnan hallintoon antaen kaupunginhallitukselle tehtäväksi ryhtyä kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin.

Saamansa tehtävän mukaisesti kaupunginhallitus ryhtyi Helsingin makasiini oy:n johtokunnan kanssa yhtiön omaisuuden hankkimista kaupungille koskeviin neuvotteluihin, joiden perusteella johtokunta esittikin ylimääräisen yhtiökokouksensa hyväksymään, kauppasopimuksen muotoon laaditun ehdotuksen yhtiön omaisuuden luovutusehdoiksi. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ tällöin hyväksyä yllä mainitun yhtiökokouksen joulukuun 7 p:nä hyväksymän ehdotuksen Helsingin makasiini oy:n omaisuuden siirtämistä kaupungille koskevaksi kauppasopimukseksi ja oikeuttaa kaupunginhallituksen suorittamaan sopimuksen 7) kohdassa mainitun 24 milj. mk:n suuruisen kauppahinnan ennakkona kaupunginkassasta jättäen kysymyksen kauppahinnan huomioonottamisesta v:n 1946 talousarviossa kaupunginhallituksen tehtävän eri esityksen varaan.

Hyväksyen lisäksi kaupunginhallituksen toimenpiteet⁵⁾ Helsingin makasiini oy:n yksityisten osakkeenomistajien osakkeiden lunastamisesta ja yhtiön harjoittaman toiminnan vastaisesta järjestelystä valtuusto päätti⁶⁾ suorittaa ennen joulukuun 7 p:ää lunastettaviksi tarjotuista Helsingin makasiini oy:n osakkeista 1 000 mk ynnä 50 mk:n leimaveron kappaleelta ja merkitä tarkoitusta varten v:n 1945 talousarvioon 12 080 250 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna sekä lisäksi tehdä Helsingin makasiini oy:n tehtävien siirtymisestä satamalautakunnalle aiheutuvat tarpeelliset muutokset ja lisäykset voimassa olevaan Helsingin kaupungin satamalautakunnan johtosääntöön.

Yleisen talletusmakasiinin perustaminen ja ohjesääntö. Helsingin makasiini oy:n harjoittaman toiminnan siirtyessä⁷⁾ v:n 1945 alusta lukien satamalautakunnalle kaupunginhallitus oli anonut valtioneuvostolta kaupungille oikeutta saada perustaa Helsinkiin yleinen talletusmakasiini sekä laatinut senaatin marraskuun 5 p:nä 1896 Helsingin makasiini oy:n yleistä talletusmakasiinia varten vahvistaman ohjesäännön pohjalla ehdotuksen kaupungin yleisen talletusmakasiinin ohjesäännöksi. Valtuusto hyväksyi⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteet alistaen ohjesäännön valtioneuvoston vahvistettavaksi.

14. Teurastamo, kalasatama ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo ja kalasatama

Teurastajien palkkain järjestäminen. Koska teurastajat vahvistetun taksan mukaisesti työskentelivät karjanomistajien laskuun eivätkä siis varsinaisesti olleet kaupungin palveluksessa, oli sodan aikaisesta vähentyneestä teurastustoiminnasta johtuen heidän työ-

1) Kvsto 31 p. toukok. 223 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 2. — 2) Ks. tämän v:n kert. I osan s. 94. — 3) Kvsto 22 p. marrask. 438 §. — 4) S:n 13 p. jouluk. 452 §; Kunnall. asetuskok. s. 225. — 5) Ks. tämän v:n kert. I osan s. 99. — 6) Kvsto 13 p. jouluk. 453 §; Kunnall. asetuskok. s. 233. — 7) Ks. ylemp. — 8) Kvsto 13 p. jouluk. 454 §; Kunnall. asetuskok. s. 227.

määränsä ja tämän seurauksena myöskin heidän ansionsa pienentynyt. Tämän johdosta oli teurastamon puolesta koetettu hankkia teurastajille lisätyötä sijoittamalla heitä apu- ja puhtaanapitomiehiksi, jolloin he kuitenkin saivat huomattavasti pienemmän palkan kuin toimiessaan teurastajina. Saadakseen teurastajien palkkauksen asianmukaisesti järjestetyksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen allekirjoittamaan työehtosopimukseen liittyvän seuraavan lisäsovimuksen: Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunta r.y:n kesken 1 p:nä heinäkuuta 1941 tehty työehtosopimus on voimassa myös kaupungin teurastamolautakunnan alaisiin teurastajiin nähden sillä lisäyksellä, että teurastajain perustuntipalkka on 11: 50 mk ja että teurastajille on maksettava tämä palkka myös, milloin heitä käytetään muussa pienempipalkkaisessa työssä.

Teurastamon kellarin rakentaminen. Kaupunginhallitus oli myöntänyt ²⁾ ennakkona kaupunginkassasta 378 000 mk:n suuruisen määrärahan teurastamon kellarin rakentamistyön loppuunsaattamista varten. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen päättäen merkittä v:n 1945 talousarvioon mainitun suuruisen määrärahan oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Määrärahat. Teurastamon kertomusvuoden puhtaanapitomäärärahaa päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää 135 000 mk.

Siipikarjateurastamon uuden taksan vahvistaminen. Koska siipikarjateurastamon käyttämisestä kannettavia maksuja vahvistettaessa ⁵⁾ ei oltu vahvistettu erikseen mitään maksuja siipikarjan teurastuksesta, kynimisestä ja nylkemisestä silloin kun nämä tehtävät suoritettiin teurastamon toimesta ja koska siipikarjateurastamon käyttämisestä tähän saakka kannetut maksut olivat osoittautuneet riittämättömiksi oli teurastamolautakunta laatinut ehdotuksen uudeksi taksaksi jonka mukaan maksut siipikarjateurastamon käyttämisestä oli laskettava. Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ ehdotuksen ja kansanhuoltoministeriö vahvisti ⁷⁾ sen huhtikuun 12 p:nä.

Kalasadaman jäähdyttämön taksan vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto vahvisti ⁸⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen taksaksi maksujen laskemiseksi kalasadaman jäähdyttämön käytöstä.

Suolakalavaraston rakentaminen kalasadamaan. Sen jälkeen kun eri kalaliikkeet olivat tehneet aloitteen suolakalan kaupan keskittämisestä kaupunginhallitus oli kehoittanut ⁹⁾ yleisten töiden lautakuntaa tutkimaan mahdollisuuksia suolakalavaraston rakentamiseksi kalasadamaan. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan sittemmin laatimat n:olla 47 merkityt suolakalavarastorakennuksen piirustukset merkiten v:n 1945 talousarvioon 6 050 000 mk:n suuruisen määrärahan mainittuihin rakennuskustannuksiin.

Elintarvikekeskus

Elintarvikekeskuksen virkojen järjestely. Myöntyen elintarvikekeskuksen johtokunnan eräiden elintarvikekeskuksen virkojen järjestelyä koskevaan esitykseen kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾:

siirtää v:n 1945 alusta lukien elintarvikekeskuksen kaksi pääkeittäjänvirkaa 50 palkkaluokasta 47:nteen;

perustaa elintarvikekeskukseen samasta ajankohdasta lukien neljä 51 palkkaluokkaan kuuluvaa ruokalanhoitajanvirkaa, 47 palkkaluokkaan kuuluvan pääkeittäjänviran, 33 palkkaluokkaan kuuluvan varastonhoitajanviran, 39 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen ylemmän palkkaluokan viran, 45 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen viran, 48 palkkaluokkaan kuuluvan puhelimenhoitajanviran, kaksi 39 palkkaluokkaan kuuluvaa autonkuljettajanvirkaa sekä kaksi 50 palkkaluokkaan kuuluvaa koulukeittäjänvirkaa;

sekä evätä esityksen mikäli se koski ruokalanhoitajien virkojen palkkojen korottamista.

Määrärahat. Elintarvikekeskuksen seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ¹²⁾

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 244 §; Kunnall. asetuskok. s. 110. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 188. — ³⁾ Kvsto 20 p. syysk. 350 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. lokak. 380 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 101. — ⁶⁾ Kvsto 16 p. helmik. 81 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. huhtik. 153 §; Kunnall. asetuskok. s. 24. — ⁸⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 254 §; Kunnall. asetuskok. s. 96. — ⁹⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 183. — ¹⁰⁾ Kvsto 20 p. syysk. 351 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. syysk. 324 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. maalisk. 129 §.

sallia ylittää alla mainitun verran: Vuokra 80 536: 45 mk, Vedenkulutus 5 922: 65 mk, Lämpö 65 789: 20 mk, Valaistus 1 732: 90 mk, Kaluston hankinta 366 097: 60 mk, Kaluston kunnossapito 44 735: 40 mk, Tavaraostot 997 327: 30 mk ja Käyttövarat 515 604: 25 mk.

15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Vesijohtolaitos

Virat. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ lakkauttaa tammikuun 1 p:stä 1945 lukien Vanhankaupungin vesijohtolaitoksen 23 palkkaluokkaan kuuluvan ylikonemestarinviran ja perustaa sen tilalle 21 palkkaluokkaan kuuluvan käyttöpäällikön viran, nimitäten viimeksi mainittuun virkaan sitä haettavaksi julistamatta ylikonemestari A. W. Henrikssonin.

Valtuusto päätti ²⁾ lakkauttaa tammikuun 1 p:stä 1945 lukien toisen vesijohtolaitoksen nuoremman putkimestarin viroista ja perustaa vesijohtolaitokseen samasta ajankohdasta lukien uuden 25 palkkaluokkaan kuuluvan vanhemman putkimestarin viran.

Määrärahat. Vesijohtolaitoksen seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Vesijohtolaitos sisältyvää hallintomäärärahaa Osuus hallituksen menoista 1 100 mk, kassa- ja tiliviraston määrärahaa Palkat 74 000 mk, käyttömäärärahaa Palkat 21 000 mk ja yhteisiin sekalaismenoihin sisältyviä määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin ja hautausapu 219 000 mk, Työntekijäin erinäiset edut 507 000 mk, Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa 56 000 mk sekä Kalliinajanlisäyksiä 41 000 mk.

Kaasulaitos

Virat. Eräiden kaasulaitoksen henkilökunnan palkkojen korottamista sekä virkojen uudelleenjärjestelyä koskevien esitysten johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

perustaa kaasulaitokseen tammikuun 1 p:stä 1945 lukien uuden 39 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan rahakevarastonhoitajanviran ja lakkauttaa samalla yhden 41 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan viran nimittären uuteen virkaan sitä haettavaksi julistamatta lakkautettavan viran nykyisen haltijan rouva G. Blomqvistin;

siirtää samoin tammikuun 1 p:stä 1945 lukien kaasulaitoksen rahakeosaston 5 41 palkkaluokkaan ja 2 42 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan virkaa 40 palkkaluokkaan;

siirtää kaasulaitoksen 15 mittarinlukijanvirkaa 39 palkkaluokasta 37:nteen; sekä evätä kaasulaitoksen piirtäjän P. Schönbergin palkankorotusanomuksen.

Valtuusto päätti ⁵⁾ perustaa kaasulaitokseen huhtikuun 1 p:stä 1944 lukien 38 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen ylemmän palkkaluokan viran oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen uuden viran haltijan palkkaamiseksi ylittämään kaasulaitoksen kassa- ja tiliviraston kertomusvuoden määrärahaa 18 000 mk.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että kaasulaitoksen vikapäivystäjät rinnastettiin kolmivuorotyöntekijöihin sekä kesäloma- että eläke-etuihin nähden.

Määrärahat. V:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloja tuottavat pääomamenot luvun Kaasulaitos määrärahan Koksinnurskauslaite kuljetuslaitteinen ja säiliöineen jäännös, 101 673: 60 mk, päätettiin ⁷⁾ pysyttää edelleen siirtomäärärahana kolmen vuoden ajan v:n 1944 alusta lukien sekä muuttaa v:n 1943 talousarvion saman pääluokan ja luvun määräraha Työkalusorvi, 100 000 mk, siirtomäärarahaksi samoin v:n 1944 alusta lukien.

Kaasulaitoksen seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Kaasulaitos sisältyviä hallintomäärärahoja Osuus hallituksen menoista 1 163: 25 mk ja Tarverahat 137 000 mk, kassa- ja

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 240 §. — ²⁾ S:n 11 p. lokak. 369 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 105 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. syysk. 325 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. maalisk. 118 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 327 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 42 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 106 §.

tiliviraston määrärahoja Palkat 710 000 mk, Huoneistomenot 7 000 mk ja Kaasumittarirahakkeet ja provisiot rahakkeiden myynnistä 20 000 mk, käyttömäärärahoja Palkat 220 000 mk ja Korjaukset ja muut kustannukset 4 400 000 mk, jakelumäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 270 000 mk, yhteisiin sekalaismenoihin kuuluvia määrärahoja Työntekijäin erinäiset edut 3 340 000 mk, Työkalujen ja kaluston hankinta 25 000 mk, Korot konttokuranttilistä kaupunginkassassa 2 490 000 mk ja Kalliinajanlisäyksiä 670 000 mk sekä käyttövaroihin kuuluvaa määrärahaa Teknillisten laitosten hallituksen käytettäväksi 202 603: 60 mk.

Kaasulaitoksen uunien hiilen- ja koksinkuljetuslaitteiden hankkiminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 3 800 000 mk:n suuruisen määrärahan kaasulaitoksen uusien uunien hiilen- ja koksinkuljetuslaitteiden hankkimiseksi oikeuttaen kaasulaitoksen tarpeen mukaan käyttämään kyseistä määrärahaa jo kertomusvuonna.

Kaasun hinnan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾:

korottaa kaasun perushintaa 1: 65 mk m³:ltä nykyisen tariffin hinnoista;

ottaa kaasun uuden hinnan käytäntöön rahakkeisiin nähden heti päätöksen voimaantulon jälkeen ja laskumittareihin nähden veloitettaessa sitä kaasua, joka tulee kulutettavaksi sen mittarinlukemisen jälkeen, joka lähinnä seuraa valtuuston päätöstä; sekä että erikoissopimuksia suurkuluttajien kanssa saatiin edelleenkin tehdä kaupunginhallituksen suostumuksella.

Päätös kaasun hinnan korottamisesta alistettiin ³⁾ kansanhuoltoministeriön hyväksyttäväksi.

Kaasunkulutuksen supistaminen. Katsoen siihen, että kaasunvalmistus kivihiilenpuutteen johdosta yhä vain oli vaikeutunut, oli ollut pakko ryhtyä suunnittelemaan kaasun säännöstelyn tiukentamista. Kaupunginhallitus oli tästä johtuen laatinut kaasunkulutuksen supistamista koskevan ehdotuksen, jonka kaupunginvaltuusto erinäisin vähäisin muutoksin hyväksyi ⁴⁾. Sittemmin valtuusto päätti ⁴⁾ edellä mainitun päätöksensä selventämiseksi, että määräystä supistetusta normikulutuksesta oli sovellettava myöskin sellaisiin talouskuluttajiin nähden, joilla oli puuliesi, syyskuun 22 p:stä lukien eli siis ennen kuin heillä oli todettu olevan polttopuita ruoanvalmistusta varten ja heidän mittarinsa oli luettu. Myöhemmin valtuusto päätti ⁵⁾ vielä täydentää kaasunkulutuksen supistamista koskevaa päätöstään tekemällä siihen teollisuuslaitoksilta, sairaaloilta, oppikouluilta, liikkeiltä, yritysajiltilta ja muilta näihin verrattavilta veloitettavaa kaasun ehkäisyhintaa koskevan lisäyksen.

Turvehiilen käytäntöönotto kaasunvalmistuksessa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 6 000 000 mk:n suuruisen määrärahan kolmen Pilo-uunin hankkimista varten turvehiilen valmistamiseksi oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään kyseistä määrärahaa jo kertomusvuonna.

S ä h k ö l a i t o s

Virat. Kaupunginvaltuusto päätti:

lakkauttaa v:n 1945 alusta lukien sähkölaitoksen 23 palkkaluokkaan kuuluvan tarkastusosaston esimiehen viran sekä perustaa sen tilalle samasta ajankohdasta lukien 19 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan tarkastusinsinöörin viran ⁷⁾;

perustaa v:n 1945 alusta lukien sähkölaitokseen uuden 35 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan apulaiskassanhoitajan viran ⁸⁾;

perustaa v:n 1945 alusta lukien sähkölaitokseen 25 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan asemamestarin viran ⁹⁾; sekä

lakkauttaa v:n 1945 alusta lukien sähkölaitoksen 39 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman varastoapulaisen viran ja perustaa samasta ajankohdasta lukien sähkölaitokseen 33 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan autoesimiehen viran ¹⁰⁾.

Eräiden sähkölaitoksen henkilökunnan palkankorotusanomusten sekä virkojen järjestelyä koskevien esitysten johdosta kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾:

¹⁾ Kvsto 10 p. toukok. 187 §. — ²⁾ S:n 20 p. syysk. 359 §. — ³⁾ S:n 20 p. syysk. 345 §; Kunnall. asetuskok. s. 159. — ⁴⁾ Kvsto 11 p. lokak. 378 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. marrask. 395 §; Kunnall. asetuskok. s. 159. — ⁶⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 262 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. syysk. 326 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. toukok. 208 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. toukok. 181 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. lokak. 370 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. syysk. 325 §.

lakkauttaa v:n 1945 alusta lukien 14 sähkölaitoksen 43 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa sekä perustaa niiden sijaan samasta ajankohdasta lukien 4 41 palkkaluokkaan ja 10 42 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa;

siirtää sähkölaitoksen 43 palkkaluokkaan kuuluvan puhelimenhoitajanviran tammi-kuun 1 p:stä 1945 lukien 42 palkkaluokkaan; sekä evätä sähkölaitoksen asennusmestarin, asemapäivystäjien ja pääaseman konemestarien palkkojen korottamista koskevat anomukset.

Sähkölaitoksen vikapäivystäjät päätettiin ¹⁾ kesäloma- ja eläke-etuihinsa nähden rinnastaa kolmivuorotyöntekijöihin.

Määrärahat. V:n 1940 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos momentille Koneisto merkitty 2 000 000 mk:n määrärahan käyttämättä jäänyt erä Kampin jakoaseman sähkökalustusta varten päätettiin ²⁾ edelleen tammikuun 1 p:stä lukien kolmen vuoden ajan pysyttää siirtomäärärahana.

Sähkölaitoksen seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Sähkölaitos kuuluvaa hallintomäärärahaa Osuus hallituksen menoista 1 163: 25 mk, yhteisiin sekalaismenoihin kuuluvia määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin 248 552: 50 mk ja Työntekijäin erinäiset edut 1 808 066: 50 mk, höyrynyyntimäärärahaa Hiiliä kaasulaitoksen ja katurakennusosaston putkivalimon höyryntarpeeseen 164 450: 80 mk sekä käyttövaroihin kuuluvaa määrärahaa Teknillisten laitosten hallituksen käytettäväksi 529 665 mk.

Sörnäisten voima-asema. Valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 470 000 mk:n suuruisen siirtomäärärahan sähkölaitoksen Sörnäisten voima-aseman 35 kV:n kytkinrakennuksen laajentamista varten oikeuttaen sähkölaitoksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Lisäksi päätettiin ⁵⁾ vielä merkitä v:n 1945 talousarvioon 4 milj. mk:n suuruisen siirtomääräraha Sörnäisten voima-aseman yhden B & W kattilan höyrytyksen lisäämiseksi 30 höyrytonniin.

16. Muut asiat

Vaalikustannukset. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1945 talousarvioon 1 100 000 mk:n suuruisen määrärahan eduskuntavaaleja varten hyväksyen kaupungin-hallituksen toimenpiteen oikeuttaa maistraatin käyttämään kyseisestä määrärahasta 200 000 mk jo kertomusvuonna.

Kansalaisoikeudet. Kaupunginvaltuusto antoi ⁷⁾ kertomusvuoden varrella lausuntonsa 109 Suomen kansalaisoikeuksien myöntämistä koskevasta anomuksesta, joista 82 koski ent. Venäjän, 11 Neuvostoliiton, 5 Viron, 4 Saksan, 1 Italian, 1 Itävallan, 1 Puolan, 1 Ruotsin, 1 Tshekkoslovakian ja 1 Unkarin kansalaisia sekä 1 kansalaisuutta vailla olevaa Vilnassa syntynyttä ottolasta.

Väkijuomain anniskelu-oikeudet. Kertomusvuoden varrella kaupunginvaltuusto antoi ⁸⁾ lausuntonsa 2 väkijuomain anniskelu-oikeuksia koskevasta anomuksesta siten, että valtuusto päätti Oy. Alkoholiliike ab:lle 1 tapauksessa puoltaa jo myönnettyjen oikeuksien siirtämistä toiseen huoneistoon ja poliisilaitokselle 1 tapauksessa niiden pysyttämistä ennallaan.

Elinkeino-oikeudet. 1 ⁹⁾ tapauksessa kaupunginvaltuusto antoi puoltavan ja 1 ¹⁰⁾ tapauksessa epäävän lausunnon ulkomaalaisten anomuksista, jotka koskivat oikeutta elinkeinon harjoittamiseen kaupungissa.

Poliisilaitosta ja kaupunginhallitusta kuultuaan valtuusto päätti ¹¹⁾ myöntyä 48 talousspriin myyntilupa-anomukseen, jolloin 2 luvista myönnettiin olemaan voimassa helmikuun 1 p:ään 1946, 2 huhtikuun 1 p:ään 1946, 5 kesäkuun 1 p:ään 1946, 6 heinä-

¹⁾ Kvsto 20 p. syysk. 327 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 86 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 107 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 89 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. toukok. 188 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. marrask. 420 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 22 §, 16 p. helmik. 70 §, 8 p. maalisk. 116 §, 29 p. maalisk. 137 §, 26 p. huhtik. 157 §, 10 p. toukok. 177 §, 31 p. toukck. 201 §, 21 p. kesäk. 232 §, 30 p. elok. 280 §, 20 p. syysk. 311 §, 11 p. lokak. 365 §, 1 p. marrask. 389 §, 22 p. marrask. 412 §, ja 20 p. jouluk. 464 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. jouluk. 455 § ja 20 p. jouluk. 481 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. elok. 279 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. toukok. 202 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. tammik. 58 §, 8 p. maalisk. 131 §, 10 p. toukck. 191 §, 31 p. toukok. 226 §, 21 p. kesäk. 260 §, 20 p. syysk. 357 §, 11 p. lokak. 381 §, 1 p. marrask. 403 §, 22 p. marrask. 435 § ja 20 p. jouluk. 492 §.

kuun 1 p:ään 1946, 17 syyskuun 1 p:ään 1946, 9 marraskuun 1 p:ään 1946, 4 joulukuun 1 p:ään 1946 ja 3 tammikuun 1 p:ään 1947.

Vuositolintarkastajat. Kaupungin v:n 1944 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ¹⁾ konttorinhoitaja U. V. Aho, dosentti V. Annala, toimistonjohtaja A. Edberg, pankinkamreeri V. F. Hougberg, liittosihteeri V. J. W. Kanerva, toimittaja K. Kukkonen, professori O. W. Louhivuori, toimittaja E. Meriluoto, lautatarhansännöitsijä J. Sandqvist, professori P. H. Schybergson, pankinjohtaja V. V. Sipi ja liikennetarkastaja O. H. Träskvik sekä tilintarkastajien varamiehiksi pankinjohtaja L. J. Ahva, konttoristi V. V. Aronen, kauppatieteidenkandidaatti S. H. R. Colliander, kamreeri A. G. R. Estlander, johtaja Y. M. Ihari, osastonhoitaja V. A. Jyrkänne, kauppatieteidenkandidaatti S. Kihlman, pankinjohtaja A. K. Kivialho, toimitusjohtaja T. A. Lassila, konttoristi A. V. Lehtokoski, vaakamestari A. E. Niklander ja kirjanpitäjä M. Sinisalo.

Hallitusten, lautakuntain y m. täydentäminen. Kaupunginhallituksen jäseneksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi valitun vtn Tulenheimon tilalle valittiin ²⁾ vt Huhtala sekä kiinteistöjohtajan tehtäviä hoitamaan ryhtyneen vtn Salovaaran tilalle toimittaja K. Y. Räisänen ³⁾.

Holhouslautakunnan jäseneksi edesmenneen kanslianeuvos I. W. Groundstroemin tilalle valittiin ⁴⁾ tämän toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi hallintoneuvos M. E. Jaakola.

Viidennen väliaikaisen huoneenvuokralautakunnan edesmenneen jäsenen vtn Liljeqvistin sijalle valittiin ⁵⁾ v:n 1944 loppuun tarkastaja L. A. Pohjola.

Työnvälityslautakunnan puheenjohtajaksi vtn Tulenheimon tilalle valittiin ²⁾ v:n 1945 loppuun varatuomari A. A. A. Anerio.

Kansanhuoltolautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen revisori A. I. A. Bergrothin tilalle valittiin ⁶⁾ v:n 1944 loppuun vt Monnberg.

Kaupunginkirjaston johtokunnan paikkakunnalta poismuuttaneen jäsenen valtion-syyttäjä A. H. Plantingin tilalle valittiin ⁷⁾ v:n 1944 loppuun vt Kannila.

Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen läänineuvos Y. J. Eskelän tilalle valittiin ⁸⁾ v:n 1944 loppuun lakitieteenkandidaatti O. U. Kivi.

Hallitusten, lautakuntain y m. jäsenten vaali. Seuraavien hallitusten ja lautakuntain y m. puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi valittiin ⁹⁾ seuraaviksi toimikausiksi alla mainitut henkilöt:

kaupunginhallituksen jäseniksi v:ksi 1944: vtt Kallia, Modeen, Nybergh, Salmela-Järvinen, Salovaara, Sergelius ja Tulenheimo sekä liittosihteeri J. A. Kivistö ja taloudenhoitaja P. B. J. Railo;

kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan v:ksi 1945: jäseniksi toimitusjohtaja K. Huhtala, toimittaja A. E. Leino ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg sekä varajäseniksi asianajaja J. N. Aronen, pankinjohtaja A. V. I. Linturi ja professori G. W. v. Wendt; minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin toimitusjohtaja Huhtala ja varapuheenjohtajaksi toimittaja Leino;

kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajiksi v:ksi 1945: ylikonemestari R. L. Forsbom, asiamies T. A. Hänninen, tarkastaja S. Koskinen, arkkitehti Y. V. Laine, insinööri A. R. L. Lindberg, lasinleikkaaja O. Lindblom, insinööri E. A. Lucander, filosofianmaisteri A. J. Lähteenoja, johtaja J. A. Salomaa, isännöitsijä A. A. Skrabb, kirjeenkantaja B. Väisänen ja lautatarhantöntekijä J. H. Väätäinen;

kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehiksi v:ksi 1945: tullipäällysmies A. E. Forsström, työläistarkastaja S. Kurkinen, maalari K. E. Ollila, rakennusmestari H. G. D. Welroos ja insinööri T. R. Vähäkallio;

kaupunginkassan tarkastajiksi v:ksi 1945: pankinkamreeri V. F. Hougberg ja konttoristi E. Lankinen sekä heidän varamiehkseen pankinjohtaja B. V. A. Armfelt ja piirinuohooja P. Lehikoinen;

kaupungin leski- ja orpokassan johtokuntaan v:ksi 1945—47 jäseneksi: toimistoapula S. Hüisivaara;

¹⁾ Kvsto 12 p. tammik. 6 §. — ²⁾ S:n 20 p. syysk. 312 §. — ³⁾ S:n 13 p. jouluk. 449 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. syysk. 313 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. lokak. 366 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. elok. 281 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. kesäk. 235 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. tammik. 7 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. tammik. 5 § sekä 20 p. jouluk. 465 ja 467 §.

taksoituslautakuntaan v:ksi 1945: jäseniksi tarkastaja A. Ahola, autonkuljettaja K. Altti, tarkastaja O. L. Aro, ylijunailija K. E. Björkman, kähertäjä M. W. Fager, pankinvirkailija O. A. A. Fellman, pankinprokuristi P. Gauffin, kamreeri L. Henrikson, pankinvirkailija V. V. Juthas, kirjaltaja V. P. J. Kalervo, toimittaja P. Kemppe, sähköasentaja E. Kulmala, kirjeiden lajittelija K. W. Lampenius, konttoristi L. S. Lehto, putkityöntekijä K. A. Lindgren, tullivartija S. E. Lindroos, verotusvalmisteluviraston sihteeri K. A. A. Linturi, verotusvalmisteluviraston käsittelijä J. G. Louhivaara, liikennetarkastaja H. J. Mustonen, sähkötyöntekijä T. Mutikainen, apulaisjohtaja T. J. Nordberg, isännöitsijä C.-G. Nyberg, räätäli E. S. Paasio, hioja H. J. Poutanen, rautatieläinen V. J. Puisto, lautatarhantyöntekijä V. A. Puska, toimitusjohtaja G. Pätynen, kansakoulunjohtaja S. T. Rekola, sotaviskaali V. S. Sohlberg, valtiotieteidenkandidaatti A. S. Törnqvist, rouva A. L. Valkama, kamreeri G. N. Weckström, autonasentaja H. A. Westerlund, toimitusjohtaja L. Viljanen, verotusvalmisteluviraston sihteeri W. W. Wirtanen ja prokuristi M. E. Vuorjoki;

tuokijalautakuntaan v:ksi 1945: jäseniksi sihteeri M. O. Ennoila, oikeusneuvosmies N. M. Luukanen, filosofianmaisteri A. F. Nordman, hydrografi T. V. V. Olin, kirvesmies K. U. Palmu, varatuomari B. G. Rehbinder, asianajaja R. V. Rönholm ja liikkeenjohtaja S. A. Viljanen;

julkisivupiirustusten tarkastustoimikuntaan v:ksi 1945: jäseniksi konttoristi A. V. Lehtokoski ja professori J. S. Sirén;

holhouslautakuntaan v:ksi 1945—48: jäseneksi hallintoneuvos M. E. Jaakkola;

huoneenvuokralautakuntiin v:ksi 1945: v:n 1939 kesäkuun 1 p:n jälkeen valmistuneita taloja koskevia vuokra-asioita käsittelevään ensimmäiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi kaupunginhallituksen asiamiesosaston asiamies E. Elfvingen ja varapuheenjohtajaksi lääninsihteeri H. Kaimio sekä jäseniksi putkityöntekijä E. I. Keskimäki ja johtaja J. O. Suvanto ja varajäseniksi toimistonhoitaja J. E. Janatuinen ja toimitusjohtaja L. Viljanen; eteläisissä ja läntisissä kaupunginosissa olevia taloja koskevia vuokra-asioita käsittelevään toiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi, joka samalla toimi lautakuntien yhteisenä puheenjohtajana, lakitieteentutkija G. H. I. Melander ja varapuheenjohtajaksi kaupunginkanslian notaari E. K. Uski sekä jäseniksi pankinjohtaja L. J. Ahva ja pankinkamreeri F. D. C. Burjam ja varajäseniksi isännöitsijä L. J. Englund ja toimittaja K. Kukkonen; Pitkäsillan pohjoispuolella ja pohjoiseen johtavan rautatien itäpuolella olevia taloja koskevia vuokra-asioita käsittelevään kolmannen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi kansliasihteeri A. A. Blomberg ja varapuheenjohtajaksi hallitussihteeri O. E. Larma sekä jäseniksi kamreeri A. G. R. Estlander ja toimittaja K. H. Lehti ja varajäseniksi asianajaja Y. V. Laakso ja liikkeenhoitaja J. H. Nässling; eteläisissä ja läntisissä kaupunginosissa olevia taloja koskevia vuokra-asioita käsittelevään neljänteen väliaikaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi apulaisjohtaja T. J. Nordberg ja varapuheenjohtajaksi lainvalmistelukunnan jäsen E. K. Kytömaa sekä jäseniksi peltiseppä R. E. Ilomäki ja toimitusjohtaja G. Pätynen sekä varajäseniksi kauppatieteidenkandidaatti T. I. Konttinen ja toimittaja A. E. Leino; Pitkäsillan pohjoispuolella ja pohjoiseen johtavan rautatien itäpuolella olevia taloja koskevia vuokra-asioita käsittelevään viidenteen väliaikaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi maistraatinsihteeri A. G. J. Wennerqvist ja varapuheenjohtajaksi kansliasihteeri J. Ståhlberg sekä jäseniksi kauppias M. J. Hopeavuori ja vakuutusvirkailija L. A. Pohjola ja varajäseniksi mallipuuseppä T. J. Kuukkanen ja isännöitsijä C.-G. Nyberg; huoneenvuokralautakuntien yhteisiksi ylimääräisiksi varapuheenjohtajiksi, joiden tarpeen mukaan tuli toimia lautakuntien väliaikaisina puheenjohtajina keskuskauppakamarin yleissihteeri H. E. Arvidson, hovioikeudenauskultantit H. Dahlblom, A. Halme, P. Huhannatti, K. O. Kaisla, O. Koskinen, K. V. Kuisma ja R. W. H. Meinander, varatuomari E. V. Sahlstein, ulosottomies A. J. Sandström, apulaisjohtaja T. V. Sivula, asianajaja J. B. Takolander, lakitieteenkandidaatti M. Tirikka, kiinteistötoimiston sihteeri T. S. Törnblom ja hovioikeudenauskultantti L. Zetterman; sekä ylimääräisiksi varajäseniksi, joista 15 tuli olla vuokranantaja- ja 15 vuokralaispiirejä edustavia, maalari H. M. Ahokanta, toimitsija E. Antikainen, kamreeri A. N. Björklund, ekonommi D. E. Holmberg, asiamies M. J. Holopainen, toimitsija T. A. Hänninen, konttoripäällikkö E. U. B. Höckert, rouva E. H. Kivi, ravintolan tarkastaja S. Koskinen, insinööri T. T. Kulmala, prokuristi E. A. Laitala, rouva E. A. Leimu, toimitsija V. Lilje-

ström, kirjanpitiäjä E. J. Lindholm, varatuomari R. S. Lund, taidetakoja E. Mansikka, toimittaja E. Meriluoto, isännöitsijä R. E. Nihtilä, peltiseppä L. E. Nordberg, toimitusjohtaja O. K. O. Rannikko, revisori T. Rekomaa, talonomistaja A. V. Saarilahti, insinööri M. K. Santaholma, ekonomii B.-E. Stenberg, ekonomii K. V. Teittinen, maalari P. R. Torniainen, rakennusmestari E. H. Törnkvist, kamreeri G. V. Wigg, insinööri W. A. Wuolio ja rautatiekirjuri T. Vuori.

Liikennelaitoksen lautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi rahatoimenjohtaja E. v. Frenckell sekä jäseniksi päätoimittaja J. E. Kilpi, teknillinen johtaja A. E. Moring, kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman, toimittaja K. Y. Räisänen, kiinteistöjohtaja V. V. Salovaara, toimitusjohtaja E. G. v. Schantz, professori E. E. W. Suolahti ja professori G. W. v. Wendt;

sairaalahallitukseen v:ksi 1945: jäseniksi professorit F. W. G. Langenskiöld ja P. E. A. Nylander, toimittaja A. Pohjanmaa, lääketieteenkandidaatti M. Ryömä, professori M. V. Vannas, lämmittäjä A. A. Virtanen ja molempain oikeuksien kandidaatti C. A. Öhman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Langenskiöld ja varapuheenjohtajaksi professori Vannas;

oikeusaputoimiston johtokuntaan v:ksi 1945—46: jäseniksi asianajaja J. N. Aronen, oikeusneuvosmies G. F. Nybergh, pankinvirkailija H. R. Nybom, varatuomari E. I. Sahlan ja liittosihteeri T. A. Sumu;

raittiusvalistuslautakuntaan v:ksi 1945: jäseniksi tullivartija G. E. Ellmén, insinööri K. F. Kreander, koneenkäyttävä K. A. Saarinen, pianoteknikko J. Virtanen ja rovasti J. L. Waltasaari, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin rovasti Waltasaari;

urheilu- ja retkeilylautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi toimittaja P. F. Lindholm sekä jäseniksi pääsihteeri V. O. Leskinen, toimittaja E. A. Mannerla, tarkastaja U. T. J. Siivonen, alilääkäri U. E. Tötterman ja vahtimestari G. E. Westerholm;

kansanhuoltolautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi toimitusjohtaja F. J. Laakso ja varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja V. Mattinen sekä jäseniksi kaupunginelinlääkäri O. W. Ehrström, agronomi R. E. Karlsson, rovasti F. E. Lilja, pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg, toimitsija U. L. Nurminen, toimitusjohtaja B. G. W. Sarlin, toimitusjohtaja G. Strengell, liikennetarkastaja O. H. Träskvik ja toimitsija S. A. Winter;

työvoimalautakuntaan, jona toimi työnvälityslautakunta v:ksi 1945: naispuoliseksi jäseneksi insinööri H. M. Orrenoja ja varajäseneksi arkkitehti E. M. Ruuth sekä lisäjäseneksi nuorison työvelvollisuutta koskevien asioiden käsittelyä varten pastori A. A. W. Palmgren ja varajäseneksi pastori N. K. R. Visapää;

suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1945: jäseniksi opettaja A. Kallioniemi, ilmajarrutarkastaja J. V. Laine, alilääkäri A. J. Nikula, liikkeenhoitaja J. H. Nässling, filosofiantohtori A. R. Rinne ja rovasti J. L. Waltasaari sekä varajäseniksi rouva A. A. Lehtokoski ja yliopettaja B. J. Malmio;

ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1945: jäseniksi osastonjohtaja J. M. Ekebon, kähertäjä M. V. Fager, johtaja K.-A. Fagerholm, toimittaja G. W. Henriks-son, filosofiantohtori H. R. Meinander ja yliopettaja A. A. E. Mickwitz sekä varajäseniksi liittosihteeri S. G. Andersson ja vahtimestari K. V. Nordin;

ammattiopetuslaitosten johtokuntaan v:ksi 1945—46: puheenjohtajaksi teollisuusneuvos M. Sergelius sekä jäseniksi osastonjohtaja J. M. Ekebon, toimistoapulainen S. Hiisivaara, rouva E. Ivalo, toimitusjohtaja L. B. Liljefors, kirjaltaja I. E. Mattila ja professori P. A. Pero;

kotitalouslautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi talousneuvos M. Sillanpää sekä jäseniksi rouva H. S. Brander, talousneuvos H. M. Gebhard, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva M. M. Mutikainen;

lastentarhain johtokuntaan v:ksi 1945: jäseniksi rouvat T. S. Hanemann ja T. A. Ok-
sanen, kansakoulunopettaja L. Salovaara, lastentarhanjohtaja S. E. Siirala, kättilö H. Valta, rovasti J. L. Waltasaari ja kirkkoherra E. J. Wirén, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kirkkoherra Wirén ja varapuheenjohtajaksi rovasti Waltasaari;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokuntaan v:ksi 1945—46: jäseniksi arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja amanuenssi A. M. Pettersson;

kaupunginkirjaston johtokuntaan v:ksi 1945: jäseniksi ylikirjastonhoitaja A. H. Bergholm, dosentti J. E. Gästrin, filosofianmaisteri H. Kannila, rouva E. M. Peräläinen ja arkistonhoitaja H. V. Raatikainen;

kaupunginmuseon johtokuntaan v:ksi 1945: jäseniksi professori A. Hämäläinen, intendentti T. Stjernschantz ja professori K. V. Voionmaa;

musiikkilautakuntaan v:ksi 1945: jäseniksi filosofiantohtori V. Annala, säveltäjä B. I. Carlson, filosofiantohtori E. M. v. Frenckell, vaatturi T. Hiekkaranta, kirjaltaja S. K. Leino, toimittaja C.-J. Sundström ja professori E. E. W. Suolahti, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Suolahti;

kiinteistölautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi toimistonjohtaja Y. A. Harvia sekä jäseniksi liittosihteeri V. A. Ahde, veturinkuljettaja F. B. Gröndahl, toimitusjohtaja K. Huhtala, lakitieteenkandidaatti R. G. I. Kallia, toimistopäällikkö G. M. Modeen, johtaja K. T. Salmio, toimitsija O. I. Turunen ja varatuomari K.-E. Östenson;

yleisten töiden lautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi toimitsija E. H. Härmä sekä jäseniksi yli-insinööri H. O. Backman, insinööri V. V. Castrén, oikeusneuvosmies K. E. Furuhejm, liikennetarkastaja V. J. Laitinen, sähköyöntekijä O. W. Oksanen ja professori O. A. Tarjanne;

puhtaanapitolautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi osastonpäällikkö A. Valta sekä jäseniksi tullipäällismies A. E. Forsström, konepajanjohtaja A. I. Kahma, kirvesmies O. J. Leskinen, pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg, kivityöntekijä O. Nuutinen, ja asianajaja R. V. Rönnholm;

satamalautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi kauppaneuvos A. I. Lindfors sekä jäseniksi osastonjohtaja J. M. Ekebom, vahtimestari U. L. Ilmanen, toimitusjohtaja K. T. Kannel, johtaja W. Korhonen, johtaja P. R. Korpisaari, johtaja K. T. Salmio, satamatyöntekijä I. F. Säilä ja toimitusjohtaja G. M. Tengström;

teurastamolautakuntaan v:ksi 1945: puheenjohtajaksi asianajaja O. E. Tulenheimo sekä jäseniksi kaupungineläinlääkäri O. W. Ehrström, tarkastaja S. Koskinen, osastonpäällikkö F. Moisala ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg;

elintarvikekeskuksen johtokuntaan v:ksi 1945: jäseniksi toimittaja Y. A. Kaarne, kirjaltaja A. E. Katra, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius, talousneuvos K. H. Laine ja allilääkäri U. E. Tötterman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kotitalousneuvos Laine; sekä

teknillisten laitosten hallitukseen v:ksi 1945: jäseniksi koneenkäyttäjät K. O. Laakso, seppä Y. Salo, toimitusjohtaja E. G. v. Schantz, insinööri E. N. Schröder ja professori K. B. Wuolle, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Wuolle ja varapuheenjohtajaksi seppä Salo.

Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakunta. Valtiovarainministeriön kehoitettua kaupunginvaltuustoa valitsemaan Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakuntaan v:ksi 1945 20 varsinaista ja 20 varajäsentä valittiin ¹⁾ varsinaisiksi jäseniksi kamreeri A. G. R. Estlander, kähertäjä M. V. Fager, varatuomari K. B. v. Fieandt, kamreeri L. Henrikson, seppä K. W. Kaukonen, lakitieteenkandidaatti O. U. Kivi, osastonhoitaja Y. E. Laine, lakitieteenkandidaatti V. T. J. Linni, verotusvirkaileija J. G. Louhivaara, liikkeenhoitaja U. R. Merilinna, vaakamestari A. E. Niklander, tullivahvistimestari A. Nyström, varatuomari B. G. Rehbinder, toimittaja R. Rinne, toimistoapulainen T. D. Sinervo, konttoristi V. Sumu, asiamies V. M. Tammilehto, valtiotieteidenkandidaatti A. S. Törnqvist, toimitusjohtaja T. S. Valanne ja prokuristi M. E. Vuorjoki sekä varajäseniksi tarkastaja A. Ahola, tekniikko E. J. Backman, tullaaja G.-A. H. Enberg, pankinprokuristi P. Gauffin, arkkitehti R. Gustafsson, toimistoapulainen S. Hiisivaara, konttoripäällikkö T. R. Kauhtio, peltiseppä V. V. Korhonen, asemapäivystäjä V. E. Leino, toimittaja P. Lähde, varatuomari E. F. Länsiö, taidetakoja E. Mansikka, konttoripäällikkö H. H. L. Mellin, pankinjohtaja H. K. Paloheimo, kauppias W. A. Piekola, toimitusjohtaja G. Pätynen, seppä E. V. Riihilampi, liikkeenhoitaja H. Ristola, kamreeri G. N. Weckström ja isännöitsijä B. S. H. Ärt.

Jäsenten valitseminen Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakuntaan. Kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakunnan varsinaisiksi jäseniksi isännöitsijä V. A. Ahteen ja filosofiantohtori E. J. Westzynthiuksen sekä varajäseniksi johtaja J. D. Malmivuon.

Jäsenten valitseminen yksityisten laitosten hallintoelimiin. Alla mainittujen laitosten hallintoelimiin valittiin seuraavat henkilöt:

¹⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 466 §. — ²⁾ S:n 22 p. marrask. 414 §.

Taideteollisuuskeskuskoulun johtokuntaan v:ksi 1945 jäseniksi toimitusjohtaja C.-G. V. Herlitz ja filosofiantohtori A. R. Rinne sekä varajäseniksi taiteilija E. I. Aaltonen ja ylijohtaja Y. J. Sadeniemi ¹⁾);

Suomen taideakatemian isännistöön v:ksi 1945—49 yliopiston kansleri A. A. Tulenheimo ¹⁾);

Selim Eskelinin säätiön hallitukseen v:ksi 1945—47 sosiaalihoitaja J. W. Keto sekä varajäseneksi kapellimestari T. E. Haapanen ²⁾); sekä

Stadion-säätiön edustajistoon edesmenneen vtn Liljeqvistin tilalle sorvaaja H. Nieminen ³⁾).

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Uudenmaan lääninhallituksen kehoituksesta kaupunginvaltuusto valitsi ⁴⁾ 2 suomenkieliselle oppikoululle sekä anomuksesta vielä Karjalan yhteiskoulu nimiselle koululle viisijäsenisen vanhempainneuvoston kullekin.

Ruotsalaisen normaalilyseon vanhempainneuvoston edesmenneen jäsenen sekä Helsingin juutalaisen yhteiskoulun vanhempainneuvoston erään eronneen jäsenen tilalle valittiin ⁵⁾ kuluvaksi toimikaudeksi uudet jäsenet.

---

¹⁾ Kvsto 20 p. jouluk. 465 §. — ²⁾ S:n 30 p. elok. 282 §. — ³⁾ S:n 11 p. lokak. 367 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. marrask. 442 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. maalisk. 117 § ja 20 p. jouluk. 468 §. —

2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat v. 1944 kaupunginjohtajana ylipormestari A. A. Tulenheimo sekä apulaiskaupunginjohtajina rahatoimenjohtajana insinööri E. von Frenckell, kiinteistöjohtajana sähkötekniikko V. V. Salovaara sekä hänen estyneenä ollessaan virkaatoimittavana toimittaja E. V. Lähde, teknillisenä johtajana insinööri A. E. Moring ja sosiaali- ja opetusasiain johtajana filosofiankandidaatti J. W. Keto samoin kuin kaupunginvaltuuston valitsemina jäsenenä lakitieteenkandidaatti R. G. I. Kallia, liittosihteeri J. A. Kivistö, toimistopäällikkö G. M. Modeen, johtaja B. R. Nybergh, liittosihteeri P. B. J. Railo, liittosihteeri M. H. Salmela-Järvinen, sähkötekniikko V. V. Salovaara, teollisuusneuvos M. Sergelius ja asianajaja O. E. Tulenheimo. Vuoden aikana kaupunginjohtaja A. A. Tulenheimo sekä vuosijäsenet O. E. Tulenheimo ja V. V. Salovaara vapautettiin kaupunginhallituksen jäsenyydestä. Kaupunginjohtajaksi valittiin sittemmin pääjohtaja E. Hj. Rydman ja eronneiden vuosijäsenten tilalle toimitusjohtaja K. Huhtala ja toimittaja Y. Räisänen.

Kaupunginkanslia ¹⁾). Kaupunginsihteerinä toimi filosofianmaisteri E. J. Waronen, kansliasihteereinä filosofianmaisterit G. V. Brotherus ja A. I. L. Danielson ja varatuomarit A. A. Blomberg ja J. Ståhlberg, notaareina varatuomarit E. K. Uski ja I. E. Rauhanen sekä kirjaajana neiti I. Heikel, tullen jälkimmäisen seuraajaksi sittemmin rouva B. Adolfs-son. Kaupunginkanslian henkilökuntaan kuului sitä paitsi 8 kanslia-apulaista. Painatus- töiden valvojana oli ent. kirjapainonjohtaja T. J. Artman ja apulaisvalvojana herra V. J. F. Stenman; heitä avusti 4 kanslia-apulaista ja 2 painuria. Ylimääräisiä ja tilapäisiä viranhaltijoita palkattiin tarpeen vaatiessa.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston henkilökunnan muodostivat kaupunginlakimies E. R. Cavonius, asiamies E. Elfvingren, lainopillinen apulainen E. J. Rönkä sekä 3 toimistoapulaista.

Kaupunginhallituksen kokoukset. Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 61 ja sen yleisjaostolla 52 kokousta. Pöytäkirjain yhteenlaskettu pykäläluku oli 6 684, siitä hallituksen yleisten kokousten 2 357 ja sen yleisjaoston kokousten 4 327, joista viimeksi mainituista verotusasioita koski 2 825. Lähetettyjen kirjeiden luku oli 1 618, mistä verotusasiakirjeitä 1 023.

Kaupunginhallituksen vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon tässä seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginhallitus, kaupunginkanslia ja asiamiesosasto

Kaupunginhallituksen kokoukset ym. Kaupunginhallitus päätti ²⁾) pitää varsinaiset kokouksensa torstaisin klo 15.30, kesäkautena klo 15, ja ylimääräisiä kokouksia tarpeen vaatiessa. Yleisjaoston kokoukset päätettiin pitää myöskin torstaisin.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjain tarkastajiksi määrättiin ³⁾) sosiaali- ja opetusasiain

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 65. — ²⁾ Khs 13 p. tammik. 42 § ja 8 p. kesäk. 1 053 §. — ³⁾ S:n 13 p. tammik. 41 §.

johtaja Keto ja vt Modeen sekä heidän varamieheikseen teknillinen johtaja Moring ja vt Kallia. Yleisjaoston pöytäkirjain tarkistajaksi määrättiin ¹⁾ teknillinen johtaja Moring ja hänen varamieheikseen virkaatoimittava kiinteistöjohtaja Lähde.

Vakuusasiakirjain tarkastus. Kaupunginhallituksen jäsenet Kivistö, Modeen ja Sergelius määrättiin ²⁾ kertomusvuonna toimittamaan hallituksen ohjesäännön 28 §:n 2 momentin edellyttämät hallituksen hoidossa olevien vakuusasiakirjojen tarkastukset.

Rahatoimiston varain hoidon valvonta. Kaupunginhallituksen jäsenet Kallia ja Kivistö määrättiin ³⁾ kertomusvuonna toimittamaan hallituksen ohjesäännön 28 §:n 1 momentissa mainitut rahatoimiston varain hoitoa koskevat tarkastukset.

Kaupunginhallituksen edustajat hallituksissa, lautakunnissa ym. Kaupunginhallituksen edustajiksi valittiin ⁴⁾ kaupunginjohtaja väestönsuojelulautakuntaan; rahatoimenjohtaja huoltolautakuntaan ja sen hallinto-osastoon, Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan, urheilulautakuntaan ja elintarvikekeskuksen johtokuntaan; kiinteistöjohtaja asutuslautakuntaan, suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan, kiinteistölautakuntaan ja puhtaanapitolautakuntaan; teknillinen johtaja yleisten töiden lautakuntaan, satalautakuntaan ja teknillisten laitosten hallitukseen; sosiaali- ja opetusasiain johtaja terveydenhoitolautakuntaan, sairaalahallitukseen, kansanhuoltolautakuntaan, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, kaupunginkirjaston johtokuntaan ja musiikkilautakuntaan; kaupunginhallituksen jäsen Kallia palolautakuntaan, lastensuojelulautakuntaan ja sen turvattomien lasten huolto-osastoon ja suojelukasvatusosastoon sekä lastensuojelulaitosten alaisissa laitoksissa toimivien kansakoulujen johtokuntaan; jäsen Kivistö huoltolautakunnan köyhäinhoito-osastoon ja sen irtolais- ja alkoholiosastoihin sekä lastensuojelulautakunnan erityishuolto- ja työhuolto-osastoihin; jäsen Modeen ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan; jäsen Railo ammattiopetuslaitosten johtokuntaan ja lastentarhain johtokuntaan; jäsen Salmela-Järvinen huoltolautakunnan jaostoon, joka päättää täyden köyhäinhoidon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuunottamisesta ja käyttämisestä hoidon korvaamiseen, kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen johtokuntaan, työtupien johtokuntaan, kotitalouslautakuntaan ja kaupunginmuseon johtokuntaan; jäsen Salovaara teurastamolautakuntaan; jäsen Sergelius ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan; sekä jäsen Tulenheimo oikeusaputoimiston johtokuntaan, työnvälityslautakuntaan ja työvoimalautakuntaan.

Laskujen hyväksyminen. Kaupunginsihteri E. J. Waronen ja hänen estyneenä olleensa kansliasihterit G. V. Brotherus ja A. A. Blomberg valtuutettiin ⁵⁾ kertomusvuonna hyväksymään kaupunginhallitukselle osoitetut laskut ja muut maksettaviksi aiottu asiakirjat.

Kaupunginhallituksen ja kaupungin lautakuntain yhteistyö. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ilmoittaa kaikille lautakunnille, että niiden oli ennen kokoustaan lähetettävä esityslista kaupunginhallituksen edustajalle, kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle sekä kokouksen jälkeisenä päivänä esityslistaan liittyvä päätösluettelo kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle. Jos pöytäkirja valmistui kolmantena päivänä kokouksen jälkeen, mihin oli pyrittävä, ei päätösluetteloa tarvinnut lähettää, vaan oli jäljennös pöytäkirjasta lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle. Ellei pöytäkirja valmistunut mainitussa ajassa, oli jäljennös siitä, niin pian kuin se valmistui, lähetettävä kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen ja liitosalueiden hallintoelinten välinen yhteistyö. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ pyytää, että Haagan kauppalanhallituksen ja -valtuuston sekä Helsingin maalaiskunnan, Huopalahden ja Oulunkylän kuntien ja Kulosaaren huvilakaupungin kunnallislautakuntien ja kunnanvaltuustojen pöytäkirjain jäljennökset samoin kuin v:n 1945 talousarviot toimitettaisiin kaupunginhallitukselle heti niiden tarkastamisen tapahduttua.

Kaupunginhallituksen diaarioon merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelot tarkastettiin ⁸⁾.

Kaupunginjohtajat. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa Helsingin yliopiston kansleriksi valitun kaupunginjohtaja A. A. Tulenheimon hoitamaan kanslerin tehtäviä niiden

¹⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3 101 §. — ²⁾ Khs 13 p. tammik. 46 §. — ³⁾ S:n 13 p. tammik. 45 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 43 §. — ⁵⁾ Khn jsto 21 p. jouluk. 4 410 §. — ⁶⁾ Khs 13 p. tammik. 44 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. marrask. 2 086 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. maalisk. 599 § ja 12 p. lokak. 1 743 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. maalisk. 595 §.

kolmen kuukauden aikana, jolloin hänen kaupunginhallituksen ohjesäännön mukaan vielä tuli toimia kaupunginjohtajana, pitämään kesälomansa toukokuun 1 p:stä kesäkuun 11 p:ään sekä myöntää hänelle palkatonta virkavapautta kesäkuun 12 p:stä 24 p:ään. Samalla merkittiin, että rahatoimenjohtaja von Frenckell virkaatekevänä hoitaa kaupunginjohtaja Tulenheimon kesäloman ja virkavapauden aikana kaupunginjohtajan tehtävät.

Kaupunginjohtajaksi valittu ¹⁾ kansaneläkelaitoksen pääjohtaja E. Hj. Rydman oikeutettiin ²⁾ toimimaan elokuun 15 p:stä lukien, jolloin hän ryhtyi hoitamaan kaupunginjohtajan virkaa, elokuun loppuun saakka päivittäin puolen työpäivän ajan kansaneläkelaitoksessa, jolta ajalta hänelle oli suoritettava puolet hänelle tulevasta palkasta.

Rahatoimenjohtaja E. v. Frenckell oikeutettiin ³⁾ käyttämään kertomusvuoden kesälomastaan säästynyt 12 päivän loma tammikuun 2 p:stä 1945 lukien.

Virkavapautta täysin palkkaeduin myönnettiin ⁴⁾ sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Kedolle Tukholmaan tehtävää matkaa varten, minkä ohessa hänelle päätettiin suorittaa kaupungin matkustussäännön mukaiset matkakustannukset.

Kaupunginkanslian viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tehdä sisäasianministeriön välityksellä päämajan järjestelyosastolle lähetettävässä kirjelmässä esityksen kansliasihteeri J. Ståhlbergin vapauttamiseksi sotapalveluksesta. Sittemmin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi, että kansliasihteeri Ståhlberg oli sotapalveluksesta vapauduttuaan lokakuun 30 p:nä ryhtynyt hoitamaan virkaansa, jolloin notaari E. K. Uskille annettu määräys toimia kansliasihteerinä samana päivänä oli päättynyt sekä että notaari Uski oli kaupunginhallituksen päätöksen ⁷⁾ mukaisesti oikeutettu nostamaan hänelle kansliasihteerin viran hoitamisesta tulevan palkan lokakuun loppuun saakka.

Kansliasihteeri G. V. Brotherukselle päätettiin ⁸⁾ myöntää korvauksena hänen kesäkuun 18 p:n ja heinäkuun 2 p:n sekä heinäkuun 30 p:n ja lokakuun 29 p:n välisinä aikoina suorittamastaan työstä, jolloin hän oli hoitanut kansliasihteeri Ståhlbergin tehtäviä, 30 % kansliasihteeri Ståhlbergin viran peruspalkasta ja siihen kuuluvasta kalliinajanlisäyksestä.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asiainosaston ilmoitus työloman myöntämisestä virkaatoimittavalle kansliasihteerille E. K. Uskille lokakuun 1 p:ään saakka.

Painatustöiden valvojalle T. J. Artmanille myönnettiin ¹⁰⁾ korvauksena painatustöiden apulaisvalvojan tehtävien osittaisesta hoitamisesta kertomusvuoden alusta lukien ja enintään kertomusvuoden loppuun 10 % viimeksi mainitun viran peruspalkasta ja siihen kuuluvasta kalliinajanlisäyksestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ tehdä kaupunkiliiton hallitukselle esityksen 30 vuotisen kunnallisen palveluksen perusteella myönnettävän ansiomerkin suomisesta eläkkeelle siirtyvälle kirjajaajalle I. J. Heikelille.

Kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ kirjajaaja I. J. Heikelille eron virastaan huhtikuun 1 p:stä lukien ja palkatonta virkavapautta maaliskuun 11 p:stä 31 p:ään oikeuttaen hänet erotessaan nostamaan 6 viikon kesälomaa vastaavan palkan. Kirjaajan virkaa hoitamaan maaliskuun 11 p:stä lukien kunnes se vakinaisesti täytettiin määrättiin ¹³⁾ kanslia-apulainen B. Adolfsson. Julistettuaan ¹⁴⁾ sittemmin kyseisen viran haettavaksi, kaupunginhallitus valitsi ¹⁵⁾ siihen kanslia-apulaisen B. Adolfssonin.

Kanslia-apulainen H. E. Swanljung määrättiin ¹⁶⁾ hoitamaan kanslia-apulaisen Adolfssonin entistä virkaa toukokuun 1 p:stä lukien kunnes virka jälleen täytettiin sekä kanslia-apulainen K. Parno edellisen virkaa samana aikana.

Virkaatoimittavaksi kanslia-apulaiseksi päätettiin ¹⁷⁾ palkata neiti T. Ojonen 41 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Tilapäiseksi apulaiseksi talousarvion laatimistöiden ajaksi päätettiin ¹⁸⁾ palkata rouva H. Ahovaara syyskuun 1 p:stä lukien.

¹⁾ Khs 20 p. huhtik. 722 §; ks. tämän kert. I osan s. 3. — ²⁾ Khs 10 p. elok. 1361 § ja khn jsto 10 p. elok. 3923 §. — ³⁾ Khs 21 p. jouluk. 2273 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 466 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. syysk. 1651 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. marrask. 1878 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 70. — ⁸⁾ Khs 2 p. marrask. 1892 §. — ⁹⁾ Khn jsto 20 p. huhtik. 3477 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. tammi-mik. 3020 §. — ¹¹⁾ Khs 8 p. maalisk. 461 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. maalisk. 459 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. maalisk. 460 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. maalisk. 544 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 764 §. — ¹⁶⁾ S:n 4 p. toukok. 830 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 1831 §. — ¹⁸⁾ Khn jsto 3 p. syysk. 4029 §.

Työnvälitystoimiston välityksellä määrättiin¹⁾ kapteeni P. Suensaari ja luutnantti H. Reincke valtion palkkaamina ylimääräisiin virastotöihin kaupunginkansliaan joulukuun 20 p:stä lukien 33 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Tilapäisenä kanslia-apulaisena toimivalle rouva M. E. Lehtoselle päätettiin²⁾ myöntää joulukuun 16 p:n ja 31 p:n väliseltä ajalta 1 700 mk:n palkkio.

Vahtimestarien virkatehtävien hoitaminen järjestettiin³⁾ ja avoinna olevat kaupunginkanslian ja kaupunginhallituksen asiamiesosaston vahtimestarinvirat päätettiin julistaa haettaviksi.

Lähetä K. Niemi vapautettiin⁴⁾ toimestaan toukokuun 15 p:stä lukien ja hänen tilalleen päätettiin⁴⁾ ottaa nuorukainen V. O. Artman. Kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n väliseksi ajaksi päätettiin⁵⁾ palkata ylimääräinen lähetti.

Siivooja S. Salenius määrättiin⁶⁾ huolehtimaan kaupunginhallituksen Korkeavuorenkadun kalliosuojassa olevan huoneiston siivouksesta maaliskuun 15 p:stä toukokuun 10 p:ään.

Siivoojille S. Saleniukselle ja A. Westerbergille päätettiin⁷⁾ marraskuun 1 p:stä lukien suorittaa 54 palkkaluokan mukainen peruspalkka kaikkine ikäkorotuksineen.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätösten⁸⁾ edellyttämät kalliinajanlisäykset päätettiin⁹⁾ suorittaa seuraaville kaupunginkanslian palveluksessa oleville tilapäisille toimenhaltijoille: kanslia-apulaisille H. Ahovaaralle, R. Kaitosaarelle, A. Koskelle ja S. Selanderille, puhelinkeskuksen hoitaja I. Kjellbergille, vahtimestari R. Kaitosaarelle, sekä vahtimestarinapulaisille V. Artmanille ja H. Heleniukselle. Siivoojien S. Saleniuksen ja A. Westerbergin palkkauksessa oli samoin huomioitava edellä mainitut päätökset.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin kansliashteeri G. V. Brotherukselle¹⁰⁾ joulukuun 1 p:stä 22 p:ään, kirjaaja B. Adolfssonille¹¹⁾ joulukuun 7 p:stä 31 p:ään, kanslia-apulaisille K. Parnolle¹²⁾ marraskuun 7 p:stä joulukuun 31 p:ään, H. M. Tapperille¹³⁾ tammikuun 8 p:stä maaliskuun 22 p:ään ja R. M. Weijalaiselle¹⁴⁾ marraskuun 29 p:stä joulukuun 20 p:ään sekä vahtimestari J. Tuuhakselle¹⁵⁾ lokakuun 14 p:stä 28 p:ään ja marraskuun 14 p:stä 22 p:ään.

Palkatonta virkavapautta myönnettiin kanslia-apulaiselle M. I. Hukkataipaleelle¹⁶⁾ helmikuun 16 p:stä huhtikuun 30 p:ään sekä vahtimestari P. E. Aspelinille¹⁷⁾ kahden kuukauden ajaksi marraskuun 1 p:stä lukien.

Vahtimestari Aspelinin tointa hänen virkavapautensa aikana määrättiin¹⁸⁾ hoitamaan vahtimestari K. Altti marraskuun 5 p:stä lukien.

Vahtimestarien käsikassa. Kaupunginhallitus päätti¹⁹⁾ korottaa kaupunginkanslian vahtimestarin R. Ahlholmin hoidossa olevan käsikassan määrän 3 000 mk:sta 5 000 mk:aan.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijat. Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin²⁰⁾ asiamies E. Elfvingrenille tammikuun 26 p:stä helmikuun 21 p:ään.

Virkavapautta täysin palkkaeduin myönnettiin²¹⁾ lainopilliselle apulaiselle E. J. Röngälle maaliskuun 18 p:ksi sekä maaliskuun 22 p:n ja 24 p:n väliseksi ajaksi.

Merkittiin²²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, että lainopilliselle apulaiselle E. J. Röngälle oli myönnetty työlomaa elokuun 1 p:ään saakka.

Kaupunginkanslian vahtimestari L. E. Modeen määrättiin²³⁾ hoitamaan kaupunginhallituksen asiamiesosaston avoinna olevaa vahtimestarinvirkaa ja apulaisvahtimestari H. Helenius siirrettiin ylimääräiseksi vahtimestariksi kaupunginkansliaan.

Ylimääräiseksi apulaisvahtimestariksi päätettiin²⁴⁾ palkata herra L. O. Lindvall

¹⁾ Khn jsto 21 p. jouluk. 4 412 §. — ²⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 411 §. — ³⁾ Khs 25 p. toukok. 974 § ja 23 p. marrask. 2 041 §. — ⁴⁾ Khn jsto 4 p. toukok. 3 560 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 3 657 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 476 § ja 11 p. toukok. 3 602 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. marrask. 4 242 §. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 7. — ⁹⁾ Khn jsto 7 p. jouluk. 4 341 a §. — ¹⁰⁾ Khs 8 p. jouluk. 2 154 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 233 § ja 21 p. jouluk. 2 271 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. marrask. 1 916 §, 23 p. marrask. 2 039 § ja 21 p. jouluk. 2 264 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. tammik. 49 §, 10 p. helmik. 267 § ja 2 p. maalisk. 416 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. marrask. 2 091 § ja 8 p. jouluk. 2 155 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 2 043 § ja khn jsto 19 p. lokak. 4 154 §. — ¹⁶⁾ Khs 17 p. helmik. 317 §, 16 p. maalisk. 498 § ja 20 p. huhtik. 729 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 1 832 §. — ¹⁸⁾ S:n 9 p. marrask. 1 915 §. — ¹⁹⁾ S:n 10 p. helmik. 278 §. — ²⁰⁾ S:n 10 p. helmik. 274 §. — ²¹⁾ S:n 16 p. maalisk. 499 §. — ²²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 012 §. — ²³⁾ S:n 25 p. toukok. 974 §. — ²⁴⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3 198 § ja 17 p. helmik. 3 220 §.

maaliskuun 1 p:stä enintään heinäkuun 1 p:ään saakka. Samalla päätettiin ¹⁾ vapauttaa apulaisvahtimestari P. O. Manssila toimestaan heinäkuun 1 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus vahvisti ²⁾ kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajain sekä kaupunginkanslian ja kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijain kesälomat. Muuttuneiden olosuhteiden johdosta jouduttiin vahvistettua kesälomajärjestystä jonkin verran muuttamaan ja lomansa menettäneille viranhaltijoille tulevan rahakorvauksen suuruus määriteltiin.

Rahatoimisto

Shekkien allekirjoittaminen. Kassanhoitaja V. M. E. Sola valtuutettiin ³⁾ yhdessä rahatoimiston jonkun kamreerin kanssa allekirjoittamaan toimiston kassaliikkeessä esiintyvät shekit.

Palkkamääräyksiä koskevat oikaisut ja täydennykset. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi, että rahatoimiston toimesta kirjoitettavia palkkamääräyksiä koskevat mahdolliset oikaisut ja täydennykset oli lähetettävä rahatoimistolle viimeistään palkanmaksukuukauden 2 p:ään mennessä.

Viranhaltijat. Rahatoimiston palkka- ja eläkeasiainosastolle sekä kirjaajaosastolle perustettuihin ⁵⁾ uusiin toimistoapulaisenvirkoihin nimitettiin ⁶⁾ toimistoapulaiset J. M. I. Montin, E. A. Hellström, G. M. Dahlström ja A. E. Pehrman. Samalla määrättiin toimistoapulainen A. I. V. Kotka hoitamaan konekirjoitusosaston avoimeksi tullutta toimistoapulaisenvirkaa heinäkuun 1 p:stä lukien kunnes virka vakinaisesti täytettiin oikeuksin nostaa hoitamansa viran peruspalkka kulloinkin voimassa olevine kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa samoin kalliinajanlisäyksineen.

Rahatoimisto oikeutettiin ⁷⁾ palkkaamaan tilapäisiksi toimistoapulaisiksi neiti E. Granberg ja rouva C. Huotari huhtikuun 17 p:stä lukien 1 350 mk:n kuukausipalkoin kalliinajanlisäyksineen sekä rouva K. Ojanen toukokuun 1 p:stä lukien 1 425 mk:n kuukausipalkoin samoin kalliinajanlisäyksineen.

Lisäksi rahatoimisto oikeutettiin ⁸⁾ ottamaan harjoittelijoiksi yhteiskunnallisen korkeakoulun sekä Svenska medborgarhögskolan nimisen oppilaitoksen oppilaat L. Kurki, S. Mäkinen ja T. Blomquist 1 300 mk:n kuukausipalkoin ilman kalliinajanlisäystä.

Tilapäiseksi vahtimestariksi päätettiin määrätä herra E. Engblom ⁹⁾ toukokuun 1 p:stä lukien toistaiseksi sekä apulaisvahtimestari H. Nybergin sijaiseksi herra L. Selenius ¹⁰⁾ kesäkuun 1 p:stä lukien molemmat 1 600 mk:n kuukausipalkoin siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen.

Sisäläheteksi rahatoimisto oikeutettiin ¹¹⁾ ottamaan 700 mk:n kuukausipalkoin siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen lähetti E. Antin-Niemi ja U. Åkerblom kesäkuun 1 p:stä lukien, U. Fahlström elokuun 1 p:stä lukien, T. Rekola lokakuun 17 p:stä lukien ja E. E. Åberg marraskuun 9 p:stä lukien. Kaupunginkamreeri oikeutettiin ¹²⁾ irtisanomaan lähetti E. Tarkia toimestaan.

Rahatoimisto oikeutettiin ¹³⁾ korottamaan tilapäisten toimistoapulaisten palkkoja kesäkuun 1 p:stä lukien.

Lähetien palkat vahvistettiin ¹⁴⁾ toukokuun 1 p:stä lukien seuraaviksi: 6 kuukautta alittavalta palvelusajalta 700 mk:ksi, 6 kuukautta ylittävältä ajalta 750 mk:ksi ja yli vuoden kestäneeltä palvelusajalta 800 mk:ksi niihin kulloinkin tulevine kalliinajanlisäyksineen.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin virkaatoimittavalle kassanhoitajalle V. M. E. Solalle marraskuun 12 p:stä joulukuun 18 p:ään sijaisenaan toimistoapulainen M. L. Lojander ¹⁵⁾; toimistoapulaiselle A. A. Brandtille helmikuun 16 p:stä toukokuun 15 p:ään sekä kesäkuun 16 p:stä marraskuun 30 p:ään ¹⁶⁾; toimistoapulaiselle

¹⁾ Khn jsto 10 helmik. 3 198 § ja 17 p. 3 220 §. — ²⁾ Khs 17 p. toukok. 902 § ja 20 p. heinäk. 1 294 § sekä khn jsto 25 p. toukok. 3 658 §, 8 p. kesäk. 3 711 §, 29 p. kesäk. 3 788 ja 3 790 §, 3 p. elok. 3 889 § sekä 24 p. elok. 3 955, 3 956 ja 3 957 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 6. — ³⁾ Khs 8 p. kesäk. 1 060 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 061 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 4. — ⁶⁾ Khs 6 p. heinäk. 1 255 §. — ⁷⁾ Khn jsto 20 p. huhtik. 3 509 § ja 25 p. toukok. 3 661 §. — ⁸⁾ Khn jsto 6 p. heinäk. 3 820 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. toukok. 3 588 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. toukok. 3 659 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 25 p. toukok. 3 660 §, 3 p. elok. 3 898 §, 19 p. lokak. 4 171 § ja 16 p. marrask. 4 292 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. kesäk. 3 796 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. toukok. 3 648 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. toukok. 3 581 §. — ¹⁵⁾ Khs 29 p. jouluk. 2 327 §. — ¹⁶⁾ S:n 20 p. huhtik. 738 §, 29 p. kesäk. 1 212 §, 3 p. elok. 1 325 § ja 14 p. syysk. 1 580 § sekä khn jsto 24 p. helmik. 3 245 § ja 16 p. maalisk. 3 361 §.

M. Heinille elokuun 22 p:stä lokakuun 31 p:ään sijaisenaan toimistoapulainen D. Nordblom¹⁾; toimistoapulaiselle S. Heinoselle helmikuun 13 p:stä kertomusvuoden loppuun²⁾; toimistoapulaiselle A. M. Kestilälle maaliskuun 3 p:stä huhtikuun 23 p:ään³⁾; toimistoapulaiselle M. E. Lehdolle lokakuun 23 p:stä joulukuun 6 p:ään sijaisenaan neiti N. Piirainen⁴⁾; toimistoapulaiselle M. Luukkoselle tammikuun 1 p:stä huhtikuun 30 p:ään sijaisenaan rouva K. Ojanen⁵⁾; toimistoapulaiselle G. K. R. Rostedille maaliskuun 13 p:stä huhtikuun 12 p:ään⁶⁾; toimistoapulaiselle M. I. Skibdahlille maaliskuun 13 p:stä toukuu-kuun 10 p:ään⁷⁾; toimistoapulaiselle V. Vaalakivelle helmikuun 6 p:stä maaliskuun 5 p:ään⁸⁾; toimistoapulaiselle K. H. Valveelle maaliskuun 13 p:stä huhtikuun 23 p:ään⁹⁾; toimistoapulaiselle P. Viinikaiselle maaliskuun 24 p:stä huhtikuun 23 p:ään¹⁰⁾; sekä lähetti E. Wirénille tammikuun 22 p:stä helmikuun 7 p:ään¹¹⁾.

Virkavapautta synnytyksen vuoksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin toimistoapulaiselle I. Lappalaiselle kesäkuun 23 p:stä syyskuun 22 p:ään¹²⁾ ja toimistoapulaiselle M. E. Lehdolle heinäkuun 10 p:stä lokakuun 9 p:ään¹³⁾.

Palkatonta virkavapautta myönnettiin toimistoapulaiselle E. R. T. Järviselle maaliskuun 23 p:stä huhtikuun 6 p:ään¹⁴⁾; toimistoapulaiselle I. Laamaselle helmikuun 1 p:stä kesäkuun 30 p:ään¹⁵⁾; toimistoapulaiselle I. Lappalaiselle helmikuun 24 p:stä huhtikuun 24 p:ään, josta yksi viikko täysin palkoin¹⁶⁾; toimistoapulaiselle M. E. Lehdolle lokakuun 23 p:stä marraskuun 15 p:ään¹⁷⁾; toimistoapulaiselle M. L. Lojanderille syyskuun 21 p:stä lokakuun 20 p:ään¹⁸⁾; toimistoapulaiselle S. Niemelle helmikuun 16 p:stä huhtikuun 15 p:ään¹⁹⁾; toimistoapulaiselle G. A. Sarkilolle helmikuun 16 p:stä huhtikuun 16 p:ään²⁰⁾; sekä toimistoapulaiselle P. Viinikaiselle enintään 2 kuukauden ajaksi helmikuun 25 p:stä lukien²¹⁾.

Kirjanpitäjä H. E. Rönberg²²⁾ ja toimistoapulainen A. E. Pehrman²³⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1945 loppuun saakka.

Väliaikainen sotilasavustusosasto. Kaupunginhallitus päätti²⁴⁾ elokuun 12 p:lle 1941 päivätyin sotakuukausipalkkojen ja huoltorahan tarkkaillua koskevan kiertokirjeensä täydennykseksi kaikille kaupungin hallituksille sekä johto- ja lautakunnille huomauttaa, että ilmoitus kaikista sotapalvelukseen kutsutuista viranhaltijoista ja työntekijöistä oli edelleenkin viipymättä entiseen tapaan lähetettävä rahatoimiston sotilasavustusosaston tarkastettavaksi. Kun lisäksi poliittisesta tilanteesta johtuen monen sotapalvelukseen kutsutun perhe oli siirtynyt maaseudulle, voi sattua, että sotilasavustusosasto palautti ilmoituksen merkittynä löytymättömäksi osoituksena siitä, ettei anomusta kuukausipalkan nostamiseksi oltu osastolle tehty. Koska kuitenkin saattoi olla mahdollista, että tällainen anomus oli tehty perheen väliaikaisen asuinpaikan kuukausipalkkalautakunnalle, oli asianomaisen palkkaosoituksia kirjoittavan viraston tai laitoksen ennen palkkaosoituksen antamista todettava, ettei kulloinkin kysymyksessä oleva perhe nostanut kuukausipalkkaa toiselta paikkakunnalta. Tämä taasen kävi päinsä siten, että esitettiin oleskelupaikkakunnan kuukausipalkkalautakunnan todistus siitä, että perheelle ei makseta sotakuukausipalkkaa, tai siinä tapauksessa, että sitä suoritettiin, kuukausipalkkakirja, josta taasen kävi selville myönnetyn palkan suuruus. Milloin sotapalvelukseen kutsutun perheelle, joko Helsingissä tai muualla myönnettiin sotakuukausipalkkaa, oli tämä, kuten tähänkin asti, otettava huomioon kaupungin maksaman palkan vähennyksenä.

Sotilasavustusosastolle päätettiin²⁵⁾ kertomusvuoden aikana sallia palkata tarpeellista lisätyövoimaa. Lisäksi osasto oikeutettiin²⁶⁾ palkkaamaan 11 kansakoulunopettajaa kesälomasijaisiksi, jolloin heille työssä ollessaan oli virkasäännön mukaiselta kesäloma-ajalta suoritettava hoitamansa viran palkka.

¹⁾ Khs 14 p. syysk. 1 581 §, 19 p. lokak. 1 787 § ja 9 p. marrask. 1 924 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 433 § ja 8 p. kesäk. 1 067 §; vrt. khn jsto 25 p. toukok. 3 662 §. — ³⁾ Khs 16 p. maalisk. 503 § ja 20 p. huhtik. 736 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. marrask. 2 095 § ja khn jsto 23 p. marrask. 4 315 §. — ⁵⁾ Khs 20 p. huhtik. 737 § ja 4 p. toukok. 836 § sekä khn jsto 9 p. maalisk. 3 299 §. — ⁶⁾ Khn jsto 6 p. huhtik. 3 428 §. — ⁷⁾ Khs 30 p. maalisk. 604 § ja 20 p. huhtik. 740 §. — ⁸⁾ Khn jsto 9 p. maalisk. 3 302 §. — ⁹⁾ Khs 16 p. maalisk. 503 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 603 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 24 p. helmik. 3 230 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. kesäk. 3 797 §. — ¹³⁾ Khs 6 p. heinäk. 1 253 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 20 p. huhtik. 3 480 §. — ¹⁵⁾ Khs 3 p. helmik. 199 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 24 p. helmik. 3 244 § ja 20 p. huhtik. 3 479 §. — ¹⁷⁾ Khs 19 p. lokak. 1 786 §. — ¹⁸⁾ Khn jsto 12 p. lokak. 4 138 §. — ¹⁹⁾ Khs 24 p. helmik. 372 § ja 20 p. huhtik. 742 §. — ²⁰⁾ S:n 24 p. helmik. 372 § ja 20 p. huhtik. 741 §. — ²¹⁾ S:n 24 p. helmik. 372 §. — ²²⁾ Khn jsto 7 p. syysk. 4 002 §. — ²³⁾ S:n 12 p. lokak. 4 137 §. — ²⁴⁾ Khs 24 p. elok. 1 473 §. — ²⁵⁾ Khn jsto 13 p. tammik. 3 025 § ja 9 p. maalisk. 3 301 ja 3 323 §. — ²⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 714 §.

Osaston päällikölle E. F. Wredelle myönnettiin¹⁾ kalliinajanlisäystä tammikuun 1 p:stä lukien. Lisäksi päätettiin²⁾, että hänelle kertomusvuonna talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto luvun Kaupunginhallitus nimikkeeseen Kanslia momentilta Tilapäistä työvoimaa suoritettua 66 693 mk:n suuruista palkkaa vastaava määräraha oli suoritettava edellä mainitulle tilille saman pääluokan luvun Rahatoimisto nimikkeeseen sotilasavustusasto momentilta Tilapäistä työvoimaa, jolta hänen palkkansa myöskin vastaisuudessa oli suoritettava.

Palkankorotusta myönnettiin³⁾ kertomusvuoden aikana erälle viranhaltijoille.

Osaston järjestyksen ylläpitämiseksi komennetulle entiselle poliisikonstaapelille A. Puraselle päätettiin⁴⁾ suorittaa 500 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa vahtimestarin tehtävien hoitamisesta.

Osaston henkilökunnan kalliinajanlisäysten suorittamiseen myönnettiin⁵⁾ 120 000 mk:n suuruinen määräraha.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin osaston päällikölle E. F. Wredelle toukokuun 15 p:n ja 30 p:n väliseksi ajaksi⁶⁾; toimistoapulaiselle E. Arjorinteelle toukokuun 19 p:stä elokuun 18 p:ään sekä syyskuun 20 p:stä marraskuun 4 p:ään⁷⁾; toimistoapulaiselle L. Blaschkowille 2 viikon ajaksi elokuun 15 p:stä lukien⁸⁾; toimistoapulaiselle E. Gyllingille toukokuun 9 p:stä toukokuun 30 p:ään⁹⁾; toimistoapulaiselle S. Heinolle tammikuun 11 p:stä toukokuun 1 p:ään¹⁰⁾; toimistoapulaiselle S. Söderlundille huhtikuun 25 p:stä toukokuun 24 p:ään¹¹⁾; sekä toimistoapulaiselle R. Toivaselle 3 viikon ajaksi elokuun 23 p:stä lukien¹²⁾.

Virkavapautta synnytyksen vuoksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin¹³⁾ toimistoapulaiselle H. Haapkyllälle helmikuun 28 p:stä toukokuun 22 p:ään.

Kesälomat. Rahatoimiston ja sen sotilasavustusosaston viranhaltijain kesälomat järjestettiin ja vahvistettiin¹⁴⁾.

Kassavajausten korvaaminen. Rahatoimiston kassanhoitajille sattuneiden kassavajausten peittämiseen kaupunginhallitus myönsi¹⁵⁾ 1 777: 50 mk kertomusvuoteen siirtyvältä aputililta Kassavilijäämät.

Verojen jälkiperintä. Kaupunginhallitus päätti¹⁶⁾ hyväksyä herra O. Furuhjelmin kanssa tehdyn sopimuksen, jonka mukaan herra Furuhjelm edelleenkin huolehti verojen jälkiperinnästä toistaiseksi, kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun saakka, sikäli muutetuin ehdoin, että peritystä määrästä suoritettava palkkio alennettiin 20 %:sta 10 %:iin. Sittenmin herra Furuhjelm omasta pyynnöstään vapautettiin¹⁷⁾ kyseisestä tehtävästä marraskuun 1 p:stä lukien. Hänen tekemänsä maksusopimukset hyväksyttiin¹⁸⁾.

Ent. osastopäällikön L. Lahtisen valitukset. Merkittiin¹⁹⁾ tiedoksi korkeimmat hallinto-oikeuden hylänneen yhteiskuntatieteiden kandidaatti L. Lahtisen valituksen Uudenmaan lääninhallituksen maaliskuun 1 p:nä tekemästä kaupunginhallituksen pöytäkirjanotteen antamista koskevasta päätöksestä mikäli se koski oikeudenkäyntikulujen korvaamista.

Herra Lahtisen vaadittua, että Uudenmaan lääninhallitus velvoittaisi kaupunginhallituksen viipymättä antamaan hänelle täydellisen virallisen jäljennöksen johtaja N. Koskisen asiantuntijana laatimasta rahatoimiston työmenetelmiä y. m. koskevasta lausunnosta lääninhallitus oli maaliskuun 13 p:nä 1944 velvoittanut kaupunginhallituksen antamaan herra Lahtiselle säädettyä lunastusta vastaan oikeaksi todistetun jäljennöksen kyseisestä lausunnosta, kaupungille asetetun 1 000 mk:n sakon uhalla. Edelleen oli kaupungin 200 mk:lla korvattava herra Lahtisen kulut asiassa. Kaupunginhallitus päätti²⁰⁾ tällöin valittaa päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Sitten kun herra Lahtinenkin oli valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellä mainitusta päätöksestä, mikäli se koski hänen oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kaupunginhallitus päätti²¹⁾ kehoittaa kaupunginlakimiestä antamaan oikeuden pyytämän selityksen asiassa.

¹⁾ Khn jsto 20 p. tammik. 3 088 §. — ²⁾ S:n 30 p. marrask. 4 347 §. — ³⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 360 §, 27 p. huhtik. 3 540 §, 20 p. heinäk. 3 861 § ja 19 p. lokak. 4 162 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. toukok. 3 624 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. tammik. 3 026 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 3 631 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 3 663 § ja 31 p. elok. 3 970 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 749 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. toukok. 3 646 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. tammik. 3 081 §, 24 p. helmik. 3 247 §, 16 p. maalisk. 3 354 § ja 27 p. huhtik. 3 539 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 541 §. — ¹²⁾ S:n 31 p. elok. 3 971 §. — ¹³⁾ S:n 24 p. helmik. 3 248 §. — ¹⁴⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 173 § ja khn jsto 29 p. kesäk. 3 795, 3 799 ja 3 802 §. — ¹⁵⁾ Khs 16 p. maalisk. 504 §. — ¹⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 437 § ja 20 p. huhtik. 743 §. — ¹⁷⁾ Khn jsto 26 p. lokak. 4 203 §. — ¹⁸⁾ Khs 3 p. helmik. 201 §, 8 p. kesäk. 1 058 § ja 9 p. marrask. 1 930 §. — ¹⁹⁾ S:n 27 p. tammik. 150 §. — ²⁰⁾ S:n 6 p. huhtik. 641 §. — ²¹⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 019 §.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden evänneen herra Lahtisen valituksen Uudenmaan lääninhallituksen heinäkuun 16 p:nä 1943 antamasta päätöksestä, jonka mukaan herra Lahtisen valitus hänen määräämisestään toimimaan rahatoimiston sotilasavustusosaston hoitajana oli hylätty.

Evakuointisuunnitelma. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä suunnitelman rahatoimiston mahdollista evakuointia varten sekä sitä silmällä pitäen varata Talin kartanon päärakennuksen rahatoimiston käyttöön.

Asiakirjain valokuvaaminen. Sen jälkeen kun rahatoimiston asiakirjat oli päätetty ³⁾ valokuvauttaa, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan 10 265: 35 mk Kuvavalmistamo Poutiainen oy:n kyseisiä arkistovalokuvauksia koskevan laskun suorittamiseksi.

Väestönsuojan sisustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 4 739: 90 mk rahatoimiston suojahuoneen valaistuslaitteita ja voimavirtajohtoja varten.

Kuukausipalkkalautakunta

Kuukausipalkkalautakunta, joka oli asetettu puolustusvoimain sodanaikaisessa palveluksessa olevalle suoritettavasta päivärahasta ja eräistä muista eduista annetun ase-
tuksen ⁶⁾ nojalla, oikeutettiin ottamaan palvelukseensa hovioikeudenauskultantti P. J. Huhanantti ⁷⁾ 3 500 mk:n kuukausipalkoin, joka oli suoritettava rahatoimiston sotilasavustusosaston tilapäisen työvoiman määrärahasta sekä apulaissihteri K. Keravuori ⁸⁾ 3 000 mk:n kuukausipalkoin ja 275 mk:n kokouspalkkioin 15 kokousta ylittäviltä istunnoilta kuukaudessa.

Kuukausipalkkalautakunta oikeutettiin ⁹⁾ määräämään neiti A. Metso tarvittaessa käsittelemään vapaata sairaanhoitoa koskevia asioita.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ saattaa maistraatin tietoon kuukausipalkkalautakunnan kirjelmän, joka koski lisälautakunnan asettamista vuokratilaisiin käsittelyä varten ja määräsi kuukausipalkkalautakunnan ja sen lisälautakunnan jäsenten kokouspalkkion kertomusvuoden alusta lukien 100 mk:ksi, joka oli suoritettava talousarvioon valiokunta- ja komiteamenoja varten merkitystä määrärahasta.

Tilastotoimisto

Avoimna olevaan apulaisaktuaarinvirkaan valittiin ¹¹⁾ filosofiankandidaatti K.-E. Forsberg, joka sotapalveluksesta vapauduttuaan ryhtyi ¹²⁾ hoitamaan virkaansa joulukuun 1 p:stä lukien.

Vakinaistettuun uuteen apulaisaktuaarinvirkaan nimitettiin ¹³⁾ ylimääräinen apulaisaktuaari A.-M. Lipponen.

Ylimääräiseksi kirjaston- ja arkistonhoitajaksi määrättiin ¹⁴⁾ filosofianmaisteri Å. J. Saxén tammikuun 1 p:stä 1945 lukien toistaiseksi kuitenkin enintään mainitun vuoden loppuun 33 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Kaupunginhallitus myönsi pyynnöstä virkaeron toimistoapulaiselle I. V. Juseliukselle ¹⁵⁾ syyskuun 1 p:stä lukien ja toimistoapulaiselle L. E. Ruotsalaiselle ¹⁶⁾ heinäkuun 1 p:stä lukien. Mainittujen virkojen oltua sittemmin julistettuina haettaviksi valittiin edelliseen 35 palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan filosofiankandidaatti B. L. E. Kolula ¹⁷⁾ ja jälkimmäiseen 41 palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan rouva L. O. Arjomaa ¹⁸⁾.

39 palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan sen entisen haltijan P. A. Cavénin siirrettyä ¹⁹⁾ palolaitoksen palvelukseen valittiin ¹⁸⁾ toimistoapulainen A.-M. Erwe. Jälkimmäiseen 41 palkkaluokan virkaan valittiin ¹⁸⁾ neiti M. T. Tervo.

Ylimääräisiksi toimistoapulaisiksi sallittiin ²⁰⁾ palkata neiti G. L. Holmqvits toukokuun

¹⁾ Khs 23 p. marrask. 2 049 §. — ²⁾ S:n 17 p. helmik. 327 §. — ³⁾ Khn jsto 9 p. maalisk. 3 298 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. kesäk. 3 691 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 399 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1943 kunnall. asetuskok. s. 113. — ⁷⁾ Khn jsto 20 p. tammik. 3 083 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 542 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. helmik. 3 145 §. — ¹⁰⁾ Khs 20 p. tammik. 128 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. toukok. 862 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 149 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 200 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 21 p. jouluk. 4 416 §. — ¹⁵⁾ Khs 20 p. huhtik. 723 §. — ¹⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 592 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 274 §. — ¹⁸⁾ S:n 11 p. toukok. 863 §. — ¹⁹⁾ S:n 30 p. maalisk. 593 §. — ²⁰⁾ Khn jsto 11 p. toukok. 3 601 § ja 21 p. syysk. 4 061 §.

14 p:stä lukien sekä neidit L. Lehto ja H. K. Asunta syyskuun 15 p:stä lukien kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun 1 700 mk:n kuukausipalkoin voimassa olevine kalliinajanlisäyksineen.

Ylimääräiset toimistoapulaiset U. Hammarström, H. L. Ragnell, B. M. Kurtén ja G. L. Holmqvist määrättiin ¹⁾ entisiin toimiinsa tammikuun 1 p:stä 1945 lukien toistaiseksi kuitenkin enintään mainitun vuoden loppuun 41 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Apulaisvahtimestarina toimivalle nuorukaiselle L. Flytströmille päätettiin ²⁾ maaliskuun 1 p:stä lukien suorittaa 750 mk:n kuukausipalkkio kulloinkin voimassa olevine kalliinajanlisäyksineen. Nuorukaiselle Flytströmille myönnettiin ³⁾ sittemmin pyynnöstä ero toimestaan lokakuun 1 p:stä lukien.

Toimistoapulainen H. M. Suolahti määrättiin ⁴⁾ hoitamaan toimistoapulaisen P. A. Cavénin eron johdosta avoimeksi tullutta virkaa huhtikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi sekä ylimääräinen toimistoapulainen U. Hammarström edellisen virkaa samana aikana.

Toimistoapulainen L. E. Ruotsalainen määrättiin hoitamaan toimistoapulaisen R. H. Moisio virkaa ⁵⁾ tämän sotapalveluksessa olon aikana helmikuun 14 p:stä kesäkuun 30 p:ään ja toimistoapulainen Suolahti heinäkuun 16 p:stä enintään kertomusvuoden loppuun; jälkimmäisten virkoja määrättiin kyseisinä aikoina hoitamaan ylimääräiset toimistoapulaiset H. Ragnell ja U. Hammarström.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin aktuaari A. Kytömaalle syyskuun 4 p:n ja 17 p:n väliseksi ajaksi ⁶⁾; toimistoapulaiselle T. I. H. Jauhiaiselle elokuun 17 p:stä syyskuun 16 p:ään sijaisenaan ylimääräinen toimistoapulainen G. L. Holmqvist ⁷⁾; toimistoapulaiselle E. H. Särkisillalle elokuun 6 p:n ja 20 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan toimistoapulainen M. L. Björklund ja viimeksi mainitun sijaisena ylimääräinen toimistoapulainen B. M. Kurtén ⁸⁾; sekä apulaisvahtimestari O. E. Petterssonille helmikuun ajaksi sijaisenaan nuorukainen L. Flytström ⁹⁾.

Virkalomaa synnytyksen vuoksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin aktuaari A. Kytömaalle toukokuun 15 p:stä lukien sijaisenaan amanuenssi V. Kuhlefelt ja tämän sijaisena ylimääräinen apulaisaktuaari A.-M. Lipponen ¹⁰⁾ sekä toimistoapulaiselle A.-M. Erwelle toukokuun 15 p:stä lukien sijaisenaan toimistoapulainen H. M. Suolahti ja tämän sijaisena ylimääräinen toimistoapulainen H. L. Ragnell ¹¹⁾.

Palkatonta virkavapautta myönnettiin ¹²⁾ toimistoapulaiselle A.-M. Erwelle helmikuun 14 p:stä toukokuun 14 p:ään sijaisenaan ylimääräinen toimistoapulainen Holmqvist sekä elokuun 16 p:stä enintään kertomusvuoden loppuun sijaisenaan ylimääräinen toimistoapulainen U. Hammarström.

Toimistoapulaiselle R. H. Moisiole myönnettiin ¹³⁾ vuosilomaa joulukuun 1 p:n ja 18 p:n väliseksi ajaksi sekä palkatonta virkalomaa yksityisasiota varten joulukuun 19 p:n ja 31 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan toimistoapulainen Suolahti.

Toimistoapulainen A. Soura oikeutettiin ¹⁴⁾ suorittamaan 300 tuntia käsittävä kirjasto-harjoittelu kaupunginkirjastossa.

Ylimääräinen toimistoapulainen H. L. Ragnell oikeutettiin ¹⁵⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella kertomusvuoden loppuun saakka.

Viranhaltijain kesälomat vahvistettiin ¹⁶⁾.

Kaupunginhallitus päätti tehdä ¹⁷⁾ kaupunkiliiton hallitukselle esityksen ansiomerkin suomisesta toimistoapulaiselle I. V. Juseliukselle hänen yli 30 vuotisen kunnallisen palveluksensa johdosta.

Käteiskassa. Tilastotoimiston käteiskassa päätettiin ¹⁸⁾ korottaa 500 mk:sta 1 000 mk:aan.

Huoneisto. Tilastotoimiston huoneiston vuokrankorotuksen suorittamiseksi kaupunginhallitus myönsi ¹⁹⁾ 9 240 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

¹⁾ Khn jsto 21 p. jouluk. 4 415 §. — ²⁾ Khs 9 p. maalisk. 464 §. — ³⁾ S:n 28 p. syysk. 1 649 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 593 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 360 §, 17 p. toukok. 905 §, 29 p. kesäk. 1 210 § ja 17 p. elok. 1 385 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. syysk. 1 617 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. elok. 1 465 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. elok. 1 360 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. helmik. 275 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. toukok. 906 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. toukok. 907 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. helmik. 360 § ja 17 p. elok. 1 385 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 153 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 279 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 17 p. toukok. 3 639 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. toukok. 3 638 §. — ¹⁷⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 203 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 160 §. — ¹⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 175 §.

Diaarionpito. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ vapauttaa tilastotoimiston menneiden kirjeiden diaarion käyttämisestä.

Tilastollisen vuosikirjan ja kunnalliskalenterin julkaiseminen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, ettei tilastollista vuosikirjaa julkaista kertomusvuonna sekä että kunnalliskalenteri oli v. 1945 julkaistava supistettuna laitoksena.

Uudenmaan lääninhallituksen pyytämät tiedot. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kierto-kirjeellä kehoittaa tilastotoimistoa huolehtimaan Helsingin kaupungin osalta niistä tiedoista, jotka oli annettava Uudenmaan läänin oloista laadittavaa vuosikertomusta varten sekä toimittamaan ne kaupunginhallitukselle edelleen Uudenmaan lääninhallitukselle lähetettäväksi.

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Revisioapulaisen M. E. Vuorisen virkaa hoitamaan määrättiin ⁴⁾ neiti T. T. Tulento elokuun 1 p:stä lukien, kuitenkin enintään niin kauan kuin neiti Vuorinen hoiti kirjaajan tehtäviä.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin revisioapulaiselle T. K. Kekkoselle maaliskuun 21 p:stä huhtikuun 15 p:ään ⁵⁾, revisioapulaiselle M. A. Niemelle helmikuun 19 p:stä maaliskuun 24 p:ään ⁶⁾ ja revisioapulaiselle E. C. Weckmanille lokakuun 15 p:stä joulukuun 13 p:ään ⁷⁾.

Virkavapautta synnytyksen vuoksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin ⁸⁾ revisioapulaiselle T. K. Kekkoselle heinäkuun 1 p:stä lukien.

Revisioapulainen E. T. Mustonen oikeutettiin ⁹⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1945 loppuun saakka.

Suoritettut kassantarkastukset. Suoritettut kaupunginkassan vuosineljännestartastukset eivät antaneet ¹⁰⁾ kaupunginhallitukselle muistuttamisen aihetta.

Kaupungin hallinnon ja tilien tarkastuksen järjestäminen. Asianomaisille lautakunnille päätettiin ¹¹⁾ antaa tarpeelliset tiedot vuositilintarkastajain ilmoituksesta puheenjohtajansa, varapuheenjohtajansa ja sihteerinsä valitsemisesta sekä vuositilintarkastajain jakautumisesta neljään jaostoon eri hallinnonhaarain yksityiskohtaista tarkastamista varten.

Verotusvalmisteluvirasto

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ perustaa verotusvalmisteluvirastoon v:n 1945 alusta lukien 4 20 palkkaluokkaan ja 6 23 palkkaluokkaan kuuluvaa liikekäsittelijän virkaa, joista aiheutuvat kustannukset oli suoritettava tilapäisen työvoiman määrärahas-ta.

Vuoden varrella haettavaksi julistettuun 41 palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen virkaan valittiin ¹³⁾ neiti E. Vainio.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin toimistoapulaiselle M. K. B. Ollukselle kahden kuukauden ajaksi huhtikuun 17 p:stä lukien ¹⁴⁾, toimistoapu-laiselle M. W. Parollille helmikuun 11 p:stä toukokuun 10 p:ään sijaisenaan neiti E. Kosonen ¹⁵⁾, toimistoapulaiselle S. O. Svinhufvudille lokakuun 1 p:stä marraskuun 1 p:ään ¹⁶⁾ ja vahtimestari L. I. Sivénille 6 viikon ajaksi helmikuun 12 p:stä lukien sekä huhtikuun 1 p:stä kesäkuun 15 p:ään ¹⁷⁾.

Eräiden viranhaltijain palkat päätettiin ¹⁸⁾ korottaa.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁹⁾ 4 250 mk Tampereella pidettävään taksoitusvirkamiesten yhdistyksen perustavaan kokoukseen osallistuvien viiden viranhaltijan matka- ja päivärahain suorittamiseksi.

Huoneisto. Verotusvalmisteluvirastolle Pohj. Hesperiankadun talosta n:o 15 vuokratujen huoneistojen vuokrankorotusten suorittamiseksi kertomusvuonna kaupungin-

¹⁾ Khs 13 p. tammik. 47 §. — ²⁾ S:n 27 p. huhtik. 766 §. — ³⁾ S:n 25 p. toukok. 968 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. elok. 1 388 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. huhtik. 682 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. maalisk. 541 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. marrask. 1 997 § ja 30 p. marrask. 2 080 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 244 §. — ⁹⁾ Khn jsto 7 p. tammik. 3 000 §. — ¹⁰⁾ Khs 3 p. helmik. 190 §, 11 p. toukok. 857 §, 3 p. elok. 1 315 § ja 9 p. marrask. 1 907 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. maalisk. 539 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. marrask. 2 003 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. elok. 1 368 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. huhtik. 739 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. maalisk. 434 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. lokak. 1 719 §. — ¹⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 602, 13 p. huhtik. 687 § ja 25 p. toukok. 977 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. toukok. 980 §, 22 p. kesäk. 1 165 ja 1 166 §, 3 p. elok. 1 329 § ja 26 p. lokak. 1 841 §. — ¹⁹⁾ Khn jsto 7 p. tammik. 3 013 §.

hallitus myönsi ¹⁾ 117 702 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokran-
korotuksiin.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 160 000 mk verotusvalmisteluviraston entisen Unioninkadun talossa n:o 27 sijaitsevan huoneiston sisustamiseksi huoneenvuokralautakunnan käyttöön.

Kaupunginhallitus oikeutti ³⁾ toimistoapulaisen E. M. Skutvikin nostamaan verotusvalmisteluviraston muuttokustannuksia varten ennakkona kaupunginkassasta varoja vastaista tilitystä vastaan aina 100 000 mk:n määrään saakka. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ korottaa edellä myöntämäänsä ennakkovarain määrää vielä 50 000 mk.

Veroasiain kirjaaminen ja niistä annettavat lausunnot. Veroasiain kirjaamisen ja käsittelyjärjestyksen yksinkertaistamiseksi kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa verotusvalmisteluvirastoa v:n 1945 alusta lukien huolehtimaan kaupunginhallituksen veroasian diaarion pidosta sekä edelleen, että veroasioita kaupunginhallituksen yleisjaostossa esittelevien verotusvalmisteluviraston virkailijain tuli samasta ajankohdasta lukien laatia ja varmentaa kaupunginhallituksen veroasioissa annettavat lausunnot.

Tiliraportit. Verotusvalmisteluviraston tiliraportit merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Erinäiset järjestelytoimenpiteet. Verotusvalmisteluviraston johtaja ja kansliapäällikkö, joiden tehtäviin ohjesäännön mukaan kuului liike- ja kiinteistöastaston verotustyön yksityiskohtainen tarkastaminen, eivät lisääntyneiden töittensä johdosta kyenneet kyllin tehokkaasti osallistumaan valvontatyöhön. Samoin ei myöskään muilla alaosastoilla, joiden töitä ohjasivat osastonpäälliköt, käsittelytyö viraston johdon ponnisteluista huolimatta ollut niin yhdenmukaista kuin olisi ollut suotavaa. Työtehon yksityiskohtaisessa valvomisessakin saattoi olla toivomisen varaa. Lisäksi olisi apulaissihteerien työ saatava yhdenmukaisemmaksi. Näistä epäkohdista johtuen verotusvalmisteluvirasto esitti, että viraston johto oikeutettaisiin osastojen töiden valvomista ja tehostamista silmälläpitäen määräämään 3:ksi tai 6:ksi kuukaudeksi kerrallaan sopivaksi katsomansa henkilöt oman toimensa ohella toimimaan liikeosaston päällikkönä, kiinteistöastaston päällikkönä, alaosastojen yleisvalvojina, kunnallisverotusta käsittelevien apulaissihteerien esimiehenä ja valtionverotusta käsittelevien apulaissihteerien esimiehenä sekä että näille henkilöille suoritettaisiin kyseisten lisätehtävien hoitamisesta 500 mk:n kuukausipalkkio. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ verotusvalmisteluviraston esityksen osoittaen tarkoitukseen tarvittavat varat maksettaviksi viraston tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Taksoitusmenetelmän yksinkertaistaminen ja tehostaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ periaatteessa hyväksyä liikekäsittelijä K. A. Zeidenin laatiman taksoitusmenetelmän yksinkertaistamista ja tehostamista koskevan esityksen sekä kehoittaa verotusvalmisteluvirastoa tekemään kaupunginhallitukselle seikkaperäisen ehdotuksen asiasta sen jälkeen kun se lopullisesti oli tutkittu.

Ennakkoveroja koskevan selvityksen antaminen verovelvollisille. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että niiden verovelvollisten, joille oli pantu kunnallisveron ennakkoa maksettavaksi ja jotka katsoivat, että heidän lopulliset veronsa v:lta 1943 tulivat alenemaan siinä määrin, että ennakkoverot olivat liian korkeat, tuli oikaisun saamiseksi kääntyä verotusvalmisteluviraston puoleen, jonka antamien todistusten perusteella rahatoimisto käsitteli asiat ja esitti ne kaupunginhallituksen yleisjaostolle.

Vanhoiden veroilmoitusten luovuttaminen Maan romu oy:lle. Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi kunnallisen keskuustoimiston kiertokirjelmä, joka koski v:n 1935 tai sitä aikaisempien vuosien verotusta varten annettujen veroilmoitusten luovuttamista Maan romu oy:n jätepaperikeräykseen.

Varkauden kautta hävinneiden vaate-esineiden korvaaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ yhteensä 12 415 mk viranhaltijoilta verotusvalmisteluvirastosta varkauden kautta hävinneiden vaate-esineiden korvaamiseen.

¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2 106 §. — ²⁾ S:n 23 p. marrask. 2 057 §. — ³⁾ S:n 23 p. marrask. 2 051 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 242 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. marrask. 1 914 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 431 §, 22 p. maalisk. 552 §, 27 p. huhtik. 774 §, 25 p. toukok. 979 §, 15 p. kesäk. 1 140 §, 3 p. elok. 1 328 §, 31 p. elok. 1 491 §, 28 p. syysk. 1 658 §, 26 p. lokak. 1 840 §, 23 p. marrask. 2 050 § ja 29 p. jouluk. 2 322 §. — ⁷⁾ Khs 1 p. kesäk. 1 025 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. elok. 1 331 §; ks. myös tämän kert. I ossn s. 95. — ⁹⁾ Khs jsto 11 p. toukok. 3 630 §. — ¹⁰⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 169 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. huhtik. 644 § ja 30 p. marrask. 2 096 §.

Halkotoimisto

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään anoa konttoripäällikkö J. Snellmanin vapauttamista sotapalveluksesta.

Määrärahat. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää halkojen kuljetus- ja jakelukustannuksiin, hakkuupalkkojen maksamiseen ym. halonhankintamenoihin aikaisemmin myönnettyjen määrien lisäksi ennakolta kaupunginkassasta yhteensä 75 000 000 mk talousarvion ulkopuolella olevalta tililtä.

Polttopuutilannetta koskeva selostus. Saatuaan halkotoimiston päällikön laatiman selostuksen polttopuutilanteesta, kaupunginhallitus päätti ³⁾ esittää kansanhuoltoministeriölle, että halkojen jakelua pienkuluttajille jatkettaisiin vain sillä ehdolla, että kansanhuoltoviranomaiset myöntävät kaupungille oikeuden ostaa varastoihinsa laivalasteittain vastaavan määrän tuontikoksia ja että pienkulutukseen tällä ehdolla varattaisiin 70 000 m³ halkoja. Lisäksi kaupunginhallitus päätti ³⁾, että 4—5 henkinen lähetystö kävisi pääministerin, kansanhuoltoministerin, työvoima-asiain ministerin ja korkeimpain työvoimaviranomaisten luona selostamassa pääkaupungin polttoainetilannetta sekä kaupungin oman polttopuun hankintatoiminnan työvoimatilannetta, anoen että se asetettaisiin tärkeysjärjestyksessä samaan asemaan kuin rautatiehallituksen puutavaratoimistonkin toiminta.

Kaasunsäännöstelyn aiheuttamat toimenpiteet. Huomioon ottaen kaasunsäännöstelyn kaupunginhallitus päätti ⁴⁾:

että puuliesillä varustettujen lämpöjohtotalojen keittiöitä varten, joiden asukkailla ei ole keittämiseen omia polttopuita, myydään 4 henkilöä käsittävää perhettä kohden enintään 4 m³ polttopuita vuodessa ja uunilämmitystalojen keittiöitä varten samoin edellytyksin 6 m³ vuodessa sekä 5—7 henkilöä käsittävälle perheille edellisen lisäksi 1 m³ ja 8—10 henkilöä käsittävälle perheille vielä sen lisäksi 1 m³ vuodessa;

että mainitut polttopuut myydään samalla tavoin kuin n. s. pienkuluttajillekin toistaiseksi on myyty, nimittäin sitoutumatta hankkimaan niitä katkottuina tai pilkottuina; että katkottuina tai pilkottuina myydään ensi sijassa keittiöpuita halkotoimiston ohjeiden mukaan;

että halkotoimistolle annetaan tehtäväksi mahdollisuuksien mukaan hankkia tarpeellinen määrä siirrettäviä halkosirkkeleitä terineen, moottoreineen ja sähköjohtoineen polttopuiden katkomista varten; sekä

että halkotoimistolle hankitaan kansanhuoltotoimiston välityksellä tarvittaessa oikeus velvoittaa yksityiset halkosahat huolehtimaan edellä mainitussa tarkoituksessa hankittujen polttopuiden kuljettamisesta, katkomisesta ja pilkkomisesta kuluttajille.

Halkojen hinnat. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ laskuperusteeksi halkoja kaupungin omille taloille ja laitoksille toimitettaessa määrätä heinäkuun 1 p:stä lukien kertomusvuoden loppuun saakka seuraavat hinnat: koivuhalat 270 mk m³:ltä, mänty- ja kuusihalot 250 mk m³:ltä ja sekahalot 230 mk m³:ltä; ajopalkkio täysin tai vajain kuormin ajettaessa 30 mk m³:ltä ja pilkkomispalkkio samoin 30 mk m³:ltä. V:n 1945 talousarviota laadittaessa oli otettava huomioon 30 mk:n korotus edellä mainituista hinnoista.

Puhtaanapitolaitoksen toimittama halkojen kuljetus. Senjälkeen kun suojeluskuntapiirin liikennetoimisto oli määrännyt puhtaanapitolaitoksen autot halkotoimiston ajoihin, puhtaanapitolaitos oli laskuttanut halkotoimistoa helmikuun 8 p:n ja maaliskuun 4 p:n välisenä aikana suoritetuista mainitun luontoisista ajoista 34 410 mk:lla, joka kuitenkin huomattavasti ylitti kansanhuoltoministeriön vahvistamat ajotaksat. Kuultuaan halkotoimiston lausuntoa asiassa, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa puhtaanapitolautakuntaa laskuttamaan halkotoimistoa mainittuna aikana suoritetuista halkojen kuljetuksista kansanhuoltoministeriön vahvistamien ajotaksojen mukaisesti sekä anomaan erikseen määrärahaa laitokselle näin syntyvän tappion korvaamiseksi. Samalla päätettiin

¹⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 224 §. — ²⁾ S:n 13 p. tammik. 59 §, 3 p. helmik. 204 §, 24 p. helmik. 376 §, 30 p. maalisk. 613 §, 20 p. huhtik. 746 §, 11 p. toukok. 883 §, 1 p. kesäk. 1 034 §, 6 p. heinäk. 1 258 §, 10 p. elok. 1 370 §, 7 p. syysk. 1 521 §, 5 p. lokak. 1 724 §, 2 p. marrask. 1 890 §, 23 p. marrask. 2 059 §, 14 p. jouluk. 2 247 § ja 29 p. jouluk. 2 336 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 071 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. syysk. 1 596 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 257 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. huhtik. 784 §.

anoa Helsingin suojeluskuntapiiriltä, ettei puhtaanapitolaitoksen autoja vastedes määrättäisi ainakaan yksityisten halkotoimistolta ostamien halkojen kuljettamiseen.

Koksia vastaan luovutettavat halot. Kansanhuoltolautakunnan esityksen johdosta, joka koski pienkuluttajille jaettavan puutavaran laadun parantamista kaupunginhallitus päätti ¹⁾, ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kaupungin polttoainepäällikköä kehoitettiin vastedes määräämään yksityisten talojen koksia vastaan luovuttamien halkojen laatu.

Halkojen luovuttaminen Korson poikakodin tarpeisiin. Merkittiin ²⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön kirjelmä, jossa kaupunginhallitusta valtioneuvoston helmikuun 17 p:nä antamaan päätökseen nojautuen kehoitettiin luovuttamaan Helsingin kaupunkilähetyksen ylläpitämän Korson poikakodin tarpeisiin 100 pm³ halkoja. Yllä oleva päätös päätettiin saattaa halkotoimiston tietoon.

Viranhaltijain ja työntekijäin työjärjestely-, palkka-, eläke-, hautausapu- y m. kysymykset

Työaika. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että kaikkien kaupungin virastojen ja laitosten työaika kertomusvuoden syyskuun aikana oli lauantaisin oleva klo 9—13 ehdoin, että näin menetetty työaika sanotun kuukauden aikana korvattiin 15 min. pidennetyllä työajalla kaikkina muina päivinä paitsi lauantaisin.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi yleisten töiden lautakunnan kirjelmä ynnä Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan anomus, jotka koskivat täyden 46 ½ tunnin mukaisen viikkopalkan suorittamista kaupungin työntekijöille myöskin pimeänä vuodenaikana voimassa olevilta lyhennetyiltä työpäiviltä samoin kuin sosiaaliministeriön päätös kaupunginhallituksen anomukseen ulkotyöntekijäin ruokailuajan lyhentämisestä puoleksi tunniksi tammikuun 7 p:n ja 27 p:n välisenä aikana. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ anoa sosiaaliministeriöltä, että marraskuun 26 p:n ja tammikuun 27 p:n 1945 välisenä aikana saataisiin poiketa 8-tunnin työaikalain 6 §:ssä olevista työntekijäin lepohetkiä koskevista määräyksistä siten, että työaika rakennustoimiston ulkotyömailla kyseisenä aikana olisi arkipäivisin klo 7.30—11.30 ja 12—16 sekä lauantaisin ja pyhien aattoina klo 7.30—10 ja 10.30—14.

Kaupungin virastot päätettiin ⁶⁾ pitää suljettuina pääsiäislauantaina.

Vieraskuntalaisten ottaminen kaupungin tilapäisiin virkoihin. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa lauta- ja johtokuntia tilapäisiä virkoja täytettäessä yleensä välttämään ottamasta kaupungin palvelukseen sellaisia henkilöitä, jotka eivät olleet Helsingissä hengillekirjoitettuja ja joilla ei ennestään ollut kaupungissa asuntoa.

Asuminen kaupungin ulkopuolella. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että niiden viranhaltijain, jotka asuivat kaupunkiin liitettäväksi päätetyllä alueella, ei tarvinnut anoa virkasäännön edellyttämää lupaa asua kaupungin ulkopuolella.

Vivassa pysyminen eroamisiän jälkeen. Kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille päätettiin ⁹⁾ ilmoittaa, ettei kaupunginhallitus muuttuneen tilanteen johdosta vastedes yleensä myönnä viranhaltijoille oikeutta jäädä virkoihinsa säädetyn eroamisiän saavuttuaan.

Työmäärärahoista palkattujen viranhaltijain sairasapu. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ että työmäärärahoista palkattujen viranhaltijain palkat heidän sairaslomiansa ajalta oli kertomusvuonna suoritettava työntekijäin sairasapua varten varatusta määrärahasta sekä kehoitti lautakuntia v:n 1945 talousarvioehdotuksissaan varaamaan erikoisen määrärahan kyseistä tarkoitusta varten.

Työvelvollisuuden määrättyjen työntekijäin oikeus sairasapuun. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että niille työvelvollisina oleville kaupungin työntekijöille, jotka olivat nauttineet sairaslomaa ennen toukokuun 1 p:ää ja jotka tämän lomansa päätyttyä olivat jatkuvasti olleet työvelvollisina, oli suoritettava sairasavun lisäys kaupungin voimassa olevien määräysten mukaisesti.

¹⁾ Khs 8 p. jouluk. 2 170 §. — ²⁾ S:n 31 p. elok. 1 495 §. — ³⁾ S:n 31 p. elok. 1 489 §. —

⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 37 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. marrask. 2 016 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 590 §. —

⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 272 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. lokak. 1 739 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. syysk. 1 655 §. —

¹⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 156 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 065 §.

Kalliinanajalisäykset. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ kehoittaa kaupungin tilivirastoja helmikuun 12 p:n jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien suorittamaan viranhaltijain ja työntekijäin palkkaukset kaupunginvaltuuston päätöksen²⁾ nojalla indeksitasoa 198—207 vastaavan taulukon mukaisesti.

Merkittiin³⁾ tiedoksi, että koko maata koskeva elinkustannusten kokonaisindeksi sosiaaliministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston ilmoituksen mukaan oli tammikuussa, helmikuussa ja maaliskuussa 199, huhtikuussa, toukokuussa ja kesäkuussa 200, heinäkuussa 201, elokuussa ja syyskuussa 202 sekä lokakuussa, marraskuussa ja joulukuussa 203.

Omin vaunuin ja hevosin kaupungin töissä olevien kuorma-ajurien työsuhteet ym. päätettiin⁴⁾ yhdenmukaistaa.

Kaupungin palveluksessa olevista henkilöistä annettavat tiedot. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin hallituksia sekä lauta- ja johtokuntia ryhtymään Suomen kaupunkiliiton eläkekassakomitean kiertokirjeen edellyttämiin toimenpiteisiin, joka koski tietojen keräämistä kaupungin palveluksessa olevista henkilöistä eläkejärjestelyjä silmällä pitäen.

Merkittiin⁶⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirje, joka koski maaseudulle siirtyvien virastojen henkilökunnasta mahdollisesti tehtäviä ilmoituksia.

Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ antaa kaupunginkanslian tehtäväksi toimittaa sisäasiainministeriölle sen kiertokirjeessään vaatimat luettelot kaupungin palveluksessa olevista viran- ja toimenhaltijoista.

Kesä- ja vuosilomat. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ huomauttaa kaupungin johto- ja lautakunnille, että kaupunginvaltuuston kertomusvuoden kesälomien järjestelyä koskevaa päätöstä⁹⁾ sovellettaessa oli pyrittävä siihen, että vakinaisten viranhaltijain tehtäviä hoitamaan käytettiin mahdollisimman rajoitetusti palkattuja sijaisia, ja jos tällaisia tarvittiin, merkitsi se yleensä sitä, että viranhaltija voi saada vain puolet palkastaan. Edelleen oli lomien järjestelyssä pyrittävä siihen, että kaksinkertaisen palkan suorittaminen tuli vain poikkeustapauksessa kysymykseen, joten lomien järjestävien viranomaisten olisi näin ollen järjestettävä lomat siten, että viranhaltija voi osallistua työvoimaviranomaisien hyväksymin tai määräämin tavoin työhön lomansa loppuosan aikana tahi, elleivät työvoimaviranomaiset voineet käyttää viranhaltijaa työhön eikä häntä liioin tarvittu virastossaan, oli hänelle myönnettävä lomansa loppuosakin vapaasti käytettäväksi. Yleensä oli viranhaltijan itse koettava hankkia itselleen lomansa loppuosan ajaksi sellainen työpaikka, jonka työvoimaviranomaiset voivat hyväksyä. Lomien myöntävien viranomaisten oli niiden järjestelystä neuvoteltava työvoimaviraston kanssa ja yleensä soveltuvilta osin noudatettava valtioneuvoston huhtikuun 14 p:nä antamaa päätöstä työntekijäin oikeudesta vuosilomaan sekä niitä ohjeita, joita työvoimaviranomaiset mainitun päätöksen soveltamisesta olivat antaneet tai mahdollisesti tulivat antamaan. Lomat voitiin siten myöntää toukokuun 2 p:n ja lokakuun 31 p:n välisenä aikana. Korvauksen suorittamiseen niissä tapauksissa, jolloin viranhaltijalle oli vakinaisesta virastaan suoritettava kaksinkertainen palkka, oli käytettävä niitä määrärahoja, jotka talousarvion mukaan säännöllisissä oloissa olivat tarkoitettut viran hoitoa varten asianomaisen viranhaltijan kesäloman aikana.

Merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi kunnallisen keskustoimiston kiertokirje, joka koski kunnallisten viranhaltijain lomien järjestämistä valtion viranhaltijain ja työntekijäin lomajärjestelyssä kertomusvuonna noudatettujen periaatteiden mukaisesti.

Sen johdosta, että teollisuuspiirin määräyksen mukaan kesälomia ei saatu myöntää sellaisten laitosten työntekijöille, jotka palvelivat puolustuslaitoksen tarpeita, kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ tulkita asian siten, ettei kyseinen määräys koskenut muita kaupungin laitoksia paitsi sellaisia, jotka sotilasviranomaiset nimenomaan olivat maininneet ja niis-

1) Khs 29 p. tammik. 187 §. — 2) Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 8. — 3) Khs 2 p. maalisk. 435 §, 22 p. maalisk. 553 §, 4 p. toukok. 840 §, 25 p. toukok. 979 a §, 29 p. kesäk. 1 213 §, 3 p. elok. 1 327 §, 24 p. elok. 1 469 §, 28 p. syysk. 1 657 §, 26 p. lokak. 1 839 §, 30 p. marrask. 2 099 § ja 29 p. jouluk. 2 323 §. — 4) Khs 7 p. syysk. 1 525; Kunnall. asetuskok. s. 112. — 5) Khs 6 p. huhtik. 648 §. — 6) S:n 27 p. huhtik. 767 §. — 7) S:n 20 p. heinäk. 1 280 §. — 8) S:n 4 p. toukok. 826 §. — 9) Ks. tämän kert. I osan s. 6. — 10) Khs 25 p. toukok. 967 §. — 11) S:n 22 p. kesäk. 1 161 §.

säkin vain sellaisia henkilöitä, jotka johtajan harkinnan mukaan tarvittiin laitoksen käytön ylläpitämiseksi. Sen ohessa päätettiin, että lomat muutoin oli myönnettävä aikaisemmin päätetyssä järjestyksessä, kuitenkin edellytyksin, etteivät viraston työt tästä kärsineet ja että asianomaiset heti kutsun saatuaan palasivat työhönsä.

Koska kuitenkin vuosilomia kaasulaitoksessa myönnettäessä oli syntynyt epätietoisuutta siitä, miten kaupunginhallituksen yllä mainittua päätöstä oli sovellettava laitoksen sotapalveluksesta lykkäyksen saaneisiin viranhaltijoihin ja työntekijöihin nähden, kaupunginhallitus, kuultuaan kaupunginlakimiehen lausuntoa asiassa, päätti ¹⁾, että voimassa olevia säännöksiä ja päätöksiä vuosilomista oli tulkittava siten, että kaupungin palveluksessa olevat ja lykkäyksen saaneet viranhaltijat ja työntekijät olivat yleensä oikeutetut puoleen vuosilomaan ja että heidän lomansa toisen puolen aikana oli hoidettava varsinaisia tehtäviään, josta heille suoritettiin kaupunginvaltuuston päätöksen ²⁾ edellyttämä kaksinkertainen palkka, sekä että tätä kaupunginhallituksen päätöstä oli sovellettava niihin lykkäyksen saaneisiin henkilöihin, jotka eivät vielä olleet lomaansa nauttineet.

Sairaalahallituksen virkasäännön ja vuosilomalain välistä ristiriitaa koskevan tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ³⁾ ilmoittaa mainitulle hallitukselle, että kunnan ja julkisen yhdyskunnan viranhaltijain oikeudesta vuosilomaan annetun lain säännöksiä oli sovellettava niissä tapauksissa, jolloin ne myöntävät viranhaltijalle sellaisia etuja, joita virkasäännön mukaan ei voi myöntää.

Teknillisten laitosten hallituksen tiedusteltua, oliko periaatetta, jonka mukaan kesälomalle lähtevälle viranhaltijalle suoritettiin kulloinkin kulumassa olevan kuukauden palkka ennakkona, sovellettava myöskin sota- tai työpalvelukseen kutsuttuihin, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ huomauttaa, että kaupunginhallituksen päätöksen ⁵⁾ mukaan ne viranhaltijat, jotka nauttivat kesälomaa kuukauden 1 p:n ja palkanmaksupäivän välisen ajan, olivat oikeutetut nostamaan asianomaisen kuukauden palkan jo edellisen kuukauden viimeisenä arkipäivänä sekä että jos viranhaltija kesäloma-ajakseen joutui sota- tai työpalvelukseen, se ei muuttanut asiaa, edellyttäen, että hän silloin oli jo oikeutettu määrätynpituiseen kesälomaan.

Evakuoimislomat. Kaikille kaupungin lautakunnille, hallituksille ja johtokunnille päätettiin ⁶⁾ ilmoittaa, että viranhaltijalle saatiin lapsensa evakuoimiseksi maaseudulle siinä tapauksessa, että tämä oli niin nuori, ettei ilman saattajaa kyennyt matkustamaan maaseudulle tai siellä järjestämään oloaan, myöntää virkavapautta palkkaa vähentämättä yhdeksi viikoksi, taikka, jos esitetyistä asianhaaroista päättäen aika oli liian lyhyt, kahdeksi viikoksi. Tällaisen loman myöntäminen edellytti kuitenkin, että viranhaltija lomaajan päätyttyä palasi virkaansa. Jos viranhaltija pieniä lapsiaan hoitaakseen halusi asettua maaseudulle pitemmäksi ajaksi kuin edellä on mainittu, voitiin hänelle myöntää ainoastaan palkatonta virkavapautta edellytyksin, ettei asianomaisen viraston työt, poikkeukselliset olosuhteet huomioon ottaen, kärsineet siitä, että sen henkilökunta ei ollut täydellinen. Virkasäännön 28 a §:n 2 momentin noudattamiseksi oli kaikki täten kyseessä olevat tapaukset alistettava kaupunginhallituksen ratkaistaviksi.

Kaupungin palveluksessa olevien naisten sijoittaminen maanpuolustustehtäviin. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että kaupunginvaltuuston päätöstä ⁸⁾ ja kaupunginhallituksen sen johdosta hyväksymää tulkintaa ⁹⁾ oli sovellettava palkanmaksussa niihin kaupungin naispuolisiin viranhaltijoihin ja työntekijöihin nähden, jotka kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön määräysten mukaan kutsutaan sotasairaaloihin ym. nykytärkeisiin maanpuolustustehtäviin, mutta että asianomaisen viraston suostumus kuitenkin edelleenkin oli saatava ennen kutsun noudattamista. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kaupungin virastoja myötämielisesti harkitsemaan, missä määrin naispuolisille viranhaltijoille voidaan lomia po. tarkoitukseen myöntää.

Viranhaltijain osallistuminen elintärkeisiin maataloustöihin. Kaikille kaupungin virastoille ja laitoksille päätettiin ¹⁰⁾ ilmoittaa, että ne voivat, mikäli se ei haitannut asianomaisen viraston tai laitoksen töitä, myöntää alaisilleen viranhaltijoille virkavapautta elintärkeisiin maataloustöihin osallistumista varten sekä että niiden tehtävänä oli valvoa, että myönnetty loma todella käytettiin mainitunlaisiin töihin. Edelleen päätettiin

¹⁾ Khs 7 p. syysk. 1 509 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 6. — ³⁾ Khs 19 p. lokak. 1 801 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. toukok. 976 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 205. — ⁶⁾ Khs 16 p. maalisk. 493 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. elok. 1 468 c §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 7. — ⁹⁾ S:n s. 132. — ¹⁰⁾ Khs 7 p. syysk. 1 515 §.

periaatteessa, että kun sitten asianomaiset virastot tai laitokset virkasäännön 28 a §:n mukaisesti alistavat kaupunginhallituksen harkittavaksi, saako viranhaltija sanottua tarkoitusta varten nauttia palkkaansa ja kuinka paljon, viranhaltijoille tulitisiin kyseisissä tapauksissa myöntämään oikeus nostaa palkkansa samalla tavoin kuin jos he olisivat sotapalveluksessa; siinä tapauksessa kuitenkin, että viranhaltija tällaisen virkavapautensa aikana suorittamastaan työstä saa palkkaa, jota hän ei luovuta yleishyödyllisiin tarkoituksiin, vähennetään hänen nostamansa palkka kaupungin suorittamasta palkasta.

Porkkalan alueen evakuointi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa kaupungin virastojen ja laitosten johtajat harkintansa mukaan myöntämään virkalomaa täysin palkka-eduin niille viranhaltijoille, jotka osallistuivat Porkkalan alueen evakuoimistyöhön.

Yleisten töiden lautakunnan esityksen johdosta, joka koski ylityökorvauksen suorittamista erälle Porkkalan alueen evakuointiin osallistuneille rakennustoimiston autonkuljettajille, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kaikille kyseisiin evakuointitehtäviin osallistuneille kaupungin työntekijöille suoritettaisiin talousarvion ulkopuolelta avtavaltal aputililtä palkka sanottuun työhön käytetystä ajasta ylityökorvauksineen ja että valtiota veloitettaisiin näin syntyneistä menoista ylityökorvauksia lukuunottamatta, sekä huomautti yleisten töiden lautakunnalle, että talonmies H. Laristolle oli suoritettava ainoastaan hänen kuukausipalkkansa mukaan laskettu ylityökorvaus ilman korotusta.

Viranhaltijain ja työntekijäin sotapalveluksesta ja linnoitustöistä vapauttamisen aiheuttamat päätökset. Merkittiin ³⁾ tiedoksi puolustusministeriön kiertokirje, joka koski sotapalveluksesta kotiutettujen ja kaupungilta palkkaa saavien viranhaltijain ja työntekijäin ilmoittamista suojeluskuntapiirin esikunnalle kotiuttamisrahan suorittamista varten.

Kaikille lautakunnille, hallituksille ja johtokunnille päätettiin ⁴⁾ lähettää sotapalveluksesta vapautuvien töihin palaamisesta johtuvia toimenpiteitä koskeva kiertokirje, joka sisälsi seuraavaa: Korvauksen myöntämistä sotapalveluksesta vapautuneille viranhaltijoille ja työntekijöille heidän v:n 1944 käyttämättä jääneestä kesälomastaan koskevaa kaupunginvaltuuston päätöstä olisi käytettävä hyväksi järjestettäessä niiden sijaisen asemaa, jotka oli otettu sotapalvelukseen kutsuttujen tehtäviä hoitamaan. Tällöin olisi pidettävä pääsääntönä, että sijaiset mikäli mahdollista olisi koetettava pysyttää kaupungin palveluksessa, jotta he eivät joutuisi työttömiksi. Jollei heitä voisi käyttää niissä virastoissa tai laitoksissa, joissa he olivat palvelleet, heille olisi järjestettävä muuta työtä. Niissä tapauksissa, joissa kotiutetun viranhaltijan sijainen oli otettu kaupungin palvelukseen toistaiseksi, olisi hänet irtisanottava; milloin taas sijainen oli otettu nimenomaan siksi ajaksi, jonka vakinaisen viranhaltijan este kestää, päättyisi sijaisen määräys ilman muuta vakinaisen viranhaltijan palatessa tointansa hoitamaan, mutta olisi hän kuitenkin oikeutettu saamaan palkkansa sen kuukauden loppuun, jonka aikana hänen määräyksensä päättyi. Niissä tapauksissa, joissa sijainen on irtisanottava samoin kuin niissäkin, joissa hänelle on annettu määräys hoitaa virkaa niin kauan kuin vakinaisen este jatkuu, olisi asianomaisten viranomaisten, mikäli töiden runsaus ei vaatinut sekä kotiutetun että sijaisen työssä pitämistä, käytettävä hyväkseen kaupunginvaltuuston edellä mainitussa päätöksessä edellytettyä mahdollisuutta antaa vakinaiselle viranhaltijalle v:n 1944 käyttämätön kesäloma luonnossa, jotta sijainen tällä aikaa saisi tilaisuuden hakea toista työpaikkaa.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että mikäli puolustusvoimain palveluksesta vapautuneelle kaupungin työntekijälle tai viranhaltijalle oli edullisempaa saada v:n 1944 lomansa valtionevoston marraskuun 23 p:nä 1944 antaman päätöksen mukaisesti kuin kaupunginvaltuuston lokakuun 11 p:nä hyväksymän ⁶⁾ perustein, oli loma myönnettävä ensiksi mainitun päätöksen mukaisesti soveltamalla loma-ajan pituuteen nähden kaupungin virkaja lomasääntöjä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ huomauttaa kaupungin virastoille ja laitoksille, että sotapalveluksesta ja linnoitustöistä vapautuvat viranhaltijat olisi mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon avoimiksi tulevia ja uusia virkoja täytettäessä. Edelleen kaupunginhallitus päätti päämajan linnoitusosastolle lähetettävässä kirjelmässään ilmoittaa, että kaikki kaupungin palveluksesta sotapalvelukseen kutsutut ja työvelvollisuus- y.m.

¹⁾ Khs 20 p. syysk. 1 613 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 1 947 §. — ³⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 284 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 1 738 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 241 §; Kunnall. asetuskok. s. 198. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 7. — ⁷⁾ Khs 12 p. lokak. 1 740 §.

säännösten perusteella linnoitustöihin määrättyt kaupungin viranhaltijat pääsivät entisiin virkoihinsa sekä että tämän lisäksi kaupungin palvelukseen voidaan ottaa kypseissä töissä ollutta henkilöstöä sikäli kun virkoja tulee avoimiksi tai uusia perustetaan.

Sen johdosta, että eräät kaupungin palveluksessa olevat työntekijät olivat ilmoittaneet haluavansa toistaiseksi jäädä heille määrättyihin työvelvollisuustöihin ellei heidän työsuhteensa kaupunkiin tämän kautta keskeytyisi, kaupunginhallitus päätti¹⁾, että mainitunlaisille työntekijöille olisi myönnettävä yksityisasioiden vuoksi kahden kuukauden palkaton loma siitä päivästä lukien, jolloin heidän pakollinen työvelvollisuutensa oli päättynyt ja heidän olisi palattava kaupungin töihin.

Sairauden aikaiset viransijaisuuspalkkiot. Seuraavien viranhaltijain sijaisille myönnettiin alla mainitut palkkiot kertomusvuoden talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa vastaavalta edellisen vuoden ja joissakin vastaavalta seuraavan vuoden tililtä:

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkkio, mk
Kaupunginhallituksen asia-	Niinimäki, K. ²⁾	Siivooja	26/1 — 7/2	280
miesosasto				
Rahatoimisto	Sola, V. ³⁾	Kassanhoitaja	12/11 — 18/12	5 040
S:n	Brandt, A. ⁴⁾	Toimistoapulainen	16/7 — 31/8	3 790
S:n	Hein, M. ⁵⁾	»	22/8 — 31/10	610
S:n	Heinonen, S. ⁶⁾	»	13/2 — 13/5	7 575
S:n	Lappalainen, I. ⁷⁾	»	14/6 — 31/12	16 497
S:n	Lehto, M. ⁸⁾	»	23/6 — 22/9	7 525
S:n	Luukkonen, M. ⁹⁾	»	7/8 — 1/11	7 714
Tilastotoimisto	Kytömaa, A. ¹⁰⁾	Aktuaari	1/1 — 30/4	10 100
S:n	Erwe, A.-M. ¹¹⁾	Toimistoapulainen	15/5 — 6/8	17 886
S:n	Jauhainen, I. ¹²⁾	»	15/5 — 15/7	7 216
Verotusvalmisteluvirasto	Ollus, M. ¹³⁾	»	17/8 — 16/9	3 023
S:n	Paroli, M. ¹⁴⁾	»	17/4 — 16/6	6 046
Maistraatti	Schauman, A. ¹⁵⁾	»	11/2 — 10/5	9 822
S:n	Virvavaara, K. ¹⁶⁾	»	21/1 — 31/5	13 740
Ensimmäisen kaupungin-	Laxén, P. ¹⁷⁾	Kaupunginvouti	22/3 — 4/4	1 200
voudin konttori			21/1 — 31/1	1 500
S:n	Kuittinen, E. ¹⁸⁾	Ulosottoapulainen	1/11 — 31/12	10 000
Toisen kaupunginvoudin	Aminoff, E. ¹⁹⁾	Toimistoapulainen	23/10 — 3/12	4 132
konttori				
S:n	Borg, H. ²⁰⁾	»	25/2 — 24/4	6 046
S:n	Cavonius, E. J. ²¹⁾	»	1/9 — 8/10	2 822
S:n	Hanemann, H. ²²⁾	»	28/8 — 16/9	2 015
S:n	Hemming, S. ²³⁾	»	8/8 — 7/11	9 069
S:n	Reis, L. ²⁴⁾	Toimistoapulainen	15/3 — 14/5	5 776
S:n	Öhman, E. ²⁵⁾	»	1/9 — 30/11	8 664
S:n	Engman, A. W. ²⁶⁾	Ulosottoapulainen	4/12 — 31/12	2 780
Rikostuomioiden toimeen-				
panijan konttori	Hertz, J. ²⁷⁾	Rikostuomioiden toi-	10/2 — 9/12	5 000
S:n	Rohdas, D. ²⁸⁾	meenpanija	16/11 — 31/12	3 000
		Kirjaaja	1/2 — 21/7	31 313
			2/9 — 31/12	15 867
			10/2 — 14/5	8 500

¹⁾ Khs 28 p. syysk. 1 677 §. — ²⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 146 §. — ³⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 475 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. elok. 3 968 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. marrask. 4 291 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 280 § ja 8 p. kesäk. 3 713 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. kesäk. 3 798 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. elok. 3 925 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 299 § ja 4 p. toukok. 3 580 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. heinäk. 3 825 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 748 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. elok. 3 960 §. — ¹³⁾ S:n 25 p. toukok. 3 665 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 382 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. helmik. 3 133 §, 20 p. huhtik. 3 483 § ja 25 p. toukok. 3 664 §. — ¹⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 401 §. — ¹⁷⁾ S:n 3 p. helmik. 3 172 §. — ¹⁸⁾ S:n 9 p. marrask. 4 256 §. — ¹⁹⁾ S:n 23 p. marrask. 4 314 §. — ²⁰⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 303 §. — ²¹⁾ S:n 21 p. syysk. 4 062 §. — ²²⁾ S:n 7 p. syysk. 3 998 §. — ²³⁾ S:n 24 p. elok. 3 961 §, 12 p. lokak. 4 129 § ja 19 p. lokak. 4 157 §. — ²⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 402 §, 14 p. syysk. 4 041 § ja 7 p. jouluk. 4 349 a §. — ²⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 3 254 § ja 23 p. maalisk. 3 373 §. — ²⁶⁾ S:n 30 p. marrask. 4 349 §. — ²⁷⁾ S:n 24 p. helmik. 3 238 §, 2 p. maalisk. 3 283 §, 30 p. maalisk. 3 400 §, 4 p. toukok. 3 574 § ja 14 p. syysk. 4 040 §. — ²⁸⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 304 § ja 27 p. huhtik. 3 528 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkkio, mk
Rikostuomioiden toimeenpanijan konttori	Björn, F. ¹⁾	Toimistoapulainen	8/2 — 20/5	9 500
S:n	Johansson, S. ²⁾	»	17/7 — 14/9	5 900
Ulosottolaitoksen tarkkailuosasto	Eravuo, T. ³⁾	Tarkkaaja-apulainen	16/12 — 15/145	3 223
S:n	Thors, G. ⁴⁾	»	28/7 — 9/11	10 463
Raastuvanoikeus	Candolin, A. ⁵⁾	Oikeuspormestari	1/1 — 1/3	24 574
S:n	Hedman, H. O. ⁶⁾	Oikeusneuvosmies	22/5 — 26/6	12 000
S:n	Herrmann, K. H. K. ⁷⁾	»	12/9 — 10/10	9 500
S:n	Lamminkoskinen, E. ⁸⁾	Kiinteistönotaari	3/1 — 2/2	3 160
S:n	Molin, K.-H. ⁹⁾	Rikosasiainnotaari	5/4 — 15/7	16 900
S:n	Kyrklund, A. ¹⁰⁾	Toimistoapulainen	20/10 — 15/12	5 600
S:n	Nybergh, E. ¹¹⁾	»	10/1 — 6/2	2 700
S:n	Lundenius, T. ¹²⁾	Kaupunginpalvelija	9/3 — 25/4	6 600
S:n	Lönroth, A. ¹³⁾	»	1/2 — 28/2	3 400
Holhouslautakunta	Borenius, L. ¹⁴⁾	Sihteeri	25/9 — 24/10	3 250
S:n	Lahti, E. ¹⁵⁾	Siivoaja	13/1 — 13/3	400
Huoneenvuokralautakunta	Molin, K.-H. ¹⁶⁾	Yleissihteeri	5/4 — 21/7	6 275
S:n	Rinne, A.-M. ¹⁷⁾	Sihteeri	{ 1/9 — 8/12	22 398
S:n	Strömberg, H. ¹⁷⁾	»		
S:n	Sandström, U. ¹⁸⁾	Vahtimestari	16 tuntia	272
Terveystoimiston toimisto	Ehrström, O. W. ¹⁹⁾	Kaupungineläinlääkäri	1/3 — 1/4	11 221
S:n	Mannerström, K. ²⁰⁾	Yöpäivystäjä	{ 22/2 — 21/3	3 118
S:n	Naarvala, L. ²¹⁾	Sairaanhoidajat		
S:n	Päivähonka M. ²²⁾	»	8/11 — 30/11	2 829
S:n	Lahti, E. ²³⁾	Siivoaja	8/3 — 24/3	2 091
Sairaaloihin kuulumaton lääkäri-, sairaanhoito- ja terveydenhoitohenkilökunta	Lagus, R. ²⁴⁾	Aluelääkäri	30/9 — 20/10	2 583
S:n	Sillman, E. C. K. A. ²⁵⁾	»	13/1 — 12/3	3 601
S:n	Schwancck, A. ²⁶⁾	V. t. aluelääkäri	19/2 — 18/3	5 823
S:n	Heitto, A. ²⁷⁾	Sairaanhoidajat	4/4 — 18/4	2 718
Maidontarkastamo	Paatero, S. ²⁸⁾	Toimistoapulainen	3/11 — 15/12	8 346
S:n	Berglund, M. ²⁹⁾	Laboratorioapulainen	28/2 — 6/4	7 570
S:n	Brakel, M. ³⁰⁾	Laboratorioapulainen	19/8 — 10/11	9 600
S:n	Karlsson, S. ³¹⁾	Pesijä	15/3 — 31/3	1 788
S:n	Martinmäki, M. ³²⁾	»	3/2 — 2/3	3 106
S:n	Uino, M. ³³⁾	Siivoaja	1/1 — 3/2	3 336
Tuberkuloosihuoltotoimisto	Sipilä, E. ³⁴⁾	V. t. lääkäri	23/5 — 2/6	674
S:n	Sirenius, A.-L. ³⁵⁾	Piirihoitajat	2/11 — 8/11	589
S:n	Vallinheimo, E. ³⁶⁾	Laboratoriohoitajat	28/5 — 17/6	1 372
Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema	Kahima, H. ³⁷⁾	Siivoaja	7/7 — 6/8	6 625
			1/9 — 30/11	19 875
			10/10 — 1/12	6 428
			17/1 — 1/7	16 175
			23/11 — 31/12	4 029
			24/2 — 23/3	1 578

¹⁾ Khn jsto 9 p. maalisk. 3 305 §, 6 p. huhtik. 3 429 § ja 11 p. toukok. 3 603 §. — ²⁾ S:n 3 p. elok. 3 903 § ja 7 p. syysk. 3 997 §. — ³⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 476 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 777 § ja 26 p. lokak. 4 184 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. tammik. 3 029 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. kesäk. 3 697 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. lokak. 4 112 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. tammik. 3 030 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 527 § ja 15 p. kesäk. 3 747 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. marrask. 4 224 § ja 16 p. marrask. 4 281 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. tammik. 3 031 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 403 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. helmik. 3 134 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 4 113 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 380 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. toukok. 3 679 §, 20 p. heinäk. 3 864 § ja 24 p. elok. 3 963 §. — ¹⁷⁾ S:n 7 p. syysk. 4 000 §. — ¹⁸⁾ S:n 11 p. toukok. 3 612 §. — ¹⁹⁾ Khs 30 p. maalisk. 632 §. — ²⁰⁾ Khn jsto 16 p. maalisk. 3 352 § ja 11 p. toukok. 3 621 §. — ²¹⁾ S:n 7 p. jouluk. 4 356a §. — ²²⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 406 § ja 26 p. lokak. 4 187 §. — ²³⁾ S:n 24 p. helmik. 3 233 § ja 30 p. maalisk. 3 407 §. — ²⁴⁾ Khs 16 p. maalisk. 516 § ja khn jsto 20 p. huhtik. 3 495 §. — ²⁵⁾ Khs 8 p. jouluk. 2 193 §. — ²⁶⁾ Khn jsto 6 p. huhtik. 3 430 § ja 20 p. huhtik. 3 495 §. — ²⁷⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 851 §. — ²⁸⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 404a §. — ²⁹⁾ S:n 24 p. helmik. 3 234 §. — ³⁰⁾ S:n 3 p. helmik. 3 153 §. — ³¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 720 §. — ³²⁾ S:n 7 p. jouluk. 4 354a §. — ³³⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 774 § ja 20 p. heinäk. 3 850 §. — ³⁴⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 852 ja 12 p. lokak. 4 144 §. — ³⁵⁾ S:n 9 p. marrask. 4 258 §. — ³⁶⁾ S:n 3 p. helmik. 3 156 §, 11 p. toukok. 3 616 § ja 21 p. jouluk. 4 424 §. — ³⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 405 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkkio, mk
Kouluhammasklinikka	Lundgren, T. ¹⁾	Vahtimestari	$\frac{9}{11} - \frac{20}{12}$	4 043 —
S:n	Suckman, K. ²⁾	»	$\frac{13}{1} - \frac{12}{3}$	5 252 —
Veneeristen tautien ensimmäinen poliklinikka	Airolahti, A. ³⁾	Sairaanhoitajat	$\frac{5}{5} - \frac{20}{5}$	3 080 —
S:n	Lukander, A. ⁴⁾	»	$\frac{14}{1} - \frac{13}{2}$	3 161 —
S:n	Anaja, H. M. ⁵⁾	Vahtimestari	$\frac{1}{3} - \frac{30}{4}$	6 576 —
S:n	Tähtinen, J. E. ⁶⁾	»	$\frac{2}{5} - \frac{2}{7}$	4 862 —
Veneeristen tautien toinen poliklinikka	Björqvist, T. ⁷⁾	Sairaanhoitajat	$\frac{15}{8} - \frac{15}{10}$	4 000 —
S:n	Neovius, S. ⁸⁾	»	$\frac{23}{10} - \frac{22}{12}$	5 776 —
Veneeristen tautien ylimääräinen poliklinikka	Heikel, T. ⁹⁾	Toimistoapulainen	$\frac{22}{12} - \frac{43}{9}$	3 266 —
S:n	Olsoni, A. ¹⁰⁾	Sairaanhoitajat	$\frac{5}{9} - \frac{8}{9}$	329 —
S:n	Väliaho, A. ¹¹⁾	Vahtimestari	$\frac{14}{11} - \frac{17}{11}$	385 —
Sairaalahallitus	Airio, H. ¹²⁾	Kanslianhoidtaja	$\frac{22}{5} - \frac{10}{6}$	2 083 —
Huoltoviraston yleinen toimisto	Lindroos, H. ¹³⁾	Apulaisjohtaja	$\frac{23}{10} - \frac{23}{12}$	4 862 —
S:n	Leidenius, L. ¹⁴⁾	Kanslianhoidtaja	$\frac{4}{2} - \frac{19}{5}$	3 824 —
S:n	Eloniemi, T. ¹⁵⁾	Kodissakävijä	$\frac{30}{5} - \frac{30}{8}$	2 244 —
S:n	Johansson, S. ¹⁶⁾	Toimistoapulainen	$\frac{1}{3} - \frac{30}{4}$	2 670 —
S:n	Kortela, A. ¹⁷⁾	»	$\frac{1}{1} - \frac{31}{7}$	13 852 —
S:n	Wass, K. F. ¹⁸⁾	Ylivahtimestari	$\frac{10}{8} - \frac{17}{10}$	3 466 —
S:n	Liukkonen, A. ¹⁹⁾	Siiwooja	$\frac{20}{11} - \frac{19}{145}$	6 102 —
S:n	Salminen, V. ²⁰⁾	»	$\frac{21}{1} - \frac{20}{2}$	385 —
S:n	Schrader, A. ²⁰⁾	»	$\frac{21}{10} - \frac{30}{11}$	534 —
Huoltoviraston asiamiesosasto	Eloniemi, A. ²¹⁾	Kodissakävijä	$\frac{18}{3} - \frac{31}{11}$	437 —
S:n	Korpela, H. ²²⁾	Toimistoapulainen	$\frac{21}{4} - \frac{12}{5}$	1 966 —
S:n	Pohjankyrö, M. ¹⁷⁾	»	$\frac{18}{4} - \frac{24}{4}$	568 —
S:n	Liimatainen, J. H. ²³⁾	Ylijärjestysmies	$\frac{16}{3} - \frac{15}{4}$	667 —
Huoltoviraston kassa- ja tilitoimisto	Raimio, A. ²⁴⁾	Toimistoapulainen	$\frac{13}{7} - \frac{12}{9}$	266 —
Kunnalliskoti	Koivisto, A. ²⁵⁾	Hoitajat	$\frac{30}{10} - \frac{12}{12}$	266 —
S:n	Mäkinen, E. ²⁶⁾	»	$\frac{9}{12} - \frac{8}{145}$	400 —
Tervalammen työlaitos	Lautsi, A. ²⁵⁾	Kirjanpitäjä	$\frac{1}{9} - \frac{30}{11}$	1 602 —
Lastensuojeluvirasto	Granholm, R. ²⁷⁾	Lääkäri	$\frac{16}{1} - \frac{15}{3}$	1 297 —
Reijolan lastenkoti	Nikula, I. ²⁸⁾	Yöhoitajat	$\frac{1}{11} - \frac{30}{11}$	667 —
S:n	Niemenperä, A. ²⁹⁾	Ompelija	$\frac{1}{1} - \frac{31}{1}$	2 906 —
S:n	Sytelä, L. ³⁰⁾	Siiwooja	$\frac{1}{5} - \frac{31}{5}$	2 431 —
Kullatorpan lastenkoti	Ritvanen, M. ³¹⁾	Lastenhoitaja	$\frac{28}{1} - \frac{26}{2}$	2 776 —
Vastaanottokoti	Niemenen, J. ³²⁾	Hoitaja	$\frac{21}{1} - \frac{19}{4}$	6 000 —
Ryhtylän koulukoti	Reino, T. ³³⁾	Opettaja	$\frac{20}{7} - \frac{31}{8}$	3 850 —
S:n	Ohraniemi, A. ³⁴⁾	Hoitaja	$\frac{15}{12} - \frac{31}{13}$	1 167 —
S:n	Moisio, K. ³⁵⁾	Seppä	$\frac{18}{2} - \frac{4}{3}$	872 —
			$\frac{1}{1} - \frac{1}{3}$	5 552 —
			$\frac{24}{11} - \frac{8}{12}$	1 535 —
			$\frac{1}{1} - \frac{1}{2}$	3 880 —
			$\frac{21}{6} - \frac{1}{7}$	986 —
			$\frac{21}{12} - \frac{43}{11}$	2 500 —

¹⁾ Khn jsto 21 p. jouluk. 4 423 §. — ²⁾ S:n 3 p. helmik. 3 155 §. — ³⁾ S:n 25 p. toukok. 3 671 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 310 §, 20 p. huhtik. 3 495 § ja 11 p. toukok. 3 615 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 3 670 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. syysk. 4 068 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. marrask. 4 259 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. tammik. 3 047 §, 3 p. helmik. 3 154 § ja 12 p. lokak. 4 143 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. jouluk. 4 355a §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 775 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. marrask. 4 321 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 309 §, 30 p. maalisk. 3 404 § ja 4 p. toukok. 3 571 §. — ¹³⁾ Khn 15 p. kesäk. 1 139 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 376 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. tammik. 3 006 § ja 23 p. maalisk. 3 376 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. lokak. 4 130 §. — ¹⁷⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 380 §. — ¹⁸⁾ S:n 24 p. helmik. 3 258 § ja 16 p. marrask. 4 289 §. — ¹⁹⁾ S:n 13 p. huhtik. 3 456 §. — ²⁰⁾ S:n 11 p. toukok. 3 610 §. — ²¹⁾ S:n 13 p. huhtik. 3 457 §. — ²²⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 853 § ja 16 p. marrask. 4 289 §. — ²³⁾ S:n 7 p. syysk. 3 999 §. — ²⁴⁾ S:n 3 p. helmik. 3 150 §, 23 p. maalisk. 3 376 § ja 16 p. marrask. 4 289 §. — ²⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 3 258 §. — ²⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 718 §. — ²⁷⁾ S:n 24 p. helmik. 3 250 § ja 27 p. huhtik. 3 535 §. — ²⁸⁾ S:n 31 elok. 3 972 §. — ²⁹⁾ S:n 30 p. marrask. 4 352 §. — ³⁰⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 306 §. — ³¹⁾ S:n 20 p. tammik. 3 077 §. — ³²⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 385 §. — ³³⁾ S:n 20 p. tammik. 3 075 §. — ³⁴⁾ S:n 3 p. elok. 3 907 §. — ³⁵⁾ S:n 20 p. tammik. 3 076 § ja 9 p. maalisk. 3 308 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkkio, mk
Ryttylän koulukoti	Holmström, A. ¹⁾	Maataloustyöntekijä	15/6 — 19/7	2 800
S:n	Syrjänen, V. ²⁾	Navetta-apulainen	5/6 — 3/7	1 800
Toivolän koulukoti	Kallio, I. ³⁾	Lastenhoitaja	16/8 — 20/9	3 630
S:n	Tuononen, H. ⁴⁾	Keittiöapulainen	11/3 — 3/6	4 760
Lastenhoidon neuvolat	Parviala, H. ⁵⁾	Hoitaja	13/11 — 31/12	6 616
Työnvälitystoimisto	Hartikainen, L. ⁶⁾	Siivooja	12/5 — 22/5	549
Työnvälitystoimiston työvoimaosasto	Tola, A. ⁷⁾	Virkailija	1/1 — 23/2	6 493
Kansanhuoltotoimisto	Kaukonen, E. ⁸⁾	Toimistoapulainen	16/12 43 — 15/9	21 428
S:n	Mattila, H.-L. ⁹⁾	»	1/9 — 30/9	2 525
S:n	Virta, K. ⁹⁾	»	1/8 — 23/10	8 364
S:n	Rahikainen, V. ¹⁰⁾	Siivooja	30/3 — 10/4	674
S:n	Rikander, E. ¹¹⁾	»	14/2 — 30/4	2 639
Valmistava tyttöjen ammattikoulu	Streng, I. ¹²⁾	Rehtori	10/1 — 29/2	8 190
S:n	Honkanen, A. ¹³⁾	Opettaja	1/11 — 2/12	5 431
S:n	Tarjanne, I. ¹⁴⁾	»	24/1 — 4/2	1 958
S:n	Vermasvuori, A. ¹³⁾	»	21/11 — 20/12	5 092
Kotitalouslautakunta	Löfgren, H. ¹⁵⁾	Kotitalousneuvoja	7/12 43 — 15/3	5 000
Kaupunginkirjasto	Hellström, I. ¹⁶⁾	Amanuenssi	{ 21/3 — 2/9	1 657
S:n	Hirn, E. ¹⁷⁾	»	{ 3/11 — 31/12	5 733
S:n	Humppila, H. ¹⁸⁾	»	{ 16/3 — 31/5	9 555
S:n	Laurell, E. ¹⁹⁾	»	{ 16/5 — 15/7	7 644
S:n	Lausti, P. ²⁰⁾	»	{ 7/8 — 14/11	9 976
S:n	Mörne, B. ²¹⁾	»	{ 18/11 — 10/12	2 961
S:n	Nordström, E. ²²⁾	»	{ 5/6 — 30/6	3 313
S:n	Salomaa, I. ²³⁾	»	{ 1/1 — 15/2	5 410
S:n	Seppälä, E. ²⁴⁾	»	{ 27/3 — 16/4	2 676
S:n	Therman, E. ²⁵⁾	»	{ 1/1 — 17/2	5 758
S:n	Vasenius, I. ²⁶⁾	»	{ 1/1 — 31/5	18 816
S:n	Lang, E. ²⁷⁾	»	{ 1/7 — 31/12	22 932
S:n	Laurikainen, A. ²⁸⁾	Kirjastoapulainen	{ 15/6 — 31/7	5 733
S:n	Laurila, A. ²⁹⁾	»	{ 10/1 — 7/2	3 194
S:n	Meri, S.-L. ³⁰⁾	»	{ 1/8 — 5/11	6 150
S:n	Oksanen, S. ³¹⁾	»	{ 21/2 — 17/5	10 557
S:n	Tuokkola, I. ³²⁾	»	{ 5/2 — 16/3	4 984
S:n	Aaltonen, Y. ³³⁾	»	{ 7/1 — 16/1	1 183
S:n	Laine, K. ³⁴⁾	»	{ 20/12 — 31/12 43	1 130
S:n	Ristimäki, S. ³⁵⁾	»	{ 1/9 — 2/10	3 813
S:n	Ristimäki, S. ³⁵⁾	Vahtimestari	{ 30/1 — 29/7	17 875
S:n	Böltzig, J. ³⁶⁾	»	{ 3/3 — 24/3	2 116
Kaupunginorkesteri	Gerhards, L. ³⁷⁾	Jäsen	{ 26/12 43 — 8/1	780
S:n	Hannikainen, V. ³⁸⁾	»	{ 1/9 — 30/9	4 624
S:n		»	{ 24/3 — 24/5	9 248
		»	{ 1/9 — 31/12	18 493
		»	{ 24/12 43 — 7/1	560

¹⁾ Khn jsto 6 p. heinäk. 3 822 §. — ²⁾ S:n 6 p. heinäk. 3 823 §. — ³⁾ S:n 7 p. syysk. 3 995 § ja 21 p. syysk. 4 079 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 307 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 384 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 721 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. helmik. 3 147 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. tammik. 3 034 §, 3 p. helmik. 3 168 §, 24 p. helmik. 3 249 §, 16 p. maalisk. 3 353 §, 23 p. maalisk. 3 381 §, 4 p. toukok. 3 576 §, 8 p. kesäk. 3 719 §, 6 p. heinäk. 3 833 § ja 24 p. elok. 3 962 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. elok. 3 962 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. toukok. 3 576 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 353 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. helmik. 3 162 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. marrask. 4 320 §. — ¹⁴⁾ S:n 3 p. helmik. 3 163 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 3 201 §. — ¹⁶⁾ S:n 28 p. syysk. 4 092 § ja 14 p. jouluk. 4 383 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 493 § ja 27 p. huhtik. 3 532 §. — ¹⁸⁾ S:n 11 p. toukok. 3 614 § ja 25 p. toukok. 3 666 §. — ¹⁹⁾ S:n 14 p. syysk. 4 042 § ja 28 p. syysk. 4 093 §. — ²⁰⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 420 §. — ²¹⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 844 §. — ²²⁾ S:n 13 p. tammik. 3 044 §, 3 p. helmik. 3 161 § ja 10 p. helmik. 3 204 §. — ²³⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 492 §. — ²⁴⁾ S:n 3 p. helmik. 3 160 §. — ²⁵⁾ S:n 13 p. tammik. 3 043 §, 16 p. maalisk. 3 351 §, 20 p. heinäk. 3 846 § ja 26 p. lokak. 4 185 §. — ²⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 773 §. — ²⁷⁾ S:n 24 p. helmik. 3 236 §, 20 p. heinäk. 3 845 § ja 5 p. lokak. 4 114 §. — ²⁸⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 282 §. — ²⁹⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 312 §. — ³⁰⁾ S:n 3 p. helmik. 3 141 §. — ³¹⁾ S:n 7 p. tammik. 3 003 §. — ³²⁾ S:n 2 p. marrask. 4 225 §. — ³³⁾ S:n 24 p. helmik. 3 235 § ja 6 p. huhtik. 3 435 §. — ³⁴⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 350 §. — ³⁵⁾ S:n 7 p. tammik. 3 004 § ja 13 p. tammik. 3 042 §. — ³⁶⁾ S:n 14 p. syysk. 4 043 §. — ³⁷⁾ S:n 4 p. toukok. 3 578 §, 14 p. syysk. 4 044 § ja 16 p. marrask. 4 283 §. — ³⁸⁾ S:n 20 p. tammik. 3 074 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkkio, mk
Kaupunginorkesteri	Toivonen, R. ¹⁾	Jäsen	$\frac{1}{10} - \frac{10}{10}$	1 541 —
Kiinteistötoimisto	Ruutu, E. ²⁾	Notaari	$\frac{1}{9} - \frac{30}{11}$	9 142 50
S:n	Peltonen, K. ³⁾	Hallikaitsija	$\frac{11}{12} - \frac{1}{2} \frac{45}{45}$	6 295 —
S:n	Palin, J. ⁴⁾	Ovenvartija	$\frac{16}{5} - \frac{30}{6}$	4 535 —
S:n	Ekroth, F. ⁵⁾	Talonmies	$\frac{1}{8} - \frac{31}{8}$	3 023 —
S:n	Honkamäki, E. ⁶⁾	»	$\frac{22}{12} - \frac{29}{12} \frac{43}{43}$	775 —
S:n	Lehti, J. ⁷⁾	»	$\frac{16}{9} - \frac{14}{10}$	1 934 —
S:n	Palervo, Y. ⁸⁾	»	$\frac{17}{2} - \frac{16}{3}$	2 755 —
S:n	Partanen, J. ⁹⁾	»	$\frac{24}{2} - \frac{28}{2}$	605 —
S:n	Westerlund, V. ¹⁰⁾	»	$\frac{1}{1} - \frac{15}{5}$	1 350 —
S:n	Forss, A. ¹¹⁾	Lämmittäjä	$\frac{18}{2} - \frac{31}{3}$	4 233 —
S:n	Lampinen, H. ¹²⁾	Hallipalvelija	$\frac{1}{8} - \frac{3}{12}$	9 223 —
S:n	Wass, E. ¹³⁾	Korkkasaaren kesävar- tija	$\frac{11}{7} - \frac{24}{7}$	612 —
S:n	Ahti H. ¹⁴⁾	Siivooja	$\frac{15}{9} - \frac{30}{9}$	699 —
S:n	Andersson, I. ¹⁵⁾	»	$\frac{2}{2} - \frac{27}{3}$	5 054 —
S:n	Auer, A. ¹⁶⁾	»	$\frac{1}{9} - \frac{9}{9}$	907 —
S:n	Haapanen, H. ¹⁷⁾	»	$\frac{2}{6} - \frac{12}{6}$	763 —
S:n	Idström, H. ¹⁸⁾	»	$\frac{8}{12} - \frac{14}{12}$	462 —
S:n	Johansson, E. ¹⁹⁾	»	$\frac{18}{1} - \frac{23}{1}$	272 —
S:n	Jokinen, T. ²⁰⁾	»	$\frac{2}{6} - \frac{8}{6}$	366 —
S:n	Kiskonen, N. ²¹⁾	»	$\frac{21}{2} - \frac{29}{2}$	322 —
S:n	Lahtinen, A. ²²⁾	»	$\frac{13}{4} - \frac{27}{4}$	820 —
S:n	Laine, R. ²³⁾	»	$\frac{25}{9} - \frac{4}{10}$	547 —
S:n	Lehti, H. ²⁴⁾	»	$\frac{4}{4} - \frac{25}{5}$	1 786 —
S:n	Niinimäki, K. ¹⁵⁾	»	$\frac{17}{11} - \frac{24}{11}$	564 —
S:n	Noremo, I. ²⁵⁾	»	$\frac{27}{1} - \frac{3}{2}$	575 50
S:n	Peltoniemi, L. ²⁶⁾	»	$\frac{18}{10} - \frac{25}{10}$	599 —
S:n	Pihlström, L. ²⁷⁾	»	$\frac{13}{2} - \frac{27}{2}$	1 168 50
S:n	Pollari, V. ²⁸⁾	»	$\frac{19}{8} - \frac{18}{9}$	2 415 —
S:n	Sallinen, T. ²⁹⁾	»	$\frac{1}{3} - \frac{23}{3}$	1 351 —
S:n	Seppänen, M. ³⁰⁾	»	$\frac{3}{2} - \frac{7}{2}$	285 —
S:n	Thomasson, A. ³¹⁾	»	$\frac{19}{4} - \frac{25}{4}$	415 —
S:n	Vainio, A. ³²⁾	»	$\frac{8}{12} - \frac{14}{12}$	462 —
S:n	Randelin, S. ³³⁾	Satamarakennuspääl- likkö	$\frac{15}{3} - \frac{31}{3}$	1 378 —
Rakennustoimisto			$\frac{26}{1} - \frac{7}{2}$	392 25
S:n	Helenius, M. ³⁴⁾	Toimistoapulainen	$\frac{24}{8} - \frac{9}{10}$	4 797 —
			$\frac{30}{10} - \frac{4}{11}$	114 —
			$\frac{17}{12} - \frac{26}{12} \frac{43}{43}$	486 —
			$\frac{18}{11} - \frac{17}{11}$	277 —
			$\frac{16}{8} - \frac{15}{9}$	935 —
			$\frac{20}{12} - \frac{29}{12} \frac{43}{43}$	367 —
			$\frac{18}{1} - \frac{16}{2}$	660 —
			$\frac{8}{12} - \frac{29}{12} \frac{43}{43}$	1 802 —
			$\frac{28}{2} - \frac{27}{5}$	7 032 —
S:n			$\frac{1}{2} - \frac{15}{7}$	741 —
			$\frac{6}{12} - \frac{5}{2} \frac{45}{45}$	270 —

¹⁾ Khn jsto 30 p. marrask. 4 351 §. — ²⁾ S:n 14 p. syysk. 4 046 § ja 14 p. jouluk. 4 389 §. —
³⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 716 § ja 20 p. heinäk. 3 859 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 3 011 §. — ⁵⁾ S:n 12 p.
lokak. 4 136 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 279 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 313 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. tam-
mik. 3 071 § ja 27 p. huhtik. 3 529 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 313 §, 31 p. elok. 3 980 §, 21 p.
syysk. 4 067 § ja 7 p. jouluk. 4 353a §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. elok. 3 927 § ja 2 p. marrask. 4 221 §. — ¹¹⁾ S:n
24 p. helmik. 3 255 §, 2 p. maalisk. 3 278 § ja 6 p. huhtik. 3 436 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. syysk. 4 064 §. —
¹³⁾ S:n 29 p. kesäk. 3 800 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 477 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 3 203 §. —
¹⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 772 §. — ¹⁷⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 313 §, 27 p. huhtik. 3 530 § ja 19 p. lokak.
4 161 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 530 § ja 11 p. toukok. 3 618 §. — ¹⁹⁾ S:n 30 p. marrask.
4 350 §. — ²⁰⁾ S:n 10 p. helmik. 3 203 § ja 2 p. marrask. 4 221 §. — ²¹⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 313 §,
21 p. syysk. 4 067 § ja 28 p. syysk. 4 091 §. — ²²⁾ S:n 13 p. huhtik. 3 460 §. — ²³⁾ S:n 24 p. hel-
mik. 3 232 § 11 p. toukok. 3 618 § ja 28 p. jouluk. 4 477 §. — ²⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 436 §. —
²⁵⁾ S:n 21 p. syysk. 4 067 § ja 12 p. lokak. 4 135 §. — ²⁶⁾ S:n 16 p. marrask. 4 288 §. — ²⁷⁾ S:n
7 p. tammik. 3 009 §. — ²⁸⁾ S:n 7 p. jouluk. 4 350 a §. — ²⁹⁾ S:n 21 p. syysk. 4 067 §. — ³⁰⁾ S:n
20 p. tammik. 3 070 §. — ³¹⁾ S:n 10 p. helmik. 3 203 §. — ³²⁾ S:n 20 p. tammik. 3 072 §. —
³³⁾ Khs 1 p. kesäk. 1 038 § ja khn jsto 1 p. kesäk. 3 704 §. — ³⁴⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 270 §,
4 p. toukok. 3 569 § ja 28 p. jouluk. 4 480 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkkio, mk
Rakennustoimisto	Lagus, C. ¹⁾	Toimistoapulainen	{ 1/4 — 6/6	588—
S:n	Olander, E. ²⁾	„	{ 1/8 — 30/11	2 520—
S:n	Ritvas, B. ³⁾	Konemestari	{ 29/1 — 7/4	7 290—
Puhtaanapitolaitos	Nyström, V. ⁴⁾	Kirjanpitäjä	{ 2/5 — 26/5	3 327—
S:n	Silander, K. F. ⁵⁾	Varastokirjanpitäjä	{ 1/7 — 18/8	6 440—
S:n	Ståhlberg, A. ⁶⁾	Toimistoapulainen	{ 28/11 — 18/1 45	3 470—
Teurastamo	Mikkonen, S. ⁷⁾	„	{ 1/3 — 15/6	9 069—
			{ 1/9 — 31/12	12 092—
			{ 4/4 — 15/6	7 027—

Viransijaisuuspalkkiot muun syyn kuin sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Alla mainituille virastoille ja laitoksille myönnettiin talousarvion määrärahasta Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa seuraavat rahamäärät ⁸⁾:

	Mk		Mk
Revisiotoimisto ⁹⁾	18 401: 50	Desinfioimislaitos ¹⁸⁾	45 844: —
Kaupunginkanslia ¹⁰⁾	94 400: —	Sairaalain tilivirasto ¹⁹⁾	18 218: —
Rahatoimisto ¹¹⁾	2 113: —	Marian sairaala ²⁰⁾	1 461 529: —
Tilastotoimisto ¹²⁾	84 934: 75	Kulkutautisairaala ²⁰⁾	899 671: —
Maistraatti ¹³⁾	85 919: 75	Kivelän sairaala ²⁰⁾	2 781 070: —
Rikostuomioiden toimeenpanijan konttori ¹⁴⁾	30 155: —	Nikkilän sairaala ²⁰⁾	1 460 480: 25
Raastuvanoikeus ¹⁵⁾	580 539: 15	Tuberkuloosisairaala ²⁰⁾	882 105: —
Palolaitos ¹⁶⁾	5 556: —	Huoltovirasto ynnä sen asiamies- sekä kassa- ja tilitoimisto ²¹⁾ ..	426 890: 50
Terveydenhoitolautakunnan toimisto ¹⁷⁾	178 092: 20	Kunnalliskoti laitoksineen ²¹⁾	101 658: 50
Terveysolojen valvonta ¹⁷⁾	17 420: —	Tervalammen työlaitos ²¹⁾	174 885: 25
Terveydellisten tutkimusten laboratorio ¹⁷⁾	54 419: 75	Lastensuojeluvirasto ²²⁾	54 268: 25
Eläinlääkintöosasto ¹⁷⁾	48 621: 35	Lastenhuoltolaitokset ²²⁾	15 556: —
Maidontarkastamo ¹⁷⁾	54 711: 75	Lastenhoidonneuvolat ²²⁾	16 766: 30
Tuberkuloosihoitotoimisto ¹⁷⁾ ..	91 504: —	Ruotsinkieliset kansakoulut	1 000: —
Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema ¹⁷⁾	66 765: —	Kaupunginkirjasto ²⁴⁾	86 657: 50
Sielullisesti sairaiden miesten keskuskoti ¹⁷⁾	31 551: 50	Musiikkilautakunta	8 150: —
Ensimmäinen veneisten tautien poliklinikka ¹⁷⁾	55 421: —	Kaupunginorkesteri ²⁵⁾	150 810: —
		Kiinteistötoimisto ²⁶⁾	150 358: 25
		Puhtaanapitolaitos ²⁷⁾	31 367: —
		Satamahallintotoimisto ²⁸⁾	166 162: —
		Yhteensä	10 433 972: 50

¹⁾ Khs 4 p. toukok. 3 570 § ja 7 p. syysk. 4 001 §. — ²⁾ S:n 24 p. helmik. 3 260 §, 16 p. maalisk. 3 342 § ja 6 p. huhtik. 3 432 §. — ³⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 746 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. elok. 3 975 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. jouluk. 4 431 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. toukok. 3 575 §, 5 p. lokak. 4 107 § ja 7 p. jouluk. 4 351a §. — ⁷⁾ S:n 11 p. toukok. 3 620 § ja 3 p. elok. 3 904 §. — ⁸⁾ Luetteloon on otettu kaikki v:n 1944 määrärahasta myönnetty palkkiot huolimatta siitä, että niiden suorittamista koskeva päätös mahdollisesti on tehty vasta v. 1945; vrt. v:n 1943 ja 1945 vastaavaan luetteloon. — ⁹⁾ Khn jsto 20 p. tammik. 3 067 §, 20 p. huhtik. 3 478 §, 3 p. elok. 3 899 § ja 2 p. marrask. 4 227 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. tammik. 3 020 § ja 16 p. marrask. 4 293 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. marrask. 4 315 ja 4 316 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. tammik. 3 068 §, 2 p. maalisk. 3 267 §, 13 p. huhtik. 3 461 §, 6 p. heinäk. 3 832 § ja 12 p. lokak. 4 133 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. tammik. 3 033 §, 13 p. huhtik. 3 455 §, 20 p. heinäk. 3 874 § ja 19 p. lokak. 4 155 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 3 032 §, 13 p. huhtik. 3 454 §, 20 p. heinäk. 3 875 § ja 19 p. lokak. 4 156 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. tammik. 3 069 §, 11 p. toukok. 3 604 §, 21 p. syysk. 4 063 §, 16 p. marrask. 4 282 § ja 14 p. jouluk. 4 388 §. — ¹⁶⁾ Khs 20 p. heinäk. 1 305 §. — ¹⁷⁾ Khn jsto 13 p. tammik. 3 046 §, 11 p. toukok. 3 617 §, 3 p. elok. 3 896 § ja 9 p. marrask. 4 260 §. — ¹⁸⁾ S:n 11 p. toukok. 3 617 §, 3 p. elok. 3 896 § ja 9 p. marrask. 4 260 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. helmik. 3 159 §, 10 p. elok. 3 926 § ja 2 p. marrask. 4 228 §. — ²⁰⁾ S:n 3 p. helmik. 3 159 §, 4 p. toukok. 3 572 §, 10 elok. 3 926 § ja 2 p. marrask. 4 228 §. — ²¹⁾ S:n 20 p. tammik. 3 080 §, 4 p. toukok. 3 573 §, 31 p. elok. 3 973 § ja 2 p. marrask. 4 226 §. — ²²⁾ S:n 30 p. marrask. 4 353 §. — ²³⁾ S:n 21 p. syysk. 4 078 § ja 30 p. marrask. 4 353 §. — ²⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 3 045 §, 20 p. huhtik. 3 494 §, 20 p. heinäk. 3 847 §, 21 p. syysk. 4 065 ja 4 066 § sekä 19 p. lokak. 4 158 §. — ²⁵⁾ S:n 20 p. tammik. 3 073 §, 4 p. toukok. 3 577 §, 3 p. elok. 3 895 § ja 12 p. lokak. 4 145 §. — ²⁶⁾ Khs 13 p. huhtik. 694 § ja khn jsto 7 p. tammik. 3 010 §, 13 p. huhtik. 3 459 §, 24 p. elok. 3 959 §, 14 p. syysk. 4 045 §, 19 p. lokak. 4 159 § ja 2 p. marrask. 4 222 §. — ²⁷⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 136 §, 30 p. maalisk. 3 410 §, 31 p. elok. 3 974 § ja 26 p. lokak. 4 202 §. — ²⁸⁾ S:n 13 p. huhtik. 3 462 §, 10 p. elok. 3 937 § ja 23 p. marrask. 4 319 §.

Työntekijäin eläkesääntö. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että työntekijäin eläkesäänön 3 §:ään sisältyvää määräystä säännöllisesti uusiintuvasta työvoiman vähentämisestä oli sovellettava sellaisiin puistotyöntekijöihin, jotka olivat kunakin vuonna olleet yhtämittaisesti työssä vähintään neljän kuukauden ajan ja olivat joutuneet pois työstä elojoulukuun aikana.

Myönnettyt eläkkeet. Voimassa olevien eläkesääntöjen määräysten mukaisesti myönnettiin alla mainituille viranhaltijoille ja työntekijöille elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Kaupunginhallitus	Tulenheimo, A. A. ²⁾	Kaupunginjohtaja	19 1/7 44	11 880
Kaupunginkanslia	Heikel, I. J. ³⁾	Kirjaaja	19 1/4 44	2 052
Tilastotoimisto	Juselius, I. V. ⁴⁾	Toimistoapulainen	19 1/9 44	1 830
Ensimmäisen kaupungin- voudin konttori	Forsbäck, H. M. R. ⁵⁾	Ulosottoapulainen	19 1/5 44	2 530
Toisen kaupunginvoudin konttori	Borg, H. I. ⁶⁾	Toimistoapulainen	19 1/5 44	880
S:n	Westerholm, K. A. ⁷⁾	Ulosottoapulainen	19 1/1 44	2 250
Raastuvanoikeus	Fröjdman, K. H. Y. ⁸⁾	Oikeusneuvosmies	19 1/8 44	2 010
Palolaitos	Eklund, O. V. ⁹⁾	Palokersantti	19 1/12 44	2 170
S:n	Pakalen, V. ¹⁰⁾	Palokorpraali	19 1/5 44	1 660
S:n	Vanne, L. J. ¹¹⁾	»	19 1/5 44	1 830
Terveystoimintalautakun- nan toimisto	Karlsson, H. ¹²⁾	V.t. vahtimestari	19 1/8 44	1 190
Terveysolojen valvonta	Mentzer, A. ¹³⁾	Desinfioitsija	19 1/7 44	1 140
Terveystieteiden tutkimus- ten laboratorio	Niemi, A. ¹⁴⁾	Näytteenottaja	19 1/1 45	1 940
Veneeristen tautien poli- klinikat	Tähtinen, J. E. ¹⁵⁾	Vahtimestari	19 1/1 45	1 830
Marian sairaala	Åberg, E. A. ¹⁶⁾	Ylihoitajatar	19 1/3 45	2 280
S:n	Tuominen, V. ¹⁷⁾	Keittäjä	19 1/1 44	760
S:n	Rissanen, L. ¹⁸⁾	Keittiöapulainen	19 1/1 45	710
Kulkutautisairaala	Koski, A. ¹⁹⁾	Sairaanhoidajatar	19 1/2 45	1 490
S:n	Leino, K. A. ²⁰⁾	Konemestari	19 1/7 44	2 280
Kivelän sairaala	Muumäki, M. ²¹⁾	Osastonhoitajatar	19 1/10 44	1 720
Nikkilän sairaala	Aronen, S. ²²⁾	Sairaanhoidajatar	19 1/5 44	1 490
S:n	Mattsson, K. V. ²³⁾	Sairaanhoidajatar	19 1/9 44	1 670
S:n	Nurmi, A. ²⁴⁾	Keittäjä	19 1/9 44	630
Tuberkuloosisairaala	Seppänen, V. J. ²⁵⁾	Ylilääkäri	19 1/8 45	4 670
S:n	Tuominen, A. ²⁶⁾	Osastonhoitajatar	19 1/2 45	1 553
S:n	Kutilainen, H. ²⁷⁾	Siivooja	19 1/7 44	710
Huoltovirasto	von Herten, E. F. ²⁸⁾	Kirjaaja	19 1/6 44	1 720
S:n	Eloniemi, T. H. ²⁹⁾	Kodissakävijä	19 1/9 44	890
S:n	Holmberg, E. M. ³⁰⁾	»	19 1/1 44	1 160
S:n	Joukala, E. A. ³¹⁾	Toimistoapulainen	19 1/8 44	860
S:n	Wass, K. F. ³²⁾	Ylivahtimestari	19 1/12 44	1 720
Kunnalliskoti	Koivisto, A. ³³⁾	Hoitajatar	19 1/5 44	1 302
S:n	Marjamäki, A. ³⁴⁾	Kylvettäjä	19 1/9 44	1 040
S:n	Aaltonen, A. ³⁵⁾	Leipoja	19 1/9 44	1 040
S:n	Virtanen, H. ³⁶⁾	Pesuaapulainen	19 1/8 44	920
Työtuvat	Virtanen, S. ³⁷⁾	Siivooja	19 1/1 44	450

¹⁾ Khs 20 p. heinäk. 1 283 §. — ²⁾ Khn jsto 13 p. huhtik. 3 453 a §. — ³⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 355 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 526 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 550 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 742 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. tammik. 3 110 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. syysk. 4 003 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. jouluk. 4 357 a §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 315 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 438 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. lokak. 4 197 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 431 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. marrask. 4 323 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 4 322 §. — ¹⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 437 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. tammik. 3 035 §. — ¹⁸⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 436 §. — ¹⁹⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 438 §. — ²⁰⁾ S:n 4 p. toukok. 3 582 §. — ²¹⁾ S:n 7 p. syysk. 4 007 §. — ²²⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 273 §. — ²³⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 726 §. — ²⁴⁾ S:n 7 p. syysk. 4 006 §. — ²⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 434 §. — ²⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 435 §. — ²⁷⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 378 §. — ²⁸⁾ S:n 11 p. toukok. 3 611 §. — ²⁹⁾ S:n 7 p. syysk. 4 004 §. — ³⁰⁾ S:n 20 p. tammik. 3 079 §. — ³¹⁾ S:n 10 p. elok. 3 936 §. — ³²⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 449 §. — ³³⁾ S:n 24 p. helmik. 3 257 §. — ³⁴⁾ S:n 11 p. toukok. 3 623 §. — ³⁵⁾ S:n 11 p. toukok. 3 622 §. — ³⁶⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 496 §. — ³⁷⁾ S:n 13 p. tam-
mik. 3 049 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Lastensuojeluvirasto	Granholm, R. ¹⁾	Lääkäri	19 1/6 44	3 050
Sofianlehdon pikkulasten-koti	Boström, E. M. ²⁾	Johtaja	19 1/12 44	2 060
Reijolan lastenkoti	Ahlgren, E. L. ³⁾	»	19 1/9 44	1 830
Ryttylän koulukoti	Holmström, A. ⁴⁾	Maataloustöiden ohjaaja	19 1/8 44	1 720
Toivoniemen koulukoti	Kivekäs, L. E. ⁵⁾	Johtaja	19 1/2 45	2 160
Toivolan koulukoti	Kurkela, K. A. ⁶⁾	»	19 1/2 45	3 660
Työnvälitystoimisto	Veteli, A. A. ⁷⁾	Toimentaja	19 1/2 44	580
Suomenkieliset kansakoulut	Aaltonen, A. A. ⁸⁾	Opettaja	19 1/9 44	^{8a)} 2 530
S:n	Englund, E. S. ⁹⁾	»	19 1/6 44	^{8a)} 1 970
S:n	Engström, E. M. ¹⁰⁾	»	19 1/11 44	^{8a)} 2 530
S:n	Hetemäki, J. E. E. ¹¹⁾	»	19 1/1 44	^{8a)} 2 650
S:n	Sirelius, E. ¹²⁾	»	19 1/5 44	^{8a)} 2 530
S:n	Tuominen, I. A. ¹³⁾	»	19 1/8 44	^{8a)} 2 650
S:n	Voionmaa, E. S. S. ¹⁴⁾	»	19 1/8 44	^{8a)} 2 530
Ruotsinkieliset kansakoulut	Malmberg, R. ¹⁵⁾	Tarkastaja	19 1/8 44	4 320
Kirjapainokoulu	Almila, A. A. ¹⁶⁾	Ammattiopettaja	19 1/9 44	1 410
Valmistava tyttöjen ammattikoulu	Palmgren, A. ¹⁷⁾	Opettaja	19 1/8 44	2 530
Lastentarhat	Forsström, G. I. ¹⁸⁾	Johtaja	19 1/9 44	2 250
S:n	Granfelt, A. E. ¹⁹⁾	»	19 1/10 44	2 200
S:n	Nygren, H. ²⁰⁾	Opettaja	19 1/9 44	1 830
S:n	Soriola, A. L. ²¹⁾	»	19 1/9 44	1 830
Kaupunginkirjasto	Pettersson, A. ²²⁾	Amanuenssi	19 1/12 44	1 380
Kaupunginorkesteri	Lindelöf, C. A. ²³⁾	Jäsen	19 1/8 44	2 760
Kiinteistötoimisto	Hellman, O. ²⁴⁾	Kansanpuistojen kaitsija	19 1/1 45	1 050
S:n	Lahtinen, S. ²⁵⁾	Rakennusmestari	19 1/1 45	1 250
S:n	Kauppinen, H. ²⁶⁾	Muonamies	19 1/11 44	480
S:n	Idström, H. ²⁷⁾	Siivooja	19 1/8 44	570
S:n	Ingman, L. ²⁸⁾	»	19 1/3 45	350
Rakennustoimisto	Kekonen, T. ²⁹⁾	Rakennusmestari	19 1/6 44	1 320
S:n	Lindqvist, A. J. ³⁰⁾	Varastoapulainen	19 25/1 44	730
S:n	Lagerman, K. K. ³¹⁾	Puistovahti	19 1/1 44	620
S:n	Makkonen, E. F. ³²⁾	Yövärtija	19 6/7 44	1 050
S:n	Sirviö, A. ³³⁾	Seppä	19 3/8 44	1 380
S:n	Engberg, I. J. ³⁴⁾	Kirvesmies	19 17/8 44	1 240
S:n	Mäkinen, J. O. ³⁵⁾	Muurari	19 6/6 44	750
S:n	Tampio, R. E. ³⁶⁾	»	19 23/3 44	660
S:n	Aaltonen, K. F. ³⁷⁾	Työntekijä	19 6/6 44	1 030
S:n	Alanko, J. J. ³⁸⁾	»	19 3/6 44	1 380
S:n	Blomqvist, A. A. ³⁹⁾	»	19 1/1 44	1 330
S:n	Brusin, K. E. ⁴⁰⁾	»	19 20/4 44	1 110
S:n	Elo, J. K. ⁴¹⁾	»	19 13/2 44	1 040
S:n	Eriksson, K. F. ⁴²⁾	»	19 1/1 44	1 320
S:n	Erkkilä, I. ⁴³⁾	»	19 30/3 44	840
S:n	Gustafsson, J. E. ⁴⁴⁾	»	19 20/8 44	1 490
S:n	Hakanen, O. ⁴⁵⁾	»	19 17/12 43	850

¹⁾ Khn jsto 30 p. maalisk. 3 414 § ja 20 p. huhtik. 3 512 §. — ²⁾ S:n 19 p. lokak. 4 163 §. — ³⁾ S:n 1 p. kesäk. 3 699 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. syysk. 4 005 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 432 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 433 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 750 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. syysk. 4 008 §. — ^{8a)} Tästä vähennetään asianomaiselle valtion varoista myönnetyn eläkkeen määrä. — ⁹⁾ Khn jsto 30 p. marrask. 4 362 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 4 363 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. tammik. 3 117 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 439 §. — ¹³⁾ S:n 7 p. syysk. 4 010 §. — ¹⁴⁾ S:n 7 p. syysk. 4 009 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 3 676 §. — ¹⁶⁾ S:n 2 p. marrask. 4 229 §. — ¹⁷⁾ S:n 14 p. syysk. 4 050 §. — ¹⁸⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 858 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 857 § ja 14 p. syysk. 4 051 §. — ²⁰⁾ S:n 3 p. elok. 3 915 §. — ²¹⁾ S:n 7 p. syysk. 4 021 §. — ²²⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 439 §. — ²³⁾ S:n 17 p. elok. 3 950 §. — ²⁴⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 478 §. — ²⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 450 §. — ²⁶⁾ S:n 19 p. lokak. 4 160 §. — ²⁷⁾ S:n 29 p. kesäk. 3 805 §. — ²⁸⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 451 §. — ²⁹⁾ S:n 1 p. kesäk. 3 698 §. — ³⁰⁾ S:n 29 p. kesäk. 3 793 §. — ³¹⁾ S:n 10 p. helmik. 3 206 §. — ³²⁾ S:n 3 p. elok. 3 910 §. — ³³⁾ S:n 21 p. syysk. 4 072 §. — ³⁴⁾ S:n 21 p. syysk. 4 076 §. — ³⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 3 830 §. — ³⁶⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 871 §. — ³⁷⁾ S:n 17 p. toukok. 3 645 §. — ³⁸⁾ S:n 17 p. toukok. 3 644 §. — ³⁹⁾ S:n 27 p. tammik. 3 115 §. — ⁴⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 4 018 §. — ⁴¹⁾ S:n 6 p. heinäk. 3 828 §. — ⁴²⁾ S:n 27 p. tammik. 3 114 §. — ⁴³⁾ S:n 3 p. elok. 3 914 §. — ⁴⁴⁾ S:n 30 p. marrask. 4 360 §. — ⁴⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 3 205 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Rakennustoimisto	Henriksson, E. V. ¹⁾	Työntekijä	19 ¹⁷ / ₂ 44	460
S:n	Hilari, J. ²⁾	»	19 ⁸ / ₉ 44	1 270
S:n	Hiltunen, A. J. ³⁾	»	19 ¹¹ / ₁₁ 44	1 330
S:n	Hinkkanen, A. ⁴⁾	»	19 ³⁰ / ₈ 44	910
S:n	Holopainen, A. V. O. ⁵⁾	»	19 ²⁸ / ₁₂ 43	980
S:n	Huuskonen, V. J. ⁶⁾	»	19 ²⁶ / ₇ 44	650
S:n	Hänninen, K. E. ⁷⁾	»	19 ⁸ / ₈ 44	840
S:n	Ikonen, A. ⁸⁾	»	19 ² / ₂ 44	810
S:n	Ilmonen, H. ⁹⁾	»	19 ⁵ / ₇ 44	1 320
S:n	Itänen, W. ¹⁰⁾	»	19 ¹ / ₇ 44	1 080
S:n	Karlsson, K. O. ¹¹⁾	»	19 ¹⁴ / ₁₁ 43	810
S:n	Karvonen, O. K. ¹²⁾	»	19 ¹⁸ / ₆ 44	660
S:n	Kivi, Y. L. ¹³⁾	»	19 ¹¹ / ₈ 44	880
S:n	Koistinen, A. ¹⁴⁾	»	19 ¹¹ / ₇ 44	800
S:n	Kolehmainen, E. ¹⁵⁾	»	19 ¹² / ₃ 44	490
S:n	Kolehmainen, P. ¹⁶⁾	»	19 ²⁴ / ₁₀ 43	490
S:n	Koskinen, K. K. ¹⁷⁾	»	19 ²² / ₂ 44	960
S:n	Köntti, E. ¹⁸⁾	»	19 ¹ / ₁₁ 44	620
S:n	Laakso, E. ¹⁹⁾	»	19 ¹¹ / ₁₁ 43	990
S:n	Laakso, J. V. ²⁰⁾	»	19 ¹⁶ / ₁₂ 43	790
S:n	Laakso, O. ²¹⁾	»	19 ¹¹ / ₆ 44	1 270
S:n	Laiho, O. V. ²²⁾	»	19 ²⁴ / ₁₀ 44	1 030
S:n	Laine, P. ²³⁾	»	19 ¹⁸ / ₁₀ 44	480
S:n	Laukkanen, M. ²⁴⁾	»	19 ¹⁹ / ₁₁ 43	440
S:n	Launonen, O. V. ²⁵⁾	»	19 ²⁰ / ₇ 44	590
S:n	Lehtinen, J. I. ²⁶⁾	»	19 ¹² / ₃ 44	1 360
S:n	Lehtonen, E. V. ²⁷⁾	»	19 ¹⁶ / ₃ 44	1 270
S:n	Lehtonen, J. A. ²⁸⁾	»	19 ³⁰ / ₁₀ 43	1 280
S:n	Lehtonen, K. G. ²⁹⁾	»	19 ⁹ / ₄ 44	1 290
S:n	Lehtovaara, O. V. ³⁰⁾	»	19 ³¹ / ₈ 43	510
S:n	Liljeström, U. E. ³¹⁾	»	19 ⁶ / ₆ 44	1 210
S:n	Lindell, H. S. ³²⁾	»	19 ²⁶ / ₂ 44	380
S:n	Luokkanen, A. ³³⁾	»	19 ¹⁹ / ₁₂ 43	720
S:n	Martikainen, A. ³⁴⁾	»	19 ¹ / ₁₁ 43	540
S:n	Mikkonen, A. ³⁵⁾	»	19 ¹⁷ / ₆ 44	580
S:n	Mononen, A. E. ³⁶⁾	»	19 ⁷ / ₁₂ 43	590
S:n	Mäkinen, A. ³⁷⁾	»	19 ⁹ / ₄ 44	1 330
S:n	Niemi, P. J. ³⁸⁾	»	19 ² / ₈ 44	1 450
S:n	Nieminen, A. ³⁹⁾	»	19 ²⁸ / ₁₁ 43	680
S:n	Nieminen, J. F. ⁴⁰⁾	»	19 ¹³ / ₉ 43	790
S:n	Nyman, N. ⁴¹⁾	»	19 ¹ / ₁₁ 44	820
S:n	Oinonen, A. ⁴²⁾	»	19 ²² / ₁₂ 43	640
S:n	Packalen, O. ⁴³⁾	»	19 ²⁹ / ₂ 44	580
S:n	Parve, H. F. ⁴⁴⁾	»	19 ⁸ / ₁₀ 44	910
S:n	Puranen, A. ⁴⁵⁾	»	19 ⁶ / ₆ 44	1 000
S:n	Ring, J. A. ⁴⁶⁾	»	19 ¹⁸ / ₄ 44	720
S:n	Ruusuvaara, O. V. ⁴⁷⁾	»	19 ⁴ / ₈ 44	760
S:n	Saarinen, K. E. ⁴⁸⁾	»	19 ³¹ / ₁₀ 43	870

¹⁾ Khn jsto 4 p. toukok. 3 568 §. — ²⁾ S:n 19 p. lokak. 4 167 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 445 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. lokak. 4 164 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. tammik. 3 037 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 4 268 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. lokak. 4 165 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 412 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. lokak. 4 166 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 728 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. tammik. 3 113 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 446 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. lokak. 4 193 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. syysk. 4 074 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. elok. 3 913 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. tammik. 3 053 §. — ¹⁷⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 345 §. — ¹⁸⁾ S:n 30 p. marrask. 4 361 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. helmik. 3 166 §. — ²⁰⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 271 §. — ²¹⁾ S:n 3 p. elok. 3 912 §. — ²²⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 479 §. — ²³⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 444 §. — ²⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 434 §. — ²⁵⁾ S:n 20 p. heinä-k. 3 872 §. — ²⁶⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 374 §. — ²⁷⁾ S:n 17 p. toukok. 3 642 §. — ²⁸⁾ S:n 13 p. tammik. 3 038 §. — ²⁹⁾ S:n 20 p. heinä-k. 3 870 §. — ³⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 413 §. — ³¹⁾ S:n 3 p. elok. 3 911 §. — ³²⁾ S:n 26 p. lokak. 4 196 §. — ³³⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 346 §. — ³⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 3 116 §. — ³⁵⁾ S:n 21 p. syysk. 4 075 §. — ³⁶⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 344 §. — ³⁷⁾ S:n 6 p. heinä-k. 3 827 §. — ³⁸⁾ S:n 26 p. lokak. 4 194 §. — ³⁹⁾ S:n 24 p. helmik. 3 240 §. — ⁴⁰⁾ S:n 13 p. tammik. 3 036 §. — ⁴¹⁾ S:n 30 p. marrask. 4 359 §. — ⁴²⁾ S:n 3 p. elok. 3 892 §. — ⁴³⁾ S:n 17 p. toukok. 3 643 §. — ⁴⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 4 267 §. — ⁴⁵⁾ S:n 7 p. syysk. 4 019 §. — ⁴⁶⁾ S:n 3 p. elok. 3 909 §. — ⁴⁷⁾ S:n 9 p. marrask. 4 266 §. — ⁴⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 3 165 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Rakennustoimisto	Salo, O. ¹⁾	Työntekijä	19 15/3 44	1 050
S:n	Santanen, A. ²⁾	»	19 14/4 44	810
S:n	Stählberg, A. ³⁾	»	19 26/11 44	650
S:n	Supper, H. ⁴⁾	»	19 21/9 44	650
S:n	Söderlund, A. V. ⁵⁾	»	19 1/10 44	860
S:n	Turunen, H. ⁶⁾	»	19 22/3 44	1 350
S:n	Tähtinen, K. E. ⁷⁾	»	19 5/2 44	670
S:n	Vallenius, G. V. ⁸⁾	»	19 16/10 43	820
S:n	Virtanen, J. T. ⁹⁾	»	19 1/7 44	1 150
S:n	Virtanen, R. ¹⁰⁾	»	19 16/10 44	970
S:n	Wuori, W. W. ¹¹⁾	»	19 20/4 44	850
S:n	Vuorinen, A. V. ¹²⁾	»	19 5/4 44	750
Puhtaanapitolaitos	Linnamaa, K. ¹³⁾	Seppä	19 3/7 44	1 220
S:n	Allén, J. R. ¹⁴⁾	Kirvesmies	19 1/9 44	780
S:n	Heinonen, O. ¹⁵⁾	Vaunumies	19 1/1 44	1 340
S:n	Ridell, F. O. ¹⁶⁾	Autonapumies	19 1/5 44	1 040
S:n	Vilhelmsson, K. E. ¹⁷⁾	»	19 23/10 43	780
S:n	Salminen, K. J. ¹⁸⁾	Maalarinapulainen	19 17/9 44	790
S:n	Malin, O. ¹⁹⁾	Yövärtijä	19 3/8 44	830
S:n	Arhola, V. ²⁰⁾	Työntekijä	19 1/8 44	1 280
S:n	Lönnerberg, A. ²¹⁾	»	19 22/7 44	510
S:n	Sievänen, V. ²²⁾	»	19 3/8 44	1 120
S:n	Söder, J. ²³⁾	Työntekijä	19 22/7 44	520
S:n	Aho, A. ²⁴⁾	Kadunlakaisija	19 1/1 45	1 310
S:n	Hummelin, S. ²⁵⁾	»	19 1/10 44	950
S:n	Koljonen, O. V. ²⁶⁾	»	19 23/10 44	610
S:n	Lehtonen, T. I. ²⁷⁾	»	19 1/7 44	750
S:n	Limatius, F. ²⁸⁾	»	19 1/2 44	1 130
S:n	Palmgren, J. H. ²⁹⁾	»	19 1/1 45	1 370
S:n	Palmroos, O. A. ³⁰⁾	»	19 25/9 44	630
S:n	Heino, H. ³¹⁾	Pesijä	19 22/7 44	390
Satamahallintotoimisto	Forsblom, A. H. ³²⁾	Vahtimestari	19 1/3 44	1 080
Elintarvikekeskus	Tapola, O. ³³⁾	Ruokalanhoitaja	19 1/11 44	830
Vesijohtolaitos	Aalto, E. H. ³⁴⁾	Esimies	19 16/10 44	1 720
S:n	Leino, V. ³⁵⁾	Putkenasentaja	19 16/11 44	1 400
Kaasulaitos	Suvanto, A. ³⁶⁾	Moottorinhoitaja	19 14/6 44	1 750
S:n	Leino, K. F. ³⁷⁾	Autonkuljettaja	19 9/6 44	1 740
S:n	Bergsten, K. F. ³⁸⁾	Sorvaaja	19 1/3 44	1 100
S:n	Rask, T. W. ³⁹⁾	Viilaja	19 14/12 43	1 080
S:n	Strand, K. V. ⁴⁰⁾	»	19 1/7 44	1 110
S:n	Lehtonen, V. A. ⁴¹⁾	Kirvesmies	19 17/10 44	570
S:n	Haikarainen, A. J. ⁴²⁾	Työntekijä	19 3/6 44	1 030
S:n	Stählström, N. R. ⁴³⁾	»	19 11/8 44	790
Sähkölaitos	Ihamuotila, K. R. ⁴⁴⁾	Mittari- ja laboratorio-insinööri	19 1/3 45	3 440
S:n	Ellala, J. A. ⁴⁵⁾	Rahastaja	19 1/8 44	1 830
S:n	Sakari, T. V. ⁴⁶⁾	Kaapelimestari	19 1/8 44	3 340
S:n	Lemström, G. A. ⁴⁷⁾	Asemamestari	19 1/7 44	2 530

1) Khn jsto 21 p. syysk. 4 073 §. — 2) S:n 5 p. lokak. 4 106 §. — 3) S:n 21 p. jouluk. 4 443 §. — 4) S:n 9 p. marrask. 4 265 §. — 5) S:n 19 p. lokak. 4 168 §. — 6) S:n 6 p. huhtik. 3 433 §. — 7) S:n 20 p. huhtik. 3 491 §. — 8) S:n 3 p. helmik. 3 167 §. — 9) S:n 8 p. kesäk. 3 727 §. — 10) S:n 26 p. lokak. 4 195 §. — 11) S:n 6 p. heinäk. 3 826 §. — 12) S:n 7 p. syysk. 4 020 §. — 13) S:n 7 p. syysk. 4 014 §. — 14) S:n 5 p. lokak. 4 110 §. — 15) S:n 27 p. tammik. 3 112 §. — 16) S:n 29 p. kesäk. 3 804 § ja 20 p. heinäk. 3 865. — 17) S:n 30 p. maalisk. 3 411 §. — 18) S:n 5 p. lokak. 4 109 §. — 19) S:n 7 p. syysk. 4 015 §. — 20) S:n 7 p. syysk. 4 012 §. — 21) S:n 7 p. syysk. 4 011 §. — 22) S:n 7 p. syysk. 4 016 §. — 23) S:n 7 p. syysk. 4 017 §. — 24) S:n 21 p. jouluk. 4 448 §. — 25) S:n 5 p. lokak. 4 108 §. — 26) S:n 7 p. jouluk. 4 352a §. — 27) S:n 29 p. kesäk. 3 803 §. — 28) S:n 2 p. maalisk. 3 272 §. — 29) S:n 21 p. jouluk. 4 447 §. — 30) S:n 26 p. lokak. 4 198 §. — 31) S:n 7 p. syysk. 4 013 §. — 32) Khs 16 p. marrask. 2 002 § sekä khn jsto 20 p. huhtik. 3 504 § ja 23 p. marrask. 4 327 §. — 33) Khn jsto 21 p. jouluk. 4 431 §. — 34) S:n 2 p. marrask. 4 230 §. — 35) S:n 23 p. marrask. 4 324 §. — 36) S:n 22 p. kesäk. 3 769 §. — 37) S:n 22 p. kesäk. 3 770 §. — 38) S:n 16 p. maalisk. 3 348 §. — 39) S:n 24 p. helmik. 3 256 §. — 40) S:n 22 p. kesäk. 3 771 §. — 41) S:n 21 p. jouluk. 4 442 §. — 42) S:n 25 p. toukok. 3 674 §. — 43) S:n 2 p. marrask. 4 231 §. — 44) S:n 21 p. jouluk. 4 440 §. — 45) S:n 25 p. toukok. 3 677 §. — 46) S:n 7 p. syysk. 4 023 §. — 47) S:n 25 p. toukok. 3 675 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Sähkölaitos	Rehnström, G. A. ¹⁾	Mittarintarkistaja	19 ¹ / ₁ 45	1 690
S:n	Condu, T. ²⁾	Konemestari	19 ¹ / ₅ 44	2 760
S:n	Hagman, E. F. ³⁾	»	19 ¹ / ₇ 44	2 760
S:n	Holmberg, A. I. ⁴⁾	»	19 ¹ / ₃ 44	2 760
S:n	Romar, E. E. ⁵⁾	Asemapäivystäjä	19 ¹ / ₄ 44	2 530
S:n	Lagerström, A. K. ⁶⁾	Kaapelinasentaja	19 ⁸ / ₉ 44	1 620
S:n	Kokkonen, A. ⁷⁾	Lämmittäjä	19 ¹ / ₁ 45	1 820
S:n	Kokkonen, A. V. ⁸⁾	»	19 ¹ / ₁ 45	1 830
S:n	Marjanen, V. S. ⁹⁾	»	19 ¹ / ₉ 44	1 780
S:n	Vuorela, A. J. T. ¹⁰⁾	Vartija	19 ¹ / ₈ 44	1 320
S:n	Jäppinen, J. P. ¹¹⁾	Korjausmies	19 ¹ / ₈ 44	1 390

Eräitä eläkeanomuksia koskevat valitukset. Kaupunginlakimiehelle päätettiin antaa tehtäväksi laatia selitys liikekäsittelijä B. Ahlskogin ¹²⁾ valituksen johdosta, joka koski hänen eläkeanomuksensa epäämistä sekä palokorpraali V. Pakalénin ¹³⁾ ja rakennustoimiston työntekijäin A. E. Monosen ¹⁴⁾ ja A. V. Vuorisen ¹⁵⁾ valitusten johdosta, jotka koskivat heidän käsiteltyjä eläkeanomuksiaan.

Merkittiin ¹⁶⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen evänneen kansakoulunopettaja E. Palmgrenin valituksen, joka koski hänelle myönnetyn eläkkeen laskemisperusteita.

Uudet eläkekirjat ilmapommituksissa kadonneitten tilalle päätettiin ¹⁷⁾ antaa lyhdyntyyttäjän leskelle K. Äijänkorvelle, rouva H. Branderille ja työntekijä A. Ekströmille.

Ilmapommituksissa surmansa saaneiden hautaaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁸⁾, että Helsingin ilmapommituksissa surmansa saaneet henkilöt, joiden omaiset sitä halusivat, saatiin haudata kaupungin kustannuksella.

Hautauskulujen suorittamiseen myönnettiin ¹⁹⁾ sittemmin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 48 911: 30 mk.

Hautausavut. Hautausapua myönnettiin kertomusvuoden talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta seuraavien henkilöiden kuolinpesille alla mainitut määrät:

	Mk		Mk
Maistraatin kaupunginpalvelijan C. G. Lindqvistin ²⁰⁾	3 183: —	Palomies U. J. F. Floorin ²⁶⁾	2 525: —
Toisen kaupunginvoudin konttorin ulosottoapulaisen A. Parvion ²¹⁾ ...	6 094: —	Palomies T. Heleniuksen ²⁷⁾	5 050: —
Rakennustarkastuskonttorin apulaisrakennusinsinöörin W. L. Lindbergin ²²⁾	3 489: —	Palomies T. Johanssonin ²⁸⁾	6 932: —
Raastuvanoikeuden ylimääräisen neuvosmiehen F. O. Ekmanin ²³⁾ ...	4 438: —	Palolaitoksen koneenkäyttäjän J. R. Flinckin ²⁹⁾	3 534: —
Raastuvanoikeuden kaupunginpalvelijan A. W. Lönnrothin ²¹⁾	3 487: —	Kouluhammaslääkäri E. Aspelundin ³⁰⁾	1 870: —
Huoneenvuokralautakunnan vahtimestarin V. I. Bergin ²¹⁾	2 375: —	Marian sairaalan ylilääkäriin H. Bardyn ³¹⁾	12 662: —
Palokorpraali J. F. Lönnqvistin ²⁴⁾ ...	2 991: —	Marian sairaalan yövartijan K. E. Siltalan ³²⁾	2 525: —
Palokorpraali O. Pääläisen ²⁵⁾	4 340: —	Marian sairaalan pesuapulaisen V. Pihlgrenin ³³⁾	1 500: —
		Kivelän sairaalan yövartijan E. Lindblomin ³⁴⁾	2 650: —

¹⁾ Khn jsto 21 p. jouluk. 4 441 §. — ²⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 543 §. — ³⁾ S:n 4 p. toukok. 3 583 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 3 111 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 349 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. syysk. 4 022 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 4 325 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 4 326 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 768 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 4 024 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 767 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. syysk. 4 052 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 502 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 501 §. — ¹⁵⁾ S:n 19 p. lokak. 4 172 §. — ¹⁶⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 503 §. — ¹⁷⁾ S:n 24 p. helmik. 3 261 §. — ¹⁸⁾ Khs 2 p. maalisk. 426 §. — ¹⁹⁾ Khn jsto 2 p. maalisk. 3 265 §. 9 p. maalisk. 3 296 ja 3 297 §. 6 p. huhtik. 3 427 §. 13 p. huhtik. 3 451 §. 20 p. huhtik. 3 475 §. sekä 14 p. syysk. 4 037 ja 4 038 §. — ²⁰⁾ S:n 21 p. syysk. 4 080 §. — ²¹⁾ S:n 24 p. helmik. 3 243 §. — ²²⁾ S:n 7 p. jouluk. 4 360a §. — ²³⁾ S:n 19 p. lokak. 4 174 §. — ²⁴⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 284 §. — ²⁵⁾ S:n 31 p. elok. 3 983 §. — ²⁶⁾ S:n 16 p. marrask. 4 298 §. — ²⁷⁾ S:n 3 p. elok. 3 916 §. — ²⁸⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 756 §. — ²⁹⁾ S:n 20 p. tammik. 3 087 §. — ³⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 4 368 §. — ³¹⁾ S:n 7 p. syysk. 4 028 §. — ³²⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 443 §. — ³³⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 418 §. — ³⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 4 271 §.

	Mk		Mk
Kivelän sairaalan palvelijan E. A. Kanervon ¹⁾	1 777: —	Ruotsinkielisten kansakoulujen siivoojan E. Wibergin ^{2a)}	1 500: —
Nikkilän sairaalan ruokalan hoitajan H. Kemiläisen ²⁾	5 676: —	Lastentarhain johtajan I. Liljeströmin ^{2a)}	5 313: —
Nikkilän sairaalan asentajan K. H. Weckmanin ³⁾	3 659: —	Lastentarhain talousapulaisen I. Antosen ^{2a)}	2 020: —
Tuberkuloosisairaalan sairaanhoitajattaren A. W. Kinnusen ⁴⁾	1 553: —	Lastentarhain aputyön A. E. Suhsen ^{2a)}	1 572: —
Tuberkuloosisairaalan lämmittäjän V. R. Nurmen ⁵⁾	2 755: —	Kaupunginorkesterin jäsenen L. Gerhardtin ^{2b)}	5 676: —
Tuberkuloosisairaalan ovenvartijan K. A. Salon ⁶⁾	2 525: —	Kaupunginorkesterin jäsenen A. Heimon ¹²⁾	2 244: —
Kellokosken piirimielisairaalan sairaanhoitajattaren H. K. Huovisen ⁷⁾	2 642: —	Kaupunginorkesterin jäsenen E. Hut-tusen ⁷⁾	3 809: —
Huoltoviraston toimistoapulaisen A. F. Sysimiehen ⁸⁾	3 829: —	Kaupunginorkesterin jäsenen J. Paa-volan ^{2b)}	2 619: —
Huoltoviraston siivoojan A. Liukko-sen ⁹⁾	1 500: —	Kiinteistötoimiston apulaingeodeetin K. T. Saarion ²⁷⁾	10 120: —
Kunnalliskodin hoitajattaren A.-L. Iksen ¹⁰⁾	2 635: —	Eläintarhan valvojan V. A. Korven-kontion ⁶⁾	5 676: —
Kunnalliskodin vartijan J. F. Lindforsin ¹¹⁾	4 340: —	Kansanpuiston valvojan R. Palmgrenin ⁶⁾	1 500: —
Pikkulasten hoidon valvontalääkärin R. Granholmin ¹²⁾	4 825: —	Kiinteistötoimiston metsänvartijan O. Ilmosen ²⁸⁾	2 020: —
Lastensuojeluviraston kodissakävijän M. Ekholmin ¹³⁾	2 262: —	Kiinteistötoimiston talonmiehen A. Kupiaisen ²⁸⁾	2 337: —
Ryttylän koulukodin johtajan T. Röngän lesken E. Röngän ¹⁴⁾	1 500: —	Kiinteistötoimiston talonmiehen J. Partasen ²⁷⁾	4 044: —
Suomenkielisten kansakoulujen johtajan I. M. Sireliuksen ¹⁵⁾	4 128: —	Kiinteistötoimiston lämmittäjän M. C. Dahlin ²⁹⁾	2 540: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan E. Cajanderin ¹⁶⁾	3 552: —	Kiinteistötoimiston lämmittäjän E. Salmen ²⁹⁾	2 584: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan H. Kaparin ¹⁷⁾	3 534: —	Kiinteistötoimiston muonamiehen A. R. Granbergin ¹⁾	1 500: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan A. V. V. von Konowin ¹⁸⁾	3 676: —	Kiinteistötoimiston siivoojan L. S. Peltoniemen ³⁰⁾	2 662: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan E. K. Nousiaisen ¹⁾	6 213: —	Rakennustoimiston rakennusmestarin J. A. Heikkilän ³¹⁾	10 006: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan S. G. Sippolan ¹⁹⁾	3 649: —	Rakennustoimiston rakennusmestarin A. Sunin ³²⁾	5 501: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan V. E. Uusivirran ³⁾	6 727: —	Rakennustoimiston koneenkäyttäjän A. Klarin ³³⁾	4 173: —
Suomenkielisten kansakoulujen kansallia-apulaisen E. I. Pesosen ¹⁾	1 500: —	Rakennustoimiston yövärtijan G. R. Längin ¹²⁾	1 870: —
Suomenkielisten kansakoulujen vahvistestarin A. J. Parviaisen ¹⁰⁾	3 161: —	Rakennustoimiston varastotyöntekijän A. Oinosen ³⁴⁾	1 500: —
Suomenkielisten kansakoulujen siivoojan A. H. Ahvenaisen ⁶⁾	2 103: —	Rakennustoimiston varastotyöntekijän J. Vilhelmssonin ²⁶⁾	1 852: —
Ruotsinkielisten kansakoulujen opettajan A. K. Anderssonin ²⁰⁾	3 239: —	Rakennustoimiston kirvesmiehen J. F. Niemisen ³⁵⁾	1 421: —
Ruotsinkielisten kansakoulujen opettajan A. E. Stenbergin ²¹⁾	3 134: —	Rakennustoimiston kirvesmiehen J. E. Söderströmin ³⁶⁾	1 572: —
Ruotsinkielisten kansakoulujen vahvistestarin J. Lönnroosin ¹⁸⁾	2 848: —	Rakennustoimiston muurarin A. Kukkosen ¹⁸⁾	1 500: —

1) Khn jsto 28 p. syysk. 4 096 §. — 2) S:n 21 p. jouluk. 4 430 §. — 3) S:n 19 p. lokak. 4 174 §. — 4) S:n 23 p. marrask. 4 328 §. — 5) S:n 7 p. syysk. 4 028 §. — 6) S:n 12 p. lokak. 4 148 §. — 7) S:n 15 p. kesäk. 3 756 §. — 8) S:n 21 p. syysk. 4 082 §. — 9) S:n 6 p. huhtik. 3 443 §. — 10) S:n 20 p. tammik. 3 087 §. — 11) S:n 4 p. toukok. 3 589 §. — 12) S:n 3 p. elok. 3 916 §. — 13) S:n 1 p. kesäk. 3 703 §. — 14) S:n 26 p. lokak. 4 205 §. — 15) S:n 5 p. lokak. 4 118 §. — 16) S:n 9 p. maalisk. 3 318 §. — 17) S:n 10 p. helmik. 3 207 §. — 18) S:n 8 p. kesäk. 3 732 §. — 19) S:n 25 p. toukok. 3 683 §. — 20) S:n 24 p. helmik. 3 243 §. — 21) S:n 27 p. huhtik. 3 551 §. — 22) S:n 22 p. kesäk. 3 779 §. — 23) S:n 17 p. elok. 3 947 §. — 24) S:n 17 p. toukok. 3 653 §. — 25) S:n 14 p. jouluk. 4 397 §. — 26) S:n 30 p. marrask. 4 368 §. — 27) S:n 7 p. jouluk. 4 360a §. — 28) S:n 17 p. elok. 3 947a §. — 29) S:n 13 p. tammik. 3 054 §. — 30) S:n 16 p. marrask. 4 298 §. — 31) S:n 14 p. syysk. 4 058 §. — 32) S:n 17 p. elok. 3 948 §. — 33) S:n 28 p. jouluk. 4 485 §. — 34) S:n 31 p. elok. 3 983 §. — 35) 3 p. helmik. 3 179 §. — 36) S:n 22 p. kesäk. 3 779 §.

	Mk		Mk
Rakennustoimiston rappaajan F. Vir- tasen ¹⁾	1 906: —	Rakennustoimiston työntekijän K. Salmisen ⁴⁾	1 500: —
Rakennustoimiston viilarin A. A. Blomqvistin ²⁾	2 439: —	Puhtaanapitolaitoksen työntekijän G. R. Karlssonin ⁵⁾	1 559: —
Rakennustoimiston työntekijän J. Alangon ³⁾	2 571: —	Puhtaanapitolaitoksen työntekijän V. W. Mattssonin ¹⁸⁾	2 301: —
Rakennustoimiston työntekijän K. E. Hellgrenin ⁴⁾	2 039: —	Puhtaanapitolaitoksen työntekijän O. Väisäsen ⁴⁾	2 095: —
Rakennustoimiston työntekijän K. Henrikssonin ⁵⁾	1 500: —	Satamahallintotoimiston laskuttajan A. I. Källroosin ¹⁹⁾	3 090: —
Rakennustoimiston työntekijän H. O. Kalliokosken ⁶⁾	1 646: —	Satamahallintotoimiston vaakamestarin H. L. Laurentin ¹⁵⁾	3 114: —
Rakennustoimiston työntekijän J. Karlssonin ⁷⁾	1 533: —	Satamahallintotoimiston siivoajan A. J. Laurellin ²⁰⁾	1 590: —
Rakennustoimiston työntekijän O. Karvosen ⁸⁾	1 889: —	Keskuskeittolan kassanhoitajan S. H. Ailion ²¹⁾	1 500: —
Rakennustoimiston työntekijän R. A. Katajan ⁹⁾	2 257: —	Elintarvikekeskuksen kassanhoitajan S. M. Koskivaaran ²²⁾	1 500: —
Rakennustoimiston työntekijän K. F. Kiven ¹⁰⁾	2 131: —	Vesijohtolaitoksen insinöörin A. Sko- gin ²³⁾	9 918: —
Rakennustoimiston työntekijän Y. L. Kiven ¹¹⁾	1 646: —	Vesijohtolaitoksen kemiallisen päivy- stäjän A. W. Öhrnbergin ²⁴⁾	2 868: —
Rakennustoimiston työntekijän K. I. K. Kivirannan ¹²⁾	2 525: —	Kaasulaitoksen kirjanpitäjän F. Carl- strömin ²⁾	6 598: —
Rakennustoimiston työntekijän S. F. Kresin ⁸⁾	1 500: —	Kaasulaitoksen valajan V. Mikkolan ²⁵⁾	1 500: —
Rakennustoimiston työntekijän K. H. Kuosmasen ⁴⁾	1 500: —	Sähkölaitoksen tarkastusosaston esi- miehen E. J. Lehtolan ²⁶⁾	7 981: —
Rakennustoimiston työntekijän E. Laakson ¹³⁾	1 852: —	Sähkölaitoksen laskuttajan A. Kokko- lan ²⁶⁾	3 829: —
Rakennustoimiston työntekijän N. Lahtisen ¹⁴⁾	3 020: —	Sähkölaitoksen rahastajan K. E. B. Aheran ¹⁾	4 502: —
Rakennustoimiston työntekijän A. E. Monosen ¹³⁾	1 500: —	Sähkölaitoksen mittarinlukijan K. V. Laakson ²⁷⁾	3 997: —
Rakennustoimiston työntekijän E. E. Pöntisen ¹⁵⁾	1 758: —	Sähkölaitoksen asemapäivystäjän V. Aallon ²⁸⁾	4 128: —
Rakennustoimiston työntekijän J. Rautasen ¹⁶⁾	1 500: —	Sähkölaitoksen vartijan O. Olande- rin ⁵⁾	2 384: —
Rakennustoimiston työntekijän G. E. Rosenströmin ¹⁷⁾	1 500: —	Työnjohtaja K. Niemisen ²⁹⁾	3 261: —
		Työntekijänleski I. A. Rjelinin ²⁸⁾	2 823: —
		Työntekijänleski A. Mustosen ³⁾	1 500: —
		Leski S. Wikströmin ¹⁰⁾	1 500: —

Virastojen kaluston ym. hankinta ja kunnossapito

Kaluston ym. osto sekä erinäiset korjaukset. Talousarvion pääluokan Yleinen kunnallis-
hallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä kaluston hankintamäärärahasta
osoitettiin seuraavat rahamäärät:

Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1944 määrära- hasta, mk	Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1944 määrära- hasta, mk
Kaupunginkanslia ³⁰⁾	19 693: 95	Tilastotoimisto ³²⁾	1 800: —
Rahatoimisto ³¹⁾	61 798: 25	Verotusvalmisteluvirasto ³³⁾	46 470: —

¹⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 179 §. — ²⁾ S:n 24 p. helmik. 3 243 §. — ³⁾ S:n 30 p. marrask. 4 368 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 880 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 284 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 756 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 551 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 383 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 318 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. kesäk. 3 732 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. marrask. 4 270 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 363 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. kesäk. 3 703 §. — ¹⁴⁾ S:n 3 p. elok. 3 894 §. — ¹⁵⁾ S:n 17 p. toukok. 3 653 §. — ¹⁶⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 397 §. — ¹⁷⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 443 §. — ¹⁸⁾ S:n 31 p. elok. 3 983 §. — ¹⁹⁾ S:n 6 p. heinäk. 3 835 §. — ²⁰⁾ S:n 28 p. syysk. 4 096 §. — ²¹⁾ S:n 17 p. elok. 3 947a §. — ²²⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 418 §. — ²³⁾ S:n 23 p. marrask. 4 328 §. — ²⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 3 087 §. — ²⁵⁾ S:n 13 p. huhtik. 3 464 §. — ²⁶⁾ S:n 17 p. elok. 3 949 §. — ²⁷⁾ S:n 7 p. syysk. 4 025 §. — ²⁸⁾ S:n 7 p. syysk. 4 028 §. — ²⁹⁾ S:n 29 p. kesäk. 3 807 §. — ³⁰⁾ S:n 2 p. marrask. 4 211 § ja 9 p. marrask. 4 243, 4 244, 4 245 ja 4 246 §. — ³¹⁾ S:n 3 p. helmik. 3 140 §, 16 p. maalisk. 3 362 §, 9 p. marrask. 4 255 § ja 14 p. jouluk. 4 387 §. — ³²⁾ S:n 20 p. tammik. 3 062 §. — ³³⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 164 §.

	V:n 1944 määrära- hasta, mk	Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1944 määrära- hasta, mk
Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava		Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	
Toisen kaupunginvoudin kont- tori ¹⁾	13 555: —	Suomenkielinen työväenopisto ⁶⁾	7 900: —
Ulosottolaitoksen tarkkailuosas- to ²⁾	900: —	Kiinteistötoimisto ⁷⁾	27 963: 30
Raatihuone ³⁾	2 500: —		V:n 1945 määrära- hasta, mk
Huoneenvuokralautakunnat ⁴⁾ ...	83 125: 30	Rahatoimisto ⁸⁾	44 360: —
Ilmasuojelukeskus ⁵⁾	23 615: —		

Talousarvion edellä mainittuun lukuun sisältyvästä kertomusvuoden kaluston kunnossapitomäärärahasta osoitettiin eräiden kaupunginhallituksen kaluston korjaustöiden maksamiseen 266: 10 mk ⁹⁾, kaupunginkanslian 2 203 mk ¹⁰⁾, kaupunginhallituksen asiamiesosaston 154: 55 mk ¹¹⁾, rahatoimiston 7 500 mk ¹²⁾ ja toisen kaupunginvoudin konttorin 15 600 mk ¹³⁾.

Valaisimien uusiminen kaupunginvaltuuston istuntosalissa. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁴⁾ 2 098: 25 mk valaisimien uusimiseksi kaupunginvaltuuston istuntosalissa.

Puolustusvoimille luovutetun monistuskoneen takaisin periminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ pyytää puolustusvoimilta takaisin sen käyttöön luovutetun kaupungin monistuskoneen sekä periä koneen käytöstä 500 mk:n suuruisen kuukausivuokran.

Puhelimet. Talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto erinäisiin hallintomenoihin sisältyvästä määrärahasta Puhelinmaksut kaupunginhallitus myönsi ¹⁶⁾ 9 780 mk ylimääräisten rivien painattamiseksi puhelinluetteloon.

Päätettiin ¹⁷⁾ hankkia sivupuhelin lasten maalesiirtotoimikunnan toimistohuoneeseen Kallion suomenkielisessä lastentarhassa ehdoin, että toimikunta maksoi kaikki kulut samoinkuin osuuden vuosimaksuista ja puheluista, sekä edellytyksin ettei vastikekuparia tarvittu.

Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁸⁾ joukon puhelimien hankkimista ja siirtoja ym. koskevia esityksiä myöntäen tarvittavat varat edellä mainitusta määrärahasta Puhelinmaksut tai tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Muut sijoitukset sisältyvästä määrärahasta Puhelinosuuksia.

Kaikkiaan käytettiin vuoden varrella määrärahoista Puhelinmaksut ja Puhelinosuuksia vastaavasti 1 011 658: 30 mk ja 167 050 mk.

Valiokunnat, komiteat ja opintomatkat

Valiokunnat ja komiteat yms. Kaupunginhallitus päätti ¹⁹⁾ asettaa komitean tutkimaan alimmin palkattujen päätoimien haltijain palkkauksen parantamista ja valitsi ²⁰⁾ sittemmin sen puheenjohtajaksi kaupunginjohtaja E. Hj. Rydmanin sekä jäseniksi rahatoimenjohtaja E. v. Frenckellin, virkaatoimittavan kiinteistöjohtajan E. V. Lähteen, teknillisen johtajan A. E. Moringin, sosiaali- ja opetusasiain johtajan J. W. Kedon, kaupunginvaltuuston puheenjohtajan O. E. Tulenheimon, kaupunginhallituksen jäsenet T. Kallian, Kivistön ja Modeenin sekä vt. Arosen.

¹⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3 196 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 3 103 §. — ³⁾ S:n 28 p. syysk. 4 090 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 3 102 §, 13 p. huhtik. 3 449 §, 1 p. kesäk. 3 695 §, 29 p. kesäk. 3 786 §, 7 p. syysk. 3 991 §, 5 p. lokak. 4 101 § sekä 21 p. jouluk. 4 408 ja 4 409 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. maalisk. 3 397 § ja 14 p. syysk. 4 039 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 3 018 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. helmik. 3 180 §, 9 p. marrask. 4 273 § ja 23 p. marrask. 4 330 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 474 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 369 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. marrask. 4 247 ja 4 248 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 838 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 484 §. — ¹³⁾ Khs 15 p. kesäk. 1 132 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 8 p. kesäk. 3 709 §. — ¹⁵⁾ Khs 26 p. lokak. 1 830 §. — ¹⁶⁾ S:n 22 p. maalisk. 543 §. — ¹⁷⁾ Khn jsto 17 p. helmik. 3 225 §. — ¹⁸⁾ Khs 30 p. marrask. 2 104 § ja khn jsto 13 p. tammik. 3 024 §, 20 p. tammik. 3 066 §, 27 p. tammik. 3 118 §, 3 p. helmik. 3 130 ja 3 131 §, 2 p. maalisk. 3 276 §, 30 p. maalisk. 3 408 §, 10 p. elok. 3 939 §, 7 p. syysk. 3 992, 3 993 ja 3 994 §, 23 p. marrask. 4 329 ja 30 p. marrask. 4 342 §, 7 p. jouluk. 4 347a, 4 368a ja 4 369a §, 14 p. jouluk. 4 390 ja 4 391 § sekä 28 p. jouluk. 4 473 ja 4 487 §. — ¹⁹⁾ Khs 24 p. elok. 1 474 §. — ²⁰⁾ S:n 31 p. elok. 1 488 §.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ asettaa jaoston käsittelemään kunnallistaksoitusta koskevia kysymyksiä ja valita siihen rahatoimenjohtajan, virkaatoimittavan kiinteistöjohtajan ja kaupunginhallituksen jäsenen Huhtalan, ensiksi mainitun kokoonkutsujana.

Puhelintoiminnan varmistamista Helsingissä ja sen ympäristössä koskevia toimenpiteitä käsittelevään epäviralliseen komiteaan kaupunginhallitus määräsi²⁾ edustajakseen vt Nyberghin.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ asettaa komitean suunnittelemaan alueliitoksen vaatimien huonetilojen järjestämistä poliisilaitokselle, valita sen puheenjohtajaksi kansliasihtööri A. A. Blombergin sekä kehoittaa kiinteistölautakuntaa valitsemaan yhden ja poliisimestaria samoin yhden jäsenen komiteaan.

Rakennusjärjestystä laatimaan asetetun⁴⁾ komitean jäseniksi valittiin⁵⁾ ylipormestari A. A. Tulenheimon tilalle kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman ja rahatoimenjohtaja E. v. Frenckellin tilalle v.t. kiinteistöjohtaja E. V. Lähde.

Raitiotie ja omnibus oy:n kunnallistamista valmistelemaan asetettavan komitean puheenjohtajaksi valittiin⁶⁾ vt Kallia sekä jäseniksi vtt S. K. Leino, Meinander, Nybergh, Salmio, Sundqvist ja Wuolle.

Palopääällikkö W. W. Bergströmin virkaloman myöntämistä koskevaa asiaa tutkimaan päätettiin⁷⁾ asettaa toimikunta, johon valittiin kaupunginhallituksen jäsenet Kivistö ja Sergelius sekä kaupunginlakimies E. R. Cavonius, viimeksi mainittu puheenjohtajana.

Palolautakunta oikeutettiin⁸⁾ asettamaan komitea laatimaan palokunnan sisäpalveluohjesääntöä.

Kunnallisten terveystarviteiden ja kättilöiden lukumäärän määräämistä varten päätettiin⁹⁾ asettaa komitea, valita sen puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto sekä jäseniksi lääkintöneuvos S. S. Savonen ja ensimmäinen kaupunginlääkäri C. G. Schwanck, kehoittaa lastensuojelulautakuntaa valitsemaan komiteaan yksi jäsen sekä oikeuttaa komitea palkkaamaan itselleen sihtööri. Sittemmin merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi lastensuojelulautakunnan valinnee yllä mainitun komitean jäseneksi professori A. Ylpön.

Yhteisen sairaalan perustamista Helsingin läheisyyteen koskevaa kysymystä käsittelevään Finlands svenska landskommuners förbund nimisen liiton keskustelutilaisuuteen määrättiin¹¹⁾ kaupunginhallituksen edustajaksi sairaalatarkastaja S. M. Saarenneimo.

Sairaalahallitus oikeutettiin¹²⁾ asettamaan komitea selvittämään lääkekaappikysymystä.

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten, raitiusseurain ja -järjestöjen sekä partiojärjestöjen avustusmäärärahan jakamista valmistelemaan komiteaan valittiin¹³⁾ puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto ja jäseniksi rahatoimenjohtaja E. v. Frenckell sekä vtt Nybergh, Salmela-Järvinen ja Tulenheimo.

Helsingin kaupungin evakuoitokomitean ilmoitus sen työn päättymisestä merkittiin¹⁴⁾ tiedoksi.

Sotapalveluksesta kotiuttamisen yhteydessä esiintulevia kysymyksiä hoitamaan päätettiin¹⁵⁾ asettaa toimikunta, jonka puheenjohtajaksi valittiin kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman ja jäseniksi virkaatoimittava kiinteistöjohtaja E. V. Lähde, huoltotoimen toimitusjohtaja B. G. W. Sarlin, kaupungininsinööri A. G. Linnavuori, työnvälitystoimiston johtaja E. S. Seppälä ja apulaisasemakaava-arkkitehti V. Tuukkanen sekä Suomen aseveljien liiton Helsingin asevelipiirin edustajina sanotun piirin varapuheenjohtaja Paasonen ja sihtööri A. Kesänen; lisäksi toimikunta oikeutettiin palkkaamaan itselleen sihtööri. Sittemmin kaupunginhallitus päätti¹⁶⁾ täydentää edellä mainittua toimikuntaa valitsemalla siihen ruotsinkielisten aseveliyhdistysten edustajaksi insinööri S. Langhoffin.

Kaupunginhallitus päätti¹⁷⁾ asettaa komitean suunnittelemaan toimenpiteitä kansakoulujen jatkokoulun uudelleenjärjestämiseksi, valita sen puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtajan ja jäseniksi kansakoulujen johtokuntain edustajina filosofiantohtori A. K. Kivialhon, filosofian kandidaatti S.-K. Kilven ja filosofiantohtori G. E. Cavoniuksen sekä opettajakunnan edustajina opettajat V. O. Alanteen, K. O. E. Olsosen ja K. Saltz-

1) Khs 16 p. marrask. 1 995 §. — 2) S:n 20 p. tammik. 130 §. — 3) S:n 14 p. jouluk. 2 234 §. — 4) Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 102. — 5) Khs 19 p. lokak. 1 780 §. — 6) S:n 8 p. kesäk. 1 047 §. — 7) S:n 23 p. marrask. 2 065 §. — 8) Khn jsto 3 p. helmik. 3 189 §. — 9) Khs 24 p. elok. 1 481 §. — 10) S:n 28 p. syysk. 1 689 §. — 11) S:n 8 p. kesäk. 1 094 §. — 12) Khn jsto 29 p. kesäk. 3 812 §. — 13) Khs 8 p. kesäk. 1 092 §. — 14) S:n 11 p. toukok. 859 §. — 15) S:n 28 p. syysk. 1 653 §. — 16) S:n 5 p. lokak. 1 716 §. — 17) S:n 8 p. jouluk. 2 194 §.

manin, kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa valitsemaan komiteaan yhden jäsenen sekä oikeuttaa komitean palkkaamaan itselleen sihteerin ja tarvittaessa käyttämään asiantuntijoita. Sittenkin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ täydentää edellä mainittua komiteaa valitsemalla sen jäseneksi tarkastaja A. I. Huuskosen.

Hietalahden toriaukean vastaista järjestelyä koskevan aatekilpailun tuloksia arvostelemaan asetettavaan palkintolautakuntaan määrättiin ²⁾ kaupunginhallituksen edustajaksi kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman ja asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila.

Esikaupunkiliitoksen aiheuttamia toimenpiteitä valmistelemaan kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa toimikunnan, johon kuuluivat kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat sekä Haagan kauppalan, Helsingin maalaiskunnan, Huopalahden ja Oulunkylän kuntien ynnä Kulosaaren huvilakaupungin nimeämät edustajat, oikeuttaa toimikunnan työssään käyttämään asiantuntijoita ja määrätä toimikunnan sihteeriksi kaupunginsihteerin.

Toimitettavan alueliitoksen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ järjestää tammikuun 11 p:nä kaupungintalossa tiedoitustilaisuuden erälle valtioneuvoston jäsenille.

Liitosalueiden maanomistajain asutuskysymyksen johdosta asettamaan komiteaan valittiin ⁵⁾ kaupungin edustajaksi filosofianmaisteri Y. A. Harvia.

Kaupunginhallitus päätti asettaa ⁶⁾ toimikunnan suorittamaan tutkimusta kaupungin eri virastojen sijoituksesta ja virastohuoneistojen tarkoituksenmukaisuudesta mainittujen virastotilojen rajoittamiseksi ja supistamiseksi asuntopulan lieventämistä silmällä pitäen ja valitsi sen puheenjohtajaksi kiinteistöjohtaja V. V. Salovaaran sekä jäseniksi osastonpäällikkö S. A. Purasen ja kansliasihteri J. Ståhlbergin.

Helsingin makasiini oy:n toiminnan jatkamista koskevaa kysymystä valmistelemaan päätettiin ⁷⁾ asettaa komitea ja valittiin sen puheenjohtajaksi filosofiantohtori P. R. Korpisaari sekä jäseniksi vtt Aronen, Gustavson, Kilpi, Modeen, Railo ja Tulenheimo.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ asettaa asiantuntijavaliokunnan käsittelemään erinäisiä kaasunsäännöstelykysymyksiä, valita sen puheenjohtajaksi teknillisen johtajan A. E. Moringin ja jäseniksi kaasulaitoksen toimitusjohtajan T. Sjölundin, insinööri C. R. Rosenqvistin, insinööri E. Niinen ja insinööri A. Willbergin, oikeuttaa valiokunnan palkkaamaan itselleen sihteerin sekä sallia valiokunnan täydennykseksi ottamaan jäsenekseen pienteollisuutta, käsityöläisiä tai muita kuluttajaryhmiä edustavan henkilön mikäli sen katsottiin edistävän valiokunnan toimintaa. Sittenkin kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa valiokunnan ottamaan täydennysjäsenekseen lisäksi sähköinsinööriin.

Sen johdosta, että kiinteistöjohtaja V. V. Salovaara joulukuun 1 p:nä lukien ryhtyi hoitamaan virkaansa, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ vapauttaa virkaatoimittavan kiinteistöjohtajan E. V. Lähteen sanotusta päivästä lukien asemiesten kotiuttamiskomitean, rakennusjärjestyskomitean ja kunnallistaksoitusta koskevia kysymyksiä käsittelevän jaoston jäsenyydestä sekä määrätä hänen tilalleen mainittuihin tehtäviin kiinteistöjohtaja Salovaaran.

Komitea- ym. palkkiot. Valiokunta- ja komiteamenoja varten talousarvioon merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa v:n 1943 vastaavalta tililtä, maksettiin seuraavat palkkiot:

	Mk
Palkkakomitea ¹¹⁾	7 750: —
Kuukausipalkkalautakunta ja sen lisälautakunta ¹²⁾	44 300: —
Kotiuttamistoimikunta ja sen käyttämät asiantuntijat ¹³⁾	2 450: —
Halkotoimiston neuvottelukunta ¹⁴⁾	175: —
Poliisijärjestysesitysten valmistelutöiden suorittaminen ¹⁵⁾	4 000: —
Raitiotie ja omnibus oy:n kunnallistamista valmisteleva komitea ¹⁶⁾	8 890: —
Polttoainetoimikunta ¹⁷⁾	4 525: —
Evakuointikomitea ¹⁸⁾	29 050: —

¹⁾ Khs 14 p. jouluk. 2 261 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 1 941 §. — ³⁾ S:n 30 p. marrask. 2 086 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 17 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 251 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. marrask. 2 118 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 047 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. syysk. 1 675 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. marrask. 1 952 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 090 §. — ¹¹⁾ Khs jsto 30 p. marrask. 4 348 § ja 7 p. jouluk. 4 342a §. — ¹²⁾ S:n 13 p. huhtik. 3 452 ja 3 453 § sekä 20 p. heinäk. 3 839 ja 3 840 §. — ¹³⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 466 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 463 §. — ¹⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 414 §. — ¹⁶⁾ S:n 28 p. syysk. 4 086 § ja 30 p. marrask. 4 341 §. — ¹⁷⁾ S:n 10 p. helmik. 3 208 §. — ¹⁸⁾ Khs 13 p. tammik. 50 § ja 4 p. toukok. 829 § sekä khn jsto 17 p. helmik. 3 218 § ja 4 p. toukok. 3 561 §.

	Mk
Sairaalan evakuoinnin järjestelyssä käytetty asiantuntija ¹⁾	175: —
Asuntopulan lieventämistä tutkiva komitea ²⁾	2 350: —
Ammatinvalintakomitea ja sen käyttämä asiantuntijat ³⁾	10 250: —
Oulunkylän ja Pakilan rakennusjärjestystä laativa komitea ⁴⁾	7 025: —
Helsingin makasiiniosakeyhtiön kunnallistamista valmisteleva komitea ⁵⁾	4 825: —
Kaasunsäännöstelyvaliokunta ⁶⁾	8 825: —

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 4 500 mk ⁷⁾ valtion teknillisen tutkimuslaboratorion antamasta ikkunoiden kunnostamista koskevasta asiantuntijanlausunnosta sekä 12 000 mk ⁸⁾ lakitieteenkandidaatti E. H. J. Tammion ja arkkitehti V. Tuukkasen laatimasta katu- ja viemärijärjestelyjä kaupungin omistukseen kuuluvilla esikaupunkialueilla koskevasta selvityksestä suoritettavien palkkioiden maksamiseksi.

Matka-apurahat. Kertomusvuoden talousarvioon pääluokkaan Yleinen kunnallishallinto sisältyvien erinäisten hallintomenojen määrärahasta Opintomatkastipendit myönnettiin 3 000 mk lastensuojeluviraston työhuoltotoimiston toimistonhoitajalle H. M. Törnuddille opintomatkan tekemiseksi Tukholmaan ammatinvalinnan ohjaukseen perehtymistä varten ⁹⁾ sekä 2 000 mk voimistelunopettaja A.-M. Silinille opintomatkan tekemiseksi Tukholman kouluissa järjestettyyn maanpuolustus- ja valmiuspalvelusopetukseen tutustumista varten ¹⁰⁾.

Kertomusvuoden yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi seuraaville henkilöille alla mainitut rahamäärät: rahatoimenjohtaja E. von Frenckellin Tukholmaan tekemän opintomatkan kustannusten peittämiseksi 6 629: 80 mk ¹¹⁾; verotusvalmisteluviraston johtajalle J. R. E. Westinille ja liikekäsittelijä K. R. Zeidenille kummallekin 5 000 mk Ruotsiin tehtävää opintomatkaa varten ja taksoitusmenetelmän yksinkertaistamisen ja tehostamisen tutkimiseen siellä ¹²⁾; kansanhuollonjohtaja I. E. Rauhaselle ja apulaissihteri L. O. Hemmingille enintään 40 Ruotsin kruunua päivältä Ruotsiin tehtävää virkamatkaa varten ja erinäisiin jakelukysymyksiin perehtymiseen siellä ¹³⁾ sekä sittemmin kummallekin edellä mainituista 8 533: 60 mk, josta määrästä he kumpikin olivat nostaneet ennakolta 6 800 mk ¹⁴⁾; kaupunginkirjaston eräille kirjastovirkailijoille yhteensä 11 500 mk osallistumista varten Vaasassa elokuun 25 p:stä 27 p:ään pidettävään yleiseen kirjastokokoukseen ¹⁵⁾; kiinteistötoimiston toimistopäällikölle J. A. Savolaiselle ja apulaisasemakaava-arkkitehti V. Tuukkaselle kummallekin 6 000 mk Tukholmassa huhtikuun 20 ja 26 p:n välisenä aikana pidettävän rakennusviikon johdosta järjestettäviin tilaisuuksiin osallistumista varten ¹⁶⁾; halli- ja torikaupan valvojalle P. O. Kivelle 1 500 mk Tukholmaan tehtävää opintomatkaa varten ¹⁷⁾; kaupunginarkkitehti G. H. Ekelundille 3 000 mk Ruotsin arkkitehtiliiton Tukholmassa järjestämään neuvottelutalaisyhteisen osallistumista varten sekä tutustuakseen sairaalain normeeraustyöhön ¹⁸⁾ sekä eräille kaupungin viranhaltijoille yhteensä 44 016 mk Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen Jyväskylässä kesäkuun 2—4 p:nä pidettävään vuosikokoukseen osallistumista varten ¹⁹⁾.

Kansakoulunopettaja K. Sundwall-Snellman oikeutettiin ²⁰⁾ nostamaan yhteensä 9 000 mk hänelle myönnetyn opintoloman aikaisesta palkastaan ehdoin, että hän vähintään 2 kuukauden aikana osallistui Tukholmassa järjestettyihin apukoulun opettajien kurssiin.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ²¹⁾ myöntää insinööri majuri C.-H. T. Nyströmille 37 920 mk opintomatkaa varten Ruotsiin ja Saksaan edellyttäen, että Ruotsiin tehtävä matka kesti 10 päivää ja Saksaan tehtävä matka 20 päivää sekä että päivärahaa suoritettiin Ruotsissa enintään 40 Ruotsin kruunua ja Saksassa enintään 40 Saksan markkaa.

Katurakennuspäällikkö R. J. M. Granqvist päätettiin ²²⁾ lähettää Tukholmaan perehtymään Biohum-lannoitteen valmistustapaan, suorittaa hänen matkakustannuksensa

¹⁾ Khn jsto 5 p. lokak. 4 102 §. — ²⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 467 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 461 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 4 272 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. syysk. 4 087 § ja 23 p. marrask. 4 309 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. jouluk. 4 488 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 3 987 §. — ⁸⁾ Khs 27 p. huhtik. 772 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. syysk. 1 623 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. toukok. 1 010 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 9 p. marrask. 4 264 §. — ¹²⁾ Khs 3 p. elok. 1 331 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. toukok. 898 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 20 p. heinäk. 3 843 §. — ¹⁵⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 199 §. — ¹⁶⁾ S:n 6 p. huhtik. 651 §. — ¹⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 333 §. — ¹⁸⁾ S:n 24 p. helmik. 381 §. — ¹⁹⁾ S:n 17 p. toukok. 922 §. — ²⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 184 §. — ²¹⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 016 §. — ²²⁾ S:n 27 p. huhtik. 800 §.

talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Viemärit momentilta Puhdistuslaitokset sekä vahvistaa hänen päivärahansa Ruotsissa oleskelun ajalta enintään 40 Ruotsin kruunuksi.

Kaasulaitoksen johtaja F. F. T. Sjölund oikeutettiin ¹⁾ matkustamaan Svenska gasverksföreningen nimisen yhdistyksen Tukholmassa toukokuun 22—23 p:nä pidettävään vuosikokoukseen ja tutustumaan samalla matkalla Nossebrossa olevaan turpeenkuivatuslaitokseen ynnä Göteborgin kaasulaitokseen; hänen matkakustannuksensa päätettiin suorittaa kaasulaitoksen käyttömäärärahasta Kaasunvalmistuksen aine- ja työkustannukset sekä määrätä päiväraha Ruotsissa oleskelun ajalta enintään 40 Ruotsin kruunuksi.

Kertomusvuoden talousarvion pääluokkaan Yleinen kunnallishallinto sisältyvien erinäisten hallintomenojen 25 000 mk:n määrärahasta Matkakustannukset käytettiin ²⁾ 14 798 mk.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ periaatteessa myöntyä Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen, Suomen kaupunkien ja kauppalaan tilivirkamiesten yhdistyksen sekä Suomen kaupunkien ja kauppalaan sihteerien yhdistyksen anomuksiin, jotka koskivat matkustus säännön edellyttämien matka- ja päivärahain suorittamista yhdistyksen hallituksen kokoukseen matkustaville kaupungin viranhaltijoille, mutta jättää kysymyksen matkavastustusten myöntämisestä kulloinkin tehtävän eri anomuksen varaan. Sittemmin kaupunginhallitus myönsi Yleisistä käyttövaroistaan ensiksi mainitulle yhdistykselle sen anomat matka-apurahat ⁴⁾ sekä edellä mainitusta matkakustannusten määrärahasta Suomen kaupunkien ja kauppalaan tilivirkamiesyhdistyksen johtokunnan jäsenille heidän matkalaskujensa suorittamiseen tarvittavan määrärahan ⁵⁾.

Kaupunginjohtaja oikeutettiin ⁶⁾ lähettämään Turussa pidettäviin sosiaalisen huollon sovellutusharjoituksiin kaksi edustajaa.

Vastaanotto- ja koulukotien valvontalääkärille U. S. Muromalle v. 1941 opintomatkan tekemiseksi Ruotsiin myönnetty määräraha päätettiin ⁷⁾ sallia siirtää kertomusvuonna ja sittemmin v. 1945 käytettäväksi.

Matkakertomus. Tilastotoimiston arkistoon lähetettiin säilytettäväksi matkakertomus, jonka kaupunginarkkitehti H. Ekelund ⁸⁾ oli laatinut kaupungin myöntämin matkapurahoitukseen tekemästään matkasta, sekä sosiaalijohtaja J. W. Kedon, professori F. Langenskiöldin ja sairaalataarkastaja M. Saarenheimon laatima kertomus matkastaan Tukholmaan.

Kaupungin edustus ym.

Kaupungin järjestämät edustustilaisuudet. Yleisistä käyttövaroistaan tai käyttövaroistaan kaupungin edustustilaisuuksia varten kaupunginhallitus myönsi tarvittavat varat erilaisten edustustilaisuuksien järjestämiseen alla mainituille yksityisille henkilöille, kokouksille yms.: virastaan eroavalle kaupunginjohtajalle A. A. Tulenheimolle ⁹⁾; virastaan eroavalle virkaatoimittavalle kiinteistöjohtajalle ¹⁰⁾; kaupunginkanslian eläkkeelle siirtyvälle kirjaajalle I. J. Heikelille ¹¹⁾; apulaisvaltiovarainministerille ¹²⁾; Vaasan kaupunginjohtajalle ¹³⁾; Kaupungin- ja kauppalaanjohtajien kokouksen osanottajille ¹⁴⁾; kaupungin tilintarkastajille ¹⁵⁾; taksoituslautakunnan järjestämän esitelmätilaisuuden osanottajille ¹⁶⁾; verotusvirkaileijain yhdistyksen vuosikokouksen osanottajille ¹⁷⁾; Osuusliike Urluksen kanssa pidettyihin huoneistonvuokraneuvotteluihin osallistuneille ¹⁸⁾; kansanhuoltoministeriön puu- ja polttoaineosaston kokouksen osanottajille ¹⁹⁾; kansanhuoltotoimiston 5-vuotisjuhlaan osallistuneille toimihenkilöille ²⁰⁾; ilmasuojelukeskukseen neuvottelutilaisuuteen osallistuneille ²¹⁾; päämajan palosuojeluosaston edustajille ²²⁾; ilma-

¹⁾ Khs 17 p. toukok. 923 §. — ²⁾ Khn jsto 24 p. helmik. 3 228 §, 13 p. huhtik. 3 467 §, 10 p. elok. 3 924 § ja 21 p. syysk. 4 081 §. — ³⁾ Khs 11 p. toukok. 860 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 95. — ⁵⁾ Khn jsto 20 p. heinäk. 3 842 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. tammik. 3 126 §. — ⁷⁾ Khs 13 p. tammik. 76 § ja 14 p. jouluk. 2 239 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. maalisk. 568 § ja 8 p. kesäk. 1 087 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. toukok. 833 ja 834 § ja 11 p. toukok. 871 § sekä khn jsto 4 p. toukok. 3 558 § ja 11 p. toukok. 3 600 §. — ¹⁰⁾ Khs 29 p. jouluk. 2 315 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 462 § sekä khn jsto 13 p. huhtik. 3 450 § ja 27 p. huhtik. 3 523 §. — ¹²⁾ Khn jsto 8 p. kesäk. 3 707 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. tammik. 3 104 §. — ¹⁴⁾ Khs 12 p. lokak. 1 745 § ja 19 p. lokak. 1 782 § sekä khn jsto 2 p. marrask. 4 216 §. — ¹⁵⁾ Khs 8 p. kesäk. 1 055 § ja khn jsto 15 p. kesäk. 3 738 §. — ¹⁶⁾ Khs 26 p. lokak. 1 843 §. — ¹⁷⁾ Khn jsto 28 p. jouluk. 4 465 §. — ¹⁸⁾ Khs 16 p. marrask. 2 001 §. — ¹⁹⁾ S:n 30 p. marrask. 2 089 § ja khn jsto 28 p. jouluk. 4 468 §. — ²⁰⁾ Khs 12 p. lokak. 1 772 §. — ²¹⁾ Khn jsto 24 p. elok. 3 954 §. — ²²⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 330 §.

suojelukurssin helsinkiläisille osanottajille ¹⁾; sotapalveluksesta kotiutetuille kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille ²⁾; esikaupunkiliitoskysymyksen johdosta ³⁾; Helsingin sosiaalidemokraattisen kunnallisjärjestön luentopäivien osanottajille ⁴⁾; Tukholman kaupungin edustajille ⁵⁾; Malmön kaupungin kiinteistöjohtajalle ⁶⁾; Ruotsin ilmatorjuntapäällikölle ⁷⁾; Tallinnan kaupungin kaupunginsihteerille ⁸⁾; sekä saksalaisille ja suomalaisille lentäjille ⁹⁾.

Talousarvioon merkityjä kaupunginhallituksen käyttövaroja edustustilaisuuksia varten käytettiin kertomusvuonna kaikkiaan 230 170: 25 mk sekä kaupunginhallituksen yleisiä käyttövaroja 114 995: 25 mk erinäisten edustuskulujen suorittamiseksi.

Vainajain muiston kunnioittaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 5 000 mk maksettavaksi Helsingin osakepankissa avatulle tilille Kauniaisista kotoisin olevien ja auto-onnettomuudessa surmansa saaneiden vapaaehtoisten palomiesten omaisten avustamiseksi.

Samoina käyttövaroista myönnettiin ¹¹⁾ 2 010 mk sepeleiden laskemiseksi kaupunginvaltuuston jäsenen V. V. Liljeqvistin ja vesijohtolaitoksen entisen toimitusjohtajan A. Skogin haudoille; sekä 2 000 mk ¹²⁾ sankarihaudoille laskettujen sepeleiden ja 450 mk ¹³⁾ niiden nauhojen maksamiseen.

2. Rahatointa koskevat asiat

Tilinpäätös. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ hyväksyä rahatoimiston tekemän v:n 1943 tilinpäätöksen.

Autovakuutusrahasto. Autovakuutusrahastosta päätettiin ¹⁵⁾ myöntää 18 725: 45 mk autovaurioiden korjaamiskustannusten peittämiseen.

Sotavakuutus. Merkittiin ¹⁶⁾ tiedoksi rahatoimiston ilmoitus v:n 1939—40 sodan sotavakuutusmaksuista.

Irtaimiston vakuutus. Kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia päätettiin ¹⁷⁾ kehoittaa ilmoittamaan rahatoimistolle kertomusvuoden helmikuun 6 p:nä voimassa olleet irtaimistovakuutuksensa.

Asiakirjain lähettäminen turvaan Tukholmaan. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁸⁾ toimenpiteen, jolla erinäiset kaupungin asiakirjat oli lähetetty toistaiseksi säilytettäväksi Stockholms enskilda bank nimisen pankin holvissa Tukholmassa.

Kaupungin lainat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁹⁾, että kaupungin v. 1943 ottamasta 100 milj. mk:n obligatiolainasta, josta kaupunki oli emittoinut ainoastaan 50 milj. mk, oli lainaa ryhdyttävässä nyt ensimmäisen kerran kuolettamaan, emittoitava kuoletusta varten entisen lisäksi 5 milj. mk.

Merkittiin ²⁰⁾ tiedoksi valtiovarainministeriön myöntyneen siihen, että kaupungin v. 1943 ottaman 100 milj. mk:n kotimaisen obligatiolainan obligatioita saatiin laskea liikkeeseen jo 50 milj. mk:n nimellisarvosta myytyjen obligatioiden lisäksi vielä 5 milj. mk:n arvosta.

Merkittiin ²¹⁾ tiedoksi Stockholms enskilda bank nimisen pankin ilmoitus eräiden sen hallussa olleiden kaupungin v:n 1938 obligatiolainaan kuuluvien obligatioiden luovuttamisesta Livsförsäkringsaktiebolaget Thule nimiselle yhtiölle.

Merkittiin ²²⁾ tiedoksi valtiokonttorin hylänneen kaupunginhallituksen anomuksen, joka koski niiden neljän avustus- ja kahden kuoletuslainan kuoletusten suorittamisen lykkäämistä, jotka valtiokonttori oli myöntänyt kaupungille Osakeyhtiö Helsingin kansanasunnot nimisen yhtiön rakennustoiminnan edistämistä varten.

¹⁾ Khs 17 p. toukok. 910 §. — ²⁾ S:n 23 p. marrask. 2 052 § ja khn jsto 28 p. jouluk. 4 464 §. — ³⁾ Khs 12 p. lokak. 1 744 § ja khn jsto 8 p. kesäk. 3 706 §, 22 p. kesäk. 3 766 § ja 26 p. lokak. 4 179 §. — ⁴⁾ Khs 27 p. tammik. 155 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. helmik. 319 §, 12 p. lokak. 1 746 §, 19 p. lokak. 1 781 § ja 8 p. jouluk. 2 157 § sekä khn jsto 2 p. marrask. 4 210 § ja 9 p. marrask. 4 249 §. — ⁶⁾ Khn jsto 15 p. kesäk. 3 739 §. — ⁷⁾ Khs 24 p. helmik. 361 §. — ⁸⁾ Khn jsto 3 p. elok. 3 887 §. — ⁹⁾ Khs 30 p. maalisk. 597 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 3 p. maalisk. 3 293 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. lokak. 4 125 § ja 14 p. jouluk. 4 373 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. toukok. 3 599 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 763 §. — ¹⁴⁾ Khs 30 p. maalisk. 607 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 25 p. toukok. 3 667 ja 3 668 §. — ¹⁶⁾ Khs 30 p. maalisk. 605 §. — ¹⁷⁾ Khn jsto 12 p. lokak. 4 139 §. — ¹⁸⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 206 §. — ¹⁹⁾ S:n 22 p. maalisk. 555 §. — ²⁰⁾ S:n 13 p. huhtik. 684 §. — ²¹⁾ S:n 25 p. toukok. 978 §. — ²²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 027 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa rahatoimiston ennakolta lunastamaan kaupungin v:n 1941 ensimmäisen 6 %:n obligatiolainan erääntyviä obligatioita niiden nimellisarvoon, jolloin näin lunastetuille obligatioille maksettiin korko lunastuspäivään saakka, sekä samalla valtuuttaa rahatoimiston ryhtymään kaikkiin asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Obligatioiden arvonta. V:n 1944 tammikuun 28 p:nä arvottiin kaupungin v:n 1933 kolmannelta 4 1/2 %:n lainasta 68 obligatiota à 10 000 mk ja 24 obligatiota à 5 000 mk, heinäkuun 19 p:nä v:n 1933 kolmannelta 4 1/2 %:n lainasta 50 obligatiota à 10 000 mk ja 17 obligatiota à 5 000 mk, joulukuun 1 p:nä v:n 1934 ensimmäisestä 4 1/2 %:n lainasta 24 obligatiota à 10 000 mk ja 46 obligatiota à 5 000 mk, huhtikuun 29 p:nä v:n 1934 toisesta 5 %:n lainasta 26 obligatiota à 25 000 mk ja 50 obligatiota à 10 000 mk, elokuun 2 p:nä v:n 1934 kolmannelta 4 1/2 %:n lainasta 12 obligatiota à 100 000 mk, lokakuun 2 p:nä v:n 1935 ensimmäisestä 5 1/2 %:n lainasta 28 obligatiota à 25 000 mk ja 130 obligatiota à 10 000 mk, joulukuun 1 p:nä v:n 1935 toisesta 5 1/2 %:n lainasta 87 obligatiota à 25 000 mk ja 115 obligatiota à 10 000 mk, huhtikuun 29 p:nä v:n 1935 neljännessä 5 1/2 %:n lainasta 100 obligatiota à 10 000 mk ja 40 obligatiota à 5 000 mk, elokuun 2 p:nä v:n 1935 viidennestä 5 %:n lainasta 38 obligatiota à 50 000 mk, toukokuun 2 p:nä v:n 1936 ensimmäisestä 4 1/2 %:n lainasta 70 obligatiota à 1 000 Ruotsin kruunua, toukokuun 27 p:nä v:n 1936 toisesta 5 %:n lainasta 75 obligatiota à 25 000 mk, 57 obligatiota à 10 000 mk ja 70 obligatiota à 5 000 mk, elokuun 2 p:nä v:n 1937 ensimmäisestä 4 1/2 %:n lainasta 78 obligatiota à 25 000 mk, toukokuun 2 p:nä v:n 1938 ensimmäisestä 3 1/2 %:n lainasta 150 obligatiota à 5 000 Ruotsin kruunua ja 50 obligatiota à 1 000 Ruotsin kruunua; heinäkuun 1 p:nä v:n 1938 toisesta 3 1/2 %:n lainasta 78 obligatiota à 5 000 Ruotsin kruunua ja 50 obligatiota à 1 000 Ruotsin kruunua; toukokuun 27 p:nä v:n 1939 ensimmäisestä 4 1/2 %:n lainasta 42 obligatiota à 25 000 mk ja 17 obligatiota à 5 000 mk; elokuun 2 p:nä v:n 1939 toisesta 5 %:n lainasta 68 obligatiota à 25 000 mk, 68 obligatiota à 10 000 mk ja 70 obligatiota à 5 000 mk; joulukuun 4 p:nä v:n 1941 ensimmäisestä 6 %:n lainasta 727 obligatiota à 10 000 mk ja 492 obligatiota à 5 000 mk; syyskuun 30 p:nä v:n 1941 toisesta 6 %:n lainasta 20 obligatiota à 100 000 mk, 52 obligatiota à 50 000 mk, 51 obligatiota à 25 000 mk, 37 obligatiota à 10 000 mk ja 40 obligatiota à 5 000 mk. Arvottavaksi määrätyn obligatiomäärän sijasta kaupunki lunasti seuraavat määrät kaupungin obligatiolainoihin kuuluvia obligatioita: v:n 1917 4 1/2 %:n lainasta 34 obligatiota à 10 000 mk, 27 obligatiota à 5 000 mk ja 35 obligatiota à 1 000 mk; v:n 1933 kolmannelta 4 1/2 %:n lainasta 18 obligatiota à 10 000 mk ja 7 obligatiota à 5 000 mk; v:n 1934 ensimmäisestä 4 1/2 %:n lainasta 21 obligatiota à 10 000 mk; v:n 1934 toisesta 5 %:n lainasta 1 obligatio à 25 000 mk, 13 obligatiota à 10 000 mk ja 38 obligatiota à 5 000 mk; v:n 1935 ensimmäisestä 5 1/2 %:n lainasta 6 obligatiota à 10 000 mk; v:n 1936 toisesta 5 %:n lainasta 19 obligatiota à 10 000 mk ja 5 obligatiota à 5 000 mk; v:n 1937 ensimmäisestä 4 1/2 %:n lainasta 78 obligatiota à 10 000 mk ja 79 obligatiota à 5 000 mk; v:n 1939 ensimmäisestä 4 1/2 %:n lainasta 10 obligatiota à 25 000 mk, 51 obligatiota à 1 000 mk ja 36 obligatiota à 5 000 mk; v:n 1941 ensimmäisestä 6 %:n lainasta 3 obligatiota à 10 000 mk ja 130 obligatiota à 5 000 mk sekä v:n 1943 5 %:n lainasta 29 obligatiota à 100 000 mk, 29 obligatiota à 50 000 mk ja 28 obligatiota à 10 000 mk.

Obligatioita koskevat ilmoitukset. Obligatioita koskevat tiedoitukset päätettiin ²⁾ tammikuun 1 p:stä lukien julkaista, paitsi lainaehtoisissa mainituissa lehdissä, supistetussa muodossa myöskin Kauppalehti, Talouselämä, Handels- och finansbladet sekä Mercator nimisissä julkaisuissa.

Kodinperustamislainoja koskevien asiain käsittely. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa toimikunnan käsittelemään kodinperustamislaina-asioita ja määrätä sen puheenjohtajaksi kiinteistöjohtaja V. V. Salovaaran, jäseniksi huoltoviraston apulaisjohtajan H. Lindroosin, kansakoulujen taloudenhoitajan P. B. J. Railon ja lehtori A. G. Warosen, viimeksi mainitun asevelipiiriin edustajana, sekä oikeuttaa toimikunnan palkkaamaan itselleen sihteerin. Lisäksi päätettiin, että kyseisten laina-asiaiden hakemus- ym. lomakkeita jaettiin toistaiseksi kaupunginhallituksen istuntosalin eteishuoneessa.

Lainain myöntäminen ilmapommituksissa vaurioituneiden kiinteistöjen korjaamista

¹⁾ Khs 23 p. marrask. 2 045 §. — ²⁾ Khn jsto 26 p. lokak. 4 183 §. — ³⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 270 §.

varten. Ilmapommituksissa vaurioituneiden kiinteistöjen korjaamiseen päätettiin kaupunginvaltuuston tarkoitusta varten varaamasta 10 milj. mk:n määrärahasta kertomusvuonna myöntää alla mainituille henkilöille ja yhtymille seuraavat lainat:

viilaaaja N. Saloselle ¹⁾ 50 000 mk:n suuruinen laina 5 vuoden ajaksi 5.75 %:n korolla ehdoin, että anoja lainan vakuudeksi panttasi kaupungille Koskelan korttelin n:o 986 tontin n:o 43 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitetyn 50 000 mk:n suuruisen haltijavelkakirjan n:o 3;

rouva H. Maneliukselle ²⁾ 20 400 mk:n suuruinen laina ehdoin, että hakija valtuutti kaupungin nostamaan hänelle sotavahinkoyhdistykseltä tulevan samansuuruisen korvauksen;

Asunto-osakeyhtiön Limingantie 53—55 ³⁾ nimiselle yhtiölle 100 000 mk:n suuruinen laina ehdoin, että lainan vakuudeksi pantattiin korttelin n:o 934 tonttien n:ot 53 ja 55 vuokraoikeuteen rakennuksineen kiinnitetty 100 000 mk:n suuruinen haltijavelkakirja n:o 4 ja että anojayhtiö valtuutti kaupungin nostamaan sotavahinkoyhdistykseltä yhtiölle myönnettävästä sotavahinkokorvauksesta 100 000 mk; sekä

putkiasentaja E. Kauppiselle ⁴⁾ 26 352 mk:n suuruinen laina ehdoin, että hakija valtuutti kaupungin nostamaan sotavahinkoyhdistykseltä hänelle myönnettävän korvauksen.

Omakotilainat. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön päätös, joka koski konstaapeli J. Mölsälle lokakuun 12 p:nä 1937 myönnetyn 30 000 mk:n suuruisen omakotilainan perimistä kokonaisuudessaan takaisin.

Oikeus kiinnityksen siirtämiseen myöhemmäksi myönnettiin ⁶⁾ Asunto-oy. Sture nimiselle yhtiölle.

Lykkäys eräiden maksujen suorittamisessa myönnettiin tai päätettiin anoa sosiaaliministeriöltä Fastighets ab. Brobergsgatan 10 nimiselle yhtiölle ⁷⁾, Osakeyhtiö Helsingin kansanasunnot nimiselle yhtiölle ⁸⁾, Asunto-osuuskunta Nelikulmalle ⁹⁾, työntekijä M. Mikkoselle ¹⁰⁾, Oy. Merenkulku-Sjötrafik ab:lle ¹¹⁾ ja Asunto-oy. Agricolkulmalle ¹²⁾.

Suomen messut osuuskunnan lainan takaaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ antaa kaupunginlakimiehen tehtäväksi uudistaa kaupungin Suomen messut osuuskunnan 5 milj. mk:n määräisen obligatiolainan takaisinmaksamisen vakuudeksi antaman täytetakuun.

Uimastadionin konehankinnoista annettu pankkitakuu. Oy. Cronvall ab:n anottua, että yhtiön antamasta 1 000 000 mk:n suuruisesta pankkitakuusta vähennettäisiin 232 000 mk sitä uudistettaessa ja perusteltua anomustaan sillä, että se oli toimittanut uimastadionia varten tarkoitettut sähkökattilat sekä niihin kuuluvat varusteet, kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ alentaa mainitun takuun 768 000 mk:aan ehdoin, että yhtiö suoritti nyt käytäntöön otettavien kattiloiden asennuksen.

Ab. M. G. Stenius oy:n entisten osakkaiden antama pankkitakuu. Sen jälkeen kun Ab. M. G. Stenius oy:n vuosihaasteessa valvottujen saatavien suorituksessa oli havaittu, että kaikki muut yhtiön saatavat oli suoritettu lukuunottamatta erästä Oy. Tieaine nimiselle yhtiölle maksettavaa 25 000 mk:n erää, kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ luovuttaa Ab. M. G. Stenius oy:n entisille osakkaille takaisin heidän antamansa 5 000 000 mk:n pankkitakuun ehdoin, että Oy. Tieaine nimisen yhtiön saatavan maksamisen vakuudeksi asetettiin tarpeellinen pankkitakuu tahi pankkitalletus, jonka suuruus vahvistettiin vuodelta 40 000 mk:ksi.

Helsingin makasiini oy:n osakkeiden osto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ valtuuttaa rahatoimenjohtajan ostamaan kaupungille mahdollisimman suuren määrän Helsingin makasiini oy:n osakkeita 1 000 mk:n kappalehinnasta ehdoin, että kaupunki suoritti kaupasta säädetyn leimaveron.

Lisäosuuksien merkitseminen Osuuskunta Turvetuote nimisessä yhtiössä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ kansanhuoltoministeriön kaupungin kivihiilentuontiosuutta koskevaan ilmoitukseen perustuen merkitä 140 000 tonnin kokonaistuottoa vastaavat 1 100 lisäosuutta Osuuskunta Turvetuote nimisessä yhtiössä ja kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan osuuskunnalle kyseisistä osuuksista 1 650 000 mk v:n 1943 talousarvion pääluokan

¹⁾ Khs 10 p. elok. 1 366 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 1 928 §. — ³⁾ S:n 23 p. marrask. 2 048 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. marrask. 2 092 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 276 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 176 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 328 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 775 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. tammik. 158 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. lokak. 1 720 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 167 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 256 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. syysk. 1 627 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 1 760 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 164 §. — ¹⁶⁾ S:n 30 p. marrask. 2 128 §. — ¹⁷⁾ S:n 24 p. helmik. 383 §.

Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Muut sijoitukset kuuluvasta määrärahadista Polttoturvetuotanto osuuskuntaan liittyminen.

Kunnallisverotus. Kunnallisverojen väliaikaisesta ennakkokannannasta joulukuun 22 p:nä 1943 annetun lain 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat päätettiin¹⁾ käsitellä kaupunginhallituksen yleisjaostossa verotusvalmisteluviraston asianomaisten viranhaltijain esittelystä.

Kaupunginvaltuuston päätöksen²⁾ mukaisesti kolmessa erässä kannettavan kunnallisverojen ennakon kannannat vahvistettiin³⁾ kaikille veronmaksajille tapahtuviksi toukuu-kuun 15—31 p:nä, heinäkuun 15—31 p:nä ja elokuun 15—31 p:nä. Ennakkoveron määrä, 5 mk, päätettiin jakaa siten, että sekä ensimmäisessä että toisessa erässä suoritettiin 2 mk ja kolmannessa erässä 1 mk.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ oikeuttaa rahatoimiston mainostamaan sanomalehdistössä kunnallisverojen kannantaa samassa laajuudessa kuin edellisenäkin vuonna ja myönsi⁵⁾ tarkoitusta varten yleisistä käyttövaroistaan 46 900: 20 mk.

Kaupunginvaltuuston päätettyä⁶⁾ korottaa verotuksella koottavan määrän verotusrahaston kartuttamiseksi 23 milj. mk:lla kaupunginhallitus määräsi⁷⁾ alustavasti äyriiltä maksettavan veromäärän 7: 75 mk:ksi. Sitten kun verotusvalmisteluvirastolta oli saatu tietää veroäyrien lopullinen lukumäärä kaupunginhallitus päätti⁸⁾ vahvistaa veroäyrien suuruuden lopullisesti 7: 75 mk:ksi.

Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esitykseen nojautuen oli tehnyt päätöksensä⁹⁾ kunnallisverojen ennakkokannannan suorittamisesta, kaupunginhallitus päätti⁷⁾, että mitä kunnallisverojen lopulliseen maksuunpanoon tuli, oli se jäännös, joka saatiin siten, että aikaisemmin maksuunpantu ennako vähennettiin lopullisesta maksuunpannusta määrästä, josta täydet markat ylittävät pennimäärät oli jätetty pois, jaettava kahteen yhtä suureen osaan siten, että kumpikin erä päättyi täyteen markkalukuun. Jos varsinaisessa kannannassa maksettava veromäärä oli 100 mk tai sitä pienempi, oli se suoritettava yhtenä eränä syyskuussa. Kunnallisverojen kannannat määrättiin tapahtuviksi syys- ja lokakuussa.

Kunnallisverojen kannantaa kertomusvuonna koskeva selostus merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi.

Koiraverotus. Kunnallisen keskustoimikunnan palveluskoirien verovapautta koskeva kiertokirje merkittiin¹¹⁾ tiedoksi.

Taloussarvio. Kaupunginhallitus määräsi¹²⁾ seuraavat jäsenensä edustajikseen alla mainittuihin lautakuntiin ym. v:n 1945 taloussarviota käsiteltäessä: jäsen Nyberghin yleisten töiden lautakuntaan, jäsen Salovaaran teknillisten laitosten hallitukseen ja jäsen Kivistön satamalautakuntaan.

Verotusvalmisteluviraston käsittelijä K. E. B. Erander määrättiin¹³⁾ 2 kuukauden aikana suunnittelemaan järjestelmää taloussarvion toteuttamisen tarkastamiseksi ja oli hänelle tästä tehtävästä maksettava tuntipalkka suoritettava kaupunginkanslian tilapäisen työvoiman määrärahadista.

Ehdotus taloussarvion laatimista koskevaksi kiertokirjeeksi hyväksyttiin¹⁴⁾ sekä päätettiin lähettää kiertokirje kaikille kaupungin hallituksille, johtokunnille ja lautakunnille.

Kaupunginhallituksen taloussarviokirjelmä hyväksyttiin¹⁵⁾.

Taloussarvion laatimisessa suoritetusta ylityöstä päätettiin¹⁶⁾ maksaa 29 600 mk.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Eduskuntavaalit. Kaupunginhallitus päätti¹⁷⁾ oikeuttaa maistraatin nostamaan ennakkona kaupunginkassasta 200 000 mk v. 1945 toimitettavia eduskuntavaaleja varten tarpeellisiin alustaviin töihin sekä kaupunginvaltuustoille aikanaan tehtävän määrärahasesityksen yhteydessä esittää mainitun toimenpiteen hyväksyttäväksi.

1) Khs 24 p. helmik. 354 §. — 2) Ks. tämän kert. I osan s. 11 — 3) Khs 9 p. maalisk. 469 §. — 4) S:n 17 p. toukok. 909 §. — 5) S:n 22 p. kesäk. 1 170 §, 6 p. heinäk. 1 254 § ja khn jsto 31 p. elok. 3 969 §. — 6) Khs 30 p. kesäk. 1 235 §; ks. tämän kert. I osan s. 11. — 7) Khs 6 p. heinäk. 1 238 §. — 8) S:n 17 p. elok. 1 393 §. — 9) S:n 13 p. tammik. 54 §; ks. tämän kert. I osan s. 11. — 10) Khs 9 p. marrask. 1 933 §. — 11) S:n 7 p. tammik. 21 §. — 12) S:n 17 p. elok. 1 389 §. — 13) Khn jsto 20 p. tammik. 3 089 §. — 14) Khs 11 p. toukok. 876 §. — 15) S:n 23 p. marrask. 2 073 §. — 16) S:n 21 p. jouluk. 2 283 §. — 17) S:n 2 p. marrask. 1 879 §.

Ulosottolaitos. Ensimmäisen kaupunginvoudinkonttorin Annankadun 26:ssa sijaitsevan tilapäisen huoneiston vuokran suorittamiseen maaliskuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n väliseltä ajalta kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää 48 000 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin.

Sen jälkeen kun ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin huoneisto oli vaurioitunut ilmapommituksessa niin pahoin, että viraston oli täytynyt siirtyä työskentelemään tilapäiseen huoneistoon, kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää mainittuihin muuttokustannuksiin sekä huonekalujen korjaamisista aiheutuviin menoihin 16 815: 10 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Sittemmin kaupunginhallitus myönsi ³⁾ vielä yleisistä käyttövaroistaan 12 000 mk samaan tarkoitukseen.

Toisen kaupunginvoudin konttorin ulosottoapulaiselle K. A. Westerholmille myönnettiin ⁴⁾ pyynnöstä ero virastaan tammikuun 1 p:stä lukien.

Toisen kaupunginvoudin konttorin tilapäisen huoneiston vuokran suorittamiseen maaliskuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n väliseltä ajalta kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 60 000 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin.

Saatuaan ilmoituksen toisen kaupunginvoudin konttorin ilmapommituksessa tuhoutuneesta omaisuudesta kaupunginnallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa toisen kaupunginvoudin poistamaan tuhoutuneen omaisuuden arvon kalustoluettelostaan ja myönsi ⁷⁾ sittemmin talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä kaluston kunnossapitomäärärahasta, sitä ylittäen, 15 600 mk toisen kaupunginvoudin konttorin vaurioituneiden kalustoesineiden korjaamiseen.

Toisen kaupunginvoudin konttorin muuttokustannuksiin kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 1 875 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten sekä 1 125 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Rakennustarkastuskonttori. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa maistraatin myöntämään apulaisinsinööri L. Veisteelle jatkettua sairauslomaa kertomusvuoden marraskuun 10 p:stä v:n 1945 helmikuun loppuun saakka oikeuksin nauttia puolet palkkaeduistaan.

Maistraatti oikeutettiin ¹⁰⁾ myöntämään palkatonta virkavapautta apulaisrakennusinsinööri M. A. L. Malmbergille ja apulaisarkkitehti H. S. A. Kautoselle eräiden tehtävien suorittamista varten, kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun.

Maistraatin ja rakennustarkastuskonttorin piirustusarkiston suojaaminen. Saatuaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä työluvan maistraatin ja rakennustarkastuskonttorin piirustusten arkistohuoneen rakentamista varten, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että kyseinen arkistohuone rakennettaisiin Senaatintorin väestönsuojan länsireunaan rakennustoimiston osoittamin tavoin.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 176 445 mk maistraatin arkistossa säilytettävien rakennuspiirustusten valokuvauskustannusten peittämiseen.

Raastuvanoikeus. Yhteisen raastuvanoikeuden ilmoitettua ylimääräisen rikosasiain notaarin F. T. Bruunin vapautuneen sotapalveluksesta sekä lokakuun 10 p:nä ryhtyneen hoitamaan virkaansa, jonka vuoksi varatuomari G. Beaurainille annettu määräys hoitaa notaari Bruunin virkaa oli peruutettu, kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kiinnittää raastuvanoikeuden huomiota siihen, että kotiutetulle vakinaiselle viranhaltijalle olisi mikäli mahdollista annettava v:n 1944 käyttämätön vuosiloma luonnossa, jotta sijaisella sinä aikana olisi tilaisuus hakea itselleen toista työpaikkaa.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ antaa Kuvavalmistamo Poutiainen oy:n tehtäväksi raastuvanoikeuden ensimmäisen osaston holhouskirjan valokuvaamisen ja myönsi ¹⁵⁾ sittemmin 2 118: 70 mk mainitun valokuvaamon esittämän laskun suorittamiseen.

Syyttäjistä. Apulaissyöttäjän tehtäviä hoitamaan määrätuille poliisilaitoksen komisariorille E. Urjalle ja E. Lindströmille päätettiin ¹⁶⁾ korvauksena suorittaa kummallekin 900 mk:n suuruinen kuukausipalkkio, edelliselle syyskuun 23 p:stä lukien ja jälkimmäiselle marraskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrättiin.

¹⁾ Khs 13 p. huhtik. 693 §. — ²⁾ S:n 25 p. toukok. 971 §. — ³⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 282 §. — ⁴⁾ Khn jsto 13 p. tammik. 3 019 §. — ⁵⁾ Khs 9 p. maalisk. 472 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 586 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 132 §. — ⁸⁾ Khn jsto 16 p. maalisk. 3 336 § ja 3 p. elok. 3 890 §. — ⁹⁾ Khs 9 p. marrask. 1 911 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. helmik. 265 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 247 §, 7 p. syysk. 1 510 § ja 2 p. marrask. 1 880 §. — ¹²⁾ Khn jsto 27 p. huhtik. 3 525 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. marrask. 4 218 §. — ¹⁴⁾ S:n 24 p. maalisk. 3 393 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 3 524 §. — ¹⁶⁾ Khs 5 p. lokak. 1 713 § ja 9 p. marrask. 1 918 §.

Kolmas kaupunginviskaali N.-E. Segercrantz oikeutettiin ¹⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella kertomusvuoden loppuun.

Raastuvanoikeuden arkisto. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 6 247: 70 mk raastuvanoikeuden arkiston evakuoinnista aiheutuneiden kustannusten suorittamiseen.

Poliisilaitos. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 500 mk konstapeli K. H. Lindströmille korvaukseksi hänen päällystakkinsa repeytymisestä.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa poliisilaitoksen palkkaamaan erityisen henkilön huolehtimaan rikospoliisiosaston pidätettyjen henkilöiden ruokailuvälineiden pesusta ja suorittamaan tälle 1 600 mk:n suuruisen kertakaikkisen kuukausipalkkion poliisilaitoksen pidätettyjen henkilöiden ylläpitoa varten varatusta määrärahasta, josta myös oli suoritettava tarkoitusta varten tarpeellisten pesuaineiden, pyyhkeiden yms. hankkimisesta aiheutuvat kustannukset.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan ennen neinäkuun loppua lääninkonttorin postisiirtotilille 7 015 165: 45 mk kaupungin osuutena poliisilaitoksen v:n 1943 kustannuksiin.

Vilhonvuorenkadun kalliosuojaan sijoitetuista sängyistä päätettiin ⁶⁾ luovuttaa liikkuvan poliisikomennuskunnan käyttöön 110 sotilasmallista kaksikerroksista rautasänkyä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa valmistuttamaan puiset makuulavitsat poliisilaitoksen huolto-osaston pidätyshuoneisiin ja suorittamaan kustannukset kertomusvuoden korjausmäärärahoista.

Sitten kun poliisilaitoksen yhteydessä kokeeksi toiminut neuvontatoimisto kertomusvuoden alusta lukien oli vakinaisesti liitetty ⁸⁾ poliisilaitokseen, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ osoittaa 33 750 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin neuvontatoimiston Mikonkadun 15:ssä olevan huoneiston kertomusvuoden alkupuoliskon vuokran maksamiseen sekä 17 500 mk toimistolle kesäkuun alusta vuoden loppuun Annankadun 13:sta vuokratun uuden huoneiston vuokran maksamiseen; lisäksi kaupunginhallitus päätti myöntää pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan 900 mk viimeksi mainittuun huoneistoon kuuluvan parvekkeen lunastamiseen ja maalaus-kustannuksiin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiireellisesti tekemään sopimuksen Aleksanterinkadun talon n:o 16—18 vuokraamisesta liikkuvan poliisikomennuskunnan käyttöön kiinteistölautakunnan esittämin ehdoin, myöntää kertomusvuoden vuokran suorittamiseen 60 375 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin sekä hyväksyä ne toimenpiteet, joihin oli ryhdytty Fabianinkadun 7:ssä olevien huoneistojen vuokraamiseksi väliaikaisesti puheena olevaan tarkoitukseen. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 95 697 mk viimeksi mainitun väliaikaisen huoneiston kertomusvuoden vuokran suorittamiseen.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ toistaiseksi ja kahden kuukauden irtisanomisajoin luovuttaa Senaatintorin väestönsuojan torin puoleisesta päästä n. 60 m:n pituisen osan poliisilaitoksen autohalliksi edellytyksin, että puolustuslaitos luopui kyseisen suojatilan käytöstä ilmatorjuntakaluston varastointiin sekä ehdoin, että suojan käyttö poliisilaitoksen autohallina ei estänyt maistraatin arkistoa varten järjestettävän huoneiden rakentamista ja käyttöä, sekä että kaupunki rakennuttaisi autohallin ovet, väliseinän varaovineen väestönsuojan käyttöön varatun osan ja autohallin välille sekä lämmitys- ja tuuletuslaitteet. Rakennustoimistoa päätettiin kehoittaa laatimaan kustannusarvio sanotuista töistä sekä aikanaan tekemään esitys tarpeellisen määrärahan myöntämisestä tarkoitukseen. Kaupunginhallituksen päätös ¹³⁾, joka koski Senaatintorin väestönsuojan torinpuoleisen sisäkäyntiaukon saattamista entiseen kuntoonsa, päätettiin ¹⁴⁾ jättää täytäntöönpanematta ja yleisten töiden lautakunnan tehtävän uuden esityksen varaan.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ joulukuun 1 p:stä lukien luovuttaa Unioninkadun 27:ssä

¹⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 372 §. — ²⁾ Khs 20 p. huhtik. 724 §. — ³⁾ S:n 28 p. syysk. 1 652 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. maalisk. 538 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 134 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1 910 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. helmik. 264 §. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 27. — ⁹⁾ Khs 1 p. kesäk. 1 030 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. marrask. 2 055 §. ks. tämän v:n kert. II osan s. 24. — ¹¹⁾ Khs 8 p. jouluk. 2 171 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. marrask. 2 042 §. — ¹³⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 144. — ¹⁴⁾ Khs 23 p. marrask. 2 042 §. — ¹⁵⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 244 §.

olevan huoneiston poliisilaitoksen venäjänkielen käännöstoimistoa varten 4 605 mk:n kuukausittaista tilitysvuokraa vastaan sekä myöntää kertomusvuoden vuokran suorittamiseen 4 605 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

Samosta käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 3 367 mk Sofiankadun 4:stä poliisilaitoksen käyttöön luovutettavan autotallin tilitysvuokran suorittamiseen.

Poliisilaitoksen anomukseen, joka koski VI poliisipiirin hallinnassa olevassa Runebergin kadun 63:ssa sijaitsevan asuinhuoneiston luovuttamista mainitun piirin palveluksessa olevan siivoojan E. Seppäsen asunnoksi, päätettiin ²⁾ myöntyä ehdoin, että poliisilaitos suoritti kaupungille vuokrana kyseisestä huoneistosta 675 mk kuukaudessa lämpöineen.

Pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ kuulusteluhuoneiden rakentamiseen keskuspoliisiasemalle 67 552: 40 mk ja vanhan raatihuoneen arkiston sisustamistoihin 26 462: 40 mk.

Samosta käyttövaroista päätettiin ⁴⁾ myöntää 28 650 mk Sofiankadun talossa n:o 4 olevan kuulusteluhuoneen jakamiseksi väliseinällä kahdeksi huoneeksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa poliisilaitoksen käyttämään palokunnan palokelloja ehdoin, että tiedoitukset ja puhelut johdettiin palokelloista suoraan poliisilaitokseen; että palolennätinpäivystäjälle ei aiheutettu työssään minkäänlaista häiriötä; sekä että poliisilaitos suoritti kaikki asiasta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset.

Poliisilaitoksen yleismenoihin kuuluvasta vuokramäärärahasta päätettiin ⁶⁾ osoittaa 1 417: 80 mk poliisilaitoksen moottoriveneiden talvivuokria ja 708: 90 mk niiden kesävuokria koskevien laskujen maksamiseen.

Poliisilaitokselle suoritettava korvaus ruumiiden kuljettamisesta patologiseen laitokseen tai Malmin hautausmaalle päätettiin ⁷⁾ joulukuun 1 p:stä lukien korottaa 125 mk:sta 250 mk:aan.

Huoneenvuokralautakunnat. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa huoneenvuokralautakunnat palkkaamaan tilapäisen työvoiman määrärahastaan uuden sihteerin helmikuun 1 p:stä lukien. Syyskuussa ⁹⁾ sihteerien lukumäärää päätettiin lisätä yhdellä, marraskuussa ¹⁰⁾ yhdeksällä sekä joulukuussa ¹¹⁾ viidellä. Toukokuussa ¹²⁾ sallittiin ottaa viisi uutta asunnontarkastajaa ja marraskuussa ¹³⁾ näiden lisäksi vielä viisi. Toimistoapulaisten lukumäärää lisättiin ¹⁴⁾ viidellä huhtikuun 1 p:stä lukien ja marraskuussa lautakunnat oikeutettiin ¹⁰⁾ edelleen palkkaamaan lisätyövoimaa seuraavasti: kirjaaja, 22 toimistoapulaista, kaksi vahtimestaria ja kolme siivoojaa.

Huoneenvuokralautakuntien aamu- ja päiväistuntoihin osallistuville jäsenille päätettiin ¹⁵⁾ suorittaa samansuuruinen palkkio kuin iltäistuntoistakin sekä suorittaa kokouspalkkio aamu- ja päiväistunnoista myös niihin osallistuville kuukausipalkkaa nauttiville varsinaisille puheenjohtajille.

Eräiden huoneenvuokralautakuntien alaisten viranhaltijain palkat päätettiin ¹⁶⁾ korottaa.

Kaupungin edustajaksi huoneistojen käytöstä annettujen määräysten täytäntöönpanoa käsittelevien viranomaisten neuvottelukokoukseen valittiin ¹⁷⁾ huoneenvuokralautakuntien yhteinen puheenjohtaja G. H. I. Melander.

Huoneenvuokralautakunnat olivat anoneet saada laajentaa virka huoneistoansa siten, että siihen liitettäisiin kaikki ne huoneet, jotka sijaitisivat samassa kerroksessa kuin sen nykyinen huoneisto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁸⁾ anomukseen suostua ja oikeuttaa huoneenvuokralautakunnat vuokraamaan käyttöönsä kyseisen lisätilan kehoittaen rakennustoimistoa suorittamaan huoneiston laajentamisesta aiheutuvat korjaustyöt sekä aikanaan tekemään esityksen niitä varten tarvittavan määrärahan myöntämisestä.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi 1 350 mk ¹⁹⁾ huoneenvuokralautakuntien kanslian korotetun vuokran maksamiseen ja 35 076 mk ²⁰⁾ lautakuntien käyttöön luovutetun verotusvalmisteluviraston entisen huoneiston vuokran suorittamiseen.

¹⁾ Khn jsto 23 p. marrask. 4 331 §. — ²⁾ Khs 10 p. helmik. 282 §. — ³⁾ S:n 31 p. elok. 1 496 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. marrask. 1 887 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. tammik. 141 §. — ⁶⁾ Khn jsto 15 p. kesäk. 3 741 § ja 26 p. lokak. 4 181 §. — ⁷⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 267 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 195 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. syysk. 1 618 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. marrask. 1 998 § ja 23 p. marrask. 2 044 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 237 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. toukok. 904 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. marrask. 2 044 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. maalisk. 496 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 156 §. — ¹⁶⁾ S:n 3 p. helmik. 195 §, 16 p. maalisk. 496 § ja 14 p. syysk. 1 574 §. — ¹⁷⁾ S:n 27 p. tammik. 149 §. — ¹⁸⁾ S:n 2 p. marrask. 1 876 §. — ¹⁹⁾ S:n 13 p. huhtik. 689 §. — ²⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 109 § ja 21 p. jouluk. 2 265 §.

Huoneenvuokralautakunnat oikeutettiin ¹⁾ suorittamaan tarverahoistaan ensimmäisen kaupunginvoudin kustannukset sellaisista huoneenvuokralautakuntien toimeksiannosta tapahtuvista häädoista, joissa kustannuksia ei saatu vuokralaisilta perityksi.

Henkikirjoitus. Henkikirjoitusta koskeva Uudenmaan lääninhallituksen kirjelmä sekä sisäasiainministeriön kiertokirje merkittiin ²⁾ tiedoksi.

4. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen laskujen hyväksyminen ja shekkien allekirjoittaminen. Raitiotie ja omnibus oy:n siirtyessä joulukuun 29 p:nä kaupungin hallintaan, kaupunginhallitus päätti ³⁾ väliaikaisesti määrätä toimitusjohtaja H. Sahlbergin, johtaja H. Dahlbergin ja johtaja N. Koskisen hyväksymään liikennelaitoksen laskut sekä oikeuttaa pääkirjanpitäjä M. Miettisen tai sihteri I. Roosin jonkun edellä mainitun johtajan ohella allekirjoittamaan laitoksen shekit.

Raitiotie ja omnibus oy. Jotta kaupungin sisäinen raitiotieliikenne voitaisiin saada toimimaan tehokkaammin, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ puolestaan hyväksyä Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunnan esityksen, jonka mukaan raitiotiekaluston ja henkilökunnan siirtämiseksi kaupungin sisäisille linjoille esikaupunkilinjojen liikennettä olisi supistettava siten, että Erottajan—Munkkiniemen linja lopetettaisiin ja sen tilalle järjestettäisiin Töölön tullin ja Munkkiniemen välinen pendelilinja, jolla vaunut kulkisivat 20 minuutin väliajoin; että Ruskeasuon—Haagan liikenne lopetettaisiin; että Kauppatorin—Kulosaaren liikenne lopetettaisiin ja sen tilalle järjestettäisiin pendelilinja Hämeentien ja Pääskyläntien risteyksestä Kulosaaren, jolla raitiovaunut kulkisivat 30 minuutin väliajoin; että linja-autoliikenne Ruoholahdesta Lauttasaaren lopetettaisiin; sekä että yöliikenne Munkkiniemen ja Kulosaaren linjoilla lopetettaisiin.

Munkkiniemen yhdyskunnan hallintolautakunnan kirjelmä, jossa lautakunta ilmaisi tyytymättömyytensä Munkkiniemen raitiotieliikenteen supistamisesta merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Raitiotie ja omnibus oy:n alistettua kaupunginhallituksen harkittavaksi päätöksensä, jonka mukaan Kulosaaren raitiotieliikenne toukokuun 20 p:stä lukien järjestettäisiin siten, että raitiovaunut kulkisivat Kulosaaresta Kauppatorille puolen tunnin väliajoin sekä että pendeliliikenne lopetettaisiin, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ puolestaan hyväksyä mainitun järjestelyn.

Raitiotie ja omnibus oy:n Munkkiniemen raitiotieliikenteen uudelleenjärjestelyä koskeva esitys, jonka mukaan Munkkiniemen—Erottajan linjaa kesäkuun 1 p:stä lukien liikennöisi neljä vaunua tunnissa ja pendeliliikenne samasta ajankohdasta lukien lopetettaisiin, päätettiin ⁷⁾ hyväksyä.

Raitiotie ja omnibus oy:n ilmoitus kulkuvuorojen harventamisesta erällä linjoilla samoin kuin yöliikenteen järjestämisestä merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Raitiotieliikenteen supistamista kesän aikana koskeva Raitiotie ja omnibus oy:n kirjelmä merkittiin ⁹⁾ tiedoksi.

Raitiotie ja omnibus oy:n ilmoitus omnibusliikenteen järjestämisestä merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ maistraatille puoltaa Raitiotie ja omnibus oy:n ehdotuksen vahvistamista Töölöntorin—Eiran omnibuslinjalla noudatettavaksi aikatauluksi ja liikennetaksaksi.

Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi ilmoitus, että Raitiotie ja omnibus oy. oli päättänyt ottaa huolehtiakseen tavaraliikenteestä, pääasiassa halkojen kuljetuksesta kaupungissa.

Sotainvalideille kertomusvuonna myytäviä alennuslippuja koskeva Raitiotie ja omnibus oy:n ilmoitus merkittiin ¹³⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ puolestaan hyväksyä Raitiotie ja omnibus oy:n anomuksen saada rakentaa raitiotiesilmukka Hämeentien ja Sturenkadun risteykseen sekä myön-

¹⁾ Khs 20 p. tammik. 132 §. — ²⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 316 §. — ³⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 328 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 136 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 365 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. toukok. 929 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 1 009 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. huhtik. 732 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 178 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. marrask. 1 943 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 337 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. marrask. 1 894 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. marrask. 1 893 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 073 §.

tyä ¹⁾ yhtiön sittemmin tekemään esitykseen mainitun raitiotiesilmukan sijoituksen muuttamisesta siten, että raide johdettaisiin pitkin Somerontietä ja Sammatintietä.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntyä Raitiotie ja omnibus oy:n anomukseen saada sijoittaa suojakoppi yleisöä varten Meilahden raitiotiepysäkille sekä oikeuttaa rakennustoimiston tarkoitusta varten luovuttamaan nk. työmaakopin 200 mk:n kuukausivuok-
rasta.

Raitiotie ja omnibus oy. oikeutettiin ³⁾ kokeilutarkoituksessa pystyttämään nk. jonotuskaiteita eri raitiotieasemille.

Yhteenajovaurioiden korvaaminen. Elintarvikekeskuksen autonkuljettaja A. Pasila, joka oli suorittanut korvauksena ohjaamansa auton ja raitiovaunun yhteentörmäyksessä raitiovaunulle aiheutuneista vahingoista 275 mk, anoi, että hänet vapautettaisiin 15 346 mk:aan nousevista ajamansa auton korjauskustannusten suorittamisesta. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tällöin määrätä autonkuljettaja Pasilan osallistumaan 4 000 mk:lla mainittuihin korjauskustannuksiin sekä jättää jäljellä olevan määrän autovakuutusrahaston rasitukseksi.

Halkotoimiston autonkuljettaja E. Kupsanen, jonka raastuvanoikeus tammikuun 18 p:nä oli velvoittanut maksamaan kaupungille 2 758: 40 mk 5 %:n koroin sekä Saurion tehdas oy:lle 7 000 mk korvauksena ohjaamansa auton ja viimeksi mainitun yhtymän henkilöauton välillä tapahtuneen yhteentörmäyksen johdosta, vapautettiin ⁵⁾ suorittamasta puolet mainitusta vahingonkorvauksesta.

Kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osaston henkilöauton sekä kuorma-auton U 6452 välillä tapahtuneen yhteenajon johdosta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ vaatia vahingonkorvausta viimeksi mainitun auton kuljettajalta.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ luopua vaatimasta korvausta autonkuljettaja K. Altilta, joka liukkaan kelin vuoksi oli ajanut betoniseinämää vastaan aiheuttaen tällöin vahinkoja 16 764 mk:n arvosta.

Ylipainoisten kuorma-autojen käyttö. Maistraatille annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti puoltaa Oy. Vakava ab:n ⁸⁾, Työntuote oy:n ⁹⁾ sekä Suomen kaapelitehdas oy:n ¹⁰⁾ anomuksia saada liikennöidä suuremmilla kuorma-autoilla, kuin mitä voimassa oleva asetus moottoriajoneuvoliikenteestä salli ehdoin, ettei tällaisia autoja käytetty niillä kaduilla ja silloilla, joiden liikennöiminen oli sallittu ainoastaan kevyillä autoilla.

Liikennemerkkien asettaminen Kulosaaren sillalle. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että ohiajokieltomerkki oli asetettava Kulosaaren sillalle.

5. Palotointa koskevat asiat

Palokunta. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ myöntää palopäällikkö W. W. Bergströmille virkavapautta heinäkuun 21 p:stä alkaen toistaiseksi, kuitenkin enintään 2 kuukauden ajaksi ja määrätä sanottuna aikana apulaispalopäällikkö L. A. Kartton hoitamaan palopäällikön virkaa, palotarkastaja T. S. Sundqvistin apulaispalopäällikön virkaa sekä palopäällikkö Bergströmin palotarkastajan virkaa, oikeuttaen apulaispalopäällikkö Kartton ja palotarkastaja Sundqvistin nostamaan hoitamiensa virkojen peruspalkat kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa samoin kalliinajanlisäyksineen sekä palopäällikkö Bergströmin oman virkansa palkan ikäkorotuksineen ja kalliinajanlisäyksineen sekä myöntää virkojen järjestelyn aiheuttamiin palkkamenoihin 5 556 mk talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Sijaispalkat virkavapauksissa. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että mikäli palopäällikön virkavapaus ja hänen virkansa väliaikainen hoitaminen kestivät kauemmin kuin 2 kuukautta, oli asiasta tehtävä esitys kaupunginvaltuustolle. Merkittiin, että palopäällikkö Bergström oli suullisesti ilmoittanut virkaatoimittavalle kaupunginjohtajalle sekä teknilliselle johtajalle puolestaan suostuvansa yllä mainittuun järjestelyyn.

¹⁾ Khs 2 p. marrask. 1 891 §. — ²⁾ S:n 20 p. huhtik. 731 §. — ³⁾ S:n 3 p. helmik. 196 §, 10 p. helmik. 283 §, 24 p. helmik. 362 § ja 27 p. huhtik. 771 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 601 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 745 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 251 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 250 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. toukok. 1995 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 303 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. elok. 1 501 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. elok. 1 332 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 305 §.

Palopäällikkö Bergström oli jättänyt kaupunginvaltuustolle osoitetun kirjelmän, jossa hän, vedoten siihen, että häntä oli kehoitettu anomaan virkavapautta koska hän puolustuslaitoksen käsityksen mukaan ei ollut sodan aikana kyllin joustavasti ja tyydyttävällä tavalla hoitanut pääkaupungin palopäällikön tehtäviä, anoi, että kaupunginvaltuusto antaisi kaupunginhallitukselle tehtäväksi suorittaa puolueettoman tutkimuksen hänelle myönnettyä virkavapautta koskevassa asiassa. Kysymystä harkittuaan kaupunginhallitus päätti ¹⁾ panna asian pöydälle. Asetettuaan toimikunnan ²⁾ kyseistä asiaa tutkimaan kaupunginhallitus sittemmin päätti ³⁾, että muuttuneisiin olosuhteisiin katsoen ei ollut syytä pidentää palopäällikön virkavapautta sekä merkitä pöytäkirjaan, että palopäällikkö Bergström ryhtyi v:n 1945 tammikuun 1 p:stä lukien jälleen hoitamaan palopäällikön tehtäviä.

Palolautakunta oikeutettiin ⁴⁾ palkkaamaan Tampereen entinen palomestari K. Niemi ylimääräiseksi palomestariksi maaliskuun 9 p:stä lukien toistaiseksi ja suorittamaan hänelle tämän tehtävän hoitamisesta palomestarin virkaan kuuluva peruspalkka kalliinajanlisäyksineen.

Paloylitarkastajan tehtävien hoitamista koskeva lääninhallituksen ilmoitus merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Palotarkastaja T. S. Sundqvistille, joka oman virkansa ohella oli määrätty hoitamaan apulaispalopäällikön tointa, päätettiin ⁶⁾ sallia suorittaa mainittujen tehtävien hoitamisesta 2 500 mk:n suuruinen kuukausipalkkio.

Merkittiin tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, että palotarkastaja Sundqvist, kaupunginhallituksen anottua ⁷⁾ hänen vapauttamistaan edelleenkin sotapalveluksesta, oli toistaiseksi lomautettu ⁸⁾.

Palotarkastaja Sundqvist, jolle kaupunginhallitus oli myöntänyt virkavapautta v:n 1941 toukokuun 15 p:stä syyskuun 1 p:ään linnoitustöihin osallistumista varten, oli otettu sopimuspalkkaiseksi viranhaltijaksi linnoitustoimistoon sekä sittemmin liikekannallepanon tapahduttua päämajan komento-osaston kirjelmällä heinäkuun 21 p:ltä määrätty edelleenkin linnoitustoimiston palvelukseen. Koska kuitenkin päämajan linnoitusosaston käsityksen mukaan Sundqvistin palvelussopimus koski ainoastaan mainittua toukokuun 15 p:n ja syyskuun 1 p:n välistä aikaa sekä että palvelus viimeksi mainitusta päivästä v:n 1943 marraskuun 30 p:ään saakka, jolloin hänet kaupunginhallituksen anomuksesta oli vapautettu sotapalveluksesta, oli katsottava asevelvollisuuslain alaiseksi palvelukseksi, linnoitusosasto anoi, että kaupunki, kaupunginvaltuuston tekemän sotapalvelukseen kutsuttujen viranhaltijain palkkausta koskevan päätöksen nojalla, maksaisi linnoitusosastolle takaisin palkan, jonka linnoitusosasto oli suorittanut palotarkastaja Sundqvistille v:n 1941 syyskuun 1 p:n ja v:n 1943 marraskuun 30 p:n väliseltä ajalta. Kuultuaan kaupunginlakimiehen tulkintaa asiassa kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ linnoitusosastolle ilmoittaa, että kaupunginhallitus ei katsonut tulleen selvitetyn kaupunkin olevan velvollisen suorittamaan palotarkastaja Sundqvistin reserviläispalkkaa kyseiseltä ajalta.

Palotarkastaja Sundqvistin jouduttua uudelleen sotapalvelukseen kertomusvuoden kesäkuun 10 p:nä, josta hänet heinäkuun 14 p:nä vapautettiin, kaupunginhallitus yllä olevan päätöksensä tulkintaan nojautuen päätti ¹⁰⁾, että Sundqvistille ei ollut suoritettava palkkaa kaupungin varoista mainitulta ajalta. Kun sittemmin oli käynyt selville, että palotarkastaja Sundqvist oli reserviläisenä kutsuttu yllä mainituksi ajaksi sotapalvelukseen, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ suorittaa hänelle tältä ajalta tulevan palkan kaupungin varoista.

Palomestarin virkaa hoitamaan määrätylle ent. palomestarille A. Leskiselle päätettiin ¹²⁾ helmikuun 1 p:stä lukien suorittaa 3 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio kalliinajanlisäyksineen niin kauan kuin hän hoiti mainittuja tehtäviä.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ oikeuttaa palokunnan palkkaamaan v:n 1945 ajaksi enintään 12 tilapäistä palomiestä ja suorittamaan heistä neljälle eniten koulutusta saaneelle

¹⁾ Khs 26 p. lokak. 1 861 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 93. — ³⁾ Khs 29 p. jouluk. 2 342 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. maalisk. 514 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 379 §. — ⁶⁾ Khn jsto 16 p. maalisk. 3 365 §. — ⁷⁾ Khs 6 p. huhtik. 653 § ja 15 p. kesäk. 1 147 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 262 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 287 § ja 5 p. lokak. 1 718 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. elok. 1 322 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. elok. 1 391 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. tammik. 31 § ja khn jsto 17 p. helmik. 3 224 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 182 §.

ja kyvykkäimmälle tammikuun 1 p:stä 1945 lukien 41 palkkaluokan mukaiset palkkaedut ja muille 44 palkkaluokan mukaiset palkkaedut sekä kehoittaa palolautakuntaa aikanaan tekemään esityksen tarvittavan lisämäärärahan lopullisesta määrästä alistaen päätöksensä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Entinen palomies M. Meilo oli anonut, että kaupunki suorittaisi hänelle valtuuston päätöksen mukaiset palkkaedut hänen sotapalveluksessa olonsa ajalta. Palolautakunnan ilmoitettua, että Meilo oli irtisanottu toimestaan jo ennen sotapalvelukseen astumistaan kaupunginhallitus katsoi¹⁾, ettei anomus aiheuttanut toimenpiteitä. Meilon haastettua sittemmin kaupungin kyseisessä asiassa raastuvanoikeuteen olikin käynyt ilmi, että palolautakunnan ilmoitus oli erheellinen eikä Meiloa siis oltu irtisanottu toimestaan. Kaupunginhallitus päätti²⁾ tällöin suorittaa palomies Meilolle kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisen palkan hänen sotapalveluksessa olonsa ajalta v:n 1941 marraskuun 18 p:stä lukien ynnä kohtuulliset oikeudenkäyntikulut sekä kehoittaa palolautakuntaa ottamaan harkittavakseen aiheuttiko kyseinen asia joitakin toimenpiteitä niitä vastaan, jotka tekemänsä erehdyksen johdosta olivat aiheuttaneet kaupungille oikeudenkäyntikuluja.

Vanhemmat palomiehet B. Nurmi, E. Arokanto ja Å. Flytström, jotka v:n 1941 heinä- ja elokuussa olivat toimineet sotilasjohdon alaisissa kasarmoiduissa ilmasuojelukomppanioissa, anoivat, että kaupunki suorittaisi takaisin heiltä tältä ajalta pidätetyt palkkamäärät. Koska hakijain palvelusta palokunnassa ei ollut pidettävä reservi- tai sotapalveluksena kaupunginhallitus päätti³⁾ kehoittaa palolautakuntaa suorittamaan asianomaisille mainitut palkkamäärät sekä osoittaa yleisistä käyttövaroistaan tarkoitusta varten 5 100 mk.

Palomies A. Koskinen, joka v. 1941 oli irtisanottu toimestaan ja astunut sotapalvelukseen, josta v:n 1944 marraskuun 30 p:nä vapauduttuaan oli uudelleen otettu palokunnan palvelukseen, anoi, että hänelle suoritettaisiin sotapalveluksessa olonsa ajalta sotapalvelukseen kutsuttujen kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkkausta koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen⁴⁾ edellyttämät palkkaedut. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ anomukseen myöntyä sekä kehoittaa palolautakuntaa aikanaan tekemään esityksen palolaitoksen palkkamäärärahaan mahdollisesti tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä.

Entinen palomies P. F. Kaja, joka sopimattomana palomieheksi oli irtisanottu ja joutunut sotapalvelukseen lokakuun 10 p:nä 1941 eikä sotapalveluksessa olonsa ajalta ollut nauttinut mitään reserviläispalkkaa kaupungilta, oikeutettiin⁶⁾ asiasta valitettuaan saamaan mainitusta päivästä lukien siksi kunnes hän vapautui sotapalveluksesta asevelvollisuuslain 49 §:ssä tarkoitettujen ja sotapalvelukseen kutsuttujen kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkkausta koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen⁴⁾ edellyttämät palkkaedut niistä kuitenkin vähennettynä hänelle irtisanomisajalta suoritettu palkka.

Kesälomat. Palolautakunta oikeutettiin⁷⁾ sopimaan palomiesten kanssa siitä, että he vapaaehtoisesti luopuisivat kaupunginvaltuuston päätöksen edellyttämästä osasta kesälomaansa, josta korvauksena heille suoritettaisiin kaksinkertainen palkka.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾, että palolaitoksen palveluksessa oleville henkilöille saatiin kertomusvuoden kesänä myöntää kesälomia ainoastaan erikoistapauksissa palopäällikön harkinnan mukaan alistaen toimenpiteensä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ oikeuttaa palolautakunnan ylittämään palolaitoksen määrärahaa Kesälomasijaiset kaksinkertaisen palkan suorittamiseksi niille palokunnan viranhaltijoille, jotka joko kokonaan tai osaksi olivat joutuneet luopumaan kertomusvuoden kesälomastaan kehoittaen lautakuntaa tekemään aikanaan kaupunginhallitukselle ilmoituksen tarvittavan lisämäärärahan lopullisesta suuruudesta.

Palolautakunta anoi, että palomiehille, jotka ilmapommitusten vuoksi kasarmoituina ollessaan olivat joutuneet menettämään vapaavuorokautensa, suoritettaisiin hyvityksenä jokaisesta näin menetetyistä vapaavuorokaudesta kunkin asianomaisen päivä-

¹⁾ Khs 13 p. huhtik. 698 §. — ²⁾ S:n 28 p. syysk. 1 676 §. — ³⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 024 §. —

⁴⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 7. — ⁵⁾ Khs 29 p. jouluk. 2 339 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. huhtik. 697 §. —

⁷⁾ S:n 17 p. toukok. 925 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. kesäk. 1 236 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. syysk. 1 599 §.

palkkaa vastaava korvaus sekä saman suuruinen muonaraha kuin ilmasuojelukeskuksen kasarmoidulle henkilökunnalle. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ anomuksen hyväksyä, kuitenkin sillä lisäyksellä, että palomiehille oli, mikäli mahdollista koetettava järjestää toinen vapaapäivä menetetyin tilalle, jolloin heille luonnollisestikaan ei ollut suoritettava mitään palkkakorvausta. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehoittaa palopäällikköä tarvittaessa olemaan toimessaan vapaapäivinäänkin sekä palolautakuntaa aikanaan tekemään esityksen tarkoitukseen mahdollisesti tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä.

Korvauksena menetetyistä vapaavuorokausista kaupunginhallitus myönsi²⁾ v.t. palopäällikkö L. A. Kartolle 23 976 mk ja v.t. apulaispalopäällikkö T. S. Sundqvistille 6 396 mk ollen korvaukset suoritettava palolaitoksen määrärahasta Tilapäistä työvoimaa, sitä ylittäen.

Ylityökorvaukset. Palolautakunnalle päätettiin³⁾ huomauttaa, että ylityökorvaukset oli suoritettava palolaitoksen tilapäisen työvoiman määrärahasta eikä tarverahoista.

Ulkokuntalaisten palomiesten majoitus ja muonitus. Ilmasuojelukeskukselle päätettiin⁴⁾ toimenpidettä varten lähettää palolautakunnan esitys Helsinkiin ulkokunnista hälytettävien palomiesten majoitus- ja muonitusmahdollisuuksien järjestämisestä.

Merkittiin⁵⁾ tiedoksi Jönköpingin palopäällikön ilmoitus, että mainitun kaupungin palokunnan välityksellä voitaisiin Helsinkiin lähettää vapaaehtoinen sammutusryhmä kalustoineen.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ kirjelmällä kehoittaa ilmasuojelukeskusta ryhtymään palolautakunnan esityksen mukaisesti toimenpiteisiin palomiesten muonituksen ja ulkokunnista avustamaan saapuneen sammutusmiehistön majoittamisen järjestämiseksi ilmapommitusten jälkeen sekä kehoittaa palolautakuntaa itse huolehtimaan ns. rautaisen annoksen järjestämisestä sammutusmiehistölle.

Vieraiden palokuntien antama sammutusapu. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi alla mainittujen palokuntien osallistumisesta ilmapommitusten aiheuttamien tulipalojen sammutustöihin Helsingissä johtuviin kustannuksiin seuraavat rahamäärät: Kymin ja Voikan tehtaiden vapaaehtoisten palokuntien 24 335: 30 mk⁷⁾, Kirkkonummen palokunnan 15 060 mk⁸⁾, Evitskogin vapaaehtoisen palokunnan 5 935 mk⁹⁾, Hyvinkään kauppalan palokunnan 6 047 mk¹⁰⁾, Yhtyneiden villatehtaiden Hyvinkään osaston palokunnan 4 665 mk¹¹⁾, Porvoon ja sen lähiympäristöjen palokuntien 38 473: 50 mk¹²⁾ sekä Someron palokunnan 5 100 mk¹³⁾.

Samoista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi¹⁴⁾ 188: 80 mk Leppävaaran vapaaehtoisen palokunnan miehistöön kuuluvan K. U. Ljungbergin lääkäri- ja lääkekulujen korvaamiseen.

Helsingin vapaaehtoisen palokunnan avustaminen. Päätettiin¹⁵⁾, että kaupunki suorittaisi Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle sen autojen, letkujen ja palokaluston kertomusvuoden vakuutusmaksuista ja varsinaisista palo- ja liikennevakuutuksista yhteensä 48 560 mk ja ottaisi lisäksi vastatakseen vapaaehtoisesta sotavahinkovakuutuksesta.

Pääluokkaan Erinäiset sosiaaliset tehtävät sisältyvistä käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi¹⁶⁾ 29 396: 05 mk:n suuruisen määrärahan Helsingin vapaaehtoisen palokunnan eräiden autojen korjaamiskustannuksiin.

Hävinneiden letkujen korvaaminen Käpylän vapaaehtoiselle palokunnalle. Kaupunginhallitus päätti¹⁷⁾ oikeuttaa vesijohtolaitoksen suorittamaan Käpylän vapaaehtoiselle palokunnalle 3 026 mk eräiden sen lainassa olleiden ja hävinneiden letkujen korvaamiseksi sekä merkitä mainitun rahamäärän vesijohtolaitoksen ylimääräisen tilin Scdan aiheuttamat vahingot rasitukseksi.

Kalusto. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi¹⁸⁾ 5 400 mk:n suuruisen määrärahan radiokoneen hankkimiseksi Sörnäisten palkasemalle.

Annankadun taloon n:o 16 asennettu hälytyspuhelin sallittiin¹⁹⁾ siirtää pääpaloaseman alipäällystön virkahuoneeseen.

1) Khs 2 p. maalisk. 445 §. — 2) S:n 8 p. jouluk. 2 181 §. — 3) S:n 11 p. toukok. 884 §. — 4) S:n 17 p. helmik. 320 §. — 5) S:n 17 p. helmik. 321 §. — 6) S:n 2 p. maalisk. 451 §. — 7) S:n 4 p. toukok. 828 § ja 25 p. toukok. 970 §. — 8) S:n 22 p. kesäk. 1 155 §. — 9) S:n 24 p. elok. 1 466 §. — 10) S:n 24 p. elok. 1 467 §. — 11) S:n 26 p. lokak. 1 828 §. — 12) S:n 30 p. marrask. 2 082 §. — 13) S:n 8 p. jouluk. 2 150 §. — 14) S:n 1 p. kesäk. 1 017 §. — 15) S:n 28 p. syysk. 1 672 §. — 16) S:n 14 p. syysk. 1 600 §. — 17) S:n 21 p. jouluk. 2 290 §. — 18) S:n 13 p. tammik. 61 §. — 19) Kbn jsto 30 p. marrask. 4 370 §.

Pääloukkaan Palotoimi sisältyvistä käyttövaroistaan Väestönsuojelutarvikkeet kaupunginhallitus myönsi¹⁾ 160 436:50 mk eräiden väestönsuojelutarvikkeiden hankkimiseksi.

Palolaitoksen eräeseen sairaankuljetusautoon päätettiin²⁾ asentaa hiilikaasutin ja suorittaa sen aiheuttamat kustannukset palolaitoksen määrärahasta Kaluston hankinta.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ tehdä kotijoukkojen esikunnalle esityksen esikunnan palokunnalta v. 1941 takavarikoimien kahden moottoriruiskun palauttamisesta tahi korvaamisesta vastaavanlaisilla ruiskuilla samoin kuin myös esityksen sisäasiainministeriölle Viipurin kaupungille lainattujen, palosuojeluyhdistyksen omistamien paloautojen palauttamisesta palokunnalle.

Vastauksena lääninhallituksen kiertokirjeeseen, joka koski eräiden moottoriruiskujen jakamista avustuksina eri kunnille kaupunginhallitus päätti⁴⁾ lääninhallitukselle ilmoittaa, että Helsingin kaupunki ei halunnut tulla huomioonotetuksi mainittua palokalustoa jaettaessa.

Vedenottoaikat. Koska kaupunginvaltuuston hyväksymä⁵⁾ suunnitelma vedenottoaikojen rakentamiseksi ei sisäasiainministeriön käsityksen mukaan vastannut niitä määräyksiä, mitä sammutusveden saannin varmistamiseksi oli annettu, ministeriö oli kehoittanut kaupunkia harkitsemaan uudelleen asiaa ja ottamaan huomioon, että vesijohtoverkoston notkopaikoissa olevat tyhjennyskaivot oli kunnostettava sellaisiksi, että niitä voitaisiin käyttää sammutusvedenottoaikkoina. Kaupunginhallitus huomautti tämän johdosta mm., että kyseiset työt sitoivat suuren määrän työvoimaa, mutta että kaupunki siitä huolimatta katsoi tarpeelliseksi ryhtyä viidennen vedenottoaikan rakentamiseen Kumpulaan Intiankadun kohdalle, koska tämän alueen vedensaantimahdollisuudet olivat rajoitetut ja koska siellä oli yksinomaan puurakennuksia sekä anoi⁶⁾ sisäasiainministeriöltä lupaa viimeksi mainitun vedenottoaikan rakentamiseen.

Merkittiin⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätökset työluvan myöntämisestä vedenottoaikojen rakentamiseen erinäisin ehdoin.

Merkittiin⁸⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön päätös sammutusvedenottoaikojen rakentamista koskevan määräyksen muuttamisesta, minkä ohessa kaupunginhallitus päätti, että käynnissä olevat vedenottoaikojen rakentamistyöt suoritettaisiin loppuun, mutta aloittamattomat työt saisivat raueta.

Venäläisten sotilashenkilöiden sairaskuljetukset. Koska palolaitoksen suorittamista venäläisten sotilashenkilöiden sairaskuljetuksista Helsingistä Porkkalaan ei oltu saatu mitään korvausta, ja koska kyseiset kuljetukset ilmeisesti tulisivat edelleen jatkumaan, kaupunginhallitus päätti⁹⁾ kirjelmitse kääntyä ulkoasiainministeriön puoleen mainitun korvauksen suorittamiseksi palolaitokselle.

Piirinuohoojain eläkesääntö. Palolautakunta oikeutettiin¹⁰⁾ pyytämään asiantuntijanlausuntoa kansliasihteeri A. I. L. Danielsonilta Helsingin nuohoojamestarien yhdistyksen laatimasta ehdotuksesta Helsingin piirinuohoojain eläkesäännön säännöiksi.

6. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveystenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveystenhoitolautakunnan diaarionpito. Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ evätä terveystenhoitolautakunnan anomuksen saada poiketa kaupunginhallituksen vahvistamasta¹²⁾ diaarinmallista sekä kehoittaa lautakuntaa v:n 1945 alusta lukien ottamaan käytäntöön vahvistetun mallin mukaisen diaarion.

Kaupunginlääkärit. Merkittiin¹³⁾ tiedoksi valtioneuvoston vahvistaneen kaupunginlääkärien peruspalkat ja päätettiin lääkintöhallitukselle lähetettävässä kirjelmässä ilmoittaa, että ensimmäisen kaupunginlääkäriin viran vakinaisena haltijana v:n 1943 ai-

1) Khs 7 p. tammik. 33 §. — 2) S:n 29 p. jouluk. 2 345 §. — 3) S:n 2 p. maalisk. 451 §. — 4) S:n 20 p. heinäk. 1 301 §. — 5) Ks. tämän kert. I osan s. 30. — 6) Khs 6 p. huhtik. 652 §. — 7) S:n 9 p. maalisk. 484 §, 6 p. huhtik. 652 § ja 25 p. toukok. 989 §. — 8) S:n 16 p. marrask. 2 010 §. — 9) S:n 29 p. jouluk. 2 338 §. — 10) Khn jsto 20 p. tammik. 3 090 §. — 11) Khs 9 p. marrask. 1 913 §. — 12) Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 153. — 13) Khs 3 p. helmik. 211 §.

kana oli ollut lääketieteen ja kirurgiantohtori T. W. Wartiovaara sekä anoa lääkintöhallitusta suorittamaan v:n 1943 valtionapuna kyseisen viran ylläpitämisestä 79 175 mk. Lääkintöhallituksen sittemmin ilmoitettua laskeneensa ensimmäisen kaupunginlääkärin v:n 1943 palkkauksen valtionapuun oikeuttavan määrän vain 59 375 mk:ksi, mikä merkitsi kaupunginlääkäri Wartiovaaralle maksettua palkkaa ilman ikäkorotuksia, kaupunginhallitus päätti¹⁾ lääkintöhallitukselle lähetettävässä kirjelmässään tehdä uuden esityksen asiassa ja huomauttaa siinä, että tohtori Wartiovaara ei kyseisenä vuonna ollut lainkaan hoitanut virkaansa, vaan oli sitä hoitanut terveydenhoidontarkastaja C. G. A. Schwanck viransijaisena. Viimeksi mainitulle oli kaupungin varoista suoritettu kaikkiaan 184 285 mk:n suuruinen palkka. Tähän viitaten kaupunginhallitus anoi valtionapua 2/3 valtioneuvoston vahvistamasta ensimmäisen kaupunginlääkärin peruspalkasta eli 94 800 mk:sta. Lisäksi päätettiin²⁾ kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa asianomaisessa järjestyksessä hakemaan ensimmäiselle kaupunginlääkärille ikäkorotuksia valtion varoista.

Ensimmäiselle kaupunginlääkärille T. W. Wartiovaaralle myönnettiin³⁾ sairauslomaa täysin palkkaeduin joulukuun 1 p:n ja 21 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan terveydenhoidontarkastaja C. G. A. Schwanck.

Toisen kaupunginlääkärin virka päätettiin⁴⁾ julistaa haettavaksi.

Aluelääkärit. Eteläisen alueen aluelääkärin E. C. K. A. Sillmanin ollessa jatkuvasti sotapalveluksessa kaupunginhallitus päätti⁵⁾ määrätä lääketieteen ja kirurgian tohtori P. O. Thermanin hoitamaan hänen virkaansa kesäkuun 5 p:stä lukien toistaiseksi oikeuksin nostaa virkaan kuuluva peruspalkka kalliinajanlisäyksineen. Viimeksi mainitun tultua sittemmin kutsutuksi sotapalvelukseen määrättiin⁶⁾ kyseistä virkaa hoitamaan lääketieteenlisensiaatti J. Aalto samoin palkkaeduin kuin edellinenkin heinäkuun 10 p:stä lukien ja siksi kunnes viran vakinainen haltija voi ryhtyä sitä hoitamaan. Aluelääkäri Sillmanille myönnettiin⁷⁾ sairauslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin marraskuun 3 p:stä joulukuun 15 p:ään sijaisenaan lääketieteen lisensiaatti J. Aalto.

Töölön alueen aluelääkärille R. Lagukselle myönnettiin⁸⁾ sairauslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin yhden kuukauden ajaksi helmikuun 19 p:stä lukien sijaisenaan lääketieteen lisensiaatti T. Thorström.

Pohjoisen alueen virkaa toimittavalle aluelääkärille A. S. E. Schwanckille myönnettiin⁹⁾ sairauslomaa helmikuun 28 p:stä maaliskuun 20 p:ään täysin palkkaeduin kahden viikon ajalta sekä jäljellä olevalta loman osalta ilman palkkaa sijaisinaan lääketieteen lisensiaatti S. Paatero helmikuun 28 p:stä maaliskuun 3 p:ään, lääketieteen ja kirurgian tohtori A. Ruotsalainen maaliskuun 4 p:stä 6 p:ään ja lääketieteen lisensiaatti E. Salomaa maaliskuun 7 p:stä 20 p:ään.

Sotapalvelukseen kutsutun Sörnäisten alueen aluelääkärin G. B. Bondestamin virkaa hoitamaan määrätty¹⁰⁾ lääketieteen lisensiaatti L. Salmenkallio-Eerola vapautettiin pyynnöstä tästä tehtävästä joulukuun 16 p:stä 1943 alkaen ja määrättiin¹¹⁾ kyseistä virkaa hoitamaan lääketieteen lisensiaatti K. Rehtijärvi mainitusta päivästä lukien ja kunnes viran vakinainen haltija palasi sitä hoitamaan 5 599 mk:n suuruisin kuukausipalkoin. Aluelääkäri Bondestamin jouduttua sittemmin kesäkuun 13 p:nä uudelleen sotapalvelukseen kaupunginhallitus päätti¹²⁾ määrätä lääketieteenlisensiaatit K. Airaksisen ja E. Salomaan mainitusta päivästä lukien yhdessä väliaikaisesti hoitamaan hänen virkaansa oikeuttaen kumpaisenkin nostamaan puolet mainitun viran peruspalkasta kalliinajanlisäyksineen.

Kaupunginkättilön asuntoetu. Terveydenhoitolautakunnan alistettua kaupunginhallituksen tutkittavaksi päätöksensä korvauksen suorittamisesta kaupunginkättilön H. Lehdon sijaiselle H. Mikkolalle hänen ilmapommituksen johdosta menettämästään asuntoedusta kaupunginhallitus päätti¹³⁾ oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan suorittamaan kättilö Mikkolalle 800 mk:n suuruisen korvauksen kuukaudessa.

Kodinhoitajattaren palkkaaminen. Naistenklinikassa oli v:sta 1941 alkaen käytetty kaupunginkättilöä potilaiden huoltoasioita järjestettäessä ja yksityistä tietä järjestetty

¹⁾ Khs 20 p. huhtik. 759 §. — ²⁾ S:n 3 p. helmik. 211 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 308 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 72 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 195 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. elok. 1 348 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 193 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. maalisk. 516 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. maalisk. 634 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 112. — ¹¹⁾ Khs 20 p. tammik. 143 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. elok. 1 347 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. maalisk. 413 § ja 30 p. maalisk. 633 §.

huoltoasiain hoidossa välttämätön kodinhoitajatar hänen avukseen. Koska kuitenkin tuntui mahdottomalta jatkuvasti tällä tavoin palkata kodinhoitajatar, jonka työ koski yksinomaan kaupunkilaisia, naistenklinikan johtaja esitti, että kaupunki ottaisi tehtäväkseen palkata kodinhoitajattaren avustamaan naistenklinikassa hoidettujen potilaiden huollossa, johon anomukseen Mannerheim-liittokin oli yhtynyt. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ pöytäkirjanotteella naistenklinikan johtajalle ja Mannerheim-liitolle ilmoittaa, että koska naistenklinikassa toiminut kaupunginkätilö lähiaikoina tulisi siirtymään kaupungin toimesta perustettavaan äitiys- ja lastenneuvolaan, kaupunki palkkaisi sinne myöskin kodinhoitajattaren, joten kysymys mainitun viran perustamisesta naistenklinikkaan sai raueta. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa tarvittaessa tekemään esityksen kodinhoitajattaren palkkaamisesta uuteen neuvolaan.

Katsastajat. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään anoa työoloman myöntämistä katsastaja F. E. Lindrothille.

Katsastaja J. A. Malmgren oikeutettiin ³⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa helmikuun 28 p:ään 1945 saakka.

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin ⁴⁾ määräämään herrat F. Engman ja A. Sinisalo makkaratehtaiden kaitsijoiksi v:ksi 1945.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ periaatteessa hyväksyä terveydenhoitolautakunnan esityksen kurssien järjestämisestä katsastajain ammattikoulutusta silmällä pitäen.

Desinfiointilaitos. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan ostamaan auton desinfiointsijain käytettäväksi sekä aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen 190 000 mk:n suuruisen määrärahan myöntämistä tarkoitukseen.

Pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisällyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 100 000 mk matalapainehöyrykattilan hankkimiseksi desinfiointilaitokseen.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 240 mk erään desinfiointilaitoksen käytössä olleen soutustadionin huonetilan vuokran maksamiseen.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio. Terveydellisten tutkimusten laboratorion määräämistä viralliseksi tutkimuslaitokseksi koskeva kauppa- ja teollisuusministeriön kirjelmä merkittiin ⁹⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään tehdä esityksen laboraattori J. R. Pietilän lomauttamisesta sotapalveluksesta.

Näytteenottaja A. Niemi oikeutettiin ¹¹⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan jäämään edelleen virkaansa kertomusvuoden loppuun saakka.

Kaupungineläinlääkärit. Kaupungineläinlääkäri O. W. Ehrströmille myönnettiin ¹²⁾ sairaslomaa täysin palkkaeduin maaliskuun ajaksi sijaisenaan eläinlääkäri B. Nordberg.

Teurastamon apulaisjohtaja J. K. Sjölund määrättiin ¹³⁾ kertomusvuoden alusta lukien oman virkansa ohella hoitamaan apulaiskaupungineläinlääkäriä virkaa 1 000 mk:n kuukausipalkkioin.

Maidontarkastamo. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ sisäasiainministeriön kautta päämajan järjestelyosastolle lähetettävässä kirjelmässään tehdä esityksen laboraattori O. O. Kallion vapauttamiseksi sotapalveluksesta.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ hyväksyä terveydenhoitolautakunnan toimenpiteen myöntää näytteenottaja J. Junekselle pidennettyä kesälomaa syyskuun 11 p:stä 16 p:ään kotinsa evakuointia varten.

Terveydenhoitolautakunnan alistuksen johdosta, joka koski vuosiloman myöntämistä tammikuun 18 p:nä irtisanotulle näytteenottaja H. Åbergin sijaisena toimineelle meijeristi A. Väisäselle, kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa

¹⁾ Khs 17 p. toukok. 926 §. — ²⁾ S:n 14 p. syysk. 1 611 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1 865 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 309 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. marrask. 1 960 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. helmik. 216 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. maalisk. 581 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 258 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. helmik. 338 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 230 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. syysk. 1 642 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 632 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. helmik. 342 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 1 769 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. lokak. 1 768 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. helmik. 344 §.

myöntämään meijeristi Väisäselle viiden päivän vuosiloman hänen irtisanomisestaan lukien.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 4 000 mk erään maidontarkastamon sterilisaattorin sähköistämiseksi.

Samoista käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 36 000 mk maidontarkastamon ilmapommitusvaurioiden korjaamiseen ja muuttokustannusten suorittamiseen.

Pääluokkaan Yleiset työt sisällystyivät käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 44 400 mk maidontarkastamon kanslian laajentamista tarkoittavien muutostöiden suorittamiseksi maidontarkastamossa ja eräässä siihen rajoittuvassa satamalaitoksen huoneistossa.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan tekemään Kauniainen kauppalanhallituksen kanssa sopimuksen mainitun kauppalan maidontarkastuksen järjestämiseksi siten, että kauppalalla palkkasi Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnan hyväksymän näytteenottajan ja korvasi hänen matkakulunsa; näytteenottajan tehtävänä oli suorittaa maidon rasvapitoisuus- ja kestävyystutkimukset kaupungin maidontarkastamon suorittaessa muut tutkimukset ja kansliatyöt ehdoin, että kauppalalla korvasi kaupungille näin aiheutuvat kustannukset 500 mk:lla kuukaudessa.

Tuberkuloosihuolto. Kaupunginhallitus oikeutti ⁵⁾ terveydenhoitolautakunnan sijoittamaan 30 helsinkiläistä tuberkuloosipotilasta Nummelan parantolaan ja kehoittaa lautakuntaa aikanaan tekemään esityksen mahdollisesti tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä. Tuberkuloosisairaalaasta päätettiin ⁶⁾ sittemmin luovuttaa liinavaatteita mainittujen potilaiden käyttöön.

Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema. Terveydenhoitolautakunnan määrättyä toisen kaupunginlääkärin E. S. Jokivartion oman virkansa ohella hoitamaan sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman apulaislääkärin virkaa, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ että tohtori Jokivartiolle oli tästä tehtävästä suoritettava puolet hoitamansa viran peruspalkasta kalliinajanlisäyksineen.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 12 338 mk sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman sairaanhoitajattarien ilmapommituksessa tuhoutuneen omaisuuden korvaamiseen ehdoin, että siitä mahdollisesti saatava sotavahinkokorvaus lankei kaupungin hyväksi.

Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto. Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston lääkäri E. E. Anttinen oikeutettiin ⁹⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa kesäkuun 18 p:ään 1945 saakka.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ antaa sielullisesti sairaiden huoltotoimiston tehtäväksi tylsä- ja vähämielisten henkilöiden rekisterinpidon sekä kehoittaa huoltolautakuntaa, lastensuojelulautakuntaa ja apulastentaria Aulaa lähettämään sielullisesti sairaiden huoltotoimistolle lääkintöhallitukselta saatavan kaavakkeen M IV mukaiset ilmoitukset kaikista niistä tylsä- ja vähämielististä henkilöistä, joiden kanssa ne joutuivat tekemisiin.

Kouluhammasklinikka. Terveydenhoitolautakunnan tiedusteltua oliko kaupunginvaltuuston päätöstä ¹¹⁾ kouluhammaslääkärien nimittämisestä virkoihinsa sovellettava taannehtivasti siten, että ne kouluhammaslääkärit, jotka uutta määräystä vahvistettaessa olivat toimessaan jo vähintään toista kolmivuotiskautta voitaisiin tämän kauden päätyttyä nimittää virkoihinsa niitä haettaviksi julistamatta, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ terveydenhoitolautakunnalle ilmoittaa, että mainittu päätös oli voimassa vain päätöksen tekopäivästä lukien, joten kyseisten hammaslääkärien virat oli julistettava haettaviksi.

Kouluhammaslääkäreille suoritettavat maksut lastensuojelulautakunnan alaisissa laitoksissa olevien lasten hampaiden hoidosta samoin kuin päivärahat ja matkakustannukset laitoksiin mainittua tarkoitusta varten tehtävistä käynneistä vahvistettiin ¹³⁾.

Terveydenhoitolautakunnan ilmoitus kouluhammasklinikan varusteiden ja työvälineiden suojaamisesta ilmapommitusten varalta merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 17 p. helmik. 345 §. — ²⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 197 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 310 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 192 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. maalisk. 456 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. maalisk. 520 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 196 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. toukok. 1 003 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huhtik. 803 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. toukok. 1 002 §. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 27. — ¹²⁾ Khs 20 p. tammik. 142 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. huhtik. 659 §; Kunnall. asetuskok. s. 79. — ¹⁴⁾ Khs 11 p. toukok. 894 §.

Ensimmäinen veneeristen tautien poliklinikka. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä toimenpiteen erään Marian sairaalan puurakennuksen luovuttamiseksi ensimmäisen veneeristen tautien poliklinikan käyttöön.

Sukupuolitautilien vastustaminen. Lääkintöhallituksen kiertokirjeen johdosta, jossa selostettiin mihin toimenpiteisiin kuntien oli ryhdyttävä saadakseen sukupuolitautilain edellyttämää korvausta valtion varoista, kaupunginhallitus, kuultuaan asiassa terveydenhoitolautakunnan ja kaupunginlakimiehen lausuntoja, päätti ²⁾, ettei kaupunki hae valtiolta korvausta veneeristen tautien poliklinikkain ylläpidosta eikä sukupuolitautilain muutoin aiheuttamista toimenpiteistä kaupungille koituneista kustannuksista sekä kehoitti terveydenhoitolautakuntaa kantamaan sisäasiainministeriön helmikuun 3 p:nä 1943 vahvistaman taksan mukaisen hoitomaksun niiltä potilailta, joiden oleskelupaikkana ei ollut Helsingin kaupunki.

Raatojen hävittämislaitoksen rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadittamaan suunnitelman ja alustavan kustannusarvion raatojen hävittämislaitoksen rakentamiseksi lautakunnan ja kiinteistölautakunnan yhteisten neuvottelujen perusteella myöhemmin määrättävään paikkaan kehoittaen lisäksi yleisten töiden lautakuntaa suunnitellun laitoksen teknillisistä kysymyksistä neuvottelemaan terveydenhoitoviranomaisten sekä teurastamon johdon kanssa.

Etuannit. Eräille terveydenhoitolautakunnan alaisille viranhaltijoille myönnettävien etuantien määrät vahvistettiin ⁴⁾.

Sairaalat

Sotapalveluksen merkitys ansiona kaupungin virkoja täytettäessä. Sairaalahallitus oli tiedustellut, missä määrin sodanaikainen, armeijassa suoritettu palvelu oli otettava ansiona huomioon sodan aikana siviilitehtävissä hankittujen erikoisansioiden rinnalla kaupungin virkoja täytettäessä. Koska kaupungin virkoihin nähden ei yleensä ole ollut vahvistettu varsinaisia virkaylennysperusteita eikä annettu tarkempia määräyksiä pätevyysvaatimuksista, kaupunginhallitus, kuultuaan kaupunginlakimiehen lausuntoa asiasta, päätti ⁵⁾, ettei sairaalahallituksen esitys antanut aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginlakimiehen lausunto päätettiin saattaa sairaalahallituksen tietoon.

Sairaalan viranhaltijain oikeus poistua kaupungista vapaa-aikoinaan. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, sairaalain ilmasuojelua silmällä pitäen, oikeuttaa kaupungin sairaalain johtajat toistaiseksi rajoittamaan viranhaltijain vapaa-ajan käyttöä siten, että vuoroteltua noudattaen vain $\frac{1}{4}$ kunkin sairaalan henkilökunnasta sai vapaapäivinä poistua kaupungista, kuitenkin niin, että mieshenkilökunnasta vain $\frac{1}{8}$, mihin lääkäreitä ei luettu, sai samana päivänä poistua kaupungista. Pakottavissa tapauksissa oli sairaalan johtajalla oikeus tilapäisesti tehdä suurempiakin rajoituksia. Lisäksi päätettiin ilmasuojelukeskukseen lähetettävässä kirjelmässä anoa kaupungin sairaalatarkastajan ja sairaalain viranhaltijain vapauttamista velvollisuudesta toimia asuintalojensa ilmasuojeluyhmissä.

Saamatta jääneen kesäloman korvaaminen. Niille sairaalain viranhaltijoille, joille työvoiman puutteen vuoksi ei oltu voitu myöntää v:n 1943 vuosilomia päätettiin ⁷⁾ sallia suorittaa heidän vuosilomansa palkkaa vastaava korvaus.

Luontoisettujen korvaaminen y.m. Kaupunginhallitus käsitteli ⁸⁾ vuoden varrella joukon asioita, jotka koskivat sairaalahallituksen alaisten viranhaltijain oikeuttamista asumaan sairaalan ulkopuolella tai heidän luopumistaan muuten virkoihinsa kuuluvista luontoiseduista samoin kuin kyseisten viranhaltijain nauttimistaan luontoiseduista suoritettavien korvausten suuruuden määräämistä. Viisi viranhaltijaa oikeutettiin ⁹⁾ kaupunginhallituksen määrämänä aikana pitämään omaisiaan asumassa luonaan virka-asunnoissaan.

¹⁾ Yhs 13 p. huhtik. 709 §. — ²⁾ S:n 22 p. maalisk. 575 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1 863 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 18 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. lokak. 1 715 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. maalisk. 584 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. helmik. 300 §. — ⁸⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 157, 3 191 ja 3 192 §, 2 p. maalisk. 3 289—3 291 §, 23 p. maalisk. 3 389 §, 4 p. toukok. 3 596 ja 3 597 §, 25 p. toukok. 3 689 ja 3 690 §, 8 p. kesäk. 3 737 §, 7 p. syysk. 4 036 §, 28 p. syysk. 4 099 ja 4 100 §, 12 p. lokak. 4 152 §, 2 p. marrask. 4 237—4 240 §, 16 p. marrask. 4 301 ja 4 302 §, 23 p. marrask. 4 335—4 339 §, 14 p. jouluk. 4 402—4 408 § sekä 28 p. jouluk. 4 493—4 501 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. helmik. 3 192 §, 4 p. toukok. 3 597 §, 2 p. marrask. 4 238 §, 23 p. marrask. 4 339 § ja 14 p. jouluk. 4 405 §.

Sairaalan arkistot. Sairaalahallituksen ilmoitus sen alaisten laitosten vastuunalaisista arkistonhoitajista merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Valtionarkistolle päätettiin ²⁾ lähettää anomus eräiden sairaalan tiliviraston arkistossa säilytettyjen kaupungin potilaiden tulo- ja lähtöilmoituksia koskevien asiakirjain sekä perimättä jääneiden ja tileistä poistettujen sairaalamaksusaatavia osoittavien laskujen hävittämisestä tarpeettomina. Sittenkin merkittiin ³⁾ tiedoksi valtionarkiston suostuneen kaupunginhallituksen yllä mainittuun esitykseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ valtionarkistolle lähetettävässä kirjelmässään pyytää valtionarkistoa tarkistamaan sairaalahallituksen laatiman yksityiskohtaisen ehdotuksen erinäisten sairaalan arkistoihin kuuluvien tarpeettomien asiakirjain poistamisesta sekä anoa lupaa niiden hävittämiseen.

Sairaalahallituksen ilmoitus arkistojen evakuoimisesta merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa sairaalahallituksen tilaamaan rakennustöimiston korjauspajalta 127 laatikkoa Marian sairaalan arkiston evakuointia varten kehoittaen lisäksi sairaalahallitusta hankkimaan arkistolle sopivan sijoituspaikan sekä aikanaan anomaan tarkoitukseen tarvittavaa määrärahaa.

Ulkokuntalaisten hoito kaupunginsairaaloissa. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi sairaalahallituksen ilmoitus ulkokunnista olevien silmä-, korva- ja kurkkutautipotilaiden ottamisesta hoidettaviksi kaupungin sairaaloihin ja niiden poliklinikoihin.

Lääkintöhallitukselta päätettiin ⁸⁾ veloittaa korvaus varattomille siirtoväkeen kuuluville ja inkeriläisille potilaille annetusta sairaalahoidosta ulkokuntalaisen hoitomaksun ollessa alimmassa maksuluokassa kuitenkin enintään 40 mk hoitopäivältä.

Työvelvollisten tutkiminen kaupungin poliklinikoissa. Marian ja Kivelän sairaalan poliklinikoissa päätettiin ⁹⁾ sallia tutkia kaikki työvoimapäällikön niihin tarkastettaviksi lähettämät vähävaraiset työvelvolliset vaatimatta heiltä poliklinikkamaksua ollen tämä päätös voimassa vain niin kauan kuin mainittu tutkimus ei tuottanut haittaa poliklinikan varsinaiselle toiminnalle sekä edellytyksin, että työvoimaviraston lääkäri rajoitti poliklinikoihin lähetettävät tapaukset mahdollisimman vähiin. Kyseinen päätös ei myöskään koskenut sairaalan lääkärin kantamia korvauksia tutkimukseen perustuvista todistuksista, vaan kehoitettiin työvoimavirastoa sopimaan niistä asianomaisten lääkärin kanssa.

Hankintatoimikunnan asettaminen. Kaupunginhallitus suostui ¹⁰⁾ sairaalahallituksen esitykseen saada asettaa kertomusvuodeksi hankintatoimikunta, johon kuuluisivat sairaalahallituksen jäsenet P. E. A. Nylander, A. Pohjanmaa sekä M. Saarenheimo, viimeksi mainittu puheenjohtajana.

Polttopuun käyttönormit. Koska sairaaloittain laadittu seikkaperäinen selvitys oli osoittanut kaupungin sairaaloita varten v:n 1943 toukokuun 1 p:n ja v:n 1944 huhtikuun 30 p:n väliseksi kulutuskaudeksi vahvistetut polttoaineen käytön kulutusnormit täysin riittämättömiksi, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kansanhuoltoministeriöltä anoa, että kyseiset käyttönormit korotettaisiin sääsuhteista riippuen ja koivuhaloiksi muunnettuna seuraaviksi: Marian sairaala 7 000 m³, kulkutautisairaala 8 000 m³, Kivelän sairaala 8 000 m³, Nikkilän sairaala 14 000 m³ ja tuberkuloosisairaala 8 500 m³. Sittenkin merkittiin ¹²⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön hyväksyneen kaupunginhallituksen esityksen.

Sairaalan omaisuuden palovakuuttamatta jättäminen. Sisäasiainministeriölle lähetettävässä kirjelmässä päätettiin ¹³⁾ ilmoittaa, että kaupunginvaltuusto, päättäessään ¹⁴⁾ valtionapua nauttivien sairaalan omaisuuden palovakuuttamisvelvollisuudesta, oli sitoutunut siihen, että kaupunki näiden sairaalan rakennusten ja kaluston tulipalossa, räjähdyksessä tai sodassa vahingoituessa tai tuhoutuessa viivytyksettä omalla kustannuksellaan saattoi ne käyttökuntoon, ellei valtion ja kaupungin välillä toisin sovittu.

Sairaalan evakuointi. Kertomusvuoden helmikuussa sattuneiden suurpommitusten johdosta sairaalahallitus oli heti ryhtynyt kaupungin sairaalan evakuoimista tarkoitteisiin toimenpiteisiin, jolloin osa Marian ja Kivelän sairaalan potilaita olikin saatu sijoi-

¹⁾ Khs 14 p. jouluk. 2 260 §. — ²⁾ S:n 22 maalisk. 537 §. — ³⁾ S:n 6 p. huhtik. 637 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 301 §. — ⁵⁾ Khn jsto 4 p. toukok. 3 562 §. — ⁶⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 204 §. — ⁷⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 391 §. — ⁸⁾ Khs 6 p. huhtik. 661 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. syysk. 1 529 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. helmik. 297 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 294 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 620 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. tammik. 145 §. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 29.

tetuksi Nikkilän sairaalaan ja Kiljavannummen keuhkotautiparantolaan. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä sairaalahallituksen toimenpiteet asiassa sekä kehoittaa edelleen sairaalatarkastajaa etsimään kaupungista sopivia huoneistoja potilaiden mahdollista väliaikaista siirtoa varten. Selostettuaan edelleen jatkuvia toimenpiteitään sairaalain evakuoimiseksi sekä sijoituspaikkojen varaamisessa ilmenneitä vaikeuksia sairaalahallitus esitti, että kaupunginhallitus kääntyisi valtioneuvoston puoleen, jotta valtion taholta vaikutettaisiin nykyistä parempien evakointimahdollisuuksien hankkimiseksi kaupungin sairaaloita varten, jolloin lisäksi oli otettava huomioon se mahdollisuus, että sairaalain toiminta Helsingissä ja etenkin Nikkilässä kävisi mahdolltomaksi. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ sisäasiainministeriölle lähetettävässä kirjelmässään tehdä sairaalahallituksen ehdotuksen mukaisen esityksen asiassa. Sitten kaupunginhallitus päätti ³⁾ varata Ryttylän koulukodin päärakennuksen sairaalain evakointipaikaksi ja oli lastensuojelulautakunnalta tiedusteltava mahdollisuuksia mainitun koulukodin muidenkin rakennusten luovuttamisesta tarkoitukseen. Edelleen päätettiin periaatteessa hankkia Puutalo oy:n tarjoamia parakkirakennuksia kaupungin käyttöön, lähinnä sairaalain evakointitarkoituksia silmällä pitäen.

Sairaaloissa sattuneet ilmapommitusvauriot. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa valvomaan kaupungin etuja kiinteistöjä kohdanneiden ilmapommitusvaurioiden sotakorvauksiin nähden. Lisäksi kehoitettiin kaupunginhallituksen asiamiesosastoa tutkimaan kaupungin mahdollisuuksia saada korvausta irtaimistoa kohdanneista vaurioista.

Asuntosäännöstely. Sairalahallituksen tiedusteluun, oliko asuntopulan vuoksi voimassa olevaa huone- ja asukasperiaatteen mukaista alivuokralaisjärjestelmää koskevia määräyksiä sovellettava myöskin kaupungin virka-asuntoihin nähden, päätettiin ⁵⁾ vastata, että valtioneuvoston huoneistojen käytön tehostamisesta antamat määräykset olivat virkasäännön estämättä voimassa virka-asuntoihinkin nähden ja oli alivuokralaisten ottamisesta aiheutuvat taloudelliset kysymykset harkittava kussakin tapauksessa erikseen.

Sairaaloissa suoritettavat muutos- ja korjaustyöt. Sairalahallituksen esitys kaupungin sairaaloissa v. 1945 suoritettavista muutos- ja korjaustyöistä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Kaasuliesien korvaaminen sähköliesillä kaupungin sairaaloissa. Talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ yhteensä 350 000 mk erinäisten sairaalain keittiöissä olevien kaasua käyttävien kokeiden korvaamiseksi sähkölaitteilla, josta määrärahasta 160 000 mk Kivelän sairaalaa, 110 000 mk Marian sairaalaa ja 80 000 mk kulkutautisairaalaan varten.

Marian sairaala. Marian sairaalan johtaja H. G. A. Bardy oikeutettiin ⁸⁾ saamaan täydet palkkaetunsa marraskuun 26—29 p:nä Ruotsiin tekemänsä matkan ajalta.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ puolustusministeriön lääkintöosasto I:lle lähetettävällä kirjelmällään anoa, että Marian sairaalan kirurgisen osaston alilääkäreistä joko tohtori M. I. Orkomies tai tohtori A. E. T. Pelkonen vapautettaisiin sotapalveluksesta hoitamaan Marian sairaalan ylilääkärin Bardyn virkaa tämän sairasloman aikana.

Sairaslomaa virkasäännön edellyttämin palkkaeduin myönnettiin Marian sairaalan johtajalle ja kirurgisen osaston ylilääkärille H. G. A. Bardylle ¹⁰⁾ elokuun 21 p:stä syyskuun 7 p:ään sijaisinaan sisätautien osaston ylilääkäri F. Saltzman hoitaen sairaalan johtajan tehtäviä ja apulaislääkäri U. Rinne hoitaen ylilääkärin tehtäviä ollen edelliselle suoritettava hänen oman palkkansa lisäksi ylilääkärin ja johtajan viran peruspalkkojen välinen erotus kalliinajanlisäyksineen sekä jälkimmäiselle hänen hoitamansa viran peruspalkka samoin kalliinajanlisäyksineen; vahtimestari V. E. Nordströmille ¹¹⁾ helmikuun 1 p:stä heinäkuun 31 p:ään oikeuksin nauttia $\frac{2}{3}$ palkastaan; sekä keittiöapulaiselle L. Rissaselle ¹²⁾ joulukuun 4 p:stä 31 p:ään samoin $\frac{2}{3}$ palkoin.

Palkatonta virkavapautta myönnettiin ¹³⁾ keittiöapulaiselle H. Salmiselle kesäkuun 1 p:stä marraskuun 30 p:ään.

Virkatoimittava taloudenhoitaja L. Ahrenberg ¹⁴⁾ oikeutettiin säädetyin eroamisiän

¹⁾ Khs 2 p. maalisk. 414 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 626 §. — ³⁾ S:n 28 p. heinäk. 1312 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 623 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 2067 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. lokak. 1798 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. huhtik. 665 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. helmik. 298 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. elok. 1381 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. elok. 1404 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. jouluk. 2354 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. marrask. 2129 §. — ¹³⁾ Khs jsto 17 p. elok. 3953 §. — ¹⁴⁾ Khs 16 p. marrask. 2023 §.

saavutettuaan jäämään virkaansa heinäkuun 1 p:ään 1945 sekä apulaistaloudenhoitaja H. Sundholm¹⁾ tammikuun 19 p:ään 1945 saakka.

Sitten kun pääosa Marian sairaalan lastenosastosta pääkaupunkia kohdanneiden ilmahyökkäysten johdosta oli siirretty Kiljavannummen keuhkotautiparantolaan, kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä parantolan esityksen 45 mk:n suuruisen potilasmaksun suorittamisesta sille kutakin hoitopäivää kohden.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ luovuttaa Lapinlahden kansakoulurakennuksen ensimmäisestä kerroksesta 3 luokkahuonetta tarpeellisine apuhuoneineen Marian sairaalan käyttöön sekä kehoitti⁴⁾ sittemmin rakennustoimistoa ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin mainittujen huoneiden kunnostamiseksi Marian sairaalan korva- ja kurkkutautien osaston väliaikaista käyttöä silmälläpitäen; mainittujen töiden aiheuttamiin kustannuksiin kaupunginhallitus myönsi⁵⁾ 9 601: 90 mk talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisältyivistä käyttövaroistaan.

Myöntyen sairaalahallituksen esitykseen kaupunginhallitus päätti⁶⁾ kehoittaa rakennustoimistoa ensi tilassa ryhtymään toimenpiteisiin Marian sairaalan lastenosasto II:n rakennuksen saattamiseksi käyttökuntoon.

Hyväksyen sairaalahallituksen esityksen Marian sairaalan ilmasuojelun tehostamisesta kaupunginhallitus päätti⁷⁾ kehoittaa rakennustoimistoa ryhtymään suunnittelemaan väestönsuojan rakentamista Marian sairaalaa varten sekä saattamaan sen rakennustyöt alulle.

Merkittiin⁸⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen⁹⁾ saada työlupa Marian sairaalan höyrykattilan asennus- ja muuraustöiden suorittamiseen ehdoin, että töissä käytettiin rakennustoimiston vakinaista työvoimaa.

Kulkutautisairaala. Ylilääkäri V. V. Rantasalon sallittiin¹⁰⁾ nauttia kertomusvuoden kesälomastaan käyttämättä jäänyt osa, 15 päivää, v:n 1946 tammikuussa.

Sairaalahallituksen määrättyä konemestari K. A. Leinon, heinäkuun 1 p:stä lukien, jolloin hänen tuli erota siirtyäkseen eläkkeelle, edelleenkin hoitamaan entistä ensimmäisen konemestarin virkaansa toistaiseksi ja kunnes viran uusi haltija, konemestari J. E. Kekäläinen voi ryhtyä sitä hoitamaan, kaupunginhallitus päätti¹¹⁾, että konemestari Leinolle oli viransijaisuusajalta suoritettava hänelle tulevan eläkkeen lisäksi ensimmäisen konemestarin viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen. Lisäksi päätettiin konemestari Leino oikeuttaa asumaan kaupungin ulkopuolella.

Siivooja A. Pitkäselle myönnettiin¹²⁾ lomaa täysin palkkaeduin 12 p:n ajaksi lapsensa evakuoimista ym. yksityisasiota varten.

Siivooja R. Lahtinen oikeutettiin¹³⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan jäämään virkaansa edelleen heinäkuun 1 p:ään 1945 saakka.

Talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyivistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi¹⁴⁾ 58 500 mk halkokatoksen rakentamiseksi kulkutautisairaalan alueelle.

Kulkutautisairaalaan päätettiin¹⁵⁾ Asunto oy. Sortavalan Keskus nimiseltä yhtiöltä vuokrata 18 kappaletta sähköliesiä seuraavin ehdoin: Vuokranantaja luovuttaa liedet vuokraajalle vapaasti rautatievaunussa Helsingissä ja vuokraaja tarkistaa liedet ja sijoittaa ne kulkutautisairaalaan; vuokramaksu on 50 mk liedeltä kuukaudessa ja suoritetaan se takautuvasti neljännesvuosittain; vuokra-aika jatkuu toistaiseksi yhden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin; vuokranantaja ei ole vastuussa siitä, jos vuokra-aika päättyy vuokranantajasta riippumattomasta syystä ilman irtisanomisaikaa; vuokra-ajan päätyttyä on vuokraaja velvollinen korvauksetta toimittamaan liedet rautatievaunuun Helsingissä sekä varustamaan ne samantapaisilla puukehyksillä kuin ne vastaanotettaessakin olivat.

Merkittiin¹⁶⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön hylänneen kaupun-

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1 958 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 457 §. — ³⁾ S:n 27 p. huhtik. 802 §. —

⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 091 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. marrask. 2 017 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. syysk. 1 687 §. —

⁷⁾ S:n 2 p. maalisk. 417 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. elok. 1 351 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 192 §. — ¹⁰⁾ S:n

14 p. jouluk. 2 259 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 083 §. — ¹²⁾ Khs jsto 13 p. huhtik. 3 471 §. —

¹³⁾ Khs 8 p. kesäk. 1 086 §. — ¹⁴⁾ S:n 31 p. elok. 1 506 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. marrask. 1 961 §. —

¹⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 454 §.

ginhallituksen anomuksen luvan myöntämisestä kulkutautisairaalan röntgenosaston siustamistöiden suorittamiseen.

Kulkutautisairaalan keittiörakennukseen tehtyä murtovarkautta koskeva ilmoitus merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Kivelän sairaala. Koska sisätautien osaston ylilääkärinvirkaa väliaikaisesti hoitamaan määrätty ²⁾ lääketieteen ja kirurgian tohtori A. Seppänen oli joutunut palvelukseen muualle, kaupunginhallitus päätti ³⁾ vapauttaa hänet tästä tehtävästään maaliskuun 14 p:stä lukien sekä määrätä siitä lähtien ylilääkärinvirkaa hoitamaan kunnalliskodin lääkärin G. H. R. Töttermanin oikeuksin nauttia hoitamansa viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa samoin kalliinajanlisäyksineen. Tohtori Töttermanin tultua kesäkuun 8 p:nä kutsutuksi sotapalvelukseen, hoiti virkaa sairaalahallituksen määräyksen nojalla lääketieteen ja kirurgian tohtori M. Elovuori kesäkuun 12 p:ään saakka mistä lähtien kaupunginhallitus määräsi ⁴⁾ lääketieteen ja kirurgian tohtori P. A. Brummerin hoitamaan sitä toistaiseksi ja kunnes toisin määrättiin oikeuksin nostaa viransijaisuusajalta, mikäli se kesti vähintään kuukauden, hoitamansa viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen. Koska kuitenkin tohtori Brummerkin sittemmin elokuun 4 p:nä joutui komennetuksi puolustuslaitoksen tehtäviin, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ samasta ajankohdasta lukien määrätä tohtori Elovuoren hoitamaan ylilääkärinvirkaa siihen kuuluvien palkkaeduin. Tohtori Elovuoren marraskuun myönnetyin sairasloman ajaksi määrättiin ⁶⁾ ylilääkärinvirkaa hoitamaan lääketieteen ja kirurgian tohtori H. Salmenkallio.

Sairalahallituksen alistettua kaupunginhallituksen harkittavaksi kysymyksen sotasairaalaan toiselle paikkakunnalle työvelvollisena määrätylle alilääkäri K. U. Ahavalle suoritettavista palkkaeduista kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa sairaalahallitusta suorittamaan tohtori Ahavalle sotasairaalassa olon ajalta hänen omaan virkaansa kuuluvat palkkaedut, joista kuitenkin oli vähennettävä hänen puolustuslaitokselta saamansa palkka.

Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi ilmoitus ylilääkäri P. R. Soisalon ja alilääkäri K. U. Ahavan vapautumisesta sotapalveluksesta viimeistään marraskuun 30 p:nä.

Kivelän sairaalan apulaislääkäri M. E. Savilahti oli tullut nimitetyksi valtion virkaan kertomusvuoden maaliskuun 25 p:nä. Koska hänelle kuitenkaan ei uudesta virasta suoritettu mitään palkkaa ennen kuin hän vapautui sotapalveluksesta sitä hoitamaan, sairaalahallitus tiedusteli, oliko tohtori Savilahdelle suoritettava reserviläispalkkaa kaupungin puolesta, ilmoittaen, että kyseinen palkka oli maksettu hänelle kesäkuun 1 p:ään saakka. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tällöin, että tohtori Savilahdelle ei ollut suoritettava palkkaa kesäkuun 1 p:n jälkeiseltä ajalta, mutta ettei häneltä myöskään ollut perittävä takaisin palkkaa, joka hänelle mainitun nimityksen jälkeen oli kaupungin varoista suoritettu.

Koska oli käynyt ilmi, että sairaanhoitajattaret M. Eerikäinen ja H. Swanljung olivat yhtäjaksoisesti nauttineet yli vuoden jatkuvaa virkalomaa, josta osan sairaslomana ja osan palkattomana lomana, edellinen heinäkuun 16 p:stä 1943 elokuun 26 p:ään 1944 ja jälkimmäinen kesäkuun 1 p:stä 1943 elokuun 1 p:ään 1944, ilman, että siihen virkasäännön mukaisesti oli anottu kaupunginhallituksen suostumusta, sairaalahallitus esitti, että heille saataisiin palkattomana myöntää se virkaloman osa, joka ylitti virkasäännön sallimat 12 kuukautta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ anomukseen myöntä. Sittemmin päätettiin ¹¹⁾ sairaanhoitajatar Eerikäiselle ja sairaanhoitajatar Swanljungille myöntää jatkettua palkatonta virkavapautta kertomusvuoden loppuun saakka lisäyksin, että jolleivät he loman päätyttyä palanneet hoitamaan virkojansa heidän katsottiin eronneen viroistaan. Sairanhoitajatar Eerikäisen virkavapautta päätettiin ¹²⁾ jatkaa vielä maaliskuun 31 p:ään 1945 saakka yllä mainituin varauksin.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹³⁾ sairaalahallituksen toimenpiteen myöntää palkatonta virkavapautta siivooja T. Hiirelle helmikuun 9 p:stä elokuun 9 p:ään sekä päätti ¹⁴⁾ sittemmin jatkaa mainittua virkavapautta helmikuun 9 p:ään 1945 saakka.

¹⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 302 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 33. — ³⁾ Khs 30 p. maalisk. 622 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 232 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. elok. 1 380 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. marrask. 2 021 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. helmik. 295 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 2 068 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. syysk. 1 682 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 1 530 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. marrask. 1 957 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 355 §. — ¹³⁾ S:n 7 p. syysk. 1 533 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. syysk. 1 688 §.

Sairaanhoitajatar V. Serénin sallittiin ¹⁾ nauttia v:n 1943 kesälomansa jäljellä oleva osa, 10 päivää, kertomusvuoden aikana.

Sairaalahallitus oikeutettiin ²⁾ kalustomäärärahojaan käyttäen ostamaan rakennustoimiston varastosta saha- ja pilkkomiskone 22 407: 50 mk:n hinnasta.

Koska Kivelän sairaalan käyttöön kulutuskaudeksi varattua perunamäärää ei kokonaisuudessaan potilaiden evakuoinnin johdosta tarvittu sairaalan omaan käyttöön, päätettiin ³⁾ liikenevä perunamäärä, jota ei muissakaan kaupungin sairaaloissa tarvittu, sallia myydä voimassa oleviin hintoihin.

Kivelän sairaalan ruumishuonetta päätettiin ⁴⁾ sallia käyttää oikeuslääkeopillisia ruumiinavauksia varten toistaiseksi ja ehdoin, että oikeuslääkeopillisen laitoksen vahtimestari huolehti toimituksissa esiintyvistä vahtimestarin tehtävistä sekä että laitos itse hankki tarvittavat instrumentit ja välineet.

Tuloa tuottamattomat pääomamenot nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 27 457 mk:n suuruisen lisämäärärahan Kivelän sairaalan konemestarin asunnossa suoritettuja korjaustöitä varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ peruuttaa v. 1943 tekemänsä päätöksen ⁷⁾, joka koski kuivaklosetin asentamista Kivelän sairaalan lämmittäjä-mekaanikon asuntoon.

Nikkilän sairaala. Sairaalahallitus oikeutettiin ⁸⁾ myöntämään sairaanhoitajatar A. Palmulle, joka jo oli nauttinut kaikki mahdolliset sairaslomaetunsa, jatkettua sairaslomaa maaliskuun 4 p:stä heinäkuun 3 p:ään, puolin palkoin, kuukauden kesäloman täysin palkoin, sekä edelleen sairaslomaa elokuun 5 p:stä syyskuun 4 p:ään puolin palkoin.

Apulaisylilääkäri G. E. Svanljung ⁹⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiansa saavutettuaan jäämään virkaansa syyskuun 1 p:ään 1945 sekä ruokalanhoitaja H. Kemiläinen ¹⁰⁾ toukokuun 7 p:ään 1945 saakka.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, ettei Nikkilän sairaalan kasvihuoneiden ja navetan muut- ja laajennustöiden kustannuksiin haeta valtionapua.

Kaupunginhallitus oli alistanut tutkittavakseen sairaalahallituksen päätöksen, joka koski sähköjohdon vetämistä eräeseen alilääkäreille tilapäiseksi eläinsuojaksi järjestettyyn vajaan. Sairaalahallituksen selityksessään viitattua vaikeutuneeseen elintarviketilanteeseen ja siitä johtuvan kotieläintenpidon tarpeellisuuteen kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ hyväksyä sairaalahallituksen päätöksen mainitun eläinvajan varustamisesta valojohdolla samoin kuin sen antamat eläintenpitoa Nikkilän sairaalassa koskevat ohjeet, kuitenkin ehdoin, että lupa eläintenpitoon oli sairaalahallituksen myönnettävä.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ myöntää Nikkilän sairaalan henkilökuntaan kuuluville omassa taloudessa oleville ja sairaalassa asuville viranhaltijoille oikeuden saada sairaalan maalta viljeltäväkseen vihannespalstoja 20 mk:n vuokrasta aarilta. Samoin päätettiin ¹⁴⁾ viranhaltijat oikeuttaa omia siemenperunoitaan käyttäen viljelemään perunaa sairaalan pelloissa, ollen kylvöön pantu perunamäärä riippuva viranhaltijan perheenjäsenten lukumäärästä sekä vuokramaksu 20 mk aarilta. Edelleen päätettiin, että mainitut palstat sairaalan toimesta muokattiin ja kynnettiin. Sairaalan viranhaltijat oikeutettiin lisäksi taloudenhoitajan luvalla käyttämään maataloustöissä sairaalan hevosia virka-ajan ulkopuolella ollen siitä suoritettava 20 mk:n korvaus tunnilta.

Tuberkuloosisairaala. Ylihoitajatar T. Jalo oikeutettiin ¹⁵⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan jäämään virkaansa toukokuun 31 p:ään 1945 saakka.

Tuberkuloosisairaalaan päätettiin ¹⁶⁾ luovuttaa Nummelan sairaalaan yksi sairaanhoitajatar, jolle parantola sitoutui suorittamaan luontoisedut hyvittäen kaupunkia hänen peruspalkkaansa ja kalliinajanlisäyksiään vastaavalla rahamäärällä.

Laryngologin viransijainen lääketieteen ja kirurgian tohtori S. Virtanen ¹⁷⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutointa kertomusvuoden loppuun ja taloudenhoitaja P. P. Jarmala ¹⁸⁾ yhden kuukauden ajan maaliskuun 13 p:stä lukien.

Merkittiin ¹⁹⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen myöntyneen kaupunginhallituksen anomuk-

¹⁾ Khs 10 p. helmik. 299 §. — ²⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 231 §. — ³⁾ S:n 17 p. toukok. 931 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. maalisk. 576 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. tammik. 67 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 38 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 119. — ⁸⁾ Khs 22 p. maalisk. 579 § ja 7 p. syysk. 1 531 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. marrask. 2 022 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. maalisk. 578 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 306 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. helmik. 303 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. toukok. 932 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. toukok. 933 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 356 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 13 p. huhtik. 3 470 §. — ¹⁷⁾ Khs 7 p. syysk. 1 535 §. — ¹⁸⁾ Khn jsto 13 p. huhtik. 3 472 §. — ¹⁹⁾ Khs 2 p. maalisk. 455 §.

seen ¹⁾ saada edelleenkin ylläpitää 77 ylimääräistä hoitopaikkaa tuberkuloosisairaalan eri osastoilla ollen lupa voimassa enintään v:n 1945 loppuun.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen ³⁾ saada vapautus tuberkuloosisairaalan potilashuoneisiin ja potilaiden oleskeluhuoneisiin sijoitettujen radiolaitteiden kuuntelulupamaksuista kertomusvuoden alusta lukien viideksi vuodeksi ehdoin, että keskusradiokoneesta sekä muille kuin potilaille tarkoitetuista kuuntelulaitteista oli kustakin suoritettava säädetty kuuntelulupamaksu.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorituttamaan tuberkuloosisairaalan läntisessä potilasrakennuksessa sattuneiden ilmapommitusvaurioiden edellyttämät korjaustyöt sekä aikanaan tekemään esityksen niihin tarvittavan määrärahan myöntämisestä.

Valtionavut. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ⁵⁾ antaa tehtäväksi hakea sairaalahallituksen antamien tietojen perusteella valtionapua tuberkuloosisairaalan ja mielisairaalan v:n 1943 ylläpito- ja käyttökustannuksiin. Valtionapua saatiin sittemmin tuberkuloosihoidosta 994 824 mk ja mielisairashoidosta 3 662 063 mk, josta vastaavasti 507 105 mk ja 1 824 142 mk oli maksettu jo v. 1943 ⁶⁾. V:n 1944 ylläpito- ja käyttökustannuksista valtio suoritti 6 099 461 mk mistä 1 137 000 mk tuberkuloosihoidosta ja 4 962 461 mk mielisairashoidosta. Tuberkuloosisairaalan rakennuskustannuksista saatiin lisäksi 500 000 mk ⁷⁾. Nikkilän sairaalassa suoritetuista laajennus- ja peruskorjauksista sekä uudishankinnasta kaupunki sai valtionapua 10 303 000 mk, mikä jäi suoritettavaksi sitä myöten kuin kysymyksessä oleviin tarkoituksiin käytettäväksi asetetut varat sen sallivat ⁸⁾. Ennakkona oli jo v. 1943 maksettu 2 000 000 mk ⁹⁾.

Kaupunginhallituksen pyydettyä valtionapua Nikkilän sairaalan perhehoitosiirtolan perhehoitajattaren virka-asunnon hankintakustannuksiin, 130 000 mk:aan, lääkintöhallitus ilmoitti hakemuksen jätetyn huomioonottamatta ⁹⁾. Sisäasiainministeriö oli niinkään hylännyt kaupunginhallituksen esityksen valtionavun myöntämisestä Nikkilän sairaalan virkistys- ja voimistelusalirakennuksen rakennuskustannuksiin ¹⁰⁾.

Sairaanhoitajatarkoulu. Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen hyväksyneen kaupunginhallituksen esityksen sairaanhoitajatarkoulun oppilasluvun korottamisesta 30:stä 36:een.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ hyväksyä harkittavakseen alistamansa sairaalahallituksen päätöksen sairaanhoitajatarkoulun luennoitsijain tuntipalkkioiden korottamisesta 120 mk:sta 150 mk:aan sekä sosiaalisen terveydenhuollon luennoitsijan tuntipalkkion korottamisesta 66 mk:sta 125 mk:aan ollen kyseisiä korotuksia sovellettava huhtikuun 1 p:stä lukien.

Sairaanhoitajatarkoulussa päätettiin ¹³⁾ sallia järjestää ylimääräinen lokakuun alussa alkava sairaanhoitajatarkouksen kurssi.

Kellokosken piirimielisairaala. Kellokosken piirimielisairaalan tehtyä jäsenkunnilleen tarjouksen sairaalan lisäpaikkojen myynnistä kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen 15 lisäpaikan hankkimisesta kaupungille sitten kun hoitopaikkojen lopullinen hinta oli määrätty kehoittaen samalla kaupungin edustajaa liittovaltuustossa pyrkimään vaikuttamaan siihen, että uusien hoitopaikkojen hinta jäsenkunnille alennettaisiin ilmoitetusta alustavasta 60 000—70 000 mk:n määrästä. Kellokosken piirimielisairaalan vahvistettua sittemmin hoitopaikan hinnaksi 60 000 mk kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ ostaa kaupungille enintään 15 hoitopaikkaa edellytyksin, että kaupunginvaltuusto myönsi tarvittavan määrärahan sekä tehdä samalla valtuustolle esityksen 900 000 mk:n suuruisen määrärahan merkitsemisestä v:n 1945 talousarvioon oikeutuksin käyttäen sitä jo kertomusvuonna. Kaupunginvaltuuston myönnettyä ¹⁶⁾ kyseisen määrärahan kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan Kellokosken piirimielisairaallalle 900 000 mk ennen lokakuun alkua edellytyksin, että valtuuston päätös oli saavuttanut lainvoiman.

¹⁾ Khs 10 p. helmik. 296 §. — ²⁾ S:n 12 p. lokak. 1765 §. — ³⁾ S:n 7 p. syysk. 1532 §. — ⁴⁾ Khs 19 p. lokak. 1803 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 301 ja 305 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1943 kert. s. 123. — ⁷⁾ Khs 17 p. toukok. 928 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 212 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. touk-k. 896 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. el-k. 1352 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 304 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1088 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. elok. 1505 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 1188 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. heinäk. 1307 §. — ¹⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 34. — ¹⁷⁾ Khs 21 p. syysk. 1639 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾):

että kaupungille varatuista 95 Kellokosken piirimielisairaalan sairaspaikasta enintään 15 saadaan käyttää Helsingissä henkikirjoissa oleville ensimmäisen maksuluokan potilaille, jotka laitoksen ylilääkäri ottaa harkintansa mukaan, sekä että sielullisesti sairaiden vastaanottoasema toimittaa potilaat muille eli vähintään 80 toisen maksuluokan paikalle huoltolautakunnan maksusitoumuksella varustettuna tai itse maksavina; sekä

että Kellokosken sairaala kaksi kertaa kuukaudessa tekee ilmoituksen kaikista vapaina olevista kaupungille varatuista sairaalan paikoista sielullisesti sairaiden vastaanottoasemalle, joka edellisen kohdan mukaisesti huolehtii niiden täyttämisestä lähettämällä sinne toisen maksuluokan potilaita ja järjestämällä heidän kuljetuksensa.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi Kellokosken piirimielisairaalan ilmoitus, että siellä jäsenkuntien paikoilla hoidettujen potilaiden hoitomaksut oli korotettu 20 mk:sta 25 mk:aan sekä muilta potilailta kannettavat maksut 40 mk:sta 50 mk:aan vuorokaudelta.

Varasairaalat. Selostaessaan kaupungissa vallitsevaa sairaspaikekatilannetta ja evakuointipaikkojen hankkimista sairaaloita varten sairaalahallitus ilmoitti, että Nikkilän sairaalan naisten käsityöosasto oli varattu kaupungista siirrettäviä sisätautipotilaita varten ja Kellokosken tehtaan juhlasalirakennus Uudenmaan lääninhallituksen ennakkopäätöksellä tuberkuloosipotilaiden sijoituspaikaksi, ollen viimeksi mainitun huoneiston lopullinen haltuunottaminen riippuva siitä, miten tarpeellisen hoito- ja palvelushenkilöstön majoitus saataisiin järjestetyksi. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä sairaalahallituksen toimenpiteet asiassa sekä lääninhallitukselle lähetettävässä kirjelmässään anoa Kellokosken tehtaan juhlasalirakennuksen luovuttamista yllä mainittuun tarkoitukseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntyä sairaalahallituksen esitykseen, joka koski 25 mk:n suuruisen korvauksen suorittamista Kellokosken piirimielisairaallalle Kellokosken tehtaan juhlasalirakennukseen siirrettyjen helsinkiläisten tuberkuloosipotilaiden kultakin ruokailupäivältä.

Kaupunginhallituksen kehoitettua ⁵⁾ sairaalatarkastajaa etsimään kaupungista sopivia huoneistoja käytettäväksi varasairaaloina mahdollisten ilmapommitusten sattuessa sairaalahallitus antoi selostuksen asiassa noudattamistaan toimenpiteistä. Selostus merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Sairalahallituksen ilmoitus Leppävaaran kansakoulurakennuksen varaamisesta sairaalatarkoituksiin kaupungin sairaalain mahdollista evakuointia silmälläpitäen merkittiin ⁷⁾ tiedoksi.

Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntäneen työluvan 8 tilapäisen sairaalaparakin pystyttämiseen maaseudulle ehdoin, että töissä pidettiin enintään 15 sen paikkakunnan työntekijää, johon parakit pystytettiin sekä että muuna työvoimana oli käytettävä rakennustoimiston vakinaisia työntekijöitä.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kiinteistölautakunnan vuokranneen lääkintöhallitukselle alueen Invaliidisäätiön sairaalan lähistöltä tilapäisen sairaalaparakin pystyttämistä varten.

Invaliidisäätiön huoltolaitoksen sairaalan luovuttaminen sotasairaalaksi. Invaliidisäätiön huoltolaitoksen sairaala, jossa säätiön ja kaupungin välisen sopimuksen nojalla kaupungilla oli käytettävänä 30 hoitopaikkaa, oli kaupunginvaltuuston päätöksellä ¹⁰⁾ luovutettu kokonaisuudessaan sotasairaalaksi v:n 1943 loppuun. Koska kuitenkin sairaalaan säätiön ilmoituksen mukaan oli kertomusvuonna järjestetty 50 paikkaa käsittävä siviiliosasto, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että yllä mainitun sopimuksen 6 kohdan edellyttämät kuukausiraportit kaupungin potilaille mainitussa sairaalassa annetuista hoitopäivistä ja potilasvaihdosta oli annettava sairaalahallitukselle sekä kehoittaa säätiötä antamaan sopimuksen mukaista hoitoa helsinkiläisille potilaille kyseisellä siviiliosastolla.

Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen ylläpitämälle kesäkodille myönnettiin ¹²⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 5 000 mk:n suuruisen avust.

Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistyksen avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ suorittaa Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistykselle ennakkona kaupungin sille

¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2 130 §. — ²⁾ S:n 14 p. syysk. 1 610 §. — ³⁾ S:n 22 p. maalisk. 574 §. —

⁴⁾ S:n 13 p. huhtik. 710 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 4115. — ⁶⁾ Khs 30 p. maalisk. 621 §. —

⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 354 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. syysk. 1 606 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 305 §. — ¹⁰⁾ Ks.

v:n 1943 kert. I osan s. 31. — ¹¹⁾ Khs 2 p. maalisk. 453 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. maalisk. 517 §. —

¹³⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 190 §.

kertomusvuodeksi myöntämän avustussumman, josta kuitenkin myöhemmin oli perittävä yhdistyksen ylläpitämän Veikkolan parantolan toiminnan keskeytyksen ajalta takaisin se osa, joka vastasi kaupungin avustusmäärän osuutta parantolan kokonaistuloista.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltolautakunta. Huoltolautakuntaa päätettiin ¹⁾ kehoittaa tutkimaan, millä tavoin väkijuomaliikkeen voittovaroja voitaisiin käyttää alkoholistien huollon tehostamiseen sekä tekemään siitä esitys kaupunginhallitukselle.

Huoltovirasto. Huoltoviraston apulaisasiamieheksi päätettiin ²⁾ valita huoltoviraston sihteeri A. A. Asteljoki, joka sittemmin toukokuun 15 p:stä lukien oman virkansa ohella hoiti huoltoviraston sihteerin tehtäviä. Mainittujen tehtävien hoitamisesta hänelle myönnettiin ³⁾ puolet hoitamansa viran peruspalkasta kalliinajanlisäyksineen toistaiseksi ja niin kauan kuin hän sotapalveluksesta lomautettuna oli tilaisuudessa kyseistä virkaa hoitamaan, kuitenkin enintään siksi kunnes sihteerin virka vakinaisesti täytettiin ja virkaan nimitetty oli ryhtynyt sitä hoitamaan.

Kaupunginhallituksen anomuksesta apulaisasiamies Asteljoki vapautettiin ⁴⁾ sotapalveluksesta toukokuun 15 p:stä lukien kahdeksi kuukaudeksi. Sittemmin merkittiin ⁵⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön evänneen kaupunginhallituksen uudistetun anomuksen apulaisasiamies Asteljoen lomauttamisesta edelleen sotapalveluksesta kuluvan vuoden loppuun. Lokakuun 16 p:nä hän kuitenkin sotapalveluksesta lopullisesti vapautettuna palasi hoitamaan virkaansa.

Apulaisasiamies Asteljoen tultua kutsutuksi sotapalvelukseen heinäkuun 1 p:nä määrättiin ⁶⁾ hänen virkaansa oman toimensa ohella hoitamaan asiamies I. Arpia toistaiseksi ja kunnes viran vakinainen haltija palasi sitä hoitamaan oikeuksin nostaa puolet hoitamansa viran peruspalkasta ja siihen kuuluvista kalliinajanlisäyksistä. Asiamies Arpian kesäloman ajaksi, syyskuun 1 p:stä 30 p:ään, määrättiin ⁷⁾ asiamiehen ja apulaisasiamiehen virkoja hoitamaan notaari M. Leidenius oikeuksin nauttia asiamiehen viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen sekä viimeksi mainitun virkaa oman toimensa ohella hoitamaan virkaatoimittava notaari I. Alho ilman lisäkorvausta.

Kun kanslianesimies P. Ahokas, joka oman toimensa ohella oli hoitanut sotapalveluksessa olevan irtolais- ja alkoholistihuoltokanslian apulaisjohtajan O. P. Toivolan virkaa, oli huhtikuun 4 p:nä kutsuttu sotapalvelukseen, huoltolautakunta oli määrännyt kyseisen kanslian kanslianhoitajan H. M. Järvenpään hoitamaan yllä mainittuja apulaisjohtajan ja kanslianesimiehen virkoja. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tällöin oikeuttaa huoltolautakunnan suorittamaan kanslianhoitaja Järvenpälle huhtikuun 4 p:stä lukien toistaiseksi ja kunnes joko apulaisjohtaja Toivola tai kanslianesimies Ahokas vapautui sotapalveluksesta virkojaan hoitamaan kanslianesimiehenvirran peruspalkan kalliinajanlisäyksineen sekä 20 % apulaisjohtajanviran peruspalkasta kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa samoin kalliinajanlisäyksineen.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ sisäasianministeriön välityksellä päämajan järjestelyosastolle lähetettävässä kirjelmässään anoa, että apulaisasiamies A. A. Asteljoki, notaari S. M. K. Korpela ja apulaisjohtaja O. P. Toivola kotiutettaisiin sotapalveluksesta.

Toimistoapulaiselle M. S. V. Bromsille, joka maaliskuun 12 p:nä tuli nauttineeksi yhden vuoden sairauslomaa, huoltolautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ myöntämään jatkettua sairauslomaa vielä maaliskuun 13 p:stä toukokuun 31 p:ään ja heinäkuun 1 p:stä 31 p:ään oikeuksin nauttia puolet palkkaeduistaan. Samoin sallittiin ¹¹⁾ kodissakävijä T. H. Eloniemelle, joka myöskin oli nauttinut kaikki virkasäännön edellyttämät sairauslomaetunsa, myöntää jatkettua sairauslomaa helmikuun 1 p:stä heinäkuun 31 p:ään oikeuksin nauttia puolet palkkaeduistaan.

¹⁾ Khs 28 p. syysk. 1 678 §. — ²⁾ S:n 20 p. huhtik. 733 §. — ³⁾ S:n 17 p. toukok. 914 § ja khn jsto 19 p. lokak. 4 170 §. — ⁴⁾ Khs 17 p. helmik. 324 § ja 11 p. toukok. 872 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 064 § ja 29 p. kesäk. 1 216 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 285 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. syysk. 1 579 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 776 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. syysk. 1 656 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. maalisk. 548 § ja 20 p. heinäk. 1 286 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. helmik. 368 §.

Toimistoapulainen B. E. Strandberg oikeutettiin ¹⁾ nauttimaan täydet palkkaetunsa hänelle helmikuun 8 p:stä 29 p:ään myönnetyn evakuointiloman ajalta.

Toimistoapulainen H. M. Janovskij-Steschkin, jolle huoltolautakunta oli myöntänyt yksityislomaa helmikuun 8 p:stä 28 p:ään sekä edelleen maaliskuun 16 p:stä huhtikuun 30 p:ään, oikeutettiin ²⁾ saamaan täydet palkkaetunsa kolmen viikon ajalta lopun lomasta jäädessä palkattomaksi.

Kodissakävijä A. Kaukoranta ³⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiän saavutettuaan jäämään virkaansa maaliskuun 1 p:ään 1945 sekä siivooja O. Oksa ⁴⁾ elokuun 1 p:ään 1945 saakka.

Kodissakävijät Y. I. Katajavuori, S. E. Kivilinna sekä virkaa toimittava kodissakävijä V. Närhi oikeutettiin ⁵⁾ hoitamaan sivutoimia.

Toimistoapulainen B. Wahlström oikeutettiin ⁶⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1945 loppuun saakka.

Huoltoviraston talossa Siltasaarenkadun 3—5:ssä sijaitsevat toimistot ja kansliat päätettiin ⁷⁾ siirtää työtupien huoneistoihin Helsinginkadun 24:ään sekä varata Castréninkadun 18:ssa sijaitseva lastentarhahuoneisto huoltoviraston kolmannen ja viidennen piirikanslian varahuoneistoksi.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin myönnettiin ⁸⁾ 56 116 mk huoltoviraston huoneiston korotetun vuokran suorittamiseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa huoltolautakuntaa huolehtimaan köyhäinhuoltolain mukaisesti sen huostaan tai säilöön otetun omaisuuden palovakuuttamisesta.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 17 257: 55 mk Kuvavalmistamo Poutiainen oy:n huoltovirastossa suorittamista arkistovalokuvauksista esitetyn laskun maksamiseen ehdoin, että mahdollisesti havaittavat virheet eri korvauksetta korjattiin.

Kunnalliskoti ja sen työlaitos. Apulaisjohtaja A. K. Paasivuoren virkaa oman toimensa ohella kesäkuun 17 p:stä lukien hoitamaan määrätylle varastokirjanpitäjä L. F. Tairialle päätettiin ¹¹⁾ sallia suorittaa puolet apulaisjohtajanviran peruspalkasta siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen.

Osastonhoitajatar A. Kääriäinen ¹²⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa heinäkuun 1 p:ään 1945 sekä osastonhoitajattaret E. M. Lönnqvist ¹³⁾ ja T. M. Saleva ¹⁴⁾ lokakuun 28 p:ään 1945 saakka.

Kaupunginhallitus teki ¹⁴⁾ erään hoitajattaren ja parin vartijan luontoisetukorvauksia koskevat päätökset.

Puolustusministeriölle lähetettävässä kirjelmässään kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ anoa sotasairaalaksi luovutettujen kunnalliskodin osastojen vapauttamista puolustuslaitoksen käytöstä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾, että ne kaupunginhallituksen v. 1943 tekemän päätöksen ¹⁷⁾ mukaisesti takaisinvalloitetun alueen huoltolaitosten avustamista varten luovutettaviksi määrätty vaatetusesineet, joille myöhemminkään ei oltu annettu mitään lähettämismääräystä vaan olivat siten edelleen kunnalliskodin kalustoluettelossa, saatiin jälleen ottaa kunnalliskodin käyttöön.

Tervalammen työlaitos. Sotapalvelukseen kutsutun Tervalammen työlaitoksen maataloustyönjohtajan viransijaisuutta oman toimensa ohella hoitamaan määrätylle puutarhuri O. Tannerille päätettiin ¹⁸⁾ viransijaisuusajalta sallia suorittaa 1 000 mk:n suuruisen lisäpalkkio kuukaudessa.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁹⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään tehdä esityksen Tervalammen työlaitoksen vartijain esimiehen N. Hautaviidan lomauttamiseksi sotapalveluksesta.

¹⁾ Khs 24 p. helmik. 367 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 606 §. — ³⁾ S:n 7 p. tammik. 19 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. toukok. 915 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 370 § ja 26 p. lokak. 1 837 §. — ⁶⁾ Khn jsto 14 p. jouluk. 4 381 §. — ⁷⁾ Khs 17 p. helmik. 318 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 202 §, 8 p. kesäk. 1 072 § ja 20 p. heinäk. 1 297 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 220 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 17 p. toukok. 3 641 § ja 1 p. kesäk. 3 692 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. elok. 3 928 §. — ¹²⁾ Khs 20 p. huhtik. 735 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. elok. 1 364 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 3 040 § ja 1 p. kesäk. 3 700 §. — ¹⁵⁾ Khs 5 p. lokak. 1 717 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1 926 §. — ¹⁷⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 126. — ¹⁸⁾ Khn jsto 20 p. heinäk. 3 854 §. — ¹⁹⁾ Khs 15 p. kesäk. 1 138 §.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, joka koski eräiden sotapalveluksesta vapautettaviksi anottujen Tervalammen työlaitoksen viranhaltijain kotiuttamista.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa Tervalammen työlaitoksen suorittamaan sukupuolitautilain 7 §:n edellyttämistä sukupuolitauteja sairastavien hoidokkien hoitokustannuksista sille aiheutuneet menot Tervalammen työlaitoksen määrärahasta Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet, sitä ylittäen, sekä aikanaan tekemaan ilmoituksen tarvittavan lisämäärärahan suuruudesta.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntyä Tervalammen työlaitoksen johtokunnan anomukseen saada käyttää kertomusvuoden talousarvioon kuorma-auton ostoa varten merkitty määräraha Raitiotie ja omnibus oy:n omistaman yhdistetyn henkilö- ja kuorma-auton ostamiseksi työlaitokselle. Raitiotie ja omnibus oy:n esitettyä sittemmin 18 694 mk:n suuruisen lisälaskun autossa suoritetuista sisustuksen korjaustöistä, puhdistuksesta ym., kaupunginhallitus, katsoen mainittujen lisätöiden kustannusten sisältyvän sovittoon 350 000 mk:n ostohintaan, päätti ⁴⁾ kehoittaa Raitiotie ja omnibus oy:tä luopumaan mainitusta korvausvaatimuksestaan.

Tervalammen työlaitoksessa heinäkuun 18 p:nä sattuneen tulipalon johdosta sinne Käpyiän kunnalliskodista ja työlaitoksesta luovutetut vaateustarvikkeet päätettiin ⁵⁾ sallia siirtää Tervalammen työlaitoksen kalustoluetteloon.

Hyväksyen Tervalammen työlaitoksen johtokunnan ja huoltolautakunnan esityksen uuden talousrakennuksen rakentamisesta Tervalammen työlaitoksen entisen, tulipalossa tuhoutuneen rakennuksen tilalle kaupunginhallitus päätti ⁶⁾:

hyväksyä kaupunginarkkitehdin ehdotuksen Tervalammen työlaitoksen talousrakennuksen rakentamiseksi sisustetuin ullakoin n. 550 000 mk:aan nousevan kustannusarvion mukaisesti;

anoa sosiaaliministeriön hyväksymistä kyseisille piirustuksille;

osoittaa tarkoitusta varten 550 000 mk:n suuruisen määrärahan ja tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen sen merkitsemisestä v:n 1945 talousarvioon;

antaa rakennustyön toteuttamisen Tervalammen sikalan rakennustoimikunnalle ja oikeuttaa sen keskeyttämään sikalan rakennustyöt toistaiseksi mikäli se rakennusluvan ja työvoiman saantiin nähden osoittautuu tarpeelliseksi;

oikeuttaa huoltoviraston kassa- ja tilitoimiston avaamaan talousarvion ulkopuolella tilin niitä menoja varten, jotka aiheutuivat laitoksen hoidokkien tulipalossa tuhoutuneiden vaatteiden sijaan kansanhuoltoministeriöltä anottavilla ostoluvilla hankittavista vaateustarvikkeista samoin kuin korvauksen suorittamisesta siitä hoidokkien pala-neesta omaisuudesta jonka tilalle ei ole saatu lupaa uutta tavaraa; sekä

oikeuttaa huoltolautakunnan käyttämään tuhoutuneen irtaimiston palovakuutuskorvauserää laitoksen tuhoutuneen perusvaatevaraston hankkimiseen sekä muihin hankintoihin ja korvauksiin niin pitkälle kuin sitä riittää.

Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa asianomaiset kaupunginvaltuuston päätöstä odottamatta aloittamaan rakennustyöt sekä alistaa asian kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Sittemmin merkittiin ⁷⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön vahvistaneen Tervalammen työlaitoksen talousrakennuksen piirustukset.

Sotainvalidiiden avustaminen. Sotainvalidiiden veljesliitolle v. 1943 myönnetyn määrärahan käyttöä koskeva tilitys hyväksyttiin ⁸⁾ avustuksina jaetun 933 404: 35 mk:n osalta.

1 100 000 mk:aan nousevista käyttövaroistaan Helsingistä kotoisin olevien sotainvalidien avustamiseen vapaiden järjestöjen kautta kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 1 045 000 mk Sotainvalidiiden veljesliitolle käytettäväksi Helsingistä kotoisin olevien sotainvalidien huoltoon ehdoin, että annetuista avustuksista ilmoitettiin huoltolautakunnalle ja Helsingin vapaan huollon keskukselle, sekä 55 000 mk Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvalidien liitolle Tuurholman lepokodin ylläpitämistä varten.

Suomen asevelipiirin avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä Helsingin asevelipiirin esittämän tilityksen v. 1943 saamastaan avustuksesta.

Pelastusarmeijan lämmittelytupa. Käyttövaroistaan työttömyyden varalta kaupungin-

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1 925 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 436 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 057 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 176 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. syysk. 1 519 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. elok. 1 367 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. elok. 1 470 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. huhtik. 640 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 861 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 246 § ja 17 p. elok. 1 386 §.

hallitus myönsi ¹⁾ 20 000 mk Pelastusarmeijan kodittomien miesten lämmittelytuvan ylläpitokustannuksiin kertomusvuoden alkupuoliskon ajalta sekä 18 000 mk sen jälkipuoliskon ajalta, jolloin myös varain käyttöä kevättalvikaudella koskeva tilitys hyväksyttiin.

Yllä mainittuun tarkoitukseen v. 1943 myönnettyjen varain käyttöä koskeva tilitys merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Yösuojan järjestäminen Mikael Agricolan kirkon alle. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 150 000 mk Helsingin seurakuntien diakoniakeskukselle tilapäisen yösuojan järjestämistä varten Mikael Agricolan kirkon alle.

Kveekarien avustuskomitean avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ maksutta luovuttaa huonetilan Sinebrychoffin alueella olevasta kalliosuojasta Kväkarnas hjälppkommitté i Helsingfors nimiselle komitealle Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain kveekarien lahjoittamien vaatevarusteiden jakamista varten.

Lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt avustukset. A. Uhlénin avustusrahaston korkovaroista päätettiin ⁵⁾ jakaa tilapäisavustuksia enintään 8 000 mk sekä siirtää loput näistä varoista v. 1945 käytettäväksi silloin suoritettavien vuosivastusten maksamiseen. Avustusten oltua haettaviksi julistettuna kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ yhden 1 400 mk:n, kaksi 1 300 mk:n ja neljä 1 000 mk:n avustusta.

Julistettuaan ⁷⁾ ne haettaviksi kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ N. ja R. Forsténin lahjoitusrahastosta myöntää 10 1 000 mk:n avustusta sekä siirtää käyttämättä jäävät korkovarot v:een 1945.

Julistettuaan ⁹⁾ ne haettaviksi kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ A. Liljebadin lahjoitusrahaston korkovaroista myöntää yhteensä 25 1 200 mk:n suuruista avustusta sekä siirtää käyttämättä jäävät korkovarot v:een 1945.

Työttömyyshuolto

Työttömyyshuoltokanslia. Huoltolautakunnalle kuuluneiden työttömyyshuoltotehtävien siirryttyä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön marraskuun 16 p:nä antamien uusien työttömyyshojeden mukaisesti toistaiseksi työvoimaviranomaisille ja huoltoviraston työttömyyskanslian toiminnan siten toistaiseksi keskeydyttyä, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ siirtää työttömyyshuoltokanslian kanslianesimiehen W. O. Ahtion ja kanslianhoidajan K. B. Sundströmin työskentelemään työvoimalautakunnan alaisessa työvoimapäällikön toimistossa mainittujen viranomaisten alaisina toistaiseksi ja kunnes toisin määrättiin oikeuksin saada siirtymiskauden aikana palkkaetunsa vähentämättöminä ja oli ne suoritettava huoltoviraston yleisen toimiston sääntöpalkkaisten virkain määräraha-

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 4 080 mk työttömyyskanslian vuokran suorittamiseen kertomusvuoden joulukuun ajalta.

Työtuvat. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ myöntyä työtupain johtokunnan esitykseen, että työtupain C-osaston työntekijäin alin tuntipalkka sellaisista töistä, joita ei voitu suorittaa urakatoina, marraskuun 6 p:stä alkaen korotettaisiin 6: 50 mk:sta 7: 75 mk:aan 8 %:n kalliinajanlisäyksin sekä värjärin tuntipalkka 9: 50 mk:sta 10: 50 mk:aan samoin 8 %:n kalliinajanlisäyksin.

Hyväksyttiin ¹⁴⁾ työtupain johtokunnan esitys työtupain A- ja B-osastoilla työskenteleville työntekijöille maksettavan päiväpalkkion korottamisesta joulukuun 18 p:stä lukien 2 mk hoidokkia kohden.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ hyväksyä työtupain johtokunnan esityksen, että Helsingin suojeluskuntapiiriin esikunnalle lainattujen ja ilmapommituksessa tuhoutuneiden työtupien pöytien ja jakkaroiden vahingonkorvausvaatimus määrättäisiin 4 650 mk:ksi

¹⁾ Khs 27 p. tammik. 161 § ja 12 p. lokak. 1 747 §. — ²⁾ S:n 24 p. helmik. 369 §. — ³⁾ S:n 9 p. marrask. 1 932 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 235 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 290 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 2 046 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 343 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. lokak. 1 796 § ja 8 p. jouluk. 2 159 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. syysk. 1 622 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 159 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 163 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. marrask. 2 094 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. marrask. 1 927 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 282 §. — ¹⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 366 §.

sekä että mainittu kalusto saataisiin poistaa työtupain kalustoluetteloista. Korvausmäärä päätettiin merkitä talousarvion ulkopuolisten tulojen tilille. Kuultuaan sittemmin kaupunginlakimiehen lausuntoa asiassa kaupunginhallitus päätti¹⁾ luopua vaatimasta kyseistä korvausta.

Henkisen alan työttömyyskomitea. Henkisen alan työttömyyskomitean kiertokirje työnsaantimahdollisuuksien hankkimisesta armeijasta vapautuville henkisen alan työntekijöille merkittiin²⁾ tiedoksi.

Vapautuneiden vankien työryhmän kaluston jakaminen. Kansanpuistoissa aikanaan työskennelleelle vapautuneista vangeista kokoonpannulle työryhmälle kuuluneesta kalustosta päätettiin³⁾ kiinteistötoimiston maatalous-, metsätalous- ja kansanpuisto-osastoille sekä halkotoimistolle luovuttaa erinäisiä työvälineitä sekä siirtää loput kalustosta rakennustoimiston varasto-osastolle.

Viljelyspalstatoiminta. Viljelyspalstatoiminnasta v:n 1943 aikana aiheutuneiden kustannusten peittämiseen kaupunginhallitus myönsi⁴⁾ 122 022: 95 mk v:n 1943 käyttövaroistaan työttömyyden varalta ja päätti, että viljelyspalstatoimintaa kertomusvuonna edelleen jatkettaisiin samoilla Oulunkylän ja Herttoniemen alueilla kuin aikaisemminkin sekä että viljelyspalstatoimikunta huolehti varastoidun perunasadon jakelusta ja viljelys-toiminnasta mainituilla alueilla.

Lastensuojelu

Lastensuojeluvirasto. Vastaanotto- ja koulukotien lääkärinterviran haltija lääketieteen ja kirurgian tohtori U. I. Muroma määrättiin⁵⁾ toistaiseksi ja kunnes yllä mainitun ja pikkulasten hoidon valvontalääkäri virkojen uudelleenjärjestely oli ratkaistu ja uusi virka täytetty, hoitamaan myöskin pikkulasten hoidon valvontalääkäri avoimena olevaa virkaa 2 000 mk:n korvausta vastaan kuukaudessa. Kyseiseen uuteen lastensuojelulautakunnan lääkärin virkaan valittiin⁶⁾ sittemmin tohtori Muroma.

Lastensuojeluviraston nuorisonhuoltajan virkaan syyskuun 30 p:nä 1943 valitulle filosofian maisteri K. A. Helasvuolle, joka sotapalveluksessa olonsa vuoksi ei ollut voinut ryhtyä uutta virkaansa hoitamaan, päätettiin⁷⁾ sallia suorittaa reserviläispalkkaa kaupungin varoista.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ sisäasiainministeriön kautta päämajan järjestelyosastolle lähetettävässä kirjelmässään anoa nuorisonhuoltaja Helasvuon vapauttamista sotapalveluksesta.

Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ oikeuttaa lastensuojelulautakunnan tilapäisen työvoiman määrärahaansa käyttäen palkkaamaan lastensuojeluvirastoon toisen asiapojan 750 mk:n peruspalkoin kuukaudessa siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen sekä kehoittaa lautakuntaa kertomusvuoden lopulla tekemään esityksen tilille tarvittavan lisämäärärahan suuruudesta.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi 1 768: 50 mk¹⁰⁾ Bulevardin 6:ssa olevien lastensuojeluviraston huoneistojen vuokrankorotusten suorittamiseksi huhtikuun 1 p:stä lukien sekä 9 437 mk¹¹⁾ Unioninkadun 27:ssä olevan huoneiston vuokrankorotuksen suorittamiseen kertomusvuodelta jättäen kysymyksen v. 1945 maksettavan vuokran osoittamisesta eri esityksen varaan.

Varastetun turkin arvon korvaaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi¹²⁾ 6 000 mk lastensuojeluviraston sihteerille A. J. Koskenkylälle häneltä virka-huoneestaan varastetun turkinsa arvon korvaamiseksi.

Leikkikenttätöiminta. Päätettiin¹³⁾ myöntyä lastensuojelulautakunnan esitykseen saada kertomusvuoden kesä kautena käyttää Mäkelänkadun 26:ssa olevaa kerhohuonetta ja Helsinginkadun 26:ssa olevaa opetuskeittiötä leikkikenttätöimintää koskevien välineiden säilyttämiseen ja lasten ruoanjakeluun sadepäivisin.

Oppikirjain luovuttaminen ruotsinkielisille kansakouluille. Ne vastaanottokotiin siirretyt Bengtsårin koulukodin oppilaskirjaston ruotsinkieliset kirjat, joilla ei katsottu olevan

¹⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 219 §. — ²⁾ S:n 3 p. elok. 1 326 §. — ³⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 330 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. helmik. 332 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 838 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1 931 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. huhtik. 773 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. lokak. 1 836 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. maalisk. 429 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. toukok. 982 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. marrask. 2 108 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 249 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 045 §.

käytäntöä vastaanottokodissa eikä muissakaan lastensuojelulaitoksissa päätettiin ¹⁾ sallia luovuttaa kaupungin ruotsinkielisille kansakouluille.

Reijolan ja Kullatorpan lastenkotien evakuointi. Reijolan lastenkoti oli heti helmikuussa sattuneen ensimmäisen suurpommituksen jälkeen lastensuojelulautakunnan päätöksellä siirretty Viialassa sijaitsevaan Naisten työvalmiusliiton hallinnassa olevaan huoneistoon. Samoin oli Kullatorpan lastenkoti muutamaa päivää myöhemmin siirretty Ryttylän koulukotiin. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä lastensuojelulautakunnan toimenpiteet ja osoittaa mainituista siirroista aiheutuneet kustannukset, yhteensä 10 045 mk suoritettaviksi talousarvion ulkopuoliselta tililtä, jolta myös oli toistaiseksi suoritettava Naisten työvalmiusliitolle maksettava 3 000 mk:n suuruinen kuukausivuokra, sekä lähettää vuokrasopimuksen kaupunginlakimiehelle toimenpidettä varten.

Vastaanotto- ja ammattioppilaskodin varastohuoneen ikkunat päätettiin ³⁾ varustaa suojalaitteilla.

Koulukodit. Lastensuojelulautakunnan päätös palkattoman virkavapauden myöntämisestä Toivolan koulukodin keittäjättärelle H. Tuonoselle lokakuun 1 p:n 1944 ja maaliskuun 31 p:n 1945 väliseksi ajaksi sallittiin ⁴⁾ panna täytäntöön.

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 6 000 mk Toivolan koulukodin uimarantaan onnettomuustapausten välttämiseksi rakennettavan rautalankaverkkoaidan tarveaineita varten sekä päätti jättää aidan pystyttämisen ja poistamisen syksyllä koulukodin henkilökunnan tehtäväksi.

Lastensuojelulautakunnan tehtyä esityksen Sofianlehdon pikkulastenkodin evakuoisesta Ryttylän koulukotiin ja valtioneuvoston järjestelytoimiston ilmoitettua, että valtion siviilivirastojen käyttöä varten tehty varaus Ryttylän koulukodin suhteen edelleenkin oli voimassa, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ pysyä aikaisemmassa Ryttylän koulukodin päärakennuksen varaamista sairaalain evakucintipaikaksi koskevassa päätöksessään ⁷⁾ sekä antaa rahatoimenjohtajalle tehtäväksi tehdä esityksen toimenpiteistä Sofianlehdon pikkulastenkodin evakuoimiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä Ryttylän koulukodin Teinilä nimisen oppilasasuntolan keskuslämmityslaitteiden uusimista koskevan yleisten töiden lautakunnan laatiman ehdotuksen sekä kehoittaa lautakuntaa merkitsemään v:n 1945 talousarvioehdotukseensa tarkoitusta varten 57 500 mk:n suuruisen määrärahan.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntyä lastensuojelulautakunnan esitykseen Bengtsårin koulukodin kasvihuoneen erinäisten osien luovuttamisesta Ryttylän koulukodin uuden kasvihuoneen tarpeisiin ehdoin, että koulukoti ryhtyi itse asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 65 000 mk Ryttylän koulukodin höyrykattilan uusimista varten.

Toivoniemen muuntaja päätettiin ¹¹⁾ palovakuuttaa.

Lastensuojelulautakunta esitti, että kaupunginhallitus anois maatalousministeriön asutusasiainosastolta, että Toivoniemen koulukodin vuokraoikeutta siltä pika-asutukseen otettuihin tiluksiin nähden pidennettäisiin siksi kunnes pika-asutuslakia oli tarkistettu ja kysymys mainittujen tiluksien palauttamisesta takaisin kaupungin omistukseen oli lopullisesti ratkaistu. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi, että anomus asian kiireellisyyden vuoksi oli jo lähetetty.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ oikeuttaa lastensuojelulautakunnan myöntämään Tavolan koulukodin lastenhoitajalle A. Latvalle opintolomaa marraskuun 1 p:stä 1944 toukokuun 31 p:ään 1946, mutta evätä esityksen osapalkan maksamisesta virkavapauden ajalta sekä samalla huomauttaa lastensuojelulautakunnalle, ettei se virkasäännön 28 §:n mukaan ollut oikeutettu ilman kaupunginhallituksen suostumusta myöntämään yli vuoden kestävää virkavapautta.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ¹⁴⁾ 2 400 mk Tavolan koulukodin vuokrakorotuksen suorittamiseen.

Tavolan koulukoti oikeutettiin ¹⁵⁾ kuukausittain huoltoviraston kassa- ja tilitoimis-

¹⁾ Khs 27 p. tammik. 157 §. — ²⁾ S:n 4 p. toukok. 839 §. — ³⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3 202 §. — ⁴⁾ Khs 14 p. syysk. 1 582 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 288 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. elok. 1 355 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 115. — ⁸⁾ Khs 13 p. huhtik. 685 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. huhtik. 643 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 1 518 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. syysk. 1 520 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. marrask. 1 921 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. marrask. 1 923 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 6 p. heinäk. 3 821 §. — ¹⁵⁾ Khs 30 p. marrask. 2 103 §.

tosta nostamaan laskujensa suorittamista varten enakkona enintään 50 000 mk tilitystä vastaan aikaisemman 20 000 mk:n suuruisen enakkomäärän asemasta.

Lastenhoidonneuvolat. Sisäasiainministeriön kautta päämajan järjestelyosastolle lähetettävässä kirjelmässään kaupunginhallitus päätti ¹⁾ anoa, että Töölön neuvolan hoitaja L. G. Sarvi vapautettaisiin puolustuslaitoksen palveluksesta.

Lasten sijoittaminen maaseudulle. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ lastensuojelulautakunnan esityksen, että vapaa meno- ja paluulippu rautateillä saataisiin antaa lastensuojelulautakunnan täysihuollossa oleville lapsille ja heidän saattajilleen ehdoin, että lapset vanhempiensa tai kasvatusvanhempiensa toimesta tulivat sijoitetuiksi maaseudulle ja viipyivät siellä niin kauan kuin viranomaiset pommitusvaaran ym. mahdollisten seikkojen vuoksi pitivät sitä tarpeellisena.

Käyttövoroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 345 000 mk:n suuruisen määrärahan lasten siirtämiseksi maaseudulle.

Lastenruokintatoiminta. Lastenruokinnan keskustoimikunta ilmoitti, että ilmapommituksista ja niistä aiheutuneista lasten siirtymisistä johtuen Ruotsista käsin kustannettu ja kaupungin avustama lastenruokintatoiminta Helsingissä oli maaliskuun 15 p:nä lopetettu ja ruokinnasta jäljelle jääneet puolukat luovutettu elintarvikekeskukselle. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä edellä mainitut toimenpiteet.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi Ruotsista saaduilla varoilla ja kaupungin avustuksilla kustannettua äitien ja lasten ruokintatoimintaa Helsingissä kertomusvuoden ensi puoliskolla koskeva selostus.

Kiinteistölautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa huolehtimaan Helsingin lastenruokintakomitealle kaupungin varoilla hankitun talouskaluston säilyttämisestä kunnallisten työväenasuntojen Kangasalantien talon n:o 11 A kellarissa.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa rakennustoimistoa viipymättä ryhtymään lasten ruokinnasta huolehtivan neiti A. Cederblomin Eläintarhantien varrella olevan ja ilmapommituksissa tuhoutuneen ruoanjakeluparakin korjaamiseen, myöntää yleisistä käyttövoroistaan tarkoitukseen 20 000 mk:n suuruisen määrärahan sekä ottaa vastaan neiti Cederblomin tarjoamat rakennusaineet. Yllä mainitun määrärahan osoittauduttua riittämättömäksi kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ samoista käyttövoroistaan, niitä ylittäen, vielä 33 284:75 mk:n suuruisen lisämäärärahan kyseiseen tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövoroista myönnettiin ⁹⁾ 9 540 mk halkojen toimittamista varten Eläintarhantien varrella olevaan lasten ruoanjakelupaikkaan.

Hyvösen lastenkoti. Käyttövoroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 50 500 mk Hyvösen lastenkodin käytettäväksi sen talossa Kotkankatu 14—16 teettävien väestönsuojan korjaustöiden suorittamiseen.

Hyvösen lastenkodin johtokunta oikeutettiin ¹¹⁾ suorittamaan korjaustöitä lastenkodin kesäkodissa käyttäen tarkoitukseen ylläpitorahaston varoja 12 000 mk.

Seuraavat Hyvösen lastenkodin johtokunnan laatimat Hyvösen lastenkodin sekä lastenkotisäätiön omistaman Kotkankadun talon n:o 14—16 v:n 1945 talousarvioehdotukset hyväksyttiin ¹²⁾:

Lastenkoti

<i>Menoerät</i>	mk	<i>Tuloerät</i>	mk
Palkat	294 676	Lasten elatusmaksut	216 000
Kalusto	10 000	Henkilökunnan suorittama kor-	
Lämmitys ja valaistus	37 500	vaus luontoiseduistaan	75 600
Talous	185 420	Lahjoitusrahaston tulot	336 396
Vaatetus	37 400		
Kulungit	45 000		
Hyvölän kesäkodin menot	18 000		
Yhteensä	627 996	Yhteensä	627 996

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1 922 §. — ²⁾ S:n 17 p. helmik. 323 §. — ³⁾ S:n 2 p. maalisk. 423 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 639 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 217 §. — ⁶⁾ Khn jsto 6 p. heinäk. 3 818 §. — ⁷⁾ Khs 17 p. helmik. 316 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. lokak. 1 856 §. — ⁹⁾ Khn jsto 13 p. tammik. 3 021 §, 10 p. helmik. 3 197 §, 16 p. maalisk. 3 331 §, 11 p. toukok. 3 598 §, 29 p. kesäk. 3 792 § ja 20 p. heinäk. 3 841 §. — ¹⁰⁾ Khs 15 p. kesäk. 1 133 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 161 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. marrask. 2 097 §.

Kiinteistö, Kotkankatu 14—16

<i>Menoerät</i>	Mk	<i>Tuloerät</i>	Mk
Lämmitys	71 000	Yksityisten vuokrat	117 150
Valaistus	2 950	Talonmiehen vuokra	6 000
Vedenkulutus	5 000		
Puhtaanapito	2 400		
Korjaukset	1 000		
Kulungit	12 000		
Palkat	28 800		
	Yhteensä 123 150		Yhteensä 123 150

Lastenkodin Hyvölän huvilatilalla Vihdissä toimivan kesäkodin yhteensä 18 000 mk:ksi lasketuista menoista arvioitiin jakautuvan erilaisten korjausten osalle 10 000 mk ja kulunkien osalle 8 000 mk.

Koteja kodittomille lapsille nimisen yhdistyksen avustaminen. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ Koteja kodittomille lapsille nimiselle yhdistykselle tilitystä vastaan 90 000 mk Helsingistä evakuoitavia lapsia varten Ähtäriin perustettavan pikkulastenkodin ylläpitokustannuksiin. Samalle yhdistykselle myönnettiin ²⁾ lisäksi ennakkona kaupunginkassasta 100 000 mk:n suuruinen avustus uuden 40 lasta käsittävän tilapäisen pikkulastenkodin perustamiseen ja ylläpitokustannuksiin 3 kuukauden aikana. Mainittujen avustusten käyttöä koskeva selostus merkittiin ³⁾ tiedoksi, minkä ohessa yllä mainittu, talousarvion ulkopuoliselta tililtä myönnetty 100 000 mk:n suuruinen avustus osoitettiin maksettavaksi kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Kesävirkestysleiritoiminnan järjestäminen varattomille äideille ja lapsille. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 20 000 mk:n suuruisen avustuksen Vallilan sosiaalidemokraattiselle naisyhdistykselle äitien ja lasten kesävirkestystoiminnan järjestämiseksi kertomusvuoden kesänä vähintään kahden kuukauden aikana Mustikkamaalla ja Seurasaaressa ehdoin, että yhdistys aikanaan esitti asianmukaisen tilityksen avustusmäärärahan käytöstä kehoittaen kiinteistölautakuntaa korvauksetta luovuttamaan yhdistyksen käytettäväksi tarkoitusta varten sopivat alueet Seurasaaressa ja Mustikkamaalta.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Oikeusaputoimiston toimistoapulaiselle A. S. Lindegrénille päätettiin ⁵⁾ myöntää palkatonta virkavapautta kesäkuun 1 p:stä lokakuun 1 p:ään.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, ettei oikeusaputoimiston tarvitse käyttää kaupunginhallituksen vahvistamia diaarioita muissa kuin virastojen välisissä asioissa.

Työnvälitys

Työnvälitystoimiston viranhaltijat. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, ettei se ollut katsonut voivansa puoltaa kaupunginhallituksen anomusta ⁸⁾ työnvälitystoimiston osastonjohtajan W. Mattlarin lomauttamisesta sotapalveluksesta.

Rahatoimenjohtajan kehoitettua työnvälityslautakuntaa harkitsemaan mahdollisuuksia työnvälitystoimiston työvoiman vähentämiseksi, työnvälityslautakunta oli laatinut ehdotuksen erinäisten viranhaltijain siirtämisestä virasta toiseen, jonka kautta henkilökuntaa voitaisiin toistaiseksi vähentää kahdella tilapäisellä viranhaltijalla ja sääntöpalkkainen toimentaja R. Ryöti vapautuisi sijoitettavaksi johonkin kaupungin muuhun virastoon. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ esitykseen myöntyä siten, että työnvälityslautakuntaa kehoitettiin harkitsemaan voitaisiinko toimentaja Ryöti sijoittaa sellaiseen työn-

¹⁾ Khs 22 p. maalisk. 540 §. — ²⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 209 §. — ³⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 162 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. toukok. 984 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 018 § ja 17 p. elok. 1 384 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. helmik. 191 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. elok. 1 472 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. elok. 1 323 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 023 §.

välitystoimiston virkaan, jota nyt hoidatettiin tilapäisellä työvoimalla. Sittenkin merkittiin¹⁾ tiedoksi työnvälityslautakunnan ilmoitus, ettei sillä toistaiseksi ollut tilaisuutta sijoittaa toimentaja Ryötiä muuhun virkaan, mutta että tämä syksyyn saakka oli tarpeellinen omassa virassaan henkilökunnan kesälomien järjestelyn johdosta.

Työnvälityslautakunta oikeutettiin myöntämään palkatonta virkavapautta työnvälitystoimiston toimistoapulaiselle M. Palomäelle²⁾ maalisi- ja huhtikuun ajaksi, ylimääräiselle toimistoapulaiselle I. M. E. Voionmaa-Joutsenelle³⁾ heinäkuun 14 p:stä syyskuun 4 p:ään sekä ovenvartijalle I. S. Ohlströmille⁴⁾ maaliskuun 6 p:stä elokuun 5 p:ään ja syyskuun 1 p:stä lokakuun 31 p:ään.

Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama⁵⁾ työnvälityslautakunnan päätös palkattoman virkavapauden myöntämisestä siivooja S. Koivuselle sallittiin⁶⁾ panna täytäntöön.

Kaupunginhallituksen yleisjaosto oli joulukuun 23 p:nä 1943 tekemällään päätöksellä evännyt työnvälitystoimiston vahtimestarin G. A. Leemlchin anomuksen viransijaisuuspalkkion saamisesta v:n 1943 kesäkuun 1 p:n ja elokuun 23 p:n sekä saman vuoden syyskuun 13 p:n ja lokakuun 12 p:n välisiltä ajanjaksoilta, jolloin hän oli toiminut merimiesosaston toimentajan kesälomasijaisena sekä osastonhoitaja A. Bruunin sairaslomasijaisena. Vahtimestari Leemlchin valitettua asiasta lääninhallitukseen kaupunginhallitus päätti⁷⁾ antaa asian käsittelyn kaupunginlakimiehen tehtäväksi. Asiaa sittemmin lähemmin tutkittaessa ja kun oli kuultu työnvälityslautakunnan antamaa selitystä, kaupunginlakimies lausuntonaan esitti, että koska työnvälitystoimiston johtaja oli kieltänyt määränneensä valittajan toimentajaksi v:n 1943 kesäkuun 1 p:stä elokuun 23 p:ään ja siinäkin tapauksessa, että tällainen määräys olisi annettu, ei kaupunki kaupunginhallituksen lokakuun 12 p:nä 1933 tekemän päätöksen mukaisesti ollut velvollinen suorittamaan palkkiota kesälomasijaisuuksien hoitamisesta samassa virastossa. Mitä taasen tuli valittajalle annettuun määräykseen olla osastonhoitaja Bruunin sairaslomasijaisena v:n 1943 syyskuun 13 p:n ja lokakuun 12 p:n välisenä aikana, oli tämä määräys peruutettu valittajan jo ryhdyttyä hoitamaan viransijaisuutta ja peruutus saatettu hänen tietoonsa vasta viransijaisuuden päätyttyä. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ tällöin, että vahtimestari Leemlchille oli suoritettava viransijaisuuspalkka viimeksi mainitulta ajalta, minkä ohessa kysymys siitä, kuka mahdollisesti oli vastuussa vahtimestari Leemlchille maksetusta määrästä, oli selvitettävä myöhemmin. Selityksen antaminen lääninhallitukselle jätettiin kaupunginlakimiehen tehtäväksi.

Vahtimestari Leemlchille päätettiin⁹⁾ myöntää rahassa korvaus hänen kertomusvuonna erehdyksessä saamansa lyhyemmän kesäkuun johdosta kuin mihin hän olisi ollut oikeutettu.

Työnvälityslautakunnan alistuksen johdosta, joka koski palkan suorittamista työnvälitystoimiston työvoima-osaston toimistoapulaiselle E. Rannalle hänelle helmikuun 14 p:stä huhtikuun 15 p:ään myönnetyn sairasloman ajalta, kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾, että toimistoapulaiselle Rannalle oli suoritettava palkka 9 päivältä.

Työnvälityslautakunta oikeutettiin¹¹⁾ suorittamaan nuoriso-osaston johtajalle W. Mattlarille 1 500 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa ilman kalliinajanlisäystä huhtikuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseltä ajalta työnvälitystoimiston henkisen työn osaston osastonjohtajan tehtävien suorittamisesta sekä merimiesosaston osastonjohtajalle F. E. Huhtalalle 3 000 mk:n suuruinen palkkio merimiesten työvelvollisuusasiain hoitamisesta tammikuun 1 p:n 1943 ja maaliskuun 1 p:n 1944 välisenä aikana.

Osastonjohtaja W. Mattlar oikeutettiin¹²⁾ hoitamaan sivutointa.

Työnvälitystoimiston huoneistot. Rahatoimenjohtajan kehoitettua työnvälitystoimistoa harkitsemaan mahdollisuuksia sijoittaa työnvälitystoimiston keskusvirastotaloon Aleksanterinkadun 1:een sen ulkopuolella sijaitsevat erikoisosastot, työnvälityslautakunta ilmoitti, että sotatilan ajaksi voitaisiin luopua merimiesosaston huoneistosta Satamakadun 2:ssa. Kaupunginhallitus hyväksyi¹³⁾ työnvälityslautakunnan esityksen.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankerotuksiin kaupunginhalli-

1) Khs 3 p. elok. 1 324 §. — 2) Khn jsto 11 p. toukok. 3 606 §. — 3) Khs 10 p. elok. 1 365 §. — 4) Khn jsto 11 p. toukok. 3 605 § ja 29 p. kesäk. 3 794 § sekä khs 21 p. syysk. 1 626 §. — 5) Khs 2 p. maalisk. 413 §. — 6) S:n 17 p. toukok. 913 §. — 7) Khn jsto 3 p. helmik. 3 175 §. — 8) Khs 21 p. syysk. 1 625 §. — 9) Khn jsto 3 p. helmik. 3 175 §. — 10) S:n 11 p. toukok. 3 607 §. — 11) Khs 17 p. toukok. 912 §. — 12) S:n 15 p. kesäk. 1 141 §. — 13) S:n 1 p. kesäk. 1 023 §.

tus myönsi 880 mk ¹⁾ merimiesosaston huoneiston korotetun vuokran maksamiseen kertomusvuonna ja 3 750 mk ²⁾ Ritarihuoneesta työvoimalautakunnan ja työnvälitystoimiston henkisen työn osaston käyttöön luovutetun verotusvalmisteluviraston entisen huoneiston kertomusvuoden vuokrankorotuksen suorittamiseen jättäen kysymyksen v. 1945 maksettavan vuokran osoittamisesta eri esityksen varaan.

Työnvälitystoimiston miesosaston neuvotteluhuone päätettiin ³⁾ luovuttaa kotiutettavien asemiesten työhönsijoittajan käyttöön, jolloin mainitun osaston henkilökunta samalla avustaisi häntä hänen toiminnassaan.

Työvoiman välittäminen kaupungin virkoihin. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ pöytäkirjanotteella kehoittaa kaupungin virastoja ja laitoksia ohjaamaan kaupungin palvelukseen pyrkivät työnhakijat työnvälitystoimiston henkisen työn osastolle sekä velvoittaa kaupungin virastot ja laitokset kaikissa niissä tapauksissa, joissa oli kysymys sellaisten virkojen täyttämisestä, joita virkasäännön mukaan ei ollut julistettava haettaviksi, hankkimaan työnvälitystoimiston henkisen työn osastolta tietoja sinne ilmoittautuneista kulloinkin kyseessä olevaan virkaan soveltuvista henkilöistä.

Työnvälitystoimiston valtionapu. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että työnvälitystoimiston v:n 1943 menoihin oli asianmukaisen anomuksen teon jälkeen myönnetty valtion varoista yhteensä 7 291 663: 25 mk, josta toimiston yleisten osastojen menoihin 361 012 mk, nuoriso-osaston menoihin 167 939 mk, merimiesosaston menoihin 121 477: 50 mk, maatalousosaston menoihin 132 942: 70 mk, henkisen työn osaston menoihin 237 058: 70 mk ja työvelvollisuuslain soveltamisesta johtuvien, kaupungin työvoimapäällikölle kuuluvien ja työnvälitystoimiston hoitamien tehtävien aiheuttamiin menoihin 6 271 233: 35 mk.

Työvoimapäällikön virasto. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, että erinäiset työvoimapäällikölle kuuluvat ja työvelvollisuuslain soveltamisasetuksen 8 §:n nojalla työnvälitystoimistolle annetut työvelvollisuuden toimeenpanoa koskevat tehtävät oli siirretty työvoimapäällikön hoidettavaksi ja tästä johtuen myös työnvälitystoimiston työvoimaosaston ylimääräiset viranhaltijat työvoimapäällikön virastoon hänen johtonsa ja valvontansa alaisiksi sekä että kaupunki, joka tähän saakka oli huolehtinut kyseisten viranhaltijain palkkauksesta saaden siitä korvauksen valtiolta vapautetaan palkanmaksusta, joka siirretään kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön alaisen Uudenmaan ensimmäisen työvoimapiirin toimiston huoleksi.

Helsinginkadun 24:ssä olevasta työtupien rakennuksesta päätettiin ⁷⁾ työvoimapäällikön viraston tarpeisiin luovuttaa ns. hoidokkien ruokasali sekä työnvälitystoimiston hallinnassa kolmannessa kerroksessa olevat huonetilat lukuunottamatta neljää huonetta, jotka jäivät työnvälityslautakunnan työvoimaosaston käyttöön. Samalla kehoitettiin kiinteistölautakuntaa tekemään esitys edellä mainituista huonetiloista kannettavasta vuokrasta. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ sittemmin hyväksyä kiinteistölautakunnan esityksen, että työvoimapäällikön virastolle luovutettujen huonetilojen vuokra määrättäisiin 39 120 mk:ksi maaliskuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseltä ajalta sekä 28 476 mk:ksi kuukaudessa toukokuun 1 p:stä lukien minkä lisäksi lämmöstä, valaistuksesta ja veden kulutuksesta perittäisiin eri korvaus, joka oli suoritettava talon eri osastoille jaetussa suhteessa laskutuksen mukaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että työvoimapäällikön viraston käytettäväksi luovutetaan työnvälitystoimiston henkilökuntaa, kalustoa, kirjoituskoneita ym. työnvälityslautakunnan esittämässä laajuudessa ja mainitsemin rajoituksin sekä ehdottamin ehdoin. Sitävastoin kaupunginhallitus päätti, että työnvälitystoimiston omistamaa neljää kirjoituskonetta ei luovuteta työvoimapäällikön viraston käytettäväksi, koska kaupungin omissa virastoissa on kirjoituskoneista suuri puute. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehoittaa työnvälityslautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen työvoimapäällikön viraston käyttöön jäävästä kalustosta ym. kannettavan vuokran suuruudesta.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tehtyä sittemmin esityksen erinäisten kaupungin omistamien kirjoituskoneiden luovuttamisesta työvoimapäällikön virastoon kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään ilmoittaa, ettei

¹⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 170 §. — ²⁾ Khs 30 p. marrask. 2 107 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1 844 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 1 912 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 837 § ja 3 p. elok. 1 330 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. maalisk. 470 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. huhtik. 777 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 218 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 875 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 137 §.

se kaupungin laitoksissa vallitsevan erittäin suuren kirjoituskoneiden puutteen vuoksi katsonut voivansa esitykseen myöntyä.

Työnvälityslautakunnan ehdotus työvoimapäällikön virastoon siirretyn 118 575 mk:ksi arvioidun kaluston vuosivuokran määräämisestä 18 156 mk:ksi hyväksyttiin ¹⁾).

Sen jälkeen kun työvoimalautakunta oli velvoittanut kaupungin 18—54 vuotiaat miespuoliset viranhaltijat ja työntekijät halonhakkuuseen kaupunginhallitus päätti ²⁾ kiertokirjeitse kehoittaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia laatimaan luettelot niistä henkilöistä, jotka voitiin velvoittaa halonhakkuuseen samoin kuin myös niistä, joita siihen ei voitu velvoittaa.

Työttömyysohjeet. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamat työttömyysohjeet merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Talkootoiminta

Talkootoimiston järjestämiin metsätöihin osallistuneiden palkkaus. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan suorittamaan ilmasuojelukeskukseen hälytysjoukkoihin kuuluville rakennustoimiston kolmelle viranhaltijalle ja kuudelle työntekijälle palkkaedut siltä ajalta, jona he olivat osallistuneet talkootoimiston järjestämiin metsätöihin myöntäen tarkoitukseen 12 409: 05 mk yleisistä käyttövaroistaan sekä kehoittaa väestönsuojelulautakuntaa huomauttamaan asianomaiset määräykset antaneille viranhaltijoille näiden menetellen virheellisesti määrätessään ilmasuojelukeskukseen hälytysjoukkoihin kuuluvia metsätöihin.

Helsingin nuorten talkootoimikunnan avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ luovuttaa Helsingin nuorten talkootoimikunnalle Kaisaniemen kansakoulusta huoneiston sen kansliaa varten ja oikeuttaa toimikunnan siirtämään sinne kaksi puhelinta.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 5 700 mk Helsingin nuorten talkootoimikunnalle Leppävaaran kartanosta luovutetun huoneistotilan vuokran maksamiseen kertomusvuoden kesäkaudelta.

Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäärärahan jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ⁷⁾ jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäärärahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun ⁸⁾ kuulutuksen johdosta anottu 1 032 100 mk eräiden hakijain jättäessä sitäpaitsi haluamansa määrärahan mainitsematta. Käytettävissä oleva määräraha nousi 440 000 mk:aan. Komitean mielestä oli jaossa yleensä seurattava aikaisempien vuosien käytäntöä ja avustukset määrättävä pääasiassa suhteellisiksi entisiin avustuksiin nähden.

Hyväksyen eräin pienehköin muutoksin komitean ehdotukset, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Suomen sairaanhoitajatarliitolle kotisaira- ja terveydenhoidon keskuksen ylläpitoon	8 800
Suomen sairaanhoitajatyhdistykselle ns. tuntisairaanhoidattaren palkkaamiseen	4 400
Suomen sokeain hierojain yhdistykselle hieroma- ja fysikaalista hoitolaitosta varten	26 400
Sokeain keskusliitolle	24 200
Helsingin sokeat yhdistykselle sen työtoiminnan tukemiseen ja myymälän vuokraan	17 600
Pelastusarmeijalle Väinölän turvakotia ja slummikeskusta sekä keskustoimiston huoltotyötä varten	14 300

¹⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 163 §. — ²⁾ S:n 25 p. toukok. 981 §. — ³⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 240 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. helmik. 192 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. huhtik. 705 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 300 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 092 §; ks. tämän kert. I osan s. 93. — ⁸⁾ Khs 27 p. tammik. 182 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 187 §.

	Mk
Helsingin taloustyöntekijäin yhdistykselle sen taloustyöntekijäkodin ylläpitoon ja Suuntiossa olevan lepokodin avustamiseen	17 000
Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten työkodin ylläpitoon	6 000
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten huoltokodin ylläpitoon	1 100
Maria föreningen yhdistykselle iäkkäiden kotiapulaisten kodin ylläpitoon	7 700
Helsingfors dövstumförening yhdistykselle kansansivistystyön harjoittamiseen kuuromykkäin keskuudessa	4 400
Heikkokuuloisten suojausyhdistykselle	2 200
Suomen huonokuuloisten huoltoliiton Helsingin paikallisosastolle	1 100
Tuki ja työ yhdistykselle vanhainkodin ylläpitoon	14 300
Vanhainkodin kannatusyhdistykselle	7 700
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistykselle kesävirikistyksen järjestämiseen varattomille äideille ja lapsille	16 500
Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle kesävirikistys- ja siirtola-toiminnan tukemiseen	5 500
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosastolle palvelijatarkodin ja lepokodin ylläpitoon	4 400
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuoriso-osastolle	1 100
Helsingin kuuromykkäin auttajayhdistykselle	1 600
Helsingin kotiystävät yhdistykselle	5 000
Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle alaikäisten kengänkiilloittajain toiminnan valvomista sekä ansiopoikakerhon kustannuksia varten	24 200
Helsingin nuorten naisten kristilliselle yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja tyttökotia varten	17 600
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja vähävaraisten poikain kesävirikistystoimintaa varten	5 500
Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen sosiaaliselle kerholle lasten kesäsiirtolan ylläpitoon	1 000
Helsingin nuorisotyötoimikunnalle lasten- ja nuorisotyön tukemista varten	24 200
Helsingfors svenska ungdomsråd yhdistykselle nuorisotyön tukemista varten ...	11 000
Helsingin poikakotiyhdistykselle kahden ammattioppilaskodin ylläpitoon	17 600
Sairaanhoitajatar H. Kivimäelle hänen Leppävaarassa sijaitsevan pientenlasten-kotinsa ylläpitoon	8 800
Caritas kesäsiirtolalle	3 300
Kalliolan kannatusyhdistykselle Kalliolan poika- ja tyttökerhotoiminnan tukemiseen	14 300
Bethel lastenkodille	4 000
Helsingin kaupunkilähetykselle vapaata lasten- ja nuorisotyötä ja lasten kesäsiir olaa varten	23 100
Helsingin työväen sivistysjärjestölle opintokerhotoimintaa ja muuta sivistystyötä varten	15 400
Kottby privata svenska barnträdgård lastentarhalle	4 400
Helsingin suomalaiselle Marttayhdistykselle kotitaloudellista neuvontatyötä varten ja kesävirikistyksen järjestämiseksi varattomille perheenäideille ...	12 100
Helsingfors svenska Marthaförening yhdistykselle sen kodinhoitokursseja varten	6 600
Suomen työväen arkistolle	10 500
Kirjoja sokeille yhdistykselle	7 700
Brage yhdistykselle sen leikkeleteosta varten	7 700
Kasvatusopilliselle kirjasto- ja lukusalisäätiölle	4 400
Sivistysjärjestöjen kansankonservatoriolle	11 000
Suomen laulajain ja soittajain liitolle toimistohuoneiston vuokraamista ja kanslistin palkkaamista varten	9 900
Helsingfors svenska sångarförbund liitolle	4 400
Yhteensä	440 000

Edelleen päätettiin, että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskevissa säännöissä, niin että:

Suomen sairaanhoitajatarliitto ja Suomen sairaanhoitajatyhdistys olivat terveydenhoitolautakunnan alaiset;

Suomen sokeain hierojain yhdistys, Sokeain keskusliitto, Helsingin sokeat yhdistys, Pelastusarmeija, Helsingin taloustyöntekijäin yhdistys, Helsingin valkonauhayhdistys, Keski-Helsingin valkonauhayhdistys, Maria fö:eningen niminen yhdistys, Helsingfors dövtumsförening niminen yhdistys, Heikkokuuloisten suojaamisyhdistys, Suomen heikkokuuloisten huoltoliiton Helsingin paikallisosasto, Tuki ja työ yhdistys, Vanhainkodin kannatusyhdistys, Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys, Helsingin sosiaalidemokraattinen nuorisoyhdistys, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosasto, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuoriso-osasto, Helsingin kuuromyökkäin auttajayhdistys ja Helsingin kotiystävät yhdistys huoltolautakunnan alaiset;

Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys, Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys, Svenska kristliga föreningen av unga män niminen yhdistys, Naisylioppilaiden kristillinen yhdistys, Helsingin nuorisotyötoimikunta, Helsingfors svenska ungdomsråd niminen yhdistys, Helsingin poikakotiyhdistys, Sairaanhoitajat H. Kivimäen Leppävaarassa oleva pientenlastenkoti, Caritas kesäsiirtola, Kalliolan kannatusyhdistys, Bethel lastenkoti ja Helsingin kaupunkilähetys lastensuojelulautakunnan alaiset;

Helsingin työväen sivistysjärjestö suomenkielisen työväenopiston johtokunnan alainen;

Kottby privata svenska barnträdgård lastentarhain johtokunnan alainen;

Helsingin suomalainen Marttayhdistys ja Helsingfors svenska Marthaförening niminen yhdistys kotitalouslautakunnan alaiset;

Suomen työväen arkisto, Kirjoja sokeille yhdistys, Brage yhdistys ja Kasvatusopillinen kirjasto- ja lukusalisäätiö kaupunginkirjaston johtokunnan alaiset; sekä

Sivistysjärjestöjen kansankonservatorio, Suomen laulajain ja soittajain liitto ja Helsingfors svenska sångarförbund niminen liitto musiikkilautakunnan alaiset;

että mainitut lauta- ja johtokunnat olivat velvolliset v:n 1945 helmikuun kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä;

määrätä lisäehdoiksi, että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta antoivat tarvitseville henkilöille apua, samalla kun niiden soveltuviin kohdin oli tehtävä ero Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivien ja muiden siellä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tapauksessa huoltoviraston rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksenanojan oloista, sekä sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustuksen myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistua niihin määräyksiin, joita huoltolautakunta kenties katsoi tarpeelliseksi antaa;

että kaupunginhallituksen edellä mainitut päätökset oli saatettava asianomaisten lauta- ja johtokuntain tietoon niiden asiana oleviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten; sekä

että avustuksensaajat saivat kertomusvuonna käyttää edellisenä vuonna myönnettyjä avustuksia.

Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen avustaminen. Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen sosiaalisen kerhon esitys saamansa avustuksen käyttämisestä hyväksyttiin ¹⁾.

Raittiusseurain ja -järjestöjen avustusmäärärahan jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ²⁾ jakamaan menosääntöön merkittyä raittiusseurain ja -järjestöjen avustusmäärärahaa, ilmoitti mietinnössään, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun ³⁾ kuulutuksen johdosta anottu 598 500 mk, jonka lisäksi kaksi avustuksenanojaa ei ollut anomuksessaan maininnut mitään määrättyä summaa. Alli Tryggs minne loosi, joka ennen aina oli hakenut ja saanut avustusta tästä määrärahasta, ei tällä kertaa ollut jättänyt avustusanomusta, mikä nähtävästi oli katsottava vallitsevista olosuhteista johtuvaksi erehdykseksi. Komitea ehdotti, että puuttuvasta hakeemuksesta huolimatta loosille myönnettäisiin sen entinen avustusmäärä. Kertomusvuonna jaettava kokonaisuusmääräraha nousi 374 000 mk:aan. Jakeluehdotusta laatiessaan

¹⁾ Khs 3 p. elok. 1 345 §. — ²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 092 §; ks. tämän kert. I osan s. 93. — ³⁾ Khs 2 p. tammik. 182 §.

komitea yleensä oli seurannut aikaisempaa menettelytapaa ehdottaen kuitenkin molempien keskusjärjestöjen avustusta korotettavaksi tuntuvammin kuin yksityisten raittiusseurojen avustuksia.

Hyväksyen komitean ehdotukset kaupunginhallitus päätti¹⁾ myöntää raittiustyötä varten kansakouluissa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle 30 000 mk ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle 8 000 mk sekä seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Helsingin sosialidemokraattiselle raittiuspiirijärjestölle	40 000
Raittiusyhdistys Koitolle	36 000
Raittiusyhdistys Kilvelle	33 000
Socialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Riennolle	31 500
Helsingin raittiusyhdistysten keskusjohtokunnalle	24 000
Lasten raittiusosastolle Nousevalle voimalle	20 000
Helsingin raittiusseuralle	18 000
Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitolle	18 000
Helsingfors nykterhetsvänner yhdistykselle	17 000
Naisten raittiuskeskukselle	13 500
Raittiusosasto Tovereille	11 500
Raittiusyhdistys Koiton lastenosastolle Nousevalle Koitolle	8 500
Sininauhaliitolle	8 500
Vallilan sosialidemokraattiselle lasten raittiusosastolle Oraalle	7 500
Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitolle Fylgialle	6 500
Raittiuskerho Imatralle	6 500
Balder loosille	6 000
Alli Tryggs minne loosille	5 500
Vallilan sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Tähkälle	5 500
Raittiusyhdistys Koiton poikakerholle Sinihaukoille	5 500
Ylioppilaiden raittiusyhdistykselle	5 000
Helsingin satamamiehet yhdistykselle	3 500
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle	3 000
Kuuromykkäin raittiusseuralle Surdille	2 000
Yhteensä	336 000

Edelleen päätettiin:

että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskeissa säännöksissä, kuitenkin siten, että Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgia oli ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan valvonnan alainen, tullen sen v:n 1945 helmikuun kuluessa antaa kaupunginhallitukselle selostus tästä valvontatyöstään, sekä

että avustuksensaajain oli v:n 1945 helmikuun kuluessa annettava kaupunginhallitukselle selostus toiminnastaan ja myönnettyjen avustusten käyttämisestä.

Partiojärjestöjen avustaminen. Kaupunginhallitus päätti²⁾ yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusrahaa jakamaan asetetun komitean ehdotuksen mukaisesti jakaa menosääntöön merkityn, 24 200 mk:n suuruisen partiojärjestöjen avustusrahan tasan Helsingissä toimivien partiopoika- ja partiotyttöjärjestöjen kesken siten, että kumpikin ryhmä sai 12 100 mk, sekä pyytää Suomen partiopoikajärjestön päämajalta ja Suomen partiotyttöjärjestön päämajalta ehdotukset mainittujen erien jakamisesta eri partiojärjestöille.

Kunnantyohtekijain kesävirkestyskodin avustaminen. Kaupunginhallitus päätti³⁾ evätä Helsingin kunnantyohtekijain keskusjohtokunnan anomuksen Kulosaaren kartanon luovuttamisesta vuokratta sen hallintaan, mutta myöntää sen sijaan yleisistä käyttö-

¹⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 186 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 182 § ja 22 p. kesäk. 1 187 §. —

³⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 033 §.

varoistaan 28 800 mk:n suuruisen avustuksen yhdistykselle sen Kulosaaren kartanossa ylläpitämän kunnantyöntekijäin kesävirkistyskodin kertomusvuoden vuokran suorittamiseksi.

Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön avustaminen. Helsingin ammatilliselle paikallisjärjestölle myönnettiin¹⁾ sen työvelvollisuusasioita koskevien valistustilaisuuksien järjestämisestä johtuviin vuokra- ja luentopalkkiokustannuksiin heinäkuun 1 p:stä lukien ja enintään kertomusvuoden loppuun 1 500 mk:n avustus kuukaudessa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Helsingin maatalouskerhoyhdistyksen avustaminen. Helsingin maatalouskerhoyhdistys päätettiin²⁾ oikeuttaa käyttämään sen toiminnan tukemiseksi kertomusvuoden talousarvioon merkitystä 121 442 mk:n suuruisesta avustussäärärahasta kesäkuun 1 p:ään mennessä rahatoimistolle tehtävää tilitystä vastaan enintään 75 000 mk.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ hyväksyä Helsingin maatalouskerhoyhdistyksen v:n 1943 toimintaansa varten saaman määrärahan käyttöä koskevan tilityksen ehdoin, että yhdistys palautti kaupungille maiden lannoituksesta kertyneen 27 753 mk:n suuruisen säästön sekä suoritti takaisin muille kuin kerhon jäsenille luovutetun maan vuokraa vastaavan 5 316 mk:n määrän.

Sotilaiden lomakodin avustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁴⁾ 71 500 mk Koulumatkailutoimistolle sen Meritullinkadun 33:ssa ylläpitämän sotilaiden lomakodin vuokran suorittamiseen kertomusvuoden tammikuusta marraskuuhun.

Urheilu

Urheilulautakunnan uudelleenjärjestäminen. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että kaupunginvaltuuston päätös⁶⁾ urheilulautakunnan uudelleenjärjestämisestä astuu voimaan v:n 1945 alusta lukien.

Urheilulautakunnan sihteerin palkkion korottaminen. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾, että urheilulautakunnan sihteerin palkkio on v:n 1945 talousarvioehdotukseen merkittävä 500 mk:n suuruisena kuukaudessa.

Kallion urheilukentän pukusuojan laajennustyöt. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin Kallion urheilukentän pukusuojan laajennustöiden suorittamiseksi.

Kansanhuolto

Kansanhuoltotoimisto. Apulaiskansanhuollonjohtaja L. A. Ikoselle myönnettiin⁹⁾ pyynnöstä ero virastaan maaliskuun 25 p:stä lukien.

Toisen apulaiskansanhuollonjohtajan virkaan kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ valita rahatoimiston osastonpäällikön V. Molanderin, myöntää hänelle virkavapautta hoitamastaan osastonpäällikön virasta siksi ajaksi kun hän hoiti toisen apulaiskansanhuollonjohtajan virkaa sekä oikeuttaa hänet mainittuna aikana nauttimaan omat ikäkorotuksensa niihin kuuluvine kalliinajanlisäyksineen. Apulaiskansanhuollonjohtaja Molander vapautettiin¹¹⁾ sittemmin pyynnöstä apulaiskansanhuollonjohtajan tehtävistä lokakuun 1 p:stä lukien ja siirrettiin entiseen osastonpäällikön virkaansa rahatoimistossa.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ oikeuttaa kansanhuoltotoimiston maksamaan kertomusvuoden lokakuun alusta lukien yhtä ikäkorotusta vastaavan palkankorotuksen niille toimiston viranhaltijoille, jotka olivat olleet toimiston palveluksessa yli kolme vuotta.

Kansanhuoltolautakuntaa päätettiin¹³⁾ kehoittaa suorittamaan tilapäisen työvoiman määrärahaan ne palkkiot, jotka aiheutuivat puuhelloilla varustettujen keittiöhuoneiden tarkastuksen ja luetteloinnin suorittamisesta.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi¹⁴⁾ 1 430 mk kansanhuoltotoimistoa varten Kammiokadun 11:stä vuokratun

1) Khs 22 p. kesäk. 1 171 §. — 2) S:n 17 p. helmik. 334 §. — 3) S:n 20 p. huhtik. 744 §. — 4) Khs jsto 7 p. tammik. 3 001 §, 3 p. helmik. 3 128 §, 9 p. maalisk. 3 295 §, 6 p. huhtik. 3 426 §, 17 p. toukok. 3 640 §, 8 p. kesäk. 3 710 §, 6 p. heinäk. 3 814 §, 17 elok. 3 940 §, 7 p. syysk. 3 990 §, 5 p. lokak. 4 104 § ja 9 p. marrask. 4 250 §. — 5) Khs 28 p. syysk. 1 647 §. — 6) Ks. tämän kert. I osan s. 40. — 7) Khs 20 p. heinäk. 1 289 §. — 8) S:n 30 p. marrask. 2 105 §. — 9) S:n 22 p. maalisk. 582 §. — 10) S:n 9 p. maalisk. 487 §. — 11) S:n 28 p. syysk. 1 686 §. — 12) S:n 14 p. syysk. 1 608 §. — 13) S:n 13 p. tammik. 75 §. — 14) S:n 9 p. maalisk. 473 §.

huoneiston vuokrankorotuksen suorittamiseen helmikuun 1 p:stä kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ Helsingin työväenyhdistyksen johtokunnalle lähetetävässä kirjelmässään anoa, että elintarvikekorttien jakelua varten saataisiin edelleen käyttää samoja työväentalon huoneistoja kuin aikaisemminkin.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan erinäisiä tarpeen vaatimia korjaus- ja sisustustöitä polttoainepäällikön virkahuoneessa, eräissä kansanhuoltotoimiston toimistohuoneissa ja rautatieasemalla olevassa sotilaskorttikansliassa sekä myönsi tarkoitusta varten 24 250 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan.

Perunain varastointi ³⁾. Sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvästä määrärahasta Perunain varastoinnin edistäminen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ määrätä maksettavaksi alla mainituille liikkeille yleiseen kulutukseen toimitetusta perunasta seuraavat varastoimispalkkiot: Elintarvikekeskukselle 1 932: 25 mk, Helsingin osuuskaupalle 15 685: 20 mk, Kesko oy:lle 21 042: 90 mk, L. A. Mikkolalle 5 605: 65 mk, R. F. Nybergille 5 973: 95 mk, Osuusliike Elannolle 81 916: 90 mk, Oy. Tuote-Välitykselle 28 993 mk, W. A. Piekkolalle 8 565: 30 mk, E. E. Malmiselle 10 931: 05 mk ja Uudenmaan Kala oy:lle 7 636: 80 mk eli yhteensä 188 283: 10 mk.

V ä e s t ö n s u o j e l u

Väestönsuojeluhenkilöstö. Insinööri majuri C.-H. T. Nyströmille myönnettiin ⁵⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin siksi ajaksi kuin hänen tehtävät opintomatkinsa kestivät, kuitenkin enintään 30 päiväksi. Päivärahaa oli suoritettava Saksassa enintään 40 Saksan markkaa ja Ruotsissa enintään 40 Ruotsin kruunua.

Väestönsuojelulautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa tilapäisen työvoiman määrärahaan suorittamaan luutnantti L. Leanderille 1 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio ajalta, jona hän toimii ilmasuojelun sosiaalipalvelun johtajana.

Ilmasuojelukeskukseen huoltopäällikölle M. Lahtiselle päätettiin ⁷⁾ hänen työtaakkansa lisääntymisen vuoksi myöntää kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten 1 000 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa syyskuun 1 p:stä lukien, minkä ohessa ilmasuojelukeskusta päätettiin kehoittaa vastedes sisällyttämään tarkoitukseen tarvittava määräraha kuukausitalousarvioonsa.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa väestönsuojelulautakunnan suorittamaan kenraalimajuri J. V. Arajuurelle 4 000 mk:n suuruisen palkkion evakuointipäällikön tehtävien hoitamisesta huhtikuun ajalta sekä toukokuusta lähtien 2 000 mk:n suuruisen kuukausipalkkion niin kauan kuin hän huolehti eräistä evakuointisuunnitelman ajan tasalla pitämisestä aiheutuvista töistä ja oli mainitut määrät suoritettava kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Ilmasuojelukeskukseen ⁹⁾ seitsemälle viranhaltijalle myönnettiin ¹⁰⁾ yhtä ikäkorotusta vastaava palkankorotus joulukuun 1 p:stä lukien.

Ilmasuojelukeskukseen toimistoapulaiselle I. Laaksovirralle päätettiin ¹¹⁾ maaliskuun alusta sodan loppuun saakka suorittaa 500 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa käteiskassan ja kirjanpito tehtävien hoitamisesta sodan aikana.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ myöntää kirjanpitäjä V. Silfverbergille 6 500 mk:n ja opettaja S. Gustafssonille 2 000 mk:n kertakaikkisen palkkion heidän ilmasuojelukeskukseen huoltotoimiston yhteyteen perustetussa väestönsuojelutoimistossa vapaaehtoisina palvellessaan suorittamistaan töistä.

Huoltopäällikkö O. M. Lahtinen oikeutettiin ¹³⁾ kahden kuukauden aikana hoitamaan sivutointa edellytyksin, ettei se tuottanut haittaa hänen vakinaisille tehtävilleen ilmasuojelukeskukseen huoltopäällikkönä.

¹⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 312 §. — ²⁾ S:n 10 p. helmik. 293 §. — ³⁾ Ks. myös tämän kert. I osan s. 36 ja 189. — ⁴⁾ Khs 24 p. helmik. 387 §, 16 p. maalisk. 519 §, 13 p. huhtik. 703 §, 11 p. toukok. 897 § ja 8 p. kesäk. 1 085 §; ks. v:n 1943 kert. I osan s. 139. — ⁵⁾ Khs 1 p. kesäk. 1 016 §; ks. tämän kert. I osan s. 95. — ⁶⁾ Khs 24 p. helmik. 364 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 1 485 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. huhtik. 726 §. — ⁹⁾ Ilmasuojelukeskus muodostettiin välirauhansopimuksen voimaantulon jälkeen väestönsuojelutoimistoksi; kertomuksessa on kuitenkin yhdenmukaisuuden vuoksi käytetty koko ajan nimitystä Ilmasuojelukeskus. — ¹⁰⁾ Khs 16 p. marrask. 1 996 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 272 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. lokak. 1 712 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. syysk. 1 572 §.

Väestönsuojelulautakunta oikeutettiin ¹⁾ tilapäisen työvoiman määrärahastaan suorittamaan 741 mk:n suuruinen palkkio sotilaskamies A. Salmenlinnalle.

Harjun ruumishuoneen vahtimestarille R. Örthénille päätettiin ²⁾ kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten suorittaa 3 520 mk:n suuruinen palkkio hänen sunnuntaisin ja pyhäpäivisin helmikuun 27 p:n ja kesäkuun 18 p:n välisenä aikana ilmasuojelukeskukseen määräyksestä suorittamastaan päivystyksestä Harjun ruumishuoneessa.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ väestönsuojelulautakunnalle ilmoittaa, ettei sillä puolestaan ollut mitään huomautuksia esitettävänä siitä, että ilmasuojelukeskus sanoo irti sodan päättymisen johdosta tarpeettomiksi käyneet kaupungin yleisten väestönsuojien vartijat.

V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, niitä ylittäen, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 121 440 mk ilmasuojelumudostelmiin kuuluvan miehistön päivärahojen suorittamiseen.

Merkittiin tiedoksi ⁵⁾, että sitten kun erät ilmasuojelumudostelmat kesäkuun 1 p:stä lukien oli muutettu sotilaallisiksi yksiköiksi, mainituille muodostelmille kesäkuun puoliväliin kaupungin varoista suoritettavat päivä- ja muonitusrahat, yhteensä 57 977 mk, oli päätetty anoa kaupungille takaisin. Sittemmin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi väestönsuojelupäällikön ilmoitus, että Helsingin sotilspiiri oli suorittanut yllä mainitun rahamäärän takaisin kaupungille.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 117 799: 60 mk elintarvikekeskuksen sammutusmiehistölle ja ilmasuojeluhoitoloihin toimitettavien ateriain kustannusten peittämiseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa ilmasuojelukeskukseen myöntämään yleisten väestönsuojain järjestysmiehille ja ensiapuhenkilöstölle harkinnan mukaan kussakin yksityistapauksessa kaksi lisävapaapäivää heinä-, elo- ja syyskuun aikana siinä tapauksessa, että asianomaiset käyttivät nämä vapaapäivänsä palstaviljelyyn.

Lopettajaistilaisuuksien järjestäminen kaupungin ilmasuojelutoimintaan osallistuneille. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 8 000 mk lopettajaistilaisuuksien järjestämiseksi kaupungin ilmasuojelutoimintaan osallistuneille.

Käyttämättä jääneet määrärahat. Kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ yhteensä 1 060 636: 65 mk jo aikaisemmin ilmasuojelukeskukseen käytettäväksi myöntämiensä, mutta v. 1943 käyttämättä jääneiden määrärahaan tai niiden ylijäämien sijalle.

V. 1943 suoritettavat väestönsuojelutyöt. V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, niitä ylittäen, kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 874 776: 30 mk eräiden rakennustoimiston v. 1943 suorittamien väestönsuojelutöiden kustannusten peittämiseen päättäen pyytää kaupunginlakimieheltä lausuntoa siitä, voiko kaupunki saada valtiolta korvausta kyseisistä töistä.

Ilmasuojelukeskukseen talousarvio vahvistettiin ¹²⁾ kuukaudeksi kerrallaan.

Ilmasuojelukomppaniain asevarastojen kunnostaminen. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin ¹³⁾ väestönsuojelulautakunnan käytettäväksi myöntää 8 500 mk ilmasuojelukomppaniain asevarastojen kunnostamista varten.

Väestönsuojelutarvikkeiden hankkiminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ kehoittaa rakennustoimistoa tilaamaan väestönsuojain ilmanvaihtolaitteita varten 17 kpl 100 henkilön hiilisuodattimia ja 27 kpl 100 henkilön pölysuodattimia ollen niistä aiheutuvat kustannukset suoritettava kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Samoista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi parien ja lastojen hankkimiseen 32 155 mk ¹⁵⁾, Munkkisaaren tehdasrakennuksen väestönsuojaan ilmasuojeluviranomaisten määräyksestä hankittujen väestönsuojelutarvikkeiden maksamiseen 3 504: 65

¹⁾ Khs 13 p. tammik. 51 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 1 714 §. — ³⁾ S:n 19 p. lokak. 1 778 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 179 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. elok. 1 487 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 269 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 051 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 157 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. marrask. 1 917 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 587 § ja 22 p. kesäk. 1 156 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. tammik. 177 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. helmik. 194 §, 2 p. maalisk. 415 §, 30 p. maalisk. 594 §, 4 p. toukok. 832 §, 1 p. kesäk. 1 015 §, 29 p. kesäk. 1 208 §, 3 p. elok. 1 316 §, 31 p. elok. 1 486 §, 28 p. syysk. 1 654 §, 2 p. marrask. 1 877 § ja 30 p. marrask. 2 083 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. elok. 1 484 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 798 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 207 §.

mk¹⁾ ja väestönsuojelutarvikkeiden hankkimisesta kaupungin taloihin aiheutuneiden menojen peittämiseksi 71 860 mk.

Ilmasuojelukeskuksen huoneistot. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi²⁾ 4 200 mk ilmasuojelukeskuksen Malminrinteen 6:ssa olevan huoneiston vuokrankorotuksen maksamiseen kertomusvuonna.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin³⁾ myöntää 42 902 mk Svenska flickskolan i Helsingfors nimiselle oppilaitokselle sen Apollonkadun 12:ssa olevan ja ilmasuojeluhuoltolaksi luovutetun koulutalon lämmityskustannusten suorittamiseen.

Ilmasuojelukeskuksen teknillisen osaston päätettiin⁴⁾ sallia ottaa toistaiseksi käyttönsä kaksi huonetta pääpaloasemalta.

Hietarannan pukusuojarakennus päätettiin⁵⁾ toistaiseksi luovuttaa vuokratta ilmasuojelukeskuksen käyttöön.

Raivauskomppaniain majoituspaikat. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti⁶⁾ myöntää 344 500 mk raivauskomppaniain majoituspaikkojen kunnostamiseksi ja kalustamiseksi Vilho Vuuren ja Siltavuoren kalliosuojissa sekä kehoittaa samalla yleisten töiden lautakuntaa laadittamaan suunnitelman ja kustannusarvion muidenkin ilmasuojelujoukkojen majoituspaikkojen kunnostamisesta. Täydentäen sittemmin yllä mainittua päätöstään kaupunginhallitus päätti⁷⁾ edellisen määrän lisäksi myöntää kyseiseen tarkoitukseen vielä 204 500 mk.

Merkittiin⁸⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntäneen työluvan väliseinien rakentamiseksi Vilho Vuuren ja Siltavuoren kalliosuojissa sijaitseviin ilmasuojelukomppaniain majoitushuoneisiin ehdoin, että työssä käytettiin rakennustoimiston vakainaista työvoimaa.

Varapuhelinkeskus. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin myöntää 2 500 000 mk⁹⁾ Helsingin puhelinyhteyksien varmistamiseksi sekä sittenkin edellämainitun määrän lisäksi vielä 58 134 mk¹⁰⁾ Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisesta käsipuhelinkeskusta varten aiheutuneiden kustannuksien peittämiseksi.

Samoista käyttövaroista myönnettiin¹¹⁾ 11 535 mk eräiden puhelinyhteyksien järjestämisestä aiheutuneiden, kaupungin tileissä saatavina huomioitujen erien poistamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ Helsingin viestiesikunnalle lähettää luettelon välttämättömmiksi katsottavien puhelinten liittämistä varakeskuksiin kunnallishallinnon ylläpitämiseksi edellytetyissä olosuhteissa.

Merkittiin¹³⁾ tiedoksi Helsingin viestiesikunnan ilmoitus, että varakeskuksen käytännön valmistelutyöt olivat viivästyneet, joten varakeskusluettelo saataisiin valmiiksi vasta elokuun 1 p:nä. Koska tilaajien liittäminen keskuksen vaikeuttaisi asianomaisten puhelinliikennettä, tullaan varakeskus ottamaan käyttöön vasta elokuun 1 p:nä.

Yleisradion mittalaitteet. Kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾ hyväksyä rakennustoimiston toimenpiteen n. 3 m²:n suuruisen alan luovuttamisesta Tähtitorninvuoren kalliosuojasta eräitä Oy. Suomen yleisradio ab:n mittalaitteita varten.

Väestönsuojat. V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi¹⁵⁾, niitä ylittäen, 485 121: 55 mk rakennustoimiston talorakennusosaston suorittamiin väestönsuojien järjestelykustannuksiin.

Vallilan asukkaiden anomuksen johdosta saada käyttää Suomen osuuskauppojen keskuskunnan tehdassuojaa yleisenä väestönsuojana, kaupunginhallitus, kuultuaan asiassa väestönsuojelulautakunnan lausuntoa, päätti¹⁶⁾ hyväksyä lautakunnan ehdotuksen uusiksi yleisiksi väestönsuojiksi sekä kehoittaa sitä ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin niiden vuokraamiseksi samoin kuin rakennustoimistoa niiden kunnostamiseksi, minkä ohessa pöytäkirjaan merkittiin, ettei Vallilan asukkaiden kirjelmä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin. Sitten kun rakennustoimisto saamansa tehtävän mukaisesti oli ryhtynyt tarkastamaan erinäisiä taloja ym. paikkoja väestönsuojien rakentamismahdolli-

1) Khs 23 p. marrask. 2 037 §. — 2) S:n 9 p. maalisk. 476 §. — 3) S:n 22 p. kesäk. 1 153 §. — 4) S:n 20 p. heinäk. 1 275 §. — 5) S:n 2 p. maalisk. 425 §. — 6) S:n 20 p. heinäk. 1 276 §. — 7) S:n 3 p. elok. 1 319 §. — 8) S:n 21 p. syysk. 1 616 §. — 9) S:n 10 p. helmik. 270 §. — 10) S:n 27 p. huhtik. 769 §. — 11) S:n 30 p. maalisk. 591 §. — 12) Khs jsto 24 p. maalisk. 3 392 §. — 13) Khs 6 p. beinäk. 1 243 §. — 14) S:n 16 p. maalisk. 497a §. — 15) S:n 27 p. tammik. 151 §. — 16) S:n 2 p. maalisk. 420 §.

suuksien selville saamiseksi, yleisten töiden lautakunta oli jättänyt kaupunginhallitukselle ilmoituksen täten suoritetuista toimenpiteistä. Ilmoitus merkittiin ¹⁾ tiedoksi ja väestönsuojelulautakuntaa päätettiin kehoittaa tutkimaan muita mahdollisuuksia yleisten väestönsuojien järjestämiseksi.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön v:ksi 1943 myöntämän ³⁾ ja väestönsuojien rakentamista yksityisiin taloihin koskevan työvoimavain voimassaoloaikaa oli pidennetty kertomusvuoden loppuun.

Ilmavoimien tarpeisiin louhittavan kalliosuojan sijoitusta ja valmistusaikaa käsittävistä ja rakennustoimiston antamista tiedoista päätettiin ⁴⁾ kirjelmässä ilmoittaa ilma-voimien esikunnalle.

Sitten kun kaupunginhallitus oli ilmavoimien esikunnalle ilmoittanut, että myöhemmin käytyjen neuvottelujen perusteella Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisen yhteydessä ilmavoimien tarpeisiin suunnitellun kalliosuojan louhinta-alaa oli laajennettu, josta johtuen suojan rakennustyöt viivästyisivät ja kustannukset kohoisivat, esikunta pyysi, että rakennustyö suoritettaisiin kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti, mikä merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Sitten kun kaupunginhallitus oli päättänyt ⁶⁾ suostua siihen, että puolustuslaitoksen tilauksesta ja kustannuksella saadaan ilmavoimien tarpeisiin louhia lisätilaa Korkeavuorenkadun kalliosuojaan ehdoin, että puolustusvoimat lisätilan valmistuttua ottavat pinta-alan mukaisessa suhteessa osaa kalliosuojan lämmitys- ym. käyttökustannuksiin, oli ilmavoimien esikunta ilmoittanut suorittavansa ne kustannukset, jotka kaupungille aiheutuvat kaupunginhallituksen edellä mainitun päätöksen perusteella tapahtuneista kolmen majoitushuoneen luovutuksesta ilmavoimien käyttöön sekä suostuvansa siihen, että kyseinen louhimistyö voidaan suorittaa ensimmäisessä kerroksessa muuhunkin kuin piirustuksessa esitetyn kahden vaihtoehdon määrittelemään paikkaan. Tämän johdosta kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa rakennustoimistoa välittömästi ryhtymään kysymyksessä olevan kalliosuojan laajentamistyöhön.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa rakennustoimistoa louhimaan Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisen yhteydessä 50 m²:n suuruisen huonetilan Helsingin viestiesikunnan tarpeisiin ehdoin, että valtio suorittaa kaupungille työn päätyttyä siitä aiheutuneet kustannukset ja osallistuu suhteellisella osalla mainitun kalliosuojan osan lämmitys-, tuuletus-, siivous- ja kunno- saponkustannuksiin myöhemmin lähemmin sovit- tavalla tavalla. Puolustusministeriö oli sittemmin pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa ehdoista, joilla kaupunki suostuisi edellä mainitun huonetilan rakentamiseen. Rakennustoimisto oli tällöin antanut asiassa lausuntonsa, jossa tehokkaan lattiapinta- alan kustannukset oli arvioitu 12 000 mk:ksi m²:ltä, jotka siinä tapauksessa, että läm- mitysverkko yhdistettäisiin Korkeavuorenkadun nykyisen suojan lämpökeskukseen, nousisivat 13 000 mk:aan m²:ltä mainiten lisäksi, että lopullinen neliömetrihinta voitiin määrätä vasta sen jälkeen kun työ oli suoritettu ja kokonaiskustannukset voitu jakaa tehokkaan lattia- alan mukaisessa suhteessa. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ puolustusminis- teriölle lähetettävässä kirjelmässään antaa asiasta rakennustoimiston esityksen mukai- sen lausunnon sekä huomauttaa samalla aikaisemmin asetetuista ehdoista.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että Korkeavuorenkadun kalliosuojan lämpökeskus oli laajennettava alkuperäisen suunnitelman mukaisesti minkä ohessa yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin harkitsemaan halkovajan sijoittamismahdollisuutta palokunnan pihalle.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 8 332:75 mk erinäisistä ilmasuojelukeskuksessa Korkeavuorenkadun 26:ssa suoritetuista korjaus- töistä esitetyn laskun maksamiseen.

Kaupunginhallituksen antottua työvoimalupaa Korkeavuorenkadun kalliosuojan yh- teyteen rakennettavan sotilaallisten laitosten kalliosuojan rakentamistöihin, jotka töiden tärkeyden vuoksi oli jo pantu alulle, ministeriö ilmoitti päättäneensä myöntyä kyseiseen anomukseen ja sallia täten luvattomasti aloitetulla työmaalla pitää työssä samanaikai-

¹⁾ Khs 13 p. huhtik. 683 §. — ²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 036 §. — ³⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 144. — ⁴⁾ Khs 15 p. kesäk. 1 136 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 242 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 143. — ⁷⁾ Khs 10 p. helmik. 269 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. helmik. 358 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huh- tik. 770 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 084 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. maalisk. 546 §.

sesti 100 kaupungin vakinaista työntekijää huomauttaen samalla, ettei kaupungilla ole oikeutta ilman työvoimaviranomaisten lupaa ryhtyä tämäntapaiseen tai muuhun rakennustyöhön. Päätös merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 132 000 mk ²⁾ kaluston hankkimiseksi Korkeavuorenkadun kalliosuojasta rakennustoimiston tarpeisiin varattuun osaan ja 1 258: 80 mk ³⁾ samassa suojassa olevassa kaupunginhallituksen huoneistossa suoritettujen sisustustöiden kustannuksiin.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 105 mk pöytien kuljettamisesta Korkeavuorenkadun kalliosuojasta kaupungintalolle aiheutuneen laskun maksamiseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa ilmavoimat louhituttamaan Erottajan kalliosuojan yhteyteen tarvitsemansa n. 450 m²:n suuruisen suojatilan sekä oikeuttaa rakennustoimiston suorittamaan sanotun työn laskua vastaan ilmavoimien tilauksesta, kuitenkin ehdoin, että ilmavoimat osallistuivat suhteellisella osalla suojan lämmitys-, tuuletus- ym. kustannuksiin myöhemmin tarkemmin sovittavalla tavalla. Edelleen kaupunginhallitus päätti luovuttaa ilmavoimille Erottajan yleisen kalliosuojan eteläpäästä n. 20 m²:n suuruisen alan sekä rakentaa siihen radiovastaanotinkeskusta varten tarvittavan huoneen valaistus-, lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteineen työn valmistuttua ilmavoimien kanssa lähemmin sovittavaa vuokraa vastaan ehdoin, että ilmavoimat korvaukseksi luovuttavat kaupungille vastaavansuuruisen tilan, jos sellainen on saatavissa.

Talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvän luvun Sähkölaitos määrärahasta Johtoverkosto ja jakelulaitteet kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää 175 000 mk muuntoaseman rakentamiseksi Erottajan kalliosuojaan sen lämmitystä silmällä pitäen. Teknillisten laitosten hallituksen huomautettua lausunnossaan, että jos kyseisen suojan laajentamiskysymyksestä olisi aikaisemmin pyydetty sähkölaitoksen lausuntoa, olisi lämmityskysymys todennäköisesti voitu ratkaista halvemalla tavalla, kaupunginhallitus päätti saattaa teknillisten laitosten hallituksen tiedoksi rakennustoimiston virkaatoimittavan katurakennuspäällikön tämän johdosta antaman selostuksen.

Sotilasviranomaisten vaatimuksen johdosta saada käytettäväkseen parillaan rakenteilla olevat osat Erottajan kalliosuojasta, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ valtuuttaa virkaatoimittavan kaupunginjohtajan ja virkaatoimittavan kiinteistöjohtajan neuvottelemaan mainitusta kysymyksestä asianomaisten sotilasviranomaisten kanssa sillä pchjalla, että kaupunki on valmis luovuttamaan Erottajan kalliosuojan uuden osan puolustuslaitokselle ehdoin, että valtio suorittaa kaupungille sen rakentamisesta jo aiheutuneet ja vielä aiheutuvat kaikki kustannukset sekä että kaupungin käytettäväksi luovutetaan Korkeavuorenkadun kalliosuojan ylempi kerros kokonaisuudessaan minkä lisäksi puolustusministeriön on puollettava kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle kaupungin taholta aikanaan tehtävää anomusta saada työvoimalupa tarvittavan lisätilan louhimista varten.

Erottajan kalliosuojan rakentamista koskeva selostus merkittiin ⁸⁾ tiedoksi ja päätettiin kehottaa rakennustoimistoa jatkamaan kaupungin töitä ohjelman mukaisesti sekä suorittamaan sotilasviranomaisten työt annettujen määräysten ja tilausten mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä rakennustoimiston talorakennusosaston toukokuun 6 p:lle päivätyin ja n:olla 25 merkityn piirustuksen Erottajan kalliosuojan tuuletuspiipun sijoittamisesta ja muodosta sekä periaatteessa myös kioskikahvilan rakentamisen sen yhteyteen, kuitenkin edellyttäen, että kioski rakennetaan betonista tai muusta sen kaltaisesta aineesta. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa aikanaan tekemään esityksen Kolmikulman puistikon uudelleenjärjestämisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että siihen asti kuin päämajan ilmasuojeluosastoa varten Korkeavuorenkadun kalliosuojan yhteyteen louhittavaksi päätetty lisätila valmistuu, ilmasuojeluosaston käyttöön luovutetaan vastaava huonetila Temppeleaukion kalliosuojasta samoilla ehdoilla kuin siellä jo olevista puolustuslaitoksen suojatiloista on määrätty. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ sallia päämajan ilmasuojeluosaston

¹⁾ Khs 27 p. huhtik. 797 §. — ²⁾ S:n 4 p. toukok. 850 §. — ³⁾ Khn jsto 14 p. jouluk. 4 374 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 375 §. — ⁵⁾ Khs 11 p. toukok. 866 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. elok. 1 401 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 022 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 054 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. toukok. 985 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. helmik. 358 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 154 §.

yhdyselimen käyttää sille Temppeleaukion kalliosuojasta luovutettua suojatilaa jatkuvasti edellä mainituin ehdoin sekä suostua väestönsuojelulautakunnan ehdotukseen alkuaan päämajan ilmasuojeluosastolle Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisen yhteydessä varatun tilan käyttämisestä ruokailutarkoituksiin.

Senaatintorin väestönsuojaa päätettiin ¹⁾ sallia käyttää jumalanpalveluksiin ehdoin, ettei sinne rakenneta mitään erikoisia laitteita sekä että jumalanpalvelus lopetetaan ilmanälytyksen ajaksi, jotta yleisö voi päästä kyseiseen suojaan.

Vakuutusyhtiö Fennian anottua saada omaa sekä sisaryhtiöidensä henkilökuntia varten käyttää Sofiankadun 4:ssä olevaa väestönsuojaa, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että mikäli hakijayhtiö hankkii maistraatilta asianomaisen luvan, kaupunki puolestaan sallii hakijan omalla kustannuksellaan avata omistamansa Unioninkadun talon n:o 25 ja kaupungin omistaman Sofiankadun talon n:o 4 kellarikerroksen välisessä muurissa oviaukon viimeksi mainitussa talossa olevaan väestönsuojaan sekä että hakijayhtiölle luovutetaan 1 000 mk:n suuruista etukäteen suoritettavaa kuukausivuokraa vastaan toukokuun 31 p:ään 1945 saakka, minkä jälkeen vuokrasopimus jatkuu yhden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin, oikeus sanotun suojan yhteiskäyttöön, mikä hakijan kohdalta on laskettu vastaavan 80 henkilön väestönsuojatarvetta, ehdoin, että hakijayhtiö omalla kustannuksellaan varustaa kyseisen oviaukon kaksinkertaisin, vankoin, metallisin ns. palo-ovin sekä siihen kuuluvin tiirikoimattomin lukoin siten, että kumpikin sopimuspuoli itse huolehtii oman puoleisensa oven avaamisesta ja lukitsemisesta.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa rakentamaan palolautakunnan lausunnossa otetut seikat huomioonottaen, parvekkeet Erottajan, Senaatintorin, Vilhonvuoren, Kallion paloaseman ja Johanneksenrinteen suojiin myöntäen tarkoitukseen 760 000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, uudet sisäänkäytävät Kaisaniemen, Siltavuoren ja Meritullinkadun viemäritunneleihin, johon tarkoitukseen myönnettiin 1 305 000 mk kaupunginhallituksen samoista käyttövaroista sekä tarpeelliset sirpalesuojukset sisäänkäytävien suulle johon myönnettiin edellä mainituista käyttövaroista 250 000 mk, kehoittaen rakennustoimistoa ensi tilassa tekemään esityksen määrärahan varaamisesta tuulettajien ja niiden moottorien tilaamista varten. Edelleen päätettiin, ettei työtä saatu aloittaa ennenkuin oli saatu varmuus tuuletuslaitteiden saamisesta, minkä lisäksi rakennustoimistoa kehoitettiin pyytämään Oy. Strömberg ab:ltä tarjous tuulettimista ja niihin tarvittavista sähkömoottoreista sekä lähettämään mainitulle toiminimelle osoitettu tilaus edelleen puolustusvoimien yksikölle 9571/7 Kpk toimenpiteitä varten. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa ilmasuojelukeskusta huolehtimaan siitä, että väestönsuojissa noudatettiin palolautakunnan lausunnossa edellytettyä järjestystä.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntäneen työvoimaluvan muutostöiden suorittamiseksi Kaisaniemen, Siltavuoren ja Meritullinkadun väestönsuojina käytettyjen viemäritunneleiden sisäänkäytävissä samoin kuin parvekkeiden rakentamiseksi Erottajan, Senaatintorin, Vilhonvuoren, Kallion paloaseman ja Johanneksenrinteen väestönsuojiiin ehdoin, että rakennustyöt suoritetaan rakennustoimiston vakinaisella työvoimalla, että työvoimalupa on voimassa 3 kuukautta elokuun 1 p:stä lukien sekä että ellei rakennustöitä siihen mennessä ole alcitettu ei niitä tämän luvan perusteella saa suorittaa.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää 45 000 mk sirpalesuojan rakentamiseksi Korkeasaaren ravintolaan ja oikeuttaa samalla kiinteistö-lautakunnan tilaamaan kyseisen työn Oy. Novatorilta.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää väestönsuojelulautakunnan esitykseen teurastamon suojan luovuttamisesta yleisenä väestönsuojana käytettäväksi sekä kehittää elintarvikekeskusta ryhtymään toimenpiteisiin sanotussa suojassa olevan perunavarastonsa siirtämiseksi muualle.

Merkittiin tiedoksi, että työvoimalupa oli myönnetty väestönsuojain rakentamiseksi vesijohto- ja kaasulaitosten yhteyteen ⁷⁾ sekä valtioneuvoston alle ⁸⁾.

Kehoitettuaan ⁹⁾ yleisten töiden lautakuntaa tutkituttamaan mahdollisuuksia kallio-

¹⁾ Khs 10 p. helmik. 273 §. — ²⁾ S:n 14 p. syysk. 1 575 §. — ³⁾ S:n 25 p. toukok. 972 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. elok. 1 374 ja 1 375 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 727 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 421 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. syysk. 1 601 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 794 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 277 §.

suojen rakentamiseen Vuorimiehenkadun läntisen pään alle sekä Vallilan-, Suvannon- ja Keuruuntien ynnä Hauhon- ja Inarintien välisiin kallioihin, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kysymys mainittujen väestönsuojien rakentamisesta sai raueta.

Helsingin lähiympäristöjen omakotiyhdistykselle päätettiin ²⁾ sen jättämän anomuksen johdosta, joka koski väestönsuojien rakennuttamista Käpyiään, Koskelaan, Kumpulaan ja Toukolaan, pöytäkirjanotteella ilmoittaa, että vaikka väestönsuojelulaki ei edellytä yleisten suojien rakentamista muualle kuin vilkashiikenteisten katujen varsille, jollaisia liikenneväyliä ei esim. Käpylässä ole, on kaupunginhallitus jo aikaisemmin väestönsuojelulautakunnan esityksen mukaisesti päättänyt tutkituttaa yleisen väestönsuojan rakentamismahdollisuuksia Käpylän kansakouluun sekä antanut määräyksen sen rakentamiseen, jos se osoittautuu mahdolliseksi. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennustoimistoa tutkimaan mahdollisuuksia Toukolan viemäritunnelin varustamiseksi mahdollisimman tehokkaalla tuuletuslaitteella sekä asentamaan lämmityslaitteet kyseisen tunnelin ensiapuosastoon lapsia ja vanhuksia varten. Lisäksi päätettiin anojayhdistykselle ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan että yhdistyksen jäsenet talkootyönä osallistuvat suojien rakentamiseen mikäli se teknillisesti on mahdollista. Väestönsuojan rakentamiseksi Käpylään saatiin sittemmin asianomainen työvoimalupa ³⁾.

Pirkkolan omakotialueen yhdyskunnan asukkaiden anottua saada erinäisiä tarvikkeita suojatöitä varten kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa yhdyskunnan ostamaan puolella hinnalla n. 200 m kylästä länteen sijaitsevan ns. Sepeli-myllyyn vievän ajotien puutavarain; myöntää lainaksi 80 m vesiletkeä tarpeellisine suokappaleineen ja vesipostiavaimineen samoin kuin kamiinan väestönsuojan lämmitystä varten; sekä oikeuttaa yhdyskunnan käyttämään väestönsuojan läheisyydessä olevia tuulenskaatopuita tarvittavan määrän suojan lattiaparruiksi edellytyksin, että näistä puista suoritetaan koko hinta.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 50 000 mk Mäkelänkadun tontilla n:o 48—50 olevan kalliosuojan kunnostamiseksi yleiseksi väestönsuojaksi ja sen varustamiseksi tavallilla rakennustuulettajalla.

Eräiden Pasilan asukkaiden anomus yleisen väestönsuojan järjestämiseksi sekä Helsingin ilmasuojelukomentajan ilmoitus kyseessä olevan suojan varaamisesta muihin tarkoituksiin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Päämajan ilmasuojeluosaston kirjelmän johdosta, jossa huomautettiin kaupungin velvollisuudesta rakentaa väestönsuojia satamiin, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ valtioneuvostolle lähetettävässä kirjelmässään anoa, että valtio osallistuisi puolella satamien väestönsuojien rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin, koska niiden rakentamista ei voida katsoa kunnan velvollisuudeksi.

Helsingin puhelinyhdistyksen anottua saada käyttää Munkkiniemessä Kalastajatorpan läheisyydessä olevaa puolivalmista kalliosuojaa, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ osallistua mainitun suojan kunnostamiseen 100 000 mk:n määrällä ja suorittaa sen käyttövaroistaan väestönsuojelua varten Helsingin puhelinyhdistykselle sen jälkeen kun oli todettu, että suoja oli asianmukaisesti kunnostettu sekä ehdoin, että yhdistys, jolle suoja kesäkuun 1 p:stä lukien 100 mk:n vuosivuokrin siten luovutetaan, että vuokra-aika päättyy 6 kuukautta rauhantulon jälkeen, kuitenkin viimeistään toukokuun 31 p:nä 1949, sitoutuu luovuttamaan suojan kaikkine laitteineen korvauksetta kaupungille. Muuttaen sitten yllä mainittua päätöstään, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle Haagan kauppalan koilliskulmassa Finnängenin torpan kohdalla sijaitsevan kalliosuojan n:o 5 tarvikkeiden varastoimista varten heinäkuun 1 p:stä lukien 100 mk:n vuosivuokrin siten, että vuokra-aika päättyy 6 kuukautta rauhanteon jälkeen, kuitenkin viimeistään kesäkuun 30 p:nä 1949 ehdoin, että yhdistys sitoutuu luovuttamaan suojan kaikkine laitteineen korvauksetta kaupungille.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ periaatteessa, että kaupungin kalliosuojia luovutetaan ilmatorjuntakaluston varastoiksi rauhan aikana sekä että vuokraehdoista ja muista yksityiskohdista päätetään niistä aikanaan tehtävien eri esitysten nojalla.

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1920 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 598 §. — ³⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 228 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. helmik. 315 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 831 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. helmik. 359 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 318 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. toukok. 901 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 159 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 152 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että Vilhonvuoren yleinen väestönsuoja, Vallilan suoja, Kallion paloaseman suojan kattamaton osa, Johanneksen kirkon takana oleva suoja sekä yhteensä n. 2 000 m²:n suuruisen ala Käpylään ja Pasilaan rakennettavista uusista kaliosuojista luovutetaan rauhan palattua puolustusvoimien käyttöön ilmatorjuntakaluston varastoimista varten, että mainitut väestönsuojat siirtyvät rauhan palattua kiinteistö-lautakunnan hallintaan ja on lautakunnan hyvissä ajoin ennen vuokrakauden alkamista tehtävä esitys puolustuslaitokselta kyseisistä varastotiloista kannettavasta vuokrasta ym. vuokraehdoista, että kaupunki suorittaa omalla kustannuksellaan tarpeellisiksi osoit-tautuvat paineseinien ja ovikonstruktioiden muutokset ynnä tippuvesihalkeamien tukki-misen tai veden johtamisen halkeamista vesitorvien avulla sekä että suojiin puolustusvoi-mien kustannuksella ja toimesta asennettavat kosteudenpoisto- ym. laitteet jäävät vuokrakauden päättyessä korvauksetta kaupungin omaisuudeksi. Täydentäen sittemmin yllä mainittua päätöstään, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että myös Senaatintorin suoja luovutetaan toistaiseksi kahden kuukauden irtisanomisajoin puolustusvoimien käyttöön ilmatorjuntakaluston varastoimista varten mainitussa päätöksessä tarkemmin määrä-tyin ehdoin. Samalla kaupunginhallitus päätti esittää toivomuksenaan, että samaan tarkoitukseen jo luovutettavaksi päätetty Vilhonvuoren suoja otettaisiin mahdollisimman myöhäisessä vaiheessa käyttöön ilmatorjuntakaluston varastona. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 275 000 mk Vilhonvuoren, Vallilan, Kallion paloaseman ja Johanneksen kirkon suojoissa suoritettavia edellä mainittuja töitä varten.

Sammutusvesisäiliöiden järjestäminen ⁴⁾. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ⁵⁾ antaa tehtäväksi laatia Uimahalli oy:n kanssa rakennustoimiston esityksen mukainen sopimus uimahallin altaan käyttämisestä varavesisäiliönä.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 680 000 mk Meilahden viemäritunnelien järjestämiseksi talous- ja sammutusvesisäiliöksi.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että Meilahden viemäritunnelia saadaan tar-peellisilta osiltaan käyttää varsinaiseen tarkoitukseensa ehdoin, että se tunnelin osa, jota toistaiseksi ei tarvita viemäritarkoituksiin, pidetään edelleenkin kunnossa väestön-suojana sekä että sisäänpääsyaukkojen portaat ym. pidetään sellaisessa kunnossa, että nopea pääsy tunneliin on taattu.

Ilmapommitusvauriot. V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupungin-hallitus myönsi ⁸⁾ 1 371 946: 30 mk v. 1943 suoritettuja ilmapommitusvaurioiden kor-jaustöitä varten.

Rahatoimenjohtajaa päätettiin ⁹⁾ kehoittaa hankkimaan rakennustoimiston lausunto siitä, mitä on käsitettävä ns. suoja-tyillä, joihin ilmapommitusten johdosta vaurioitu-neiden kiinteistöjen korjaaminen valtion viranomaisten antamien määräysten mukaisesti nykyisin on rajoitettava.

Kaupunginhallituksen annettua kaupunginlakimiehelle tehtäväksi antaa selvitys siitä, voiko kaupunki saada valtiolta sotakorvausta erinäisten kaupungin laitosten ilma-pommituksissa tuhoutuneesta irtaimistosta ja kaupunginlakimiehen asetuttua lausun-nossaan kielteiselle kannalle, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, ettei se ryhdy enempään toi-menpiteisiin palovakuuttamatonta irtaimistoa kohdanneiden pommitusvaurioiden kor-vaamiseksi.

Eräiden raivaustöiden suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ maistraatille esit-tää, että eräiden talojen omistajat velvoitettaisiin huolehtimaan taloille kuuluvien katu-osuuksien kunnostamisesta pommitusten jälkeen.

Ab. Fred nimisen yhtiön anottua rakennustoimiston sille asettaman, raivaustöistä aiheutuneen laskun määrän alentamista kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ siihen suostua vahvistaen yhtiön maksettavan määrän 1 670 mk:ksi ja myöntäen käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 3 178: 65 mk laskun loppuerän suorittamiseksi.

Räjähättämättömien pommien poistaminen. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ¹³⁾ antaa tehtäväksi hakea valtiolta ja toisessa sijassa asianomaisilta naapurikunnilta korvausta

¹⁾ Khs 11 p. toukok. 879 §. — ²⁾ S:n 12 p. lokak. 1 742 §. — ³⁾ S:n 12 p. lokak. 1 741 §. —

⁴⁾ Ks. myös tämän kert. I osan s. 109. — ⁵⁾ Khs 22 p. maalisk. 572 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. helmik. 336 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 268 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 176 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. huhtik. 642 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. elok. 1 349 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. huhtik. 793 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. toukok. 996 §. —

¹³⁾ S:n 21 p. syysk. 1 634 §.

niistä kustannuksista, joita kaupungilla on ollut räjähtämättömien pommien poistamisesta.

Kaupungin evakuointi. Kaupungin evakuointipäällikön tiedusteluun, voiko kaupunki tarvittaessa toimittaa 800 työntekijää kaupungin alueen rataosilla olevien, kuormattujen rautatievaunujen purkamista varten mahdollisen evakuoinnin sattuessa, päätettiin ¹⁾ vastata, että mainitun työntekijämäärän luovuttaminen voi tapahtua sillä edellytyksellä, ettei rakennustoimiston nykyistä työvoimaa sitä ennen suuremmassa määrässä oteta työvelvollisuus- ym. töihin sekä että mahdolliset samanaikaiset kiireelliset raivaus- ja pelastustyöt voivat asettaa esteitä täyden miesmäärän luovuttamiselle.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ²⁾ suorittaa 200 000 mk Raitiotie ja omnibus oy:n autojen kunnostamiseksi evakuointitarkoituksiin sekä 1 000 mk päivässä niiden kunnossapitokustannuksia varten.

Kaupungin vapaaehtoista evakuointia koskeva päämajan ilmasuojelukomentajan kiertokirje merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntää 100 000 mk kaupungin mahdollisen evakuoinnin yhteydessä tarvittavan lääkintämateriaalin hankkimiseksi.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 2 000 mk evakuointikomitealle suoritetuista konekirjoitus- ym. kansliatöistä esitettyjen laskujen maksamiseen.

Vanhusten ja liikuntakyvyttömiä henkilöiden siirtäminen maaseudulle. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ periaatteessa suostua Helsingin työvalmiusnaisten esitykseen Helsingistä kotoisin olevien varattomien vanhusten ja liikuntakyvyttömiä henkilöiden siirtämiseksi yhdistyksen toimesta maaseudulle perustettaviin siirtoloihin sekä heidän ylläpitämiseen siellä kolmen kuukauden ajan, mutta jättää asian yksityiskohtaisen ratkaisun kaupunginhallituksen yleisjaoston tehtäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ myöntää kuukausittain tehtävää tilitystä vastaan enakkona kaupunginkassasta 75 000 mk:n suuruisen määrärahan Helsingin työvalmiusnaisten Urjalassa ja Kojjärvellä ylläpitämiä liikuntakyvyttömiä vanhusten siirtoloita varten.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ Helsingin kaupunkilähetykselle 25 000 mk vanhusten siirtämiseksi maaseudulle sekä 25 032 mk Helsingin seurakuntien diakoniakeskukselle maaseudulle siirrettyjen vanhusten ja lasten kuljetuksesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Arkistojen suojaaminen ⁹⁾). Kaupunginjohtajan annettua ¹⁰⁾ kiinteistötoimiston talosaston apulaispäällikön tehtäväksi tiedustella maaseudulta sopivia säilytyspaikkoja kaupungin suurempien arkisto-osien siirtämiseksi turvaan, apulaispäällikkö sittemmin ilmoitti, että Kiljavannummen keuhkotautiparantolaan, Kellokosken piirimielisairaalaan ja Nikkilän sairaalaan voitaisiin sodan ajaksi sijoittaa eri virastojen arkistolaatikoita yhteensä 2 000 jm. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ tällöin kehoittaa virastopäälliköitä tekemään ehdotukset siitä, mitkä osat asianomaisista arkistoista olisi siirrettävä turvaan maaseudulle sekä yleisjaostoa palkkaamaan kaupunginkanslian tilapäisen työvoiman määrärahasta arkistokysymyksen perehtyneen henkilön antamaan tässä suhteessa virastopäälliköille tarpeellista apua. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistötoimiston talo-osastoa vuokraamaan ylempänä mainitut arkistotilat kaupungin käytettäväksi.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 3 783: 80 mk Tukholmaan säilytettäväksi vietyjen vanhojen asiakirjojen kuljetuksesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi ¹²⁾ sekä 2 140: 80 mk erinäisten arkistolaatikoiden kuljettamisesta ¹³⁾.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ¹⁴⁾ 33 075 mk:n suuruisen määrärahan Nikkilän sairaalasta varatun arkistotilan vuokran maksamiseksi helmikuun 15 p:stä kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin ¹⁵⁾ myöntää

¹⁾ Khs 27 p. tammik. 154 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 153 §. — ³⁾ S:n 10 p. helmik. 268 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 248 §. — ⁵⁾ Khn jsto 1 p. kesäk. 3 693 §. — ⁶⁾ Khs 17 p. helmik. 322 §. — ⁷⁾ Khn jsto 3 p. maalisk. 3 292 §. — ⁸⁾ Khs 2 p. maalisk. 422 § ja khn jsto 4 p. toukok. 3 563 §. — ⁹⁾ Ks. myös tämän kert. I os n s. 114. — ¹⁰⁾ Khs 7 p. tammik. 15 §. ks. v:n 1943 kert. I osan s. 144. — ¹¹⁾ Khs 27 p. tammik. 148 §. — ¹²⁾ Khn jsto 6 p. heinäk. 3 817 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 425 § ja 4 p. toukok. 3 559 §. — ¹⁴⁾ Khs 17 p. helmik. 330 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 765 §.

36 665 mk puhtaanapitolaitoksen ja 59 638: 40 mk rakennustoimiston varasto-osaston esittämien laskujen suorittamiseen niille kaupungin arkistojen siirtämisestä maaseudulle aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi.

Yllä mainituista käyttövaroista päätettiin myöntää vielä 330 mk ¹⁾ Kiljavannummen keuhkotautiparantolan esittämän, kaupungin arkistojen evakucintiin osallistuneiden miesten ruokailusta aiheutuneen laskun suorittamiseen ja v:n 1943 samoista käyttövaroista 960 mk ²⁾ Kiljavannummen parantolasta kaupungille varatun arkistotilan vuokran maksamiseen.

Muistopatsaiden suojaaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä rakennustoimiston toimesta laaditun ehdotuksen muistopatsaiden suojaamiseksi ilmavaaralta siten muutettuna, että kalliosuojiin sijoitettaviksi ehdotetut muistomerkit siirretään maaseudulle sekä myöntää tarkoitukseen 1 164 600 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Rakennustoimiston sittemmin ilmoitettua, ettei se työvoiman kireyden sekä muiden välttämättömien töiden vuoksi ollut voinut ryhtyä muistomerkkien suojaamistoihin, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa rakennustoimistoa siirtämään yllä mainitussa päätöksessä mainitut pienehköt muistomerkit Kellokosken sairaalaan sekä tekemään ehdotuksen toimenpiteistä, joihin suurempien muistomerkkien suojaamiseksi olisi ryhdyttävä. Yleisten töiden lautakunnan laadittua tämän johdosta ehdotuksensa asiassa, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ panna kysymyksen, mikäli se koski Runebergin ja Aleksanterin patsaiden suojaamista, pöydälle, mutta kehoittaa lautakuntaa siirättämään pois kaupungista kaikki muut muistomerkit, lukuunottamatta sankarihautojen muistokiviä, jotka oli suojattava sirpalesuojuksilla.

Ilmasuojelun sosiaalipalvelun järjestely. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä ilmasuojelukeskuksen keskustuimiston päällikön A. Leanderin laatiman, ilmasuojelun sosiaalipalvelun järjestämistä koskevan suunnitelman, joka käsitti pommituksissa kotinsa menettäneiden huoltamisen yhteistoiminnassa kunnallisten viranomaisten kanssa, huoltoloiden perustamisen heitä varten ym. sekä kehoittaa väestönsuojelulautakuntaa aikanaan tekemään esityksen tarkoitukseen tarvittavista määrärahoista.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ myöntä Suomen punaisen ristin anomukseen saada Aulan lastentarha käytettäväkseen ilmapommituksissa kotinsa menettäneiden tilapäiskodiksi toistaiseksi ja siksi kunnes tilapäiskodit käyvät tarpeettomiksi, ehdoin, että Suomen punainen risti ottaessaan kodittomia kyseiseen tilapäiskotiin sopii näistä ilmasuojelukeskuksen huoltotoimiston kanssa

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 131 500 mk paperipatjojen ja peitteiden hankkimiseksi asunnottomiksi jääneitä henkilöitä varten.

Sisäasiainministeriön päätöksen ⁹⁾ edellyttämää väestönsuojeluun liittyvää huoltoa koskeva Uudenmaan lääninhallituksen kiertokirje merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

M u u t k y s y m y k s e t

Eläkekassakomitean kiertokysely. Rahamistoa, rakennustarkastuskonttoria, raastuvanoikeutta, maistraatin ja raastuvanoikeuden arkistoa, terveystoimistoa, oikeusaputoimistoa, kaupunginkirjastoa, rakennustoimistoa, teurastamo, elintarvikekeskusta ja vesijohtolaistosta päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa hankkimaan eläkekassakomitean toimeenpaneman kiertokyselyn edellyttämiä tiedustelukortteja sekä ensi tilassa toimittamaan ne täytettyinä kunnalliselle keskustuimistolle.

Kansaneläkekysymykset. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi valtioneuvoston päättäneen myöntä kaupunginhallituksen anomukseen ¹³⁾ saada toimittaa kansaneläkevakuutusmaksujen määrääminen kertomusvuonna kunnallistaksoituksen jälkeen sekä niiden kannanta kunnallisverojen viimeisen kannannan yhteydessä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ kiertokirjeitse kehoittaa kaikkia kaupungin hallituksia, lautakuntia ja johtokuntia pidättämään vuosineljänneksittäin vakuutusmaksun, 1 % palkasta, kansaneläkelaitokselle, niiden vakinaisissa viroissa olevien henkilöiden palkoista,

¹⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 370 §. — ²⁾ S:n 20 p. tammik. 3 065 §. — ³⁾ Khs 24 p. helmik. 357 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. toukok. 973 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 278 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. helmik. 363 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 350 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. helmik. 271 §. — ⁹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 78. — ¹⁰⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 158 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 3 p. elok. 3 888 §. — ¹²⁾ Khs 11 p. toukok. 873 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. tammik. 52 §. — ¹⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 23 §.

jotka lain mukaan olivat velvolliset tätä vakuutusmaksua suorittamaan, jolloin tietenkin oli tarkattava, ettei keneltäkään pidätetty maksimimäärää, 750 mk, enempää vuodessa.

Ilmasuojelukeskuksen tiedusteltua, oliko niistä 25 mk:n ja 10 mk:n suuruisista päivärahoista, joita ilmasuojelukeskuksessa palkattomina työskenteleville lotille oli suoritettu, pidätettävä kansaneläkevakuutusmaksuja, kaupunginhallitus, kuultuaan asiassa kaupunginlakimiestä, päätti ¹⁾, että koska päivärahat ilmasuojelukeskuksessa ja sen alaisissa lohkoissa maksetaan aina kahden viikon ajalta, ei kyseinen pidätys päivärahoista tule kysymykseen.

Samoin päätettiin ²⁾ Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan tekemään tiedusteluun vastata, ettei kansaneläkevakuutusmaksuja pidätetä kasarmoituihin ilmasuojelukomppanioihin kuuluville henkilöille suoritetuista korvauksista ja päivärahoista.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ rahatoimiston lähemmin määräämin ehdoin suostua kansaneläkelaitoksen esitykseen saada vakuutusmaksulippujen jaon yhteydessä jakaa kansaneläkelain tärkeimpiä säännöksiä valaisevia lentolehtisiä.

9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Maanpuolustustehtävissä olevien opetuslaitosten viranhaltijain palkkaedut. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että niille sotatoimien johdosta toimintansa keskeyttäneiden laitosten viranhaltijoille, jotka ovat osallistuneet vapaaehtosiin maanpuolustustehtäviin sinä aikana, jolloin heitä ei ole tarvittu heidän omissa viroissaan tai kaupungin muissa tehtävissä, on suoritettava täysi palkka.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan tiedusteltua miten oli meneteltävä eräiden maanpuolustustehtävissä olleiden kansakoulujen viranhaltijain kesälomaehtuihin nähden, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ johtokunnalle ilmoittaa, että vapaaehtosiin maanpuolustustehtäviin osallistuneisiin nähden oli sovellettava kaupunginvaltuuston kesälomakorvauksista kertomusvuonna tekemää päätöstä ⁶⁾.

Kansakoulujen ylituntien järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehittää kansakoulujen johtokuntia antamaan tuntiopettajan ja väliaikaisia opettajan virkoja sellaisille väliaikaisille opettajille ja sijaisopettajille, jotka sosiaalisesti ovat kipeimmin viran tarpeessa.

Iltajatkoluokkien aiheuttamasta lisätyöstä maksettavat palkkiot. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että niissä kansakouluissa, joissa toimii iltajatkoluokkia, saadaan toimiaan täysipalkkaisesti hoitaville vahtimestareille syyslukukauden 1944 alusta lukien tilapäisen työvoiman määrärahasta suorittaa iltajatkoluokkien aiheuttamasta lisätyöstä koulujen työkuukausien aikana seuraavan suuruiset lisäpalkkiot kuukaudessa: koulussa, jossa on 1—5 iltajatkoluokkaa 500 mk; koulussa, jossa on 6—10 iltajatkoluokkaa 600 mk; sekä koulussa, jossa on 11—15 iltajatkoluokkaa 700 mk.

Palkanmaksu kansakoulutyön ollessa keskeytyneenä. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli alistanut kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi laatimansa seuraavat maksuperusteet kansakouluissa viransijaisina ja tuntiopettajina toimiville opettajille sekä ruoanjakajille suoritettavista palkoista ja palkkioista kansakoulutyön ollessa keskeytyneenä:

että palkka maksetaan:

vuosisijaisille 12 kuukaudelta lokakuun 1 p:stä 1943 lukien;

sotapalveluksessa olevien vakinaisten ja vuosisijaisten opettajien sijaisille v:n 1943 lokakuun 1 p:stä kertomusvuoden toukokuun 31 p:ään;

niille viikkotunneittain palkkaansa saaville opettajille, joille palkka maksetaan sen johdosta, että heillä ei ole täyttä opetusvelvollisuutta vastaavaa tuntimäärää, vaikka opetus onkin opettajan pääasiallinen toimi ja ansiohanke, kevätlukukauden viikontuntimäärää vastaavana kertomusvuoden toukokuun loppuun saakka;

¹⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 214 §. — ²⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 215 §. — ³⁾ S:n 20 p. tammik. 134 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 1 771 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 352 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 6 — ⁷⁾ Khs 26 p. lokak. 1 866 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 149 §.

sairaslomasijaisille siltä ajalta, joksi sijaisuus oli sovittu, paitsi ylitunteina sijaisuutta hoitaneille, jotka saavat palkan siltä ajalta, minkä kestäessä opetusta annettiin; ylitunneilta siltä ajalta, minkä opetus on kestänyt, helmikuun osalta ainoastaan yhdeltä viikolta;

ruoanjakajina toimineille samojen perusteiden mukaan kuin kertomusvuoden tammi-kuussa toukokuun loppuun saakka, lukuunottamatta koulun vakinaisessa palveluksessa olevia siivoojia, joilla ruoanjakelu on ollut ylimääräisenä toimena, ja joille maksettaisiin ruoanjakelusta helmikuussa yhdeltä viikolta; sekä

että palkanmaksu ylimääräisille opettajille ja ruoanjakajille edellyttää, että he ovat kaupungin käytettävissä samaan tapaan kuin vakinaisetkin viranhaltijat, niin kauan kuin palkanmaksua jatkuu, kesälomaksi katsottavaa aikaa lukuunottamatta.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä laaditut maksuperusteet sekä kehoittaa myös ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaa noudattamaan niitä.

Ruotsinkielisten kansakoulujen taloudenhoitajan tiedusteltua ohjeita sijaisten ja tuntipalkkaa nauttivien opettajien palkanmaksussa sovellettaviksi kansakoulujen sulke-
misen johdosta, kaupunginhallitus päätti ²⁾ viitata yllä mainittuun päätökseensä, joka oli nimenomaan tarkoitettu koskemaan myös ruotsinkielisiä kansakouluja.

Suomenkielisten kansakoulujen viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ ilmoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että oppivelvollisten lasten luetteloimisen yhteydessä edelleenkin toimii väliaikainen kodissa-kävijä ja että hänen avukseen kertomusvuoden syyskuusta lukien palkataan ylimääräinen viranhaltija, jonka palkka suoritetaan suomenkielisten kansakoulujen tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ sisäasiainministeriön kautta päämajan järjestelyosastolle lähetettävässä kirjelmässään tehdä anomuksen kansakouluntarkastaja M. P. A. Kuosmasen vapauttamiseksi sotapalveluksesta.

Vaikka opettaja S. I. Räsänen, joka v:sta 1941 lukien jatkuvasti, kesä- ja joululomia lukuunottamatta, oli toiminut sijaisopettajana, ei täten muodollisesti ollut hoitanut tointaan yhtäjaksoisesti kuutta kuukautta, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa suorittamaan hänelle palkan hänen v:n 1943 joulukuun 1 p:stä kertomusvuoden helmikuun 18 p:ään nauttimansa äitiysloman ajalta.

Opettaja E. S. Englundille, joka jo oli nauttinut kaikki virkasäännön edellyttämät sairauslomaetunsa, johtokunta oikeutettiin ⁶⁾ myöntämään palkatonta virkavapautta sairauden vuoksi helmikuun 22 p:stä toukokuun 30 p:ään. Koska opettaja Englund ei kuitenkaan sairauslomansa päätyttyä ollut ilmoittautunut kansakoulunopettajille kesän aikana järjestettävään työhön, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ johtokunnalle ilmoittaa, ettei hänelle ole maksettava palkkaa alkaneena kesäkautena.

Siivooja T. Kettuselle myönnettiin ⁸⁾ virkavapautta kolmeksi kuukaudeksi siten, että hänelle maksetaan palkka vain siltä ajalta, jolloin koulut eivät ole toiminnassa, mutta ei suoriteta palkkaa siltä ajalta, jolloin koulut mahdollisesti toimivat ja hänelle täytyy palkata sijainen.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa suorittamaan opettaja N. Oksaselle hänen varsinaiseen virkaansa kuuluvan palkan marraskuun 15 p:stä lukien kertomusvuoden loppuun saakka hänen toimiessaan Helsingin nuorisotyötoimikunnan sihteerinä edellytyksin, että johtokunta myöntää hänelle virkavapautta viimeksi mainittujen tehtävien hoitamista varten.

Useiden kansakoulunopettajain ollessa kutsuttuina sotapalvelukseen tai koulujen suljettuna olon johdosta määrättyinä erilaisiin tehtäviin, ilmeni tapauksia, jolloin normaalilanteisiin säädettyjen ohjeiden nojalla ei aina voitu päästä varmuuteen siitä, oliko asianomaisille opettajille suoritettava palkkaa vaikei. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan alistettua mainitut epäselvät tapaukset kaupunginhallituksen ratkaistaviksi, kaupunginhallitus, kuultuaan kaupunginlakimiehen tulkintaa kysymyksissä päätti tällöin, että palkka oli suoritettava opettaja V. A. Niiniselle ¹⁰⁾ ja opettaja J. E.

¹⁾ Khs 10 p. helmik. 309 §. — ²⁾ S:n 17 p. helmik. 340 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 077 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 1 735 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 388 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 625 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 190 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. elok. 1 382 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 191 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. helmik. 386 § ja 6 p. heinäk. 1 252 §.

Kalliokoskelle ¹⁾, kun taas opettaja V. Erkolle ²⁾ ei ollut maksettava mitään palkkaa. Opettaja O. Laukaman palkan suorittamisesta hänelle syyskuun 1 p:stä 1941 lukien evättiin ³⁾, mutta myönnettiin ⁴⁾ oikeus palkkaan kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lähtien.

Koululääkäri A. Ruotsalainen ⁵⁾, siivooja H. Savajärvi ⁶⁾ ja siivooja M. S. Utrai-
nen ⁷⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisien saavutettuaan jäämään virkoihinsa vastaavasti
elokuun 5 p:ään 1945, marraskuun 11 p:ään 1945 sekä kesäkuun 20 p:ään 1945 saakka.

Kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ apulaistarkastaja M. P. A. Kuosmaselle oikeuden
hoitaa sivutointa kertomusvuoden loppuun sekä päätti ⁹⁾ puolestaan hyväksyä johto-
kunnan toimenpiteet vastaavanlaisen oikeuden myöntämisestä koululääkäri N. E. Al-
holle, apulaistarkastaja Kuosmaselle v:n 1945 alusta lukien sekä seuraaville opettajille:
S. K. Gustafssonille, E. Hakkaraiselle, E. I. J. Hohenthalille, K. A. Hormalle, V. Kaner-
valle, P. J. Laitiselle, M. M. Mattilalle, S. E. Mäkelälle, T. Rouhiaiselle, I. R. Seirilälle,
A. R. Taipaleelle, V. B. Vaaralle, E. Vesamaalle ja A. A. Viirteelle.

Opettaja T. V. Mäkelä oikeutettiin ¹⁰⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1945 lop-
puun saakka.

Johtokunta oikeutettiin ¹¹⁾ lähettämään enintään 50 opettajaa ns. karanteeniasemille
Ruotsiin hoitamaan sinne evakuoituja suomalaisia lapsia. Koska kuitenkin tähän tar-
vittavista opettajista oli puutetta, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ myöntyä johtokunnan
anomukseen saada lähettää näihin tehtäviin opettajien lisäksi kansakoulujen virkaa-
toimittavan kodissakävijän R. Särkijärven ja koulupsykiatrinapulaisen K. A. Hytösen.
Vaikka lupa opettajien toimintaan Ruotsissa olikin tarkoitettu vain koulujen alkamiseen
asti, kaupunginhallitus kuitenkin, siihen katsoen, että koulujen toiminta lasten oleskel-
lessa edelleenkin Ruotsissa oli vähäistä, päätti ¹³⁾ sallia mainittujen opettajien jäädä jat-
kuvasti huoltotehtäviinsä mikäli heitä ei välttämättä tarvittu kotimaassa.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ lähettää entisten Ruotsissa olevien helsinkiläisten
opettajien lisäksi sinne 10 suomenkielistä, väliaikaista opettajaa lähinnä antamaan
koulu- ja lastenkodeissa järjestettävää opetusta helsinkiläislapsille.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ oikeuttaa opettaja M. Pulkkisen saamaan täydet palkka-
etunsa toimiessaan suomalaisten lasten huoltajana Ruotsissa sekä huomauttaa samalla
johtokunnalle, että vastaavanlaiset tapaukset oli kukin erikseen alistettava kaupungin-
hallituksen harkittavaksi.

Opettaja M. Vesaselle myönnettiin ¹⁶⁾ täydet palkkaedut hänen toimiessaan sosiaali-
ministeriön lastensiirtotoimiston määräämissä tehtävissä Ruotsissa koulujen toiminnan
alkamiseen saakka.

Ruotsinkielisten kansakoulujen viranhaltijat. Tarkastaja R. Malmberg oikeutettiin ¹⁷⁾
eroamaan virastaan elokuun 1 p:stä lukien ja päätettiin tästä tehdä ilmoitus kaupungin-
valtuustolle.

Opettaja G. E. Cavonius päätettiin ¹⁸⁾ määrätä hoitamaan ruotsinkielisten kansakou-
lujen tarkastajan virkaa elokuun 1 p:stä lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään lokakuun
1 p:ään saakka oikeuksin nauttia hoitamansa viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen
ynnä omat ikäkorotuksensa samoin kalliinajanlisäyksineen.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁹⁾ alistaa tutkittavakseen johtokunnan tekemän päätöksen
täyden palkan myöntämisestä kansakoulujen taloudenhoitajalle H. E. Backmanille hänen
joulukuun 12 ja 19 p:n välisenä aikana Ruotsiin tekemänsä matkan ajalta. Samalla kau-
punginhallitus päätti myöntää taloudenhoitaja Backmanille johtokunnan päättämät
palkkaedut.

Johtokuntaa päätettiin ²⁰⁾ kehoittaa suorittamaan apukoulun tuntiopettajana toimi-
valle opettajalle T. Blomqvistille täysi palkka kertomusvuoden helmikuun ajalta.

Alistettuaan ²¹⁾ tutkittavakseen johtokunnan tekemät päätökset, jotka koskivat

¹⁾ Khs 30 p. maalisk. 627 §. — ²⁾ S:n 24 p. helmik. 385 §. — ³⁾ S:n 4 p. toukok. 855 §. —
⁴⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 042 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 392 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 193 §. — ⁷⁾ S:n
5 p. lokak. 1 734 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. marrask. 2 133 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. helmik. 389 §, 28 p. syysk.
1 685 §, 30 p. marrask. 2 134 § ja 29 p. jouluk. 2 350 §. — ¹⁰⁾ Khs jsto 24 p. helmik. 3 264 §
ja 7 p. jouluk. 4 370a §. — ¹¹⁾ Khs 4 p. toukok. 851 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. toukok. 895 §. — ¹³⁾ S:n
28 p. syysk. 1 680 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 1 867 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. maalisk. 583 §. — ¹⁶⁾ S:n
13 p. huhtik. 708 §. — ¹⁷⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 234 §. — ¹⁸⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 308 §. — ¹⁹⁾ S:n
14 p. jouluk. 2 232 §. — ²⁰⁾ S:n 27 p. huhtik. 801 §. — ²¹⁾ S:n 2 p. maalisk. 413 §.

palkkion suorittamista kahdelle vakinaiselle opettajalle, jotka huolehtivat opetuksesta yleisen ammattikoulun kansakoululuokalla sekä pesuneuvoja L. Eklöfille, kaupunginhallitus, kuultuaan johtokunnan selitystä asiassa, päätti ¹⁾ ilmoittaa, että koska opettajien E. O. Fellmanin ja C. T. Häggströmin tehtäviä yleisen ammattikoulun kansakoululuokalla on pidettävä sivuvirkana, josta maksetaan palkka vain silloin kun sivuvirkaa hoidetaan, heille ei ole maksettava palkkaa siitä koulutyön ollessa keskeytyneenä sekä että pesuneuvoja Eklöfille saadaan maksaa palkka myös koulutyön keskeytyneenä ollessa.

Talonmies-lämmittäjä K. Järvinen oikeutettiin ²⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan jäämään virkaansa kertomusvuoden loppuun saakka.

Luovutettujen alueiden ym. kansakoulunopettajain virkain järjestely. Merkittiin ³⁾ tiedoksi kouluhallituksen kiertokirje, joka koski kansakoulunopettajien virkojen järjestelyä ja palkkaamista sen johdosta, että osia maasta on luovutettu Neuvostoliitolle ja että eräitä koulutaloja edelleen on muussa käytössä sekä päätettiin lähettää se molempien kansakoulujen johtokunnille.

Kaupungin kansakouluissa toimivien väliaikaisten opettajien esityksen johdosta, joka koski heidän asemansa huomioonottamista luovutettujen alueiden kansakoulunopettajia eli ns. siirto-opettajia Helsinkiin sijoitettaessa, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tehdä kouluhallitukselle kirjelmitse esityksen, jossa vastustetaan useampien siirto-opettajien määräämistä Helsinkiin kuin mitä täältä on sodan aikana siirtynyt takaisin Viipuriin.

Kansakoulujen irtaimiston käyttö. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaupungin kansakoulujen kalustoa voidaan tarvittaessa siirtää käytettäväksi sellaisiin kouluihin vieraissa kunnissa, joissa helsinkiläisten lasten koulunkäynti on aiheuttanut lisäkaluston tarvetta.

Helsingin Marttayhdistys oikeutettiin ⁶⁾ käyttämään Kallion kansakoulun opetuskeittien sähköliettä ehdoin, että käytöstä aiheutuva sähkönkulutus korvataan.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, ettei kaupungin kansakoulujen opetuskeittiöiden työvälineitä yleensä saa luovuttaa muiden käytettäväksi, mutta että Käpylän kansakoulun opetuskeittien välineitä, liinavaatteita ukuulnottamatta, saadaan korvauksetta käyttää Helsingin Marttayhdistyksen toimeenpanemina ns. morsiuskursseja varten ehdoin, että koulun vakinaisen opettaja antaa kyseisillä kursseilla opetusta.

Ilmasuojelukeskuksen huolto-osasto oikeutettiin ⁸⁾ lainaamaan ruokakalustoa kaupungin kansakouluista.

Helsingin nuorten talkootoimikunta oikeutettiin ⁹⁾ kesän ajaksi lainaamaan perustettavaa kesäkotia varten kansakouluilta penkkejä ehdoin, että lainattavista esineistä sovitaan suomenkielisten kansakoulujen taludenhoitajan kanssa.

Kansakoulujen varastoista päätettiin ¹⁰⁾ luovuttaa käytännöstä poistetut oppikirjat Nuorten talkoot nimisen järjestön toimeenpanemaan keräykseen.

Erään kuvapatsaan vahingoittuminen. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ¹¹⁾ antaa tehtäväksi vaatia valtiolta korvausta niistä vahingoista, joita puolustuslaitoksen kuljetusauto oli aiheuttanut Käpylän kansakoulun pihamaalla olevalle patsaalle.

Kansakouluhuoneistot. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys kansakouluissa v. 1945 suoritettavista korjaustoista merkittiin ¹²⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa valvomaan kaupungin etuja kiinteistöjä kohdanneiden vaurioiden sotakorvauksiin nähden. Samalla kehoitettiin kaupunginhallituksen asiamiesosaston tutkimaan kaupungin mahdollisuuksia saada korvausta irtaimistoa kohdanneista vaurioista.

Merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen ¹⁵⁾ saada työvoimalupa ilmapommituksissa vaurioituneen Aleksis Kiven kansakoulurakennuksen korjaustöiden suorittamiseen siten, että lupa, joka on voimassa 3 kuukautta elokuun 10 p:stä lukien, myönnetään muuraus- ja välipohja- sekä vesikattotöiden suorittamiseen ja on näissä töissä käytettävä yksinomaan rakennustoimiston vakinaista työvoimaa.

¹⁾ Khs 16 p. maalisk. 518 §. — ²⁾ S:n 3 p. elok. 1 353 §. — ³⁾ S:n 19 p. lokak. 1 804 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 195 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. maalisk. 424 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 194 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. helmik. 215 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. maalisk. 428 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 151 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. toukok. 1 007 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 078 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. lokak. 1 799 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. maalisk. 624 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. elok. 1 405 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 191 §.

Yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi päätettiin ¹⁾ ennakkona kaupunginkassasta myöntää 2 000 000 mk Aleksis Kiven kansakoulun osittaista jälleenrakentamista varten.

Talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 13 113: 80 mk sähköjohtojen uusimiseksi Lapinlahden vanhassa kansakoulurakennuksessa ja 23 205: 15 mk mukavuuslaitoksen järjestämiseksi Ka. saniemen kansakouluun.

Kruununhaan kansakoulurakennuksen tuhouduttua ilmapommituksissa kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa ryhtymään toimenpiteisiin sanotun koulun piharakennuksen kunnostamiseksi rakennustoimiston laatiman toisen vaihtoehdon mukaisesti, joka käsitti kolmen luokkahuoneen sisustamisen, samoin kuin käymäläin järjestämiseksi ulkohuonerakennukseen sekä tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tämän toimenpiteen hyväksymisestä ja määrärahan osoittamisesta tarkoitukseen. Sitten kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä Kruununhaan kansakoulun piharakennuksen sisustustyöt sitä silmälläpitäen, että piharakennukseen tulee järjestettäväksi kaksi luokkahuonetta.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että suomenkielisen työväenopiston talosta luovutetaan luokkahuoneita suomenkielisten kansakoulujen käyttöön entinen määrä entisin ehdoin sekä että kysymys huonetilojen luovuttamisesta Vallilan ruotsinkielisestä kansakoulutalosta jätetään molempien kansakoulujen johtokuntien kesken sovittavaksi mahdollisuuksien mukaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kirjelmitse anoa Helsingin suojeluskuntapiiriltä, että Annankadun kansakoulu, Cygnaeuskoulu ja Topeliuskoulu vapautettaisiin puolustuslaitoksen käytöstä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ myöntä Svenska friförslamlingen nimisen yhdistyksen anomukseen yhdistyksen ja rahatoimikamarin v. 1925 tekemän Pasilan ruotsinkielisen kansakoulun huoneiston käyttöä koskeva 1 vuokrasopimuksen muuttamisesta siten, että yhdistyksellä olisi oikeus sallia muidenkin uskonnollisten järjestöjen käyttää kyseistä huoneistoa sunnuntaisin ja arki-iltaisain kokouksia ja sunnuntaikoulua varten ehdoin, että huoneisto saadaan luovuttaa muiden järjestöjen käytettäväksi ainoastaan sellaisina aikoina, jolloin sitä ei tarvita koulutarkoituksiin sekä että koulun siivoojalle suoritetaan siivouksesta kohtuullinen palkkio, joka toistaiseksi ei saa alittaa 30 mk kerralta.

Kansakouluhuoneistoja luovutettiin ⁸⁾ lisäksi kuten ennenkin erinäisin ehdoin kurssi-toimintaa ja opetusilaisuuksia varten, kokoushuoneistoiksi, voimistelu- ym. harjoitusten pitämiseen sekä majoitus- ym. tarkoituksiin.

Lapsipsykiatrinen toiminta ruotsinkielisissä kansakouluissa. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tehdä Samfundet Folkhälsan i svenska Finland nimisen yhdistyksen kanssa lukuvuoriksi 1944/45 ja 1945/46 samanlaisen lapsipsykiatrista hoitoa ruotsinkielisissä kansakouluissa koskevan sopimuksen kuin aikaisemmin tehty sopimus ¹⁰⁾.

Esitystaidon opetus suomenkielisissä kansakouluissa. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys saada kokeilutarkoituksessa määrätä opettaja E. Salola antamaan kansakoulunopettajille ja oppilaille opetusta suullisessa esitystaidossa kuluvan lukuvuoden aikana hyväksyttiin ¹¹⁾.

Lennokkirakentelu kansakouluissa. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ kehoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa käyttämään veistonopetuksen yhteydessä sekä erikoisissa kerhoissa annettavaksi suunnitellusta lennokkirakentelun ohjauksesta maksettavien palkkioiden suorittamiseen suomenkielisten kansakoulujen tilapäisen työvoiman määrärahaa sekä aikanaan tarvittaessa anomaan oikeutta sen ylittämiseen.

Raittiustyö kansakouluissa. Käyttövaroistaan raittiustyön tukemiseen kaupunginhallitus myönsi ¹³⁾ 30 000 mk raittiustyön tukemiseksi suomenkielisissä ja 8 000 mk ruotsinkielisissä kouluissa.

Toivonliittotoimikunnan antama tilitys v. 1943 saamansa avustuksen käytöstä mer-

¹⁾ Khs 21 p. syysk. 1 644 §. — ²⁾ S:n 31 p. elok. 1 496 §. — ³⁾ S:n 17 p. elok. 1 402 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 1 955 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. lokak. 1 864 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. lokak. 1 805 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. elok. 1 407 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 213 §, 24 p. helmik. 390 §, 13 p. huhtik. 711 §, 25 p. toukok. 1 008 §, 28 p. syysk. 1 684 §, 26 p. lokak. 1 870 §, 30 p. marrask. 2 135 § ja 29 p. jouluk. 2 351 ja 2 353 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 265 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 46 ja v:n 1942 kert. I osan s. 36. — ¹¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2 132 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. tammik. 144 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 186 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 134.

kittiin ¹⁾ tiedoksi ja päätettiin oikeuttaa toimikunta siirtämään v:lta 1943 jäänyt säästö, 13 338: 50 mk, kertomusvuonna käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan esityksen Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgian raittiusseurain ja -järjestöjen avustusmäärärahasta v. 1943 saaman avustuksen käyttämättömän jäännöserän, 756 mk:n, siirtämisestä kertomusvuonna käytettäväksi.

Koulukirjojen ostaminen Ruotsissa oleville kansakoululapsille. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin ³⁾ käyttämään määrärahasta Koulutarvikkeet enintään 37 500 mk sosiaaliministeriön lastensiirtokomitean välityksellä Ruotsissa oleville kansakoululapsille jaettavien suomenkielisten koulukirjojen ostamiseen ehdoin, että komitea huolehtii siitä, että kirjat mikäli mahdollista palautetaan lasten mukana Suomeen täälläkin käytettäväksi.

Kansakoulunoppilaita koskevat maksusitoumukset. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitykseen, että vierailta paikkakunnilla koulunkäyntiään jatkavien puolesta saataisiin antaa maksusitoumuksia myös koulutyön ollessa keskeytyneenä Helsingissä, kunnes kouluhallituksen esitys oppivelvollisuuslain muuttamisesta mahdollisesti tekee sen tarpeettomaksi.

Ruotsinkielisten kansakoulujen kesäsiirtolatoiminta. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan esitykseen saada kertomusvuoden talousarvioon kansakouluoppilaiden kesävirkestystä varten merkityn määrärahan käyttämättä jääneestä osasta käytettäväkseen tarvittavat varat yhden siirtolan ylläpitämiseksi syyskuun aikana.

Kansakoulujen valtionapu. Kaupungin kansakoululaitoksen valtionapu v:lta 1943 nousi yhteensä 6 290 900 mk:aan, josta suomenkielisten koulujen osalle tuli 5 419 832 mk ja ruotsinkielisten kansakoulujen osalle 871 068 mk. Kansakoulujen kesäsiirtolatoiminnan v:n 1943 valtionapu nousi 651 420 mk:aan, josta 523 420 mk tuli suomenkielisten ja 128 000 mk ruotsinkielisten siirtolain osalle.

Kaupunginlakimiehelle annettiin ⁶⁾ tehtäväksi anoa suomen- ja ruotsinkielisille kansakouluille valtionapua v:lta 1944.

Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi opetusministeriön hylänneen aiheettomana kaupunginhallituksen anomuksen valtion osallistumisesta Ruotsissa ja Tanskassa oleskelevien kansakouluiäisten helsinkiläisten lasten opetuksesta aiheutuviin kustannuksiin, koska Helsingin kaupunki voimassa olevien säännösten mukaan on oikeutettu saamaan kutakin oppilasta kohden tulevan valtionavun myös kaikkien niiden kaupungin kansakoulujen kirjoissa olevien lasten osalta, jotka tilapäisesti oleskelevat Ruotsissa ja Tanskassa.

Työväenopistot. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, ettei ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan esitys 59 palkkaluokkaan kuuluvan kanslia-apulaisen viran perustamisesta ruotsinkieliseen työväenopistoon antanut aiheutta toimenpiteisiin.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ suomenkielisen työväenopiston johtokunnalle 30 000 mk juhlan järjestämiseksi rintamalta palaavia asemiehiä varten.

Valtioapua työväenopistojen kustannuksiin v. 1943 ja 1944 kaupunki sai vastavasti 788 632 mk ja 821 874 mk.

Ammattikoulujen viranhaltijain palkanmaksukysymykset. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että ammattikouluissa on koulutyön keskeytymisen ajalta maksettava palkkaa vakinaisille samoin kuin kuukausipalkalla tilapäisen työvoiman määrärahasta palkatuille viranhaltijoille sekä niille tuntiopettajille, joiden tointa näissä kouluissa on pidettävä heidän päätoimenaan. Lisäksi päätettiin ammattiopetuslaitosten johtokuntaa kehoittaa irtisanoamaan valmistavan tyttöjen ammattikoulun ompelimon harjoittelijat.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ suostua siihen, että niille tuntiopettajille, jotka hoitavat kirjeopetusta ammattikouluissa, saadaan maksaa palkkaa normaalin, lukuvuonna 1943/44 voimassa olevan tuntijaon mukaan.

Ammattikouluja kohdanneet pommitusvauriot. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin korvauksen hakemiseksi ammatti-

¹⁾ Khs 9 p. maalisk. 489 §. — ²⁾ S:n 9 p. maalisk. 488 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1 867 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. helmik. 308 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. elok. 1 406 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 303 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. syysk. 1 681 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 148 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. lokak. 1 770 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. maalisk. 490 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. toukok. 853 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 629 §.

koulurakennuksia kohdanneista pommitusvaurioista sekä kehoittaa asiamiesosastoaan tutkimaan, missä määrin kaupunki voi saada korvausta irtaimistovaurioista. Samalla päätettiin kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa tiedustelemaan maaseudulta, esim. Nikkilän sairaalasta, sijoituspaikkaa valmistavan tyttöjen ammattikoulun arvokkainta irtaimistoa varten.

Kansakoulukadun ammattikoulutalo. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ¹⁾ antaa tehtäväksi valittaa majoituslautakunnan elokuun 10 p:nä tekemästä päätöksestä, jolla ammattikoulutalosta puolustuslaitoksen käyttöön otetun huoneistotilan vuokra oli määrätty 20 mk:ksi m²:ltä lämpöineen kaupungin luovutustilaisuudessa vaatiman 25 mk:n suuruisen kuukausivuokran asemesta.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ päämajalle lähetettävässä kirjelmässään anoa, että ammattikoulutalo vapautettaisiin puolustuslaitoksen käytöstä.

Kirjapainokoulu. Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ³⁾ suorittamaan 3 000 mk:n suuruinen tekijäpalkkio opettaja E. W. E. Liljegrénille hänen laatimastaan kirjapainokoulun oppikirjasta ja oli sanottu palkkio maksettava kirjapainokoulun määrärahasta Opetus- ja työvälineet.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun vahtimestarille päätettiin ⁴⁾ sallia suorittaa kirjapainokoulun tilapäisen työvoiman määrärahasta kolmelta tunnilta viikossa à 15 mk eli kaikkiaan 180 mk palkkiona hänelle kirjapainokoulun iltatuntien aiheuttamasta siivoustyöstä.

Valmistava poikain ammattikoulu. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntyä ammattiopetuslaitosten johtokunnan esitykseen ylityökorvauksen maksamisesta valmistavan poikain ammattikoulun työpajan opettajille samojen perusteiden mukaan kuin koulu-aikanakin mikäli he joutuivat työskentelemään opetusvelvollisuuden ylittävän tuntimäärän pommituksissa ja tulipaloissa vaurioituneiden koneiden korjauksessa ja eräiden kiireellisten tilaustöiden suorittamisessa.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ periaatteessa svostua siihen, että puolustuslaitoksen asen-tajakoulun ja valmistavan poikain ammattikoulun toiminta järjestetään väliaikaisesti poikain ammattikoulussa, mutta kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa yksissä neuvoin kiinteistöviranomaisten kanssa tekemään esityksen puolustuslaitokselta perittävän korvauksen suuruudesta. Sitten kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ veloittaa puolustuslaitosta 5 400 mk:lla valmistavan poikain ammattikoulun työpajan käyttämisestä autonasentajakursseja varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa tutkituttamaan mahdollisuuksia uusien työpajojen rakentamiseksi valmistavan poikain ammattikoulun ilmapommituksissa palaneen rakennuksen tilalle sekä samalla laadittamaan ehdotuksen myös nykyisen työpajarakennuksen katon korjaamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ anoa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä rakennuslupaa poikain ammattikoulun työpajarakennuksen korjaustöiden suorittamista varten.

Talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisällytävistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 53 000 mk käymälän järjestämiseksi valmistavan poikain ammattikoulun työpajarakennuksen kellarikerrokseen.

Lisätilan hankkimiseksi valmistavan poikain ammattikoulun käyttöön kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi irtisanoa Koulumatkailutoimistolle Fredrikinkadun 54:n III kerroksesta vuokratun huoneiston sitten kun suojelukuntapiirin liikennetoimisto siitä luopuu sekä kehoittaa rakennustoimistoa laatimaan kustannusarvion irtisanottavassa huoneistossa tarpeellisista muutos- ja korjaustöistä. Sitten kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ luovuttaa valmistavan poikain ammattikoulun käytettäväksi edellä mainitun 373 m² laajuisen huoneiston 7 460 mk:n suuruisin tilitysvuokrin sekä myöntää pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisällytävistä käyttövaroistaan 250 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi mainitussa huoneistossa suoritettavia korjaus- ja muutostöitä varten.

¹⁾ Khs 31 p. elok. 1 492 §. — ²⁾ S:n 12 p. lokak. 1 767 §. — ³⁾ S:n 23 p. marrask. 2 071 §. —

⁴⁾ Khn jsto 23 p. marrask. 4 333 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 3 595 §. — ⁶⁾ Khs 30 p. maalisk. 631 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 1 004 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. toukok. 927 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. syysk. 1 607 §. —

¹⁰⁾ S:n 17 p. elok. 1 403 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. marrask. 1 903 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. marrask. 2 018 §.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa ammattiopetuslaitosten johtokunnalle, että sen kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama ²⁾ päätös marraskuun 18 p:ltä, joka koski eläkkeellä olevan liinavaateompelunopettajan A. Palmgrenin oikeuttamista toistaiseksi hoitamaan II liinavaateompeluluokkaa saatiin panna täytäntöön siten täydennettynä kuin johtokunta on ilmoittanut.

Kaupunginhallituksen muutettua ammattiopetuslaitosten johtokunnan rehtori I. V. Strengille tammikuun 10 p:stä helmikuun 29 p:ään myöntämän sairausloman palkattomaksi virkalomaksi ja johtokunnan alistettua kysymyksen rehtorinpalkkion suorittamisesta koulutyön keskeytymisen ajalta kaupunginhallituksen ratkaistavaksi, kaupunginhallitus päätti ³⁾, että rehtori Strengin loma oli katsottava palkattomaksi koulutyön keskeytymisen ajalta. Sitten kun rehtori Strengille oli myönnetty äitiyslomaa maaliskuun 1 p:stä toukokuun 29 p:ään sekä sairauslomaa viimeksi mainitusta päivästä heinäkuun 17 p:ään, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, ettei hänelle ollut mainittujen lomien ajalta maksettava rehtorin palkkiota.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan myöntämään opettaja C. Heimbürgerille palkatonta virkavapautta helmikuun 1 p:stä keuhkukauden loppuun ja käyttämään hänen täten säästyneen palkkansa viransijaisen neiti E. Diesenin palkkaamiseen. Koska opettaja Heimbürger kuitenkin oli osallistunut helmikuun 7 p:nä alkaviin viisiviikkoihin talouskursseihin eikä siis ollut ennättänyt alkaa palkatonta lomaansa ennen koulutyön keskeytymistä, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että hänelle oli suoritettava palkka viiden viikon ajalta.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suostua siihen, että valmistavan tyttöjen ammattikouluun ilmoittautuneet 59 ulkopaikkakuntalaista oppilasta, jotka muutamaa poikkeusta lukuunottamatta olivat kotoisin Helsingin liitosalueilta, saadaan ottaa kouluun, vaikka heidän lukumääränsä ylittääkin ulkokuntalaisia varten määrätty 20 % koko oppilasluvusta.

Ammattiopetuslaitosten johtokuntaa ⁷⁾ päätettiin kehoittaa tarjoamaan kaupungin sairaaloille ne ruokatarpeet, jotka koulutyön keskeytymisen vuoksi olivat jääneet valmistavan tyttöjen ammattikoulun ruokavarastoon ja olivat vaarassa pilaantua.

Ammattikoulujen valtionavut. Ammattikoulujen v:n 1943 kustannuksiin kaupunki sai valtionapua seuraavasti: kirjapainokoululle 214 250 mk, yleiselle ammattikoululle 145 000 mk, valmistavalle poikain ammattikoululle 728 500 mk ja valmistavalle tyttöjen ammattikoululle 1 079 840 mk ⁸⁾. Kertomusvuoden valtionavut nousivat vastaavasti 286 000 mk:aan, 317 500 mk:aan, 1 288 500 mk:aan ja 1 510 000 mk:aan ⁹⁾.

Eräiden palkintorahastojen korkovarojen jakaminen. K. H. Renlundin stipendi- ja palkintorahaston sekä R. Heimbergerin palkintorahaston korkovaroista myönnettiin ¹⁰⁾ kertomusvuonna kirjapainokoululle 562 mk, yleiselle ammattikoululle 2 448 mk, suomenkieliselle työväenopistolle 2 719 mk ja ruotsinkieliselle työväenopistolle 562 mk.

Kotitaloustoiminta. Kotitalouslautakunnan käsityöneuvojat L. Lehtonen ja L. Virkki oikeutettiin ¹¹⁾ hoitamaan sivutoimia v:n 1945 loppuun saakka.

Lastentarhat. Lastentarhain tarkastajalle E. Boreniukselle päätettiin ¹²⁾ myöntää sairauslomaa toukokuun 19 p:stä kesäkuun 18 p:ään oikeuksin nauttia täydet palkkaetunsa 10 päivän ajalta sekä jäljellä olevana aikana 2/3 peruspalkastaan kalliinajanlisäyksineen ynnä ikäkorotuksensa niihin kuuluvine kalliinajanlisäyksineen.

Lastentarhain johtokunnan tiedusteltua oliko opettaja S. Markkaselle, joka v:sta 1939 lähtien eri jaksoissa oli toiminut virkaatoimittavana lastentarhanopettajana ja myöskin kertomusvuoden keuhkukaudeksi määrätty mainittuun tehtävään, suoritettava palkkaa hänelle tammikuun 1 p:stä helmikuun 13 p:ään myönnetyn synnytysloman ajalta, vaikkei hän ollutkaan ennen lomaansa ollut 6 kuukautta yhtämittaisesti kaupungin palveluksessa, kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ oikeuttaa opettaja Markkasen tavanomaiseen palkkaan synnytysloman ajalta.

Lastentarhain johtokunta oikeutettiin ¹⁴⁾ myöntämään sotilaskotitehtävissä olevalle

¹⁾ Khs 29 p. jouluk. 2 347 §. — ²⁾ S:n 23 p. marrask. 2 032 §. — ³⁾ S:n 9 p. maalisk. 490 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. helmik. 391 § ja 22 p. kesäk. 1 189 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 302 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 2 072 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 628 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1943 kert. I osan s. 150. — ⁹⁾ Khs 25 p. toukok. 1 005 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 040 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 307 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 089 § ja 3 p. elok. 1 344 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. helmik. 326 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. tam-mik. 71 §.

opettaja S. Janssonille virkavapautta kertomusvuoden toukokuun loppuun saakka hänelle aikaisemmin määrätyn ¹⁾ palkkaeduin.

Lastentarhain lääkäri E. Kivikataja oikeutettiin ²⁾ nauttimaan täydet palkkaetunsa marraskuun 22 p:n ja joulukuun 1 p:n 1943 väliseltä ajalta, jolloin hän lääkintöhallituksen määräyksestä oli toiminut Hausjärven kunnanlääkärinä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä lastentarhain johtokunnan esityksen, että lastentarhain virkaatoimittavien opettajien ja tilapäisten apulaisten palkkaus saataisiin lastentarhain toiminnan ollessa keskeytyneenä järjestää siten,

että niille virkaatoimittaville ja tilapäisille opettajille, jotka on määrätty tehtäviinsä v:n 1943 lokakuusta vuoden loppuun sekä uudestaan kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä kevätlukukauden loppuun, maksetaan palkka kesäkuun 15 p:ään, mihin sisältyy kesäloma;

että niille virkaatoimittaville opettajille, jotka on määrätty toimimaan kertomusvuoden tammikuusta kevätlukukauden loppuun, maksetaan palkka toukokuun loppuun saakka;

että lastenhoitajille ja aputyöille, jotka on otettu tilapäisten osastojen palvelukseen syksystä 1943 kevätlukukauden 1944 loppuun, maksetaan palkka kesäkuun 15 p:ään, mihin sisältyy kesäloma;

että tilapäisille lastenhoitajille ja aputyöille, jotka on otettu toimiinsa toistaiseksi, maksetaan palkka yhden kuukauden ajalta irtisanomisen jälkeen;

että sijaisille maksetaan palkka siltä ajalta, joksi sijaisuus on sovittu; sekä

että palkanmaksu edellyttää, että mainitut virkaatoimittavat viranhaltijat ja tilapäiset apulaiset ovat kaupungin käytettävissä niin kauan kuin he nauttivat palkkaa, lukuunottamatta kesälomaksi katsottavaa aikaa.

Eräiden viranhaltijain suoritettavien ⁴⁾ luontoisetukorvausten määrät vahvistettiin.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä lastentarhain johtokunnan ehdotuksen lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten henkilökunnan työn järjestämisestä sillä selvennyksellä, että mikäli joku viranhaltija siirtyy pois kaupungista hoitamaan vain omia lapsiaan, häneen nähden meneellään samoin kuin vastaavissa tapauksissa muihin kaupungin viranhaltijoihin.

Lastentarhaikäisten lasten evakuointia silmälläpitäen kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä lastentarhain johtokunnan suunnitelman lastensiirtolain järjestämiseksi maaseudulle, kehoittaa johtokuntaa käyttämään tarkoitukseen lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten vakinaisia määrärahoja ja aikanaan tarvittaessa tekemään anomuksen niiden mahdollisesta ylittämisestä sekä myöntää yleisistä käyttövaroistaan 46 000 mk seimi-ikäisten lasten ja 32 000 mk lastentarhaosastojen kuljetuskustannuksiin.

Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi johtokunnan ilmoitus lastentarhain henkilökunnan osallistumisesta lastensiirtotoimintaan ym. ajankohtaisiin tehtäviin lastentarhain toiminnan ollessa keskeytyneenä sekä päätettiin ilmoittaa johtokunnalle, että ne, joille ei voida järjestää työtä kaupungissa tai maaseudulla, saavat ilmoitettuaan osoitteensa poistua kaupungista ehdoin, että he kutsun saatuaan palaavat työhön sekä että kaikille viranhaltijoille maksetaan edelleen palkka.

Päätettiin ⁸⁾ myöntyä lastentarhain johtokunnan esitykseen, että kolme kaupungin palkkaamaa lastentarhanopettajaa Ebeneserkodin lastentarhoista oikeutettaisiin siirtymään lastentarhaseminaarin mukana toiselle paikkakunnalle maaliskuun—toukokuun ajaksi sekä nauttimaan tältä ajalta täydet palkkaetunsa.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että ne viranhaltijat, jotka toimivat maaseudulle siirrettyissä lastenseimissä ja lastentarhaosastoissa, vapautetaan kertomusvuoden kesäkuun alusta lukien suorittamasta korvausta ravinnosta ja vaatteiden peusta.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että kaupungin lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten henkilökuntaa saadaan käyttää lastensiirroissa Ruotsiin, kuitenkin ehdoin, että he tästä tehtävästä vapauduttuaan ilmoittautuvat kaupungin käytettäväksi muihin ajankohtaisiin tehtäviin sekä valtuuttaa samalla lastentarhain tarkastajan sopimaan lähemmin asiasta sosiaaliministeriön lastensiirtokomitean kanssa.

¹⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 153. — ²⁾ Khs 13 p. tammik. 73 §. — ³⁾ S:n 17 p. helmik. 348 §. — ⁴⁾ Khs jsto 20 p. tammik. 3 100 § sekä 16 p. marrask. 4 286 ja 4 287 §. — ⁵⁾ Khs 17 p. helmik. 351 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. helmik. 347 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. huhtik. 704 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. helmik. 349 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 093 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. helmik. 310 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ suostua siihen, että enintään 15 vakinaista lastentarhanopettajaa saa toimia suomalaisten lasten hoitotehtävissä Ruotsissa kertomusvuoden loppuun saakka sekä oikeuttaa lastentarhain johtokunnan väliaikaisesti täyttämään lastentarhain ja päiväkotien avoinna olevia virkoja kertomusvuoden syyslukukauden ajaksi.

Kiinteistölautakuntaa päätettiin ²⁾ kehoittaa valmistelemaan kysymystä huoneiston hankkimisesta Käpylässä perustettavaa lastenseimeä varten, joka käsittäisi 5–6 huonetta, keittiön, eristyshuoneen, parvekkeen sekä tarpeelliset pesu- ja mukavuuslaitokset, säilytyskomerot ja käytävät, pinta-alaltaan yhteensä 230 m².

Kertomusvuoden käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yhteensä 59 083:20 mk eri lastentarhojen huoneistojen korotettujen vuokrien maksamiseen.

Kalliorinteen lastentarhan ja -seimen huoneistot päätettiin ⁴⁾ luovuttaa Kalliolan kannatusyhdistykselle väliaikaisesti käytettäväksi 14 päivän irtisanomisajoin ja 13 700 mk:n suuruisin kuukausivuokrin, josta kuitenkin oli vähennettävä lastentarhan ja -seimen kaluston säilyttämistä varten tarpeellista osaa vastaava rahamäärä.

Pääskylän lastentarhan huoneisto päätettiin ⁵⁾ luovuttaa Erikoisen komitea Suomessa olevien venäläisten asioita varten nimiselle yhdistykselle käytettäväksi sen luovutettavalta Porkkalan alueelta evakuoitun vanhainkodin hoidokkien majoitusta varten siksi kunnes huoneistoa tarvitaan lastentarhain-omiin tarkoituksiin.

Lastentarhain johtokunta oikeutettiin ⁶⁾ ottamaan ulkopaikkakuntalaiset alaikäiset J. Sassila ja P. G. Gustafsson apulastentarha Aulan oppilaisiksi kertomusvuoden kevätlukukaudeksi 1 500 mk:n lukukausimaksusta kummankin.

Taideteollisuusyhdistyksen avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa suorittamaan Suomen taideteollisuusyhdistyksen ylläpitämälle taideteollisuuskeskuskoululle sitä varten kertomusvuoden talousarvion pääluokan Sivistystoimi lukuun Avustukset merkitystä määrärahasta 7 363:50 mk kertomusvuoden kevätlukukauden avustuksena sekä samalla oikeuttaa taideteollisuuskeskuskoulun käyttämään sille v. 1943 myönnetystä avustuksesta jäljelle jääneen osan kertomusvuonna.

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Amanuenssi B. E. Thermanille, joka syyskuun 1 p:nä tuli nautti-neeksi sairaslomaa yhtäjaksoisesti yhden vuoden ajan, myönnettiin ⁸⁾ mainitusta päivästä lukien edelleen sairaslomaa joulukuun 31 p:nä saakka oikeuksin nostaa ²/₃ palkastaan ynnä ikäkorotuksensa.

Amanuenssi H. Humppilalle päätettiin ⁹⁾ sallia myöntää palkatonta virkavapautta toistaiseksi ja niin kauan kuin se ei tuottanut haittaa kirjastotyölle.

Amanuenssi A. M. Pettersson oikeutettiin ¹⁰⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan jäämään virkaansa joulukuun 1 p:nä 1944 saakka.

Kirjastonjohtaja U. Saarnio, apulaiskirjastonjohtaja H. Hirn ja kirjastoapulainen V. K. Koponen oikeutettiin ¹¹⁾ hoitamaan sivutöitä.

Kirjastonhoitajain ja kirjastovirkailijain palkkakokouksen kiertokirje, jossa esitettiin kirjastovirkailijain palkkojen korottamista lähinnä kansakoulunopettajain palkkojen tasolle, merkittiin ¹²⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ ilmoittaa kaupunginkirjaston johtokunnalle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että kirjastotoimintaa jatkettiin rajoitetussa muodossa niillä paikkakunnilla, jonne kirjavarastoa oli siirretty tai tultaisiin siirtämään ilmavaaralta turvaan.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁴⁾ kehoittaa asennuttamaan numerot kaupunginkirjaston pääkirjaston ja kaikkien haarakirjastojen käytettävissä oleviin huoneistoihin. Samalla hyväksyttiin ¹⁴⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua

1) Khs 2 p. marrask. 1 902 §. — 2) S:n 16 p. marrask. 2 025 §. — 3) S:n 7 p. tammik. 24 §, 3 p. helmik. 202 §, 24 p. helmik. 374 § ja 27 p. huhtik. 779 §. — 4) S:n 22 p. maalisk. 580 §. — 5) S:n 28 p. syysk. 1 679 §. — 6) S:n 10 p. helmik. 291 ja 292 §. — 7) S:n 2 p. marrask. 1 901 §. — 8) S:n 14 p. syysk. 1 605 §. — 9) S:n 13 p. huhtik. 706 §. — 10) S:n 20 p. huhtik. 761 §. — 11) S:n 27 p. tammik. 185 §, 21 p. jouluk. 2 306 § ja 29 p. jouluk. 2 349 §. — 12) Khs 21 p. jouluk. 2 307 §. — 13) S:n 11 p. toukok. 891 §. — 14) Khs 10 p. helmik. 3 217 §.

varten rakennustoimiston esittämä 1 234: 20 mk:n suuruinen lasku pimennyslaitteiden järjestämisestä Käpylän haarakirjastoon.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 39 364 mk Vallilan haarakirjaston ilmapommituksessa tuhoutuneen kaluston korvaamiseksi uudella kalustolla.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 4 480 mk Vallilan haarakirjaston kertomusvuoden korotetun vuokran suorittamiseen.

Vallilan haarakirjaston ilmapommitusvaurioiden johdosta suoritettavien rakennustöiden yhteydessä päätettiin ³⁾ suostua siihen, että haarakirjaston entinen vahtimestarin asunto saatiin liittää kirjaston huoneistoon.

Talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 64 000 mk Kallion ilmapommituksessa vaurioituneen haarakirjaston rakennuksen korjaustöitä varten sekä 60 500 mk sen vahingoittuneen kaluston korjaamiseen.

Kaupungin arkistot ⁵⁾. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ palkata filosofianmaisteri A. Hällän helmikuun 1 p:stä lukien kahden kuukauden ajaksi avustamaan kaupungin viranomaisia arkistojen turvaamista koskevien kysymysten valmistelussa ja oli hänelle 29 palkkaluokan mukaan maksettava kuukausipalkka siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen suoritettava kaupunginkanslian tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Otettuaan uudelleen käsiteltäväkseen kysymyksen kaupunginarkistonhoitajan viran järjestämisestä ja keskusarkiston perustamisesta sekä kiinnittäen sen ohessa huomiota arkistokomitean asiasta aikanaan antamaan mietintöön, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa yleisjaoston ottamaan kaupunginkansliaan v:n 1945 alusta lukien tilapäisen työvoiman tililtä palkattavan kaupunginarkistonhoitajan 20 palkkaluokan mukaan maksettavaa peruspalkkaa vastaan siihen kulloinkin kuuuvine kalliinajanlisäyksineen päättäen lisäksi, että tilastotoimiston tähän saakka hoitama väliaikainen arkisto siirretään arkistonhoitajan hoitoon minkä lisäksi hänen tulee huolehtia tarpeellisten ohjeiden antamisesta kaupungin virastoille ja laitoksille näiden arkistojen hoidossa samoin kuin pitää huolta toimintansa lopettaneiden virastojen ja komiteain asiakirjojen asianmukaisesta hoidosta.

Kaupunginarkistonhoitajan virka päätettiin ⁸⁾ julistaa haettavaksi.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi, että valtionarkisto oli suostunut kaupunginhallituksen anomukseen ¹⁰⁾ saada hävittää ne kaupungin kansakoulujen vuosilta 1872—1934 peräisin olevat luokkapäiväkirjat, joihin ei sisälly päästötodistuskirjoja, lukuunottamatta yhtä talletettavaa sarjaa.

Sen jälkeen kun kaupungin laitokset ja virastot noudattaen kaupunginhallituksen kehoitusta ¹¹⁾ olivat ilmoittaneet minkäläatuaisia ja miten paljon piirustuksia ja asiakirjoja ne katsoivat tarpeellisiksi valokuvauttaa, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ periaatteessa, että piirustukset ja asiakirjat valokuvautetaan tarpeellisessa laajuudessa oikeuttaen yleisjaoston päättämään yksityiskohdista.

Arkistoasiakirjain valokuvauskustannusten suorittamiseksi myönnettiin ¹³⁾ sittemmin 343 672: 90 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi valtionarkiston suostuneen kaupunginhallituksen anomukseen saada lykkäystä kaupungin virastojen ja laitosten arkistosuojien kuntoonpanossa v:n 1945 loppuun saakka.

Kaupunginmuseo. Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ muuttaa toukokuun 29 p:nä 1941 tekemäänsä, eräiden rakennustoimiston kalustoluettelosta poistettavien esineiden luovuttamista koskevaa päätöstään ¹⁶⁾ siten, että siinä kaupunginmuseolle ja Suomen teknilliselle museolle luovutettavaksi päätetyt 3 sähkömoottoria jätetään luovuttamatta.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁷⁾ 25 000 mk Hakasalmen huvilan erään kellaritilan tukemiseksi sekä ulko-oven teettämiseksi siihen.

¹⁾ Khs 20 p. heinäk. 1 311 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 608 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 082 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 267 §. — ⁵⁾ Ks. myös tämän kert. I osan s. 114 j. 144. — ⁶⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 127 §. — ⁷⁾ Khs 16 p. marrask. 1 994 §. — ⁸⁾ Khn jsto 28 p. jouluk. 4 470 §. — ⁹⁾ Khs 17 p. toukok. 934 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. toukok. 852 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. tammik. 129 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. helmik. 355 §. — ¹³⁾ Khn jsto 2 p. maalisk. 3 268 §, 20 p. huhtik. 3 474 §, 27 p. huhtik. 3524 ja 3 525 §, 17 p. toukok. 3 641 §, 1 p. kesäk. 3 691 ja 3 692 § ja khs 6 p. heinäk. 1 269 §. — ¹⁴⁾ Khs 20 p. tammik. 131 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. syysk. 1 673 §. — ¹⁶⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 292. — ¹⁷⁾ Khs 22 p. maalisk. 542 §.

Musiikkilautakunta päätettiin ¹⁾ vapauttaa velvollisuudesta ottaa käytäntöön menneiden kirjeiden diaarionpito.

Kaupunginorkesteri. Koska kaupunginorkesterin johtaja T. H. Hannikainen edelleenkin oleskeli Amerikassa ja koska professori E. A. Järnefelt, jonka viransijaisuus päättyi kertomusvuoden toukokuun lopussa, ei ollut halukas sitä enää jatkamaan, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kaupunginorkesterin johtajanvirkaa hoidetaan edelleen yhden vuoden ajan kertomusvuoden kesäkuun alusta lukien viransijaisella kehoittaen musiikkilautakuntaa ehdottamaan sopivan henkilön viransijaiseksi.

Musiikkilautakunnan ilmoitettua professori Järnefeltin helmikuun alkupäivinä matkustaneen Ruotsiin, minkä jälkeen hän ei ollut huolehtinut virkatehtävistään, kaupunginhallitus totesi ³⁾ että kaupungin ja professori Järnefeltin välillä tehty sopimus kaupunginorkesterinjohtajan viran väliaikaisesta hoitamisesta oli rauennut helmikuun 1 p:stä lukien sekä määräsi, ettei professori Järnefeltille ollut maksettava palkkaa sanotun päivän jälkeiseltä ajalta.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ nimittää kapellimestari M. I. Similän kaupunginorkesterin johtajan viransijaiseksi yhden vuoden ajaksi kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lukien 10 000 mk:n kuukausipalkoin sekä ehdoin, että hän mainitaksi ajaksi luopuu vakinaisesta toimestaan Suomalaisessa oopperassa, ollen kuitenkin oikeutettu esiintymään siellä vieraillevana johtajana sikäli kuin se ei estä tai vaikeuta hänen tehtäviään kaupunginorkesterin johtajana.

Kapellimestari Similän anottua sittemmin kaupunginhallitukselta, että hänelle suoritettaisiin kaupunginorkesterin johtajan peruspalkka kalliinajanlisäyksineen, joka ylitti hänen sopimuspalkkansa, vedoten siihen, että hänen edeltäjälleen, professori Järnefeltillekin oli suoritettu mainitut palkkaedut, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ evätä kapellimestari Similän anomuksen, mutta suostua kuitenkin siihen, että sopimuspalkkaan saadaan sopimuskauden kuluessa tehdä ne lisäykset, jotka aiheutuvat elinkustannusindeksin noususta, mikäli sellaisia lisäyksiä mainittuna aikana kaupungin viranhaltijoille suoritetaan.

Kaupunginorkesterin intendentin N. E. Ringbomin tultua kutsutuksi sotapalvelukseen kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ määrätä orkesterin taloudenhoitajan E. A. R. Zilliacuksen ja orkesterin järjestysmiehen H. A. Auren syyskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun saakka, hoitamaan omien virkojensa ohella orkesterin intendentin virkaa musiikkilautakunnan lähemmin määräämin tavoin sekä oikeuttaa lautakunnan asianomaiselta palkkatililtä suorittamaan palkkiona tästä viranhoidosta taloudenhoitaja Zilliacukselle 1 400 mk:n ja herra Aurelle 600 mk:n suuruisen kuukausipalkkion.

Musiikkilautakunnan ilmoitettua, että orkesterin jäsenelle H. Haaselle, joka matkustetaan kesäkuussa lomalleen kotimaahansa Saksaan eikä ollut palannut toimeensa syyskuun 1 p:nä, oli suoritettu palkka viimeksi elokuulta sekä jäsenille O. Baldamukselle ja F. Meitlille, jotka syyskuun 23 p:nä Saksan kansalaisina oli valtiovallan toimesta internoitu, palkka myös syyskuulta, sekä alistettua heidän vastaista palkanmaksuaan koskevan kysymyksen kaupunginhallituksen ratkaistavaksi, kaupunginhallitus hyväksyi lautakunnan menettelyn ja kuultuaan kaupunginlakimiehen lausuntoa asiassa päätti ⁷⁾ lautakunnalle ilmoittaa, että orkesterin jäsenten Haasen, Baldamuksen ja Meitlin virkasuhde kaupunkiin oli toistaiseksi keskeytynyt sekä ettei heille sen vuoksi ollut maksettava palkkaa keskeytyksen ajalta.

Musiikkilautakunta oikeutettiin ⁸⁾ myöntämään orkesterin jäsenelle N. Levinille jatkettua palkatonta sairauslomaa syyskuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään ja suorittamaan hänen täten säästyneestä palkastaan 3 250 mk:n suuruinen kuukausipalkkio siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen sijaisen T. Lötjösen palkkaamiseen.

Orkesterin jäsenet V. Halonen, M. Orlando ja A. Sipilä oikeutettiin ⁹⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1945 loppuun.

Orkesterin käsikirjoitusten valokuvaamiseen myönnettiin ¹⁰⁾ 20 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ suostua Suomen säveltaiteilijain liiton anomukseen kau-

¹⁾ Khs 2 p. marrask. 1 873 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 180 §. — ³⁾ S:n 30 p. maalisk. 630 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. helmik. 339 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 043 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. syysk. 1 602 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 1 869 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. syysk. 1 603 §. — ⁹⁾ Khs jsto 16 p. marrask. 4 300 §. — ¹⁰⁾ Khs 6 p. heinäk. 1 269 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 044 § ja 12 p. lokak. 1 766 §.

punginorkesterin luovuttamisesta maksutta esiintymään eräissä säveltaiteenviikon johdosta järjestettävissä konserteissa.

Samoin päätettiin ¹⁾ kaupunginorkesteri korvauksetta luovuttaa esiintymään Suomen muusikeriliiton Helsingin osaston järjestämässä suurkonsertissa Messuhallissa maaliskuun 6 p:nä 1945.

Helsingin torvisoittokunnan perustaminen. Sen jälkeen kun suojeluskuntajärjestö oli lakkautettu ja Helsingin suojeluskuntapiirin torvisoittokunnan soittovälineet ja nuottivarasto lahjoitettu ²⁾ kaupungille, oli soittokunnan entisten jäsenten taholta tehty esitys kaupungin avustusta nauttivan torvisoittokunnan perustamisesta. Musiikkilautakunnan asetuttua lausunnossaan esitystä puoltamaan siinä muodossa, että jäsenet perustaisivat Helsingin torvisoittokunta nimisen rekisteröidyn yhdistyksen, kaupunginhallitus päätti ³⁾ periaatteessa hyväksyä kaupungin Helsingin suojeluskuntapiiriltä saamiensa soittovälineiden nuottivaraston luovuttamisen perustettavan yhdistyksen käytettäväksi musiikkilautakunnan mainitsemien ehtojen ja kehoitti hakijoita ryhtymään toimenpiteisiin yhdistyksen perustamiseksi ja neuvottelemaan sen säännöistä musiikkilautakunnan kanssa.

R. Ahlströmin rahastot. R. Ahlströmin rahastojen v:n 1943 korkovarot päätettiin ⁴⁾ käyttää siten, että soitto-, sävellys- ja laulutaitteen edistämiseksi myönnettiin varoja 74 950: 70 mk, maalauksen ja kuvanveiston edistämiseksi samoin 74 950: 70 mk sekä Suomen kirjailijaliitolle ja Finlands svenska författarförening yhdistykselle kummallekin 37 475: 35 mk.

Musiikkilahjoitusrahaston hoitolautakunnan ⁵⁾, Suomen taideakatemian ⁶⁾, Suomen kirjailijaliiton ⁷⁾ ja Finlands svenska författarförening ⁸⁾ yhdistyksen selostukset kertomusvuonna saamiensa korkovarain käytöstä merkittiin tiedoksi.

Ida Ekmanin haudan hoito. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suostua siihen, että I. Ekmanin avustusrahaston korkovaroista saatiin käyttää 2 000 mk rahaston lahjoittajan haudan hoitamiseen sekä samalla antaa rahatoimiston selvitettäväksi, millä tavoin haudan hoito vastaisuudessa olisi järjestettävä ja kehoittaa sitä tekemään asiasta esityksen kaupunginhallitukselle.

Eliel Saarisen Suur-Helsinki rahaston säännöt merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Taideteosten osto. Määräraha Taideteosten osto kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ yhteensä 44 200 mk eri taiteilijain Helsinki-aiheisten maalausten ostoon.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ tilata kaupunginjohtaja E. Hj. Rydmanin muotokuvan kaupunginvaltuuston puheenjohtajain muotokuvien sarjaan sekä oikeuttaa yleisjaoston aikanaan suorittamaan siitä johtuvat kustannukset määräraha Taideteosten osto.

Sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli päättänyt ¹³⁾ joko valaa pronssiin tai maalauttaa ylipormestari A. A. Tulenheimon muotokuvan ja ylipormestarin asetuttua kannattamaan jälkimmäistä vaihtoehtoa, kaupunginhallitus sittemmin myönsi yleisistä käyttövaroistaan 80 000 mk ¹⁴⁾ professori W. Thomén ylipormestari Tulenheimosta maalaaman muotokuvan tekijäpalkkioon sekä 5 675 mk ¹⁵⁾ muotokuvan kehystyskustannuksiin.

Kaupungin filmaaminen. Kaupunginhallituksen kehoitettua ¹⁶⁾ kaupunginkansliaa tekemään jonkun elokuvayhtiön kanssa sopimuksen tärkeimpien kaupunginosien filmaamisesta enintään 100 000 mk:n hintaan, Suomi-Filmi oy. oli ilmoittanut olevansa valmis suorittamaan puheena olevan filmauksen 150 mk:n hinnasta metriltä eli n. 400 m:n pituisesta filmistä 60 000 mk:n hintaan. Kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ tarjouksen hyväksyä. Mainittua filmausta koskevan laskun suorittamiseen myönnettiin ¹⁸⁾ sittemmin 66 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

¹⁾ Khs 29 p. jouluk. 2 348 §. — ²⁾ S:n 3 p. marrask. 1 905 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 300 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 666 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 090 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. toukok. 1 006 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. toukok. 930 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. huhtik. 760 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 892 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. toukok. 858 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. maalisk. 467 §, 22 p. maalisk. 547 §, 20 p. huhtik. 730 § ja 2 p. marrask. 1 881 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. syysk. 1 585 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. toukok. 835 § ja 11 p. toukok. 870 §. — ¹⁴⁾ S:n 25 p. toukok. 975 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 2 040 §. — ¹⁶⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 211 §. — ¹⁷⁾ S:n 30 p. kesäk. 1 237 §. — ¹⁸⁾ S:n 9 p. marrask. 1 908 §.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistölautakunnan alaiset viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntyä kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikön H. V. Rahdun eroanomukseen ja valita ²⁾ hänen tilalleen insinööri P. Hansteen.

Insinööri J. W. Andersinille myönnettiin ³⁾ pyynnöstä ero Kulosaaren sillan isännöitsijän tehtävistä helmikuun 1 p:stä lukien ja määrättiin hänen tilalleen toistaiseksi isännöitsijä T. Uski 1 000 mk:n suuruisin kuukausipalkkioin, johon kaupunginhallitus sittemmin myönsi ⁴⁾ säännönmukaisen kalliinajanlisäyksen elokuun 1 p:stä lukien.

Apulaisagronomi J. Kukkoselle oli myönnetty virkalomaa Saksaan tehtävää opintomatkaa varten v:n 1943 huhtikuun 10 p:stä v:n 1944 huhtikuun 9 p:ään sijaisenaan agronomi A. Korteila. Koska apulaisagronomi Kukkonen kuitenkin oli ilmoittanut olevansa halukas ryhtymään hoitamaan virkaansa jo kertomusvuoden tammikuun alusta lukien, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että agronomi Korteilalle, jonka viransijaisuusmääräys oli irtisanottu tammikuun 31 p:ksi ja joka tammikuun ajaksi oli määrätty toimimaan ylimääräisenä agronomina maatalousosastolla, oli suoritettava apulaisagronomin peruspalkkaa siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen vastaava palkka tammikuun ajalta kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Työvoiman puutteen vuoksi kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁶⁾ palkkaamaan agronomi A. Korteila maatalousosaston palvelukseen syyskuun 13 p:stä lukien toistaiseksi 3 500 mk:n kuukausipalkkioin ilman kalliinajanlisäystä.

Talonmies Y. H. Palervolle, joka jo oli nauttinut kaikki virkasäännön edellyttämät sairauslomaetunsa, päätettiin ⁷⁾ myöntää jatkettua sairauslomaa maaliskuun 16 p:stä toukuuun 15 p:ään ²/₃ palkoin siten, että hänen oli luontoiseduistaan suoritettava kolmas osa.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa Tuomarinkylän kartanon muonamiehen H. Sinisalon nauttimaan sairasavustusta v:n 1943 marraskuun 1 p:n ja v:n 1944 maaliskuun 31 p:n väliseltä ajalta.

Kiinteistötoimiston osastonpäällikölle H. V. Rahdulle, jonka päämaja oli määrännyt valtion teknillisen tutkimuslaitoksen käytettäväksi, myönnettiin ⁹⁾ tätä varten jatkettua palkatonta virkavapautta kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä enintään kertomusvuoden loppuun sijaisenaan oman virkansa ohella apulaispäällikkö P. Hanste oikeuksin nauttia tästä tehtävästä 20 % hoitamansa viran peruspalkasta siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen ollen sanottu palkka suoritettava osastonpäällikkö Rahdun viran säästyneestä palkasta.

Kaupunginmetsänhoitaja T. Ranckenille myönnettiin ¹⁰⁾ osittaista virkavapautta yksityisasiain vuoksi kertomusvuoden alusta huhtikuun 1 p:ään ja oikeutettiin hänet tänä aikana nostamaan puolet peruspalkastaan ja siihen kulloinkin kuuluvasta kalliinajanlisäyksestä sekä virkavapautta täysin palkkaeduin yhden viikon ajaksi lokakuun 14 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ sisäasiainministeriön välityksellä päämajan järjestelyosastolle lähetettävässä kirjelmässään anoa metsänvartija A. A. Aallon vapauttamista sotapalveluksesta.

Alistettuaan ¹²⁾ tutkittavakseen ja hyväksytyään kiinteistölautakunnan päätöksen maanmittaus- ja kartastotöiden osaston insinööriin L. Salmenhaaran määräämisestä hoitamaan kaupungigeodeetinvirkaa, kaupunginhallitus päätti ¹³⁾, että insinööri Salmenhaaralle oli suoritettava korvauksena kyseisen viran hoitamisesta elokuun 16 p:n ja lokakuun 16 p:n välisenä aikana 30 % hoitamansa viran peruspalkasta siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen.

Palkatonta virkavapautta myönnettiin ¹⁴⁾ halli- ja torikaupan valvojalle P. Kivelle syyskuun 25 p:stä marraskuun 24 p:ään sijaisenaan sanottuna aikana kunnallisten työ-

¹⁾ Khs 14 p. syysk. 1 597 §. — ²⁾ S:n 26 p. lokak. 1 846 § ja 29 p. jouluk. 2 329 §. — ³⁾ Khn jsto 13 p. tammik. 3 055 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. heinäk. 3 836 §. — ⁵⁾ Khs 7 p. tammik. 25 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. syysk. 1 629 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. maalisk. 550 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 026 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. tammik. 26 § ja 8 p. kesäk. 1 068 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. tammik. 137 § ja 5 p. lokak. 1 725 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. syysk. 1 662 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. syysk. 1 508 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. syysk. 1 631 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 12 p. lokak. 4 134 §.

väenasuntojen isännöitsijä A. Wansén oman virkansa ohella ja oikeutuksin nauttia 50 % hoitamansa viran peruspalkasta ja kalliinajanlisäyksistä.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että talo-osasto oli rikospoliisin esityksen perusteella irtisanonut siivooja H. Saavalaisen toimestaan.

Alistettuaan tutkittavakseen kysymyksen Korkeasaaren eläintarhan valvojan viran hoidon väliaikaisesta järjestämisestä kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa eläintarhan valvojan V. A. Korvenkontion maaliskuun 7 p:stä lukien niin kauan kuin Helsingin koelystö, jonka vakinaiseen opettajistoon hän kuului, toimii Someron kirkonkylässä, kuitenkin enintään kertomusvuoden kevätlukukauden loppuun, asumaan sanotulla paikkakunnalla sekä myöntää hänelle mainituksi ajaksi osittaista virkavapautta täysin palkkaeduin, kuitenkin ehdoin, että hän hoitaa täällä virkaansa kuuluvia tehtäviä vähintään kahtena päivänä viikossa.

Korkeasaaren eläintarhan rehumentarille V. Lehtoselle päätettiin ³⁾ sallia suorittaa lisäpalkkiona eläintarhan valvojan tehtävien hoitamisesta 1 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio ilman kalliinajanlisäystä lokakuun 1 p:stä lukien siksi kunnes toisin määrättiin ja oli sanottu palkkio suoritettava eläintarhan valvojan säästyneestä palkasta.

Talo-osaston vanhempi toimistoapulainen J. Milan oikeutettiin ⁴⁾ eläkkeen saamista varten lukemaan hyväkseen W. Rosenlew & Co toiminimen palveluksessa toimimansa aika siitä alkaen kun hän oli täyttänyt 21 vuotta.

Kulosaaren sillan kannantavaroista myönnettiin ⁵⁾ toimistoapulaiselle I. Sandströmille 200 mk:n suuruinen kuukausipalkkio syyskuun 1 p:stä lukien Kulosaaren siltaa koskevien toimitustöiden hoitamisesta.

Kulosaaren sillan apulaisvartijoille P. Saikkoselle ja S. Österbergille päätettiin ⁶⁾ sallia suorittaa sama palkka kuin varsinaisille vartijoillekin siksi kunnes viimeksi mainitut palaavat virkojansa hoitamaan.

Kahden eläintenhoitajan ja yhden talonmiehen suoritettavien luontoisetukorvausten määrät vahvistettiin ⁷⁾.

Asunto-oy. Sydväst nimisen yhtiön yhtiökokouksessa kaupunkia edustaneelle notaari E. A. Ruudulle päätettiin ⁸⁾ suorittaa 250 mk:n suuruinen palkkio kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Säädetyn eroamisiän saavutettuaan oikeutettiin kansanpuistojen kaitsija O. Hellman ⁹⁾ jäämään virkaansa kertomusvuoden loppuun saakka, talonmies-lämmittäjä J. A. Malmgren ¹⁰⁾ helmikuun 28 p:ään 1945 ja lämmittäjä A. V. Lindgren ¹¹⁾ lokakuun 31 p:ään 1945. Sitä vastoin kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ evätä raastuvanoikeuden VII osaston siivoojan I. Ingmanin anomuksen saada jäädä edelleen virkaansa ja jättää kysymyksen eläkkeen myöntämisestä hänelle yleisjaoston tehtäväksi.

Maatalous-osaston apulaisagronomi J. Kukkonen ¹³⁾ ja maanmittaus- ja kartastotöiden osaston insinööri P. L. J. Kärkkäinen ¹⁴⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutoimia.

Kansliaosaston toimistoapulainen I. M. Saraskoski ¹⁵⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella kertomusvuoden loppuun sekä Kulosaaren isännöitsijä J. W. Andersin ¹⁶⁾, asemakaavaosaston piirtäjä S. S. Saxelin ¹⁷⁾ ja maanmittaus- ja kartastotöiden osaston piirtäjä A.-L. Loiske ¹⁸⁾ v:n 1945 loppuun saakka.

Käteiskassain pitäminen. Kiinteistötoimiston ylivahtimestari K. H. Holmberg oikeutettiin ¹⁹⁾ kertomusvuoden aikana pitämään enintään 1 000 mk:n suuruista käteiskassaa.

Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osastolle myönnettiin ²⁰⁾ oikeus pitää 6 000 mk:n suuruista vaihtorahakassaa.

Hietarannan kassanhoitajien korvausvelvollisuus. Kaupunginhallitus päätti ²¹⁾, ettei Hietarannan kassanhoitajaa I. Svanbäckää eikä muitakaan kassanhoitajia velvoiteta korvaamaan kaupungille vahinkoa, joka oli aiheutunut erään kassaan säilytettäväksi jätetyn käsilaukun häviämisestä.

¹⁾ Khn jsto 20 p. tammik. 3 063 §. — ²⁾ Khs 30 p. maalisk. 611 §. — ³⁾ Khn jsto 19 p. lokak. 4 176 §. — ⁴⁾ Khs 29 p. jouluk. 2 325 §. — ⁵⁾ Khn jsto 21 p. syysk. 4 084 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. elok. 3 984 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. helmik. 3 169 §., 27 p. huhtik. 3 531 §. ja 15 p. kesäk. 3 754 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. toukok. 3 590 §. — ⁹⁾ Khs 27 p. huhtik. 781 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 112 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 1 594 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 249 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. marrask. 2 056 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 58 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3 119 §. — ¹⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 3 015 §. — ¹⁷⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 398 §. — ¹⁸⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 399 §. — ¹⁹⁾ Khs 20 p. tammik. 135 §. — ²⁰⁾ S:n 3 p. helmik. 200 §. — ²¹⁾ S:n 14 p. syysk. 1 595 §.

Kaupungin kartan käyttö. Posti- ja lennätinhallitus oikeutettiin ¹⁾ käyttämään erästä sen toimesta julkaistavaa ja Helsingin kaupungin postiosoitteita sisältävää vihkosta varten 2 000 mk:n korvauksesta Helsingin matkailijakarttaa varten laadittua pohjakarttaa ehdoin, että sen perusteella laadittavaa karttaa käytetään ainoastaan postiosoiteluettelon liitteenä.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Tonttien myyntiluettelon vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ vahvistaa kertomusvuonna myytävien tonttien luettelon kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

Kruununvuorenkadun tonttien n:o 11 ja 13 osto. Kaupunginvaltuuston päätettyä ³⁾ ostaa kaupungille korttelissa n:o 60 olevat Kruununvuorenkadun tontit n:o 11 ja 13 rakennuksineen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa kaupunginlakimiestä laatimaan asianmukaisen kauppakirjan.

Kulosaaren yhteiskoulun tonttikysymys. Kaupunginhallituksen kertomusvuoden jäämäluettelostaan lokakuun 12 p:nä poistama asia, joka koski tontin luovuttamista Kulosaaren yhteiskoululle päätettiin ⁵⁾ kiinteistölautakunnan ehdotuksesta pitää edelleen vireillä.

Svenvikin kivilouhos. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi, että rakennustoimiston käyttöön ostettu Degerbyn pitäjässä sijaitseva Svenvikin kivilouhos oli välirauhansopimuksen mukaan jäänyt Neuvostoliitolle luovutetulle alueelle sekä päätettiin jättää kaupunginlakimiehelle tehtäväksi antaa lausunto siitä, mihin toimenpiteisiin kaupungin mahdollisesti asiassa oli ryhdyttävä.

Rautatiehallituksen ja kaupungin välinen aluevaihto. Valtioneuvoston hyväksytyä toukokuun 29 p:nä 1941 kaupunginvaltuuston päätökseen ⁷⁾ perustuvat kaupungin ja rautatiehallituksen välillä tehdyt aluevaihtosopimukset ja oikeutettua rautatiehallituksen pakkolunastustoimin yhdistämään sille vaihdossa tulleet alueet rautateiden alueeseen ja rautatiehallituksen sen johdosta pyydettyä pakkolunastuksen toimeenpanemista, Uudenmaan lääninhallitus oli marraskuun 15 p:nä 1944 antanut asiasta päätöksensä ja vahvistanut asianosaisten sopimukset sekä määrännyt, että yhteensä 0.6644 ha:n suuruiset alueet oli tällä pakkolunastuksella erotettava Helsingin kaupungin lahjoitusmaasta ja yhdistettävä valtionrautateiden alueeseen sekä että valtionrautateiden alueesta Helsingin kaupungille tulleet 1.0308 ha:n suuruiset alueet on pakkolunastuksen luonteesta vapautuen liitettävä Helsingin kaupungin alueeseen sekä samoin 0.3100 ja 0.3037 ha:n suuruiset alueet kaupungin omistamiin Backaksen tilaan RN 27⁸⁹ Haagan kauppalassa ja Skogsbackan tilaan RN 5² Huopalahden kunnassa, minkä lisäksi rautatiehallitus oli velvoitettu korvaamaan pakkolunastuskustannukset. Päätös merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Tiemaan liittäminen pohjoiseen hautausmaahan. Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelis-luterilaisten seurakuntien rakennustoimikunnan anottua, että se osa vanhalla Porvoontieltä Puodinkylään johtavasta tiestä, joka kulki mainituille seurakunnille Helsingin kaupungin kanssa suoritetussa aluevaihdossa ⁹⁾ luovutetun Malmilla sijaitsevan pohjoisen hautausmaan koillispuolella olevan alueen halki ja joka Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä ¹⁰⁾ oli määrätty liitettäväksi hautausmaa-alueeseen, suljettaisiin tai siirrettäisiin hautausmaa-alueen ulkopuolelle, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ rakennustoimikunnalle ilmoittaa, ettei kaupungin puolelta ole estettä kyseisen tienosan sulkemiselle ja sen liittämiselle hautausmaa-alueeseen sekä että kysymys tienosan siirtämisestä toistaiseksi sai raueta.

Rakentamisvelvollisuuden laiminlyönti. Kaupunginvaltuuston evättyä ¹²⁾ Asunto oy. Urheilukatu 50, Asunto oy. Urheilukatu 52 sekä Asunto oy. Munkkiniemenkatu 5 nimisten yhtiöiden niiden omistamille tonteille määrätyn rakentamisajan pidentämistä koskevat anomukset mainitut yhtiöt olivat valittaneet valtuuston päätöksestä ensiksi

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1937 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 1940 § ja 14 p. jouluk. 2245 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 41. — ⁴⁾ Khs 22 p. kesäk. 1162 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. marrask. 1886 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1945 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 52. — ⁸⁾ Khs 30 p. marrask. 2114 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 167. — ⁹⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 9, v:n 1935 kert. s. 11 ja v:n 1936 kert. s. 15. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 160. — ¹¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1935 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 42. — ¹²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 68.

raastuvanoikeudelle, joka hylkäsi valitukset, sitten hovioikeudelle, jossa ne niinikään hylättiin, ja sitten vielä korkeimmalle oikeudelle, joka kesäkuun 13 p:nä ja heinäkuun 24 p:nä 1944 antamallaan tuomioilla vahvisti hovioikeuden päätökset. Ilmoitus asiasta merkittiin ¹⁾ kaupunginhallituksen pöytäkirjaan.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinto-oikeutta koskevat kysymykset

Korttelin n:o 859 b vuokraaminen Helsingin perheasunnot oy:lle. Asuntojen rakentamista suurperheisille luovutettavaksi koskevaan kaupunginvaltuuston päätökseen ²⁾ nojautuen, kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä Helsingin perheasunnot oy:n esittämän suunnitelman korttelin n:o 859 b rakentamiseksi samoin kuin rakennusten luonnokset, antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laatia tarpeellisen asemakaavanmuutoksen sekä oikeuttaa lautakunnan vuokraamaan hakijayhtiölle mainitun korttelin 60 vuoden ajaksi ehdoin:

että vuokra-aika alkaa tammikuun 1 p:nä 1945 ja päättyy joulukuun 31 p:nä 2004, minkä jälkeen vuokraajalla on oikeus saada 40 vuoden pidennys;

että vuosivuokra v:n 1945 tammikuun 1 p:n ja v:n 1950 toukokuun 31 p:n välisenä aikana on 116 500 mk sekä huhtikuun 1 p:stä 1950 lukien riippuvainen elinkustannusindeksistä 20 %:n vaihteluja noudattaen, jolloin indeksiä 1 000 vastaavana perusvuokrana pidetään 58 250 mk;

että kaupunki ei kannu vuosivuokraa niin kauan kuin tontille rakennettuja rakennuksia käytetään suurperheisten asuntoina samassa määrin kuin valtion perheasuntolainan saaminen edellyttää;

että vuokraajan velvollisuutena on katujen kunnossa- ja puhtaanapito; sekä

että muussa suhteessa noudatetaan tavanmukaisia kivitlotonttien vuokraehtoja.

Malmin kaatopaikka-alueen käyttöoikeus. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ⁴⁾ antaa tehtäväksi selvittää kysymys kaupungin käyttöoikeuden laajuudesta Malmin kaatopaikkaan.

Katualueen vuokraaminen Osuusliike Elannolle. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ vuokraamaan Osuusliike Elannolle sen Lintulahdenkadun ja Sörnäisten rantatien kulmauksessa sijaitsevalla Kaikukadun tontilla n:o 2 olevaa väliäikaista lastauslaituria varten n. 60 m²:n laajuinen katualue helmikuun 1 p:stä lukien kahden viikon irtisanomisajoin ja 160 mk:n kuukausivuokrin.

Vuokrasopimusten muuttaminen Tuomarinkyläntien ja Oulunkylän välisen tien rakentamisen johdosta. Tuomarinkyläntien ja Oulunkylän uuden asuntoalueen välisen tien rakentamista varten tarvittiin maata viidestä kaupungin vuokralle antamasta alueesta. Vuokraaja I. Sundell oli suostunut luovuttamaan maata 960 m² 15 000 mk:n korvauksesta sekä erinäisin ehdoin, vuokraajat J. V. ja T. Lehti korvauksesta 825 m² erinäisin ehdoin, vuokraaja E. Wallin korvauksesta 160 m², vuokraaja J. V. Laakso 930 m² 30 000 mk:n kerta-kaikkisesta korvauksesta sekä vuokraaja V. J. Luukkonen 500 m² 25 000 mk:n rahakorvauksesta sekä erinäisin ehdoin. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä vuokraajien asetamat ehdot, antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi tehdä tarpeelliset merkinnät vuokrasopimukseen, myöntää korvausten suorittamista varten lautakunnan käytettäväksi 70 000 mk pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroistaan sekä antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi työmäärärahoja käyttäen suorittuttaa vuokraajain asettamissa ehdoissa mainitut, vuokra-alueilla tehtävät työt.

Haagan ampumarata-alue. Kaupunginjohtaja Rydmanin ilmoitettua, että Helsingin suojeluskuntapiiri oli luopunut vuokraoikeudestaan Haagan ampumarata-alueeseen sekä marraskuun 2 p:lle 1944 päivätyllä lahjakirjalla lahjoittanut kaupungille ampumaradalla olevat rakennukset ja muut laitteet, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kiitollisuudella vastaanottaa lahjan.

Perunasyövän vastustamistoimenpiteiden aiheuttama vuokraehto. Kiinteistölautakunnan laatima ehdotus perunasyövän vastustamistoimenpiteistä päätettiin ⁸⁾ hyväksyä

¹⁾ Khs 16 p. marrask. 2 006 §. — ²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 70. — ³⁾ Khs 26 p. lokak. 1 848 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. toukok. 848 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. tammik. 166 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 254 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. marrask. 1 905 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. maalisk. 440 §.

siten muutettuna, että ehdottomana vuokraehtona oli pidettävä sitä, että kaupungin alueelta, Oulunkylästä, Puodinkylästä, Malmilta ja Pakinkylästä vuokratuille maille istutetaan vain syöväen kestäviä perunalaatujia.

Vara-aseman rakentaminen Kaisaniemeen. Rautatiehallitus oikeutettiin ¹⁾ louhimaan vara-asema Kaisaniemen läntisessä rannassa valtionrautateiden hallintorakennuksen päässä sijaitsevan kallion alle kaupunginhallituksen rautatiehallitukselle lähetettävässä kirjelmässä lähemmin mainituin ehdoin.

Invaliidisäätiön oikeuttaminen rakentamaan kellari. Invaliidisäätiö oikeutettiin ²⁾ rakennuttamaan huoltolaitoksensa perunain ja juurikasvien säilyttämistä varten n. 200 m²:n suuruinen kellari laitoksen ulkopuolelle ehdoin, että kellaripiirustukset esitetään kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi.

Vuokramäärien alentaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ alentaa neiti E. Weilinillä vuokralla olevasta Eläintarhan huvilapalstasta n:o 2 suoritettavan vuokramaksun helmikuun 7 p:stä lukien 1 000 mk:aan vuodessa siksi kunnes alueella oleva rakennus poistetaan, kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ poistamalla alentaa valteluasemanhoitaja F. Hj. Vikströmille Kaisaniemenkadun tontilta n:o 37 vuokratun alueen vuokramaksun v:n 1941 huhtikuun 1 p:n ja kertomusvuoden joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta 50%:lla sekä myöntää tarkoitusta varten 5 775 mk pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroitetaan Poistot ja palautukset.

Liikemiehenvaimo A. Matilaiselle Pakinkylästä vuokratun bensiiniaseman paikan vuokra päätettiin ⁵⁾ alentaa kertomusvuoden ajaksi 600 mk:aan ehdoin, että asema pidetään suljettuna.

Vuokramaksun palauttaminen. Asfalttiliike Johan H. Lehtisen varastoalueiden vuokraushteita järjesteltäessä kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ palauttaa toiminimelle sen Sörnäisten rantatien varrella olevasta vuokra-alueestaan n:o 8 c v:n 1941 syyskuun 1 p:n ja kertomusvuoden joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta suorittamat vuokramaksut korkoineen sekä myöntää tarkoitusta varten 31 697:50 mk pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroitetaan Poistot ja palautukset.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ palauttaa tukkukauppias O. Parkkiselle hänen Kongon, tien varrella olevasta vuokra-alueestaan v:lta 1940—43 suorittamansa vuokramaksun, yhteensä 150 mk, ja myöntää tarkoitukseen tarvittavan määrärahan käyttövaroitetaan Poistot ja palautukset.

Helsingin osakepankin ja kaupungin välinen tilitys. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi Helsingin osakepankin hyväksyneen kaupungin sille lähettämän tilityksen niistä tuloista ja menoista, joita kaupungilla v. 1943 oli ollut entisistä kortteleista n:o 272 ja 532 sekä Verkkosaa-rista, nousten kaupungin pankille suoritettava osuus sen mukaisesti 244 839 mk:aan.

Väestönsuojien rakentamiseen myönnettyt luvat. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suostua Sanna o.y:n anomukseen saada rakentaa väestönsuoja Ludviginkadun alle rakennustoimiston laatiman piirustuksen mukaisesti sekä oikeuttaa yhtiön vuokratta käyttämään suojaa sodan aikana. Sodan jälkeen oli yhtiön kanssa sovittava kohtuullisen vuokran suorittamisesta kaupungille.

Keskinäisen henkivakuutusyhtiön Suomen ym. henkivakuutusyhtiöiden perustama yhtiö oikeutettiin ¹⁰⁾ louhimaan kalliosuoja piirustuksessa tarkemmin osoitettuun paikkaan ns. Vesilinnan kallioon, pääasiassa esitettyjen piirustusten mukaisesti sekä lisäksi varastoimaan louhittu kivimäärä louhintapaikan lähistölle kiinteistölautakunnan tarkemmin osoittamaan paikkaan ilman eri korvausta, kunnes kuljetusmahdollisuudet sallivat kivimäärän poiskuljettamisen.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ suostua Keskinäisen henkivakuutusyhtiön Suomen anomukseen saada rakentaa väestönsuoja osittain katualueen alle, ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Yrjönkadun tontin n:o 10 kohdalla olevan kyseisen katualueen väestönsuojan rakentamiseksi anomukseen liitettyjen piirustusten mukaisesti toistaiseksi 6 kuukauden irtisanomisajoin ja 1 500 mk:n vuosivuokrin, kuitenkin ehdoin,

1) Khs 24 p. helmik. 356 §. — 2) S:n 14 p. syysk. 1 589 §. — 3) S:n 29 p. kesäk. 1 222 §; ks. myös tämän kert. II osan s. 9 ja 10. — 4) Khs 14 p. jouluk. 2 248 §. — 5) S:n 10 p. helmik. 281 §. — 6) S:n 21 p. jouluk. 2 286 §. — 7) S:n 27 p. tammik. 163 §. — 8) S:n 27 p. huhtik. 778 § ja khn jsto 17 p. toukok. 3 654 §. — 9) Khs 22 p. maalisk. 545 §. — 10) S:n 20 p. huhtik. 728 §. — 11) S:n 25 p. toukok. 986 §.

että rakennustoimiston antamia lähempiä määräyksiä lakikorkeudesta y.m. katuteknillisistä seikoista noudatetaan, kehoittaen lisäksi kiinteistölautakuntaa laatimaan sanotulle tontille asianmukaisen asemakaavanmuutosehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa rautatiehallituksen korvauksetta käyttämään Eläintarhan huvila-alueelle suunnittelemansa väestönsuojan rakentamiseen tarvittavaa aluetta sekä esittää, että rautatiehallitus, sikäli kun suojassa riittää tilaa, sallisi myös lähitöillä olevien puutalojen asukkaiden myöhemmin määrättävin ehdoin käyttää suojaa.

Rakennushallituksen anomukseen saada louhia kalliosuoja valtionarkiston tontin alle valtion virastojen tarpeisiin, päätettiin ²⁾ suostua ehdoin, että vesi- ja viemärijohtokanavan pohja tulee olemaan vähintään 1.5 m tunnelin laen yläpuolella, että Rauhankadun pituussuuntaan kulkevan tunnelin laki on vähintään 6 m edellä mainitun kanavan pohjan alapuolella sekä että poistoviemäri yhdistetään vähintään 35 cm kaupungin viemärin pohjan yläpuolelle. Lisäksi päätettiin, että rakennushallituksen oli sovittava rakennustoimiston kanssa suojan lopullisia korkeuksia määrättäessä sekä että katualueet luovutetaan yllä mainittuun tarkoitukseen korvauksetta sodan ajaksi, minkä jälkeen niistä on erikseen päätettävä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan korvauksetta sodan ajaksi Suomalainen Gulf Oil Company oy. nimisen osakeyhtiön käytettäväksi rakennustoimiston satamarakennusosaston piirustukseen lähemmin merkityn Herttoniemen öljysatama-alueella sijaitsevan hiekkakuopan väestönsuojan rakentamista varten ehdoin, että suojaa saisivat käyttää muutkin kuin yhtiön palveluksessa olevat henkilöt ja oli mainitun alueen käyttämisestä sodan päätyttyä aikanaan erikseen päätettävä.

Kulosaaren huvilayhdyskunta oikeutettiin ⁴⁾ korvauksetta louhimaan suojatunneli n. 250 henkilöä varten kaupungin omistamaan, Kulosaaren korttelissa n:o 4 Sotilaanpolun n:o 5 ja 7 kohdalla sijaitsevaan vuoreen ehdoin, että suojatunneli alueliitoksen toteuduttua joutuu kaupungin omistukseen sekä että tunnelin suuntaa muutetaan siten, että se ulottuu korttelin keskustassa olevan puistikon alle, ja että tunnelin lopullinen sijoittaminen esitetään kiinteistötoimiston asemakaavaosaston hyväksyttäväksi.

Kiinteistölautakunta päätettiin ⁵⁾ oikeuttaa myöntämään Lääketehdas Orion oy:lle lupa rakentaa kaksi tunnelia Nilsiänsäädun alitse yhtiön kortteleissa n:o 699 ja 703 omistamien tonttien välille ja pitää ne siellä 6 kuukauden irtisanomisajoin, väestönsuojatunnelista suoritettavin 1 000 mk:n ja varastoja yhdistävästä tunnelista suoritettavin 3 000 mk:n vuosivuokrin sekä muutoin yleisten töiden lautakunnan esittämien ehdoin.

S.O.K:n *pistoraide*. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁶⁾ pidentämään Suomen osuuskauppojen keskuskunnan kanssa tehdyn, pistoraitteen pitämistä Pääskylänkadun tontilla n:o 20, koskevan sopimuksen olemaan 6 kuukauden irtisanomisajoin voimassa edelleen viisi vuotta kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien.

Helsingin puhelin yhdistys oikeutettiin ⁷⁾ asentamaan jakokaapit Unioninkadulle Kasvitieteellisen puutarhan kohdalle sekä Siltasaarenkadun 2:n kohdalle, minkä ohessa huomautettiin, että viimeksi mainitun tontin omistaa Alkon kansanravintola oy. joten yhdistyksen on sen kanssa neuvoteltava asiasta.

Posti- ja lennätinhallitus oikeutettiin ⁸⁾ pystyttämään kaksi puhelinpylvästä Merikadun ja Armfeltintien 12:n välille.

Helsingin tiili- ja sementti oy. oikeutettiin ⁹⁾ pysyttämään paikoillaan eräs Lauttasaarenkadun tontille n:o 24 katumaalle virheellisesti rakennettu rakennus toukokuun 15 p:ään 1945 saakka 1 000 mk:n korvauksesta.

Puistojen käyttöoikeudet. Svenska upplysningsbyrån i Helsingfors niminen järjestö oikeutettiin ¹⁰⁾ jälleen kertomusvuoden kesäkaudella kahtena iltana kuukaudessa järjestämään yhteislaulutilaisuuksia Tähtitorninvuoren yläkentällä ehdoin, että järjestö vastasi kaupungin istutuksille mahdollisesti aiheutuneista vahingoista, suoritti laskua vastaan paikan siistimisestä aiheutuneet kustannukset ja jokaista tilaisuutta varten erikseen hankki luvan poliisiviranomaisilta ja kiinteistölautakunnalta, että tilaisuuksissa ei kannettu pääsymaksua sekä että paikalla noudatettiin siisteyttä. Samalla kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan kuten aikaisemminkin edellä mainituin ehdoin

¹⁾ Khs 14 p. syysk. 1 576 §. — ²⁾ S:n 13 p. huhtik. 696 §. — ³⁾ S:n 13 p. huhtik. 695 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 160 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. elok. 1 359 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. elok. 1 476 §; ks. v:n 1939 kert. s. 216. — ⁷⁾ Khs 7 p. tammik. 29 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 288 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 335 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. toukok. 988 §.

myöntämään muillekin järjestöille lupia yhteislaulutilaisuuksien järjestämiseen Tähtitorninvuorella.

Puistojen käyttöoikeuksia kokouksia, juhlia ym. tilaisuuksia varten myönnettiin ¹⁾ lisäksi kuten ennenkin eräin ehdoin 5 tapauksessa.

Tori- ja katukauppa. Pääluokan Kiinteistöt lukuun Erinäiset menot sisällyvistä käyttövaroistaan Poistot ja palautukset kaupunginhallitus myönsi ²⁾ yhteensä 4 264: 30 mk eräistä myynti- ja valokuvauspaikoista suoritettavien vuokramaksujen poistamiseksi tai palauttamiseksi vuokraajille.

Puiden kaatamiseen myönnetty lupa. Puolustusvoimain yksikkö 9147 oikeutettiin ³⁾ kaatamaan Kalastajatorpan pohjoispuolella olevalta kalliolta n. 100—150 puuta ja käyttämään rungot puolustuslaitoksen tarpeisiin ehdoin, että puista suoritettiin käypä hinta.

Kivien ja mullan ottoon myönnetyt luvat. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁴⁾ myymään korttelin n:o 358 tontilla n:o 62 olevan puretun rakennuksen sokkelikiviä 100 mk:n hinnasta m³:ltä.

Herttoniemen metsässä olevasta kalliosta päätettiin ⁵⁾ sallia louhia kiveä 4 tapauksessa ja määrättiin siitä suoritettava korvaus 50 mk:ksi m³:ltä.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁶⁾ myymään Tienhaaran kattohuopateollisuus oy:lle pulterikiviä Herttoniemen sorakuopasta 50 mk:sta m³:ltä.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁷⁾ kertomusvuoden kesäkautena myymään multaa Herttoniemen teollisuusalueelta sekä määräämään pellostä otettavan mullan hinnaksi 60 mk m³:ltä ja kasatun mullan hinnaksi 75 mk m³:ltä.

Metsätalous

Metsätalousosaston työohjelma. Työohjelmaa kaupungin metsissä talvikautena 1944/45 koskeva metsätalousosaston ilmoitus merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Ulkometsien palovakuuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että kaupungin omistamien Ryttylän, Tervalammen ja Toivoniemen tilojen metsät vakuutetaan Metsänomistajain keskinäisessä vakuutusyhtiössä Metsäpalossa ainaisvakuutuksena kertakaikkisin vakuutusmaksuin vastaavasti 500 000 mk:sta, 2 300 000 mk:sta ja 600 000 mk:sta sekä että metsät ilmoitetaan myös sotavahinkovakuutukseen samoista vakuutusmääristä, mutta että Bengtsårin tilan metsiä tällä kerralla ei vakuuteta.

Hakkuutyöt kaupungin metsissä. Oulunkylän aseveljet yhdistyksen kanssa tehtyä sopimusta halkojen hakkaamisesta kaupungin omistamasta metsästä Oulunkylän kunnassa päätettiin ¹⁰⁾ pidentää kertomusvuoden helmikuun 15 p:ään saakka.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ evätä anomuksen erään puolustusvoimain yksikön valonheitinasemien sirpalesuojia varten käytetyistä myrskyn kaatamista puista velotun korvauksen, yhteensä 7 191 mk, jättämisestä perimättä, mutta ilmoittaa, että korvaus voidaan suorittaa myös siten, että yksikkö hakkaa kaupungin metsistä 224 m³ halkoja kiinteistötoimiston metsätalousosaston osoituksen mukaisesti.

V:n 1943 talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisällyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus niitä ylittäen myönsi ¹²⁾ 22 624: 10 mk eräiden Malmin lentokentän läheisyydessä suoritettujen metsänhakkuutöiden aiheuttamien kustannusten suorittamiseen.

Asemakaava- ja kysymykset

Asemakaava- ja rakennuslainsäädäntöä koskevat lausunnot. Sisäasiainministeriön kehoitettu kiertokirjeitse kaupungin- ja kauppalainhallituksia esittämään huomioitansa siitä, olisiko asemakaava- ja rakennuslainsäädäntöä jossakin suhteessa mahdollisesti muutettava, täydennettävä tai selvennettävä, jolloin erityisesti poikkeuksellisesta ajasta johtuvat toimenpiteet kiireellisimpinä olisi erikseen mainittava, rakennustarkastaja kysymyksestä antamassaan lausunnossa ilmoitti, ettei Helsingissä saatujen kokemusten

¹⁾ Khs 13 p. tammik. 55 §, 13 p. huhtik. 692 §, 27 p. huhtik. 806 §, 8 p. kesäk. 1 074 § ja 30 p. marrask. 2 111 §. — ²⁾ S:n 10 p. elok. 1 369 §, 12 p. lokak. 1 751 § ja 2 p. marrask. 1 889 §. — ³⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 177 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. toukok. 919 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. syysk. 1 523 §, 12 p. lokak. 1 753 §, 9 p. marrask. 1 936 § ja 14 p. jouluk. 2 246 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. maalisk. 558 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 144 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 255 §. — ⁹⁾ S:o 10 p. elok. 1 373 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 165 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 1 591 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. helmik. 206 §.

perusteella oltu havaittu kaivattavan muutoksia mainittuihin säännöksiin sekä että määräysten vastaista rakentamista tai yrityksiä siihen oli joskus esiintynyt, mutta koska niiden johdosta heti oli ryhdytty rakennussäännön edellyttämiin toimenpiteisiin, ei niistä ollut aiheutunut epäkohtia. Kiinteistölautakunta oli myöskin antanut asiasta lausuntonsa, jossa se oli tehnyt ehdotuksensa asemakaavalain ja rakennussäännön eri pykäliin tehtäviksi selvennyksiksi sekä huomauttanut niissä esiintyvistä puutteellisuuksista ja epäkohdista. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kirjelmässään ministeriölle lähettää rakennustarkastajan ja kiinteistölautakunnan lausunnot sekä ilmoittaa yhtyvänsä niissä esitettyihin näkökohtiin.

Sisäasiainministeriön huhtikuun 18 p:lle päivätyn kiertokirjeen johdosta, jossa kaupungin- ja kauppalainhallituksia kehoitettiin sodan aikaisissa ja sen jälkeisissä asemakaavojen ja rakennusjärjestysten suunnittelu- ja valmistelutöissä ottamaan huomioon rakennustavan väljentäminen ilmapommitusvaaran johdosta samoin kuin harkitsemaan tuhoutuneiden ja vaurioituneiden talojen jälleenrakentamisessa tontin rakennusoikeuden mahdollista supistamista, virkaatoimittava kiinteistöjohtaja asiasta antamassaan lausunnossa mainitsi mm., että asutuksen suunnitteleminen väljemmäksi vaatisi laajoja vapaita alueita, jollaisia ei ollut, koska kaupungin alue on jo suurimmaksi osaksi rakennettu, mutta että kaupungin rajojen ulkopuolella oleviin kaupungin omistamiin alueisiin nähden tullaan mainitut näkökohdat ottamaan huomioon alueliitoksen toteuduttua. Mitä taasen tuli talojen jälleenrakentamiseen, ei tontin rakentamisoikeutta voitu ajatella supistettavaksi niin kauan kuin kaupungilla ei ollut riittäviä tonttireservejä yhä lisääntyvän huoneistontarpeen tyydyttämiseksi. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ ministeriölle lähettää lausunnon mukaisen kirjelmän.

Rakennussäännön edellyttämä rakennusjärjestys. Viitaten siihen, että rakennussäännön 117 §:n edellyttämä uusien rakennusjärjestysten vahvistamiselle asetettu pidennettykin määräaika oli kulunut umpeen jo tammikuussa 1940 sekä että lähiaikoina oli odotettavissa rakennustoiminnan vilkastumista, sisäasiainministeriö oli kehoittanut kaupunginhallitusta vakavasti kiirehtimään rakennusjärjestyksen aikaansaamista ja ensi tilassa lähettämään sen ministeriölle vahvistettavaksi. Merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Uusien asutusalueiden järjestäminen. Hyväksyen ne toimenpiteet, joihin kaupunginhallituksen puolesta oli ryhdytty v:n 1944 aikana sallittavaa rakennustoimintaa koskevan ohjelman laatimisessa, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiireellisesti toimittamaan yksityiskohtaisen tutkimuksen siitä, mitä mahdollisuuksia kaupungilla vielä oli nykyiseltä alueeltaan luovuttaa uusia asutusalueita.

Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavan- ja tonttijaoonmuutoksia sekä asemakaavamääräyksiä koskevat päätökset. Kaupunginhallitukselle saapuivat ilmoitukset siitä, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut seuraavia kortteleita koskevat asemakaavan tai tonttijaoon muutosehdotukset ynnä asemakaavamääräykset: II kaupunginosan korttelia n:o 95 b⁵⁾; IV kaupunginosan korttelia n:o 77⁶⁾; VI kaupunginosan korttelia n:o 123 ⁷⁾; XIII kaupunginosan korttelia n:o 411 ja sen eteläpuolella olevaa Leppäsuon aluetta ⁸⁾; XIV kaupunginosan kortteleita n:ot 479 a ⁹⁾, 479 b ⁹⁾ ja 516 ¹⁰⁾; XX kaupunginosan kortteleita n:o 787—790 ¹¹⁾; XXII kaupunginosan korttelia n:o 555 ¹²⁾; ja XXIII kaupunginosan kortteleita n:o 669—671 sekä 920 ¹³⁾.

Kaupunginhallitus oli puolestaan hyväksynyt ¹⁴⁾ kortteleita n:o 479 a ja 479 b koskevan asemakaavan muutosehdotuksen ehdoin, että tonttien omistaja Suomen punainen risti suostui suorittamaan Punaisen ristin kujan tasoittamisesta aiheutuneet kustannukset.

Samfundet Folkhälsan i svenska Finland niminen yhdistys oikeutettiin ¹⁵⁾ sisustamaan ullakkohuoneita XIV kaupunginosan korttelissa n:o 516 olevalla Tavaststjernankadun tontilla n:o 7 sijaitsevaan rakennukseensa ehdoin, että yhdistys jätti kaupunginkansliaan

¹⁾ Khs 3 p. elok. 1 334 §. — ²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 069 §. — ³⁾ S:n 23 p. marrask. 2 035 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 178 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. marrask. 2 007 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 441 §, 31 p. elok. 1 494 § ja 29 p. jouluk. 2 332 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. syysk. 1 587 § ja 8 p. jouluk. 2 173 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. syysk. 1 632 § ja 8 p. jouluk. 2 175 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. toukok. 841 §, 14 p. syysk. 1 588 § ja 8 p. jouluk. 2 174 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. helmik. 333 § ja 29 p. kesäk. 1 221 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. toukok. 877 § ja 31 p. elok. 1 493 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. helmik. 284 §. — ¹³⁾ S:n 24 p. helmik. 373 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. toukok. 841 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 47. — ¹⁵⁾ Khs 17 p. helmik. 333 §.

kirjallisen sitoumuksen 24 000 mk:n suorittamisesta kaupungille siinä tapauksessa, että tonttia käytettiin muuhun kuin kaupunginvaltuuston toukokuun 4 p:nä 1932 tekemään päätöksen ¹⁾ edellyttämään tarkoitukseen.

Toukolantien ja Kumpulantien välisen alueen asemakaava. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä esitetyn suunnitelman Toukolantien ja Kumpulantien välisen alueen rakennusten sijoittamiseksi, oikeuttaa rakennustoimiston heti ryhtymään suunnitelman mukaisiin tasoitus-, katu- ja viemäritöihin sekä antaa kiinteistötoimiston tehtäväksi laatia ehdotuksenmukaisen lopullisen asemakaavan aluetta varten.

Meilahden tonttien rakennuskorkeus. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laatia Meilahden kaupunginosan korttelin n:o 609 tontteja n:o 118, 120, 122, 134 ja 33, korttelin n:o 610 tontin n:o 35 6-kerroksista osaa, korttelien n:o 611 ja 612 kaikkia tontteja, korttelin n:o 613 tontteja n:o 8, 10 ja 34, korttelien n:o 614 ja 616 kaikkia tontteja sekä korttelin n:o 620 tontteja n:o 14, 16 ja 27 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan tonteille rakennettavien rakennusten huonekorkeus sai olla vähintään 2.7 m ja rakennuskorkeutta lisättiin 1.5 m.

Keskusaseman ja tavara-asemien järjestely. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi rautatiehallituksen ryhtyneen kaupunginhallituksen kehoituksesta ⁵⁾ laadittamaan ehdotusta keskusaseman ja tavara-asemien vastaisesta järjestelystä.

Raastuvanoikeuden hyväksymät tontinmuodostukset. Raastuvanoikeus ilmoitti ⁶⁾ suostuneensa V kaupunginosan kortteleita n:o 83, 84 b, 91, 117, 118, 164 ja 165 koskeviin tontinmuodostuksiin.

Erottajan järjestely. Arkkitehti A. Aallolle päätettiin ⁷⁾ suorittaa 20 000 mk:n suurinen korvaus loppueränä siitä määrästä, joka hänelle oli kaupunginhallituksen v. 1942 tekemän päätöksen ⁸⁾ mukaisesti suoritettava yleisluonnoksen laatimisesta Erottajan yleisen väestönsuojan sisäänkäytävän lähimmästä ympäristöstä ja oli sanottu määräraha maksettava kaupunginhallituksen kertomusvuoden käyttövaroista väestönsuojelua varten, koska uusi työ käsitti edellä mainitun väestönsuojan alasmienokäytävän suunnittelun.

Asemakaavanäyttely. Kiinteistölautakuntaa päätettiin ⁹⁾ kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin kaupungissa lokakuun 30 p:n ja marraskuun 7 p:n välisenä aikana pidettyä asemakaavanäyttelyä käsittävän kirjallisen julkaisun aikaansaamiseksi kiinteistölautakunnan esittämässä muodossa ja myönnettiin tarkoitusta varten lautakunnan käytettäväksi 69 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

M a a n m i t t a u s t o i m i t u k s e t

Kaisaniemen ym. alueita koskeva pakkolunastus. Virkaatoimittava kaupungingeodeetti ilmoitti, että kaupungin ja rautatiehallituksen välillä tehdyn, Kaisaniemen, Pasilan ja Haagan alueita koskevan aluevaihtosopimuksen ¹⁰⁾ edellyttämä pakkolunastustoimitus oli päättynyt ja alueet sopimuskirjan mukaisesti paalutettu. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ tyytyä toimituksessa annettuun päätökseen.

Kaupungin ja agronomi K. M. Soinisen välinen aluevaihto. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi kaupungingeodeetin ilmoitus kaupungin ja agronomi K. M. Soinisen välisen, Malmin kylän ja Boxbackan yksinäistalon alueita koskevan aluevaihtosopimuksen edellyttämien jakotoimitusten päättymisestä.

Kaupungin edustajain valitseminen eräisiin toimituksiin. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä toimenpiteen kaupunginagronomi A. J. Tammisen määräämisestä edustamaan kaupunkia tulevaa pika-asutusta käsittelevässä kokouksessa ¹³⁾ sekä valtuuttaa kaupungingeodeetti E. Salosen tai hänen määräämänsä henkilön edustamaan kaupunkia seuraavissa toimituksissa: junamies H. V. Malkin Albergan tilasta RN 2⁵⁶⁴ Iso-Huopalahden kylästä ostaman palstan erottamistoimituksessa ¹⁴⁾; kaupungin ja agronomi K. M. Soinisen välisen Malmin kylän alueita koskevan aluevaihdon aiheuttamassa jakotoimituksessa ¹⁵⁾; kaupungin sekä rouva E. Nikonoffin ja kirjaltaja M. Söyrin välisen Tapanin-

¹⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 14. — ²⁾ Khs 5 p. lokak. 1 723 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 285 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 142 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 021 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. maalisk. 507 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. maalisk. 494 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 183. — ⁹⁾ Khs 17 p. helmik. 331 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 161. — ¹¹⁾ Khs 25 p. toukok. 983 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 334 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. lokak. 1 750 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 1 942 §. — ¹⁵⁾ S:n 30 p. marrask. 2 116 §.

kylän alueita koskevan aluevaihdon aiheuttamassa jakotoimituksessa ¹⁾; sekä Pukinmäen korttelissa n:o 55 olevan maapalstan n:o 24 R. erottamista itsenäiseksi tilaksi koskevassa jakotoimituksessa ²⁾).

Taloja, huoneistoja ym. koskevat kysymykset

Eräiden Rajasaarella olevien rakennusten hallinta. Rajasaaren vuokra-alueella 2 b olevat rakennukset päätettiin ³⁾ toistaiseksi luovuttaa kiinteistölautakunnan hallintaan.

Malmin kaatopaikan rakennusten hallinta. Koska Malmin kaatopaikka oli määrätty lopettamaan toimintansa ⁴⁾ kaupunginlakimies oli kaupunginhallituksen kehoituksesta antamassaan lausunnossa kaupungin oikeudesta käyttää kaatopaikka-aluetta mm. maininnut, ettei kaupunki ilman valtion suostumusta ollut oikeutettu muuttamaan alueen käyttötapaa. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tällöin siirtää Malmin kaatopaikalla olevat rakennukset heinäkuun 1 p:stä lukien kiinteistölautakunnan hallintaan kuitenkin siten, että höyrypannu pumppuineen edelleen jäi puhtaanapitolaitoksen kalustoluetteloon, myöntyä pioneerosasto II:n anomukseen saada toistaiseksi, kuitenkin enintään saman ajan käyttää kaatopaikalla olevia rakennuksia edellytyksin, että rautatiehallitus siihen suostuu ja että osasto sopii kiinteistölautakunnan kanssa rakennuksista suoritettavasta vuokrasta, sekä lisäksi pyytää kiinteistölautakunnalta lausuntoa siitä tarvittaisiinko kyseistä aluetta vastaisuudessa kaupungin tarkoituksiin.

Pakkohuutokaupoissa ostettujen talojen tilit. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä rahatoimiston esityksen, että talousarvion ulkopuolella olevien pakkohuutokaupoissa ostettujen talojen tilit tasattaisiin siten, että tilien voittojäännösmäärästä vähennetään niiden tappiojäännökset ja ylijäämä kirjataan talousarvion ulkopuolisena tulona.

Asuntopulan lieventämistä tarkoittavat toimenpiteet. Sairaalan evakuointia silmällä pitäen ja ottaen huomioon sodan jälkeisen mahdollisen asuntopulan, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan tilaamaan Puutalo oy:ltä enintään 7 parakkirakennusta 211 775 mk:n hinnasta kappaleelta sekä yhden pienemmän keittiöparakin vaunuvapaasti tehtaan asemalla sekä tehdä aikanaan kaupunginvaltuustolle esityksen määrärahan myöntämisestä tarkoitukseen.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä suunnitelman yllä mainittujen ns. sairaalaparakkien käyttämisestä asuntopulan lieventämiseen kiinteistölautakunnan ehdottamalla alueella Keijontien eteläpäässä sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan viipymättä ryhtymään alueella suoritettaviin tarpeellisiin töihin ja ensi tilassa esittämään lopulliset kustannusarviot töitä varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään uudistaa anomuksensa saada ryhtyä rakentamaan puutaloja Toukolan- ja Kumpulantien väliselle alueelle sekä Intiankadun koillispuolelle kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁰⁾ mukaisesti.

Omakotitalojen suunnittelua ja rakennuskustannuksia koskeva sosiaaliministeriön asuntoasiaintoimiston kiertokirje merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Pirkkolan lahjatalojen vuokrien käyttö. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹²⁾ käyttämään vähittäismaksulla myydyistä Pirkkolan omakotialueelle sijoitetuista ruotsalaisista lahjataloista kertomusvuoden aikana saatavia vuokratuloja 6 000 mk:n määrään saakka niiden hoitokustannusten peittämiseen.

Rakennusten ja rakennusjäännösten purkaminen ja myynti. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa myymään julkisella huutokaupalla Läntisen Kaivopuiston huvilarakennuksen n:o 6 purettavaksi ja poisvietäväksi sekä kehoittaa lautakuntaa olemaan pidentämättä Läntisen Kaivopuiston huvila-alueen n:o 5 vuokra-aikaa.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁴⁾ myymään huutokaupalla Espoon pitäjän Bredvikin yksinäistilan maalla oleva latorakennus poissiirrettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ myöntyä kiinteistölautakunnan esitykseen erään entisen Saseka oy:n tiilitehtaan katoksen purkamisesta ehdoin, että siitä saatu kelvollinen puuta-

¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2 117 §. — ²⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 177 §. — ³⁾ S:n 20 p. tammik. 138 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 182. — ⁵⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 184 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. maalisk. 551 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 337 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 2 054 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. syysk. 1 577 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 51. — ¹¹⁾ Khs 16 p. maalisk. 505 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. maalisk. 556 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 295 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. toukok. 920 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. elok. 1 371 §.

vara käytetään kiinteistötoimiston rakennusmestarin osoituksen mukaan korkeamman katoksen rakentamiseen ja kattuhuopa väestönsuojan kattamiseen.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁾ julkisella huutokaupalla myymään ilmapommituksessa tuhoutuneen Veduta nimisen kahvilan rakennusjäännökset poissirrettäväksi ehdoin, että alue tasoitetaan ja siistitään.

Kiinteistölautakunnan toimenpide, jolla ilmapommituksessa tuhoutuneen ns. Suvi- lahden kasarmirakennuksen rautaromujätteet oli luovutettu rakennustoimiston varasto- osastolle 3 mk:n hinnasta kg:lta eli yhteensä 2 160 mk:sta, päätettiin ²⁾ hyväksyä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntyä kiinteistölautakunnan esitykseen Leppäsuon alueella n:o 68 B olevan ilmapommituksessa vaurioituneen rakennuksen myymisestä ja poiskuljettamisesta.

Helenankadun talon n:o 2 korjaustyöt. Kaupunginhallituksen anottua maaliskuun 28 p:nä työvoimalupaa ilmapommituksessa vaurioituneen Helenankadun 2:ssa olevan viras- totalon korjaustöiden suorittamiseksi, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti hyväksyneensä hakemuksen siten, että ainoastaan välttämättömät suojakorjaus- ja tukemistyöt saadaan suorittaa, mikä päätös myöhemmin muutettiin siten, että väliseinä- ym. sisustuskorjauksiakin saatiin suorittaa, jotta huoneistoja voidaan välttävästi käyttää konttori-, virasto- ja asumistarkoituksiin. Ilmoitus merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Bengtsårin tilan rakennustöiden suorittaminen. Lindholm & Ehrstedt nimisen toimi- nimien esittämä 128 900 mk:n suuruinen lasku Bengtsårin tilalla suoritetuista rakennus- töistä päätettiin ⁵⁾ hyväksyä maksettavaksi talousarvion pääluokkaan Tuloa tuotta- mattomat pääomamenot sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Brävallan huvilan korjaustyöt. V:n 1943 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamatto- mat pääomamenot sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 31 871: 80 mk:n suuruisen lisämäärärahan Brävallan huvilan korjaustöitä varten.

Kaupungintalon juhlasali. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ luovuttaa kaupunginvaltuus- ton kokoussalin joulukuun 28 p:nä pidettävän Uudenmaan läänin ruotsin- ja kaksikie- listen kuntien edustajain neuvottelukokouksen käyttöön sekä Maalaiskuntien liiton joulukuun 14 ja 15 p:nä järjestettävien kunnallispäivien kokouspaikaksi.

Eräiden sotavahinkoarvioiden hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä Sotavahinkoyhdistyksen laatimat arviot korvauserusteiksi eräiden kaupungin kiinteis- töjen osalta.

Kaisaniemenkadun talon n:o 3 vuokravastikkeet. Koska Asunto-oy. Kaisaniemenkatu 3 nimenen yhtiö oli kantanut kaupungin yhtiön kiinteistössä omistamasta kouluhamma- s- klinikan huoneistosta korkeampaa vuokraa kuin talon muista huoneistoista, kaupungin- hallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa asiamiesosastoaan huolehtimaan siitä että yhtiön seuraavassa yhtiökokouksessa otetaan käsiteltäväksi kaupungin vaatimus vuokravastikkeen vahvista- misesta kaupungin sanotun yhtiön kiinteistössä omistamista huoneistoista samojen perus- teiden mukaan kuin siellä olevista varsinaisista asuinhuoneistoista maksettavista vastik- keista sekä valtuuttaa tähän tehtävään edustajakseen yhtiökokoukseen lainopillisen apulaisen E. J. Röngän.

Asunto-oy. Sammatin ylimääräisen yhtiövuokran suorittaminen. Asunto-oy. Sammatin kiinteistössä olevista kaupungin osakehuoneistoista maksettavaksi määrätyn ylimääräisen yhtiövuokran suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ yhteensä 16 653 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

Kunnalliset työväenasunnot. Kunnallisten työväenasuntojen kerhohuoneiston ja isän- nöitsijän huoneiston korotetun vuokran maksamiseksi kertomusvuodelta myönnettiin ¹¹⁾ 11 340 mk kaupungin hallituksen käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokran- korotuksiin.

Kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijän huoneiston vaurioituttua ilmapommituk- sessa siten, että sitä ei voitu ollenkaan käyttää helmikuun 7 p:n ja maaliskuun 2 p:n väli- senä aikana sekä sen jälkeenkin vain osaa siitä, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ suostua kiin- teistölautakunnan esitykseen huoneistosta helmikuun 7 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseltä

¹⁾ Khs 27 p. huhtik. 780 §. — ²⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 174 §. — ³⁾ S:n 30 p. maalisk. 615 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. huhtik. 758 § ja 27 p. huhtik. 799 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. maalisk. 557 § — ⁶⁾ S:n 27 p. tammik. 174 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. marrask. 1 999 § ja 30 p. marrask. 2 088 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. helmik. 375 § sekä 1 p. kesäk. 1 031 ja 1 032 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. helmik. 203 § ja 9 p. maalisk. 479 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 110 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. helmik. 202 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 070 §.

ajalta liikaa kannetun luontoisetuvuokran takaisin suorittamisesta isännöitsijä A. Wansénille sekä myöntää tarkoitusta varten 4 240 mk pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroistaan Poistot ja palautukset kehoittaen kiinteistölautakuntaa perimään yllä mainitusta huoneiston osasta luontoisetukorvauksena ainoastaan 600 mk kuukaudessa kunnes koko huoneisto oli jälleen asuttavassa kunnossa.

V:n 1943 talousarvion pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroistaan Poistot ja palautukset kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 16 510:10 mk eräiden kunnallisten työväenasuntojen sotapalveluksessa olevien vuokramiesten vuokrasaatavien poistamiseen.

Helmikuun alussa sattuneessa ilmapommituksessa tuhoutuneiden tai käyttökelvottomiksi vaurioituneiden työväenasuntojen huoneistojen vuokraajille päätettiin ²⁾ kiinteistölautakunnan laatiman luettelon perusteella palauttaa heidän helmikuulta liikaa maksamansa vuokrat, yhteensä 13 464 mk, sekä antaa rahatoimiston sotilasavustusosaston tehtäväksi palauttaa valtiolle luettelossa mainitut, kuukausipalkkalautakunnan valtion varoista maksettaviksi määräämät vuokrat, yhteensä 1 117 mk.

Karstulantien kunnallisten työväenasuntojen n:o I—XX pommitusvaurioiden korjaamista varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 230 400 mk pommitusvaurioiden korjauskustannuksia varten avattavalta talousarvion ulkopuoliselta tililtä.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään tehdä anomuksen rakennusluvan myöntämisestä Kirstinkadun työväenasunnoissa n:o 16 d sattuneiden pommitusvaurioiden korjaamiseen sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa sen jälkeen kun työhupa oli saatu, suorittamaan mainitut korjaustyöt, ollen niistä johtuvat kustannukset suoritettava pommitusvaurioiden korjaamista varten avattavalta talousarvion ulkopuoliselta tililtä.

Niinikään kehoitettiin ⁵⁾ yleisten töiden lautakuntaa yllä mainittua tiliä käyttäen suorittamaan Mäkeläkadun työväenasuntojen n:o 37—43 pommitusvaurioiden korjaustyöt.

Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen saada työvoimalupa kunnallisten työväenasuntojen kortteleissa n:o 556, 558, 584 ja 585 sattuneiden ilmapommitusvaurioiden korjaustoihin.

Asunto-oy. Sammattia päätettiin ⁷⁾ pyytää korjauttamaan Kangasalantien 11:ssä oleva kaupungin osakehuoneisto, joka oli luovutettu kunnallisten työväenasuntojen kerohuoneistoksi.

Alppilan ravintola. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁸⁾ korjauttamaan Alppilan ravintolarakennuksen ilmapommitusvauriot ja käyttämään tarkoitukseen enakkona kaupunginkassasta enintään 175 000 mk.

Kaupfahallit. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntäneen luvan Hietalahden kauppahallin ilmapommitusvaurioiden korjaamiseksi siten, että ainoastaan välttämättömät suojakorjaus- ja tukemistyöt saatiin suorittaa, sekä että kaupunki oikeutettiin pitämään työmaalla sähkö- ja putkityöntekijäin lisäksi samanaikaisesti enintään 2 miestyöntekijää ja 1 naistryöntekijän huhtikuun 15 p:ään saakka, jolloin työntekijät oli vapautettava muihin töihin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa rakennuttamaan pesuhuoneen Kauppatorin hallin kalamyymälään n:o 33 oikeuttaen lautakunnan tarkoitukseen käyttämään rakennustoimiston talorakennusosaston korjausmäärärahoja.

Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi kauppa- ja teollisuusministeriön päätös, jolla markkinoiden ja eläinmarkkinoiden pitäminen v:n 1944 aikana oli kielletty.

Liikevaihtoverokonttorin tietoon päätettiin ¹²⁾ kirjelmitse saattaa kiinteistölautakunnan antama selvitys sen pyytämistä, kukkien, oksien ja sokeain tavaroiden myyntipaikkojen lukumäärää, vuokraa ym. koskevista tiedoista.

Hallikauppias R. Hannukaiselta Hietalahden hallimyymälöistä v:lta 1941 ja 1942 perityt valaistuskasut päätettiin ¹³⁾ poistaa ja palauttaa sekä myönnettiin tarkoitusta

¹⁾ Khs 7 p. tammik. 27 §. — ²⁾ S:n 17 p. toukok. 921 §. — ³⁾ S:n 10 p. elok. 1 372 §. —

⁴⁾ S:n 14 p. syysk. 1 592 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. syysk. 1 593 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. toukok. 997 §. —

⁷⁾ S:n 22 p. maalisk. 580 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 243 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. huhtik. 688 §. — ¹⁰⁾ S:n

28 p. syysk. 1 660 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. huhtik. 650 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. marrask. 2 113 §. — ¹³⁾ S:n

7 p. tammik. 28 §.

varten 921: 65 mk kaupunginhallituksen v:n 1943 käyttövaroista poistoihin ja palautuksiin.

Rakennusten ja rakennusosien palonkestävyyden luokittelemista koskeva sisäasiainministeriön päätös merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Palovakuutukset. Kaupunginvaltuuston päätettyä ²⁾, ettei kaupunki palovakuuta kiinteää omaisuuttaan lukuunottamatta vaarayksiköitä, jotka omaisuusarvoltaan ovat yli 20 milj. mk pitäen kaupunki niistäkin omalla vastuullaan kaupunginhallituksen harkinnan mukaan enintään 20 milj. mk, kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa tarkistamaan kaupungin kiinteistöjen arvot sekä harkitsemaan olisiko niiden palovakuutusten määriä ehkä korotettava. Laadittuaan tämän johdosta kustannuslaskelman vakuutettavista kiinteistöistä, kiinteistölautakunta esitti, että luettelossa mainitut rakennukset palovakuutettaisiin siinä mainituista määristä, kuitenkin siten, että maaseudulla ja saaristossa olevat rakennukset vakuutettaisiin ainoastaan mikäli niiden arvo on 100 000 mk tai enemmän, joten vähemmänarvoisia rakennuksia ei vakuutettaisi, elleivät ne kuulu johonkin taloryhmään, missä ne ovat ryhmänä palovakuutetut. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ esitykseen myöntyä ja kehoittaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin. Kiinteistölautakunnan esityksestä kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁵⁾, että muuttuneiden olosuhteiden johdosta yllä mainittua päätöstä ei toistaiseksi panna täytäntöön.

Kaikille kaupungin lautakunnille, johtokunnille ja hallituksille päätettiin ⁶⁾ ilmoittaa, että ennen kaupunginvaltuuston tekemää edellä mainittua päätöstä otetut kiinteistöjen vakuutukset oli edelleen pysyttävä voimassa.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa vakuuttamaan kaupungin ostamat Rajasaaren huvilan n:o 2 b rakennukset 297 000 mk:n määrästä.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ antaa kiinteistölautakunnan toimeksi palovakuuttaa Nikkilän sairaalan perhehoidon hoitajattaren virka-asunnoksi Porvoon pitäjän Kerkkoon kylästä ostetun Pihlajamaa nimisen asuntotontin rakennukset 200 000 mk:sta.

Kulosaaren silta. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa Matti Saurio oy:n sekä sen sisaryhtiöt Saurion tehdas oy:n, Lataus oy:n ja Matti oy:n suorittamaan Kulosaaren siltamaksut kuukausittain ilmoittamalla autoilla kuljetettavan henkilömäärän siltaa kulloinkin ylitettäessä.

Seuraavat yhdistykset ym. oikeutettiin kesän aikana lunastamaan Kulosaaren sillan maksuttomaan ylittämiseen oikeuttavia kausilippuja 1 mk:n hinnasta alle 15 vuotiailta sekä 5 mk:n hinnasta sitä vanhemmilta henkilöiltä: Helsingin kaupunkilähetys Mäntysaaressa olevassa päiväsiirtolassaan kävijöille ¹⁰⁾; Herttoniemen siirtolapuutarhayhdistys ¹¹⁾; Helsingin kristillinen työväenyhdistys Herttoniemessä olevan kesäkotinsa asukkaille ¹²⁾; Helsingin kunnantöntekijäin keskuksimikunta kesäkodissaan kävijöille ¹³⁾; Kalliolan vapaaopisto Herttoniemessä olevassa kesäkodissaan kävijöille ¹⁴⁾; sekä Kallion ja Paavalin seurakuntien nuoret ¹⁵⁾.

Ne henkilöt, jotka kertomusvuoden kesäksi vuokrasivat vakinaisen telttapaikan Kulosaaren kansanpuiston alueelta, oikeutettiin ¹⁶⁾ 5 mk:n hintaan lunastamaan Kulosaaren sillan ylittämiseen oikeuttavia kausilippuja.

Kansanpuistoja, urheilukenttiä ja -laitteita koskevat kysymykset

Stansvik. Stansvikin kartanon alueella olevien huvilain vuokraajain anottua heidän vuokraoikeuksiensa irtisanomisen peruuttamista, kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Stansvikin kartanon päärakennukset ja muut alueella olevat huvilat kertomusvuoden kesäkaudeksi, kuitenkin viimeistään lokakuun 1 p:ään saakka.

Sen jälkeen kun Stansvikin kartanon rakennukset oli luovutettu kaupungin viranhal-

¹⁾ Khs 8 p. jouluk. 2 172 §, ks. Kunnall. asetuskok. s. 204. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 48. — ³⁾ Khs 24 p. helmik. 371 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. elok. 1 392 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. syysk. 1 522 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. maalisk. 571 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 329 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. maalisk. 577 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. elok. 1 335 §. — ¹⁰⁾ Khs jsto 20 p. huhtik. 3 513 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 514 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 515 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. toukok. 3 591 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. toukok. 3 632 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 757 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. toukok. 3 684 §. — ¹⁷⁾ Khs 4 p. toukok. 843 §.

tijain kesävirkestyspaikaksi kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää kaluston hankkimisesta sinne esitettyjen laskujen maksamiseen yhteensä 175 451:25 mk ja osoittaa sen suoritettavaksi kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääoma-menot lukuun Perushankinnat mainittua tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta.

Seurasaari. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa suorittamaan Seurasaaren museoalueella olevan kaupungin omistaman käymälän siirtämisestä lähemmäksi uimarantaa johtuvat työt sekä evätä lautakunnan esityksen työluvan hankkimisesta kyseisiä töitä varten.

Korkeasaari. Merkittiin ³⁾ tiedoksi kiinteistölautakunnan ilmoitus, että Korkeasaarella oleva naisten uimalaitos oli täydelleen tuhoutunut ilmapommituksessa.

Lauttasaari. Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama kiinteistölautakunnan päätös Lauttasaaren Ryssänniemessä sijaitsevan ammuskellarin luovuttamisesta väestönsuojaksi sallittiin ⁴⁾ panna täytäntöön siten muutettuna, että mainittu ammuskellari annetaan Huopalahden kunnan käytettäväksi väestönsuojana sodan aikana kiinteistölautakunnan päätöksessä mainituin ehdoin.

Uimastadion. Uimastadionin työmaan vartiointi päätettiin ⁵⁾ toukokuun 1 p:stä lukien siirtää kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston tehtäväksi.

Eläintarhan urheilukenttä. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan aloittamaan Eläintarhan urheilukentän korjaustyöt ja käyttämään niitä varten talousarvioon Eläintarhan urheilukentän salaojituksen sekä keskikentän ja juoksuratojen kunnostamista varten merkittyä siirtömäärärahaa.

Alppilan pujottelumäki. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan jo kertomusvuonna tasoituttamaan Alppilan pujottelumäen ja myöntää sitä varten myöhemmin tarpeellisen määrärahan, sekä oikeuttaa samalla Slalom-seuran pystyttämään omalla kustannuksellaan alueelle neljä sähköpylvästä ja tässä tarkoituksessa siirtämään Eläintarhan pujottelumäen valaistuslaitteet ilmajohtoiseen Alppilan mäkeen sähkölaitoksen ohjeiden mukaisesti.

Pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 48 000 mk Pallokenttää ympäröivän aidan korjaamiseen.

Jääkiekko- ja luistinradat. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ vapauttaa Helsingin luistelijat nimisen yhdistyksen korvaamasta kaupungin yhdistykselle luovuttamia ja Kaisaniemen isolla kentällä ilmapommituksessa tuhoutuneita jääkiekkolaitteita sekä kehoittaa rakennustoimistoa poistamaan mainitut laitteet kalustoluettelostaan.

Kaupungin jääkiekkoradan reunalaudoitus, valaistuslaitteet, maalit ja katselijakorokkeet päätettiin ¹⁰⁾ lainata korvauksetta talvikaudeksi 1944/45 Helsingin luistelijat nimiselle yhdistykselle jonka oli huolehdittava välineiden kunnossapidosta ja korjaamisesta samoin kuin niiden kuljettamisesta säilytyspaikalta kentälle ja sieltä takaisin.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin luistintojen ja kelkkamäkien järjestämiseksi talvikaudeksi 1944/45 kiinteistölautakunnan esittämiin paikkoihin.

Kelkkamäkien rakentaminen Olympiakylään. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että Olympiakylään sijoitetaan yksi kelkkamäki Käpylän kansakoulun välittömässä läheisyydessä olevalle aukiolle pystyttämällä sinne Nervanderinkadun puistossa aikaisemmin ollut mäkiteline.

Kaupungin hallintopiiriin kuulumattomia alueita koskevat kysymykset

Viikin kylää koskeva rakennuskielto. Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen pidentäneen Viikin kylää koskevan rakennuskiellon voimassaoloaikaa viidellä vuodelle kertomusvuoden joulukuun 1 p:stä lukien.

Herttoniemen rakennuswunnitelma. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laadittaman n:olla 2 354 merkityn ehdotuksen Herttoniemen asunto-

¹⁾ Khs 20 p. heinäk. 1 296 § ja 21 p. syysk. 1 633 §. — ²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 035 §. — ³⁾ S:n 4 p. toukok. 842 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 14 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. huhtik. 702 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. lokak. 1 857 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. marrask. 2 102 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. helmik. 337 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huhtik. 782 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 100 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. marrask. 2 101 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. marrask. 2 093 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 333 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. helmik. 280 §.

alueen keskiosan rakennussuunnitelmaan sisältyvän Hiihtomäentien suunnan muuttamiseksi sekä antaa lautakunnan tehtäväksi laatia lopullisen ehdotuksen kyseisen rakennussuunnitelman muuttamiseksi.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen vahvistaneen kaupunginvaltuuston hyväksymän ehdotuksen Herttoniemen keskiosan rakennussuunnitelmaksi ynnä siihen kuuluvan viemäroimiskartan sekä määränneen, että rakennussuunnitelman laatimisesta johtuneet kustannukset jäävät kaupungin vahingoksi.

Kilon—Konungsbölen asutusalueetta koskeva rakennuskielto. Merkittiin ²⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen määränneen, että v. 1937 vahvistettu rakennuskielto, joka on ollut voimassa Espoon kunnan Kilon—Konungsbölen asutusalueella ja jota sittemmin v. 1942 oli jatkettu, on oleva edelleen voimassa viiden vuoden ajan kertomusvuoden helmikuun 25 p:stä lukien.

Hagalundin—Mankansin asutusalueetta koskeva rakennuskielto. Merkittiin ³⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen päättäneen, että Espoon kunnassa olevan Hagalundin—Mankansin asutusalueetta koskeva rakennuskielto on, siltä osin kuin se maaliskuun 30 p:nä 1943 annettua päätökseen jälkeen on ollut voimassa, edelleenkin voimassa viiden vuoden ajan kertomusvuoden helmikuun 20 p:stä lukien.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennustoimiston viranhaltijat. Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin ⁴⁾ satamarakennuspäällikkö S. S. Randelinille helmikuun 28 p:stä toukokuun 27 p:ään ja määrättiin satamarakennuspäällikön tehtäviä tänä aikana hoitamaan apulais-satamarakennuspäällikkö W. W. Hirn oman toimensa ohella ja oikeutuksin nostaa hoitamansa viran peruspalkka siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa samoin kalliinajanlisäyksineen.

Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama ⁵⁾ yleisten töiden lautakunnan päätös jatkettun sairasloman myöntämisestä toimistoapulaiselle C. L. Lagukselle päätettiin ⁶⁾ sallia panna täytäntöön.

Puisto-osaston työnjohtajalle E. V. Hämärille, joka oli jo nauttinut sairaslomaa yhden vuoden ajan, myönnettiin ⁷⁾ edelleen sairaslomaa syyskuun 6 p:stä joulukuun 5 p:ään oikeuksin nauttia puolet palkastaan.

Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asiaa osaston ilmoitus, että päämaja oli evännyt kaupunginhallituksen tekemän, satamarakennusosaston insinöörin P. J. E. Dunckerin vapauttamista sotapalveluksesta työlomalle koskevan anomuksen.

Yleisten töiden lautakunnan esitettyä, että satamarakennusosaston v:sta 1941 alkaen avoimna olleen toimistoinsinöörin viran hoito järjestettäisiin siten, että kyseistä virkaa ei täytettäisi ennenkuin satamarakennusosaston uudelleenjärjestelystä on päätetty, että toimistoinsinööriksi jäisi virkaa viimeksi hoitanut insinööri B. G. O. Backberg, jolle suoritettaisiin tähän virkaan kuuluvien juoksevien asiain hoitamisesta oman virkansa ohella 3 000 mk:n lisäpalkkio kuukaudessa sekä että tärkeiden uudisrakennusten suunnittelutöiden hoito uskottaisiin insinööri P. J. E. Dunckerille suoritettavaksi oman virkansa ohella lokakuun 10 p:stä alkaen, josta hänelle olisi maksettava samansuuruinen palkkio kuin edellisellekin, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ esityksen hyväksyä siten, että kyseiset palkkiot suoritetaan toimistoinsinöörin säästyneestä palkasta.

Varasto-osaston avoimna olevaan korjauspajainsinöörinvirkaan kuuluvia tehtäviä kertomusvuoden loppuun saakka hoitamaan määrättiin ¹⁰⁾ edelleen piirtäjä E. Galle ja toimistoapulainen N. V. Nyström omien virkojensa ohella kaupunginhallituksen määräämin lisäpalkkioin.

Katurakennusosaston kemisti N. J. Oksala oikeutettiin ¹¹⁾ joulukuun 1 p:stä lukien kahden kuukauden aikana huolehtimaan Oy. Keskuslaboratoriossa suoritettavista koti-

¹⁾ Khs 11 p. toukok. 882 §. — ²⁾ S:n 9 p. maalisk. 480 §. — ³⁾ S:n 9 p. maalisk. 481 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 655 § ja 1 p. kesäk. 1 038 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. elok. 1 313 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. elok. 1 378 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 319 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 173 § ja 9 p. maalisk. 483 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 1 859 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 180 §; ks. v:n 1943 kert. s. 171. — ¹¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2 122 §.

maisten bitumiaineiden tutkimuksista ehdoin, että hän hoitaa virkaansa katurakennusosastolla puolet päivittäisestä virka-ajasta puolella palkalla.

Katurakennusosaston vanhemmalle insinöörille V. N. Kuuskoskelle, joka heinäkuun 31 p:nä tuli nauttineeksi vuoden kestänyttä palkatonta virkavapautta, myönnettiin ¹⁾ edelleen elokuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään palkatonta virkavapautta hoitaakseen päämajan lomauttamana valtion teknillisen tutkimuslaitoksen rakennusteknillisen laboratorion tutkimusinsinööriin virkaa. Sittemmin merkittiin ²⁾ tiedoksi kauppa- ja teollisuusministeriön ilmoitus, että insinööri Kuuskoski oli syyskuun 1 p:stä lukien tullut nimitetyksi valtion teknillisen tutkimuslaitoksen tutkimusinsinööriin virkaan.

Evakuoimislomaa täysin palkoin myönnettiin ³⁾ kansliaosaston toimistoapulaiselle M. Ylämäelle helmikuun 7 p:stä 21 p:ään.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁴⁾ suorittamaan helmikuun 8 p:stä lukien 400 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa toimistoapulaiselle M. Erikssonille toimistoapulaisen E. Tuunasan viran hoitamisesta oman virkansa ohella siksi kunnes viimeksi mainittu jälleen voi ryhtyä sitä hoitamaan ja oli mainittu lisäpalkkio suoritettava toimistoapulaisen Tuunasan viran säästyneestä palkasta.

Varaso-osaston kirjanpitäjän P. K. Spetsin valitettua Uudenmaan lääninhallitukseen kaupunginhallituksen päätöksestä, jolla hänen anomuksensa saada kaupungilta reserviläispalkkaa puolustuslaitoksen hänelle myöntämän opintoloman ajalta oli hylätty, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ lähettää asiakirjat kaupunginlakimiehelle selityksen antamista varten. Lääninhallituksen hylättyä ⁶⁾ sittemmin mainitun valituksen ja kirjanpitäjä Spetsin valitettua edelleen asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ pyytää kaupunginlakimiestä antamaan selityksen asiassa.

Kansanpuistojen kaitsijan O. Hellmanin Korkeasaassa sijaitsevan virka-asunnon tuhouduttua ilmapommituksessa, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan vuokraamaan esittämillään ehdoilla kaitsija Hellmanille kaupunginpuutarhurin virka-asunnosta keittiön ja ruokasalin toistaiseksi, kuitenkin enintään siksi kunnes mainittu huoneisto tarvitaan jälleen kaupunginpuutarhan henkilökunnalle sekä kehoittaa lautakuntaa aikanaan ilmoittamaan vuokrauksesta huoneenvuokralautakunnalle.

Apulaiskaturakennuspäällikkö W. A. Starck oikeutettiin ⁹⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1945 aikana.

Arkkitehti E. A. Vaskinen ¹⁰⁾, insinööri A. H. E. Ruohtula ¹¹⁾, rakennusmestarit E. Alestalo ¹²⁾, F. E. Eriksson ¹³⁾, L. A. Granö ¹⁴⁾, O. Kuikka ¹⁵⁾, R. Moring ¹⁶⁾, C. Nyberg ¹⁶⁾, A. Rokkanen ¹⁶⁾ ja J. Åhlgren ¹⁶⁾, varastoesimies G. Eriksson ¹⁷⁾, vaakitsija V. Winkvist ¹³⁾ sekä toimistoapulaiset I. Eriksson ¹⁸⁾ ja I. Tammisto ¹⁹⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella enintään v:n 1945 loppuun saakka.

Rakennustoimiston työntekijäin työ sääntöjen muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ²⁰⁾ puolestaan hyväksyä rakennustoimiston työntekijäin työ sääntöjen 6 §:n muutettavaksi näin kuuluvaksi: »Työpalkkojen maksaminen tapahtuu rakennustoimiston sitä varten määräämällä paikalla säännöllisesti joka perjantai. Urakkavoitto suoritetaan sen jälkeen, kun työ on tehty loppuun ja voitto voidaan määrätä.

Työntekijän on henkilökohtaisesti tai, jos hän on estetty, valtuutetun kautta noudeettava palkkauksensa.»

Muutoksen oltua lain määräämällä tavalla julkipantuna työpaikoilla, kaupunginhallitus päätti ²¹⁾ tehdä sosiaaliministeriölle esityksen kyseisten työ sääntöjen muuttamisesta. Sittemmin merkittiin ²²⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön vahvistaneen muutoksen sekä huomauttaneen, että se tulee voimaan siten kuin kesäkuun 1 p:nä 1922 annetun työ sääntö-lain 14 ja 15 §:ssä säädetään.

Ulkotyömaiden työaika. Merkittiin ²³⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen saada järjestää rakennustoimiston ulkotyömaiden työ-

¹⁾ Khs 8 p. kesäk. 1 076 §. — ²⁾ S:n 10 p. elok. 1 377 §. — ³⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 375 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 385 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. tammik. 3 064 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 876 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 3 978 §. — ⁸⁾ Khs 1 p. kesäk. 1 039 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 343 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 21 p. jouluk. 4 457 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 3 209 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. tammik. 3 057 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. maalisk. 3 386 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 3 058 §. — ¹⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 456 §. — ¹⁶⁾ S:n 27 p. tammik. 3 121 §. — ¹⁷⁾ S:n 7 p. tammik. 3 014 §. — ¹⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 3 183 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. helmik. 3 182 §. — ²⁰⁾ Khs 3 p. helmik. 210 §. — ²¹⁾ S:n 20 p. huhtik. 749 §. — ²²⁾ S:n 11 p. toukok. 886 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 46. — ²³⁾ Khs 30 p. marrask. 2 127 §.

aika pimeänä vuoden aikana kahdeksan tunnin työaikalain säännöksistä poikkeavalla tavalla.

Kotiutettujen asemiesten ottaminen kaupungin yleisiin töihin. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ottamaan rakennustoimiston palvelukseen enintään 150 sellaista kotiutettua asemiestä, jotka aikaisemmin eivät ole olleet toimiston palveluksessa ja oli tällöin ensi sijassa otettava huomioon perheelliset työnhakijat.

Työntekijöille myönnettyt sairaslomat ja sairasavustukset. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan toimenpiteet ja esitykset, jotka koskivat sairasloman tai sairasavustuksen myöntämistä seuraaville työntekijöille tai heidän perikunnilleen: L. Backlundille ²⁾, E. Böstmanille ³⁾, V. S. Granholmille ⁴⁾, Y. D. Hartzellille ⁵⁾, L. Heinolle ⁶⁾, S. P. Hietalalle ⁷⁾, E. J. Hintikalle ⁸⁾, V. R. Johanssonille ⁹⁾, V. H. Jokiselle ¹⁰⁾, E. T. Kaitasaarelle ¹¹⁾, D. Laaksoselle ¹²⁾, E. Laaksoselle ¹³⁾, J. E. Lindholmille ¹⁴⁾, H. Mujeelle ¹⁵⁾, A. K. Mäkiselle ¹⁶⁾, E. Mäntylälle ¹⁷⁾, E. Mätölle ¹⁸⁾, Y. Nurmiselle ¹⁹⁾, E. Parkkiselle ²⁰⁾, A. Partaselle ²¹⁾, S. R. Peuralle ²²⁾, V. Punkalle ²³⁾, A. Ramstedtille ²⁴⁾, V. E. Salomaalle ²⁵⁾, L. J. Schönille ²⁶⁾, O. Sevonille ²⁷⁾, J. V. Skogsterille ²⁸⁾, O. Sorjalle ²⁹⁾, E. R. Sundholmille ³⁰⁾, Y. Sundströmille ³¹⁾, M. B. Talviaiselle ³²⁾, K. G. Winqvistille ³³⁾, P. P. Virtaselle ³⁴⁾, Y. A. Vuorenteelle ³⁵⁾, L. A. Vuoriselle ³⁶⁾, A. D. Väyrykselle ³⁷⁾ ja T. Väyrykselle ³⁸⁾.

Yleisten töiden lautakunnan esitykseen panostaja M. Tolppasen katkenneiden etuhampaiden korvaamisesta nastahampailla päätettiin ³⁹⁾ myöntyä.

Tulipalossa tuhoutuneiden vaatteiden korvaaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁰⁾ 7 900 mk eräiden rakennustoimiston työntekijäin Vilhonvuoren kalliosuojassa sattuneessa tulipalossa vahingoittuneiden ja palaneiden vaatteiden korvaamiseksi.

Rakennustoimiston huoneistot. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokranorotuksiin kaupunginhallitus myönsi 33 154 mk ⁴¹⁾ rakennustoimiston talo-osastoa varten Kalevankadun 4:stä vuokratun huoneiston sekä 1 140 mk ⁴²⁾ varasto-osastoa varten Kasarmikadun 44:stä vuokratun huoneiston kertomusvuoden vuokrankorotusten suorittamiseen.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴³⁾ 35 000 mk lämmityslaitteiden hankkimiseksi rakennustoimiston varasto-osaston korjauspajaan.

Asfaltinsulatusuunin rakentaminen ja katukäytävän päällystysaineen määrääminen. Yleisten töiden lautakunta oli esittänyt, että Tervasaareen rakennettaisiin asfaltinsulatusuuni, jota varten v:n 1945 talousarvioon merkittäisiin 370 000 mk:n suuruinen määräraha, että asemakaavalain 32 §:n 3 momentin mukaan kaupunginvaltuusto määräisi, millä aineilla kaupungin katujen jalkakäytävät on päällystettävä sekä että jalkakäytävät yleensä koko leveydeltään päällystettäisiin rakennustoimiston hyväksymän laatuilla ja mallisilla betonilaatoilla. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁴⁾ lähettää esityksen lausunnon antamista varten helmikuun 18 p:nä 1937 asettamalleen komitealle, jonka tehtävänä oli harkita katujen jalkakäytävien päällystämistä ja johtojen sijoittamisesta jalkakäytäviin annettujen määräysten täydentämiskysymystä. Komitean asiasta sittemmin antama lausunto merkittiin ⁴⁵⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 8 p. jouluk. 2 188 §. — ²⁾ Khn jsto 9 p. maalisk. 3 320 § ja 20 p. heinäk. 3 868 §. — ³⁾ Khs 17 p. toukok. 916 §. — ⁴⁾ Khn jsto 16 p. maalisk. 3 337 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 486 § ja 17 p. elok. 3 942 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 869 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 484 § ja 20 p. heinäk. 3 867 §. — ⁸⁾ Khs 12 p. lokak. 1 749 §. — ⁹⁾ Khn jsto 15 p. kesäk. 3 745 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. tammik. 3 039 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. elok. 3 942 §. — ¹²⁾ Khs 2 p. marrask. 1 882 §. — ¹³⁾ Khn jsto 9 p. maalisk. 3 319 §. — ¹⁴⁾ Khs 17 p. helmik. 325 §, 11 p. toukok. 874 §, 20 p. heinäk. 1 292 § ja 19 p. lokak. 1 785 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 320 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 15 p. kesäk. 3 744 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. syysk. 4 095 §. — ¹⁸⁾ S:n 16 p. marrask. 4 284 §. — ¹⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 4 191 §. — ²⁰⁾ S:n 20 p. heinäk. 3 860 §. — ²¹⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 338 §. — ²²⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 322 §. — ²³⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 485 §. — ²⁴⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 343 §. — ²⁵⁾ S:n 16 p. maalisk. 3 339 § ja khs 8 p. kesäk. 1 066 §. — ²⁶⁾ Khn jsto 26 p. lokak. 4 192 §. — ²⁷⁾ Khs 19 p. lokak. 1 784 §. — ²⁸⁾ Khn jsto 16 p. maalisk. 3 341 §. — ²⁹⁾ Khs 2 p. marrask. 1 883 §. — ³⁰⁾ Khn jsto 16 p. maalisk. 3 340 §. — ³¹⁾ S:n 15 p. kesäk. 3 743 §. — ³²⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 328 §. — ³³⁾ S:n 9 p. maalisk. 3 321 §. — ³⁴⁾ S:n 2 p. maalisk. 3 269 § ja khs 8 p. jouluk. 2 160 §. — ³⁵⁾ Khn jsto 7 p. tammik. 3 005 §. — ³⁶⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 229 §. — ³⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 266 §. — ³⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 164 §. — ³⁹⁾ S:n 20 p. tammik. 139 §. — ⁴⁰⁾ S:n 2 p. maalisk. 448 §. — ⁴¹⁾ S:n 21 p. syysk. 1 638 §. — ⁴²⁾ S:n 9 p. marrask. 1 944 §.

Kaupungin suunnitteleminen rakennustöiden hyväksyminen. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi Uudenmaan I työvoimapiiriin ilmoitus, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli hyväksynyt työvoimapiiriin kirjelmässä lähemmin luetellut rakennustyöt suoritettaviksi. Näissä töissä tarvittavat säännöstelyalaiset rakennustarvikkeet oli anottava tavallisessa järjestyksessä ministeriön rakennusasiain osastolta.

Kulkutien järjestäminen Toukolan raitiotieasemalta Intiankadulle. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ²⁾ kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin Toukolan raitiotieasemalta Intiankadulle johtavan kulkutien kunnostamiseksi käyttäen tarkoitukseen talousarvion pääluokan Yleiset työt lukuun Kadut ja tiet sisältyvää määrärahaa Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito.

Aidan rakentaminen Siltasaarenkadun korttelin n:o 306 edustalle. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Siltasaarenkadun korttelin n:o 306 varrella sijaitsevan myrskyn rikkoman aidan korjaustyöt suoritetaan kaupungin toimesta katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjauksia ja kunnossapitoa varten talousarvioon merkitystä määrärahasta.

Porvoontien ja rautatien risteykseen rakennettava silta. Vapaaehtoinen F. Wreden esitys turvalaitteiden järjestämisestä Porvoontien ja Herttoniemen radan risteyksessä olevalle rautatieylikäytävälle ei antanut muuta toimenpiteen aihetta kuin että yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa nyt jo laatimaan lopullinen suunnitelma kyseiseen risteykseen rakennettavaksi tiesillaksi.

Maantienjatkeiden kunnossapito. Tie- ja vesirakennushallituksen kiertokirje, jossa kaupunkia kehoitettiin huolehtimaan talvikautena 1943/44 moottoriajoneuvoliikenteelle avoimien pidettäviin maanteihin liittyvien maantienjatkeiden auraamisesta merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallituksen tehtyä ⁶⁾ lääninhallitukselle esityksen valtion osuuden suorittamisesta Turuntien ja siihen liittyvän Huopalahden asemalle johtavan tien, Hämeen tien sekä Mäkelänkadun kesäkunnossapidosta ja talvipuhtaanapidosta kaupunkiin yhdistetyillä alueilla v:n 1943 aikana, lääninhallitus vahvisti valtion suoritettavan kesäkunnossapitokorvauksen 40 248:50 mk:ksi ja talvipuhtaanapitokorvauksen 6 944:20 mk:ksi, mihin päätettiin ⁷⁾ tyytyä.

Eräiden katu- ja viemärimistöiden aloittaminen. Jotta erät katu- ja viemärimistöt saataisiin käyntiin heti v:n 1945 alussa, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä ehdotuksen v:n 1945 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Kadut ja tiet momentille Uusia katuja ja teitä kaupunginhallituksen määräyksen mukaan merkityn 24 milj. mk:n suuruisen määrärahan käyttämisestä seuraavin tavoin: Toukolantieltä Koskelantielle johtavan Kumpulantien läntisen osan tasoitus 3 500 000 mk; Toukolantien tasoitus 7 300 000 mk, Somerontieltä Toukolantielle johtavan Hämeentien oikaisu 8 000 000 mk, Leppäsuonkadun tasoitus 2 100 000 mk, Koskelantieltä Limingantielle johtavan Sofianlehdonkadun tasoitus 2 400 000 mk, sekä Limingantien jatkaminen Sofianlehdonkadulle 700 000 mk. Saman pääluokan luvun Viemärit momentille Uusia viemäreitä kaupunginhallituksen määräyksen mukaan merkitty 30 milj. mk:n suuruinen määräraha hyväksyttiin ⁸⁾ käytettäväksi seuraavasti: Toukolantieltä Koskelantielle johtavan Kumpulantien viemärit 7 400 000 mk, Toukolantien viemärit 2 500 000 mk, Somerontieltä Toukolantielle ulottuvan Hämeentien viemärit 5 000 000 mk, kokoojajohto Vuorimiehenkadulta Kauppatorille, joka hyväksyttiin rakennettavaksi rakennustoimiston katurakennusosaston laatiman piirustuksen n:o 6 183 mukaisesti 10 400 000 mk, sekä kokoojajohdon Hietalahdesta Merisatamaan I rakennusvaihe 4 700 000 mk. Samalla kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan kyseiset työt sekä Vuorimiehenkadulta Kauppatorille samoin kuin Hietalahdesta Merisatamaan rakennettavien kokoojajohtojen rakennustyöt työttömyystöinä heti ja sijoittamaan niihin kumpainkin enintään 100 yksinomaan helsinkiläistä työntekijää ollen etusija annettava sotapalveluksesta vapautuneille ja perheellisille työntekijöille. Kokoojajohtojen rakentamista varten myönnettiin lisäksi v:n 1945 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Työttömyys- ja avustustyöt merkitystä määrärahasta Työttömyyden lieventämiseksi tarkoitetut työt kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan yhteensä

¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2 119 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 443 §. — ³⁾ S:n 13 p. tammik. 66 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. maalisk. 564 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. tammik. 35 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. maalisk. 567 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 1 502 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 298 §.

8 000 000 mk, josta kumppaakin työtä varten saadaan käyttää 4 000 000 mk ja päätettiin varojen myöntämistä koskeva päätös aikanaan alistaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen saada työvoimalupa Reijolan uuden asuntoalueen katujen ja viemäreiden sekä Oulunkylän uuden asuntoalueen katujen ja viemäreiden rakentamiseksi ja Pirkkolan omakotialueen salaojituksen parantamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Uusia katuja ja teitä sekä saman pääluokan lukuun Viemärit sisältyvästä määrärahasta Uusia viemäreitä yhteensä 10 000 000 mk Oulunkylän uuden asuntoalueen katu- ja viemäritöiden suorittamiseksi, suostua rakennustoimiston esitykseen Tuomarinkylän ja Oulunkylän uuden asuntoalueen välisen tien rakentamisesta ehdotetuin tavoin sekä kehoittaa kiinteistölautakuntaa sopimaan asianomaisten vuokraajien kanssa töiden takia tarpeellisista vuokranalennuksista samoin kuin myös tien rakentamisesta niiden vuokraajien kanssa, joiden alueiden poikki tie tulee kulkemaan ja joilla on lumastusoikeus alueisiinsa.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä rakennustoimiston katurakennusosaston laatiman vaihtoehto III:n mukaisen suunnitelman Marttilan omakotialueen viemäroimiseksi sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa heti aloittamaan viemäroimistyöt, joiden suorittamista varten kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan käyttämään v:n 1945 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Työttömyys- ja avustustyöt momentille Erinäisiä avustustöitä merkityistä käyttövaroistaan 8 000 000 mk. Edelleen päätettiin, että mainittuihin töihin saadaan ottaa enintään 200 yksinomaan helsinkiläistä työntekijää sekä että etusija työnsaannissa annetaan sotapalveluksesta vapautuneille ja perheellisille työntekijöille. Päätös alistettiin kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Biohum-lannoitteen myynti. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa rakennustoimiston katurakennusosaston purkamaan voimassa olevan sopimuksen Oy. Rudus ab:n kanssa mikäli se koskee lietteen myyntiä Rajasaaren puhdistuslaitoksesta sekä tekemään lietettä koskevan uuden sopimuksen, jonka mukaisesti määrän lietteen myyntihinta on 15 mk m³:ltä silloin kun yhtiön myymän Biohum-lannoitteen hinta on ilman pakkaamista enintään 200 mk m³:ltä vapaasti autossa tai laivassa. Mikäli Biohum-lannoitteen myyntihinta nousee yli 200 mk m³:ltä, nousee määrän lietteen myyntihinta vastaavasti. Edelleen päätettiin, että nykyinen sopimus jää muilta osiltaan voimaan joulukuun 31 p:ään 1947 saakka.

Myrskyn aiheuttamien vaurioiden korjaaminen. V:n 1943 talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ yhteensä 185 143:55 mk v:n 1943 marraskuussa vallineen myrskyn kaupungin rakennuksille aiheuttamien vaurioiden korjauskustannuksiin.

Ilmapommituksessa vaurioituneiden virastotalojen korjaaminen. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus työvoimaluvan myöntämisestä ilmapommituksessa vaurioituneiden Helenankadun 2:ssa ja Etelärannan 10:ssä sijaitsevien virastotalojen kunnostamiseksi erinäisin ehdoin.

Yleisten töiden lautakunnan esitys raivaustöiden suorittamisesta pommituksissa vaurioituneissa kaupungin rakennuksissa tiilien ym. rakennusaineiden keräämiseksi muihin tarpeisiin päätettiin ⁷⁾ hyväksyä siten, että raivauksista aiheutuvat kustannukset suoritetaan niiden rakennusten asianomaisista määrärahoista, joihin tiilet ym. tarvikkeet käytetään.

Helsinginkadun 24:ssä olevan talonmiehen asunnon korjaustyöt. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorituttamaan Helsinginkadun 24:ssä olevan talonmiehen asunnon tuuletuksen parantamiseksi rakennustoimiston laatiman kustannusarvion edellyttämät korjaustyöt sekä myöntää tarkoitusta varten lautakunnan käytettäväksi 6 820 mk talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan.

¹⁾ Khs 24 p. helmik. 393 § ja 20 p. huhtik. 756 §. — ²⁾ S:n 26 p. lokak. 1 862 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 297 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. toukok. 924 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. tammik. 175 § ja 26 p. lokak. 1 858 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 302 ja 1 306 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. marrask. 2 123 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. helmik. 279 §.

Muutostöiden suorittaminen Fredrikinkadun 54:ssä. V:n 1943 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 1 220: 85 mk:n suuruisen lisämäärärahan Fredrikinkadun talossa n:o 54 suoritettuja muutostöitä varten.

Tehdasmaisesti valmistettujen puutalojen hankkiminen. Merkittiin ²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön hylänneen kaupunginhallituksen anomuksen saada pystyttää 300 tehdasmaisesti valmistettua puutaloa Toukolantien ja Kumpulantien väliselle alueelle ja Intiankadun koillispuolelle samoin kuin myös anomuksen erinäisten vesijä viemärijohto- sekä tasoitustöiden suorittamisesta mainitulla alueella.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa rakennustoimiston tilaamaan Intiankadun koillispuolelle sekä Toukolantien ja Kumpulantien varrelle rakennettavien puutalojen tehdasmaisesti valmistetut osat Puutalo oy:ltä 14 372 500 mk:n hinnasta.

Sittemmin merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus luvan myöntämisestä yllä mainittujen 300 puutalon pystyttämiseen.

Valtion teknillinen tutkimuslaitos päätettiin ⁵⁾ oikeuttaa suorittamaan lämmitys-tutkimuksia neljässä Intiankadun alueelle pystytettävissä puutaloista ja oli kokeilun aiheuttamat kustannukset jaettava siten, että kaupunki suorittaa koeuunien hankinta- ja asennuskustannukset ja tutkimuslaitos varsinaiset tutkimuskustannukset.

Sairaalarakennusten kunnostaminen asunnoiksi. Rakennustoimiston talorakennusosaston laadittua uuden ehdotuksen hätäasunnoiksi käytettävien sairaalarakennusten järjestyksiksi, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa rakennustoimiston antamaan urakoitsijain tehtäväksi kustannuslaskelmien laatimisen talorakennusosaston uusien piirustusten mukaan.

Huonetoimien järjestäminen Helsingin perheasunnot oy:n toimihenkilöitä varten. Koska oli katsottu asianmukaiseksi, että Helsingin perheasunnot oy:n toimitusjohtaja apulaisineen työskentelisi toistaiseksi rakennustoimiston katuosastolla, jonka tehtäväksi yhtiön rakennuttamien rakennusten suunnittelutyö oli annettu, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa rakennustoimiston talorakennusosaston luovuttamaan väliaikaisesti Helsingin perheasunnot oy:n käytettäväksi yhden toimistohuoneen sekä osuuden ns. arkistohuoneeseen ja oli näistä huonetoimista perittävä yhtiöltä vuokrana 27 mk m²:ltä lämpöineen ja valoineen, kuitenkin siten, että arkistohuoneen osalta peritään vuokraa vain 1/3 huoneen pinta-alasta.

Pirkkolan asuntotalojen korjaustyöt. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan toimenpiteen suorittaa Pirkkolan omakotialueella asuvalle rouva P. Woittovitschille korvauksena hänen talonsa kellarissa ja tontillaan omalla kustannuksellaan teettämistään korjaustoimia 1 500 mk talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset sisältyvästä määrärahasta Pirkkolan omakotialue, eräitä täydennys- ja korjaustöitä.

Rakennustoimiston laatimien piirustusten antaminen Puutalo oy:n käytettäväksi. Puutalo oy. päätettiin ⁹⁾ oikeuttaa käyttämään rakennustoimiston laatimia pika-asuntotalojen tyyppi- ja piirustuksia valmistaessaan rakennuksia kuntien tilauksesta ehdoin, että näistä tapauksista tehdään ilmoitus rakennustoimistolle.

Kaupunginpuutarha. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ myöntää v:n 1943 talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 17 339: 70 mk kaupunginpuutarhan talvipuutarhan ilmapommitusvaurioiden korjaamista varten.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kirjelmitse anoa kansanhuoltoministeriöltä, että ministeriö, poiketen kertomusvuoden lokakuun 2 p:nä antamastaan päätöksestä, joka koskee polttoaineiden käyttöä kasvihuoneviljelyksissä, oikeuttaisi kaupungin käyttämään kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden lämmittämiseen kertomusvuoden lokakuun 1 p:n ja v:n 1945 syyskuun 30 p:n välisenä aikana yhteensä 125 tonnia koksia, josta talvipuutarhassa 35 tonnia, isossa kasvihuoneryhmässä 70 tonnia sekä pienessä kasvihuoneryhmässä 20 tonnia.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹²⁾ maksutta yliopiston kasvitieteelliselle laitokselle luovuttamaan lautakunnan luettelossa lähemmin mainitut kasvit.

¹⁾ Khs 13 p. tammik. 67 §. — ²⁾ S:n 20 p. huhtik. 750 ja 751 §. — ³⁾ S:n 5 p. lokak. 1 732 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. lokak. 1 794 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. marrask. 2 012 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 317 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 295 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. syysk. 1 666 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 178 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. tammik. 62 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 179 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 143 §.

Eräiden istutusten ottaminen puisto-osaston hoitoon. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen Lönnrotinkadun 37:ssä olevan päärakennuksen edustalla sijaitseva nurmikko ja istutus päätettiin ¹⁾ v:n 1945 kevästä lähtien ottaa rakennustoimiston puisto-osaston hoitoon ehdoin, että tutkimuslaitos suorittaa tästä kaupungille 4 000 mk:n suuruisen vuotuisen korvauksen, että istutusten kasteluun tarvittava vesi saadaan maksutta tutkimuslaitokselta sekä että sopimus on voimassa toistaiseksi siten, että irtisanominen on tehtävä ennen huhtikuun 1 p:ää. Sittemmin merkittiin ²⁾ tiedoksi valtion teknillisen tutkimuslaitoksen suostuneen kaupungin esittämiin ehtoihin.

Muistokiven pystyttäminen Pohjoisrannalle. Japanin Suomen-lähettilään T. Sakayan kaupungille aikanaan lahjoittamien ³⁾ Pohjoisrannalle istutettujen lehmusten läheisyyteen päätettiin ⁴⁾ pystyttää muistokivi ja oikeutettiin yleisjaosto laatimaan siihen tulevan kirjoituksen sanamuoto sekä ryhtymään muihin asian vaatimiin toimenpiteisiin. Kirjoituksen sanamuoto päätettiin ⁵⁾ sittemmin hyväksyä seuraavanlaisena: »Nämä puut istutettiin syksyllä 1943 Keisarillisen Japanin lähettilään T. Sakayan toimesta Japanin ja Suomen kansojen välisen ystävyuden vertauskuvaksi — På åtgärd av kejsarliga japaniska sändebudet T. Sakaya planterades hösten 1943 dessa träd såsom en symbol för de vänskapliga relationerna mellan Japans och Finlands folk.»

Muistokiven louhimisesta esitetty 8 850 mk:n suurinen lasku hyväksyttiin ⁶⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kaivurin korjaaminen. Yleisten töiden lautakunta päätettiin ⁷⁾ oikeuttaa käyttämään ilmapommituksessa vaurioituneen rakennustoimiston satamarakennusosaston käytössä olleen uivan kaivurin n:o 1 sekä sen proomun korjaamiseksi 150 000 mk pommitusvaurioiden korjaamiskustannuksia varten avattavalta talousarvion ulkopuoliselta tililtä.

Työvälineiden ym. laitteiden vuokralleanto. Rakennustoimiston varasto-osasto oikeutettiin ⁸⁾ alentamaan kaasulaitokselle vuokratun tankkinostokurjen n:o 5 vuokramaksu 13 700: 35 mk:aan ja päätettiin ⁹⁾ mainittu vuokramaksu suorittaa talousarvion päälukaan Teknilliset laitokset lukuun Kaasulaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että sähkölaitoksen on vuokraamastaan kivenmurskaajasta n:o 6 suoritettava rakennustoimistolle perusvuokrana 750 mk kuukaudessa heinäkuun 1 p:n ja lokakuun 1 p:n väliseltä ajalta.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹¹⁾ vuokraamaan Outokumpu oy:lle eräs kaivinkone 200 mk:n perusvuokrasta päivää kohden sekä lisäksi 125 mk:n maksusta jokaiselta käyttötunnilta.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että Suomen Minerali oy:ltä ei peritä vuokraa sille vuokratuista teräsponttiseinistä heinäkuun 1 p:n jälkeiseltä ajalta sekä että sanotulta ajalta yhtiölle lähetetty 8 172 mk:n suurinen lasku peruutetaan.

Puolustusvoimat päätettiin ¹³⁾ vapauttaa suorittamasta vuokraa rakennustoimiston varasto-osastolta vuokraamastaan moottorijyrästä n:o 14 tammikuun 1 p:n ja toukokuun 1 p:n välisenä aikana.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹⁴⁾ kehoittaa perimään puolustusvoimilta erinäisistä niille vuokratuista ja palauttamatta jääneistä työkaluista ja -koneista yms. korvauksena yhteensä 1 895 800 mk.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾, että Helsingin suojeluskuntapiirille vuokratusta ja palauttamatta jääneestä raakaöljymoottorista n:o 6 peritään korvauksena 50 000 mk.

Kaupunginhallituksen määrättyä ¹⁶⁾ puolustuslaitokselta neljästä Helsingin teollisuusalueen käyttöön luovutetusta ja palauttamatta jääneestä imukalvopumpusta perittävän korvauksen 105 283: 30 mk:ksi sekä niistä suoritettavan vuokramaksun 45 495: 90 mk:ksi, puolustusministeriön korvauslautakunta oli vahvistanut pumpuista suoritettavaksi kerta-kaikkiseksi korvaukseksi 60 197: 65 mk. Kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾, että korvauslautakunnan päätöksestä haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-cikeudelta.

1) Khs 17 p. elok. 1 399 §. — 2) S:n 31 p. elok. 1 500 §. — 3) Ks. v:n 1943 kert. s. 55. — 4) Khs 16 p. maalisk. 502 §. — 5) S:n 11 p. toukok. 864 § ja 17 p. toukok. 908 §. — 6) S:n 12 p. lokak. 1 737 §. — 7) S:n 30 p. maalisk. 617 §. — 8) S:n 6 p. heinäk. 1 261 §. — 9) S:n 3 p. elok. 1 340 §. — 10) S:n 5 p. lokak. 1 729 §. — 11) S:n 3 p. elok. 1 342 §. — 12) S:n 30 p. marrask. 2 125 §. — 13) S:n 13 p. tammik. 65 §. — 14) S:n 12 p. lokak. 1 759 §. — 15) S:n 9 p. marrask. 1 948 §. — 16) Ks. v:n 1943 kert. s. 175. — 17) Khs 13 p. tammik. 68 §.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ antaa kaupunginlakimiehen tehtäväksi valittaa puolustusministeriön korvauslautakunnalle ajoneuvojen otto- ja palautuslautakunnan päätöksestä, jolla erään rakennustoimiston kuorma-auton arvon vähennys puolustuslaitoksen käytössä oli määrätty 75 980 mk:ksi sen korjauskustannusten noustessa 104 160 mk:aan.

Lippujen vuokralleanto. Kaupunginhallitus päätti²⁾ korottaa rakennustoimiston omistamien lippujen vuokramaksut 40 mk:aan ensimmäiseltä päivältä ja 20 mk:aan jokaiselta seuraavalta päivältä lippua kohden.

Propaganda Aseveljet nimiselle yhdistykselle vuokratuista ja kadoksiin joutuneista Suomen lipuista päätettiin³⁾ korvauksena periä 500 mk ja Saksan lipuista 800 mk kappaleelta eli yhteensä 3 600 mk, mutta jättää niistä suoritettava vuokramaksu perimättä.

Puolustusvoimain palauttamatta jättäneistä Suomen ja Viron lipuista päätettiin⁴⁾ periä korvauksena 500 mk kappaleelta eli yhteensä 2 000 mk. Hävinneistä lipuista päätettiin vastedes vaatia 2 000 mk:n korvaus kappaleelta.

Muuttaen sittemmin yllä mainittua päätöstään kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että palauttamatta jääneistä Suomen lipuista on perittävä korvausta seuraavasti: 245 × 150 cm:n kokoisesta lipusta n:o 1 600 mk, 409 × 250 cm:n kokoisesta lipusta n:o 2 1 400 mk sekä 500 × 310 cm:n kokoisesta lipusta n:o 3 2 200 mk.

Helsingin suojeluskuntapiiriin esikunta päätettiin⁶⁾ oikeuttaa maksutta lainaamaan Suomen lippuja maanpuolustustilaisuuksiaan varten ehdoin, että mahdollisesti hävinneistä lipuista maksetaan kaupunginhallituksen vahvistama 2 000 mk:n suuruinen korvaus lippua kohden.

Puolustuslaitoksen rakennustoimistolta lainaamien lippujen vuokran suorittamiseen myönnettiin⁷⁾ 240 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Rakennustoimiston varastoissa ja työmailla sattuneet varkaudet. Yleisten töiden lautakunnan ilmoitettua, että satamarakennusosaston työmaalla Eteläsatamassa olevalla ns. Olympialaturin alueella sijaitsevaan konevarastoon oli murtauduttu ja anastettu sieltä ilmaparistimien osia, kaupunginhallitus päätti⁸⁾, että kaupungille varkaudesta aiheutuneet kustannukset, 5 440 mk, saadaan merkitä asianomaisen työmaan tilille.

Kumpulantien varrella olevan rakennustoimiston katurakennusosaston räjähdysainesuojaan tehdyn murtovarkauden johdosta kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että varastettu dynamiitti ja tulilanka saadaan viedä asianomaiselle työmaatilille, että työmaan varastosta saadaan luovuttaa uudet rukkaset laturi J. Nurmelta varastettujen tilalle sekä että varastetut sytytinkoneet saadaan poistaa rakennustoimiston kalustoluettelosta.

Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan viemään Vesilinnanmäen kivenmurskaamosta anastetun 2 kg:n suuruisen dynamiittimäärän arvon, 100 mk, mainitun työmaan tilille.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin¹¹⁾ poistamaan kalustoluettelosta rakennustoimiston puisto-osaston Torkkelinkadun varrella olevasta työkalukopista varastetut 2 pistosahaa, 3 pihdit sekä yhdet puutarhasakset, arvoltaan yhteensä 520 mk.

12. Puhtaanapitoa koskevat asiat

Työntekijäin työ sääntöjen muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ puolestaan hyväksyä Helsingin kaupungin puhtaanapitolaitoksen työntekijäin työ sääntöjen 6 §:n muutettavaksi näin kuuluvaksi: »Palkkojen maksaminen tapahtuu tavallisesti perjantaisin Helsingin kaupungin rahatoimiston määräämällä paikalla vähintään kaksi kertaa kuukaudessa.»

Lain määräämän kuulutusajan mentyä umpeen päätettiin¹³⁾ asiasta tehdä asianmukainen esitys sosiaaliministeriölle, joka toukokuun 5 p:nä vahvisti¹⁴⁾ kaupunginhallituksen päätöksen. Tästä oli ilmoitettava puhtaanapitolaitokselle kehoituksin ryhtyä kesä-

1) Khs 7 p. syysk. 1 527 §. — 2) S:n 16 p. maalisk. 512 §. — 3) S:n 3 p. helmik. 207 §. — 4) S:n 3 p. elok. 1 341 §. — 5) S:n 5 p. lokak. 1 726 §. — 6) Khs jsto 31 p. elok. 3 966 §. — 7) S:n 6 p. heinäk. 3 837 §. — 8) Khs 13 p. tammik. 63 §. — 9) S:n 17 p. elok. 1 400 §. — 10) S:n 26 p. lokak. 1 854 §. — 11) S:n 30 p. marrask. 2 124 §. — 12) S:n 3 p. helmik. 210 §. — 13) S:n 20 p. huhtik. 749 §. — 14) S:n 11 p. toukok. 886 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 47.

kuun 1 p:nä 1922 annetun työsääntölain 7 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin muutosehdotuksen julkipanemiseksi työpaikoille.

Palkan suorittaminen työntekijöille hälytystilan ajalta. Koska puhtaanapitolaitoksen työntekijäin oli pitkien ilmahälytysten vuoksi ollut pakko oleskella osa työajasta väestönsuojissa, puhtaanapitolautakunta esitti, että heille saataisiin suorittaa täyttä työpäivää vastaava palkka siitä huolimatta, että koko työajan tai osan siitä on vallinnut hälytystila sekä että autonkuljettajille ja tarvittaville apumiehille saataisiin maksaa lain edellyttämä ylityökorvaus siltä ajalta, joka on yli varsinaisen työajan hälytyksen päättymisestä lukien käytetty kuorman purkamista ja auton talliin kuljettamista varten. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa puhtaanapitolautakuntaa noudattamaan valtioneuvoston kesäkuun 23 p:nä 1941 antamia ohjeita palkan maksamisesta ilmahälytyksen ajalta.

Työvoiman sijoittaminen rakennustoimiston töihin. Rakennustoimistoa päätettiin ²⁾ kehoittaa mikäli mahdollista sijoittamaan työmailleen puhtaanapitolaitoksen töistä vakinaisten työntekijäin sotapalveluksen johdosta vapautua sijaistyövoima.

Kesälomakorvaukset. Nojautuen kaupunginlakimiehen lausuntoon kaupunginhallitus päätti ³⁾, että työntekijä F. Ridellille, joka sairaslomansa päätyttyä oli ilmoittamatta jäänyt pois työstä ollen tällöin töissä muualla sekä työkykyisenä yrittänyt nostaa kaupungilta sairassavustusta, oli suoritettava hänen kertomusvuodelta anomansa kesälomakorvaus.

Lykkäyksen myöntäminen puhtaanapitomaksun suorittamisessa. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntää rouva M. A. Rauvolle lykkäystä puhtaanapitolaitoksen erään 100 mk:n suuruisen laskun suorittamisessa siksi kunnes hän saa sotavahinkoyhdistykseltä korvauksen ilmapommituksessa menettämästään talosta ehdoin, että laskun määrälle suoritetaan asianmukainen korko sen erääntymispäivästä maksupäivään saakka.

Merimiehenkadun tontin n:o 1 katuosuuden puhtaanapito. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ antaa kaupunginlakimiehen toimeksi maistraatissa anoa kouluhallituksen velvoittamista Merimiehenkadun tontin n:o 1 omistajana suorittamaan talonsa katuosuuden puhtaanapidon. Edelleen päätettiin, ettei tämän yhteydessä ole vaadittava tontinomistajan velvoittamista maksamaan kaupungille korvausta viimeisten 10 vuoden aikana suoritetusta puhtaanapidosta.

Autot. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi Helsingin liikennepiirin ilmoitus, ettei se ollut katsonut olevan syytä ryhtyä muutoksiin tai muihin toimenpiteisiin kaupunginhallituksen anomuksen johdosta, ettei puhtaanapitolaitoksen autoja vastedes määrättäisi halkotoimiston ajoihin tai ei ainakaan yksityisten halkotoimistolta ostamien halkojen kuljetukseen.

Puhtaanapitolautakunnan kirjelmä puhtaanapitolaitoksen autojen korjaustöiden suorittamisesta merkittiin ⁷⁾ tiedoksi.

Ilmapommitusten aiheuttamat vauriot. Puhtaanapitolaitoksen omaisuudelle ilmapommituksissa aiheutuneita vaurioita koskeva puhtaanapitolautakunnan ilmoitus merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Vedenheittolaitoksen poistaminen. Ruotsalaisen teatterin luona oleva vedenheittolaitos päätettiin ⁹⁾ poistaa rakennustoimiston toimesta ja myönnettiin ¹⁰⁾ sittemmin sen poistamisesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseen 8 119: 10 mk pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Uudisrakennus- ja korjaustyöt. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ hyväksyä rakennustoimiston talorakennusosaston laatiman, n:olla 4 merkityn piirustuksen Kyläsaaren kuormaasemalle rakennettavaa makkiastioiden pesu- ja sulatusvajaa varten.

Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, että ministeriö oli myöntänyt työluvan makkiastioiden sulattamorakennuksen rakentamiseksi ja oikeuttanut kaupungin tällä työmaalla pitämään samanaikaisesti enintään 7 työntekijää erinäisin ehdoin.

Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön hylänneen kaupunginhallituksen anomuksen saada ryhtyä puhtaanapitolaitoksen autovajan ja -korjaamon korjaus- ja laajennustöihin sekä päätettiin kehoittaa puhtaanapitolautakuntaa tekemään

¹⁾ Khs 13 p. huhtik. 700 §. — ²⁾ S:n 30 p. marrask. 2 120 §. — ³⁾ S:n 2 p. marrask. 1 885 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. elok. 1 499 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. lokak. 1 793 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. toukok. 918 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 1 498 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. huhtik. 654 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. tammik. 167 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. lokak. 1 855 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. maalisk. 444 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. huhtik. 795 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. elok. 1 339 §.

kaupunginhallitukselle esitys siitä miten puhtaanapitolaitoksen autojen korjaus olisi suoritettava.

Kaatopaikat. Kaupunginhallituksen tehtyä Uudenmaan lääninhallitukselle esityksen kaupungin oikeuttamisesta käyttämään edelleen Malmin kaatopaikkaa, lääninhallitus oli myöntynyt anomukseen oikeuttaen kaupungin käyttämään sanottua kaatopaikkaa kertomusvuoden toukokuun 1 p:ään saakka. Lääninhallituksen päätös ¹⁾ merkittiin tiedoksi ja päätettiin, että asiasta ei valiteta korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kaupunginhallituksen tekemän tiedustelun johdosta valtionrautateiden rataosaston johtaja ilmoitti, ettei valtionrautateiden puolelta ollut estettä siihen, että Malmin kaatopaikan rakennukset toistaiseksi, enintään kuluvan sodan ajaksi, vuokrataan pioneeri-osastolle, mikä merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Länsisataman kaatopaikka suljetaan ainakin niin kauaksi aikaa kuin sinne kuljetettava jäte on vain paperia ja muita talousjätteitä sekä että kyseiset jätteet on vietävä puhtaanapitolaitoksen Huopalahden kaatopaikalle ja rakennustoimiston satamarakennusosaston Toukolan täytealueelle.

Puhtaanapitolaitoksen uutta kaatopaikkaa varten päätettiin ⁴⁾ luovuttaa n. 2. s ha:n suuruinen, noin 800 km:n päässä Tuomarinkylän kartanosta sijaitseva alue.

13. Satamaoloja koskevat asiat

Helsingin sataman kuljetuspäällikön määrääminen. Merivoimien esikunnan merenkulkuosasto oli esittänyt, että koska puolustuslaitoksen siirtyessä rauhanajan kannalle myös tärkeimpiin satamiin määrätty kuljetuspäälliköt vapautuvat toimistaan, niin Helsingin sataman kuljetuspäällikön tehtävät, joita poikkeuksellisten olojen vuoksi ei kokonaan voida lopettaa, hoidettaisiin jonkun kunnallisen viranomaisen toimesta. Sataman kuljetuspäällikön tehtävänä olisi yhteyden pitäminen suomalaisten liikennöitsijäin ja lähimmän liittoutuneiden valvontakomission paikallisen valvonnan välillä, tilastotietojen antaminen puhelimitse päivittäin kauppa- ja teollisuusministeriölle, kauppa- ja teollisuusministeriön sekä merivoimien esikunnan antamien alusten kulkua ja turvallisuutta ym. koskevien määräysten välittäminen aluksille sekä yhteyden pitäminen rautatieviranomaisiin. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ mainittujen tehtävien hoitamista varten määrätä satamalaitoksen toimitusjohtajan K. W. Hopun Helsingin sataman satamakuljetuspäälliköksi toistaiseksi sekä hänen apulaiskseen merikapteeni K. Gentzin enintään niin kauaksi aikaa kuin hän hoitaa apulaissatamakapteenin tehtäviä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti esittää merivoimien esikunnalle, että satamakuljetuspäällikön tehtäviin kuuluvien ilmoitusten toimittaminen redillä oleville aluksille järjestettäisiin puolustusvoimien toimesta tai että valtio asettaisi tarkoitusta varten satamakuljetuspäällikön käytettäväksi moottoriveneen, jonka aiheuttamat kustannukset valtio korvaisi kaupungille. Edelleen päätettiin esittää, että satamakuljetuspäällikölle ja hänen apulaiselleen suoritettaisiin valtion varoista kohtuulliseksi katsottava palkkio heille aiheutuvasta lisätyöstä.

Satamalaitoksen viranhaltijat. Satamalautakunta oikeutettiin ⁶⁾ v:n 1945 alusta lukien toistaiseksi palkkaamaan satamahinaaja Turson perämies A. Koli venäjänkielen tulkiksi satamahallintotoimistoon 3 075 mk:n kuukausipalkoin siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen ja toimitusrahoineen ollen tästä aiheutuvat kustannukset suoritettava v:n 1945 talousarvion pääluokan Satamat luvun Satamaliikenne nimikkeeseen Satamahallinnon alukset määrärahoihin Sääntöpalkkaiset virat ja Toimirahat sisältyvästä satamahinaaja Turson perämiehen säästyneestä palkasta. Lisäksi päätettiin satamalaitoksen toimitusjohtajaa kehoittaa järjestämään perämies Kolille muuta sopivaa työtä edellä mainitun lisäksi, mikäli kyseisen tehtävän hoitaminen ei vaadi täyttä työpäivää.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tehdä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle esityksen Munkkisaaren tehdasrakennuksen koneenkäyttäjä-lämmittäjän S. Salonleivon vapauttamisesta sotapalveluksesta.

Satamalautakunta päätettiin ⁸⁾ oikeuttaa suorittamaan satamajäänsärkiä Turson

¹⁾ Khs 2 p. maalisk. 450 §; ks. v:n 1943 kert. s. 177. — ²⁾ Khs 20 p. heinäk. 1 304 §. —

³⁾ S:n 27 p. tammik. 172 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. huhtik. 754 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 180 §. —

⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 291 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. elok. 1 477 §. — ⁸⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 384 §

virkaatoimittavalle päällikölle T. I. Saariselle maaliskuun 15 ja 31 p:n väliseltä ajalta perämiehen palkan lisäksi päällikön ja perämiehen virkoihin kuuluvien palkkojen välinen erotus ollen sanotut kustannukset suoritettava satamalautakunnan ja satamahallintotoimiston tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Satamamestari J. C. Malm oikeutettiin ¹⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1946 loppuun saakka ehdoin, ettei siihen käytetä enemmän kuin 12 tuntia viikossa.

Käsikassa. Satamakannantaosasto oikeutettiin ²⁾ suorittamaan kassaansa kertyneistä varoista laskuja ja maksumääräyksiä ehdoin, ettei käsikassan kokonaismäärä nouse yli 10 000 mk.

Varkausjuttu. Raastuvanoikeuden tuomittua tullimakasiinin n:o 6 hissinkuljettajana toimineen V. S. Virtasen varkaudesta 6 kuukaudeksi vankeuteen ja olemaan 3 vuotta yli vapausrangaistusajan vailla kansalaisluottamusta sekä menettämään hissinkuljettajavirkansa ja Virtasen valitettua tästä päätöksestä edelleen Turun hovioikeuteen, hovioikeus oli hylännyt valituksen sekä valittajan anomuksen suullisen kuulustelun toimittamisesta, mikä merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Yleisen talletusmakasiinin perustaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ anoa valtio-neuvostolta luvan myöntämistä kaupungille yleisen talletusmakasiinin perustamiseen sekä tehdä tästä samoin kuin johtosäännön hyväksymisestä esityksen kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ valtuuttaa satamalaitoksen toimitusjohtajan K. W. Hopon, varastoimisoston johtajan E. W. Ehnbergin ja apulaisjohtaja F. I. A. Wiedmerin kunkin erikseen kirjoittamaan Helsingin kaupungin yleisen talletusmakasiinin toiminnan.

Tuulaakikysymystä koskeva tiedustelu. Tullihallinnon alalla toimeenpantujen rationalisointitutkimusten yhteydessä esiintullutta tuulaakikysymystä valaisevien tietojen antamista koskevaan valtionvarainministeriön virastoasiain valtuutetun tiedusteluun päätettiin ⁶⁾ vastata siten kuin kaupunginhallituksen kirjelmässä lähemmin ilmenee.

Liikennemaksujen suorittamista koskeva riitajuttu. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi ilmoitus, että kaupunginlakimies oli kaupunginhallituksen puolesta antanut korkeimman hallinto-oikeuden vaatiman selityksen rautatiehallituksen valitukseen Uudenmaan lääninhallituksen elokuun 23 p:nä 1943 tekemän päätöksen johdosta, jolla rautatiehallituksen valitus erinäisten liikennemaksujen suorittamiseksi Helsingin kaupungille toimitetusta ulosmittauksesta oli hylätty.

Eräiden satamarakennustöiden aloittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tehdä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle anomuksen työvoimaluvan myöntämisestä eräiden satamarakennustöiden suorittamiseen

Sillat ja laiturit. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen tammikuun 4 p:nä tekemään anomukseen saada työvoimalupa kilvialurien ja sen yhteydessä olevan satamaradan sillan maatuen uudistamiseksi Etelärannan pohjoisella laiturikaarella sekä oikeuttaneen kaupungin tällä työmaalla pitämään samanaikaisesti enintään 15 työntekijää erinäisin ehdoin.

Yleisten töiden lautakunnan esitys Eteläsataman pohjoisen venealtaan rautatiesillan maatuen korjaamisesta merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi sekä päätettiin kehoittaa lautakuntaa aikaan kaupunginhallitukselle ilmoittamaan korjauskustannusten lopullisesta suuruudesta.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ pyytää rautatiehallitukselta lausuntoa siitä, oliko sillä mitään muistuttamista Makasiinirannan jatkeen järjestelyä koskevaa yleisten töiden lautakunnan esittämää suunnitelmaa vastaan.

Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen saada työvoimalupa Rahapajanrannan varastosuojien n:o 10—11 varrella olevan laiturinosan uusimista sekä Katajanokan laiturivieren syventämistä varten.

Ruoppaustöiden suorittaminen. Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen työvoimaluvan saamisesta

¹⁾ Khs 2 p. maalisk. 446 §. — ²⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 346 §. — ³⁾ S:n 28 p. syysk. 1 665 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 189 §; ks. tämän kert. I osan s. 53. — ⁵⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 296 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. huhtik. 638 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. tammik. 36 §; ks. v:n 1943 kert. s. 178. — ⁸⁾ Khs 13 p. tammik. 70 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huhtik. 796 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 179 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. marrask. 2 011 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. huhtik. 755 ja 757 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. toukok. 889 §.

Rahapajanrannan vioittuneen laiturin varrelle rakennettavan laiturin paikan ruoppaus- töihin sekä oikeuttaneen kaupungin tällä työmaalla pitämään ainoastaan kaupungin vakinaisessa palveluksessa olevia työntekijöitä.

Ilmapommitusten aiheuttamat vahingot. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää yleis- ten töiden lautakunnan käytettäväksi pommitusvaurioiden korjauskustannuksia varten talousarvion ulkopuolelta avatulta tililtä 550 000 mk:n suuruisen määrärahan Rahapajan- rannan laiturin pommitusvaurioiden korjaamiseksi varastorakennuksen n:o 7 kohdalla rakennustoimiston marraskuun 28 p:nä laatiman suunnitelman mukaisesti.

Helsingin satamaa sekä satamalaitoksen ja Helsingin makasiiniosakeyhtiön omaisuutta kertomusvuoden helmikuussa kohdanneita ilmapommitusvaurioita koskevat ilmoitukset merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Katajanokalle rakennetaan uusi satamakonstaa- pelien päivystyskoju rakennustoimiston laatiman piirustuksen n:o 84 mukaisesti entisen ilmapommituksessa tuhoutuneen tilalle ja myönsi tarkoitusta varten 93 200 mk pääluok- kaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvista käyttövaroistaan.

Työskentelyhuoneen järjestäminen Munkkisaareen. Pääluokkaan Yleiset työt sisälty- vistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 22 000 mk lämmitettävän työskente- lyhuoneen järjestämiseksi rakennustoimiston puisto-osaston satamalautakunnalta vuok- raamaan ja ilmapommituksessa vaurioituneeseen varastorakennukseen Munkkisaareessa.

Vaakojen säilytyskojien rakentaminen Länsisatamaan. Länsisatamassa sijaitsevan, ilmapommituksessa vaurioituneen vaakojen säilytyskojien kunnostamiseen yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁵⁾ käyttämään 30 000 mk pommitusvaurioiden korjaamiskustan- nuksia varten avatulta talousarvion ulkopuoliselta tililtä.

Satamanosturit. Kauppa- ja teollisuusministeriön kehoitettua kaupunginhallitusta ensi tilassa toimittamaan ministeriölle lausunnon kaupungin nostokurkien siirtämistä Helsingin satamasta Pohjanlahden satamiin koskevassa asiassa, kaupunginhallitus ilmoiti ⁶⁾ lähettäneensä ministeriölle lausunnon, jossa nosturien siirtämiseen on myönnytty edellytyksin, että kaupungin satamaviranomaisten kanssa neuvotellaan mitä nostokur- kia aiotaan ottaa, että näitä ei oteta ilman että kaupunki itse saa määrätä mitä nostu- reita se haluaa luovuttaa, että valtion tai muiden, joille nosturit luovutetaan on huoleh- dittava niiden siirrosta, purkamisesta ja asentamisesta sekä että omaisuuden omistajalle on suoritettava valtalain 3 §:n 1 kohdan mukainen korvaus omaisuudesta.

Sittemmin merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kauppa- ja teollisuusministeriön ilmoitus, että eräiden Helsingin sataman nostokurkien suunniteltua siirtämistä Mäntyluodon satamaan ei muut- tuneiden olosuhteiden vuoksi ole pantava toimeen sekä että ne toimenpiteet, joihin pää- majan huoltopäällikön esikunta oli siirron käytännöllisen toimeenpanon toteuttamiseksi jo ryhtynyt, oli keskeytettävä.

Yleisten töiden lautakunta päätettiin ⁸⁾ oikeuttaa korjauttamaan ilmapommituksessa vaurioitunut Rahapajanrannan nosturi n:o 14 ja käyttämään tarkoitukseen enintään 275 000 mk pommitusvaurioiden korjaamiskustannuksia varten avatulta talousarvion ulkopuoliselta tililtä.

Kaupunginhallitus päätti kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa vaatimaan merivoi- mien esikunnan linnoitusosastolta korvauksena sille vuokratuista ja sotatoimissa tuhou- tuneista nostokurjista n:o 23 ja 29 33 200 mk ⁹⁾ kummastakin, nostokurjesta n:o 82 34 500 mk ⁹⁾, tankkinostokurjesta n:o 1 kauhoineen ja kaikkin mukana olleine varus- tuksineen 375 400 mk ¹⁰⁾ sekä tankkinostokurjesta n:o 2 sitä seuranneine varustuksineen 354 000 mk ¹⁰⁾.

Porkkalan alueen evakuointi. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ luovuttaa hinaajalaivan sekä proomuja käytettäväksi Porkkalan alueen evakuoinnissa ehdoin, että valtio kustantaa niiden polttoaineet.

Satamajäänsärkijä ja satamahinaaja. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön erinäisin ehdoin myöntyneen kaupunginhallituksen anomukseen saada asentaa radiopuhelinlaitteet satamajäänsärkijä Tursoon.

¹⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 293 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 447 §, 16 p. maalisk. 510 § ja 13 p. huhtik. 699 §. — ³⁾ S:n 5 p. lokak. 1 731 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. syysk. 1 526 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. huhtik. 656 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 185 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. elok. 1 394 § ja 28 p. syysk. 1 671 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 037 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. syysk. 1 636 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. syysk. 1 637 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. syysk. 1 619 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. maalisk. 569 §.

Satamalautakunta oli elokuun 31 p:nä 1943 tehnyt kaupunginhallitukselle esityksen satamahinaaja Herculeksen myymisestä niin pian kuin oli saatu varmuus uuden satamahinaajan toimituksesta. Syyskuun 9 p:nä 1943 kaupunginhallitus oli evännyt lautakunnan esityksen, koska sen mielestä satamahinaaja Herculesta oli käytettävä varmistusaluksena sen varalta, että uudelle satamahinaajalle sattuisi sotatoimien johdosta jokin vaurio. Satamalautakunta huomautti tämän johdosta, että alus oli siksi huonossa kunnossa, että siihen olisi hankittava uusi höyrykattila sekä suoritettava muitakin korjauksia ennen kuin se saataisiin käyttökuntoon sekä uudisti Herculeksen myyntiä koskevan anomuksensa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tällöin oikeuttaa satamalautakunnan myymään satamahinaaja Herculeksen nykyisessä kunnossaan ynnä sen kaluston, joka ei sisälly aluksesta poistettavien esineiden luetteloon, kuitenkin siten, että alusta ei saa tarjota myytäväksi sanomalehti-ilmoituksen välityksellä. Satamalautakunnan sittemmin ilmoitettua Saksan merenkulun valtakunnankomissaarin kanssa Axel Holmström oy:n välityksellä käytyjen neuvottelujen perusteella alustavasti sovitun aluksen myynnistä Saksan valtiolle, kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa lautakuntaa, mikäli mahdollista, purkamaan kaupan tai ainakin siirtämään sen myöhäisemmäksi ajankohdaksi. Tämän johdosta satamalautakunta ilmoitti, että Saksan merenkulun valtakunnankomissaarin kanssa 4 875 000 mk:n hinnasta sovittua kauppaa ei voitane purkaa ilman, että ostaja siihen suostuu tai että aluksen ulkomaille vientiin ei saada vientilupaa sekä että välittäjälle olisi kuitenkin suoritettava sovittu 1 %:n suuruinen välityspalkkio. Koska lisäksi uusi satamahinaaja Turso kohdakkoin aloittaisi toimintansa, tultaisiin Herculeksen tärkein kalusto siirtämään siihen, joten Herculesta ei tämän johdosta voitaisi käyttää. Siinä tapauksessa taas, että Herculesta käytettäisiin sammuusaluksena olisi siihen palkattava miehistöä. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ tällöin oikeuttaa satamalautakunnan päättämään esitetyn kaupan. Ostajan taholta ilmoitettiin kuitenkin, ettei asia enää ollut päiväjärjestyksessä. Oy. John Dahlberg ab:n tarjouduttua sittemmin kauppaneuvos W. Hacklinin puolesta ostamaan aluksen 3 500 000 mk:n käteishinnasta sekä suorittamaan laivassa olevasta polttoaineesta korvauksen tavaran ostohinnan mukaan, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa satamalautakunnan myymään satamahinaaja Herculeksen kauppaneuvos Hacklinille yllä mainitusta hinnasta sekä suorittamaan 35 000 mk:n suuruisen välityspalkkion Oy. John Dahlberg oy:lle. Sittemmin merkittiin ⁵⁾ tiedoksi että kauppakirja oli allekirjoitettu maaliskuun 31 p:nä ja myyntihinta suoritettu rahatoimistolle huhtikuun 1 p:nä.

Kauppa- ja teollisuusministeriön kaupparenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnan ilmoitus siitä, että liittoutuneiden valvontakomissio oli vaatinut, että kaikkien suomalaisten jäänsärkijäin on oltava toimintavalmiina joulukuun 12 p:nä sekä kehoitus toimenpiteisiin ryhtymisestä jäänsärkijä Otson saattamiseksi käyttökelpoiseen kuntoon mainittuun päivään mennessä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriön kaupparenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnan ilmoitus satamajäänsärkijä Turson luovuttamisesta liittoutuneiden käyttöön Kronstadtissa siten että suomalaisen päällystön ja miehistön tulee toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään toimia aluksella merkittiin ⁷⁾ tiedoksi ja hyväksyttiin samalla ne toimenpiteet joihin asian johdosta jo oli ryhdytty. Lisäksi kaupunginhallitus päätti hyväksyä Oy. John Dahlberg ab:n kanssa tehdyn meklarisopimuksen sekä Turson henkilökunnan palkkaamisen satamalaitoksen toimitusjohtajan ehdottamin tavoin samoin kuin toimitusjohtajan esityksen Turson aikarahtauksesta aiheutuvien tulojen ja menojen tilittämisestä ulkopuolella satamalaitoksen varsinaisen talousarvion ja lopullisen ylijäämän merkitsemisestä talousarvion osaston Satamat momentille Hinausmaksut.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suostua siihen, että hinaajalaiva H 1:stä murtovarkauden kautta anastetun omaisuuden korvaamiseen tarvittava 1 600 mk:n suuruinen rahamäärä viedään hinaajalaiva H 1:n tilille sekä että mainitusta rahamäärästä saadaan suorittaa 800 mk aluksen koneenkäyttäjältä G. W. Ginmanilta anastetun suojatakin, villapaidan sekä puukon korvaamiseen.

Patenttiansakkurin myynti. Rakennustoimisto oikeutettiin ⁹⁾ myymään Ångfartygs Ab. Mariehamn nimiselle yhtiölle kaupungin satamaa ruopatessa löydetty patenttiansakkuri 16 000 mk:n hinnasta.

¹⁾ Khs 27 p. tammik. 170 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 449 §. — ³⁾ S:n 16 p. maalisk. 515 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 619 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. huhtik. 658 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 186 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 185 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. tammik. 64 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. huhtik. 752 §.

Väestönsuojeluvälineiden hankinta. Satamakannantaosastolle hankittuja väestönsuojeluvälineitä koskevan Suomen väestönsuojelujärjestön esittämän 807 mk:n suuruisen laskun kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾ maksettavaksi kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Sotatoimialueelta evakuoitun tavarain säilyttäminen satamalaitoksen varastosuojissa. Satamalautakunta oikeutettiin ²⁾ myöntämään vuokratvapaus yhdeksi kuukaudeksi sotatoimialueelta evakuoitun yksityisten omistaman tavarain säilyttämisessä satamalaitoksen varastosuojissa.

Postitullikamarin vuokran korottaminen. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 18 884 mk:n suuruisen lisämäärärahan postitullikamarin korotetun vuokran suorittamiseen.

Katajanokan satama-alueen vartiointi. V:n 1943 yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 18 400 mk:n suuruisen määrärahan Katajanokan satama-alueen vartiokoppien lämmityksestä ja valaistuksesta sekä vartiopäälliköiden virka huoneen siivouksesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Kapearaiteisen radan rakentaminen Läntisen Vaihdekadun poikki. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa satamalautakunnan myöntämään Suomalainen puu oy:lle oikeuden pitää Länsisataman korttelista n:o 264 vuokraamansa tontin kohdalla Länt. Vaihdekadun poikki rautatielle ulottuvan kapearaiteisen radan toistaiseksi 3 kuukauden irtisanomisajoin ja 400 mk:n vuosivuokrin ehdoin, että yhtiö ylläpitää vähintään 3 m:n levyistä ajokäytävää radan poikki ja vastaa kadulle sekä katua liikennöitseville mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

14. Teurastamoa, kalasatamaa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Viranhaltijat. Teurastamon sotapalveluksessa olevan apulaisjohtajan J. K. Sjöhdin virkaa oman toimensa ohella huhtikuun 14 p:n ja toukokuun 1 p:n väliseksi ajaksi hoitamaan määrätylle eläinlääkäri T. T. Trobergille päätettiin ⁶⁾ sallia suorittaa 500 mk:n suuruisen korvaus eläinlääkintäosaston sääntöpalkkaisten virkain määrärahasta.

Teurastamolautakunnan toimenpide, jolla teurastamon kanslian kassanhoitajalle A. Kivelle oli myönnetty palkatonta virkavapautta 3 kuukauden ajaksi helmikuun 10 p:stä lukien lastensa hoitamiseksi maaseudulla, hyväksyttiin ⁷⁾.

Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁸⁾ suorittamaan kassanhoitaja Kiven virkaa hänen yllä mainitun virkavapautensa aikana hoitamaan määrätylle toimistoapulaiselle L. I. Heimoselle hänen virkansa sekä kassanhoitajanviran peruspalkkojen välinen erotus kalliinajanlisäyksineen, viimeksi mainitun virkaa hoitavalle toimistoapulaiselle A. S. Salovallalle 1 700 mk:n ja 1 900 mk:n peruspalkkojen välinen erotus kalliinajanlisäyksineen sekä tämän virkaa hoitavalle neiti T. Wahlbergille 1 600 mk:n peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ollen sanotut palkat suoritettava kassanhoitaja Kiven säästyneestä palkasta.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ teurastamolautakunnan toimenpiteen, jolla teurastaja Y. A. Pajulalle oli anottu vapautusta sotapalveluksesta.

Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi Helsingin kaupungin työvoimalautakunnan ilmoitus, ettei se ollut katsonut voivansa puoltaa kaupunginhallituksen anomusta halliapulaisen E. W. Uron vapauttamisesta sotapalveluksesta.

Kaupunginhallituksen tiedusteltua ¹¹⁾ maatalousministeriöltä, mitä palkkaetuja apulaisjohtaja J. K. Sjölund, jonka ministeriö toukokuun 8 p:stä lukien toistaiseksi oli määrännyt ylimääräiseksi eläinlääkäriksi valtion eläinlääkintälaboratorioon, nauttii ja onko hänen palvelustaan siellä pidettävä sotapalveluksena, maatalousministeriön eläinlääkintäosasto ilmoitti, että apulaisjohtaja Sjölund on määrätty mainittuun tehtävään toukokuun 5 p:nä 1939 annetun ja toimenpiteitä eläintautien levenemisen ehkäisemiseksi eräissä

¹⁾ Khs 11 p. toukok. 890 §. — ²⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 260 §. — ³⁾ S:n 27 p. tammik. 169 §. —

⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 34 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 183 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 893 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. huhtik. 664 §. — ⁸⁾ Khs jsto 20 p. huhtik. 3 521 §. — ⁹⁾ Khs 3 p. elok. 1 314 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 080 § ja 20 p. heinäk. 1 310 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 081 §.

poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevan lain nojalla sekä että siihen katsoen, että apulaisjohtaja Sjölund toimii puolet viikosta kaupungin palveluksessa, hänelle suoritetaan toistaiseksi 1 800 mk:n suuruinen kuukausipalkkio. Ilmoitus merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Teurastamon toimitusjohtaja T. J. Tallqvist, tarkastuseläinlääkäri B.-O. Engdahl sekä apulaiskaupungineläinlääkäri K. B. Österholm päätettiin ²⁾ enintään kahden kuukauden aikana oikeuttaa toimimaan puolustuslaitoksesta kotiutettavien hevosten vahingoittumisasiain käsittelyssä.

Tarkastuseläinlääkäri V. E. V. Troberg oikeutettiin ³⁾ hoitamaan sivutointa elokuun 7 p:stä syyskuun 6 p:ään.

Teurastamolautakunnan tekemän tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lautakunnalle ilmoittaa, että teurastamon osalle määrättyyn hakkuu-urakkaan osalomansa aikana osallistuneiden viranhaltijain siihen käyttämää aikaa ei ole laskettava heidän kesälomakseen edellyttäen, että he ovat luovuttaneet halkotyöstä saamansa palkan sovitulla tavalla asevelijärjestöille.

Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen erälle viranhaltijoille. Kirjelmä, jossa kaupunkiliiton hallitus ilmoitti kaupunginhallituksen tekemän anomuksen ⁵⁾ perusteella myöntäneensä kaupunkiliiton ansiomerkin 30 vuotisesta palveluksesta triikiintutkija I. A. Berglundille ja vahtimestari J. E. Martinmäelle päätettiin ⁶⁾ lähettää teurastamolautakunnalle asianomaisille toimitettavaksi.

Virka-aika. Teurastamon toimiston virka-aika päätettiin ⁷⁾ määrätä kesällä pyhäpäivän aattoina olemaan klo 8—13 ilman aamiaistaukoa.

Teurastamon rakennustyöt. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa suorittamaan asianomaiselta työtöililtä insinööri E. Holmbergille 60 000 mk palkkiona teurastamon lihantarkastamon ja tukkumyyntihallin kellarien rakennustöiden rakennuspiirustusten suorittamisesta sekä hänen toiminnastaan rakennustöiden valvojana.

Työpajassa ulkopuolisten laskuun suoritettujen töiden laskuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa rahatoimistoa avaamaan teurastamoa varten aputilin, jota veloitetaan ja hyvitetään teurastamon työpajassa ulkopuolisten laskuun suoritettavista teurastamon sekä muiden kaupungin laitosten korjaustöistä.

Taksan vahvistaminen. Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi, että kansanhuoltoministeriö oli huhtikuun 12 p:nä vahvistanut kaupunginvaltuuston hyväksymän taksan siipikarjateurastamon käyttö-, sekä teurastus-, kynimis- ja nylkemismaksuiksi.

Metsänriistan tarkastaminen. Sen jälkeen kun terveydenhoitolautakunta oli päättänyt, että kaupunkiin syyskuun 15 p:n jälkeen saapuva myytäväksi tarkoitettu metsänriista on teurastamossa tarkastettava sekä sen jälkeen varustettava erikoispuristusleimalla ellei sitä jo teurastamossa ole varustettu riistanmerkintäpuristusleimalla ja määrännyt puristusleiman hinnaksi 50 p, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ lautakunnalle ilmoittaa, että teurastamossa tarkastetun riistan varustamisesta tarkastusleimalla saadaan kantaa sama maksu kuin riistanmerkintäleimasta on kannettu edellytyksin, että teurastamossa kannetaan vain yksi sellainen maksu kustakin riistasta.

Teurastamon sairaosaston käyttö. Maatalousministeriö ilmoitti ¹²⁾ kaupunginhallituksen anomuksesta ¹³⁾ suostuneensa siihen, että Helsingin kaupungin teurastamon sairaosaston teurastushuonetta toistaiseksi ja enintään kertomusvuoden loppuun asti käytettiin siipikarjan ja kaniinien teurastushuoneena ehdoin, että jos mainittua osastoa tarvittiin sairaiden eläinten teurastukseen kaniinien ja siipikarjan teurastus heti keskeytettiin.

Maidontarkastamon siirtäminen teurastamoon. Maidontarkastamo, jonka huoneisto oli tuhoutunut ilmapommituksessa, oli väliaikaisesti siirretty teurastamoon, josta sen käytettäväksi oli luovutettu siipikarjateurastamo, kaksi huonetta teurastamon toimistosta sekä laboratorion käyttöoikeus. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ hyväksyä yllä mainitun teurastamolautakunnan toimenpiteen.

Muutos- ja korjaustyöt. Yleisten töiden lautakunnalle päätettiin ¹⁵⁾ antaa tehtäväksi

¹⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 233 §. — ²⁾ S:n 30 p. marrask. 2 136 §. — ³⁾ S:n 10 p. elok. 1 379 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 357 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. syysk. 1 645 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1 959 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 346 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. marrask. 2 020 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. huhtik. 662 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. huhtik. 762 §; ks. tämän kert. I osan s. 54. — ¹¹⁾ Khs 21 p. syysk. 1 640 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 046 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. toukok. 935 §. — ¹⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 663 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 290 §.

tarpeellisen tutkimuksen suorittaminen eräiden teurastamon jäädytyshuoneiden lattioiden korjaamista varten.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää ennakkona kaupunginkassasta 378 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi teurastamon kellarin kunnostamistyön loppuunsaattamista varten sekä tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen mainitun rahamäärän merkitsemisestä v:n 1945 talousarvioon oikeuksin saada käyttää sitä jo kertomusvuonna.

Eläinsuojelutyö. Teurastamolautakunta oikeutettiin ²⁾ suorittamaan tarverahoistaan vuosittain Helsingin lihataloudelliselle yhdistykselle 1 000 mk:n suuruinen avustus eläinsuojelutyön järjestämiseksi kaupungin teurastamossa.

K a l a s a t a m a

Kansanhuollonjohtajalle päätettiin ³⁾, hänen osallistuessaan kalasataman neuvottelukunnan kokouksiin, sallia suorittaa saman suuruinen kokouspalkkio kuin neuvottelukunnan jäsenillekin.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa kiirehtimään kalasataman suolakalavaraston rakennushankkeen suunnittelutöitä.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että työvoimalupa oli myönnetty kalasataman puulaiturin pidentämiseksi ja maatuen tekemiseksi.

E l i n t a r v i k e k e s k u s

Viranhaltijat. Virkalomaa yksityisasiain hoitamista varten myönnettiin ⁶⁾ elintarvikekeskuksen toimitusjohtajalle K. E. Sarkialle $\frac{1}{2}$ palkalla kolmen kuukauden ajaksi tammikuun 14 p:stä lukien.

Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi elintarvikekeskuksen johtokunnan ilmoitus toimitusjohtaja Sarkian pidättämisestä virantoimituksesta sekä kirjanpitäjä Y. E. Laesmaan määräämisestä joulukuun 2 p:stä lukien väliaikaisesti hoitamaan toimitusjohtajan tehtäviä, minkä ohessa asiamiesosastolle päätettiin antaa tehtäväksi suorittaa perusteellinen tutkimus elintarvikekeskuksen asiain hoidosta.

Elintarvikekeskuksen varastonhoitajanviran hoito oli joulukuun 1 p:stä 1942 v:n 1943 loppuun saakka järjestetty siten, että varastoesimies Y. Metsänen ja varastoapulainen L. Kesäniemi yhteisesti omien virkojensa ohella hoitivat mainittua tehtävää, josta heille korvauksena suoritettiin vastaavasti 400 mk:n ja 300 mk:n suuruinen kuukausipalkkio. Johtokunnan erheellisen tulkinnan johdosta oli mainittuihin palkkioihin kuitenkin suoritettu kalliinajanlisäykset. Joulukuun 27 p:nä 1943 tekemällään päätöksellä oli johtokunta määrännyt edellä mainituille henkilöille keskusvaraston hoitamisesta suoritettavan palkkion v:n 1944 aikana varastoesimies Metsäselle 700 mk:ksi ja neiti Kesäniemelle 300 mk:ksi. Johtokunta esitti nyt, että v:n 1942 ja 1943 aikana liikaa maksettuja kalliinajanlisäyksiä ei perittäisi asianomaisilta takaisin sekä että neiti Kesäniemelle suoritettava 300 mk:n kuukausipalkkio korotettaisiin 500 mk:aan. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että varastoesimies Y. Metsäselle ja neiti L. Kesäniemelle v. 1943 suoritettuihin palkkioihin erheellisesti maksettuja kalliinajanlisäyksiä ei peritä takaisin, mutta päätti evätä esityksen neiti Kesäniemen palkkion korottamisesta, kehoittaen johtokuntaa tämän luontoisia palkkioita suorittaessaan noudattamaan ylityökorvauksista voimassa olevia määräyksiä.

Elintarvikekeskuksen keittiöapulainen O. Leinonen oikeutettiin ⁹⁾ jäämään virkaansa säädetyn eroamisiansa saavutettuaan kesäkuun 30 p:ään 1945, minkä ohessa kaupunginhallitus päätti oikeuttaa elintarvikekeskuksen johtokunnan myöntämään hänelle jatkettua sairaslomaa kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä kesäkuun 30 p:ään 1945.

Elintarvikekeskuksen johtokunnan alistettua kaupunginhallituksen ratkaistavaksi kysymyksen virastaan luvattomasti poistuneen keittiöapulaisen H. Montosen ottamisesta takaisin virkaansa, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ johtokunnalle ilmoittaa, että mikäli elintarvikekeskuksessa tulee avoimeksi mainitulle henkilölle sopivia virkoja, voi johtokunta

¹⁾ Khs 31 p. elok. 1 504 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 23 ja 54. — ²⁾ Khs 3 p. elok. 1 350 §. — ³⁾ S:n 10 p. helmik. 289 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 079 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 146 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. tammik. 53 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 165 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. huhtik. 646 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 326 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 379 §.

ottaa hänet vaalissa huomioon johonkin tällaiseen virkaan, edellyttäen, että virka on ollut asianmukaisella tavalla haettavaksi julistettu.

Elintarvikekeskuksen johtokunta oikeutettiin¹⁾ suorittamaan edelleen kertomusvuonna elintarvikekeskuksen johtajalle K. E. Sarkialle keskusperunavaraston isännöitsijän tehtävien hoitamisesta 1 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio ilman kalliinajanlisäystä sekä lihamestari Y. Tuulokselle sanotun varaston hoitamisesta 700 mk:n suuruinen kuukausipalkkio niinkään ilman kalliinajanlisäystä.

Työaika. Kaupunginhallitus päätti²⁾ vahvistaa elintarvikekeskuksen toimiston virkaajan olemaan kesäkuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana arkisin klo 8.30—15.30 sekä lauantaisin klo 8.30—13, johon sisältyi puolen tunnin ruokailutauko.

Huoneisto. Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi³⁾ 22 500 mk elintarvikekeskuksen talossa olevasta virkamiesruokalasta tilapäisesti väliseinällä erotettavan huoneen järjestämistä varten n. k. ruokatehtaan toimistoksi.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ evätä elintarvikekeskuksen johtokunnan esityksen Helsinginkadun 24:n talonmiehen asunnon muuttamisesta autotalliksi sekä antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi vuokrata autotallin elintarvikekeskuksen autoja varten.

Lämpimän ruoan jakaminen kaupungin asukkaille. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että kaasulaitoksen aloite, joka koski lämpimän ruoan jakamista kaupungin asukkaille siinä tapauksessa, että kaasun tuotanto ilmapommitusten tai muiden sotatilasta aiheutuvien seikkojen johdosta kokonaan tyrehtyisi, ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Elintarvikkeiden säilyttäminen teurastamon väestönsuojassa. Osa teurastamon väestönsuojasta päätettiin⁶⁾ kesäkuun 1 p:n ja elokuun 20 p:n väliseksi ajaksi luovuttaa elintarvikekeskukselle perunain ja suolasilakan varastointiin käytettäväksi.

Perunain myynti. Elintarvikekeskuksen johtokuntaa päätettiin⁷⁾ kehoittaa myymään elintarvikekeskuksen liikenevä perunavarasto perunajauhotehtaille tai puolustuslaitokselle.

Ruoka-perunavaraston hankkiminen⁸⁾. Elintarvikekeskuksen tuli talveksi 1945 hankkia kaupungin laitoksia ja yleistä kulutusta varten yhteensä n. 2 milj. kg ruokaperunaa sekä muita juurikkaita. Koska kuitenkin todettiin, ettei mainittua hankintaa voitu suorittaa ilman kansanhuoltoministeriön toimenpiteitä asiassa, kaupunginhallitus päätti⁹⁾ käänntyä ministeriön puoleen pyytäen sellaisia kiireellisiä ministeriön toimenpiteitä, että mainittu varastointi voitaisiin suorittaa elintarvikekeskuksen toimesta ensi tilassa. Tähän ministeriö vastasi¹⁰⁾, että elintarvikekeskus saa osan Ruotsista valtion viljavarastolle saapuvasta perunasta. Koska elintarvikekeskus lisäksi oli valtion viljavaraston alainen perunan hankintaliike, se sai osan tarvitsemastaan perunasta suoraan viljelijöiltä ostokuiteilla. Kansanhuoltoministeriö oli lisäksi antanut määräyksen, jonka perusteella kansakoulujen koulukeittiöille voitiin puuttuvan perunan asemesta antaa määrätty määrä viljatuotteita.

15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Ilmapommitusten aiheuttamat vauriot. Teknillisten laitosten hallituksen ilmoitus teknillisiä laitoksia kertomusvuoden helmikuussa kohdanneista pommitusvaurioista merkittiin¹¹⁾ tiedoksi.

Turpeenhiilolaitteiden rakentaminen. Merkittiin¹²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kaupunginhallituksen anomuksesta myöntäneen työvoimaluvan turpeenhiilolaitteiden rakentamiseksi Sippolaan, Kihniöön ja Helsingin kaasulaitokseen samoin kuin työväen asuinrakennusten rakentamiseksi Sippolaan.

Kirjallisuuden luovuttaminen teknilliselle korkeakoululle. Teknillisten laitosten hallitus päätettiin¹³⁾ oikeuttaa luovuttamaan maksutta teknilliselle korkeakoululle sen kirjaston uudelleenperustamista varten aikakauslehtisarjoja ja teknillistä kirjallisuutta vesijohtolaitokselta 120, kaasulaitokselta 41 sekä sähkölaitokselta 540 nidettä.

¹⁾ Khs 6 p. huhtik. 647 § ja 8 p. kesäk. 1 063 §. — ²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 028 §. — ³⁾ S:n 3 p. elok. 1 321 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 20 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. lokak. 1 829 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 062 § ja 20 p. heinäk. 1 293 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. huhtik. 649 §. — ⁸⁾ Ks. myös tämän kert. I osan s. 36 ja 136. — ⁹⁾ Khs 26 p. lokak. 1 845 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 166 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. helmik. 377 § ja 16 p. maalisk. 509 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. lokak. 1 728 §, 2 p. marrask. 1 900 § ja 29 p. jouluk. 2 344 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 226 §.

Vesijohtolaitos

Viranhaltijat. Putkimestari O. O. Lindgrenille myönnettiin ¹⁾ virkavapautta kertomusvuoden joulukuun 1 p:stä v:n 1945 tammikuun 31 p:ään toimiakseen Helsingin sotilaspiirin moottoriajoneuvojen palautuslautakunnan arviomiehenä ja oikeutettiin hänet tältä ajalta nostamaan palkkansa vähennettynä valtion hänelle samalta ajalta mahdollisesti suorittamalla määrällä.

Asemapäivystäjä E. H. Katajavuori ²⁾ ja apulaispäivystäjä V. S. R. Lindblad ³⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisian saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa vastavasti v:n 1945 elokuun 1 p:ään ja v:n 1945 huhtikuun 1 p:ään saakka.

Asemapäivystäjä I. S. Sahlstedt ⁴⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella kertomusvuoden loppuun ja varastonhoitaja L. E. Ekholm ⁵⁾ v:n 1945 loppuun saakka.

Maksunlykkäyksen myöntäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää ilmapommituksessa talonsa menettäneelle rouva M. A. Rauvolle lykkäystä eräiden vesilaskujen suorittamisessa siksi kunnes hän saa sotavahinkoyhdistykseltä korvauksen pommituksessa menettämästään talosta, kuitenkin ehdoin, että laskujen määrälle suoritetaan asianmukainen korko laskettuna niiden alkuperäisestä eräntymispäivästä maksupäivään saakka.

Diakonissalaitoksen vesimaksut. Kaupunginvaltuuston oikeutettua diakonissalaitoksen v:n 1942 alusta lukien viiden vuoden aikana nauttimaan 40 %:n alennusta enintään 50 000 m³:n suuruisen vuotuisen vesimäärän maksamisesta, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä diakonissalaitoksen esittämän, v:n 1943 vesimaksujen alennusta koskevan laskun suoritettavaksi v:n 1943 talousarvion pääluokan Terveystenhoito lukuun Avustukset sisältyvästä kaupunginhallituksen käytettäväksi merkitystä määrärahasta Diakonissalaitokselle korvaus alennuksen poistamisesta vedenkulutuksesta.

Vesijohtolaitoksen autot. Vesijohtolaitoksen pakettiautoa RN A 6726 kohdannutta vahinkoa koskevat asiakirjat päätettiin ⁸⁾ lähettää rahatoimistolle vahingonkorvauksen suorittamista varten autovakuutusrahastosta.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi vesijohtolaitoksen ilmoitus, että laitoksen pakettiauto RN A 2823 oli Helsingin suojeluskuntapiirin moottoriajoneuvojen ottolautakunnan päätöksellä maaliskuun 29 p:nä otettu puolustuslaitoksen käyttöön.

Alumiiniumsulfaattivaraston täydentäminen. Vesijohtolaitos päätettiin ¹⁰⁾ oikeuttaa puhdistusainevarastonsa täydentämiseksi hankkimaan alumiiniumsulfaattia Unkarista.

Vesijohdon rakentaminen tasavallan presidentin asuntoon. Vesijohtolaitos oikeutettiin ¹¹⁾ valtion kustannuksella rakentamaan vesijohto tasavallan presidentin asuntoon Meilahdessa.

Liuosammeiden rakentaminen. Pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos sisältyvästä määrärahasta Kaupunginhallituksen käytettäväksi uusia vesijohtoja ja laitteita varten myönnettiin ¹²⁾ 160 000 mk alumiiniumsulfaatin korvikkeiden luottamista varten tarvittavien liuosammeiden rakentamiseksi vesijohtolaitokseen.

Vanhankaupungin saostuslaitos. Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi, että työvoimalupa oli myönnetty vesijohtojen järjestelyyn Vanhankaupungin saostuslaitoksen alueella.

Kaasulaitos

Viranhaltijat ja työntekijät. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ suostua kaasulaitoksen anomukseen saada palkata eläkkeelle siirtynyt sähkölaitoksen entinen rahastaja J. A. Ellala tilapäiseksi mittarinlukijaksi kaasulaitokseen enintään 6 kuukauden ajaksi 1 900 mk:n kuukausipalkoin siihen kuuluvine kalliinajanlisäyksineen.

Kaasulaitoksen kirjanpitäjälle O. J. Alaselle päätettiin ¹⁵⁾ sallia suorittaa ensimmäisen kirjanpitäjän ja vanhemman toimistoapulaisen virkojen hoitamisesta oman toimensa ohella helmikuun 8 p:n ja kesäkuun 5 p:n välisenä aikana puolet mainittujen virkojen peruspalkasta ja kalliinajanlisäyksistä eli yhteensä 8 588: 15 mk.

Vanhemmalle varastonhoitajalle G. W. Henrikssonille, joka v:n 1942 syyskuun 1 p:stä

¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2 121 §. — ²⁾ S:n 27 p. huhtik. 788 §. — ³⁾ S:n 27 p. tammik. 171 §. — ⁴⁾ Khn jsto 27 p. huhtik. 3 554 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 455 §. — ⁶⁾ Khs 17 p. elok. 1 398 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. helmik. 205 §. — ⁸⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 181 §. — ⁹⁾ Khs 4 p. toukok. 846 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. helmik. 209 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. elok. 1 478 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. syysk. 1 669 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. huhtik. 757 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. syysk. 1 674 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 17 p. elok. 3 945 §.

lukien oli nauttinut palkatonta virkavapautta hoitaakseen Arbetarbladet nimisen sanomalehden päätoimittajan virkaa, myönnettiin ¹⁾ samaa tarkoitusta varten jatkettua palkatonta virkavapautta syyskuun 1 p:stä kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kirjelmitse anoa työvoimalautakunnalta, että sotapalvelukseen kesäkuun 10 p:nä astumaan määrätyille kaasumestareille B. K. Bäckmarkille ja M. E. Heinoselle myönnettäisiin lykkäystä toimiakseen kaasunvalmistuksen kannalta tärkeissä tehtävissään kaasulaitoksessa. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ³⁾ Helsingin teollisuusalueelle lähetettävässä kirjelmässään puoltaa kaasulaitoksen esitystä mainittujen kaasumestareiden lykkäysmääräyksen pidentämisestä.

Ylikaasumestari K. R. Lönnqvist ⁴⁾, asennusmestari K. V. Pettersson ⁵⁾, asemapäivystäjä E. J. Virta ⁶⁾ ja toimistoapulainen A. G. Forssell ⁷⁾ oikeutettiin säädetyn eramiänsä saavutettuaan jäämään virkoihinsa vastaavasti v:n 1945 heinäkuun 16 p:ään, heinäkuun 27 p:ään, kesäkuun 1 p:ään ja heinäkuun 31 p:ään saakka.

Vanhempi kaasumestari A. Miehinen oikeutettiin ⁸⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella kertomusvuoden loppuun saakka.

Kaupunginlakimiestä kuultuaan kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta suorittamaan v:n 1942 huhtikuun 30 p:nä turvasäilöön otetulle ja sieltä kertomusvuoden syyskuun 26 p:nä vapauduttuaan kaasulaitoksen töihin lokakuun 2 p:nä palanneelle työntekijälle E. R. Mannerströmille lomakorvauksena v:ltä 1942 kuuden työpäivän palkan sekä kertomusvuodelta 18 työpäivän palkan.

Työsuhteen solmiamista omin ajoneuvoin tai hevosin työskentelevien autonkuljettajien ja kuorma-ajurien kanssa koskevaan kaupunginhallituksen päätökseen ¹⁰⁾ nojautuen, olivat autonkuljettajat E. ja O. Sarlin anoneet, että heidän katsottaisiin tämän mukaisesti olleen työsuhteessa kaasulaitokseen, jossa heitä tähän asti oli pidetty itsenäisinä yrittäjinä ja suoritettu palkkio laskun mukaan, edellisen lokakuun 1 p:stä 1931 ja jälkimmäisen lokakuun 1 p:stä 1936 lukien sekä että heille suoritettaisiin reserviläispalkkaa vastaavasti v:n 1941 kesäkuun 20 p:stä ja 18 p:stä lukien. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ esitykseen myöntyä. Siihen katsoen, että autonkuljettaja E. Sarlin oli kertomusvuoden lokakuun 27 p:nä kuollut, oli hänen takautuva reserviläispalkkansa suoritettava hänen oikeudenomistajilleen.

Työntekijä J. E. Kalliomäelle, joka kertomusvuoden toukokuun 14 p:nä tuli nautti-neeksi sairauslomaa yhtäjaksoisesti 12 kuukautta, myönnettiin ¹²⁾ jatkettua sairauslomaa puolin palkoin loppuun sekä edelleen lokakuun 22 p:stä joulukuun 21 p:ään.

Kaasulaitoksen tiedusteluun, oliko helmikuun 6 p:nä sattuneessa ilmapommituksessa surmansa saaneen uuniapulaisen K. Koiviston omaisille suoritettava kaupunginhallituksen joulukuun 18 p:nä 1941 tekemän päätöksen mukainen ylimääräinen hautausapu, päätettiin ¹³⁾ vastata, että kyseisessä tapauksessa voidaan suorittaa vain tavanmukainen hautausapu.

V:n 1941—43 tappioiden poistaminen tileistä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾, että kaasulaitoksen tappiot v:ltä 1941 ja 1942 siirretään kaasulaitoksen konttokuranttiltililtä kaupunginkassaan joulukuun 31 p:nä 1943 sekä laitoksen v:n 1943 tappio samoin kuin seuraavien vuosien tappiot seuraavan vuoden huhtikuun 1 p:nä.

Kaasunkäytön säännöstely. Kaasunkulutuksen supistamista tarkoittavan kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanoa koskeva kuulutus päätettiin ¹⁵⁾ hyväksyä.

Kaasunsäännöstelyvaliokunnan kokousten pöytäkirjat esiteltiin sekä hyväksyttiin ¹⁶⁾ valiokunnan toimenpiteet.

Kaasunsäännöstelyvaliokunnan ehdotuksesta päätettiin ¹⁷⁾, että uudisrakennuksiin saadaan asentaa kaasujohtoja sikäli kuin putkia on saatavissa, kun taas mittareita ei näihin taloihin asenneta eikä kaasua anneta ennen kuin hiilen saanti on turvattu sekä että

1) Khs 16 p. maalisk. 511 § ja 2 p. marrask. 1 897 §. — 2) S:n 25 p. toukok. 1 000 §. — 3) S:n 31 p. elok. 1 503 §. — 4) S:n 17 p. elok. 1 397 §. — 5) S:n 22 p. kesäk. 1 181 §. — 6) S:n 25 p. toukok. 990 §. — 7) S:n 17 p. elok. 1 396 §. — 8) Khs jsto 16 p. maalisk. 3 364 §. — 9) Khs 21 p. jouluk. 2 277 §. — 10) Ks. tämän kert. I osan s. 76. — 11) Khs 29 p. jouluk. 2 318 §. — 12) S:n 22 p. kesäk. 1 167 §, 24 p. elok. 1 468 a § ja 23 p. marrask. 2 047 §. — 13) S:n 2 p. maalisk. 432 §. — 14) S:n 10 p. helmik. 286 §. — 15) S:n 21 p. syysk. 1 614 §. — 16) S:n 5 p. lokak. 1 730 §, 12 p. lokak. 1 761 §, 19 p. lokak. 1 795 §, 26 p. lokak. 1 860 §, 2 p. marrask. 1 904 §, 9 p. marrask. 1 951 §, 16 p. marrask. 2 013 §, 23 p. marrask. 2 064 §, 30 p. marrask. 2 126 § ja 21 p. jouluk. 2 299 §. — 17) Khs jsto 2 p. marrask. 4 235 §.

milloin vanhasta talosta puuttuu mittari, kaasuliesi tai kaasukeitin, mutta täydelliset johdot ovat olemassa, ei mittaria, liettä tai keitintä asenneta.

Merkittiin ¹⁾ pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen asettama kaasunsäännöstelyvaliokunta oli päättänyt myöntää lihakaupoille yhteensä n. 100 m³:n suuruisen kaasunannoksen vuorokaudessa toistaiseksi sekä kehoittaa kaasulaitosta tekemään valiokunnalle esityksen siitä, miten tämä kaasumäärä on jaettava eri liikkeille.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kertomusvuonna ei myönnetä joulukuksi ylimääräisen kaasun käyttöoikeutta.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa kaasulaitoksen kertomusvuoden heinä-, eloja syyskuun aikana myöntämään enintään 9 m³:n ylimääräisen kaasumäärän henkilöä kohden marjojen ym. säilöntää varten samoin endoin kuin edellisinäkin vuosina sekä alistaa aikanaan päätöksensä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaasulaitos oikeutettiin ⁴⁾ myöntämään erikseen tehtävästä anomuksesta ilmapommitusvaurioita kärsineille kaasunkuluttajille heidän huoneistojensa siivoamista varten 1 m³:n suuruisen kertakaikkisen lisäkaasuannos huonetta kohden, jolloin keittiö, palvelijahuone ja halli laskettiin huoneluukuun, mutta ei eteisiä, käytäviä eikä komeroita.

Kaasulaitos oikeutettiin ⁵⁾ myöntämään erikseen tehtävästä anomuksesta Olympiakylän asukkaille 2 m³:n suuruisen lisäkaasuannos vuorokaudessa huoneistoja kohden siltä ajalta kun huoneisto Olympiakylän lämpökeskuksen vaurioituttua ilmapommituksessa on ollut ilman keskuslämmitystä.

Eräiden Asunto-oy. Euran omistamassa Hämeentien talossa n:o 92 olevien huoneistojen haltijat olivat anoneet saada käytettäväkseen kaasuhellojen varassa eläville henkilöille myönnetyn määrän kaasua, koska heidän puuhellansa, piirinuohooja V. Latvan ja yhtiön johtokunnan jäsenen J. V. Veiniön antamien todistusten mukaan, rakenteellisen virheen johdosta eivät vetäneet. Voima- ja polttoainetaloudellisen yhdistyksen toimittamassa tarkastuksessa ei kyseisissä helleissa kuitenkaan oltu havaittu mitään vikaa. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ tällöin pyytää kaupunginlakimieheltä lausuntoa siitä, oliko aihetta ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin anojia, piirinuohooja Latvaa sekä herra Veiniötä vastaan väärän ilmoituksen antamisesta.

Kaasulaitteiden asentamiseen päätettiin suostua 59 tapauksessa.

Kaasulaskun alentaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kaasulaitoksen ehdotuksen mukaisesti, että ilmapommituksen aiheuttaman kaasuvuodon johdosta rouva H. Suuroelta liian suuresta kaasunkäytöstä laskutettu määrä alennetaan 708: 90 mk:sta 205: 80 mk:aan.

Kaasuvuodon aiheuttama vahingonkorvaus. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Kaasulaitos sisältyvistä käyttövaroistaan oikeuttaa kaasulaitoksen suorittamaan hierojatar M. Granbergille 5 189: 20 mk sekä autonkuljettaja G. Walleniukselle ja hänen vaimolleen yhteensä 1 269: 40 mk korvauksena heidän Tunturikadun 5:n kohdalla syntyneen kaasukatujohdon vuodon johdosta kärsimistään vahingoista ehdoin, että he tyytyvät näihin korvausmääriin.

Kaasulaitoksen sodanaikainen käyttö. Kaasulaitoksen toimenpiteet sen sodanaikaisesta käytöstä ja ilmasuojelun järjestämisestä hyväksyttiin ⁹⁾.

Kaasu- ja kaasulaitoksen turvaaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä kaasulaitoksen toimenpiteen, jolla Ruotsista oli tilattu lisää 7 kpl Pilo-uuneja kaasuntuotannon turvaamiseksi syyskuun 1 p:stä 1945 vuodeksi eteenpäin ja joita varten olisi merkittävä 19 milj. mk:n suuruisen määräraha v:n 1945 talousarvioon.

Henkilöauton pakko-otto. Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi kaasulaitoksen ilmoitus, että laitoksen henkilöauto oli Helsingin suojeluskuntaapiirin otolautakunnan päätöksellä huhtikuun 28 p:nä otettu puolustuslaitoksen käyttöön.

Koksikuonan myynti. Kansanhuoltoministeriön tarkkailijan huomautettua, että Oy. Rudus ab. oli myynyt kaasulaitokselta ostamansa koksikuonan keskuslämmitystaloille tavallisena koksina 250 mk:n hinnasta tonnilta, ministeriön tarkkailuosasto oli pyytänyt selvitystä kaasulaitoksen eri liikkeille myymän koksikuonan hinnasta. Tutustuttuaan kaasulaitoksen asiasta antamaan lausuntoon, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ kansanhuolto-

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1949 §. — ²⁾ Khs jsto 7 p. jouluk. 4 367 a §. — ³⁾ Khs 6 p. heinäk. 1 263 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. maalisk. 452 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. maalisk. 485 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1 950 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 993 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. lokak. 1 727 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. helmik. 380 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. marrask. 1 953 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. toukok. 992 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 618 §.

ministeriön tarkkailuosastolle lähetettävässä kirjelmässään ilmoittaa, että sen mielestä kaasulaitoksen selostus oli tyydyttävä ja että kaasulaitos ei ole ylittänyt sille kuuluvia valtuuksia eikä toimintaohjeita.

Suojakatoksen rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää kaasulaitoksen käytettäväksi erinäisten koksien lastaus-, kuljetus- ym. koneiden säilyttämiseen tarvittavan suojakatoksen ynnä siihen liittyvien konepaja- sekä puku- ja työkalusuojiin rakentamiseksi kaasulaitoksen alueelle 150 000 mk:n suuruisen määrärahan, josta 75 000 mk myönnettiin kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kaasulaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Kaasujohtotyöt. Merkittiin ²⁾ tiedoksi, että työvoimalupa oli myönnetty kaasujohtotöiden suorittamiseksi Hallitus-, Kaivo- ja Simonkadulla.

S ä h k ö l a i t o s

Viranhaltijat ja työntekijät. Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin ³⁾ toimitusjohtaja R. E. Brummerille kahden kuukauden ajaksi huhtikuun 21 p:stä lukien.

Toimistoapulaiselle K. M. Lundbergille, joka oli ollut yhtäjaksoisesti sairaalomalalla yli 12 kuukautta, myönnettiin ⁴⁾ edelleen jatkettua sairaalomaa huhtikuun 1 p:stä kertomusvuoden loppuun puolin palkoin.

Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ⁵⁾ myöntämään palkatonta virkalomaa toimistoapulaiselle K. S. Pesoselle lastensa Ruotsiin evakuointia varten elokuun 28 p:stä syyskuun 18 p:ään. Lisäksi päätettiin, että ellei toimistoapulainen Pesonen viimeksi mainittuun päivään mennessä ole palannut toimeensa, on hänen katsottava eronneen virastaan.

Kaupunginhallituksen anottua ⁶⁾ työvoimalautakunnalta, että sotapalvelukseen toukokuun 10 p:nä astumaan määrätty nuorempi varastonhoitaja N. M. Lundberg vapauttettiin lykkäysmääräyksellä sähkölaitoksen töihin, työvoimalautakunta ilmoitti, ettei se katsonut voivansa puoltaa kaupunginhallituksen anomusta. Työvoimalautakunnan päätökseen päätettiin ⁷⁾ tyytyä.

Sähkölaitoksen ohjauslaitosastolla vallitsevan kireän työvoimatilanteen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kirjelmitse anoa työvoimalautakunnalta, että Asea oy:n palveluksessa toimimista varten sotapalveluksesta lykkäystä saaneen yliasentaja V. Liukkosen lykkäysmääräys saataisiin siirtää yhtiöltä sähkölaitokselle.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että sähkölaitoksen esitys autonkuljettaja V. P. Immo- sen vapauttamisesta sotapalveluksesta lykkäysmääräyksellä ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Työvoimalautakunnalle lähetettävässä kirjelmässään kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ anoa Kallion sähköala-aseman päivystäjän E. O. Joivion vapauttamista sotapalveluksesta lykkäysmääräyksellä.

Konemestari M. Touko ¹¹⁾ ja ensimmäinen johtomestari A. J. Sinisalo ¹²⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiansa saavutettuaan jäämään virkoihinsa vastaavasti v:n 1945 heinäkuun 1 p:ään ja kesäkuun 30 p:ään.

Näyttelyn esimies P. K. Husgafvel, piirustuskonttorin esimies Y. V. Weijola ja vanhempi varastonhoitaja E. Rinne oikeutettiin ¹³⁾ hoitamaan sivutoimia v:n 1945 loppuun saakka.

Toimistoapulainen E. M. Sjöberg ja asemapäivystäjä A. R. Hilden oikeutettiin ¹⁴⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella kertomusvuoden loppuun.

Sähköhäiriöiden korjausajaja suorittaessaan oli autonkuljettaja L. Hyytiäisen kuljettaman auton ja Japanin lähetystön auton välillä tammikuun 3 p:nä 1943 sattunut yhteentörmäys. Tämän johdosta syntyneessä oikeudenkäynnissä raastuvanoikeus oli tuominut autonkuljettaja Hyytiäisen 20 päivän päiväsakoon sekä korvaamaan Japanin lähetystön ja sähkölaitoksen autojen korjauskustannukset ynnä kaupungin ja vakuutus-

¹⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 292 §. — ²⁾ S:n 20 p. huhtik. 756 §. — ³⁾ S:n 4 p. toukok. 844 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 792 § ja 2 p. marrask. 1 899 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. syysk. 1 635 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 888 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 1 001 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. toukok. 998 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. toukok. 999 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. toukok. 887 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. huhtik. 787 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. toukok. 845 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. huhtik. 791 §. — ¹⁴⁾ Khs jsto 4 p. toukok. 3 592 §.

yhtiön oikeudenkäyntikulut. Autonkuljettaja Hyytiäisen valitettua päätöksestä Turun hovioikeuteen, hovioikeus, kumoten raastuvanoikeuden päätöksen, vapautti valittajan rangaistuksesta ja korvausvelvollisuudesta. Koska autonkuljettaja Hyytiäiselle kuitenkin oli aiheutunut oikeudenkäyntikustannuksia, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen suorittamaan mainitut kulut, yhteensä 1 033 mk, talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Sähkölaitos sisältyvistä teknillisten laitosten hallituksen käyttövaroista.

Virantoimituksessa sairastuneelle autonkuljettaja L. Hyytiäiselle päätettiin ²⁾ myöntää täysi palkka hänen sairaslomansa ajalta, kuitenkin enintään 4 kuukaudelta.

Sähkölaitos oikeutettiin ³⁾ suorittamaan ylimääräinen hautausapu sotapalveluksessa saamaansa tautiin kuolleen mekaanikko-oppilaan T. O. F. Heiniön kuolinpesälle.

Sähkölaitos oikeutettiin ⁴⁾ suorittamaan palkka erinäisille viranhaltijoilleen evakuoimispäiviltä.

Sähkölaitos oikeutettiin ⁵⁾ luovuttamaan työntekijöitään täysin palkkaeduin Porkkalan evakuointiin osallistumista varten.

Sähköasentaja K. K. Saarelan vahingonkorvaus. Sähköasentaja K. K. Saarela oli ilmapommituksessa vaurioitunutta sähkölinjaa korjatessaan huolimattomuudesta jättänyt erään sähköjohdon siksi korkealle ajotiestä, että siitä oli ollut seurauksena polkupyöräonnettomuus, jossa saamistaan vammoista insinööri H. Unonius oli vaatinut sähköasentaja Saarelalta vahingonkorvausta 2 500 mk. Sähköasentaja Saarelan anottua, että kaupunki osallistuisi mainittuun vahingonkorvaukseen, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kaupunki osallistuu siihen puolella eli 1 250 mk:lla.

Eräiden töiden aloittaminen. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ⁷⁾ aloittamaan eräät talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos momentille Johtoverkosto ja jakelulaitteet merkityt siirtomäärärahatyöt.

Taloustariffin myöntäminen suuremmista huoneistoista erotettuihin huoneistoihin. Huoneenvuokralautakuntien esitettyä, että sellaisten talouksien, jotka valtioneuvoston kertomusvuoden elokuun 31 p:nä antaman päätöksen mukaisesti järjestetään toisten talouksien yhteyteen, erillistä ruoankeittomahdollisuutta helpotettaisiin myöntämällä niille taloustariffi, teknillisten laitosten hallitus oli antanut asiasta lausuntonsa. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ saattaa lausunnon huoneenvuokralautakuntien tietoon.

Autojen varustaminen metaanikaasutinlaitteilla. Sähkölaitos oikeutettiin ⁹⁾ asentamaan metaanikaasutinlaitteet yhteen henkilöautoonsa sekä yhteen porrastyöautoonsa, minkä ohessa sitä kehoitettiin asianomaisilta viranomaisilta pyytämään lupaa näiden laitteiden asentamiseen.

Työntekijäin pukeutumis- ja ruokailuhuonerakennuksen rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään anoa työvoimaluvan myöntämisestä sähkölaitoksen pääaseman työntekijäin pukeutumis- ja ruokailuhuonerakennuksen rakennustöiden aloittamiseen edellytyksin, että työtä varten tarpeelliset rakennustarvikkeet jäävät kaupungin asuntotarkoituksiin varatun kiintiön ulkopuolelle. Samalla kaupunginhallitus päätti antaa rakennustoimiston tehtäväksi tarkistaa aikaisemmat kustannuslaskelmansa.

Sähkökattilan lainaaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa sähkölaitoksen toistaiseksi vuokratta lainaamaan toisen rakennustoimiston varastossa olevista uimastadionia varten hankituista sähkökattiloista sekä kehoittaa laitosta ennen kattilan käyttäntöönottoa sopimaan Oy. Cronwall ab:n kanssa, jonka hankintoihin kattila kuuluu, takuusta, asennuksesta ym.

Sörnäisten voima-asema. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ oikeuttaa sähkölaitoksen käyttämään Sörnäisten voima-aseman kattilatehon lisäämiseksi hankittavia laitteita ja suoritettavia töitä varten v:n 1942 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos momentille Koneisto tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa sekä kehoittaa sähkölaitosta sopimaan Wärtsilä-yhtymä oy. Kone ja Sillan kanssa asianomaisesta pankkitakuusta.

1) Khs 25 p. toukok. 991 §. — 2) S:n 22 p. kesäk. 1 168 §. — 3) S:n 26 p. lokak. 1 834 §. —

4) Khn jsto 9 p. maalisk. 3 329 §. — 5) Khs 21 p. syysk. 1 620 §. — 6) S:n 24 p. helmik. 378 §. —

7) S:n 30 p. maalisk. 616 §. — 8) S:n 2 p. marrask. 1 898 §. — 9) S:n 15 p. kesäk. 1 145 §. —

10) S:n 23 p. marrask. 2 061 §. — 11) S:n 10 p. elok. 1 376 §. — 12) S:n 28 p. syysk. 1 670 §.

Sen jälkeen kun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö maaliskuun 30 p:nä oli hylännyt ¹⁾ kaupunginhallituksen anomuksen työvoimaluvan myöntämisestä Sörnäisten voima-aseman laajennustöiden suorittamiseen kaupunginhallitus päätti ²⁾ tehdä kirjelmitse ministeriölle uuden anomuksen mainitun luvan myöntämisestä.

Muuntoaseman kalustaminen Helvar oy:n tehtaan yhteyteen. Talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos määräraha Johtoverkosto ja jakelulaitteet kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 160 000 mk muuntoaseman kalustamiseksi Pitäjänmäellä olevan Helvar oy:n tehtaan yhteyteen.

Sähkölínjan rakentaminen Kulosaaresta Herttoniemeen. Siihen katsoen, että ilmapommitukset olivat aiheuttaneet useiden vuorokausien keskeytyksiä Herttoniemen teollisuusalueen sähkövoimansaannissa, olivat Saurion tehdas oy. sekä kuusi muuta yhtiötä ja toiminimä osoittaneet kaupunginhallitukselle anomuksen varavoimalinjan rakentamisesta Herttoniemeen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tällöin, että kaupunki rakentaa varasähkölínjan Kulosaaresta Herttoniemeen ehdoin, että anojat suorittavat línjan rakentamiskustannukset, että sähkölaitos ylläpitää línjaa 5 vuoden aikana, jonka jälkeen línjan omistusoikeus siirtyy sähkölaitokselle, sekä että línjaa vedettäessä on noudatettava kaupungin metsänhoitajan antamia lähempiä ohjeita línjan suunnasta.

Ilmajohdon rakentaminen Salmisaareen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ puolestaan hyväksyä teknillisten laitosten hallituksen ehdotuksen ilmajohdon rakentamisesta Kampin jakeluasemalta Salmisaareen huomauttaen samalla hallitukselle, että ellei sähkölaitos saa aikaan sopimusta johdon rakentamisesta kreikkalais-katolisen seurakunnan hautausmaan kautta, olisi johto siirrettävä Lauttasaarenskadun eteläreunaan sekä että sähkölaitoksen tulee lisäksi etukäteen sopia Asunto-oy. Ruoholahti nimisen yhtiön kanssa pylväiden sijoittamisesta yhtiön vuokraamalle tontille.

Sähkövalaistuksen järjestäminen Marttilan omakotialueelle. Talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 30 000 mk sähkövalaistuslaitteiden asentamiseksi Marttilan omakotialueelle.

Lasten ruokailupaikan sähkölaskun suorittaminen. Eläintarhantien varrella olevaan lasten ruokailupaikkaan toimitetusta sähköstä esitetty 68:20 mk:n suuruinen lasku hyväksyttiin ⁷⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

16. Muut asiat

Kööpenhaminan kaupungin 500-vuotispäivä. Kööpenhaminan kaupungille sen 500-vuotispäivän johdosta tilatusta taidelasimaljasta esitetty Karhulan tehtaiden 10 029 mk:n suuruinen lasku hyväksyttiin ⁸⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista. Lasimalja päätettiin kuriiripostitse lähettää Tukholmaan siellä toistaiseksi säilytettäväksi.

Tohtori B. Hintzen edellä mainitusta lasimaljasta antaman asiantuntijanlausunnon palkkio, 300 mk, osoitettiin ⁹⁾ suoritettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Tervehdyksen lähettäminen Pariisiin kaupunginhallitukselle. Sitten kun kaupunginhallitus oli periaatteessa hyväksynyt ¹⁰⁾ jäsenensä M. Sergeliuksen ehdotuksen tervehdyksen lähettämisestä Pariisiin kaupunginhallitukselle Pariisin vapautumisen johdosta, ilmoitettiin, ettei sähkösanomia nykyisin voida lähettää Ranskaan, joka merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Ulkomaisia avustuksia koskeva kiertokirje. Kunnallisen keskustoimiston kiertokirje, joka koski menettelytapaa käännyttäessä ulkomaiden puoleen avustuksen saamiseksi, merkittiin ¹²⁾ tiedoksi.

Aikakauslehtien tilaaminen ym. Pääluokan Yleinen kunnallishallinto luvun Eri-näiset hallintomenot nimikkeen Sekalaiset menot määrärahasta Jäsenmaksut kaupunki-

¹⁾ Khs 6 p. huhtik. 657 §. — ²⁾ S:n 23 p. marrask. 2 062 §. — ³⁾ S:n 27 p. huhtik. 790 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. toukok. 885 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 748 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. marrask. 2 015 §. — ⁷⁾ Khn jsto 29 p. kesäk. 3 789 §. — ⁸⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 205 §; ks. v:n 1943 kert. s. 191. — ⁹⁾ Khs 20 p. heinäk. 1 291 § ja khn jsto 20 p. heinäk. 3 877 §. — ¹⁰⁾ Khs 7 p. syysk. 1 516 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 1 578 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 274 §.

liitoille myönnettiin ¹⁾ 8 200 mk Suomen kunnallislehden toimittamisesta kaupunginvaltuuston jäsenille ja kaupungin virkamiehille esitetyn laskun maksamiseen.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 390 mk ²⁾ Terveydenhoitolehti nimisen julkaisun tilaamiseksi terveydenhoitolautakunnalle, sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Kedolle ja kansliasihteeri A. A. Blombergille jaettavaksi sekä 720 mk ³⁾ Tehostaja nimisen julkaisun tilaamiseksi kaupunginkansliaan kuutena vuosikertana.

Kaupungille päätettiin ⁴⁾ ostaa yksi kappale Suomen messut osuuskunnan historiikka.

Hakkapeliitta nimisen lehden joulunumeroa päätettiin ⁵⁾ tilata yksi kappale.

Radiotervehdyksen lähettäminen. Rahatoimistoa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa suorittamaan kaupungin yleisistä käyttövaroista Propaganda-aseveljet yhdistyksen toivekonsertti-toimistolle 4 000 mk kaupunginjohtajan radiotervehdyksen esittämisestä asemiesillä Messuhallissa.

Rintamamiesten viihdytystoiminnan avustaminen. Helsinki-seuralle päätettiin ⁷⁾ tilitystä vastaan myöntää 175 000 mk rintamalla olevien helsinkiläisten viihdytystoimintaan käytettäväksi talousarvion pääluokan Sekalaiset menot lukuun Erinäiset määrärahat tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta.

Sinisen prikaatin kiitosadressi. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi Sinisen prikaatin komentajan kiitokset kaupungin erälle helsinkiläisille joukko-osastoille lahjoittamista kunniapalkinnoista.

Samoin merkittiin ⁹⁾ että Sinisen prikaatin puolesta oli kaupunginkansliaan jätetty kiitosadressi kaupungin rintamamiehiä kohtaan osoittamasta luottamuksesta ja heille antamasta tuesta sodan aikana.

Kenntäpostiosoitteiden käyttöä koskeva Uudenmaan lääninhallituksen kiertokirje merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Huoneenvuokralautakunnat. Sattuneen kuolemantapauksen johdosta valittiin ¹¹⁾ huoneenvuokralautakuntien ylimääräisiksi varajäseniksi toistaiseksi kamreeri J. B. Holmströmin tilalle kamreeri A. N. Björklund, yliopettaja A. A. E. Mickwitzin tilalle kamreeri E. J. Lindholm ja sorvaaja M. Hiekkarannan tilalle peltiseppä L. E. Nordberg.

Huoneenvuokralautakuntien ylimääräisiksi varapuheenjohtajiksi valittiin ¹²⁾ toistaiseksi hovioikeuden auskultantit H. Dahlblom, A. Halme, P. Huhanantti, K. O. Kaisla, O. Koskinen, K. V. Kuisma, R. W. H. Meinander, varatuomari E. V. Sahlstein, lakitieteen kandidaatti M. Tarkka ja hovioikeuden auskultantti L. Zetterman, uusiksi vuokralaispiirejä edustaviksi ylimääräisiksi varajäseniksi toimitsija E. Antikainen, ekonomi N. Bäckman, ekonomi D. E. Holmberg, toimitsija T. A. Hänninen, rouva E. H. Kivi, hovioikeuden auskultantti T. T. Kulmala, toimitsija A. Liljeström, peltiseppä E. Mansikka, revisori T. Rekomaa ja maalari P. R. Tornainen sekä vuokranantajapiirejä edustaviksi ylimääräisiksi varajäseniksi konttoristi E. U. B. Höckert, rakennusmestari U. Lehtinen, varatuomari R. S. Lund, ekonomi O. K. O. Rannikko, kauppias J. Saarilahti, insinööri M. K. Santaholma, ekonomi K. V. Teittinen, rakennusmestari E. H. Törnkvist, kamreeri G. V. Vigg ja insinööri W. A. Wuolio.

Helsingin makasiini oy:n yhtiökokoukseen valittiin ¹³⁾ kaupunkia edustamaan kaupunginjohtaja A. A. Tulenheimo kehoituksin ehdottaa erovuorossa olevat hallintoneuvoston jäsenet uudelleen valittaviksi.

Jäsenten valitseminen asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallitukseen sekä niiden tilintarkastajain valitseminen. Kaupungin edustajiksi niiden asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallitukseen, joissa kaupungilla oli osakkeita tai osuuksia tai joille se oli myöntänyt lainoja sekä niiden tilintarkastajiksi valittiin tai ehdotettiin valittaviksi seuraavat henkilöt:

Asunto-oy. Savila: kansliasihteeri A. A. Blomberg ¹⁴⁾;

Asunto-osuuskunta Voitto: kertomusvuodeksi: osastonpäällikkö S. A. Puranen, ylikonemestari V. V. Salovaara ja toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kanslia-

¹⁾ Khn jsto 29 p. kesäk. 3 787 §. — ²⁾ S:n 21 p. jouluk. 4 462 §. — ³⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 446 § ja 28 p. jouluk. 4 490 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 4 103 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 4 313 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. marrask. 4 214 §. — ⁷⁾ Khs 7 p. syysk. 1 514 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 049 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. marrask. 2 000 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 240 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 230 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 156 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. maalisk. 570 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 56 §.

sihteerit A. A. Blomberg ja J. Ståhlberg¹⁾); sekä v:ksi 1945: osastopäällikkö S. A. Puranen, toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja kansliasihteeri J. Ståhlberg sekä varalle kansliasihteeri A. A. Blomberg ja apulaispäällikkö P. Hanste¹⁾);

Asunto-oy. Sture: kansliasihteerit A. A. Blomberg ja J. Ståhlberg sekä toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja varalle asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila ja notaari E. K. Uski²⁾);

Ab. Åshaka oy.: toimistopäällikkö J. A. Savolainen, kansliasihteeri J. Ståhlberg ja toimistos sihteeri T. S. Törnblom³⁾);

Oy. Helsingin kansanasunnot: puheenjohtajaksi johtaja J. F. W. Karikoski, jäseniksi asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila, johtaja Y. A. Harvia ja työläistarkastaja T. Uski ja varalle liittosihteeri J. Kivistö sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varatuomari T. Malmio sekä varalle apulaiskaupunginkamreeri E. J. Jernström ja varatuomari A. B. Souri⁴⁾);

Oy. Lapinlahdenkatu 27: asianajaja M. Mustakallio, talousneuvos S. Ojanne, osastopäällikkö S. A. Puranen, toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja notaari E. K. Uski sekä varalle rouva H. Airio ja toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja apulaiskaupunginkamreeri E. J. Jernström sekä varalle kaupunginreviisori N. O. Fellman⁵⁾);

Virkamiesasunto oy. Sampsantie 50: kaupunginkamreeri P. J. Björk, kansliasihteeri A. A. Blomberg ja toimistopäällikkö J. A. Savolainen⁶⁾);

Asunto-oy. Hauho: ravintoloitsija J. A. Koivulaakso, osastopäällikkö S. A. Puranen ja toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja notaari E. K. Uski⁷⁾);

Asunto-oy. Virkamiesasuntoja: kansliasihteerit A. A. Blomberg ja G. V. Brotherus sekä työläistarkastaja T. Uski ja varalle osastopäällikkö P. Hanste ja lainopillinen apulainen E. J. Rönkä⁸⁾);

Ab. Gräsviksgatan 5: osastopäällikkö S. A. Puranen, toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja notaari E. K. Uski sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja kaupunginreviisori N. O. Fellman⁹⁾);

Asunto-osuuskunta Poisto: toimistopäällikkö J. A. Savolainen, toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle lainopillinen apulainen E. J. Rönkä ja kansliasihteeri J. Ståhlberg¹⁰⁾);

Oma asunto-oy.: toimistopäällikkö J. A. Savolainen, toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteerit A. I. L. Danielson ja J. Ståhlberg¹¹⁾);

Asunto-osuuskunta Käpy: toimistopäällikkö J. A. Savolainen, kansliasihteeri J. Ståhlberg ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja isännöitsijä A. Valta¹²⁾);

Asunto-oy. Tyyni: kansliasihteeri A. A. Blomberg, toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja kansliasihteeri J. Ståhlberg¹³⁾);

Asunto-oy. Vallilan pienasunnot n:o 1: asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila, taloudenhoitaja P. B. J. Railo ja toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja työläistarkastaja T. Uski¹⁴⁾);

Asunto-osuuskunta Haapa: asiamies E. Elfvingren, kansliasihteeri A. A. Blomberg ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja toimistos sihteeri T. S. Törnblom¹⁵⁾);

Asunto-osuuskunta Käpylä: kansliasihteeri A. A. Blomberg, asiamies E. Elfvingren, apulaiskaupunginarkkitehti V. T. Määttä ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteerit A. I. L. Danielson ja J. Ståhlberg¹⁶⁾);

Asunto-oy. Vallilan pienasunnot n:o 2: asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila,

1) Khs 13 p. tammik. 57 § ja 14 p. jouluk. 2 253 §. — 2) S:n 10 p. helmik. 285 §. — 3) S:n 16 p. maalisk. 506 §. — 4) S:n 16 p. maalisk. 508 §. — 5) S:n 22 p. maalisk. 561 § ja 13 p. huhtik. 690 §. — 6) S:n 22 p. maalisk. 562 §. — 7) S:n 30 p. maalisk. 612 § ja 14 p. jouluk. 2 252 §. — 8) S:n 30 p. maalisk. 614 §. — 9) S:n 27 p. huhtik. 804 §. — 10) S:n 28 p. syysk. 1 664 §. — 11) S:n 12 p. lokak. 1 755 §. — 12) S:n 12 p. lokak. 1 756 §. — 13) S:n 12 p. lokak. 1 757 §. — 14) S:n 19 p. lokak. 1 791 §. — 15) S:n 19 p. lokak. 1 788 §. — 16) S:n 19 p. lokak. 1 789 §.

taloudenhoitaja P. B. J. Railo ja toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja työläistarkastaja T. Uski ¹⁾;

Vallilan asunto-osuuskunta: kansliasihteeri A. A. Blomberg, toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle osastonpäällikkö S. A. Puranen ja kansliasihteeri J. Ståhlberg ²⁾;

Asunto-oy. Virkamiesasuntoja Sampsantie 40: apulaiskaupunginarkkitehti V. T. Määttä, toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja kansliasihteeri J. Ståhlberg sekä varalle apulaispäällikkö P. Hanste ja notaari E. K. Uski ³⁾;

Asunto-osuuskunta Nelikulma: kansliasihteeri A. A. Blomberg, ylikonemestari V. V. Salovaara, toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja kansliasihteeri J. Ståhlberg sekä varalle kansliasihteeri A. I. L. Danielson ja kaupunginsihteeri E. J. Waronen ⁴⁾;

Asunto-oy. Töölönkatu 19: työläistarkastaja T. Uski ja varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ⁵⁾;

Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 4: asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila, toimistonhoitaja J. E. Janatuinen, toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteerit A. A. Blomberg ja J. Ståhlberg sekä toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja tilintarkastajiksi poliisilääkäri N. E. M. Jännes ja osastonpäällikkö S. A. Puranen sekä varalle kaupunginkamreeri P. J. Björk ja asessori O. J. C. Palldani ⁶⁾;

Asunto-oy. Sammatti: toimistonhoitaja J. E. Janatuinen, toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri A. A. Blomberg ja apulaispäällikkö P. Hanste sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle osastonpäällikkö S. A. Puranen ⁷⁾;

Asunto-oy. Aito: toimistopäällikkö J. A. Savolainen, toimistos sihteeri T. S. Törnblom ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle apulaispäällikkö P. Hanste ja kansliasihteeri J. Ståhlberg ⁸⁾;

Helsingin perheasunnot oy.: toimistopäällikkö J. A. Savolainen ⁹⁾.

Sokeaintalo-säätiön tilintarkastajaksi valittiin ¹⁰⁾ kaupunginreviisori N. O. Fellman.

Helsingin kansanteatteri oy:n johtokunnan jäseneksi valittiin ¹¹⁾ pääjohtaja E. Hj. Rydman.

Asutusneuvojan palkkio. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 2 000 mk palkkiona maatalousneuvos S. O. Österbergille asutusneuvojan tehtävien hoitamisesta v. 1943 ja kertomusvuonna.

Helsingin sotilaspiirin kutsuntalautakuntaan valittiin ¹³⁾ kertomusvuoden asevelvollisuus-kutsuntaa varten everstiluutnantti A. A. Wansén sekä varalle majuri K. B. Fogelholm. Viimeksi mainitun pyydettyä vapautusta mainitusta tehtävästään valittiin ¹⁴⁾ hänen tilalleen kaartin kapteeni A. A. Leander.

Sotilasmajoitus. Merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen päätökset, joilla kaupungille oli valtion varoista määrätty suoritettavaksi yhteensä 36 548: 95 mk sotilasmajoituksesta kaupungin omaisuudelle aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen ja oli sanotut päätökset lähetettävä rahatoimistolle toimenpidettä varten.

Maistraatille päätettiin ¹⁶⁾ ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään muistuttamista majoituslautakunnan lähettämää laskelmia vastaan v. 1943 sekä kertomusvuoden kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana myönnettyistä korvauksista majoituskustannuksista ym. menoista sekä esitettiin, että korvausmäärät maksettaisiin rahatoimiston postisiirtotilille.

Sittemmin merkittiin ¹⁷⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen ilmoitus kertomusvuoden ensimmäiseltä vuosineljännekseltä maksettaviksi hyväksytyistä sotilasmajoituskustannuksista.

Hevosottoasiat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁸⁾ päämajan eläinlääkintöosaston kehoituk-

¹⁾ Khs 26 p. lokak. 1 849 §. — ²⁾ S:n 26 p. lokak. 1 850 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1 852 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. marrask. 1 895 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 2 053 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 2 058 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. marrask. 2 008 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. marrask. 2 009 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 289 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 131 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. helmik. 346 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. helmik. 335 §. — ¹³⁾ S:n 7 p. tammik. 16 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 133 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. maalisk. 465 §, 20 p. huhtik. 725 § ja 7 p. syysk. 1 512 §. — ¹⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 052 §, 20 p. heinäk. 1 281 §, 19 p. lokak. 1 775 § ja 2 p. marrask. 1 875 §. — ¹⁷⁾ S:n 30 p. marrask. 2 081 §. — ¹⁸⁾ S:n 3 p. elok. 1 317 §.

sesta julkaista kertomusvuoden heinäkuun 11 p:nä uusitun hevosottoasetuksen 29 §:n 1 momentin sillä tavoin kuin kunnallisten ilmoitusten julkaisemisesta on päätetty.

Hevosottomies U. S. Suomelle myönnettiin ¹⁾ kertomusvuodelta 2 500 mk:n suuruinen palkkio kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kaupungille kuuluvaa hevosten luovutusvelvollisuutta koskeva Helsingin suojeluskuntapiirin kirjelmä merkittiin ²⁾ tiedoksi.

---

¹⁾ Khs 17 p. toukok. 903 §. — ²⁾ S:n 31 p. elok. 1 483 §.

HAKEMISTO

	Sivu
Abrahaminkadun tontin n:o 1 asemakaavanmuutos	47
Ahlströmin, R., rahastojen korkovarojen käyttö	158
Aidan rakentaminen Siltasaarenkadun korttelin n:o 306 edustalle	176
Aikakauslehtien tilaaminen	195
Ajomaksut kaupungin sisäisessä linja-autoliikenteessä	28
Ajurit, omin ajoneuvoin työskentelevät, heidän työsuhteensa järjestäminen	8, 76, 191
Alberga RN 2 ⁶⁴ nimisestä tilasta myytyä aluetta koskeva riitajuttu	11
» ks. myös Leppävaara.	
Aleksis Kiven kansakoulun ilmapommitusvauriot	149, 150
Alkoholijuomaliiikkeen voittovarain käyttö	121
Alkoholistihuollon tehostaminen	15, 121
Alkon ravintolat oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	43
Alli Tryggs minne loosin avustaminen	134
Alppilan pujottelumäki	172
» ravintola	170
Alueliitos, ks. Liitosalueet.	
Aluelääkärit	110
Aluevaihto, kaupungin ja agronomi K. M. Soinisen välinen	167
» » ja liikkeenharjoittaja L. E. Skarinin sekä autonkuljettaja J. E. Nurmisen välinen	42
» » ja tehtailija V. F. Lindforsin välinen	42
» » ja Teräsköysi oy:n välinen	50
» » ja valtionrautateiden välinen	161, 167
Alumiiniansulfaattivarasto, vesijohtolaitoksen, sen täydentäminen	190
Ammatinvalinnan oppaiden julkaisemista varten myönnetyn määrärahan jäännöksen siirtäminen v:een 1944	37
Ammatinvalintakomitea	95
Ammattientarkastuksen määrärahan ylittäminen	31
Ammattikoulutalon luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	152
Ammattiopetuslaitokset, apulaistarkastajan viran perustaminen niihin	38
» » johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	60
» » niiden kirjeellinen opetustoiminta	38
» » chjesäännön hyväksyminen	38
» » viranhaltijain palkkakysymykset	38, 151
» » niitä kohdanneet ilmapommitusvauriot	151
» » niitä koskevan asetuksen täydentäminen	38
» ks. myös koulujen nimiä.	
Ammattioppilaskodin avustaminen	132, 133
Ankkurin myynti	185
Annankadun kansakoulun vapauttaminen suorittamasta irtaimiston inventointia	37
Anniskeluoikeuksia, väkijuomain, koskevat lausunnot	57
Ansimerkin myöntäminen kaupunginkanslian kirjaajalle I. J. Heikelille	65
» » teurastamon viranhaltijoille	187
» » tilastotoimiston toimistoapulaiselle I. Juseliukselle	71
Apukoulu, suomenkielinen, opetuskeittiön järjestäminen sinne	37
Apulaiskaupunginjohtajain lukumäärän lisääminen	3
Apulaissyöttäjän tehtävät, niiden hoitamisesta poliisikomisariorille myönnettävät palkkiot ...	27, 101
Apulastentarha Aulan velvoittaminen antamaan tylsä- ja vähämielisiä lapsia koskevia tietoja	112
Apurahat, ks. Avustukset, Eläkkeet ja Matka-apurahat.	
Arabia oy:lle luovutetun korttelin n:o 669 myyntiehdot	43
Arbetshem för barn nimisen yhdistyksen ja kaupungin välinen vuokrasopimus	46
Arkistohuoneen rakentaminen Senaatintorin väestönsuojan yhteyteen	101
Arkistot	114, 144, 156
Asemakaavakysymykset	46—48, 165—167
Asemakaavanäyttely	167
Asfaltinsulatusuunin rakentaminen	175
Asiakirjain lähettäminen turvaan Tukholmaan	97

Asiakirjain valokuvaaminen	70, 101, 122, 156, 157
Asunnottomien henkilöiden huoltaminen	145
Asuntojen rakentamiseen myönnetty määräraha	23
Asunto-osakeyhtiöiden johtokuntain ja hallitusten jäsenten vaali	196—198
Asunto-osuuskuntien johtokuntain ja hallitusten jäsenten vaali	196—198
Asuntotuplan lieventämistä tarkoittavat toimenpiteet	94, 95, 168, 178
Asuntosäännöstely	115
Asutusalueiden järjestäminen	166
Asutuslautakunnan jäsenten ja sihteerin palkkiot	17
Asutusneuvojen palkkio	198
Auton osto terveydenhoitolautakunnan desinfiointsijain käyttöön	30, 111
Auton asentajakurssien järjestäminen ammattikoulutalon huoneistoihin	152
Autonkuljettajat, omin ajoneuvoin työskentelevät, heidän työsuhteensa järjestäminen	191
Autot, kaasulaitoksen	192
» niiden yhteenajokysymyksissä tehdyt kaupunginhallituksen päätökset	105
» sähkölaitoksen	193, 194
» vesijohtolaitoksen	190
Autovakuutusrahasto	97
Autovastuullaissa säädetty vakuutusvelvollisuus, kaupungin vapauttaminen siitä	28
Avustukset, kaupungin varoista myönnetyt 16, 18, 34, 35, 36, 39, 40, 108, 120, 123, 128, 131, 135, 155	
» lahjoitusrahastoista myönnetyt	39, 124, 153, 158
» ulkomailta saapuneet, niitä koskeva kiertokirje	195
» yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahasta myönnetyt	16, 131—134
Avustustöiden järjestäminen	24
Balder loosin avustaminen	134
Bengtsärin koulukodin kasvihuoneen luovuttaminen Ryttylän koulukodille	126
» » oppilaskirjaston kirjojen käyttö	125
» tilan metsien palovakuuttaminen	165
» » rakennustöiden suorittaminen	169
Bensiinijakeluasemat	46, 163
Bethel lastenkodin avustaminen	132, 133
Biohum-lannoitteen myynti Rajasaaren puhdistuslaitoksesta	177
Boxbackan yksinäistalon alueita koskeva aluevaihto	167
Brage yhdistyksen avustaminen	132, 133
Brävallan huvilan korjaustyöt	169
Bulevardin tonttia n:o 22 koskeva asemakaavanmuutos	47
Caritas kesäsiirtolan avustaminen	132, 133
Cederblom, A., neiti, hänen lastenruokintatoimintansa	127
Desinfiomislaitos	32, 111
Desinfiointsijain käyttöön ostettava auto	30, 111
Diariopitoa koskevat päätökset	72, 109
Diakonissalaitoksen lastenkodin avustaminen	35
» vesimaksut	190
Eduskuntavaalien kustannukset	13, 57, 100
Edustajain valitseminen eräisiin toimituksiin	167
Edustusta varten myönnetty määräraha	96
Ekholm, C. F., stipendirahaston korkovarojen käyttö	39
Ekmanin, I., haudan hoito	158
Elanto, osuusliike, katualueen vuokraaminen sille	162
Eljel Saarisen Suur-Helsinki rahaston säännöt	158
Elimäenkadun tonttien n:o 17 ja 20 rakentamisajan pidentäminen	44, 45
Elinkeino-oikeuksien myöntämistä koskevat lausunnot	57
Elinkustannusindeksi	76
Elintarvikekeskuksen auton yhteenajovauriot	105
» huoneisto	189
» johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
» käyttövaraston järjestely	5
» määrärahat	21, 54
» toimiston virka-aika	189
» toimittaman väestönsuojeluhenkilöstön ruokinnan kustannukset	137
» viranhaltijat	188
» virkojen järjestely	21, 54
Elintarvikkeiden säilyttäminen teurastamon väestönsuojassa	189
Eläinlääkintöosasto, terveydenhoitolautakunnan toimiston, määrärahaan ylittäminen	31
Eläinsuojelutyön tukeminen	188
Eläintarhan huvila-alueelle suunniteltu väestönsuoja	164
» huvilapalstan n:o 2 vuokran alentaminen	163

Eläintarhan pujottelumäen valaistuslaitteet	172
» urheilukenttä	172
Eläintarhantien varrella olevan lasten ruokailupaikan sähkönkulutus	195
Eläkeanomusten epääminen	89
Eläke-edut, sähkölaitoksen vikapäivystäjien	57
Eläkekassakomitean kiertokysely	145
Eläkekirjojen, uusien, antaminen	89
Eläkesääntö, piirinuohoojain	109
Eläkkeet, kaupunginhallituksen myöntämät	85—89
» kaupunginvaltuuston myöntämät ja epäämät	9
» niiden epäämistä koskevat valitukset	10
» » korottaminen	7
Ennakkoveroja koskevan selvityksen antaminen verovelvollisille	73
Eroamisikää koskevien virkasäännön määräysten täydentäminen	6
Eroamisvelvollisuutta, viranhaltijain, koskeva kiertokirje	75
Erottajan järjestely	167
» kalliosuoja	19, 25, 140, 141
» kaunistamiskilpailusta johtuneiden kustannusten suorittaminen	48
Esikaupunkiliitos, sen aiheuttamat toimenpiteet	94
» sitä koskevat kysymykset	41
» ks. myös Liitosalueet	
Esitystaidon opetus suomenkielisisä kansakouluissa	150
Eskelinin, Selim, säätiön hallituksen jäsenen ja varajäsenen vaali	62
Eteläsataman rakennustyöt	51, 183
Etuannit	66, 71, 74, 113, 160, 183
Eura asunto oy:n huoneistojen haltijain kaasuannokset	192
Evakuomisloimat	77
Evakuoinnit	97, 114, 120, 126, 144, 184, 194
Evakuointikomitea	93, 94
Evakuointisuunnitelma	70
Evitskogin vapaaehtoisen palokunnan antama sammutusapu	108
Fennia, vakuutusyhtiö, sen väestönsuojakysymys	141
Filmaaminen, kaupungin	158
Finlands svenska författarförening yhdistyksen avustaminen	158
» » landskommuners förbund nimisen liiton sairaalahanke	93
Fiskodlingens vänner yhdistyksen avustaminen	19
Folkhälsan i svenska Finland säätiö, sen ja kaupungin välinen sopimus	150
» » » » » omistamaa tonttia koskeva asemakaavanmuutos ...	48, 166
Forsténin, N. ja R., lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö	124
Fredrikinkadun 54:ssä suoritettavat muutostyöt	178
Fylgia, nuoriso- ja raittiusliitto, sen avustaminen	134, 151
Gräsviksgatan 5 oy:n johtokunnan jäsenten sekä tilintarkastajain vaali	197
Haagan ampumarata-alue	162
Haga RN 2 ²³¹ , sen erään alueen luovuttaminen hautausmaaksi	42
Hagalundin—Mankansin asutusaluetta koskeva rakennuskielto	173
Haka, asuntokeskuskunta, sen tonttien rakentamisajan pidentäminen	44
» » sille vuokrattavien tonttien vuokraehdot	46
Hakasalmen huvilan kellaritilan tukeminen	156
Hakkapeliitta lehden joulunumeron tilaaminen	196
Halkojen hinnat	74
» kuljetus	74, 104, 181
» luovuttaminen Korson poikakodin tarpeisiin	75
Halkotoimisto, sen auton yhteenajovauriot	105
» » määrärahat	74
» » neuvottelukunta	94
» » viranhaltijat	74
» työvälineiden luovuttaminen sille	125
Halonhakkuat	131, 165
Hankintatoimikunnan asettaminen sairaalain hankintoja varten	114
Harjoittelijain ottaminen kaupungin virastoihin	6
Hautausavut, kaasulaitoksen suorittamat	191
» kaupunginhallituksen myöntämät	89—91
Hautausmaa-alueiden myynti	26, 42, 161
Heikkokuuloisten suojaamisyhdistyksen avustaminen	132, 133
Heimbergerin, R., paikintorahaston korkovarojen käyttö	153
Heinolankadun tontin n:o 4 rakentamisajan pidentäminen	43
Helenankadun talon n:o 2 korjaustyöt	169
Helsingfors dövtumsförening yhdistyksen avustaminen	132, 133
» nykterhetsvänner yhdistyksen avustaminen	134

Helsingfors simsällskap yhdistyksen avustaminen	36
» svenska Marthaförening yhdistyksen avustaminen	132, 133
» » sångarförbund nimisen liiton avustaminen	19, 132, 133
» » ungdomsråd yhdistyksen avustaminen	132, 133
Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön avustaminen	135
» asevelipiirin avustaminen	35
» asuntokeskuskunta, ks. Haka.	
» kansanasunnot oy:n johtokunnan jäsenten sekä tilintarkastajain vaali	197
» kansanteatteri oy:n johtokunnan jäsenen vaali	198
» » sen avustaminen	19
» kaupungin rakennus oy. n:o 4, sen johtokunnan jäsenten sekä tilintarkastajain vaali	198
» » » » » » vapauttaminen indeksimääräysten edellyttämäs- tä vuokrakorotuksesta	45
» » sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen avustaminen	120
» kaupunkilähetyksen avustaminen	132, 133, 144
» kotiystävät yhdistyksen avustaminen	132, 133
» kristillisen työvänyhdistyksen avustaminen	132, 133
» kuuromykkäin auttajayhdistyksen avustaminen	132, 133
» lastenruokintakomitean toiminnan avustaminen	35
» latu, hiihtolatuksen hoidon uskominen sille	17
» lihataloudellisen yhdistyksen avustaminen	188
» luistelijat yhdistyksen avustaminen	172
» maatalouskerhoyhdistyksen avustaminen	135
» makasiini oy:n omaisuutta kohdanneet ilmapommitusvauriot	184
» » osakkeiden osto	23, 99
» » toiminnan jatkamista pohtiva komitea	94, 95
» » » siirtäminen satamalautakunnan alaiseksi	53
» » » yhtiökokous	196
» » » ylläpitämästä ravintolasta maksettava korvaus	52
» matkailijakartan uusi painos	19, 25
» nuorisotyötoimikunnan avustaminen	132, 133
» nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen	132, 133
» » » » tontin rakentamisajan pidentäminen	43
» » naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	132, 133
» » talkootoimikunnan avustaminen	131, 149
» osakepankin ja kaupungin välinen tilitus	163
» perheasunnot oy., huonetilojen järjestäminen sen toimihenkilöille	178
» » » korttelin n:o 859 vuokraaminen sille	162
» » oy:n johtokunnan jäsenen vaali	198
» poikakotiyhdistyksen avustaminen	132, 133
» puhelinyhdistys, kalliosuojan vuokraaminen sille	142
» » sen oikeuttaminen jakokaappien asentamiseen	164
» » » vapauttaminen indeksimääräysten edellyttämästä vuokrakorotuksesta	45
» raittiusseuran avustaminen	134
» raittiusyhdistysten keskustoimikunnan avustaminen	134
» satamamiehet yhdistyksen avustaminen	134
» seurakuntain diakoniakeskukselle myönnetty apuraha	124, 144
» sokeat yhdistyksen avustaminen	131, 133
» sosialidemokraattisen nuorisoyhdistyksen avustaminen	132, 133
» » raittiuspiirijärjestön avustaminen	134
» sotilaspiirin kutsuntalautakunnan jäsenten vaali	198
» suomalaisen Marttayhdistyksen avustaminen	132, 133, 149
» taloustyöntekijäin yhdistyksen avustaminen	132, 133
» tiili ja sementti oy:n omistaman rakennuksen pysyttäminen paikoillaan	164
» torvisoittokunnan perustaminen	158
» työvalmiusnaisten toiminnan tukeminen	144
» työväen sivistysjärjestön avustaminen	132, 133
» valkonauhayhdistyksen avustaminen	132, 133
» vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	108
» vapaan huollon keskuksen avustaminen	34
Helsinginkadun 24:ssä olevan talonmiehen asunnon korjaustyöt	177
Helsinki-seuran avustaminen	196
Helvar oy:n tehtaaseen yhteyteen kalustettava muuntoasema	195
Henkikirjoittajankonttorin määrärahan ylittäminen	28
Henkikirjoitus	104
Henkisen alan työttömyyskomitean kiertokirje	125
Hercules, satamahirnaaja	185
Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistyksen avustaminen	120
Hernesaaren alueen n:o 6 vuokran alentaminen	46
» satama-alueen rakennustyöt	22, 26
Herttoniemi, luvan myöntäminen kivien louhimiseen sekä soran ja mullan ottoon sieltä	165

Herttoniemi, sen aseman korjauskustannukset	19
» » asuntoalueen rakennussuunnitelma	49, 172
» » perunavaraston korjauskustannukset	19
» » sataman rakennustyöt	22, 26
» » sähkösaannin varmistaminen	195
» » tehdastonttien myynti	43
» » » rakentamisajan pidentäminen	44, 45
» » vesijohtotyöt	22
» » öljysatama-alue, väestönsuojan rakentaminen sinne	164
Hevosottoasiat	198
Hietalahden kauppahallin ilmapommitusvauriot	170
» toriaukean järjestely	94
Hietarannan kassanhoitajan korvausvelvollisuus	160
» pukusuojan luovuttaminen ilmasuojelukeskukseen käyttöön	138
Hiihtolatujen hoitoa varten myönnetty määräraha	17
Hiilen- ja koksinkuljetuslaitteiden hankkiminen kaasulaitokselle	23, 56
Hitsauspuikko oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	44
Holhouskirjan, raastuvanoikeuden, valokuvaaminen	101
Holhouslautakunta, apulaisen palkkaaminen sille	14
» sen jäsenten vaali	58, 59
» » puheenjohtajan nimittäminen	27
Huoltolaitokset, takaisinvallatun alueen, niiden avustaminen	122
Huoltolautakunnan huostaan tai säilöön ottaman omaisuuden palovakuuttaminen	122
» velvoittaminen antamaan tylysä- ja vähämielisiä henkilöitä koskevia tietoja	112
Huoltoviraston asiakirjain valokuvaaminen	122
» asiamiestoimiston notaarien palkankorotusta koskeva esitys	34
» muutto Helsinginkadun 24:ään	122
» viranhaltijat	121
Huoneenvuokralautakunnat, niiden kaluston hankinta	92
» » määrärahaihin ylittäminen	28
» » puheenjohtajain, varapuheenjohtajain, jäsenten sekä vara- jäsenten vaali	58, 59
» » sähkötaloustariffin soveltamista koskeva esitys	194
» » työvoiman lisääminen	14
» niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	103, 196
Huonokuuloisten avustaminen	132, 133
Huopalahden kaatopaikka	182
» kunta, väestönsuojan luovuttaminen sille	172
Huvilakadun tontin n:o 7—9 jakaminen kahtia	47
Hyvinkään kauppalan palokunnan antama sammutusapu	108
Hyvösen lastenkoti	35, 127
Hämeentien tonttien n:o 37, 39, 41, 43, 68 ja 78 rakentamisajan pidentäminen	43, 44
Häädöt, huoneenvuokralautakuntien toimeksiannosta tapahtuvat, niiden kustannusten suorit- taminen	104
Ikkunoiden kunnostamista koskeva asiantuntijanlausunto	95
Ikopal oy., sen tontin rakentamisajan pidentäminen	44
» » sille myönnetty vuokramaksun alennus	46
Ilmajohdon rakentaminen Salmisaareen	195
Ilmapommituksissa kotinsa menettäneiden huoltaminen	145
» kärsimään joutuneiden avustaminen	34, 35
» surmansa saaneiden hautaaminen	89
Ilmapommitusvauriot, kaupungin omaisuuteen kohdistuvat 37, 101, 112, 115, 119, 124, 143, 151, 151, 169, 170, 172, 177, 181, 184, 189	10, 23, 98
» kiinteistöjen, lainain myöntäminen niiden korjaamista varten ...	19, 49
» kunnallisten työväenasuntojen, niiden korjaaminen	19, 49
Ilmasuojelu, ks. myös Väestönsuojelu.	
Ilmasuojelukeskus, kaluston hankinta sille	92
» kansakoulujen ruokakaluston lainaaminen sille	149
» sen huoneistot	138
» » talousarviot	137
Ilmasuojelukomppaniain asevarastojen kunnostaminen	137
Ilmasuojelun sosiaalipalvelun järjestäminen	145
Ilmasuojelutoimintaan osallistuneet, lopettajaistilaisuuksien järjestäminen heille	137
Iltajatkoloukkien aiheuttamasta lisätyöstä maksettavat palkkiot	146
Imatra, raittiuserho, sen avustaminen	134
Indeksimääräysten edellyttämät vuokrankorotukset	45
Inkeriläisten potilaiden sairaanhoitokustannukset	114
Intiankadun ja Toukolan raitiotieaseman välisen kulkutien rakentaminen	176
Invalidit, ks. myös Sotainvalidit.	
Invalidiiden yhdistyksen avustaminen	35

Invaliidisäätiön huoltolaitos, paikan vuokraaminen sen lähistöltä sairaalaparakin pystyttämistä varten	120
» » sen luovuttaminen sotasairaalaksi	120
» oikeuttaminen rakentamaan kellari	163
Irtaimen omaisuuden ilmapommitusvauriot	115
» » inventointi	5, 37
» » inventaajain vaali	58
» » vakuuttaminen	97
Istutukset, niiden määrärahat	20, 24, 51
» » ottaminen rakennustoimiston puisto-osaston hoitoon	179
Jakokaappien asentaminen eripaikoille	164
Jalavantiin tontin n:o 5 rakentamisajan pidentäminen	45
Japanin lähettilään lahjoittamat lehmukset	179
Jatko-opetuksen, kansakoulun, uudelleenjärjestäminen	93
Johanneksenrinteen väestönsuoja	141, 143
Johtojen, taloihin ja tonteille rakennettavien teettämistä koskevan ohjesäännön muuttaminen	50
Johtosäännön, kaupunginhallituksen, uusiminen	3
» kiinteistölautakunnan, muuttaminen	40
» kiinteistötoimiston, muuttaminen	40
» liikennelaitoksen, hyväksyminen	28
» satamalautakunnan, muuttaminen	53
» urheilu- ja retkeilylautakunnan, vahvistaminen	40
Jonotuskaiteiden pystyttäminen eri raitiotieasemille	105
Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan jäsenten vaali	59
Jumalanpalvelusten pitäminen Senaatintorin väestönsuojassa	141
Jääkiekkoradat	50, 172
Jääsärkijät	52, 184—185
Jönköpingin palopäällikön tarjoama apu	108
Kaasujohtotyöt	193
Kaasulaitos, sen alueelle rakennettava suojakatos	193
» » määrärahat	21, 23, 55
» » sodanaikainen käyttö	192
» » tappioiden poistaminen tileistä	191
» » teknilliselle korkeakoululle lahjoittama kirjallisuus	189
» » uudishankinnat	23, 56
» » viranhaltijat ja työntekijät	190—191
» » virka- ja palkkajärjestelyt	21, 55
» turpeenhiiltolaitteiden rakentaminen sinne	189
» väestönsuojan rakentaminen sinne	36, 141
Kaasulaskun alentaminen	192
Kaasuliesien korvaaminen sähköliesillä kaupungin sairaaloissa	115
Kaasun hinnan korottaminen	56
» kulutus ja perushinta	21
» » sen supistaminen	56, 74, 94, 95, 191
Kaasuntuotannon turvaaminen	192
Kaasunvalmistus, turvehiihen käytäntöönnotto sitä varten	56
Kaasuvuodon aiheuttama vahingonkorvaus	192
Kaatopaikat	162, 182
Kadut ja tiet, niiden korjaus ja kunnossapitokustannukset	20
» niiden rakentamiseen varattu määräraha	23
» niissä tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksan muuttaminen	50
Kaisaniemenkadun talon n:o 3 vuokratavotteet	169
» tontilta n:o 37 vuokratun alueen vuokramaksu	163
» tontin n:o 1 rakentamisajan pidentäminen	43
Kaisaniemi, sen kansakoulun mukavuuslaitokset	150
» » viemäritunneli, sisäänkäytävän rakentaminen sinne	141
» vara-aseman rakentaminen siellä sijaitsevan kallion alle	163
» ym. alueita koskeva pakkolunastus	167
Kaivopuiston, Länt., huvilarakennuksen n:o 6 myynti	168
Kaivurin, uivan, korjaaminen	179
Kalasaatama	23, 54, 188
Kalliinanjanlisäykset	7, 76
Kalliolan kannatusyhdistys, huoneiston luovuttaminen sille	155
» » sen avustaminen	39
» kerhotyön avustaminen	132, 133
Kallion haarakirjasto	156
» paloaseman väestönsuoja	141, 143
» urheilukentän pukusuojan laajennustyöt	135
Kallioniemen kesäkodin avustaminen	132, 133
Kalliorinteen lastentarhan ja -seimen huoneiston käyttö	155

Kalliosuojat, ks. Väestönsuojat	4, 91
Kaluston hankinta ja kunnossapito	51, 149—150
Kansakouluhuoneistot	148
Kansakoulunopettajat, heidän lähettämisensä Ruotsiin	149
» luovutettujen alueiden, heidän virkainsa järjestely	151
Kansakoulunoppilaat, heidän koulumaksujaan koskevat sitoumukset	148, 151
» Ruotsiin siirretyt, heidän huoltonsa ja opetuksensa	18
Kansakoulut, kodissakävijän palkkaaminen niihin	37
» koulupsykiatrin apulaisen viran perustaminen niihin	37
» niiden Annankadun koulun irtaimiston inventointi	36, 37
» » apulaistarkastajan- ja tarkastajanviran hoitaminen ja täyttäminen	131
» » huoneistot	18, 146
» » iltaluokkien aiheuttamasta lisätyöstä maksettavat palkkiot	149
» » irtaimiston käyttö	93
» » jatkokoulun uudelleenjärjestäminen	37
» » kanslia-apulaisen palkan korottaminen	151
» » kesäsiirtolatoiminta	149
» » käytännöstä poistettujen oppikirjojen luovuttaminen Nuorten talkoot nimiselle järjestölle	150
» » lapsipsykiatrin toiminta	156
» » luokkapäiväkirjain hävittäminen	37
» » määrärahaiin ylittäminen	150
» » opetusohjelma, esitystaidon opetuksen liittyminen siihen	125
» » oppilaskirjastot, Bengtsårin koulukodin kirjojen siirtäminen niihin	37
» » oppilasmäärän alentaminen	134, 150
» » raittiustyön tukeminen	23, 37, 150
» » Snellmaninkadun kansakoulun piharakennuksen sisustaminen ...	150
» » suorittamat palkkiot lennokkirakentelun ohjauksesta	25, 151
» » valtionapu	146, 147, 148
» » virkojen uudelleenjärjestely ja palkkojen korotus	18, 37
» » vähävaraisten oppilaiden siirtäminen maalle	146
» » ylituntien järjestäminen	37
» opetuskeittiön järjestäminen Porthaninkadun apukouluun	23, 51
Kansakoulutalojen uudistus- ja korjaustyöt	51
Kansakoulutalon rakentaminen Mäkelänkadun varrelle	57
Kansalaisoikeudet, Suomen, niiden myöntämistä koskevat lausunnot	34
Kansanavun Helsingin paikallistoimikunnan avustaminen	145
Kansaneläkekysymykset	17
Kansaneläkelaisissa säädettyjen lisäeläkkeiden kunnan osuudet	17
Kansanhuolto, sen aiheuttamien menojen nousu	35
Kansanhuoltolautakunnan määrärahaiin ylittäminen	58, 60
» puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	135
Kansanhuoltotoimisto	132, 133
Kansankonservatorion, sivistysjärjestöjen, avustaminen	43
Karjalankadun tontin n:o 5 rakentamisajan pidentäminen	161
Kartat, Helsingin kartan liittäminen postiosoiteluetteloon	72
Kassantarkastukset, revisiotoimiston suorittamat	69
Kassavajausten korvaaminen	132, 133
Kasvatusopillisen kirjasto- ja lukusalisäätiön avustaminen	178
Kasvitieteellinen laitos, kasvien lahjoittaminen sille	183
Katajanokan laiturivieren syventäminen	21, 186
» safama-alueen vartiointi	22, 26
» sataman rakennustyöt	184
» tuhoutuneen päivystyskojun uudelleenrakentaminen	51
» vuota- ja öljyvarastorakennuksen määrärahat	111
Katsastajat	165
Katukauppa	175
Katukäytävän päällystysaineen määrääminen	20, 23, 50—51, 176, 177
Katutyöt	112
Kauniaisten kauppalan maidontarkastuksen järjestäminen	170
Kauppahallit	167
Kaupunginagronomin ja kaupungingeodeetin valitseminen eräisiin toimituksiin	111
Kaupungineläinlääkärit	4
Kaupunginhallituksen asiamiesosaston määrärahaiin ylittäminen	63, 66
» » viranhaltijat	64
» diaarioon merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelot	100
» edustajat eri lautakuntien talousarvioiden laatimisessa	64
» » hallituksissa, lautakunnissa ym.	64
» ja kaupungin lautakuntien välinen yhteistyö	93
» » liitosalueiden hallintoelinten yhteistyö	

Kaupunginhallituksen jaosto, kunnallistaksoitusta koskevia asioita käsittelevä	93
» johtosäännön muuttaminen	3
» jäsenen kieltäminen ottamasta osaa eräiden asiain käsittelyyn	3
» jäsenten vaali	58
» kokoonpano	63
» kokoukset	63
» ohjesäännön muuttaminen	3
» pöytäkirjain tarkastajat	63
» tehtävien jako kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kesken	3
» veroasiain diaarion pito	73
» vuosikertomus	3, 63
Kaupunginjohtajat	3, 63, 64, 158
Kaupunginkanslian ennakkovarat	66
» kaluston hankinta ja kunnossapito	91
» määrärahan ylittäminen	4
» viranhaltijat	3, 4, 63, 65
Kaupunginkassan tarkastajien vaali	58
» vuosineljännestartastukset	72
Kaupunginkirjasto, sen johtokunnan jäsenten vaali	58, 60
» » kirjastoapulaistenvirkojen siirtäminen ylempään palkkaluokkaan ...	18, 39
» » » viranhaltijain sunnuntai- ja pyhäpäivätyön korvaaminen	18, 39
» sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	155
Kaupunginkättilön asuntoetu	110
» virkojen vakinaistaminen	31
Kaupunginlääkärit	31, 109
Kaupunginmuseo	61, 156
Kaupunginorkesterin jäsenen C. A. Lindelöfin palvelusvuosien laskeminen	40
» käsikirjoitusten valokuvaaminen	157
» luovuttaminen esiintymään eri tilaisuuksissa	157, 158
» määrärahan ylittäminen	40
» taloudenhoitajan palkankorotus	18, 40
» tulot	25
» viranhaltijat	157
Kaupunginpuutarha	178
Kaupunginpuutarhurin virka-asunnon käyttö	174
Kaupunginvaltuuston istuntosali	92, 169
» jäsenen V. V. Liljeqvistin muiston kunnioittaminen	97
» jäsenen vapauttaminen tehtävistään	1
» jäsenyydestä vaalikelpoisuuden menettämisen johdosta poistuneiden jäsenten palaaminen kvston jäsenyyteen	2
» kokoonpano	1
» kokoukset ym.	3
» määrärahan ylittäminen	4
» vaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali	58
» vuosikertomus	1
Kaupunginviskaalin, ylim., palkkaaminen raastuvanoikeuden X osastolle	14
Kaupunginvoudinkonttorit	13, 101
Kaupunginvoudit	27, 92, 104
Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen kaupunginkanslian kirjaajalle	65
» » » teurastamon viranhaltijoille	187
» » » tilastotoimiston toimistoapulaiselle	71
Kelkkamäkien järjestäminen	172
Kellokoski, arkistojen lähettäminen sinne	144
» sen piiriomisairaala	15, 34, 119
» » tehtaan juhlasalirakennuksen käyttö varasairaalana	120
Kengänkiilloittajain toiminnan avustaminen	132, 133
Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton tontin rakentamisajan pidentäminen	44
Kenttäpostiosoitteiden käyttö	196
Keski-Helsingin valkonauhahydistyksen avustaminen	132, 133, 134
Keskinäisen henkivakuutusyhtiön Suomen väestönsuoja	163
Keskusaseman ja tavara-asemien järjestely	167
Keskuskadun tontin n:o 21 jakaminen kahtia	46
Keskusperunaraston hoito	189
Kesäloimat	6, 14, 57, 67, 71, 76, 107, 113, 146, 181
Kesävirkestystoiminnan avustaminen	128, 132, 133, 134, 151
Kiinnityksen siirtämiseen myöhemmäksi myönnetty oikeus	99
Kiinteistölautakunnan alaiset viranhaltijat	159
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
Kiinteistömäärärahat	19, 41
Kiinteistöt, kaupungin, niiden palovakuuttaminen	48
Kiinteistötoimisto, sen auton yhteenajovuoriot	105

Kiinteistötoimisto, sen eräiden virkojen uudelleenjärjestely ja palkkojen korotus	40
» » kaluston hankinta	92
» » käteiskassat	160
» » maatalousosaston työvoiman lisääminen	19
» » metsätalousosaston arviotulot	25
» » » hoidossa oleva metsäpinta-ala	19
» » » määrärahat	19
» » » työohjelma	165
» » talo-osaston rakennusmestarin S. Lahtisen oikeuttaminen jäämään virkaansa eroamisien saavutettuaan	41
» » työvälineiden luovuttaminen sen eri osastoille	125
Kiinteän omaisuuden katselmuksmiesten vaali	58
» » palovakuuttaminen	48, 171
Kiljavannummen parantola, arkistojen lähettäminen sinne	144, 145
» » Marian sairaalan lastenosaston siirtäminen sinne	116
» » potilaiden kuljettaminen sinne	15
Kilon-Konungsbölen asutusaluetta koskeva rakennuskielto	173
Kilpi, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
Kirjapainokoulun määrärahan ylittäminen	38
» määrärahan jäännöksen siirtäminen v:een 1944	38
» oppikirjan laatimisesta myönnetty palkkio	152
» valtionapu	153
Kirjapainomuseon perustaminen	36
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto.	
Kirjastojen perustamista sairaaloihin koskeva aloite	39
Kirjatyöntekijäntakuu, Siltavuorenkadun nimen muuttaminen siksi	48
Kirjoja sokeille yhdistyksen avustaminen	132, 133
Kirkkonummen palokunnan antama sammutusapu	108
Kivelän sairaala, saha- ja pilkkomiskoneen ostaminen sinne	118
» » sen johtajanviran väliaikainen hoitaminen	33
» » » konemestarin asunnon korjaustyöt	118
» » » liikenevän perunamäärän myynti	118
» » » määrärahan ylittäminen	33
» » » poliklinikka, työvelvollisten tutkiminen siellä	114
» » » ruumishuoneen käyttö oikeuslääkeopillisia ruumiinavauksia varten	118
» » » sairaalakirjaston liittäminen kaupunginkirjaston yhteyteen	40
» » » sisätautien osaston ylilääkärin viran hoitaminen	33
» » » viranhaltijat	117
» » » sosiaalisivoojan palkkaaminen sinne	15
» » » sähkölieden asentaminen sen keittiöön	115
Kivien ottoon myönnetty lupa	165
Kivilouhoksen luovuttaminen Neuvostoliitolle	161
Kivimäen, H., pikkulastenkodin avustaminen	132, 133
Kodinhoitajattaren palkkaaminen	110
Kodinperustamislainoja koskevien asiain käsittely	98
Kodittomien miesten lämmittelytuvan avustaminen	124
Koiravero	11, 100
Koitto, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
Koksia vastaan luovutettavat halot	75
Koksikuonan myynti	192
Kolmannen linjan tontin n:o 8 vuokrasopimuksen jatkaminen	46
Komiteat	92—95
Konerasva oy., tehdastontin myynti sille	43
Konungsbölen—Kilon asutusaluetta koskeva rakennuskielto	173
Korkeasaari	141, 160, 172, 174
Korkeavuorenkadun kalliosuoja	24, 36, 139, 140
Korson poikkakoti, halkojen luovuttaminen sen tarpeisiin	75
Koteja kodittomille lapsille yhdistyksen avustaminen	128
Kotiapulaisten kodin avustaminen	132, 133
Kotieläintenpito Nikkilän sairaalassa	118
Kotitalouslautakunnan määrärahan ylittäminen	39
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	60
Kotitaloustoiminta	153
Kotiutettujen asemiesten ottaminen kaupungin yleisiin töihin	175
Kotiutetut, ks. myös Sotapalveluksesta ja linnoitustöistä vapautetut.	
Kotiuttamistoimikunta	93, 94
Kottbyprivata svenska barnträdgård lastentarhan avustaminen	132, 133
Kouluhammasklinikan huoneistovuokra	169
» lääkäreille suoritettavat maksut koulukotien ym. lasten hampaiden hoidosta	112
» lääkärin nimittämistä	112
» määrärahan ylittäminen	32

Koulukirjojen ostaminen Ruotsiin siirretyille kansakoulunoppilaille	151
Koulukodit	16, 51, 112, 126
Koulumatkailutoimiston avustaminen	135
Koulupuutarhain määrärahat	18
Krematorion ja ent. teurastamon välisten alueiden kunnostaminen	24
Kruununhaan kansakoulun huoneisto-olot	23, 37, 150
Kruunuvuorenkadun talon n:o 11—13 asuntojen kunnostaminen	23
» » tonttien n:o 11 ja 13 osto	22, 26, 41, 161
Kukkien myyntipaikkoja koskeva selvitys	170
Kulkutautisairaala, halkokatoksen rakentaminen sen alueelle	116
» » lääkekaappien hankkiminen sinne	15
» » sen keittiörakennukseen tehty murtovarkaus	117
» » muutos- ja korjaustyöt	50, 51
» » määrärahain ylittäminen	33
» » röntgenosaston sisustamistyöt	116
» » viranhaltijat	116
» » sähkölieden asentaminen sen keittiöön	115, 116
Kullatorpan lastenkodin siirtäminen Ryttylään	126
Kulumarinne asunto oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	44
Kulosaaren huvilayhdyskunnan oikeuttaminen suojatunnelin rakentamiseen	164
» » kartanon luovuttaminen kunnantyöntekijäin kesäkodiksi	134
» » silta	23, 105, 159, 160, 171
» » yhteiskoulun tonttikysymys	161
Kulutusosuuskuntien keskusliiton työnvälityksen harjoittamislupaa koskeva lausunto	35
Kumpulantien ja Toukolantien välinen alue, sen asemakaava	167
» » » » sille rakennettavat puutalot	168, 178
Kunnalliset työväenasunnot	19, 23, 49, 169
Kunnalliskalenterin julkaiseminen	72
Kunnalliskoti ja sen työlaitos, niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	122, 123
» » sen muutos- ja korjaustyöt	51
» » määrärahain ylittäminen	34
» » ruokintapäiväkustannukset	15
Kunnallistaksoitusta koskevia kysymyksiä käsittelevä kaupunginhallituksen jaosto	93, 94
Kunnallisten terveysisarten ja kättilöiden lukumäärän määrääminen	93
Kunnallisverotus	100
Kunnantyöntekijäin kesävirkestyskodin avustaminen	134
Kunniapalkintojen lahjoittaminen helsinkiläisille joukko-osastoille	196
Kuorma-ajurit, heidän tuntipalkkansa korottaminen	8
» » omin ajoneuvoin työskentelevät, heidän työsuhteensa järjestäminen	76, 191
Kuorma-autot, ylipainoiset, niiden käyttöä koskeva lausunto	105
Kuortaneenkadun tontin n:o 8 rakentamisajan pidentäminen	45
Kurssin järjestäminen terveydenhoitolautakunnan alaisille katsastajille	111
Kutsuntalautakunta, Helsingin sotilaspiirin, sen jäsenten vaali	198
Kuukausipalkkalautakunta	70, 94
Kuuromykkäin avustaminen	132, 133, 134
Kveekarien avustuskomitean avustaminen	124
Kyläsaaren kuorma-asema, makkiastioiden pesu- ja sulatusvajan rakentaminen sinne	52, 181
» » puhdistuslaitoksen korjauskustannukset	19
Kymin ja Voikan tehtaiden vapaaehtoisen palokunnan antama sammutusapu	108
Käpylä, lastenseimen perustaminen sinne	155
» » sen kansakoulun pihamaalla olevan patsaan vahingoittuminen	149
» » » korttelin n:o 859 b vuokraaminen Helsingin perheasunnot oy:lle	162
» » » vapaaehtoinen palokunta, hävinneiden letkujen korvaaminen sille	108
» » » väestönsuojan rakentaminen	36, 142, 143
Käteiskassat	160, 183
Kättilöiden, kunnallisten, lukumäärän määrääminen	93
Kättilönvirkojen, kaupungin, vakinaistaminen	31
Köydenpunojankadun talo n:o 8 b, talonmiehen palkkaaminen sinne	19
Kööpenhaminan kaupungin 500-vuotispäivä	195
Laajoitusrahastojen korkovarojen käyttö	39, 48, 124, 153, 158
Lahtinen, L. J., ent. osastonpäällikkö, hänen valituksensa	69
Lainat, niiden kuolettaminen ym.	97
» » ottaminen	10
» » takaaminen	99
» » välittäminen	98, 99
Laiturit	183
Laivurinkadun tontin n:o 3 a rakentamisajan pidentäminen	43
Lapinlahden vanhan kansakoulutalon sähköjohtojen uusiminen	150
Lapinlahdenkatu 27 oy:n johtokunnan jäsenten sekä tilintarkastajain vaali	197
Lapsipsykiatrinen toiminta ruotsinkielisissä kansakouluissa	150
Laskujen, kaupunginhallitukselle osoitettujen, hyväksyminen	64

Lasten siirtäminen maaseudulle	127, 154
» » Ruotsiin	148, 151, 154
Lastenhoidonneuvolat	127
Lastenhuoltolaitosten evakuointi	126
» » lasten hampaidenhoito	112
Lastenkodit, yksityiset, niiden avustaminen	132, 133
Lastenlinnantien tonttien n:o 1 ja 2 rakentamisajan pidentäminen	44
Lastenneuvolat	16
Lastenruokintatoiminta	35, 127, 195
Lastensuojelulautakunnan velvoittaminen antamaan tylsä- ja vähämielisiä henkilöitä koskevia tietoja	112
Lastensuojelulääkärien kesälomasijaisen palkkaaminen	16
» » virkojen uudelleenjärjestäminen	16, 35
Lastensuojelumäärärahat	16, 35
Lastensuojeluvirasto	35, 125
Lastentarhan, Käpylän ruotsinkielisen, avustaminen	132, 133
Lastentarhat, niiden apulaistarkastajan A. Ståhlbergin virantoimitukseen ryhtyminen	39
» » eräiden virkojen palkkojen järjestäminen	39
» » huoneistot	122, 145
» » johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	60
» » määrärahan ylittäminen	39
» » niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	153
Lastentyökotiyhdistyksen ja kaupungin välinen vuokrasopimus	46
Latorakennuksen myynti	168
Lauttasaarella olevan ammuskellarin käyttö	172
Lauttasaarenkadun varrella olevia kortteleita n:o 787, 788 ja 789 koskevan asemakaavanmuutoksen hyväksyminen	48
Lauttasaarenrannan, Salmikadun ja Lapinlahdentien rajoittamaa korttelia n:o 790 koskeva asemakaavanmuutos	48
Leikkikenttätoiminta	125
Lemuntien tonttien n:o 7 ja 9 rakentamisajan pidentäminen	44
Lennokkirakentelu kansakouluissa	150
Lepokotien avustaminen	120, 132, 133
Leppäsuon alueella olevan rakennuksen myynti	169
» » alueen korttelin n:o 411 asemakaavan hyväksyminen	47
Leppävaaran kansakoulurakennuksen varaaminen varasairaalaksi	120
» » kartanon erään huonetilan luovuttaminen talkootoimintaa varten	131
» » päärakennuksen kunnostaminen	23, 49
» » vapaaehtoiseen palokuntaan kuuluvan palomiehen lääkäri- ja lääkekulujen korvaaminen	108
» » ks. myös Alberga.	
Leski- ja orpokassan johtokunnan jäsenen vaali	58
Lietteen myynti Rajasaaren puhdistuslaitoksesta	177
Lihakauppojen kaasuannos	192
Liikennelaitoksen ja sen lautakunnan perustaminen	28
» » laskujen hyväksyminen ja shekkien allekirjoittaminen	104
» » lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	60
Liikennemaksut	52, 183
Liikennemerkkien asettaminen Kulosaaren sillalle	105
Liikennettä koskevat asiat	28, 104—105
Liikevaihtoverokonttorin kukkien ym. myyntipaikkoja, vuokria ym. koskeva tiedustelu	170
Liitosalueet, ks. myös Esikaupunkiliitos.	
Liitosalueiden hallintoalueiden ja kaupunginhallituksen välinen yhteistyö	64
» » katu- ja viemärijärjestelyä koskeva selvitys	95
» » maanomistajain asutuskysymystä selvittelevä komitea	94
» » poliisihuoneistot	93
Liljebladın, A., lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö	124
Linja-autoliikenne	28, 104
Linnankoskenkatu, lehmusten istuttaminen sen varrelle	24
Linnoitustyöt, viranhaltijain ja työntekijäin niistä vapauttamisen aiheuttamat päätökset	78
Lippujen vuokralleanto	180
Liuosammeiden rakentaminen vesijohtolaitokseen	190
Luistinradat	172
Luovutettujen alueiden kansakoulunopettajain virkain järjestely	149
Lykkäyksen myöntäminen eräiden maksujen suorittamisessa	99
» » » puhtaanapitomaksun suorittamisessa	181
» » » vesilaskujen suorittamisessa	190
Lämmitystupa, pelastusarmeijan, sen avustaminen	124
Lämpimän ruoan jakaminen kaupungin asukkaille	189
Länsisatama, lupa kaapearaiteisen radan rakentamiseen sinne	186
» » sen rakennustöiden jatkaminen	51
» » » tuhoutuneen vaakojen säilytyskojun uudelleenrakentaminen	184

Länsisatama, sen työntekijäin ravintolan ylläpitämisestä maksettava korvaus	52
Lääkekaappikysymyksen selvittäminen	93
Lääketehtas Orion oy:n oikeuttaminen suojatunnelien rakentamiseen	164
Lääkärit, terveydenhoitolautakunnan toimiston välittämät, heille suoritettavien palkkioiden korottaminen	31
Maanmittaustoimitukset	167
Maanpuolustustehtävissä olevien viranhaltijain palkkaedut	146
Maanpuolustustehtävät, kaupungin palveluksessa olevien naisten sijoittaminen niihin	77
Maan romu oy., vanhojen veroilmoitusten luovuttaminen sille	73
Maantienjatkeiden kunnossapito	176
Maataloustyöt, viranhaltijain osallistuminen niihin	77
Maatilat, kiinteistölautakunnan alaiset	19, 159, 160
Maidontarkastamon ilmapommitusvaurioiden korjaaminen	112
» kanslian laajentaminen	112
» määrärahaan ylittäminen	31
» siirtäminen teurastamoon	187
» sterilisaattorin sähköistäminen	112
» viranhaltijat	111
Maidon tarkastuksen järjestäminen Kauniaisten kauppalaan	112
Maistraatti, lisäjäsenen nimittäminen sinne asemakaava- ja rakennusasiain käsittelyä varten	27
» sen määrärahaan ylittäminen	27
» » piirustusarkiston suojaaminen ja valokuvaaminen	101
Majoituskustannukset	198
Makasiinirannan jatkeen järjestely	183
Makkiastioiden pesu- ja sulatusvajan rakentaminen	52
Maksunlykkäyksen myöntäminen	190
Malmin hautausmaan laajentaminen	42, 161
» kaatopaikan käyttö	162, 182
» » rakennusten hallinta	168
» kylän alueita koskeva aluevaihto	42
Mankansin—Hagalundin asutusalueita koskeva rakennuskielto	173
Maria föreningen yhdistyksen avustaminen	132, 133
Marian sairaala, höyrykattilan hankkiminen ja perunakellarin järjestäminen sinne	23, 33
» » Lapinlahden kansakoulutalon huoneiden luovuttaminen sen käyttöön	116
» » sen apulaistaloudenhoitajan viran muuttaminen toimistoapulaisen viraksi	32
» » » arkiston evakuointi	114
» » » johtajan määrääminen	32
» » » kahden apulaislääkäriviran lakkauttaminen	15, 32
» » » kirurgisen osaston amanuenssivirkojen perustaminen	32
» » » » ylilääkärin vaali	32
» » » korjaustyöt	51
» » » lastenosaston huoneiston kunnostaminen	116
» » » » siirtäminen Kiljavannummen parantolaan	116
» » » määrärahaan ylittäminen	33
» » » poliklinikka, työvelvollisten tutkiminen siellä	114
» » » puurakennuksen luovuttaminen ensimmäisen veneeristen tautien poliklinikan käyttöön	113
» » » viranhaltijat	115
» » » väestönsuojan rakentaminen	116
» » » sähkölieden asentaminen sen keittiöön	115
Marjanieni, siirtolapuutarhan perustaminen sinne	24, 49
Markkinoiden pitäminen	170
Marttayhdistysten avustaminen	132, 133, 149
Marttilan omakotialueen sähkövalaistus	195
» » viemärietyöt	177
Matka-apurahat, kaupunginhallituksen myöntämät	95—96
Matkailijakartan painattaminen	19, 25
Matkakertomukset	96
Mechelininkadun tonttien n:o 38 ja 40 rakentamisajan pidentäminen	44
Meilahden tonttien rakennuskorkeus	167
» viemäritunnelin järjestäminen talous- ja sammutusvesisäiliöksi	143
Menosääntö, kaupungin v:n 1945	12, 13
Merimiehenkadun tontin n:o 1 katuosuuden puhtaanapito	181
Meritullinkadun viemäritunneli, sisäänkäytävän rakentaminen sinne	141
Metallikutomo oy., Ruskeasuon alueiden vuokraaminen sille	45
Metalliruiskutus oy:n tontin rakentamisajan pidentämisen epäämistä koskeva valitus	45
Metsänriistan tarkastaminen	187
Metsät, kaupungin, niiden palovakuuttaminen	165
» » niissä suoritettavat hakkuutyöt	165
Metsätalous	19, 25, 159, 165
Mielisairaalat	15, 33, 34, 118, 119, 120

Mikael Agricolan kirkko, yösuojan järjestäminen sen alle	124
Mikonkadun tontin n:o 6 rakennuskorkeuden lisääminen	48
Minervankadun tontin n:o 4 rakentamisajan pidentäminen	43
Monistuskoneen, puolustusvoimille luovutetun, takaisin periminen	92
Moottoriruiskujen jakaminen avustuksina eri kunnille	109
Morsiuskurssien järjestäminen Käpylän kansakouluun	149
Muistokiven pystyttäminen Pohjoisrannalle	179
Muistopatsaiden suojaaminen ilmavaaralta	145
Mukavuuslaitoksen rakentaminen satama-alueelle	51
Mullan ottoon myönnetty lupa	165
Munkkiniemenkatu 5 asunto oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	45, 161
» » 15 » » tontin rakentamisajan pidentäminen	45
Munkkisaaren laiturin pohjoispuolella olevan karin louhiminen	51
» » tehdasrakennuksen väestönsuoja	137
» » varastorakennus, työskentelyhuoneen järjestäminen sinne	184
Murtovarkaudet, ks. Varkastapaukset.	
Museo, ks. Kaupunginmuseo.	
Musiikkilautakunnan alaisen taloudenhoitajanviran siirtäminen ylempään palkkaluokkaan 18, 40	
» » diaarionpito	157
» » puheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
» » sihteerin palkankorotus	18
Mustikkamaa, paikan luovuttaminen sieltä kesävirkestysleiritoimintaa varten	128
Muuntoaseman kalustaminen Helvar oy:n tehtaan yhteyteen	195
Myrskyn aiheuttamien vaurioiden korjaaminen	177
Mäkelänkadun tonttien n:o 3, 4c, 5, 7, 52 ja 56 rakentamisajan pidentäminen	44
Mäkelänkatu n:o 8 asunto oy:n vapauttaminen indeksimääräysten edellyttämästä vuokran-	
» » korotuksesta	45
» » sen väestönsuojan rakentaminen	142
Naisten raittiuskeskuksen avustaminen	134
» » työvalmiusliiton työnvälityksen harjoittamisilupaa koskeva lausunto	35
Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen avustaminen	132, 133
Neuvostoliitolle luovutetulle alueelle jäänyt kaupungin kivilouhos	161
Nikkilän sairaala, arkistojen lähettäminen sinne	144
» » » karjanhoitajan viran perustaminen sinne	33
» » » kotieläintenpito siellä	118
» » » sen eräiden virkojen uudelleenjärjestäminen ja palkkojen korottaminen 15, 33	
» » » henkilökunnan viljelyspalstatoiminta	118
» » » korjaustyöt	51
» » » määräraha-in ylittäminen	34
» » » perhehoidon hoitajattaren virka-asunnon palovakuuttaminen	171
» » » valtionapu	118, 119
» » » viranhaltijat	118
Nilsänkadun tontin n:o 6 rakentamisajan pidentäminen	45
Norra svenska församlingens älderdoms hem säätiön tontin rakentamisajan pidentäminen	44
Nostra oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	44
Nosturien vuokralleanto	184
Nouseva Koitto, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
» » Voima, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
Nummelan parantola, paikkojen varaaminen sieltä helsinkiläisille potilaille	112
» » » sille suoritettavat hoitomaksut	14
Nuohousmaksujen korottaminen	30
Nuorisotyön tukeminen	132, 133
Nuorten talkootoimikunnan avustaminen	36
Obligatioiden arvonta	98
Obligatioita koskevat ilmoitukset	98
Obligatiolainan kuolettaminen ym.	97
» » ottaminen	10
Ohjesäännön, ammattiopetuslaitosten, hyväksyminen	38
» » kaupunginhallituksen, muuttaminen	3
» » yksityisten viemärijohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavien johtojen	
» » teettämistä koskevan, muuttaminen	50
Ohjesääntöehdotus, Helsingin kaupungin yleisen talletusmakasiinin	53
Oikeusaputoimisto	60, 128
Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset, Kivelän sairaalan ruumishuoneen luovuttaminen sitä	
» » varten	118
Olaus Petri seurakunnan tontin rakentamisajan pidentäminen	43
Olympiakylä, kelkkamäen pystyttäminen sinne	172
» » sen asukkaiden kaasuannos	192
Omakotilainat	99
Omakotitalojen suunnittelua koskeva kiertokirje	168

Omnibusliikenne	28, 104
Oopperan avustaminen	19
Opintomatkat	95—96
Oppikoulujen vanhempainneuvostot	62
Oras, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
Orion, lääketehdas oy., sen oikeuttaminen kahden suojatunnelin rakentamiseen	164
Oulunkylän aseveljet yhdistyksen ja kaupungin välinen sopimus	165
» asutusalueen katu- ja viemäryöt	177
» rakennusjärjestystä laativa komitea	95
» uuden asutusalueen vesijohtotyöt	22
Outokumpu oy., kaivinkoneen vuokraaminen sille	179
Pakilan omakotialueen vesijohtotyöt	23
» rakennusjärjestystä laativa komitea	95
Pakinkylästä vuokratun bensiinijakeluaseman paikanvuokra	163
Pakkohuutokaupassa ostettujen talojen tilit	168
Pakkolunastus, Kaisaniemen ym. alueita koskeva	167
Palkanmaksua koskeva määräys	174, 180, 181
Palkkakomitean asettaminen	92, 94
Palkkakysymykset, ks. Viranhaltijat ja Työntekijät.	
Palkkamääräykset, niiden tulkinta	75, 117, 146, 147, 153, 154
» niitä koskevat oikaisut ja täydennykset	67
Palokunnan sisäpalveluohjesääntö	93
Palolaitos, hiilikaasuttimen asettaminen sen sairaankuljetusautoon	109
» huonetilan luovuttaminen sen pääasemalta ilmasuojelukeskukseen käyttöön	138
» hälytyspuhelimien asentaminen sen pääaseman alipäällystön virkahuoneeseen	108
» korvauksen suorittaminen sen virantoimituksessa kuolleen viranhaltijan omaisille ..	30
» radiokoneen hankkiminen sen Sörnäisten asemalle	108
» sen avuksi tulleet ulkokuntalaiset palokunnat	108
» » lainaamien autojen ym. palauttaminen	109
» » määrärahan ylittäminen	30
» » palokellojen luovuttaminen poliisilaitoksen käyttöön	103
» » Porkkalaan suorittamat sairaankuljetukset	109
» » päällystön ja miehistön menettämän vapaavuorokauden korvaaminen	107
» » sairaankuljetusvaunujen käyttömaksujen korottaminen	30
» » viranhaltijat	105—107
» siellä suoritettavat ylityökorvaukset	108
» työkomennuskunnan perustaminen sen yhteyteen	29
» uusien virkojen perustaminen sinne ja entisten siirtäminen ylempään palkkaluok-	
kaan	14, 29
» väestönsuojelutarvikkeiden hankkiminen sinne	109
Palomestari A. Leskisen määrääminen edelleen v.t. palomestariksi	29
Palomiehet, heidän vapauttamisensa ns. puurahan suorittamisesta	30
» Kauniainen vapaaehtoisen palokunnan, heidän muistonsa kunnioittaminen	97
Palopääällikön virkavapaus	29, 93, 105
Palotarkastaja T. S. Sundqvistin palkkakysymys	106
Palovakuutus, kaupungin kiinteistöjen	48, 171
» » metsien	165
» köyhäinhoitolain mukaisesti huoltolautakunnan huostaan tai säilöön otetun omai-	
suuden	122
» valtionapua nauttivien sairaalain, sen järjestäminen	32
Palvelijatarkotien avustaminen	132, 133
Palveluskoirien verovapautta koskeva kiertokirje	100
Paperituote oy:n tontin rakentamisajan pidentämisen epäämistä koskeva valitus	45
Pariisin kaupunginhallitukselle lähetetty tervehdys	195
Partiojärjestöjen avustaminen	93, 134
Pasilan kalliosuojan rakentaminen	36
» ruotsinkielisen kansakoulun huoneiston käyttö	150
» väestönsuojan järjestäminen	142, 143
Patenttiantkurin myynti	185
Pauligin, Gustav, lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö	39
Pelastusarmeijan avustaminen	123, 131, 133
Pengerkadun tontin n:o 19 rakentamisajan pidentäminen	43
Pengertalo asunto-oy:n tonttien rakentamisajan pidentäminen	43
Perunain hankkiminen ja varastointi	36, 136, 189
» myynti	189
Perunasyövän vastustaminen	162
Pihlajatie tonttien n:o 12 ja 14 rakentamisajan pidentäminen	44
Piirinuohojain eläkesääntö	109
Piirustusten valokuvaaminen	101, 156
Pika-asutusta käsittelevät kokoukset, kaupungin edustaminen niissä	167
Pilouunien hankkiminen kaasulaitokselle	23, 56

Pirkkolan lahjatalojen korjaustyöt	178
» » vuokrien käyttö	168
» » omakotialueen salaojituksen parantaminen	177
» » täydennys- ja korjaustyöt	51
» » väestönsuojan rakentaminen	142
Pistoraitteen pitämiseen Pääskylänkadun tontilla n:o 20 myönnetty lupa	164
Pitkänsillanrannan tontin n:o 3 rakentamisajan pidentäminen	43
Pitäjänmäki, sen erään tehdastontin rakentamisajan pidentäminen	44
» » teollisuusalueen rakennussuunnitelma ja rakennusjärjestys	50
» » » vesijohtotyöt	22
» » siellä olevan diakonissalaitoksen lastenkodin avustaminen	35
Polisi-auton käyttö sakkolaisten kuljettamiseksi	14
Polisi-järjestysesitysten valmistelu	94
Polisi-komisariat, apulaissyöttäjän tehtävien hoitamisesta heille myönnettävät palkkiot	27, 101
Poliisilaitos, huoneiston hankkiminen sen liikkuvalla komennuskunnalle	27, 102
» » kaupunginhallituksen sitä koskevat päätökset	102—103
» » sen alueliitoksen aiheuttama huoneitilojen tarve	93
» » huoneistojen korjaaminen	19
» » määrärahan ylittäminen	27
» » neuvontatoimiston vakinaistaminen	27, 102
Poliklinikat, työvelvollisten tutkiminen niissä	114
» » ulkokuntalaisten hoitaminen niissä	114
Polttopuutilannetta koskeva selostus	74
Pompien, räjähtämättömien, poistaminen	143
Pommisuoja oy:n vapauttaminen indeksimääräysten edellyttämästä vuokrakorotuksesta	45
Pommitusvaurioiden korjaamisen kustantaminen	10, 23, 98
Porkkala, sen alueelta siirretyn vanhainkodin hoidokkien majoitus	155
» » alueen evakuointi	78, 184, 194
» » sinne suoritettut sairaskuljetukset	109
Porthaninkadun apukoulu, opetuskeittion järjestäminen sinne	37
Porvoon ja sen lähiympäristön palokuntien antama sammutusapu	108
Porvoontien ja rautatien risteykseen rakennettava silta	176
Postitullikamarin vuokran korottaminen	186
Puhelimet	92
Puhelinpylväiden pystyttämiseen myönnetty lupa	164
Puhelintoiminnan varmistaminen Helsingissä	93, 138
Puhelinyhdistyksen, Helsingin, vapauttaminen indeksimääräysten edellyttämästä vuokrakorotuksesta	45
Puhtaanapito, katujen	181
Puhtaanapitolaitoksen autojen käyttö halkojen kuljetukseen	74, 181
» » autokorjaamon uudelleenrakentaminen	51
» » ilmapommitusvauriot	181
» » työntekijäin työ sääntöjen muuttaminen	180
» » uudisrakennus- ja korjaustyöt	181
Puhtaanapitolautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
Puhtaanapitomaksut, lykkäyksen myöntäminen niiden suorittamisessa	181
Puhtaanapitomäärärahat	20, 52
Puistikkojen järjestäminen	24
Puistojen käyttöoikeudet	164
Puistotyöntekijäin eläkeoikeus	85
Pukinmäen alueita koskeva aluevaihto	167
Punaisen ristin kujan yhdistäminen kortteleihin n:o 479a ja 479b	47, 166
Puolustuslaitos, rakennustoimiston sille vuokraamat työvälineet ym.	179, 180
» » sen asentajakoulun sijoittaminen ammattikoulutaloon	152
Puolustusvoimille luovutetun monistuskoneen takaisin periminen	92
Pursimiehenkadun tonttien n:o 24a ja 24b yhdistäminen	47
Puutalo oy., parakkirakennusten tilaaminen siltä	168, 178
» » » rakennustoimiston laatimien piirustusten antaminen sille	178
» » » sen sairaalataroituksiin tarjoamat parakkirakennukset	168
Puutalojen hankinta	51
Päijänteentien tonttien n:o 10 ja 12 rakentamisajan pidentäminen	44, 45
Pälkäneenkadun tontin n:o 17 rakentamisajan pidentäminen	45
Pääskylän lastentarhan huoneiston käyttö	155
Raastuvanoikeus, sen arkisto	102
» » holhouskirjan valokuvaaminen	101
» » hyväksymät tontinmuodostukset	167
» » kotiutettujen viranhaltijain vuosilomat	101
» » määrärahan ylittäminen	27
» » ylim. kaupunginviskaalin palkkaaminen sen X osastolle	14
Raatihuoneen arkiston apulaisaktuaarinviran siirtäminen ylempään palkkaluokkaan	27

Raatihuoneen arkiston apulaisen palkkaaminen.....	14
Raatihuoneen arkiston määrärahan ylittäminen	27
» kaluston hankinta	92
Raatojen hävittämislaitoksen rakentaminen	113
Radion kuuntelulupamaksut, tuberkuloosisairaalan vapauttaminen niiden suorittamisesta.....	119
Radiotervehdyksen lähettäminen	196
Rahapajanrannan korjaustyöt	183, 184
Rahatoimiston arvopaperien säilyttäminen	5
» asiakirjain valokuvaaminen	70
» ent. osastonpäällikkö L. Lahtisen valitukset.....	69
» evakuointi	70
» kaluston hankinta ja kunnossapito	91, 92
» kassaliikkeessä esiintyvien shekkien allekirjoittaminen	67
» kassanhoitajille sattuneiden kassavaajausten peittäminen	69
» määrärahan ylittäminen	4
» suojahuoneen sisustaminen	70
» varain hoidon valvonta	64
» viranhaltijat	4, 67
» väliaikainen sotilasavustusosasto	67
Raitiotie ja omnibus oy:n autojen kunnostaminen evakuointitarkoituksiin	144
» » » » kunnallistaminen.....	28, 93, 94
» » » » kuorma-auton myynti Tervalammen työlaitokselle	123
» » omnibusliikenteen arvioidut tulot	26
Raitiotieliikenne	104
Raittiusseurain ja -järjestöjen avustaminen	93, 133, 134
Raittius työ kansakouluissa	150
Raittiusvalistuslautakunnan asettaminen	35
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	60
Raivauskomppaniain majoituspaikat.....	138
Raivaustyöt ilmapommituksissa vaurioituneissa rakennuksissa	9, 143, 177
Rajasaari asunto oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	43
» sen huvilan n:o 2b palovakuuttaminen	171
» puhdistuslaitos	51, 177
» siellä olevien rakennusten hallinta	168
Rakennusjärjestys, Helsingin kaupungin	93, 94, 166
» Pitäjänmäen teollisuusalueen	50
Rakennuskiellot	172, 173
Rakennuslainsäädäntöä koskeva lausunto	165
Rakennussuunnitelma, Herttoniemen.....	49, 172
» Pitäjänmäen teollisuusalueen	50
Rakennustarkastuskonttori	27, 101
Rakennusten myynti ja purkaminen	168
Rakennustoimiston huoneistot	175
» puisto-osasto, erään istutuksen antaminen sen hoitoon	179
» puisto-osaston työskentelyhuone Munkkisaarella	184
» työmailla sattuneet varkaudet	180
» työntekijän työ sääntöjen muuttaminen	174
» työt, sotapalveluksesta vapautuvien henkilöiden sijoittaminen niihin	181
» varasto-osaston väestönsuojan rakentaminen	36
» viranhaltijat	173
» vuokralle annettuja työvälineitä koskevat kysymykset	179
Rakennustyöt, kaupungin suunnittelemat	176
Rakentamisajan, tonttien, pidentämistä koskevat kysymykset.....	43—45, 161
Rauta- ja metallivalimo Suomi yhtymän tontin rakentamisajan pidentämisen epäämistä koskeva valitus	45
Rautatieaseman, maanalaisen, rakentaminen Kaisaniemeen	163
Rautatieasemien järjestely	167
Rautatiehallituksen ja kaupungin välinen aluevaihto	161
Reijolan asutusalueen katu- ja viemäriyöt	177
» lastenkodin siirtäminen Viialaan	126
Renlundin, K. H., stipendi- ja palkintorahaston korkovarojen käyttö	153
Reserviläispalkan suorittaminen eräissä tapauksissa	9
Retkeilyasiamiehenviran perustaminen	17, 40
Revisiolaitoksen viranhaltijat	72
Revisiotoimiston määrärahan ylittäminen	6
Rikostuomioiden toimeenpanijankonttorin määrärahan ylittäminen	27
» » » työvoiman lisääminen	13
Rintamamiesten viihdytystoiminnan avustaminen	196
Runeberginkadun alle rakennettava väestönsuoja	36
Ruoanjakelua kaupungin asukkaille koskeva aloite	189
Ruoholahdenkadun talo n:o 5, talonmiehen palkkaaminen sinne	19
Ruokaperunavaraston hankkiminen	189

Ruokintatoiminta, lasten	195
Ruoppaustöiden suorittaminen	183
Ruotsalaisen teatterin avustaminen	19
» » luona olevan vedenheittolaitoksen poistaminen	181
Ruotsiin siirrettyjen lasten huolto ja opetus	148, 151
Ruskeasuon alueiden vuokraaminen Metallikutomo oy:lle	45
Ruumiiden kuljettamisesta poliisilaitokselle suoritettava korvaus	103
Rydman, E. H., kaupunginjohtaja, hänen muotokuvansa maalaaminen	158
Ryssänniemessä sijaitsevan ammuskellarin käyttö	172
Ryttylän koulukodin kasvihuoneen rakentaminen	51, 126
» » keskuslämmityslaitteiden ym. uusiminen	126
» » varaaminen sairaalain evakuointipaikaksi	115, 126
» tilan metsät, niiden palovakuuttaminen	165
Räjähättömien pommien poistaminen	143
Saamisen, Eliel, Suur-Helsinki rahaston säännöt	158
Sairaalahallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	60
» » sotapalveluksen merkitystä ansiona koskeva esitys	113
Sairaalkirjastojen perustaminen	39
Sairaalan, eräiden kuntien yhteisen, perustaminen Helsingin läheisyyteen	93
Sairaalarakin pystyttäminen Invaliidisäätiön sairaalan lähistölle	120
Sairaalarakkien hankkiminen	115, 120, 168, 178
Sairaalat, amanuenssinvirkojen lisääminen niissä	32
» hankintatoimikunnan asettaminen niiden hankintoja varten	114
» niiden arkistoja koskevat kysymykset	32, 114
» » evakuointi	114, 120
» » ilmapommitusvauriot	115
» » muutos- ja korjaustyöt	115
» » omaisuuden palovakuuttamatta jättäminen	114
» » polttopuun kulutus	114
» » ruokintapäiväkustannukset	15
» » taloudenhoitajien ja kylvettäjäiden palkankorotusanomukset	32
» » tiliviraston määrärahaihin ylittäminen	32
» » valtionapu	24, 119
» » viranhaltijain kesälomakysymys	113
» » » luontoisetujen määrääminen ym.	113
» » » oikeus poistua kaupungista vapaa-aikoinaan	113
» » » vapauttaminen ilmasuojelutehtävistä	113
» » ylihoitajattarille suoritettavat luontopalkkiot	15
» ruokintatarpeiden luovuttaminen niille valmistavan tyttöjen ammattikoulun varastosta	153
» sähköliesien asentaminen niiden keittiöihin	115
» ulkokuntalaisten hoitaminen niissä	114
» valtionapua nauttivat, niiden palovakuutuksen järjestäminen	32
» ks. myös sairaalain nimiä.	
Sairaalatarkastajan vapauttaminen ilmasuojelutehtävistä	113
Sairaanhoidajatarkoulu	119
Sairaanhoidajatarliitto, Suomen, sen avustaminen	131, 133
Sairaanhoidajatar yhdistys, Suomen, sen avustaminen	131, 133
Sairaanhoidajattarien lepokodin avustaminen	120
Sairaanhoidomäärärahaihin ylittäminen	34
Sairaankuljetukset, Porkkalaan suoritettut	109
Sairaankuljetusauton varustaminen hiilikaasuttimella	109
Sairasapu, porari A. V. Nurmisen perikunnalle myönnetty	10
» työmäärärahoista palkattujen viranhaltijain	75
» työvelvollisuuteen määrättyjen työntekijäin	75
» yleisten töiden työntekijäin	175
Sairaslomat, niiden aikaiset viransijaisuuspalkkiot	79—84
Salmisaari, ilmajohdon rakentaminen sinne	195
Sammatti asunto oy:n kiinteistöissä olevien kaupungin osakehuoneistojen osalle määrätyn lainan suorittaminen	22, 48
» » » yhtiövuokran suorittaminen	169
Sammutusveden saannin varmistaminen	30, 109, 143
Sanoma oy:n oikeuttaminen väestönsuojan rakentamiseen	163
Saostuslaitokset Vanhassakaupungissa	190
Saseka oy:n tiilitehtaan katoksen purkaminen	168
Satama-alueen vartiointi	186
Satamahallintotoimiston hissilaitoksen koneenkäyttäjien työaika	52
» » virkojen uudelleenjärjestely	21, 52
Satamajäänsärkijät	20, 22, 52, 184—185
Satamakonstaapelien päivystyskojun rakentaminen Katajanokalle	184
Satamakuljetuspääilikon määrääminen	182
Satamalaitoksen satamakannantaosaston käsikassa	183

Satamalaitoksen talousarvion laatiminen	100
» varastosuojien luovuttaminen sotatoimialueelta siirretyn tavaran säilytys- paikaksi	186
» viranhaltijat	182
» väestönsuojeluvälineiden hankinta	186
Satamalautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
Satamamaksut	52
Satamanosturit	184
Satamarakennustöiden aloittaminen	183
Satamat, ilmapommitusten niissä aiheuttamat vauriot	184
» niiden määrärahat	20, 22, 51, 52
» väestönsuojien rakentaminen niihin.....	142
Sato nimiselle yhtiölle vuokrattavien tonttien vuokraehdot	46
Saurion tehdas oy., tehdastontin myynti sille	43
Sedmigradskyn pientenlastenkoulu ja Marian turvakoti	39, 60
Senaatintorin väestönsuoja	101, 102, 141, 143
Seppeläiden laskeminen haudoille	97
Seurasääri	128, 172
Shekit, rahatoimiston kassaliikkeessä esiintyvät, niiden allekirjoittaminen	67
Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto	112
» » vastaanottoasema	32, 112, 120
Siipikarjateurastamon taksa	54, 187
Siirtolapuutarhan perustaminen Marjaniemeen	24, 49
Siirtolat, maaseudulle vanhuksia ja liikuntakyvyttömiä henkilöitä varten perustetut	144
» niiden järjestäminen maaseudulle siirretyille lapsille	154
Siirtomäärärahaan käyttöä koskeva määräys	24
Siirtoväkeen kuuluvien henkilöiden sairaanhoito	114
Sillat	183
Siltasaaren- ja Porthaninkadun kulma, tunnelin rakentaminen sieltä Kallion urheilukentän suun- taan	50
Siltasaarenkadun kortteli n:o 306, aidan rakentaminen sen edustalle	176
Siltavuoren viemäritunneli, sisäänkäytävän rakentaminen sinne	141
Siltavuorenkadun nimen muuttaminen	48
Sinebrychoffin alueella olevan kalliosuojan luovuttaminen kveekarien avustuskomitean käyttöön	124
Sini-Kulma oy:n tontin rakentamisajan pidentämisen epäämistä koskeva valitus	45
Sinihaukat, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
Sininauhaliiton avustaminen	134
Sinisen prikaatin kiitosadressi	196
Sivistysjärjestöjen kansankonservatorion avustaminen	132, 133
Sofianlehdon pikkulastenkodin evakuointi	126
Sokeain avustaminen	131, 132, 133
» tavaroiden myyntipaikkoja koskeva selvitys	170
Sokeaintalo-säätiön tilintarkastajan vaali	198
Someron palokunnan antama sammutusapu	108
Sosiaalinen asuntotuotanto oy. Sato nimiselle yhtiölle vuokrattavien tonttien vuokraehdot ..	46
Sosialidemokraattinen raittiusyhdistys Riento, sen avustaminen	134
Sotainvalidit, heidän avustamisensa	123
» heille myönnettävät raittioteiden alennusliput	104
» ks. myös Invalidit.	
Sotakorvaukset	115, 143, 149
Sotakuukausipalkat	67
Sotapalveluksesta vapautuneet, heidän sijoittamisensa kaupungin töihin	175, 181
» » » työnsaantimahdollisuuksiaan koskeva kiertokirje ...	125
» » » juhlan järjestäminen heille työväenopistolla	151
» » » viranhaltijat ja työntekijät, heitä koskevat päätökset	78, 130
Sotapalvelus, sen merkitys ansiona kaupungin virkoja täytettäessä	113
» siitä kotiuttamisen yhteydessä johtuvat kysymykset	93, 94, 97
Sotasairaalat	120, 122
Sotatoimialueelta siirretyn tavaran säilyttäminen	186
Sotavahinkokorvaukset	151, 169
Sotavakuutus	97
Sotilaiden lomakodin avustaminen	135
Sotilasavustusosasto, rahatoimiston väliaikainen	68
Sotilasmajoitus	198
Soutustadionin huonetilan luovuttaminen desinfioimislaitoksen käyttöön	111
Spets, P. K., kirjanpitäjä, hänen palkanmaksua koskeva valituksensa	174
Stadion-säätiön edustajiston jäsenen vaali	62
Stadionin sotavahinkovakuutusmaksujen suorittamisen takaaminen	11
Stansvikin kartano	171
Stenius konsortiet nimisen yhtymän ja kaupungin taloudellisten välien selvittely	11
» M. G., oy:n entisten osakkaiden antama pankkitakuu	99
» » » » työntekijäin eläkeoikeus	10

Ströms RN 4, sen erään alueen luovuttaminen hautausmaaksi	42
Sture asunto-oy:lle myönnetty oikeus kiinnityksen siirtämiseen myöhemmäksi	99
Sukupuolitaudit, niiden vastustaminen	113
» niitä sairastavien Tervalammen hoidokkien hoitokustannukset	123
Suolakalavaraston rakentaminen	23, 54, 188
Suomalainen Gulf Oil Company oy:n oikeuttaminen väestönsuojan rakentamiseen	164
» ooppera, sen avustaminen	19
» puu oy:n oikeuttaminen kapearaiteisen radan rakentamiseen	186
» Shell oy:lle myönnetty vuokranalennus	46
Suomen asevelipiirin avustaminen	123
» huonokuuloisten huoltoliiton avustaminen	132, 133
» höyhen oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	44
» kansallisteatterin avustaminen	19
» kaupunkiliiton pyytämät tiedot kaupungin palveluksessa olevista henkilöistä	76
» kirjailijaliiton avustaminen	158
» kirjapainotaidon 300-vuotisjuhlien avustamiseen myönnettyjen varojen käyttö	36
» kunuallislehden tilaaminen	196
» laulajain ja soittajain liiton avustaminen	19, 132, 133
» messut osuuskunnan historiikin osto	196
» » lainan takaaminen	99
» mineraali oy:lle vuokratuista teräsponttiseinistä suoritettava vuokramaksu	179
» muusikeriliiton Helsingin osaston järjestämä suurkonsertti	158
» opiskelevan nuorison raittiusliiton avustaminen	134
» osuuskauppojen keskuksen oikeuttaminen pistoraitteen pitämiseen	164
» punainen risti, Aulan lastentarhan huoneiston luovuttaminen sen käyttöön	145
» » sen sairaala-alueetta koskeva asemakaavanmuutos	47, 166
» sairaanhoitajatarliiton avustaminen	131, 133
» sairaanhoitajatar yhdistyksen avustaminen	131, 133
» silkkitutomo oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	44
» sokeain hierojain yhdistyksen avustaminen	131, 133
» taideakatemiaan isännistön jäsenen vaali	62
» työväen arkiston avustaminen	132, 133
Suomi-Filmi oy:n ja kaupungin välinen sopimus	158
Suomi, keskinäinen henkivakuutusyhtiö, sen väestönsuoja	163
Surd, raittiusseura, sen avustaminen	134
Suvilahden kasarmirakennuksen rautaromujätteiden käyttö	169
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistyksen avustaminen	132, 133
» Olaus Petri församlingen i Helsingfors, sen omistaman tontin rakentamisajan pidentäminen	43
» samskolan i Helsingfors nimisen säätiön tontin rakentamisajan pidentäminen	43
Svenvikin kivilouhos	161
Syyttäjistön määrärahat	14, 27
» viranhaltijat	27, 101, 102
Sähköasentaja K. K. Saarelan aiheuttama polkupyöräonnettomuus	194
Sähkökattilan, uimastadionin, lainaaminen sähkölaitokselle	194
Sähkölaitoksen eräiden johtotöiden alkaminen	194
» määrärahat	21, 23, 57
» pääaseman työntekijäin pukeutumis- ja ruokailuhuonerakennuksen rakennustöiden aloittaminen	194
» Sörnäisten voima-asema	23, 57, 194
» taloustariffin soveltaminen eräissä tapauksissa	194
» teknilliselle korkeakoululle lahjoitettava kirjallisuus	189
» viranhaltijat ja työntekijät	193
» virkojen uudelleenjärjestely	56
Sähköliesien asentaminen sairaalain keittiöihin	115, 116
Sähkölinjan rakentaminen Kulosaaresta Herttoniemeen	195
» » Salmisaareen	195
Sähkövalaistuksen järjestäminen Marttilan omakotialueelle	195
Säveltaitteenviikko, kaupunginorkesterin esiintyminen sen aikana	157
Säästökoti asunto oy:n tontin rakentamisajan pidentäminen	43
Sörnäisten paloasema, radiokoneen hankkiminen sinne	108
» voima-asema	23, 57, 194
Taideoollisuuskeskuskoulun johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	62
Taideoollisuusyhdistyksen avustaminen	155
Taideostosten osto	158
» suojaaminen ilmavaaralta	145
Takaisinvallatun alueen huoltolaitosten avustaminen	122
Taksa, kadussa tehtävien kaivuiden suoritusta ja valvontaa koskeva, sen muuttaminen	50
» kalasataman jäähdyttämön, sen vahvistaminen	54
» siipikarjateurastamon, sen vahvistaminen	54
Taksoituslautakunnan jäsenten vaali	59

Taksoitusmenetelmän yksinkertaistaminen ja tehostaminen	73
Taksoitusvirkamiesten yhdistyksen perustava kokous	72
Talin kartanon päärakennuksen varaaminen rahatoimiston käyttöön	70
Talkootoiminta	131
Talletusmakasiinin, yleisen, perustaminen	53, 183
Talousarvio, kaupungin v:n 1945	11, 56, 100
Talousspriin myyntiluvat	57
Taloustariffin myöntäminen erälle sähkönkuluttajille.....	194
Taloustyöntekijäkodin avustaminen	132, 133
Tapaninkylän alueita koskeva aluevaihto	42
Tasavallan presidentin kesäasunto, vesijohdon rakentaminen sinne	190
Tavaststjernankadun tonttia n:o 7 koskeva asemakaavanmuutos	48
» » tonttien n:o 11 ja 13 rakentamisajan pidentäminen	44
Tavolan koulukoti	16, 126
Teatterien avustaminen	19, 40
Tehostaja nimisen julkaisun tilaaminen	196
Teknillinen korkeakoulu, kirjallisuuden lahjoittaminen sille	189
» » sen omistamia tontteja koskeva asemakaavanmuutos	47
Teknillisten laitosten hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
» » omaisuutta kohdanneet ilmapommitusvauriot	189
» » talousarvion laatiminen	100
Temppeliaukion kalliosuoja	140
Tervalammen maatila, lampolan perustaminen sinne	16, 25
» » meijeriköntöimen perustaminen sinne	16
» » sen metsien palovakuuttaminen	165
» työlaitoksen hoidokkien terveyden- ja sairaanhoitokustannukset	15, 24
» » johtajan palkan järjestely	34
» » määrärahan ylittäminen	34
» » rakennustyöt	23, 34, 123
» » ruokintapäiväkustannukset	15
» » sikalan rakentaminen	23, 34
» » talousrakennuksen uudelleenrakentaminen	23, 34
» » työlaitosta koskevat kaupunginhallituksen päätökset	122—123
Terveydellisten tutkimusten laboratorio	31, 111
Terveydenhoitolautakunta, auton osto sen desinfiointsijain käyttöön	30
» » autonkuljettajan palkkaaminen sille	14, 30
» » sen alaisten viranhaltijain etuannit	113
» » diaarionpito	109
» » määrärahan ylittäminen	30
» » toimiston eläinlääkintöosaston määrärahan ylittäminen	31
» » välittämille lääkäreille suoritettavien palkkioiden korottaminen	31
Terveydenhoitolehden tilaaminen	196
Terveyslojen valvonnan määrärahan ylittäminen	31
Terveysisarten, kunnallisten, lukumäärän määrääminen	93
Teräsköysi oy:n ja kaupungin välinen aluevaihto	50
Teurastamolautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
Teurastamon määrärahat	21, 23, 54
» rakennustyöt	23, 54, 187
» sairasosaston käyttö	187
» taksat	54, 187
» teurastajien palkkain järjestely	53
» työpajassa suoritettujen töiden laskuttaminen	187
» viranhaltijat	186—187
» virka-aika	187
» väestönsuojan käyttö	189
» » luovuttaminen yleiseksi väestönsuojaksi	141
Tilastollisen vuosikirjan julkaiseminen	72
Tilastotoimiston antamat tiedot Uudenmaan lääninhallituksen vuosikertomusta varten	72
» huoneisto	71
» julkaisutoiminta	72
» kaluston hankinta	91
» käteiskassa	71
» määrärahat	13
» vapauttaminen menneiden kirjeiden diaarion käyttämisestä	72
» viranhaltijat	70
Tilinpäätös, kaupungin v:n 1943	5, 10, 97
Tilintarkastajain vaali, eräiden asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntien	196—198
Tilintarkastus, kaupungin v:n 1943	4
Tiliraportit, verotusvalmisteluviraston	73
Tilivapauden myöntäminen v:sta 1943 kaupungin lautakunnille ym.	5
» » » » Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnalle	39

Tilusvaihto, ks. Aluevaihto.	
Toisen kaupunginlääkärin viran täyttäminen	31
Toivolan koulukoti, aidan rakentaminen sen uimarantaan	126
» » radiovastaanottimen ostaminen sinne	16
» » sen uudistus- ja lisärakennustyöt	51
Toivoniemen muuntajan palovakuuttaminen	126
» tilan metsien palovakuuttaminen	165
» tilasta lohkaistuja pika-asutusalueita koskevan vuokrasopimuksen pidentäminen	126
Toivonliittotoiminta kansakouluissa	150
Tontinmuodostukset, raastuvanoikeuden hyväksymät	167
Tonttien myynnissä noudatettavien periaatteiden muuttaminen	42
» myyntiluettelon vahvistaminen	161
» rakentamisajan pidentämistä koskevat kysymykset	43—45
Tonttijaot	46—48, 166
Topeliuksenkadun tontin n:o 5 muodostaminen	47—48
Torikauppa	165
Torvisoittokunnan perustaminen	158
Toukolan lastenneuvola, siellä toimivan lääkärin palkkio	16
» raitiotieaseman ja Intiankadun välisen kulkutien rakentaminen	176
» täytealue	182
» viemäritunneli	142
Toukolantien ja Kumpulantien väliselle alueelle rakennettavat puutalot	168, 178
» » välisen alueen asemakaava	167
Toverit, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
Tuberkuloosihuolto	14, 31, 112
Tuberkuloosilääkärin viran täyttäminen	31
» » väliaikainen hoitaminen	31
» » virkavuosien laskeminen	31
Tuberkuloosisairaalan evakuointi	120
» ilmapommitusvauriot	119
» liinavaatteiden luovuttaminen Nummelan parantolaan	112
» määrärahan ylittäminen	34
» potilaiden varastetun omaisuuden korvaaminen	34
» radiolaitteiden kuuntelumaksut	119
» valtionapu	119
» viranhaltijat	118
» ylimääräiset hoitopaikat	118
Tukholmaan vietyjen asiakirjojen kuljetuskustannukset	144
Tuki ja työ yhdistyksen avustaminen	132, 133
Tulenheimo, A. A., ylipormestari, hänen muotokuvansa maalaaminen	158
Tulipalossa tuhoutuneiden vaatteiden korvaaminen	175
Tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	58, 61
Tulosääntö, kaupungin v:n 1945	13, 24
Tunnelin rakentamista koskeva aloite	50
Tuntipalkat, ammattikoulujen opettajille suoritettavat	151
Tuomarinkylä, sen ja Oulunkylän välisen tien rakentaminen	162
» sinne järjestettävä uusi kaatopaikka	182
Turpeenhiilolaitteiden rakentaminen	189
Turso, satamajäänsärkijä	184—185
Turvehiihen käytäntöönotto kaasunvalmistuksessa	56
Turvetuote, osuuskunta, lisäosuuksien merkitseminen siinä	99
Tutkijalautakunnan jäsenten vaali	59
Tuulaakikysymystä koskeva tiedustelu	183
Tylsämielisten henkilöiden rekisteröinti	112
Työaika	52, 75, 174, 187, 189
Työmäärärahoista palkattujen viranhaltijain sairaapu	75
Työntekijät, erässä raivaustöissä olevat, heidän tuntipalkkansa korottaminen	9
» heidän ammattitaitoaan ym. palkitsemista koskeva määräys	8
» » eläkesääntönsä	85
» » kalliinajanlisäyksensä	7, 76
» » työsääntöjensä muuttaminen	174, 180
» » vapauttamisensa sotapalveluksesta ja linnoitustöistä aiheuttamat päätökset	78, 130
» työvelvollisuuteen määräytyt, heidän oikeutensa sairaapuun	75
» yleisissä töissä olevat	174, 175
Työnvälityksen harjoittamisluvan myöntäminen	35
Työnvälityslautakunnan puheenjohtajan vaali	58
Työnvälitystoimiston huoneisto, viranhaltijat ym.	128—130
» määrärahan ylittäminen	35
» työvoimaosaston muuttaminen erilliseksi valtion virastoksi	16, 25
» valtionapu	130
Työttömyyden lieventämiseksi tarkoitettujen töiden järjestäminen	24

Työttömyyshuoltokanslia	124
Työttömyyskomitea, henkisen alan, sen työnsaantimahdollisuuksien hankkimista armeijasta vapautuville koskeva kiertokirje	125
Työttömyyssohjeet, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamat	131
Työtuvat, niiden huoneistotilan luovuttaminen työvoimapäällikön viraston käyttöön	16
» » ilmapommituksessa tuhoutunut kalusto	124
» » määrärahain ylittäminen	34
» niissä maksettavat tuntipalkat	124
Työvelvollisten tutkiminen kaupungin poliklinikoissa	114
Työvelvollisuuteen määrättyjen työntekijäin oikeus sairasapuun	75
Työvoimalautakunnan jäsenen, lisäjäseneen ja varajäsenten vaali	60
» määrärahain ylittäminen	36
» työvoiman lisääminen	17
Työvoiman, vieraskuntalaisen, käyttö	75
» välittäminen kaupungin virkoihin	130
Työvoimapäällikön virasto	130
Työväenopistot	18, 37, 38, 60, 92, 151
Työväenopistotalon huoneistotilan luovuttaminen suomenkielisten kansakoulujen käyttöön ...	150
» vuokra-arvo	18
Tähkä, raittiusyhdistys, sen avustaminen	134
Tähtitornivuoren kalliosuoja, huonetilan luovuttaminen sieltä yleisradion mittalaitteita varten	138
» yläkentän luovuttaminen yhteislautilaisuuksia varten	164
Uhlénin, A., avustusrahasen korkovarojen käyttö	124
Uimahallin altaan käyttäminen varavesisäiliönä	143
Uimalaitokset	172
Uimaseurojen avustaminen	36
Uimastadion	17, 99, 172, 194
Ulkokuntalaisten hoito kaupungin sairaaloissa	114
» lasten ottaminen apulastentarha Aulaan	155
» oppilaiden ottaminen valmistavaan tyttöjen ammattikouluun	153
» ottaminen kaupungin tilapäisiin virkoihin	75
» palomiesten majoitus ja muonitus	108
Ulkomaisia avustuksia koskeva kiertokirje	195
Ulkotyömaiden työaika	174
Ullakkohuoneiden sisustaminen	166
Ulosottolaitos	92, 101
Unonius, H., insinööri, hänen korvausvaatimuksensa	194
Urheilu- ja retkeilylautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	60
Urheilukatu 50 asunto oy:n rakentamisvelvollisuuden laiminlyönti	44, 45, 161
» 52 » » » »	45, 161
Urheilukentät	17, 24, 51, 135, 172
Urheilulaitteiden hankkimiseen varattu määräraha	24
Urheilulautakunnan sihteerin palkankorotus	135
» uudelleenjärjestäminen	40, 135
Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	61
» lääninhallituksen pyytämät tiedot	72
Uunisaaren liikennettä välittävän moottoriveneen akkumulaattorien hankinta	36
Vaakojen säilytyskojun rakentaminen Länsisatamaan	184
Vakuusasiakirjain tarkastus	64
Vakuutusvelvollisuus, autovakuutuslaissa säädetty, kaupungin vapauttaminen siitä	28
Valiokunnat	92—95
Valkonauhayhdistysten avustaminen	132, 133, 134
Vallilan haarakirjasto	156
» ruotsinkielisen kansakoulun luokkahuoneiden luovuttaminen suomenkielisten koulujen käyttöön	150
» sosialidemokraattinen lasten raittiusosasto Oras, sen avustaminen	134
» » naisyhdistys, sen avustaminen	128
» » raittiusyhdistys Täähkä, sen avustaminen	134
» väestönsuoja	138, 143
Valmistava poikien ammattikoulu	38, 152, 153
» tyttöjen ammattikoulu	38, 39, 151, 152, 153
Valokuvaaminen, asiakirjain ja piirustusten ym.	70, 101, 122, 156, 157
Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen edustalla olevan istutuksen hoito	179
Valtionapu, ammattikoulujen	153
» kansakoulujen	25, 151
» sairaalain	24, 119
» työnvälitystoimiston	130
» työväenopistojen	151
Valtionarkisto, väestönsuojan rakentaminen sen alle	141, 164
Valtionrautateiden Eläintarhaan rakennettava väestönsuoja	164

Valtionrautateiden ja kaupungin välinen aluevaihto	161,	167
Valtionrautateiden keskusaseman ja tavara-asemien järjestely		167
Vanhainkotien avustaminen	132,	133
Vanhankaupungin saostuslaitoksen vesijohtojen järjestely		190
Vanhempainneuvostot, oppikoulujen		62
Vanhusten siirtäminen maaseudulle		144
Vapaaehtoiset palokunnat, sammutustöihin Helsingissä osallistuneet		108
Vapaan huollon keskuksen, Helsingin, avustaminen		34
Vapaapäivät, kaupungin virastojen		75
Vapautuneiden vankien työryhmän kaluston jakaminen		125
Vara-aseman rakentaminen Kaisaniemeen		163
Varapuhelinkeskuksen järjestäminen		138
Varasairaalat		120
Varattomien ja vähävaraisten potilaiden lääkärinhoito		31
Varkaustapaukset	73, 117, 125, 180, 183,	185
Vartiointi, satama-alueen		186
Wasastjerna, O., professori, hänen lahjoittamiensa varojen käyttö		48
Vastaanotto- ja ammattioppilaskodin suojalaitteet		126
Vastuuvapauden myöntäminen kaupungin lautakunnille ym. v:n 1943 hallinnosta ja tileistä ...		5
» » v:sta 1943 Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnalle		39
Vedenheittolaitoksen poistaminen		181
Vedenottoaikat	30, 109,	143
Veduta nimisen kahvilan rakennusjäännösten myynti		169
Veikkolan parantolan avustaminen		121
Veneeristen tautien poliklinikat	32,	113
Venäläisten sotilashenkilöiden sairaskuljetukset		109
Verkkosaaria koskeva tilitys		163
Veroasiain kirjaaminen ja niistä annettavat lausunnot		73
Veroilmoitusten, vanhojen, antaminen Maan romu oy:lle		73
Verojen jälkipерintä		69
Verotasausrahaston kartuttaminen	11,	23
Verotus, ks. myös Kunnallisverotus.		
Verotusasioita käsittelevä kaupunginhallituksen jaosto		93
Verotustilaston laadintaan myönnetty määräraha		13
Verotusvalmisteluviraston annettava ennakkoveroja koskeva selvitys		73
» huoneisto	72,	73
» kaluston hankinta		91
» laadittava ehdotus taksoitusmenetelmän yksinkertaistamiseksi ja tehostamiseksi		73
» muuttokustannukset		73
» määrärahat		6
» tiliraportit		73
» toimistoapulaisten palkkojen järjestely	6,	13
» töiden järjestely		73
» viranhaltijat		72
Veroäyriiltä maksettava veromäärä		100
Vesijohdon rakentaminen tasavallan presidentin kesäasuntoon		190
Vesijohtolaitoksen aluminiumsulfativaraston täydentäminen		190
» autot		190
» ent. toimitusjohtajan A. Skogin muiston kunnioittaminen		97
» määrärahat	21, 22,	55
» putkimestarinviran uudelleenjärjestely		21
» suodatinrakennuksen ym. rakennustöiden valmiiksi saattaminen		26
» teknilliselle korkeakoululle lahjoitettava kirjallisuus		189
» uudistyöt	22, 23,	190
» viranhaltijat		190
» virkojen järjestely		55
» väestönsuojan rakentaminen	36,	141
Vesilaskujen suorittamiseen myönnetty lykkäys		190
Vesimaksut, diakonissalaitoksen		190
Viemäri- ym. johtojen teettämistä koskevan ohjesäännön muuttaminen		50
Viemäriyöt	20, 24, 51, 176,	177
Vieraskuntalaiset, ks. Ulkokuntalaiset.		
Viikin kylää koskeva rakennuskielto		172
Vilhonvuoren kalliosuoja	141,	143
Viljelyspalstatoiminta	118,	125
Viranhaltijain, alimmin palkattujen, palkkauksen parantaminen		92
» asuminen kaupungin ulkopuolella		75
» eroamisikää koskevien määräysten täydentäminen		6
» kalliinajanlisäykset	7,	76
» kesälomien järjestely	6,	76

Viranhaltijain, kesävirkestyspaikka	171
» naispuolisten, sijoittaminen maanpuolustustehtäviin	77
» oloja koskevien tietojen antaminen sisäasiainministeriölle ym.	76
» osallistuminen elintärkeisiin maataloustöihin	77
» palkkojen ja eläkkeiden järjestely	7
» pysyminen virassaan säädetyn eroamisiansa saavutettuaan	75
» sotapalveluksesta ja linnoitustöistä vapauttamisen aiheuttamat päätökset	78
» työmäärästä palkattujen, sairasapu	75
Viransijaisuspalkkiot, kaupunginhallituksen myöntämät	79—84
Virastojen huoneistotilojen rajoittaminen	94
Virastotalojen korjaaminen	177
Virka-aika, ks. Työaika.	
Virka-asunnot, asuntosäännöstelyn soveltaminen niihin	115
Virkamiesasunto oy. Sampsaantie 50, sen johtokunnan jäsenten vaali	197
Virkasääntö, harjoittelijain ottamista virastoihin koskeva	6
» viranhaltijain eroamisikää koskeva	6
Voikan ja Kymin tehtaiden vapaaehtoisen palokunnan antama sammutusapu	108
Vuokramaksun alentaminen	163
» palauttaminen	163
Vuokrankorotukset, vuokrasopimusten indeksimääräysten edellyttämät	45
Vuokrasopimusten muuttaminen tien rakentamisen johdosta	162
Vuosilomat, ks. Kesäomat.	
Vuosilintarkastajain antama kertomus	4
» työn järjestely	72
» vaali	58
Väestönsuojat	24, 36, 70, 101, 102, 116, 124, 138—143, 163—164, 172
Väestönsuojeluhenkilöstö	136—137
Väestönsuojelulautakunnan asettaman komitean puheenjohtajan palkkio	36
» määrärahaiin ylittäminen	36
Väestönsuojelumäärärahat	137
Väestönsuojelutarvikkeiden hankkiminen	137, 186
Väestönsuojelutyöt	137
Vähämielisten henkilöiden rekisteröinti	112
Väinölän turvakodin avustaminen	131, 133
Väkijuomaliiikkeen voittovarain käyttö	121
Väkijuomien anniskeluoikeuksista annetut lausunnot	57
Yhteenajokysymyksissä tehdyt kaupunginhallituksen päätökset	193
Yhteislaulutilaisuuksien järjestäminen	164
Yhtyneiden villatehtaiden Hyvinkään osaston palokunnan antama sammutusapu	108
Yleisen ammattikoulun määrärahaiin ylittäminen	38
» » valtionapu	153
» talletusmakasiinin perustaminen	53, 183
Yleishyödyllisten asunto-osaakeyhtiöiden vapauttaminen indeksimääräysten edellyttämistä vuokrankorotuksista	45
» yriytysten ja laitosten avustaminen	93, 131
Yleisradion mittalaitteet	138
Yleisten töiden lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	61
» » määrärahat	19, 20, 23, 50
» » talousarvion laatiminen	100
Yliopistollinen opetus kaupungin sairaaloissa	32
Yliopiston kasvitieteellinen laitos, kasvien lahjoittaminen sille	178
Ylioppilaiden raittiusyhdistyksen avustaminen	134
Ylioppilasteatterin avustaminen	40
Ylipainoisten kuorma-autojen käyttö	105
Ylityökorvaukset, palokunnalle suoritettavat	108
Yösoijan järjestäminen Mikael Agricolan kirkon alle	124
Äshaka oy:n johtokunnan jäsenten vaali	197
Äitiysneuvolan menosääntö	14

Julkaisujen luettelo

A. Helsingin kaupungin tilasto.

Ilmestyi aluksi erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, sittemmin kaksikielisinä painoksina suomen- ja ruotsinkielisinä rinnakkaistekstein. V. 1933 ja myöhemmin ilmestyneissä julkaisuissa on yksinomaan suomenkielinen teksti, mutta taulukoissa on ruotsinkieliset sekä — sarjoissa I, II, III ja VI — ranskankieliset otsakkeet; sarjasta VI on kuitenkin myös erillinen ruotsinkielinen painos, joka lukuvuoteen 1936/37 saakka sisältää vain ruotsinkielisten opetuslaitosten toimintakertomukset, mutta siitä lähtien kaikki kyseiset kertomukset.

I. Terveyden- ja sairaanhoito. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—26. 1910—41.

27—28. Edellinen osa. 1942—43.

II. Ulkomaan kauppa. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—11. 1916—26.

III. Merenkulku. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—3. 1915—26.

II—III. Ulkomaan kauppa ja merenkulku. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—10. 1927—42.

IV. Helsingin kaupungin teknilliset laitokset. Helsingin kaupungin teknillisten laitosten hallituksen julkaisema.

1—31. 1916—46.

V. Kaupungin tilit ja tilinpäätös. Helsingin kaupungin rahatoimiston julkaisema.

1—31. 1916—46.

VI. Opetuslaitokset. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—14. 1916/17—1942/43.

B. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

Taulukoissa on suomen- ja ruotsinkieliset otsakkeet; sisällysluettelo on laadittu myöskin ranskankielellä.

5—11. 1909—15.

12—36. 1919—46/47.

C. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

Aikaisemmin julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, v:n 1932 kertomuksesta alkaen ainoastaan suomenkielisenä painoksena.

21—57. 1908—44.

Vanhempi sarja. Kaupunginvaltuusto.

1—3. 1875—87.

Henkilöhakemisto 1875—1930.

D. Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.

1—9. 1911—32.

10—19. 1934—46.

E. Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.

1—24. 1923—46.

F. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset. Kunnallinen käsikirja.

Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema 1930.

Julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.